

University of Wisconsin
University of Wisconsin
Madison, Wis. Oct. 1914

University of Wisconsin
University of Wisconsin

M 42-p-1

[REDACTED]

[REDACTED]

**RERUM BRITANNICARUM MEDII ÆVI
SCRIPTORES,**

OR

**CHRONICLES AND MEMORIALS OF GREAT BRITAIN
AND IRELAND**

DURING

THE MIDDLE AGES.

Q 8518   Wt. 12052.

Massachusetts
University of Boston
Massachusetts

~~Document~~ Mem

DA
25
+ B5
77
1

replacement
THE CHRONICLES AND MEMORIALS

OF

**GREAT BRITAIN AND IRELAND
DURING THE MIDDLE AGES.**

**PUBLISHED BY THE AUTHORITY OF HER MAJESTY'S TREASURY, UNDER
THE DIRECTION OF THE MASTER OF THE ROLLS.**

On the 26th of January 1857, the Master of the Rolls submitted to the Treasury a proposal for the publication of materials for the History of this Country from the Invasion of the Romans to the reign of Henry VIII.

The Master of the Rolls suggested that these materials should be selected for publication under competent editors without reference to periodical or chronological arrangement, without mutilation or abridgment, preference being given, in the first instance, to such materials as were most scarce and valuable.

He proposed that each chronicle or historical document to be edited should be treated in the same way as if the editor were engaged on an *Editio Princeps*; and for this purpose the most correct text should be formed from an accurate collation of the best MSS.

To render the work more generally useful, the Master of the Rolls suggested that the editor should give an account of the MSS. employed by him, of their age and their peculiarities; that he should add to the work a brief account of the life and times of the author, and any remarks necessary to explain the chronology; but no other note or comment was to be allowed, except what might be necessary to establish the correctness of the text.

n 2

The works to be published in octavo, separately, as they were finished ; the whole responsibility of the task resting upon the editors, who were to be chosen by the Master of the Rolls with the sanction of the Treasury.

The Lords of Her Majesty's Treasury, after a careful consideration of the subject, expressed their opinion in a Treasury Minute, dated February 9, 1857, that the plan recommended by the Master of the Rolls "was well calculated for the accomplishment of this important national object, in an effectual and satisfactory manner, within a reasonable time, and provided proper attention be paid to economy, in making the detailed arrangements, without unnecessary expense."

They expressed their approbation of the proposal that each Chronicle and historical document should be edited in such a manner as to represent with all possible correctness the text of each writer, derived from a collation of the best MSS., and that no notes should be added, except such as were illustrative of the various readings. They suggested, however, that the preface to each work should contain, in addition to the particulars proposed by the Master of the Rolls, a biographical account of the author, so far as authentic materials existed for that purpose, and an estimate of his historical credibility and value.

*Rolls House,
December 1857.*

**REGISTRUM EPISTOLARUM
FRATRIS JOHANNIS PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.**

REGISTRUM EPISTOLARUM
FRATRIS JOHANNIS PECKHAM,
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

EDITED

BY

CHARLES TRICE MARTIN, B.A., F.S.A.

VOL. I.

ORIGINALLY PUBLISHED 1882 BY
HER MAJESTY'S STATIONERY OFFICE, LONDON
REPRINTED WITH PERMISSION

KRAUS REPRINT LTD
1965

**Printed in Germany
Lessing-Druckerei, Wiesbaden**

E R R A T A.

No. xxviii. This document being dated at Reading, should have been placed at the beginning of August.

No. cxi., l. 2, *for "nostram" read "vestram."*

Page 158, l. 8, *for "Oxoniensis" read "Exoniensis."*

No. cxli., l. 5, *for "nostre" read "vostre."*

No. cxliii., marginal note, l. 5, *for "wardship" read "testamentary jurisdiction." See Decret. Pars. I., Dist. 88, c. v.*

No. cliv., l. 11, *for "fiet" read "siet."*

Page 267, *for "CCXVI." read "CCXV."*

" " *for "CCXV." read "CCXVI."*

Page 270, in margin, *for "179 b." read "R. f. 179 b."*

TABLE OF CONTENTS.

TABLE OF CONTENTS.

	Page.
PREFACE	xli
1279.	
I.—23 May. To Margaret, queen of France. License for one of her clerks to study at Paris	3
II.—24 May. To pope Nicholas III. Account of the interview between the kings of England and France at Amiens	4
III.—25 May. To the bishop of Tusculum. Asks him to request the pope to write to the king thanking him for the restitution of the temporalities to Peckham	6
IV.—26 May. To John de Porogiis. Grant of the manor of Quincy for a rent of 100s.	7
V.—28 May. To Peter Albi. License to study at Paris for five years in accordance with the will of archbishop Boniface of Savoy	8
VI.—3 June. To Robert count of Boulogne and Auvergne. Sends a messenger about money left with his steward	8
VII.—4 June. To John de Chishull, bishop of London. Orders him to summon his fellow bishops and suffragans to meet the archbishop at Reading	9
VIII.—6 June. To pope Nicholas III. On his arrival in England found the prior of Canterbury under sentence of excommu- nication	10
IX.—To the justices. In answer to a writ of the king certifies that K. de Verdun was wife of S. hen de Befington	11

TABLE OF CONTENTS.

	Page.
X.—11 June. To John de Reygate and other justices. Requests them to postpone certain proceedings against the earl of Gloucester till the king's return to England	12
XI.—12 June. To Amaury de Chaneus, sheriff of Sussex and Surrey. Demands the delivery of one of his tenants, in the sheriff's custody	13
XII.—14 June. To John de Reygate. Requests him not to infringe the liberties of his see, according to which cases in the Lowy of Tunbridge should be tried there	14
XIII.—17 June. To the prior of Christchurch, Canterbury. Desires him to cease his prosecution of Wm. Franceis, parson of Riseberg, in a secular court	15
XIV.—9 July. To the dean of Lincoln. Empowers him to act on his behalf as to revoking the excommunication of the late sheriff of Lincoln by archbishop Kilwardby	16
XV.—11 July. To pope Nicholas III. Asks him to lend him 5,000 marks of the money collected for the crusade, to pay his loan from the merchants of Lucca	17
XVI.—12 July. To Latinus, bishop of Ostia and Velletri. Asks his favour for the bearer, his proctor	20
XVII.—12 July. To the bishop of Tusculum. Complains that certain merchants have procured his excommunication if their loan to him is not repaid at the stipulated time	21
XVIII.—19 July. To the abbot of Bardney. Orders him to receive back certain monks sent away by Kilwardby	23
XIX.—19 July. To the archdeacon of Bedford. Orders him to sequester the fruits of Wrestlingworth church	25

TABLE OF CONTENTS.

xi

	Page
XX.—19 July. To Ric. Gravesend, bishop of Lincoln. Desires him to proceed against persons who have produced forged apostolic letters	26
XXI.—20 July.. To the archdeacon of Canterbury, &c. Orders them to excommunicate persons who are injuring Christchurch	27
XXII.—1279. To Thos. de Byngemere, prior of Christchurch. Offers him privately absolution for failure in paying the tenth, and dissuades him from applying to Rome	28
XXIII.—31 July. To the chancellor and university of Oxford. Protection and confirmation of their privilgces	30
XXIV.—August. To the bishop elect of Dublin. Asks particulars about the date of the excommunication of the bishop of Chichester for not paying the tenth	32
XXV.—4 August. To cardinal Matthæus Rubens Ursinus. On behalf of the convent of Canterbury in their suit concerning jurisdiction during the vacancy of the see	32
XXVI.—5 Aug. Indulgence for those who pray for the soul of Beatrice, daughter of Henry III.	33
XXVII.—9 Aug. To Anselm. The merchants of Lucca continue to persecute him	34
XXVIII.—To William de Braose, bishop of Llandaff. Desires him to excommunicate the false accusers of Walter, bishop of Exeter	35
XXIX.—To Nicholas of Ely, bishop of Winchester. Requests his presence at the consecration of the bishop elect of Dublin	36
XXX.—To the bishop of Winchester. Invites him to his enthronization, and asks him to send venison and game	37
XXXI.—To the earl of Surrey. Asks him to attend to his tenants' complaint about the excessive quantity of game on his land	38

	Page
XXXII.—To the bishop of Winchester. Concerning the admittance to ecclesiastical sepulture of a man who was killed by robbers and buried in the road	39
XXXIII.—9 Aug. To Hickling priory. In reference to the complaint of Alex. of Yarmouth, whom they refuse to admit to their house	40
XXXIV.— To the abbess of Wherwell. Desires her to receive an inmate nominated by him, as is usual by a new archbishop	40
XXXV.—12 Aug. To certain monks of Bardney. Desires them, having been expelled by Kilwardby, to return to their monastery	41
XXXVI.—12 August. To the mayor of Sandwich. Complains of the ill-treatment of clerks	42
XXXVII.— To Richard de Carew, bishop of Saint Davids. Advice about the punishment of W., rector of Penkethlin	43
XXXVIII.—13 August. To Ralph de Fremygham. Re- quests him to send back T. Malepoudre, of the order of S. Thomas of Acon, to the master	44
XXXIX.—16 Aug. To Walter Bronescombe, bishop of Exeter. Asks him to relax the sus- pension of the abbey founded by the countess of Devon	44
XL.—16 Ang. To the bishop elect of Dublin and M. Ardicio. Sends the copy of the confession of some monks	45
XLI.—17 Aug. To Robert Kilwardby, late arch- bishop. Concerning the crimes of a certain bishop	46
XLII.—17 Aug. To cardinal Orsini. Asks advice about the legality of acts done by the late archbishop after his translation, and about the appointment of coadjutors to infirm bishops	47
XLIII.—17 Aug. To the bishop of Tusculum. Desires the Roman court to lend him money collected for the crusade, to pay his debt to the merchants of Lucca	48

TABLE OF CONTENTS.

xiii

	Page
XLIV.—17 Aug. To Benedict Gaietani. Asks for his advice	49
XLV.—17 Aug. To Gentilis. Explains his inability to pay the debt for which he is threatened with excommunication	50
XLVI.—18 Aug. To Kilwardby. Asks his favour for the priory of Christchurch, Canterbury, in a suit at Rome, and also for Robert de Cheleseye	51
XLVII.—18 Aug. To S. de Peuecestre. Asks him to hand over the exchange at Canterbury to the keepers, as appointed by the king	52
XLVIII.—22 Aug. To the dean and a canon of Lincoln. Empowers them to visit Bardney abbey and report upon its condition	53
XLIX.—27 August. To the priory of Hedingham castle. Orders them to admit Agnes, daughter of sir Roger de Beauchamp, in whom the queen is interested	56
L.—30 Aug. To Roger de Seyton, canon of Lincoln. Nominates J. de Lascy as his coadjutor	57
LI.—30 Aug. To the prior of Canterbury. Advises him, being in trouble about the collection of the papal tenth	58
LII.—30 Aug. The papal tenth. Testifies as to the conduct of the prior and precentor as to the collectorship	60
LIII.—30 Aug. To the prior and convent of Christchurch, Canterbury. Intends to visit the convent	61
LIV.—1 September. To the official of the archdeacon of Canterbury. Orders him to excommunicate those who have usurped the jurisdiction of the see at Elstowe fair	61
LV.—2 Sept. To Kilwardby. Gives an account of the arrangement he has made with J. de Perogiis about the manor of Quinci in France, and also about the church of Charing	63

Q 8513.

b

	Page
LVI. —5 Sept. To the friars in chapter at Cambridge. Asks for their sympathy, and desires them not to absolve pluralists	66
LVII. —5 Sept. To the abbot of St. Augustine's, Bristol. In favour of a poor man who mortgaged land to him	68
LVIII. —20 Sept. To the bishop of Hereford. Gives him the collation of lapsed benefices	69
LIX. —21 Sept. To the bishop of Lincoln. Desires him to desist from troubling the people of his diocese by sequestrations and extortions	70
LX. —23 Sept. The dean of the Arches. Order to deliver to Roger de Rothewelle, the new dean, the seal, muniments, etc.	71
LXI. —24 Sept. To Edward I. Asks him to prorogate a letter of summons he has received	72
LXII. —10 October. To the vicar of Faversham. Gives him the custody of the nunnery of Davington	72
LXIII. —12 Oct. St. Augustine's, Canterbury. Protestation by Peckham that his carrying his cross into St. Augustine's abbey, when visiting the king there, is not an assertion of right	73
LXIV. —To the abbot of St. Augustine's, Canterbury. Asserts his jurisdiction over the abbot, for churches appropriated to his monastery, and his right to have the cross borne before him in the monastery	74
LXV. —19 Oct. To the dean of Arches. Desires him to order the master of St. Thomas of Acon to liberate two priests whom he took by violence from St. Clement Danes	75
LXVI. —20 Oct. To Llewellyn. Rebukes him for confiscating the goods of intestates, and otherwise infringing the liberties of the church	77

TABLE OF CONTENTS.

xv

	Page
LXVII. —6 Nov. To the bishop of London. Desires him to summon the clergy of his diocese for the purpose of granting an aid to the king	78
LXVIII. —15 Nov. Appointment of J., archdeacon of Exeter, as proctor at Rome	80
LXIX. —16 Nov. To the bishop of Ely. Forbids his interference with the benefices resigned by Roger de Seyton	81
LXX. —19 Nov. Injunctions for Barking nunnery. Supplementing those of John, bishop of London	81
LXXI. —8 Dec. To the dean of Rochford. Desires him to excommunicate N. de Curteney for intruding on the property of the rector of Hockley	86
LXXII. —14 Dec. To the prior of Christchurch. Proxy for convocation at which an aid for the king will be granted	87
1280.	
LXXIII. —Jan. To the prior and convent of Christchurch. Forbids the appointment of monks as keepers of manors	89
LXXIV. —15 Jan. To R., official of Lincoln. Power to hear a cause between Almaric de Montfort and R. de Wynchelse concerning a prebend	90
LXXV. —26 Jan. To Roger, bishop of Coventry and Lichfield. Intimates that he intends to hold a visitation	91
LXXVI. —2 Feb. To R. de Dreyton, treasurer of St. Paul's. Gives him the custody of the seal of John Chishull, bishop of London, who is infirm	92
LXXVII. —5 Feb. To the bishop of Ely. Desires him to inquire whether Roger de Seyton has sufficient dispensation to hold certain benefices	92
LXXVIII. —5 Feb. To the dean and chapter of St. Paul's. Desires them to make certain reforms already enjoined by him	93
	b 2

	Page
LXXXIX.—6 Feb. To the dean and treasurer of St. Paul's and Fulk Lovel, archdeacon of Colchester. Power to act for the bishop who is infirm	94
LXXX.—17 Feb. To the chancellor of York. Gives the reasons for sequestering his benefice	95
LXXXI.—1280. To the archdeacon of London. Appoints him official according to the composition between the dean and chapter and archbishop Boniface	96
LXXXII.—26 Feb. To Adam de Hales, clerk. Creates him official of the diocese of Winchester, vacant by death of bishop Nicholas Ely, <i>vice</i> R. de Feringes	98
LXXXIII.—26 Feb. To Adam de Hales, clerk. Instructions	98
LXXXIV.—28 Feb. To the archdeacon of Oxford. Desires him to repeat to the Carmelite and Austin Friars his prohibition of hearing confessions	99
LXXXV.—1 March. To the bishop elect of Lincoln. Allows him to admit to Barton church, in the patronage of the convent of St. Mary de Prè, late held by Roger de Seyton	100
LXXXVI.—17 March. To the bishop elect of Lincoln. Forbids him to assign to the late prior of Luffield a portion outside the monastery, and desires him to order women not to frequent the cloister	101
LXXXVII.—19 March. To the abbot of Bardney. Orders him to receive back into the abbey certain monks	102
LXXXVIII.—25 March. To the bishop of Norwich. Requests him to pay a sum of money left with him by Kilwardby, at the approaching parliament at London	104
LXXXIX.—31 March. To the prior and convent of Ely. Being pressed by his creditors, asks them to be security for him for 1,000 marks	105

TABLE OF CONTENTS.

xvii

	Page
XC.—31 March. To Hugh Balsam, bishop of Ely. To the same effect	106
XCI.—31 March. Bardney abbey. Appoints J. de Lacy to complete the visitation of the abbey of Bardney begun by Kil- wardby, in conjunction with the bishop elect of Lincoln	108
XCII.—1 April. To Edward I. In answer to a letter from the king asserts his right to visit his chapels	109
XCIII.—2 April. To J. de Lacy. Orders him to execute the will of Wm., bishop of Ely, one of the executors of which is dead .	110
XCIV.—7 April. To Edward I. During his visi- tation of Lichfield excused certain clerks in accordance with the king's letters, but summoned others	111
XCV.—7 April. To Anthony Bek. Explains his citation for absence at the visitation at Lichfield	112
XCVI.—7 April. To the archbishop of Dublin. Concerning the exemption of the royal chapel of Penkridge	112
XCVII.—8 April. To Fulk Lovel, archdeacon of Colchester. Is sorry to hear of his re- fusal of the bishopric of London . .	113
XCVIII.—8 April. To Geoffrey de Mortemer, arch- deacon of London. Notice of the in- tended consecration of the bishop of Lincoln	115
XCIX.—9 April. To the prior of Tutbury. Forbids him to pay the pension which the bishop of Coventry and Lichfield has obliged him to grant to his cook	115
C.—11 April. To the prior of the Friars Preach- ers at Oxford. Concerning a delinquent friar	117
CI.—13 April. To his official of Winchester. Allows the executors of the late bishop to deal with his goods	118

	Page
CII.—14 April. To John de Somersete. Is willing for the bearer, a servant of the prince of Wales, to speak with Amauri de Montfort, if not displeasing to the king nor dangerous	119
CIII.—22 April. To Thomas, prior of Christchurch, Canterbury. Concerning money matters. Intends to consecrate the bishop of Lincoln at Lambeth	120
CIV.—30 May. To the bishop of Exeter. Has not revoked but only suspended the excommunication of a bailiff of the king	121
CV.—4 June. To his official of Canterbury. Concerning certain repairs to be done in the church of Bishopsburn, of which Otto Caputh was rector	122
CVI.—4 June. To Merton College. Exhorts them to observe the founder's intentions	123
CVII.—22 June. To the abbot of St. Edmunds. Against Ralph de Anneto, who is injuring Christchurch	124
CVIII.—10 July. To Llewellyn. Is pleased at his composition with the bishop of Bangor	125
CIX.—22 July. To the rectors in exempt places. Grants to the rectors in exempt places in his diocese their ancient rights in testamentary and other causes	127
CX.—22 July. To the dean of Newcastle-under-Lync. Orders him to excommunicate certain persons who have deprived the church of Mucklestone of tithes, etc.	128
CXI.—24 July. To the dean of Gartrec. Orders him to sequestrate the fruits of Horton church for the repair of the chancel and to compel the prior of Wolston to contribute	129
CXII.—27 July. The dean and canons of Wolverhampton. Excommunicates them for resisting his visitation and cites T. de Camilla, who styles himself dean	130

TABLE OF CONTENTS.

xix

	Page
CXIII.—29 July. To Edward I. Has received his letter, and will defer the execution of the sentence against Osbert of Bedford	132
CXIV.—To William de Senkeworth, canon of Lichfield. Sentence passed on him for various crimes	133
CXV.—9 Aug. To Llewellyn, prince of Wales. In reply to a question about the observance of the peace between him and Edward I.	135
CXVI.—1280. To pope Nicholas III. Antony Bek, the king's secretary, has surrendered some of his benefices	137
CXVII.—3 Sept. To the prior and convent of Winchester. Advice on the election of a bishop	138
CXVIII.—10 Sept. To pope Nicholas III. Recommends that the money collected for a crusade should be assigned to Edmund, earl of Lancaster	140
CXIX.—Sept. To the bishop of Chichester. Desires him to restore Julian la P. to the church of Compton	141
CXX.—17 Sept. To the bishop of Coventry and Lichfield. Desires him not to interfere with the church of Aldelym which he has commended to A. de Eastry	142
CXXI.—26 Sept. To cardinal Orsini. Explains the false reports about his allowing plurality of benefices	143
CXXII.—26 Oct. For Antony Bek. Denies that he has obtained letters apostolic, forbidding his conferring any ecclesiastical honour on Antony Bek	144
CXXIII.—3 Nov. To the bishop of London. Orders him to appoint collectors of the fifteenth granted by convocation	145
CXXIV.—6 Nov. To Peter, papal vice-chancellor. Asks for directions how to deal with a monk of Pontefract and Montacute, imprisoned in London for forgery	146

	Page
CXXV.—11 Nov. The royal chapels. Notarial attestation of a sentence of excommunication on those who neglect the previous sentence	147
CXXVI.—17 Nov. To the bishop of Ely. The prior of Ely has urged the infringement of Peckham's prohibition of the use of the mutilated office proposed by the Benedictine chapter at Abingdon	150
CXXVII.—25 Nov. To the dean of Norwich and others. Against persons who detain the rents of the nunnery of Carhowe	152
CXXVIII.—13 December. To Edward I. Will grant John de Ausone longer license to study at Paris, when he knows how he has spent his time there	153
CXXIX.—To Edward I. <i>Litera captionis</i> (i.e. invocation of the secular arm), against Thos. de Aldelynne and others, excommunicated	153
CXXX.—13 Dec. To Roger de Longespee, bishop of Coventry and Lichfield. Has authorised Ph. of Cornwall to complete the visitation of his diocese	154
CXXXI.—13 Dec. To Philip de St. Augustine. Commission to complete a process begun in the visitation of the diocese of Coventry and Lichfield	155
CXXXII.—13 Dec. To the bishop of Chichester. Desires him to pay £20 to the merchants of Lucca as his share of money lent for the affairs of the bishops and clergy of the province in the time of Kilwardby	156
1281.	
CXXXIII.—4 Jan. To G. Giffard, bishop of Worcester. Explains his proceedings about the church of Chipping Norton	158

	Page
CXXXIV.—5 Jan. To the prior of Christchurch. Hopes to spend Easter with him, as the king is not going to France next summer, especially if there is peace or truce be- tween the kings of France and Spain .	160
CXXXV.—8 Jan. To the bailiff of South Malling. Forbids his molesting poachers at Ring- mer if they are doing the penance en- joined	161
CXXXVI.—10 Jan. Sentence of excommunication against those who impede his visitation	161
CXXXVII.—10 Jan. Injunctions for the prior of Cokes- ford. Appointing persons to assist him and restricting hunting and chess playing	162
CXXXVIII.—To R. de Gravesend, bishop of London. Concerning the hanging of a clerk by Sir Hamo de Hauteyn, and Peckham's re- fusal to confirm the election of the bis- hop of Winchester	165
CXXXIX.—To the bishop of Coventry and Lichfield. Forbids him and his officials exacting more than legal dues, and desires him to take a suffragan	167
CXL.—15 Jan. To the chancellor of the university of Oxford. Orders him to declare Michael de Norhampton, executor of Richard King of Almain, excommunicated . . .	169
CXLI.—20 Jan. To Thomas de Weyland, justice. Complains of the conduct of Robert de Lyttlebyr, his clerk	169
CXLII.—20 Jan. To the official of the bishop of Exeter. For the surrender of Culm- stok church by Robert Everard who has married	170
CXLIII.—26 Jan. To P., his official. Will search the archives about testamentary juris- diction when at Canterbury. Will hold an ordination at Sudbury in the first week in Lent. Asks him to ascertain whether the merchants of Sens will lend money .	172

	Page
CXLIV.—30 Jan. To Richard de Gravesend, bishop of London. Cannot confirm Richard, elect of Winchester. Has not acted to his prejudice about Walden nor Bardney	173
CXLV.—To the priory and convent of Christchurch, Canterbury. Has heard scandalous reports about the monastery	174
CXLVI.—11 Feb. To the bishop of Coventry and Lichfield. Desires him to reunite the church of Ottokeshale, which he has unlawfully divided	175
CXLVII.—17 Feb. To the prior of Yarmouth. Asks for evidence about extortion practised by his (the archbishop's) clerks	176
CXLVIII.—19 Feb. To the bishop of Norwich. Desires him to stop the extortions practised by his officers	177
CXLIX.—22 Feb. To Edward I. Explains the excommunication of the clerks of the king's chapels	178
CL.—23 Feb. To the archbishop of Dublin. The excommunication of the canons of Penkridge, etc., only affects those who resist his jurisdiction	179
CLI.—25 Feb. To Edward I. Concerning the excommunication of the king's clerks. Complains that he has deprived him of his right without judgment	180
CLII.—To Edward I. Defends the excommunication of the clerks of his chapels, who refused to prove their exemption from his visitation. They have no jurisdiction over the people	181
CLIII.—25 Feb. To the official of the bishop of Coventry and Lichfield. He is to forbid the people confessing to or receiving the sacrament from unauthorised persons	183
CLIV.—24 March. To Edward I. Has ordered the sentences against his clerks to be deferred till parliament, except those of Penkridge	184

	Page
CLV.—25 March. Martin IV. to Peckham. On the death of Nicholas III.	185
CLVI.—25 March. To the bishop of Norwich. Asks for a repayment of money which the bishop has received from the pro- perty of Canterbury cathedral	186
CLVII.—31 March. To the prior and chapter of Canterbury. Is obliged to put off his visit to them. Will accompany the king to the continent	188
CLVIII.—31 March. To the nuns of Burnham. Will pursue his right to nominate a nun, in spite of their refusal and the alleged prohibition of the earl of Cornwall	189
CLXIX.—2 April. To pope Martin IV. As the king cannot take part in the expected crusade, advises that the money col- lected should be assigned to his brother Edmund	190
CLX.—4 April. Peckham to Peter, papal vice- chancellor. Asks for instructions about a criminous monk. Complains of privi- leges in England supported by forgery	192
CLXI.—24 April. To the bishop of Norwich. Orders him to sequester the profits of deaneries of which the deans are not resident	193
CLXII.—6 May. To the chancellor of Oxford. Directs part of the farm of the church of Newton to be given to the poor, and the remainder paid to the merchants of Lucca	194
CLXIII.—19 May. To the convent of Christchurch, Canterbury. Postponed his visit to them on account of the king's intended voyage to France, and is now going to Bath	195
CLXIV.—21 May. To Edward I. Appoints the archdeacon of Canterbury and the dean of Arches his proctors concerning the royal chapels	196

	Page
CLXV.—21 May. To Roger, bishop of Coventry and Lichfield. Desires him to send a proctor to complete the matter between them	196
CLXVI.—27 May. To Edward I. Will make a compromise with the dean of Lichfield, whose benefice of Northflete he has given to another	197
CLXVII.—29 May. To Edward I. The case be- tween J. de Berewik and N. de Audeby; concerning Droxford, must go on	199
CLXVIII.—10 June. Archiepiscopal visitation. Ex- communication of persons who intend to interfere with his visitation or juris- diction	200
CLXIX.—9 July. The abbot of Gloucester to Peck- ham. Assents to the collation of Ric. of Gloucester to the church of Chipping Norton	201
CLXX.—11 July. To Peter Albi <i>alias</i> Blanci. Disapproves of suggestions made by him as to carrying out the will of Boni- face of Savoy	202
CLXXI.—To the archdeacon of Derby. Appoints him coadjutor of the bishop of Coventry and Lichfield	203
CLXXII.—14 July. To the bishop of Coventry and Lichfield. Appoints the archdeacon of Derby as his coadjutor, according to his wish	205
CLXXIII.—15 July. To cardinal Orsini. Complains of the delay in the case of the bishop elect of Winchester	206
CLXXIV.—18 July. To the abbot of Ghent. Asks whether he will sell or let Lewisham to him	207
CLXXV.—19 July. To the bishop of Rochester. Orders him to place the churches be- longing to Bayham abbey under an interdict	208

TABLE OF CONTENTS.

xxv

	Page
CLXXVI. —22 July. To the bishop of Bath. Asks his help against the abbot of Cumbermere, who has sued the prior of Ware in the king's court	209
CLXXVII. —24 July. To the archdeacon of Lewes. Sequestration of the profits of Bayham abbey	210
CLXXVIII. —30 July. To the bishop of London. Orders him to cite the clergy to meet at Lambeth; on October 7th	211
CLXXIX. —30 July. To the bishop of London. Complains of his having disregarded his ordinances for Walden abbey. The building of a new synagogue in London must be stopped	212
CLXXX. —3 August. To pope Martin IV. Reminds him of the troubles of his province	213
CLXXXI. —11 August. To the abbot of St. Alban's. Desires him to revoke a sentence in a cause between the Cistercians and Friars Minors at Scarborough, to the prejudice of the latter	214
CLXXXII. —11 August. To the bishop of Winchester. On behalf of the Friars Minors at Scarborough, who are threatened with an adverse sentence by the abbot of St. Alban's	216
CLXXXIII. —13 August. To the dean of Winchester. Sequestration of Twyford church for the vicar's contumacy	217
CLXXXIV. —16 August. To the bishop of Salisbury. Complaining of his neglect to institute to the church of Inkpen, on the presentation of the prior of Dudley	218
CLXXXV. —24 August. To the official of Winchester. Orders him to forbid Carmelite friars and others preaching without license	219
CLXXXVI. —25 August. To cardinal Hugh of Evesham. Disbelieves the report that he favours the cause of the bishop elect of Winchester	219

	Page
CLXXXVII.—25 August. To the dean of Pevensey. Has absolved the abbot, etc., of Bayham	220
CLXXXVIII.—3 Sept. To the dean and chapter of Rouen. Answers their complaint about the sequestration of the church of Ottery	221
CLXXXIX.—13 Sept. Reading abbey. Injunctions supplementing previous ones of Kilwardby	223
CXC.—15 Sept. To the prior of Christchurch. Asks him to take depositions of the monks in writing, to save time at the visitation	226
CXCI.—18 Sept. To cardinal Matthew Orsini. Asks aid in recovering property of the see lately in Kilwardby's possession. The bishop elect of Winchester was refused on account of plurality	227
CXCII.—19 Sept. To cardinal Hugh of Evesham. Is dissatisfied with his advice to desist from opposing the confirmation of the bishop of Winchester now that he has appealed to the pope	228
CXCIII.—20 Sept. Martin IV. to Peckham and his suffragans. Desires them to assist Reynardus Angerii, sent to the king to procure the liberation of Amauri de Montfort	230
CXCIV.—23 Sept. To the barons and bailiffs of Rye. Orders them to remove the restraint on tenants of Ric. de Waleys at Newendon	235
CXCV.—28 Sept. Edward I. to Peckham and the bishops. Forbids their discussing matters pertaining to his crown at the council at Lambeth	235
CXCVI.—28 Sept. Edward I. to Peckham and the bishops. To the same effect as the preceding letter	236

TABLE OF CONTENTS.

xxvii

	Page
CXCVII.—19 Oct. To the bishop of London. Orders him to sequester churches in his diocese belonging to exempt monasteries which have refused to attend his provincial council	237
CXCVIII.—2 Nov. To Edward I. Asks him to order the dean of Rochester to proceed against converted Jews who have apostatised	239
CXCIX.—2 Nov. To Edward I. Defends the liberties of the church, referring both to the Bible and to the history of England	239
CC.—7 Nov. To Antony Bek. Cautions him against felling timber on his benefices or holding more than one without dispensation	244
CCI.—9 Nov. To the prior and chapter of Christchurch. Orders about the almoner, etc., until his approaching visit	245
CCII.—13 Nov. To the deans of Pickering and Ryedale, and the vicar of Scarborough. Desires them to deny the validity of the sentence of the abbot of St. Alban's against the friars of Scarborough	246
CCIII.—14 Nov. To the mayor and burgesses of Scarborough. The conservators of the Cistercian monks have no jurisdiction over the Friars Minors	248
CCIV.—24 Nov. To Edward I. On behalf of the bishop of St. Asaph, whose privileges are disregarded by the king's justices	249
CCV.—24 Nov. To Roger Mortimer. Asks him to dissuade his daughter from proceeding against the bishop of St. Asaph in the king's court	250
CCVI.—24 Nov. To Isabella de Mortimer. Requests her to desist from a suit against the bishop of St. Asaph	251
CCVII.—1 Dec. Edward I. to Peckham. Forbids his proceeding against Henry de Bray, his clerk, for non-residence	252

	Page
CCVIII.—3 Dec. To the bishop of Salisbury. Desires him to name a coadjutor, being old and blind	253
CCIX.—15 Dec. To his official. Releases the sequestration of the fruits of St. Augustine's abbey for non-attendance at a council, on account of a composition with a previous archbishop	255
CCX.—Dec. To the official of Winchester. Citation of the executors of the late bishop for the performance of his promise to the Friars Minors at Southampton	255
CCXI.—28 Dec. To the bishop of London. Summons the bishops to meet at the Temple in accordance with the pope's letter about the liberation of A. de Montfort	256
CCXII.—Dec. To Edward I. Justifies the deprivation of H. de Bray of the church of St. Weonard	257
CCXIII.—Injunctions to Glastonbury abbey at a visitation, including rules for the monks, and directions about the debt of the convent	259
CCXIV.—Nunneries. Ordinance against nuns leaving their convents, and against plurality of benefices	265
1282.	
CCXV.—1 Jan. To Gregory de Rokeslee. Orders him to pay money of the late archdeacon of Canterbury to the present archdeacon	267
CCXVI.—Jan. To the official of the archdeacon of Sudbury. Citation of the abbot and convent of St. Edmund's concerning their tenure of certain churches	267
CCXVII.—7 Jan. To the bishop of Exeter. Intends to visit his diocese	269

TABLE OF CONTENTS.

xxix

	Page
CCXVIII.—Jan. To the bishop of Hereford. Warns him to desist from attempting to prejudice the rights of the church of Canterbury	269
CCXIX.—7 Jan. Cantilupe, bishop of Hereford to Peckham. Declines to excommunicate Robert Lowys, of Gloucester, his official, as Peckham has ordered	271
CCXX.—13 Jan. To the bishop of Salisbury. Orders him and his chapter to send to him the names of certain persons fit to be his coadjutor	273
CCXXI.—Jan. To the dean and chapter of Salisbury. To the same effect as the preceding	275
CCXXII.—19 Jan. To pope Martin IV. Credence for J. de Pontisara, R. de Florentia, and P. de St. Augustino	275
CCXXIII.—1282. To R. de Florentia and P. de St. Augustino, his proctors at Rome. Sends money and instructions about the bishops of Winchester and Hereford, etc.	276
CCXXIV.—19 Jan. To cardinal Hugh of Evesham. Defends his proceedings against the bishop elect of Winchester	281
CCXXV.—19 Jan. To cardinal John Chioletti. Commends to him the affairs of his church	282
CCXXVI.—22 Jan. To the dean of Arches. Desires him to inquire concerning molestation of his tenants at Lambeth by order of the abbot of Westminster	283
CCXXVII.—22 Jan. To William Norman. Desires him to consult with certain persons concerning the complaints of the people of Lambeth about the abbot of Westminster	284
CCXXVIII.—29 Jan. To the proctor of the Friars Minors at Rome. Desires him to resist the oppression of the friars at Scarborough by the Cistercians	284

Q 8513.

c

	Page
CCXXIX.—1 Feb. To the sheriff of Warwickshire. Desires him to set free Robert de Ablyntone, rector of Halford, in prison at Warwick	285
CCXXX.—6 Feb. To Edward I. Will relax the sentence against Adam de Fileby, archdeacon of Shropshire, who is opposing the archbishop at Rome, if he acts as he professes at the king's command	286
CCXXXI.—7 Feb. To Edward I. Refers to the papal letters on behalf of Amauri de Montfort, and asks the king to consent to his liberation	287
CCXXXII.—7 Feb. To the bishop of Hereford. Warns him to execute his orders referred to in a previous letter	290
CCXXXIII.—9 Feb. To Edward I. Begs him to stay proceedings against a rector in the diocese of Norwich, whose case is before the archbishop's court	291
CCXXXIV.—12 Feb. To the prior and convent of Southwick. Regulations for the diet, etc., of Andrew, late prior	292
CCXXXV.—14 Feb. To Martin IV. An account of forged papal letters authorising the payment of the collectors of the tenth in aid of the Holy Land	293
CCXXXVI.—14 Feb. The bishop of London to Peckham. Reports a conversation with the king about the liberation of A. de Montfort	297
CCXXXVII.—17 Feb. To the bishop of London. Orders him to excommunicate the bishop of Hereford	299
CCXXXVIII.—18 Feb. To the bishop of Salisbury. Nominates H. de Brandeston, archdeacon of Dorset, his coadjutor	301
CCXXXIX.—18 Feb. The bishop and chapter of Salisbury. Composition concerning the appointment of a coadjutor to the bishop	302

TABLE OF CONTENTS.

xxx

	Page
CCXL.—20 Feb. To Peter, bishop of Exeter. Postponing his visitation	304
CCXLI.—23 Feb. To the dean of Exeter. Desires him to summon the creditors of the late bishop of Exeter to prove their claims	305
CCXLII.—25 Feb. To his proctors at Rome. An account of transactions in England	306
CCXLIII.—27 Feb. To the bishop of Exeter. Desires him not to molest the archdeacon of Barnstaple, whom he has sent to Rome	311
CCXLIV.—2 March. To Adam de Hales, official of Winchester. Orders him to excommunicate those who put to death a man who took sanctuary in Warblington church	311
CCXLV.—8 March. To Antony Bek. Cannot release the sequestration of Ringwood church	313
CCXLVI.—13 March. To the bishop of Worcester. Has ordered the dean of Arches to stay proceedings about Campden church till parliament	314
CCXLVII.—15 March. To the bishop of London. Repeats his order to him to excommunicate the bishop of Hereford	315
CCXLVIII.—25 March. To the bishop of Coventry. Gives his reason for deferring the revocation of a cause in the arches court, at the bishop's request	316
CCXLIX.—26 March. To the prior of Christchurch, Canterbury. Asks him to send for oil and chrism, which he will consecrate on Maundy Thursday	317
CCL.—31 March. To his proctors at Rome. An account of the process between himself and the bishop of Hereford	318

c 2

	Page
CCLI.—April. To the official of the court of Canterbury. Concerning a false appeal of Robert de Wychio, whom he orders to be excommunicated	320
CCLII.—April. Excommunication of Robert de Wychio	321
CCLIII.—1 April. To Edward I. Writes, as desired, to the bishops, concerning the new disturbances in Wales	323
CCLIV.—1 April. To the bishops of his province. Orders them to excommunicate the Welsh, who are disturbing the peace	324
CCLV.—2 April. Bishop of Bath to Peckham. The king allows Peckham to take Montfort to London	325
CCLVI.—23 April. Peckham and his suffragans to pope Martin IV. Informs him of the liberation of Amauri de Montfort	325
CCLVII.—Peckham and his suffragans. Complaints of the exercise of the archiepiscopal jurisdiction, and of the proceedings in his court . . . . . Peckham's reply to the preceding	328 332
CCLVIII.—25 April. Ordinances for the archbishop's official. Ordinances for his official concerning appeals, etc., in consequence of the complaints of the bishops	334
CCLIX.—April. The official of the archbishop's court. Decision of Peckham's commissioners, about the complaints concerning his official	337
CCLX.—26 April. Peckham to Christchurch, Canterbury. Is grieved at their dissensions and complaints of the prior. Intends to visit them shortly	339
CCLXI.—Ordinances by Peckham for Christchurch, Canterbury	341

TABLE OF CONTENTS.

xxxiii

	Page
CCLXII.—Injunctions by Peckham, at his visitation of Christchurch, Canterbury	346
CCLXIII.—28 April. To Edward I. Asks him to set free Richard de Braunford, and his son, now in prison	348
CCLXIV.—30 April. To the official of the arch-deacon of Chester. Advice concerning a friar who is said to have contracted matrimony	348
CCLXV.—1 May. To Edward I. Asks him to order the arrest of David de Shevenok	350
CCLXVI.—1 May. To cardinal Gaetano. Has not given a benefice to B. de Ferentino, as he cannot speak either English or Latin	350
CCLXVII.—2 May. To the bishop of London. Desires him to excommunicate the Welsh rebels and their adherents	352
CCLXVIII.—10 May. To Edward I. Asks him to order the arrest of Sir Thos. de Leukenore	353
CCLXIX.—10 May. To the prior of St. John's. Complains of his exercising rights in the manor of Halewe to which he is not entitled	354
CCLXX.—11 May. To Godfrey Giffard, bishop of Worcester. Asserts his right to hear the appeal in the case of Lanthony priory	355
CCLXXI.—11 May. To the prioress of Stratford. Cannot accept her excuses for not receiving Isabella Bret	356
CCLXXII.—12 May. To Bernard de Languisello, bishop of Porto. Asks him to look after the interests of the see of Canterbury	357
CCLXXIII.—12 May. To cardinal Glusiano de Castane. Asks for his favour in matters concerning his see. Complains of detraction	358

	Page
CCLXXIV.—13 May. To the bishop of Chichester. Desires him to admit W. de Chyl- tham to Bignor church, at the queen's request	359
CCLXXV.—19 May. To the collectors of the sub- sidy. Orders them to send the money to the merchants of Lucca at London	359
CCLXXVI.—19 May. To his treasurer. Orders him to provide an escort for the money, if the sheriff of Kent desire it	360
CCLXXVII.—20 May. To the bishop of Chichester. Requests him to compel the rector of Bilsham chapel to repair the chancel	360
CCLXXVIII.—22 May. To Edward I. Intercession for Amauri de Montfort	361
CCLXXIX.—23 May. To Adam de Hales, his official at Winchester. Appoints R. de Lacy to succeed him, but desires him to attend to the collection of the sub- sidy	362
CCLXXX.—28 May. To the bishop of Llandaff. Confirms his process about the ad- mission of Robt. de Hamme to Cay- rewent church	363
CCLXXXI.—28 May. To the bishop of Exeter. Com- mission to inquire about the conduct of the archdeacon of Cornwall and the vacancy of Egloshayle church	364
CCLXXXII.—28 May. To the dean of Arches. Orders him to compel the Austin friars to return the deed of feoffment of cer- tain land granted to them, which they cannot hold	365
CCLXXXIII.—2 June. To the bishop of London. De- fers attending to certain complaints of the nuns of Stratford until he comes to London	366

TABLE OF CONTENTS.

xxxv

	Page
CCLXXXIV. —6 June. To the bishop of St. Asaph. Hears that his cathedral was accidentally burnt during the war. Cannot proceed in the case as the bishop wishes. Will send to the king about it	367
CCLXXXV. —8 June. To Girardus Blancus, bishop of Sabinum. Will confer a benefice on Simon de Cruce	369
CCLXXXVI. —8 June. To Richard de Ware, abbot of Westminster. Desires him to prevent B. de Clare from suing the prior of Merton in the Exchequer	370
CCLXXXVII. —8 June. To Bogo de Clare. Complains of his speaking against him, of his neglecting his benefices, and of his suing the prior of Merton	371
CCLXXXVIII. —15 June. To the prior of Christchurch, Canterbury. In favour of Robt. Poucyn, who is accused of having divulged the secrets of the chapter to the archbishop	372
CCLXXXIX. —24 June. To William de Montfort. Orders him to procure the liberation of R. de Braunford and his son	373
COXC. —25 June. To Edward I. Requests him to order Reginald le Arceveke to be reinstated in Poundstock church	375
COXCI. —1 July. To cardinal Savelli. Thanks him for assisting his proctor at Rome	376
COXCII. —1 July. To Jerome of Ascoli, bishop of Palestrina. Defends his conduct in the case of the bishop elect of Winchester	377
COXCIII. —2 July. To the bishop of Exeter. Orders him to stay action upon the decree of his commissaries concerning tithes of tin	378
COXCIV. —4 July. To Edmund earl of Cornwall. Is compelled to punish his steward, Wm. de Moneketun	379

	Page
CCXCV.—7 July. To the bishop of Lincoln. Asks him to allow the prior of Lewes to farm the church of Melton	380
CCXCVI.—14 July. To the bishop of Norwich. The sequestration of Redgrave and Risby must be committed to the archdeacon of Sudbury	381
CCXCVII.—23 July. To his proctor at Rome. Con- cerning an appeal of the bishop of Hereford against Peckham's sentence of excommunication	382
CCXCVIII.—To his proctor at Rome. An account of the process against Camilla	384
CCXCIX.—23 July. To the bishop of Rochester. Desires him to attend to the petition of a woman against her husband for ill-treatment and adultery	387
CCC.—24 July. To Edward I. Is at Canter- bury, in consequence of a dispute between the prior and convent of Christchurch	388
CCCI.—24 July. To Robert Burnell, bishop of Bath. Is bound to accompany the king in his expedition. Asks him to assist in settling the dispute in the priory at Canterbury	389
CCCII.—[28 July.] To Cosa, a Florentine mer- chant. The dean and chapter of Lichfield and Rener of Florence have agreed about the prebend of Har- borne	390
CCCIII.—28 July. To his official. Inhabitants of his diocese are not to be cited beyond it	390
CCCIV.—29 July. To the dean of Malling and others. Desires them to call upon rectors and vicars to pay the arrears of the fifteenth	391
CCCV.—29 July. To William de Newerk, arch- deacon of Huntingdon. Asks him to send some one to treat of a dispute connected with the province of York	392

APPENDIX I.

	Page
I.—[1279], 16 June. To Thos. Bek and J. de Kirkeby. Asks for letters patent to the master of the Exchange at Canterbury, as he will not obey the previous letters close	392e
II.—1279, 3 Aug. To Edward I. Requests him to issue letters of <i>innotescimus</i> in performance of his grant of the exchange and mint at Canter- bury to the archbishop	392e
III.—1280, 1 April. Collation of No. XCII. and Royal Letter 1198	392f
IV.—1280, 17 May. To Edward I. Has confirmed the election of Richard de Gravesende as bishop of London	392f
V.—[1280], 5 July. To Edward I. Thanks for food and wine sent to Wales. Complains that the canons of Penkridge have caused parishioners of Lichfield to be arrested	392g
VI.—1280, 19 July. To Edward I. Asks for restitu- tion of the temporalities for Walter de Chep- mannesford, newly elected prior of New Place or Aldebury, near Guildford	392g
VII.—1280, 6 Aug. To Edward I. Asks for restitu- tion of temporalities to Henry de Hameledon, newly elected prior of St. Denis, Southampton	392h
VIII.—[1280, Sept.] To the prior and convent of Canter- bury. Asks them to assent to the consecration of the bishop of St. David's, at Lincoln, at the king's wish	392i
IX.—1280, 10 Oct. To Edward I. Has confirmed the election of Peter of Exeter (Quivil) as bishop of Exeter	392j
X.—1281, 18 Jan. To Edward I. Has accepted the resignation of Godfrey, abbot of Creke, on ac- count of his age	392j
XI.—1281, 26 Jan. To Edward I. Asks him to remove Thomas de Aldelyme from the church of Alde- lyme, which he has commended to Anselm of Eastry	392k

	Page
XII.—1281, 28 March. To Edward I. Desires him to put Reyner of Florencio in possession of the churches of Harborne and Edgebaston	392 <i>k</i>
XIII.—1281, 10 Sept. To Edward I. Requests the release of Alfred de Blakedisc, absolved from excommunication	392 <i>l</i>
XIV.—1282, 22 May. Collation of No. CCLXXVIII. and Royal Letter 1698	392 <i>m</i>
XV.—[1282], 31 July. To Edward I. Begs him to take into his favour the bishop of Winchester	392 <i>m</i>

APPENDIX II.

Translation of letters in French	392 <i>n</i>
--	--------------

P R E F A C E.

P R E F A C E.

THE Register of Archbishop Peckham, now preserved ^{The} _{Register.} at Lambeth, is the earliest of the Canterbury registers now in England. When his predecessor, Robert Kilwardby, went to Rome, he took with him some of the earlier records belonging to the see, the return of which his successor was unable to procure. In an instruction to his proctor at Rome on May 13th 1283,¹ Peckham desires him to try and procure the restitution of plate and vestments, books, judicial processes, and registers found in the possession of Kilwardby at his death.² In a letter to one of the cardinals on the subject in September 1281, he speaks merely of the value of the goods, not specifying in what they consisted.

According to Dr. Ducarel³ there are only five dioceses in England which possess registers earlier in date than this, viz., Lincoln, 1218; York, 1224; Bath and Wells, 1244; Worcester, 1268; and Hereford, 1275.

The register is a vellum MS., containing 249 leaves, with four additional leaves of smaller size, ff. 107 a, 175 a, 224 a, and 232 a, inserted.

Different portions are set aside for entering the various classes of documents, the title of which is written at the head of the page, with the date of the year of our Lord and of the archbishop's consecration. Several clerks have been employed on the book, and some of their hands are not particularly easy to read, but they present no special difficulties or peculiarities. The writing has not suffered much from damp or decay, except in the case of a few leaves here and there, which are stained.

---

¹ R. f. 152 b.
² No. ex*cl.*

³ Add MS. 6112, f. 4.

The divisions of the volume are as follows :—

- f. 1. I. Literæ temporalitatis, anno Domini MCCLXX.
nono, consecrationis p[rimo].
9. II. Literæ directæ domino papæ et aliis diversis,
A.D. MCCLXXIX., consecrationis domini, A° I.
mense Maii.
11. II. Literæ directæ domino papæ et cardinalibus.
A.D. MCCLXXIX., consecr. primo. (Continued to
A.D. 1283).
21. Tertius quarternus :—Procuratoria et commissiones.
A.D. MCCLXX. nono, consecr. primo, mense Junii.
(Continued to April 1281).
29. Quartus quarternus :—Collationes, institutiones
rectorum, vicariorum et archipresbyterorum.
A.D. MCC. nonagesimo secundo, anno conse-
crationis Domini J. xiii. (f. 30 is headed 1284).
At f. 32 is "Ordinatio collegii de Wengham."
42. Quaternus quintus :—Literæ directæ domino regi.
A.D. MCC. octagesimo tertio, ordinationis domini
quinto. (Continued to 1284).
- 46b. Articuli, &c. (See p. 337).
48. Quaternus sextus :—Institutiones rectorum. A.D.
MCCLXX. nono, consecr. primo, mense Junii.
(Continued to 1284).
56. Quaternus septimus :—Sequestra et eorum re-
laxationes. A.D. MCCLXXIX. consecr. primo.
(Continued to 1283).
64. Quaternus octavus :—Literæ domini papæ directæ
domino. Anno gratiæ MCC. octagesimo primo,
consecr. domini tertio.
65. Literæ domini papæ directæ domino et literæ
domini directæ cardinalibus.
66. Literæ directæ domino papæ et cardinalibus.
Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini
anno tertio. (Continued to 1284).
70. Quaternus nonus :—Literæ pro conservandis liber-
tatis directæ domino regi et justiciariis

suis. Anno Domini MCCLXXIX, consecrationis primo, mense Junii. (Continued to 1283).

76. Quaternus decimus:—Literæ directæ episcopis et episcoporum directæ domino. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini anno tertio. (Continued to 1284).
94. Literæ directæ domino regi. A.D. MCCLXXIX, consecr. primo, mense Julii. (Continued to 1281). f. 96 is headed “Commissiones,” but the next page returns to the previous heading.
102. Facta diversa. Articuli episcoporum contra dominum et post alia facta diversa. Under this head are included the names of persons ordained. (1282 to 1284).
114. Literæ communes et nomina ordinatorum. Anno Domini MCC[LXXXIII]¹, ordinationis² domini Johannis archiepiscopi, septimo. (Continued to A.D. 1291).
142. Procuratoria et commissions. Anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecr. domini A° tertio. f. 145 b is headed “Facta diversa.” (Continued to A.D. 1284).
156. Literæ communes. Anno Domini MCCLXX nono, consecrationis primo. (Continued to 1285.)
221. Ordinatio et confirmatio regia super ecclesia de Wengham.
223. Ordinationes domini Johannis archiepiscopi in dominibus religiosis. Anno Domini MCCLXXIX. (Continued to 1284).
242. Iste est processus domini Johannis, Dei gratia Cantuariensis archiepiscopi, habitus in partibus Walliæ.

---

¹ These figures are added by a later hand.

² The year of the ordination is counted from the date of the pope's bull, the year of consecration from the day of that ceremony.

The words "Frater Johannes," in a larger hand than the bulk of the book, are written on the fly leaf, and again at f. 10 b., which is a blank page.

The last leaf and inside of the cover are written over with memoranda of the contents, a sort of rough index, in a hand of the seventeenth century.

All Souls' College MS.

Another MS. used in the preparation of this work is in the possession of All Souls' College, Oxford, being known in the library there as No. CLXXXII.

This is a vellum MS. of the fifteenth century, containing 379 leaves. The last number of the foliation is 373, but a few numbers, 31, 33, 41, 107, 188, 235, and 244 are repeated, and 77 is omitted. The writing is in two columns, written in a clear hand with good ink. Spaces have been left at the beginning of each paragraph for rubricated capitals, which have not been inserted. The pedigree of the volume is shown by the following entries : —At f. 201 b. "Liber Willelmi Elyot, clericu, quem emit " de exec' M. Johannis Stevenes, nuper canonici Exon, " manu mea propria."

At f. 190, in a scribe's hand : "Liber Willelmi Elyot " rectoris ecclesiæ de Blackanton, quem emit de ex- " cursoribus M. Johannis Stevenes, nuper canonici Exon. " et rectoris ecclesiæ de Blakanton."

At f. 2 in the bottom margin, "Leber Collegii Ani- " marum Oxoniæ, ex dono M. Willelmi Elyott, in legibus " bacularii et olim hujus socii."¹

At f. 3 in the side margin : "Hunc librum Willelmus " Elyot, clericus, magister domus Dei de Port[es]mouth, " Wynton' di[œcesis], in comitatu Suth. ol[im] Regis- " trarius bona memoriae Edmundi L[acy] Exon' epi- " scopi, quarto de[cimo] die mensis Julii a[nno] regni " regis Ricardi t[ertii] primo dedit, legavit [et] in vita " sua natura[li] disposuit collegio Animarum in Exon'

---

¹ sic.

" ad [usum] magistrorum sociorum [et] ejusdem collegii
 " sco[la]rium, quamdiu duraverit, in libraria ibidem
 " remansurum catherandum,¹ et [si] quis seu qui hunc
 " librum a dicto colleg[io] contra predicti da[ntis] et
 " disponentis voluntate alienare, removere [aut] sub-
 " traere præsumpse[rit] ve præsumpserint, se noverit
 " seu noverint indignationem omnipotentis Dei ac ejus
 " maladictionem incur[ere]."

The portions within brackets have been lost by the cutting down of the margin.

There is a contemporary title inside the cover, "Concordia facta per Johannem permissione Divina Cantuariensem archiepiscopum super quibusdam reformationibus habendis inter regem Angliæ et regem Franciæ, et saltem inter regem Angliæ et Llewelinum principem Walliæ et de articulis inter eosdem." The binding is the original oak boards covered with white leather, but the clasps have been taken off.

The first portion, which contains Peckham's letters, is thus described in the printed catalogue of the College Library: "Epistolarum formulæ, secundum usum in Anglia habitum personis uniuscujusque dignitatis inscriptæ." It was this insufficient description that occasioned the note in Sir T. D. Hardy's Descriptive Catalogue of MSS., vol. iii., p. 237, stating that "the MS. was seen by the Rev. J. S. Brewer when he was compiling his catalogue of the MSS. in All Souls Library, but it does not appear in Mr. Coxe's catalogue of the MSS. in that college." The catalogue here referred to as compiled by Mr. Brewer, is now in the Public Record Office.

The object of the copyist was no doubt to obtain a collection of forms of letters, and this was more important to him than their historical interest. The dates are almost always omitted, both of place and time.

---

¹ Books in the College Library were divided into two classes, *cathenati* and *non cathenati*; that is, books that could only be read in the library, and books that might be borrowed.

Though the names of the persons to whom the letters are addressed are usually given, names occurring in the body of the letters are frequently represented by initials, not always those of the real name, or by the word "talis," while dates mentioned in the text are similarly treated. These omissions and alterations have been supplied and corrected from the Register. The compilations are generally abbreviated here, and in some of the letters printed in the following pages, which were transcribed from this MS., this form has been retained, as the extension seemed needless.

This manuscript is for the most part very carefully written. It has been of very great use in determining the reading of passages in the Register which were obscure either from faded ink or mutilation, but it has not been thought necessary to give the readings where the two MSS. differ, except in a few cases.

In this part of the volume, among the letters to Peckham, are a few which are of a later date and have therefore not been printed. Of these the most important are—

Gregory XI. to the archbishop of Canterbury and bishop of London, ordering them to proceed against Wicif. (f. 52.)

Henry earl of Northumberland to "dominus W. " dominus de Castro" refusing as lord high constable on behalf of King Henry IV. the challenge of the duke of Orleans. (f. 71.)

An anonymous letter on the art of letter writing, written from Oxford, beginning "Amice carissime, inter opera singula Creatoris." (f. 73.)

Two letters to the Pope recommending the canonization of the earl of Lancaster. (ff. 73 b. and 74.)

The archbishop of Canterbury to a lady who had left her husband. (f. 74.)

An account of an interview between the king of England and the duke of Burgundy at Calais. (f. 74 b.) This must relate to the year 1416, though the date, Wed. 11 Oct., given in the text, does not suit that year.

Henry IV. to the Pope in favour of "Manuel imperator et moderator Romeorum Paleolagus." (f. 80.)

A letter to a friend in Rome, with a reference to Grosteste, late bishop of Lincoln, as having power to raise spirits. (f. 80 b.)

Richard II. to John of Gaunt, merely stating that he is in good health. (f. 83.)

Robt. Braybrooke, bishop of London, to the archdeacon, ordering the publication of archbishop Courtenay's letter against "Choppechurches." (f. 84 b.)

The University of Oxford to [Henry V.], begging for the repeal of a statute which affects them injuriously. (f. 93 b.)

Two curious letters about the custom of electing a king of Christmas, at Oxford, one being a letter from "Discretio, omnium parens pariter et regina" to "R. Dei gratia regi Natalicio illustri;" and the other, a confirmation by the Genius of Christmas of the appointment of Robert Grosteste, "miles in armis scolasticis," as king of Christmas. This letter is dated "in aere luminoso supra Bethlemiticam regionem ubi nostra magnificientia fuit pastoribus promulgata." (ff. 91 b. and 94.)

Two letters of the Emperor Sigismund to Henry V., dated 4 June and 8 June, 3 imp. (ff. 113 b. and 115.)

The King of Poland to Henry V., 8 July 1413. (f. 115 b.)

Rupert king of the Romans to Henry IV., 14 June 1409. (f. 117.) Gregorius Adirenus duke of Genoa to Hen. V., 12 May 1413. (f. 157.) An account of the death of St. Louis and his advice to his son (f. 158 b), and others of less interest.

II. The second part of the MS. (ff. 191—201 b.) consists of forms of petitions mostly in French addressed to the king (Ric. II. and Henry IV.), the chancellor, the treasurer, John of Gaunt, &c. The forms are not made up, but are copies of petitions really presented, and though

d 2

the names are usually reduced to initials, the following persons occur among the petitioners: John Heth, clerk in the privy seal office, a clerk of chancery, the port of D. (Dunwich ?), Suffolk, the bailiff of Southampton, the prior and convent of St. John the Evangelist, Pontefract, the citizens of London, and inhabitants of Kent, Sussex, and other counties, Margaret widow of Sir Gilbert Talbot, the archbishop of Canterbury, the poor prisoners in Ludgate, the prior and convent of Monte-grace, and others. At f. 197 is a complaint against the burgesses of Yarmouth, for imposing restrictions at the herring fair.

Part III. (ff. 205-305) consists of a collection of letters in French of the time of Richard II. and Henry IV. Those in the king's name are addressed to the bishop of Norwich, Roger Walden, treasurer of England, the bishop of Durham, the dean and chapter of Llandaff, Sherburne abbey, the countess of Oxford, lady Ponynges, the abbess of Barking, the king and queen of France, Louis duke of Orleans, Philip duke of Burgundy, &c. At f. 285 b. is a letter from Richard II. giving an account of his journey in Ireland. There are also letters to Richard II. from Charles king of France, the queen of France, John of Gaunt, duke of Lancaster, the king of Navarre, the bishop of Salisbury, the count of St. Pol, the cities of Bayonne and Bordeaux, the duke of Brittany, &c. Several letters are addressed to the archbishop of Canterbury, written by lady Burgevenny, the countess of Hereford, the queen of Portugal, Pierc Holt, turcopoliere of Rhodes, and others; to the bishop of Norwich, from the countess of Warwick, and John Beaufort, earl of Somerset; the earl of Arundel to his brother archbishop of York; lord Grey of Ruthyn to Antony Mallorre; Robert Kegworth, draper of London, to Robert Hallum; Christine de Puzan to Isabel, queen of France (5 Oct. 1405); the countess of Kent, mother of Richard II., to her

son Thos. Helland ; the bishop of Norwich to the queen of Portugal ; and some correspondence between Henry IV. and his son referring to Owen Glendower.

These letters refer to a great variety of subjects, as may be conjectured from the names of the writers and the persons addressed. The dates are rarely given at the end, and in some cases the names of persons and places are only expressed by initials, but this occurs more frequently in the formal letters which are of less consequence.

IV. (f. 305.) A treatise on the art of speaking and writing French. *Incip.* “[A] nostre commencement “ nous dirons ainsi, En noun du Pere Filz et Saint “ Esprit, Amen. Ci commence la maniere de language “ qui tenseignera bien a droit parler et escrire doulz “ Franceoys selon lusage et laccustume de France.”

The writer calls French, “la plus beal et la plus “ gracious language et le plus noble parler apres Latyn “ descole qui soit ou monde, e des toutes gens mieulx “ prisee et amee que nul aultre, car Dieu le fist si douce “ et aimable principaument a loneur et louange de luy “ mesmes, et pour ce il poet comparer au parler des “ anges du ciel,” etc.

The treatise is written in the form of dialogues, of which the first part describes the life of a French gentleman for a day. After discussing household matters with his servants, from which some curious particulars about mediæval domestic arrangements may be gathered, he rides to Orleans, and on the way sings “une tres “ ameureuse chançon” beginning “Tres doulz regard “ amereusement trait tant de deulceur fera mon cuer “ entrer, quant les miens yeulx te peuent recontrer.” On his arrival he does some shopping, and dines at the inn with a “tres belle fillette,” to whom he sings another amorous song and makes a handsome present. This is followed by other conversations between a gentle-

man and a labourer, a baker and his man, merchants, a servant and a tailor, two friends meeting, a child in distress, &c. In one dialogue about Venice and Paris and other cities in Europe, an English necromancer named Colyn T. is mentioned in connection with Orleans. At the end is a very amusing scene between two men living together, who quarrel and make it up. The conversation is continued after they are in bed, and gives a vivid picture of the discomfort and dirt of the middle ages, of which the following remark is a sample, addressed by one man to the other at bedtime :

“ Guillaume, deschauvez vous tost et lavez voz
“ jambes, et puis les ressuez dun drapelet et els
“ frotez bien pour lamour de puces quils ne se sail-
“ lent mye sur voz jambes, car il y a grand coup
“ gisanz en le poudre soubz les junx.”

Notwithstanding the extravagant praise of the beauty of the French language, there is a distinct flavour of “ the French of Stratford atte Bowe” throughout, which is explained when we come to the letter dedicatory, addressed to “ Mon treschier et tres honure sieur,” from which it appears that the writer is an Englishman, and that he has drawn the treatise up “ si come jay entendu
“ et apris es parties de la le mer.”

This letter is followed by a few verses about poverty, beginning, “ Savez vous coment il est, Il est hony qui
“ pouvres est.” Then come a few lines which are repeated at f. 373.

There is a copy of this treatise in Harleian MS. 3988, which was printed by M. Paul Meyer some years ago.

V. f. 316. A treatise on French grammar, written by many good clerks at the expense of “ Johan Barton,
“ escolier de Paris, née et nourie toutes voiez d'Engle-
“ terre en la conte de Cestre,” as the opening lines tell us, “ pour ceo que les bones gens du roiaume d'Engle-
“ terre sont embrasez ascavoir, lire et escrire, entendre

" et parler droit François," and because English lords and ladies like to write to each other "en romance." Barton calls the book "un donait Francois," a French Donatus. It is in the form of question and answer.

Ends.—"Aussi sachez que quant N est entre E et
" T en la tierce personne pulier, doncques cel N ne sera
" pas sonne e cel E sera sonne soubtilement, come il
" fust un I, sicome es ces mots, euurent, furent."

VI. f. 321 b. "Cy comence un petit livre pour en-
" seigner les enfantz de leur entre parler." This gives
the names of the months, of the feasts of the year,
numbers, persons, beasts, parts of the body, dress, and
other common things, phrases for asking the right road,
buying and selling, and other occasions. Some of the
phrases are hardly what one would like taught to a
child. It ends with a conversation about the dethrone-
ment of Richard II. and the accession and coronation of
Henry IV.

Explicit.—"Par ma foy oy. Cest une grande uni-
versite, &c."

VII. f. 326 b. A vocabulary of adverbs.

Incip.—"Omnimode, en tout manier."

Expl.—"Quomodo, coment."

VIII. f. 327 b. French verses, headed "Proverbia."

Incip.—"A Dieu te beisse et a ton eisnc."

Expl.—"A bousoigne et non pas a bieneurete tu
" cognoisteras ton amy."

IX. f. 329. A catechism of love.

Incip.—"Au chastel de amour vous demande hom-
" mes, le premier fondement aymer loialment."

Expl.—"regarder devoutement mais aymer seure-
" ment."

X. f. 329 b. Adages in French verse, from classical
and biblical literature, with the authors' names in the
margin.

Incip.—Nest pas sire de son pais
Chaton.—Que de ses hommes est hais.

Expl.—Amour de femme et vent de cul
 Et feu des estoupes, est tout un.

XI. f. 331–40. French verses, evidently intended as a help in learning the vocabulary of the language. The English equivalents of most of the French words are interlined, but the writer has made some mistakes by confusing two French words of similar spelling.

This is the vocabulary of Walter de Biblesworth, which was printed by Mr. Thos. Wright, in Mr. Joseph Mayer's Library of National Antiquities (p. 142), from Arundel MS. 220.

Incip.—A woman that neghes hire tyme
 Femme que aproche son temps
 To childe schewys hir witte
 Denfanter monstre ses sens.

Expl.—Dout vous finist, sires, a tant
 A Jhu Crist toutz vous comande.

XII. f. 340. “Tractatus ortographiæ Gallicanæ per M. T. Coyfurelly, canonicum Aurilian’, doctorem utriusque juris, de novo editus secundum modum et formam Parisius.

Incip.—Cujuslibet creaturæ auxilio indigentis.
Expl.—et scientia devote cum affectu. Amen.

XIII. ff. 344–61. Another collection of letters of the time of Henry IV. and V. copied, like the preceding, without dates. Among them are letters from the king to the archbishop of Canterbury; the prince of Wales to the abbey of Bury St. Edmund’s; L. D., canon of St. Paul’s, to the countess of Hereford; J. Norbury, treasurer of England, to the duchess of Brittany; T. Erpyngham to the prior and sacristan of Bury St. Edmund’s; the prince, and the earl of Kent to the archbishop of Canterbury; the king to Shrewsbury

abbey; H. de Percy le filz to the treasurer of York; Laurence Dallerthorpe to the prior of St. John of Jerusalem in England; the bishop of Durham to the archbishop of Canterbury, &c.

XIV. ff. 361-72. A treatise on the conjugation of French verbs. The principal parts of many verbs are given, the meaning of the verbs being added in the margin in Latin, except in one or two instances, where it is in English.

Incip.—“Cy maintenant nous vous baillerons un exemple coment vous fournieres touz les verbes Francois du monde.”

Expl.—“I spille, je espende, come je ayme.”

XV. f. 372. A collection of sentences in French, without much coherence, including an anecdote of king Arthur; a remark on the impossibility of translating literally from one language into another; and a vintage song, beginning, “He, he, la bonne vinee sera cest annce pour les compaignons.”

Incip.—“Le font de mes cailles qui furent en leur clos hier soir.”

Expl.—“Tanquelle est toumbee, les pieds contre mont.”

XVI. f. 373. Safe conduct till 24th March granted by John bishop of Chartres, Johan de Hangest, seigneur de Heugueville, Pierre Blanchet, councillor, and Goutier Col, secretary of Charles VI. king of France, to the English ambassadors, W. bishop of Durham, T. Percy, earl of Worcester, and W. Heron, lord Say, with 100 persons, to come from Calais to Lolinaham, in accordance with a power granted to them by the said king dated 30 Jan., 1399, 20 regn. Boulogne, last of Feb. 1399.

John of Bologna, Peckham's notary, whose name occurs once or twice in the following pages, compiled a treatise on the art of drawing up official documents, because, on the

John of
Bologna's
treatise

notarial
art.

as he says, the archbishop's court and the whole kingdom of England lack persons who are acquainted with the notarial art according to the style of the Roman court. This treatise has been printed by Dr. Ludwig Rockinger,¹ and there is also an imperfect manuscript copy of it in the British Museum (Royal MS. 12 D. xi.). The examples are taken from documents which had passed through the hands of John of Bologna, but are mostly formal, as proxies, citations, excommunications, and absolutions. In some cases the names and dates are preserved, more often and more correctly perhaps in the Royal MS. than in those consulted by Dr. Rockinger, though in other respects it is by no means trustworthy. At the end of the same MS. there are copies of a few letters on ecclesiastical matters, and among them will be found copies of commissions, confirmation of an episcopal election, citations, etc. by Peckham,² as well as by other bishops of his period, and a few letters to and from J. de Burthon, his official at Salisbury during the vacancy of the see.

Indexes,
&c., to the
Register.

There is in the Library at Lambeth an Index to the Register compiled by Dr. Andrew Coltee Ducarel, commissary of St. Katharine's and advocate in Doctors' Commons, who filled the office of archiepiscopal librarian from 1757 to 1805.

The Index was, however, begun before he had charge of the library, as appears from a letter to archbishop Herring dated Jan. 16, 1755, in which he speaks of the archbishop's approval of his intention to regulate and make an Index to the Registers; and in a subsequent letter, in July of the same year, he speaks of having begun to work at "your Register intituled Peckham."³

---

¹ "Briefsteller und Formelbücher des eilften bis vierzehnten Jahrhunderts," being the ninth volume of "Quellen und Erörterungen zur Bayerischen und Deutschen Ges-

chichte," published at Munich, 1863.

² ff 69 b, 70 b, 72 b, 79 b, 80.

³ Nichols's Literary Anecdotes, ix. 307.

It was on archbishop Herring's death in 1757 that the Rev. Henry Hall, then librarian, resigned the office, in which Ducarel succeeded him.

The Index in question has been most laboriously compiled, and is really an abstract of the documents in the Register arranged under heads. Some of the documents are indeed almost copied in full, and it is therefore a great assistance to those who wish to consult the Register but who are not familiar with 13th century writing; but others would have had more cause to think his labour well bestowed if he had omitted some of the abstracts and inserted more names. The Index consists of two MS. volumes, with a third containing merely the headings, to be used as a key to it. There is another volume¹ of Ducarel's at Lambeth, containing copious extracts from Peckham's Register, made in 1755, before he compiled the Index, and while he was working at his history of Croydon. The extracts are arranged in no order, but occur as they come in the Register.

Add. MSS. 6062, 6063, in the British Museum, are copies of the Index made to the Register by Dr. Ducarel, with a letter from him to archbishop Herring, dated Aug. 20, 1756, giving a sketch of Peckham's life and an outline of the contents of his Register.

In 1755 Dr. Ducarel, in conjunction with Mr. Edward Proposed
Rowe Mores, M.A., proposed the publication of a Latin ^{of an} _{epitome} ^{of the} _{Register.} ^{publication}
epitome of the Register, prepared by Mr. Mores, with ^{epitome} _{of the} ^{of the} _{Register.}
an index made by the doctor. Mr. Mores's autograph ^{epitome} _{is now Add. MS. 6110, a small paper quarto}
^{epitome} _{of 83 folios. A note states that it was "begun 19 Aug.}
" 1755, finished 29 Aug. 1755." It is preceded by
" minutes for the preface," or rather a prospectus on
the advantage of publishing the work. There is a fair
copy both of epitome and index in Add. MS. 6114,
with a title-page dated 1755, and a rough copy of the

¹ Lambeth MSS. Catalogue, p. 267.

Index, much of it in Mores's handwriting, in Add. MS. 6111. The epitome follows the order of the MS. throughout. Add. MS. 6112 contains a title-page and drafts of the Latin preface, with a specimen printed page (f. 59). At f. 14 are notes of the documents printed by Wilkins and Rymer, and at ff. 32 and 38 a few other memoranda.

In Add. MS. 26086, a volume of transcripts collected by Sir Francis T. Palgrave, there are copies of five documents in the Register.¹

Documents already printed. Dr. David Wilkins, who was a predecessor of Ducarel in the Library, used this Register, as he did others, in compiling his "Concilia Magnæ Britanniæ et Hiberniæ," published in 1737. The documents printed by him have been reprinted here, firstly, because from their importance it was not desirable to omit them, or merely to refer to another book; secondly, because, whether from errors in copying or printing, there are numerous mistakes in the Concilia; and thirdly, because the order in which Wilkins has placed his extracts does not always follow the true chronology.

A few documents from the Register are also included in Rymer's "Fœdera." Marginal references are given to both these publications.

The whole of the contents of the Register will not be found in the following pages, as most of the formal documents have been omitted. It is intended in an appendix to a future volume to give an epitome of what it has not been thought advisable to print in full in the text. It will be seen from the account of the MS. at p. xlii. that the documents were entered in the Register under heads, not in chronological order, but they have been printed throughout according to date, the reference to their place in the MSS. being given in the margin, R. signifying the Register, and A. the All Souls MS.

---

¹ ff. 20, 39, 53, 63, and 67.

All the letters issued in the archbishop's name were not enrolled in the Register. For instance, Nos. XXIII. and CCXIV. are printed by Wilkins from the Register of the bishop of Worcester, and are not to be found in the archbishop's own register. Similarly there are a few letters from him to Edward I. among the Royal Letters in the Public Record Office, of which there is no entry at Lambeth. These will be found in an appendix.

John Peckham was born in Sussex, according to Peckham's Harpsfield¹ and Pits.² The evidence for this fact was life. no doubt the tradition current in their time, and perhaps also a passage in a letter from the archbishop himself to the abbot of Clugny, in which he speaks of having grown up in the neighbourhood of Lewes priory, and of having been educated there.³ Harpsfield misprints this "Hewensi cœnobia," and his error is repeated by Wadding in the "Annales Minorum." Dean Hook, in his biography of Peckham in the "Lives of the Arch-bishops of Canterbury," says that "Parker gives the date of his birth as 1240"; but this statement does not appear in the sketch of the archbishop's career in the "De Antiquitate Britannicæ Ecclesiæ," nor do other writers mention it.

While still a youth⁴ he went to Paris and studied at the University there, under St. Bonaventura, "doctor seraphicus," who held a theological professorship from 1253 to 1256, when he was appointed Minister General of the Franciscan order, and subsequently was promoted to the cardinalate.

¹ *Historia Anglicanæ Ecclesiæ*, 439.

² *Relationum Historicarum de Rebus Anglicis*, p. 381.

³ "Inter cetera regni Angliæ monasteria Lewense cœnobium ideiceo cordi nostro est præcor-

dialis commendatum, quo in ipsius vicinia coaluimus a parvo, et ab ejusdem professoribus solatia recepimus et honores." 1 June 1285. R. f. 116.

⁴ "In prima adolescentia," Harpsfield, 439.

It has been stated that Peckham was educated at Merton College, Oxford, and the same has been said of other celebrated men, with as little foundation. Dean Hook says that his name occurs on the register of that college, but I am informed, on the authority of one of the Fellows, that the only ground for this is an entry of the name Gilbert Peckham, as a fellow admitted in the reign of Edward II., with a note added, " Archiep. Cantuar. et doctor in Theologia. Sanctus fuit in vita et plurima miracula fecit post mortem." From the Christian name, and the date, it is clear that this note is a mistake, and "it is suggested that the true name was Gul. Occam, who is with more reason reckoned as a Merton man, and that in error 'Gul. Occam' was transcribed as 'Gil. Peccham,' and so an archbishop was made of him."

Another argument, slight perhaps, but still of some weight, against the probability of his having been a member of the college, is afforded by his letter to the scholars of Merton,¹ in which he claims no interest in the college beyond the *patronatus* conferred on him as archbishop, by the founder. Any connexion with the college in his youth would have been too good a subject for a florid phrase in the "arenga" for John of Bologna,² or whoever was the archbishop's secretary at the time, to have passed it over in silence. At Oxford he was admitted to what would now be called an *ad eundem* degree, and was appointed the eleventh Divinity reader,³ following the celebrated friar Thomas de Bungey, who like Peckham had been edu-

¹ No. cvi.

² See p. liii.

³ See the list printed in *Monumenta Franciscana*, p. 550. "Frater Jo. Peccham qui incepit Parisiis et resumpsit Oxoniæ." The word *resumpsit* does not imply a

previous residence at Oxford. See Anstey's "Munimenta Academica," p. 446. Trivet says, "Hic in Parisiis in theologia rexerat, et in Oxonia lectiones suas re-sumpserat."

cated at Paris, and who after resigning his professorship at Oxford migrated to Cambridge. Education at the French university was by no means rare in the thirteenth century, and several licenses of non-residence to clerks for that purpose are extant in Peckham's and other episcopal registers.

It was during his residence at Oxford that he joined the order of St. Francis, but before he took his doctor's degree, for Adam de Marisco¹ writes to the uncle of a lad at the University, asking whom he would wish to be his nephew's tutor in place of "dominus Johannes de Pescham, scholaris," who had just joined the Friars Minors. The title "dominus" usually implies a degree in arts, not in theology, and "scholaris" could certainly not be applied to a doctor. The writer speaks with high approbation of Peckham's life and learning. As the boy's uncle is named H. de Andegavia (*i.e.* of Anjou), it may be that he had come over with Peckham from France. One celebrated man at least was under his tuition at Paris, Thos. Cantilupe, bishop of Hereford and saint, with whom at a later time he had a very considerable quarrel.²

From Oxford he returned to Paris, where he lectured on the *Sententiae* of Peter Lombard, a compilation of patristic literature, as well as on the Holy Scriptures; and according to Pits succeeded in suppressing certain novelties in interpretation which were beginning to find favour among theologians. He did not, however, confine his studies to theology; and among his writings are to be found books on perspective and mathematics, as well as on theological and ecclesiastical subjects.

His observance of the rule of his order was of the strictest. He surpassed all his brethren in austerities, fasting as it were for seven Lents a year,³ that is, from

¹ *Monumenta Franciscana*, 256.

² No. cclvii.

³ Wadding, *Annales Minorum*,

v. 58. *Rodulphus, Historia Seraphicæ Religionis*, 117.

Epiphany for 40 days, and then from Septuagesima to Easter. This would give a few days respite when Easter fell late, which happened only about four or five times during his life; but otherwise the fasting was continuous from Epiphany till Easter. After Ascension Day he recommenced his austerities, fasting till the day of SS. Peter and Paul, 29 June; then for 40 days before the Assumption of the Virgin, 14 Aug.; and again for the same length of time before St. Francis' day, 4 Oct. From All Saints to Christmas he abstained from all food prepared with milk.

Though he recommended these practices, he did not enforce them upon others, according to Wadding. Even when archbishop he still observed the Franciscan rule as to fasting, and did not himself partake of the hospitality he showed. In time he attained the dignity of Provincial Minister of England, being the ninth, counting from Angellus of Pisa, who was appointed by St. Francis to introduce the seraphic religion into the island.¹ His old teacher, Bonaventura, was then Minister General, an office which at that time carried the right of appointing the provincials, though subsequently they were elected by vote of the province. As an instance of his carefulness in adhering to the rule, it is related² that when his duties as provincial necessitated his attendance at the general chapter at Padua, in the first year of his office, he travelled thither on foot, not condescending to make use of the subterfuge common among friars, who considered that riding on asses was no infringement of the statute forbidding them to ride (*equitare*). Rodulphius, himself a friar, in relating the story, says that he might have ridden without blame, on account of the length of the journey.

Another story told about his life before he was archbishop is, that while praying before a crucifix and complain-

---

¹ *Monumenta Franciscana*, pp. 537, 560. | ² *Rodulphius*, f. 117.

ing of calumnies from which he suffered, the image spoke to him words of comfort in rhyming Latin verse,¹ which are still engraved before it. Where the crucifix was, Wadding does not say, but it was apparently not in England, perhaps in Rome.

His affection for the order lasted throughout his life, of which there is copious evidence in the following pages.² When archbishop, though no longer provincial, he still ruled and protected the order as "conservator "privilegiorum Ordinis Minorum in Anglia a sede "apostolica deputatus."

The fame of his learning having spread over the continent, he was invited to Rome, probably by pope Nicolas III., himself a Franciscan of such eminence, that the friars called him the Sun of the order, and Peckham the Moon.³ From expressions used in his correspondence with the cardinals, he appears to have made many friends in Rome, and to have been held in great esteem.

Cave, on what authority does not appear, states that he was *Causarum Auditor*, but it appears certain that at all events he was *Lector Sacri Palatii*; in fact, that he was the first theological lecturer in the newly founded schools in the papal palace, where several sciences were taught,⁴ an office which was for some years monopolised by the Minors. His lectures were attended by large audiences, including not a few bishops and cardinals. It is stated that when he passed through the school to take his place in the professorial chair, the whole of his audience rose and uncovered. After he was appointed archbishop, however, the cardinals refused to show him this respect any longer, saying that previously

¹ "et subsequentes versus, vel
"sub hoc ipso metro aut sensu
"pronunciavit," Wadding, v. 53.
² See Nos. lvi., clxxxi., clxxxii.,
ccii., cciii., cccxviii.

Q 8513.

³ Matthew of Westminster, p.
416.

⁴ Moroni, vi. 84.

they had honoured the theologian, to whom they acknowledged themselves inferior, but now it might be thought they honoured the archbishop, to whom they were superior.¹

Hook states that the *Causarum Auditor* and *Lector Palati* describe one office, but this is a mistake. The *Causarum Auditor* is a judge who exercises the pope's spiritual jurisdiction, as the governor of the city does his temporal power.²

In the list of divinity readers at Oxford printed in the *Monumenta Franciscana*, he is styled *magister curiae*, which does not appear to be a correct title. There were officers at Rome called *magister cubiculi*, or *admissionum*; *magister domus sacri palatii apostolici*, *magister aulae*, *magister cœrimoniarum*, *magister sacri hospitii palatii apostolici*, *magister hostiarius*, *magister sacri palatii apostolici*, and *magister viarum urbis*, but none called *magister curiae*. The phrase is probably used loosely to denote his lectureship. At all events it cannot mean *magister Sacri Palatii*, as Peckham's name does not occur in the list given by Moroni, which is evidently complete.

While Peckham was thus occupied in lecturing on theology at Rome, Pope Nicholas III. conferred the dignity of cardinal bishop of Porto on Robert Kilwardby, archbishop of Canterbury, a Dominican friar. He resigned his archiepiscopate on Whitsunday (June 5) 1278, and went to Rome.³ On June 14 the prior and chapter obtained from Edward I. a license⁴ to elect a successor, and their choice fell on the chancellor, Robert Burnell, bishop of Bath and Wells, who was then in Gascony on the king's business. Edward was so anxious that his chancellor's services should be rewarded by this promotion, that he not only sent the usual formal

¹ Rodulphus, 117 b.

² Plettenberg, *Notitia Congregationum et Tribunalium Curiae Romanae*, p. 527.

³ Annals of Dunstable, Ann.

Mon. iii. 278.

⁴ Pat. 6 Edw. I., m. 11.

notification of the election to the pope, which is enrolled on the patent roll,¹ but this was accompanied by a long letter² dated on the same day (10 July), urging the confirmation, on the ground of the unanimity of the election; his own affection for Burnell; Burnell's constant faithfulness to the king and his father, and the Church of England; and the benefits which both Canterbury and the kingdom would derive from the appointment of an archbishop prudent both in spiritual and temporal matters, of mild disposition, courteous and merciful. One of the royal secretaries, Francesco Accursii of Bologna, and three others were sent to Rome to help the matter on. Burnell also sent messengers to Rome on his own account, but the pope would not confirm the postulation off-hand. The case was referred to three cardinals for consideration, who reported that certain matters required further investigation, and the proctors of the chapter were desired to request the presence of Burnell at Rome to be examined.³

Subsequently, before letters had been drawn up about the investigation, and while the proctors were still in Rome, other things (the pope says) came to his ears which rendered it impossible to admit the postulation with a clear conscience, and it was thought advisable that the archbishop postulate should remain in the see he already held. The pope therefore refused the postulation, and to save Canterbury from a long vacancy, created Peckham, "Fratrum Minorum ordinis professor," archbishop, though for a long time he refused to accept the new dignity, according to Wikes.⁴ Several passages in

¹ Pat. 6 Edw. I., m. 8.

² Printed in Rymer's *Fœdera*, i. 559.

³ The bull as printed by Wadding (*Annales Minorum*, v. 451), gives "infra kalend. Junii," as the date fixed for Burnell's appearance.

This is evidently wrong, as the king's letter was not sent till 10th July. It may be an error for "Januarii."

⁴ "diutius rebellantem et con- tradicentem." Ann. Mon. iv. 280.

his letters confirm this. The consecration took place, according to Wikes, "Dominica Media Quadragesimæ," that is, on March 12, not March 26, according to Wharton. Wharton¹ also gives the date "prima Dominica Quadragesimæ" (19 Feb.) as resting on some authority, and translates this as being 3 Non. Mart. These two Sundays fall on the dates Wharton gives when Easter is on April 16, but according to the tables in Nicolas' "Chronology of History," Easter fell on April 2 in 1279. Perhaps Wharton ascribed these events to the preceding year 1278, when Easter was on April 17. The date of consecration is stated in Le Neve's *Fasti Ecclesiae Anglicanæ* to have been 6 March, but it is clear from the dates of two documents in the Register,² the first dated "viii. Kal. Martii, anno Domini MCLXXIX., consecratio-
nis vero anno primo," and the next, "v. Kal. Martii, "consecrationis nostræ anno secundo," that the year of consecration began between 22 and 25 Feb., probably on 23 Feb. The pages of the Register are frequently headed, and documents dated "anno ordinationis," that is from the date of the bull; and sometimes it appears that the scribe has begun the year of consecration too early by confusing it with the year of ordination. That at least is the only way of reconciling apparently erroneous dates, as that of No. cxlviii.

Peckham's journey to England was not completed until the 4th of June. On his passage through France he stopped at Amiens, where Edward I. and Philippe Le Hardi had met to arrange the cession to Edward of the counties of Agenois and Ponthieu, now come into his wife's possession by the death of her mother, and to settle certain disputed points in the treaty of 1259 between the fathers of the two kings.

Though Peckham was not wanting in courage, he cannot have been quite without uneasiness at his first

---

¹ *Anglia Sacra*, p. 116.

| ² R. f. 173.

interview with the king, who was disappointed at failing to reward a faithful servant. He expresses however, in writing to the pope,¹ his pleasure at the king's reception of him, who protested that he was better pleased than if his petition in favour of Burnell had been granted, and showed that his pleasure was genuine by granting him the restitution of the temporalities at once,² when he might, in consequence of an omission in the pope's letter to him, have legally withheld it till he heard again from Rome. Peckham's conduct to the king throughout his life was marked by a complete absence of subservience. Though quite willing to travel down to Wales to serve the king's interests by negotiating with Llewellyn, he speaks to him with the greatest plainness when he considers his conduct injurious to the church. He tells him³ that he is mocked at throughout the church for his connivance at the king's clerks holding "a damnable multitude of benefices." In another letter⁴ he asserts strongly the superiority of the spiritual jurisdiction over the temporal, hinting to the king that disobedience to papal authority may shorten his reign. In his claim to visit the royal chapels,⁵ though he yielded to the king in minor points, he adhered to his principle throughout.

One of his first acts on arriving in England, before he left Dover, in fact, was to summon a provincial council at Reading for July 29.⁶ His chief object in holding this council was to carry out the verbal instructions he had received from the pope, to check the spread of plurality in England. A statute was passed enforcing those of the general councils on this head, and ordering that a rector receiving a second benefice forfeited

¹ No. ii.

⁵ See Nos. xcii., xciv., xvi., cxii., cxxv., cxlii., cli., clii., &c.

² 30th May. Pat. 7 Edw. I., m.

⁶ According to Wikes it was held on Friday after the feast of St. James, i.e., July 28.

15.

³ No. clxvi.

⁴ No. cxcix.

the first, and that those who then held several should retain the last only ; unless indeed they attempted to retain all, in which case all should be forfeited. Returns were to be made, by the octave of Hilary following, of the names and values of all benefices, with the names of the holders and date of collation. A second statute was directed against the holding of benefices *in commendam*, i.e. by a layman or by a clerk temporarily, and against the practice of giving benefices to minors. Priests throughout the province were ordered to publish a list of offences for which excommunication had been denounced by the council of Oxford, and by Ottobon, and to hang up in cathedral and collegiate churches a copy of the king's charter of liberties of the church and realm. The offences which merit excommunication include, beside wrongs done to the church, bearing false witness, disturbing the public peace, and acting in opposition to the provisions of *Magna Charta*. Two other statutes enjoin the baptism of infants at Easter and Whitsuntide, and the observance of Ottobon's statute against priests keeping concubines.¹ Another act at Reading was to confirm the privileges of the university of Oxford, and the power of the chancellor to suspend and sequester clerks who disturbed the peace of the university.²

Council at Lambeth. During the period included in this volume (1279–July 1282) Peckham held one other provincial council, which sat at Lambeth from the 7th to the 10th October, 1281. The king, fearing perhaps that the recently passed statute of mortmain might provoke the clergy to some sort of retaliation, and hearing that there was an intention of passing a statute affecting the right of the crown to take cognisance of cases of right of patronage, and other pleas affecting the spirituality only, addressed two let-

¹ These Constitutions are printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 33.

² No. xxiii.

ters¹ to the archbishop and his suffragans, forbidding them to discuss any matters pertaining to his crown. This caution was effectual, and the statutes² are concerned with nothing but purely ecclesiastical matters, one being directed against plurality of benefices, a special object of Peckham's hatred.

Wikes is a year wrong in his chronology here, and attributes these facts to the year 1280, whilst the Annals of Worcester place the council in 1282.

The abbots and priors who were exempt from episcopal jurisdiction refused to attend this council, though summoned in respect of churches held by them, which were not exempt. Peckham immediately sequestered the fruits of their churches, but in the case of St. Augustine's was obliged to release the sequestration,³ as one of his predecessors had relieved the abbot from attendance. Some of the monks yielded, but the larger Benedictine houses of St. Edmund's, St. Alban's, Westminster, and Waltham held out, and finally appealed to the pope. Peckham's letter to his proctors at Rome, giving an account of the case, and the names of the judges whom he would wish to try it, classified as "good, better, and best," is the last notice of the case in this volume.

Perhaps the archbishop's exertions in favour of his tenants at Lambeth⁴ against the oppression of the abbot, were stimulated by resentment at the abbot's conduct, as well as by the natural antipathy of a Franciscan for a Benedictine.

A Franciscan being vowed to poverty, had no money at his disposal, and the new archbishop was obliged to borrow several thousand marks from Italian bankers to pay for his bulls and his journey home, for an archbishop could hardly walk over France, as a provincial

The arch-bishop's debts.

¹ Nos. ccxv., exxi.

² Wilkins' *Concilia*, ii. 51.

³ No. ccix.

⁴ Nos. ccxxvi., ccxxxvii.

minister had done. On arriving in England, to his dismay, he found that last year's revenues of the see had been sold by Kilwardby to the king, and the money paid to him; that this year's crops, and the rents due at Easter were in the king's hands, and, with the exception of a small sum to come in at Midsummer, he had nothing on which to feed himself, his household, and horses.¹ His poverty does not seem to affect him so much as the threat of excommunication held over him by the bankers. In his distress he writes to the pope and some of the cardinals, asking for a loan of money collected for a crusade, and his picture of himself deserting his church and leaving England under his burden is quite pathetic, as he compares it with his peaceful life previously. There is a comic touch, too, in the repetition of the formal details of excommunication in his letter to the pope, which just arouses a suspicion that he did not dread it so much after all, and there was no reason why he should look upon it as a disgrace, as it was frequently invoked as a penalty for failing to pay debts. The prior of Christchurch, for instance, and the bishop of Chichester, incurred the sentence for failure in paying the papal tenth, and the archbishop offered to absolve the former privately, without an application to Rome. In consequence of his poverty, in this the first year of his archiepiscopate, he was obliged to ask the bishops, abbots, and noblemen to supply venison and game for his enthronization on the 8th of October, which he expected in spite of that assistance to cost 2,000 marks.

Visitation.
The royal
chapels.

The first year of his archiepiscopate was spent in Kent and Sussex and near London, but in the beginning of 1280 Peckham resolved to visit the remainder of his province, commencing with Coventry and Lichfield. This brought him at once in contact with the

---

¹ p. 18.

royal authority. There were royal chapels at Penkridge, Wolverhampton, Stafford, and Gnoushale or Cnos-hale, which the incumbents considered to be exempt from episcopal jurisdiction.¹ The king wrote to Peckham forbidding him to visit them; but he, never wanting in courage, replied by a letter² asserting his right, and telling the king that all he gained by the exemption of the chapels was responsibility for the sins of the clerks who held them. When the royal chaplains refused to appear or to excuse their absence, he excommunicated them, and placed the chapels under an interdict. An exemplification of the apostolic privileges of Penkridge was produced, and some of the chaplains submitted; but at Wolverhampton, of which Tedisius de Camilla, the dean, was abroad, the doors were shut against the archbishop, and process was taken against Camilla, ending in his deprivation of two other benefices which he held. The victory was not purely one of principle, for the defendant's case was materially injured by his neglect of the cure of souls, and by an attempt to dispose of Wingham church, which also he held, for a piece of land elsewhere.

These chapels had been granted by king Stephen to the churches of Coventry and Lichfield. The church of Wolverhampton, dedicated to SS. Mary and Peter, was founded by Wulfruna, the eponym of the town, in 996, and was occupied by secular canons, as one of the king's free chapels. Subsequently it was annexed by Edward IV. to the deanery of Windsor. The charters on which the claim of exemption was based had been granted by Edward the Confessor, William I., and Henry II.; but they make no mention of episcopal jurisdiction. They are printed by Dugdale. A long account of the deanery and a list of the deans will be

---

¹ The claim was not a new one. See Royal Letter, 467, and Wilkins' *Concilia*, i. 697.

² No. xcii.

found in Shaw's Staffordshire, vol. ii. p. 151. He gives 1288 as the date of Theodosius de Camilla being dean, but the documents printed here show that he held the office some years earlier. Penkridge was held by a dean and canons, the archbishop of Dublin being always dean, according to the charter of king John confirming a grant of the church to the archbishop by Hugh Huose. This is printed in Plot's Staffordshire, p. 445. Domesday mentions nine clerks holding land of the king there, but no church, which, however, existed in the reign of Stephen.

The college at Stafford is also noticed in Domesday as having 13 canons, the number found there when Henry VIII.'s Valor was taken. In 1318 Edward II. forbid a papal nuncio to make any exactions on his royal chapels, asserting their ancient exemption from all ordinary jurisdiction and the payment of procurations and other dues. The places enumerated are, St. Martin's Le Grand, Wolverhampton, Stafford, Wimborne Minster, Bruges, St. Mary's Shrewsbury, Tettenhall, Pencridge, and St. Oswald's Gloucester.¹ Gnoushale, also in Staffordshire, occurs, according to Tanner, in the Lincoln Taxation of 1290 as a royal free chapel with secular canons.²

Peckham's relations with his colleagues were not always very amicable, for his strict sense of right, and his determination to uphold the interests of the church and of his see in particular, brought him into constant collision with both laity and clergy. A new archbishop of York, William de Wikewane, was consecrated at Rome soon after Peckham's arrival in England, and when he was passing through the southern province, the old contest about carrying the cross erect was revived with more than usual bitterness. The southern primate forbade food to be sold to his northern brother,³

The arch-bishop of York's cross.

¹ Close Roll, 11 Edw. II., m. 10d.

² See Dugdale, Monasticon, vi., 1252, 1438, 1446, 1466.

³ Matthew Westm., p. 409.

and some of his servants broke the cross in pieces.¹ “Tantæne animis coelestibus iræ.” The pope felt called upon to write and expostulate, and to request his *protégé* to temper the rigour of his predecessors, though preserving his own rights, so that the dispute might be settled to the praise of God, the health of souls, and the quiet of the two churches and the people. Again, when a vacancy occurred at Winchester by the death of bishop Nicholas of Ely, the monks at first elected ^{The bishop elect of Winchester.} Burnell, bishop of Bath and Wells, but again the pope refused to admit him as bishop. They then chose Richard de la More, archdeacon of Winchester, but the archbishop rejected him on the ground of his holding two benefices with cure without a dispensation. His reply was that he held no benefice with cure of souls, and that the archdeaconry was not a benefice but a dignity. The rejection was a bold step, for it was the first time confirmation had been refused in England on this ground, but in spite of the remonstrance of some of the cardinals, including even Hugh of Evesham, Peckham stuck to his point even when the bishop postulate appealed to Rome, and finally won it. Another instance ^{Antony Bek.} in which he was victorious in his crusade against plurality was his causing Antony Bek, the king's secretary, and afterwards bishop of Durham, to surrender five benefices in the province of Canterbury.² Bek was one of the king's chaplains with whom Peckham had already had some trouble, and it was reported that he had letters from the pope forbidding the conferring any ecclesiastical honour on him, but this the archbishop denied formally.³

His dispute with Thomas de Cantilupe, bishop of Hereford, an old pupil of his own at Paris, arose from ^{Thos. de Cantilupe, bishop of} a question of jurisdiction. In the beginning of 1282 ^{Hereford.}

¹ Wikes, Ann. Mon., iv. 281.

² No. cxvi.

³ No. cxxii.

the bishop refused to excommunicate his official at Peckham's order, asserting that he had already appealed to Rome. His letter¹ is temperate enough, but it did not convince the primate, who repeated his mandate, and after an ineffectual attempt to persuade him in a personal interview at Lambeth, commenced process, and in a very short time excommunicated both the bishop and his official.

Cantilupe went to Rome to prosecute his appeal, and died there on August 25th. Peckham's letters to his proctors give an account of the case and directions for proceeding.²

The arch-bishop's court.

Another, and more serious dispute in which Peckham became involved, arose from the arrogant exercise of his visitatorial jurisdiction, and the conduct of the officials of the archiepiscopal court, in allowing frivolous appeals, so that cases frequently dragged on for many years. The bishops of the province of Canterbury laid before him a formal complaint consisting of 21 articles, to which he replied by a denial of the facts alleged in the case of some articles, and a justification of others, but nevertheless he found it expedient to appoint a commission of lawyers learned in the laws and the customs of the court of Canterbury, who drew up new regulations for the conduct of the official in appeals, which partly redressed the grievances complained of.

Amauri de Montfort.

At the end of 1281 and the first half of the following year Peckham was busying himself on behalf of Amauri de Montfort, son of the late earl of Leicester, who was in prison in England. His sister Eleanor had been betrothed to Llewellyn, but since her father's death had taken refuge in a nunnery at Montargis. In 1276 her brother attempted to convey her to Wales, but near the Scilly Isles they were captured by four Bristol ships

¹ No. cexix.

² Nos. ccl. and ccxevii.

and carried to the king. The lady was honourably maintained in the queen's household at Windsor until after the peace made with Llewellyn in 1277, when Edward allowed the marriage to be solemnised, honoured it with his presence, and paid the expenses. Amauri was kept a prisoner, safely but without rigour, first in Corfe castle and then in Sherburne.¹ Being a papal chaplain, pope Nicholas III. and his successor Martin IV. both exerted themselves on his behalf, and sent a nuncio to England to procure his liberation on condition of his taking an oath not to return to the kingdom without the king's consent. Peckham also urged the king to show mercy, and in April 1282 he was allowed to take de Montfort to London, administer the oath to him, and send him to France in charge of the nuncio.² A month after he writes again to the king, pleading for further mercy, and assuring the king that Amauri had no design against him.³ On leaving England Amauri went to Rome, and after a few years renounced the priesthood and embraced the profession of arms, "but he was unlucky, for soon after he died."⁴

In forming an estimate of Peckham's character, his frequent exertions in favour of the poor, and against anything like oppression, must not be overlooked. The persons and the causes are very various. Now he rebukes a noble landowner for keeping too large a head of game, now he threatens a bishop for allowing his officials to sequester benefices and extort money for releasing them; and shows equal willingness to stop similar practices of which his own clerks are accused. He asserts the rights of his tenants to the ferry at Lambeth against the abbot of Westminster, attempts to help a poor man who had mortgaged land to a convent, and in many other ways shows the sympathy for the poor which he had learnt as a friar.

¹ Rishanger, p. 87.
² No. cclvi.

³ No. ccclxxviii.
⁴ Rishanger, p. 99.

His own order was his especial care, and there are several instances of his defending it against the encroachments of others, as in the case of the convent of Scarborough.¹ That, however, his desire for their interests did not blind him to other considerations may be seen from the temperate and sensible advice given to the official of the archdeacon of Chester concerning a friar of Chester who was said to have been married. Even if he intended to seduce the woman on pretext of marriage, so that by absence of consent the marriage was not valid, Peckham considers that he should return to her, "quoniam non dimittitur peccatum nisi restitutum ablatum."

Injunctions to monasteries.

The history of the other orders is illustrated by the injunctions for the reformation of several monastic houses of both sexes, including Barking,² Bardney,³ Reading,⁴ Glastonbury,⁵ Christchurch Canterbury,⁶ and others. The injunctions refer both to the management of the temporal affairs of the houses and to their internal economy. Peckham attempted also to put down, by his archiepiscopal authority, the shortened form of the devotional offices introduced by the Benedictine chapter at Abingdon.

Style of the letters.

The Latin of the longer letters is very often involved, the sentences of a great length, and the style inflated. The reader feels the truth of Trivet's description of Peckham as "gestus affatusque pompatici." He is fond, too, of a jingle of words, partaking almost of the nature of a pun. He finds fault with one Benedict, a scribe, in the words, "Benedicto, sed benedictione multum dissimili." When the abbot of St. Alban's troubles the Franciscans at Scarborough by an invalid sentence, Peckham describes him as "non auctoritate clavium,

¹ See Nos. clxxxi.-ii., ccii.-iii., ccxxviii.

¹ No. clxxxix.

² No. lxx.

⁵ No. cxxiii.

³ No. lxxxvii.

⁶ Nos. celxi., celxii.

"*sed clave sævientis furia percussisse.*" The phrase, "*Non esse monachos, sed demoniacos,*" occurs more than once.

This collocation of words reminds the writer of a Saxon seal he once saw, having the inscription, "*Sigil-lum Godgyðe monace.*" The owner, dividing the last two words wrongly, showed it as a great curiosity, which of course it was, and asked the writer if he could tell him another case of a demoniac having a seal. The explanation of the word *monachus* is also worth noting; that they are "*cor unum et anima una.*" The curse invoked upon those who persuade the king to injure the church is very neatly put:—that the Highest may smite them temporally, so that their souls may be saved. The whole letter, with its misapplied Biblical quotations, and uncritical references to Constantine, king of the English and emperor of the world, is a good example of the archbishop's epistolary style. The reasoning power is stronger than the critical, the result of mediæval education. Now the reverse is the case.

In conclusion, I have to express my sincere thanks to the late and present wardens and the fellows of All Souls College for their kindness in allowing me the use of their MS. in London for a very lengthened period; and to the archbishop of Canterbury for granting me special facilities for consulting the Register; and to Mr. S. W. Kershaw, his grace's librarian, for numberless acts of courtesy and assistance while working in the library under his charge.

Sept. 1882.

C. T. M.

**REGISTRUM EPISTOLARUM
JOANNIS PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.**

Q 8518. Wt. 12052.

REGISTRUM EPISTOLARUM JOANNIS
PECKHAM
ARCHIEPISCOPI CANTUARIENSIS.

I.

TO MARGARET QUEEN OF FRANCE.¹

Excellentissimæ dominæ M[argaretæ], Dei gratia ^{1279.}
illustri reginæ Franciæ, frater Johannes permissione ^{23 May.}
Divina Cantuariensis ecclesiæ sèrvus inutilis, totius ^{License for}
Angliæ primas,² salutem et paratam in omnibus ejus ^{one of her}
beneplacitis voluntatem. Novit Ille qui nihil ignorat ^{clerks to}
quod, sicut alias vobis scripsi, multum dolui et non ^{study at}
sine doloris acerbitate commoveor, quod per Parisius ^{Paris.}
transiens ad excellentiam vestram præsentialiter non
accessi, quia urgente necessitate pro ecclesiæ meæ
negotiis ad dominum regem Angliæ Ambianis existentem
compellebar in quantum poteram festinare. Super hoc
autem quod mihi vestra dominatio scripsit, pro clero
vestro magistro P[etro] Blanco vestris obsequiis ne-
cessario, quod ei ut per quinquennium Parisius studere
possit licentiam impetrirer; respondeo quod ad præsens
ejus absentiam dissimulo, et ad instantiam excellentiæ
vestræ ipsum permitto Parisius commorari, quoisque
visitatis beneficiis suis videro quomodo ipse et vicarii
sui curam quæ eis incumbit adimpleverint, quos si
idoneos reperero, prout secundum Deum et bonam con-

R. f. 9.
A. f. 1.

¹ Margaret, widow of Louis IX., d. of Raymond earl of Provence, aunt
of Edward I.

² *primas*] ‘peripsima’ in A.

scientiam potero, hiis et aliis beneplacitis vestris adquescam. Nec credit ipse magister a sarcina curæ sibi impositæ propter vicarios suos omnino absolvit, cum ad minus de portione sua pauperibus et ecclesiæ teneatur subvenire, et de negligentia vicariorum suorum respondere secundum canonicas sanctiones. Valeat excellentia vestra in Christo et Virgine gloriosa. Datum Ambianis, die Martis in hebdomada Penthecostes, anno Domini millesimo CCLXXXIX^o.

II.

To POPE NICOLAS [III.]

1279.
24 May.
Account
of the in-
terview
between
the kings
of England
and France
at Amiens.
R. f. 9.
A. f. 122.¹

Sanctissimo patri ac domino Nicholao, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summo pontifici, frater Johannes permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, cum grata reverentia pedum oscula beatorum. Noverit sanctitas vestra quod post varios viarum tractus, die sacro Penthecostes ingressus civitatem Ambianensem, repperi duos reges Franciæ et Angliæ inibi congregatos, causa stabiliendæ concordiæ inter eos, quam et dedit pax illa, quæ exsuperat omnem sensum, die Martis ipsius sacrae ebdomadæ, me etiam præsente, non pari utriusque partis præjudicio, jura-mentis mutuis et cartis convenientibus stabiliri. Cum enim in pace patrum dictorum regum dudum præterita, Henricus olim rex Angliæ se Ludovico regi Franciæ deceptus ad impossibile obligasset, pro hujus amotione impossibilis rex Franciæ Philippus filius partem magna et nobilem in partibus Aquitaniae hereditatis regis Angliæ recepit in forma pacis sibi et heredibus suis perpetuo possidendam. Pro quo impossibili non amoto usque ad hæc tempora, tam rex Ludovicus pater, quam Philippus filius, fructus terrarum quæ modo

¹ Printed in Rymer's *Fœdera*, ii., 1072.

reddi habent et olim ex utriusque, patris scilicet et filii, juramentis restitui bona fide debuerant, integre percepérunt. Hoc autem impossibile tale erat. Juravit quidem rex Angliæ Henricus in pace prima, quod omnes magnates sibi subditos vel verius subdendos in dictarum terrarum partibus, induceret ad jurandum fidelitatem regi Franciæ sub hac forma; quod si unquam contingeret regem Angliæ regi Franciæ rebellare, ipsi starent cum rege Franciæ, immediato domino derelicto, sub poena aliter facientium in curia regis Franciæ arbitranda. Quod quia est contra consuetudinem omnium Galliæ partium aliarum, nunquam ad hoc induci prædicti proceres valuerunt. Hæc est igitur summa pacis. Quod, quia Henricus pater deceptus fuerat, spoliatus est filius hereditatis suæ nobili portione. Et cum satis hoc perpendit rex Angliæ clementissimus, in formam tamen pacis hujusmodi consensit libere propter Deum, quam et perpetuo servare intendit, dum tamen sibi fides inviolabilis ex parte Franciæ conservetur. Hæc autem omnia, pater sancte, scio certissime et fide didici oculata; per hoc quod rex Angliæ me suscepit cum ingenti gaudio venientem, et mox strictissimo suo consilio copulavit, factum vestrum circa modicitatem meam acceptans plurimum, et petitioni suæ de alic promovendo præoptare publice pluries se protestans. Temporalia etiam archiepiscopatus bona mihi restituit in pacis factæ crastino mox petita. In quo facto apparet ejus benignitas laudabilior, quia hoc, nescio qua surreptione scribentis in sanctitatis vestrae literis dicto regi directis, juxta morem omnibus servatum retroactis temporibus minime potebatur, cum tamen juxta antiquam consuetudinem temporalia ab eo Dublinensis ecclesiæ peterentur. Quæ scribendi diversitas fecisset Cantuariensis ecclesiæ bona temporalia in manu regia detineri usque ad receptam elucidationem mandati vestri, nisi anticipationem fecisset favor gratiæ personalis, sicut mihi rex ipse coram toto suo consilio

affirmavit. Quapropter supplico, sanctitatis vestræ genibus provolutus, quatenus regiam clementiam dignetur super hoc literis apostolicæ clementiæ consolari. Custodiat Altissimus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum Ambianis, die Mercurii infra octavas Penthecostes, anno Domini, etc.
lxx. nono.

III.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

1279.
25 May.
Asks him
to request
the pope
to write to
the king
thanking
him for the
restitution
of the tem-
poralities
to Peck-
ham.
R. f. 9 b.
A. f. 1.

Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio, Dei gratia episcopo Tusculano, etc. Noverit reverentia vestra quod die Martis in hebdomada Penthecostes, etc., ut in proxima præcedenti litera¹ usque "hæc " autem omnia." Utinam autem vestro instinctu ad vertat apex ecclesia quod hæc jura deceptis non subveniunt, sed derogant in immensum. Item, advertat quod hic activa deceptio, perjurium, injusta ablatio fructuum, et tandem decepti exhereditatio, qui aliter pacem obtainere non potuit, remanent impunita. Et nisi ille qui manum potest ponere, in ambobus apponat remedium, credo quod Deus ab ipso exiget in futuro. Et quia dominus rex prædictus Angliae curialiter et benignissime ac familiarissime me² recepit, et temporalia Cantuariensis mox petita restituit, supplico paternitati vestræ quatenus rogetis instanter ut dicto principi scribat literam consolatoriam, ei gratias pro tanta clementia referentem. Præsertim quia litera pro restituendis mihi temporalibus destinata, nescio quo dictantis animo, erat plurimum defectiva, nec continebat petitionem aliquam de restituendis mihi temporalibus, sicut fieri consuevit. Et etiam in litera Dublinensis electi expressissime ponebatur, cum tamen litera sua et nostra ab eodem Benedicto, sed

¹ proxima præcedenti litera] "in . | ² me], omitted in R.
prima litera secundi quaterni," A.

benedictione multum dissimili, processissent. Unde et coram consilio suo mihi rex piissimus affirmavit quod si papa providisset de alio, non restituisset ei temporalia donec elucidatum mandatum apostolicum denuo receperisset. Valeat reverentia vestra in Christo et Virgine gloriosa. Actum Ambianis, feria quinta Pentecostes.

IV.

To JOHN DE POROGIIS.

Frater [Johannes] permissione divina Cantuariensis 1279.
archiepiscopus, totius Angliae primas, dilecto clero noster magistro J. de Porogis salutem, gratiam et 26 May.
benedictionem. Villam et domum Quintiaci, Lugdu- Grant of
nensis diœcesis, ad nos nomine Cantuariensis ecclesiæ of 100s.
pleno jure spectantes, tibi sicut beneinerito, pro eo R. f. 9 b.
videlicet quod in servitio ecclesiæ nostræ prædictæ
diligenter ac fideliter diutius et sæpius laborasti, con-
cedimus et donamus cum ipsarum domus et villæ juri-
bus, jurisdictionibus, usagiis, proventibus, fructibus,
obventionibus et pertinetiis universis, tenendis et per-
cipiendis a te seu certis nunciis vel procuratoribus
tuis sine diminutione aliqua toto tempore vitæ tuæ,
sub firma seu anno censu centum solidorum Viennen-
sium nobis et successoribus seu procuratoribus nostris
annis singulis solvendorum, cum onere et pensione quæ
proinde debentur et solvi consueverunt in honore
beati Thomæ martyris ecclesiæ Lugdunensi. Ita
tamen quod in festo beati Johannis Baptistæ, quod
erit anno Domini MCC. octogesimo, possessionem per
procuratorem seu attornatum nostrum ad hoc speciali-
ter deputatum recipias, cum nos usque ad terminum
ipsum, in signum et declarationem dominii ecclesiæ
nostræ Cantuariensis, dictas domum et villam cum
pertinentiis suis per arbitrium discretorum virorum

magistri Willelmi de Corner', domini papæ capellani, et domini Radulphi archidiaconi Suburiæ, in ecclesia Norwicensi, tenere debeamus. In quorum testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Datum Abbewillæ in Pontino, die Veneris in ebdomada Pentecostes, anno Domini MCCLXX. nono.

V.

TO PETER ALBI.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Petro Albi, rectori ecclesiarum de Wrotham et Lymyne, salutem, gratiam et benedictionem. Ut executioni testamenti sanctæ memorie Bonifacii prædecessoris nostri commodius vacare possitis, gratiam a domino Roberto prædecessore nostro, de studendo Parisius per quinquennium vobis factam, auctoritate præsentium confirmamus, dum tamen fideliter et evidenter appareat vos totis viribus intendere prædicti negotio testamenti. Proviso etiam quod nihil canonicum commissarum vobis curæ depereat animarum. Tempore autem quinquennii vobis indulti elapso intendimus, si vixerimus, vobis augere gratiam, si interim commissis vobis animabus, ut jus exigit, sitis grati. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Musteroil, die S. Trinitatis, consecrationis nostræ anno primo, anno Domini MCCLXX. nono.

VI.

TO ROBERT COUNT OF BOULOGNE AND AUVERGNE.

Nobili et potenti viro domino Roberto, Bononiæ et Alverniæ comiti, Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, salutem et sincere dilectionis affectum. Noveritis nos fecisse, constituisse ac ordinasse magistrum Baldeuinum de Whissant, nostrum procuratorem et nuncium specialem, ad audiendum voluntatem et responsioneum vestram super pecunia per

nos penes senescallum vestrum de Bononia deposita, faciendam, et super omnibus aliis quæ circa hoc fuerint oportuna. Promittentes nos firmum et gratum habituros quicquid super hiis factum fuerit cum eodem, et rogantes affectius quatenus voluntatem et intentionem vestram eidem loco nostri super hiis integraliter declareris. In cuius rei testimonium præsentos fecimus sigilli nostri munimine roborari. Datum apud Whissand, iii. non. Junii, consecrationis nostræ anno primo.

VII.

To JOHN DE CHISHULL, BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, venerabili in Christo fratri J[ohanni], eadem gratia episcopo Londoniensi, salutem in veræ salutis Auctore. Cupientes et zelo nimio affectantes fratrem et coepiscoporum nostrorum suffraganeorum facies desideratas videre, et eorum personali frui colloquio super quibusdam articulis totius Cantuariensis provinciæ, qui et necessitatem important et celeritatem desiderant, vobis in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes præfatos coepiscopos et suffraganeos nostros citari seu evocari peremptorie faciatis, ut iiii. kal. Augusti proximo venturi apud Reding' se coram nobis personaliter repræsentent, tractaturi² nobiscum atque mandatum nostrum super ipsis articulis recepturi. Vos quoque ibi dictis die et loco una cum aliis personaliter accedatis. Et quid super isto mandato nostro feceritis, nobis per vestras patentes literas rescribendo certificare nullatenus omittatis. Datum Dovar', ii. non. Junii, anno Domini MCCLXXXIX., et consecrationis nostræ primo.

1279.

4 June.

Orders
him to
summon
his fellow
bishops
and suf-
fragans
to meet the
Archbis-
hop at
Reading.¹

R. f. 10.

A. f. 30 b

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 32.

² tractaturi] tractur. in A.

VIII.

To POPE NICOLAS [III.]

1279.

6 June.

On his arrival in England, found the prior of Canterbury under sentence of excommunication.

R. f. 10.
A. f. 122 b.

Sanctissimo patri et domino Nicholao, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ summo pontifici, suus pauperculus frater Johannes, permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, totius Angliæ peripsema,¹ devotis præcordiis pedum oscula beatorum. Sanctitatis vestræ, ut puto, meritis, pater reverendissime,² per viarum pericula procedens prospere tandem ad finem pertegi expectatum, ubi quasi ab omnibus susceptus sum cum magno desiderio reverenter. Unum tantum obicem repperi, de quo feci secundum vestræ clementiæ mentionem. Statim enim postquam applicueram in Anglia, nunciavit mihi Dublinensis electus, non literis sed sermone, quod prior ecclesiæ nostræ Cantuariensis, et alii majores domus illius, erant excommunicationis sententia innodati. Quo audito ego ad memoriam revocans illa quæ circa hoc in curia existens audieram, vitavi eos etiam cum quadam eorum verecundia ad nutum meum humiliter meam præsentiam declinantes, cum tamen se non fateantur aliqua sententia innodatos. Laborabo igitur apud sanctitatis vestræ nuncios, si forte ad cautelam absolutionem eorum valeam impetrare. Quod si fieri nequeat, statim hoc vestræ excellentiæ intimabo hujus gravaminis remedium implorando. Ad hæc, quia de sanctitate vestra experimentis innumeris absque modicitatis meæ meritis grandem concepi fiduciam, sanctitati vestræ supplico quatenus exhibitori præsentium, fratri Johanni electo nobilis monasterii Sancti Eadmundi, secundum solitam clementiam dignemini condescendere secundum Deum et justitiam gratia speciali, præsertim quia

¹ *peripsema*] *peripsima*, in MS.² *reverendissime*] *reverentissime*, in MS.

bonum de persona sua audivi testimonium, quamvis non forte sit imbutus magna industria literarum. Custodiat Dominus incolumentatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Actum apud Lymming, Cantuariensis diecesis, viii. id. Junii.

IV.

TO THE JUSTICES.

In nomine Domini, Amen. Frater [Johannes], etc., 1279.
 justiciariis domini regis, etc. Agitata dudum in curia In answer
 regia quæstione dotis inter Katerinam de Verdun to a writ
 mulierem de Cantuaria, ex parte una, et Ricardum of the
 Cod de Malling' et Cristianam uxorem suam, Willel- king, cer-
 mum Coterel de Witstaple et Johannam uxorem suam tifies that
 ex altera, mandatum regium . . . . officiali curiæ K. de Ver-
 Cantuariensis sede vacante custodi spiritualitatis ejus- dun was
 dem directum, extiterat sub hac forma:—Edwardus R. f. 94.
 Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniæ et dux
 Aquitaniæ, custodi spiritualitatis archiepiscopatus Can-
 tuariensis salutem. Sciatis quod cum Katerina, quæ
 fuit uxor Stephani de Befington, in curia nostra coram
 justiciariis nostris apud Westm' peteret versus Ricardum
 Cod de Malling, et Cristianam uxorem suam, medie-
 tatem triginta acrarum terræ cum pertinenciis in
 Befington, et versus Willelmum Coterel de Witstaple,
 et Johannam uxorem ejus, medietatem unius mesuagii
 et triginta acrarum terræ cum pertinenciis in eadem
 villa, ut dotem suam, iidem Ricardus et Cristiana,
 Willelmus et Johanna, venerunt in eadem curia nostra
 et dixerunt quod prædicta Katerina non deberet inde
 dotem habere, eo quod nunquam fuit prædicto Ste-
 phano desponsata nec legitimo matrimonio ei copulata.
 Et quia hujusmodi causæ cognitio ad forum ecclæ-
 siasticum spectat, vobis mandamus quod, convocatis
 coram vobis ad hoc convocandis, rei veritatem super

hoc diligenter inquiratis. Et quid inquisieritis, scire faciatis justiciariis nostris apud Westm' in octabis Sanctæ Trinitatis per literas vestras patentes. Et habeatis ibidem hoc breve. Teste R. de Seyton, apud Westm', ii. die Junii, anno regni nostri sexto:— Quia igitur in dicto inquisitionis negotio juxta formam mandati regis supradicti, juris ordine per omnia, quatenus ipsius negotii qualitas et natura requirit, servato, per inquisitionem legitime factam dilucide est compertum, matrimonium inter dictos Stephanum et Katerinam legitime fuisse contractum, vobis et ceteris omnibus quibus jus exigit significari tenore præsentium indubitanter facimus manifestum, matrimonium inter præfatam Katerinam et dictum Stephanum dum vixit legitime fuisse contractum, et ipsam Katerinam ipsius Stephani veram et legitimam fuisse uxorem. In cuius rei testimonium, etc.

X.

To JOHN DE REYGATE AND OTHER JUSTICES.

1279.
11 June.

Requests them to postpone certain proceedings against the earl of Gloucester till the king's return to England.

R. f. 70.
A. f. 32 b.

In nomine Domini Amen. iii. id. Junii apud Lymyng' emanavit litera sub hac forma:— Nobilibus viris domino J[ohanni] de Reygate et ceteris justiciariis, etc., frater J[ohannes], etc. Deliberato prudentium virorum consilio, perpendimus evidenter, quod processus per quem proceditis et intenditis procedere contra magnificum virum comitem Gloverniæ, in nostri et ecclesiae nostræ redundat injuriam et gravamen. Qui etsi nostræ ecclesiae præjudicialis existat, vobis tamen proculdubio periculosior poterit merito judicari, cum omnes illi qui libertates ecclesiæ Cantuariensis minuere moliuntur, infringere vel turbare, in canonem latæ sententiae incident ipso facto, latæ, inquam, per dominum S. venerabilem prædecessorem nostrum memoriaræ recolendæ, per successores¹ omnes ejusdem imperpetuum confirmatæ, approbatæ etiam in episcopo-

¹ *per successores*], et sunt, in A.

rum consiliis et apostolicæ sedis munimine roboretæ. Quocirca dilectionem vestram, de qua ad plenum confidimus, attente in Domino requirimus et rogamus, quatenus hujusmodi processui supersedere velitis, quo usque dominus rex applicuerit in partibus Angliæ et cum eo super ista materia habere colloquium valeamus, cujus voluntatem apertam esse cognovimus, ut nostra jura nostræque ecclesiæ nobis immutilata in suo robore conserventur. Adjicit nihilominus quedam vobis vivæ vocis oraculo exponendo dilectus nobis in Christo vir venerabilis decanus Londoniensis, cui si placet in exponendis indubitatum velitis fiduciam adhibere. Valete. Datum ut supra.

XI.

TO AMAURY DE CHAUNCEUS, SHERIFF OF SUSSEX AND SURREY.

Frater [Johannes], etc., nobili viro domino Almaricho de Chaunceus, vicecomiti Sussexiæ et Surriæ, salutem. Cum secundum jura, libertates et consuetudines approbatas nostræ Cantuariensis ecclesiæ, homines seu tenentes ejusdem ecclesiæ ubicumque locorum regni Angliæ capti, incarcerati vel detenti, nostræ debeant custodiæ liberari, nosque libertates hujusmodi in spiritualibus potius quam in temporalibus quantum poterimus illibatas zelantes intime conservare, tum pro nobis quibus ex commisso nobis regimine ad hoc sumus non mediocriter obligati, tum quia omnes qui libertates hujusmodi minuere, infringere seu perturbare moliuntur, in excommunicationis sententiam a multis retro temporibus per venerabiles prædecessores nostros latam, et per sacrosanctam sedem apostolicam confirmatam, incident ipso facto, dolemus super eo quod vos, sicut dicitur, W. dictum Wyldegos, nostrum et nostræ ecclesiæ tenentem, contra libertates nostras ut

1279.

12 June.

Demands
the de-
livery of
one of his
tenants,
in the
sheriff's
custody.

R. f. 70.

A. f. 33.

prætulimus in vestro carcere detinetis, quamquam per ballivum nostrum de Malling super ipsius liberatione ut moris est humiliter requisiti. Rogamus igitur vos pro honestate vestra, monemus et exhortamur in Domino, quatenus dictum tenentem nostrum ballivo nostro prædicto visis præsentibus liberetis, in nostra custodia, ut prædictum est, secundum jura Cantuariensis ecclesiæ detinendum: super hoc, quod jam dicitur attemptatum, vestram conscientiam judicantes, sicque vos habentes in præmissis, ne nobis aut ecclesiæ nostræ Cantuariensis generetur præjudicium, nec ad alia cogamur inviti procedere, quod nollemus, præsertim cum non credimus, nec de facili credere possumus, vos ista ex animo irrogasse. Quid autem super hiis duxeritis faciendum, nobis significetis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Lymmynge, ii. id. Junii, consecrationis nostræ anno primo.

XII.

To JOHN DE REYGATE.

[1279.]
14 June.
Requests
him not
to infringe
the liber-
ties of
his see,
according
to which
cases in the
Lowy of
Tunbridge
should be
tried there.
R. f. 70.
A. f. 32 b.

Viris venerabilibus dominis J[ohanni] de Reygate etc., Frater Johannes, etc. Super eo quod nostram petitionem vobis nuper factam, sic benevole ad exauditionis gratiam admisistis, vobis intime grates et gratias referimus speciales, parati proinde in hiis quæ Dei sunt vestris assurgere beneplacitis juxta posse. Ceterum dilectionis vestræ sinceritatem, de qua, licet immerito, plenam confidentiam reportamus, affectione qua possumus ampliori humiliter imploramus, quatenus discretionem vestram, quam revera novimus circumpectam, nostrarum non moveat frequentia literarum, cum proculdubio negotia undique quasi emergentia, quæ utinam gravamina dici non debeant, et teneritas conscientiæ quam habemus ad nostras libertates illibatas, quoad possumus, conservandas, nos ad

tot rogamina facienda, non utique absque rubore animi urgeant et compellant invitatos. Sane quia, sicut pro certo intelleximus, causæ omnes et placita infra leucatam honoris de Tunebregge accidentia, secundum nostras et ecclesiæ nostræ libertates ac consuetudines approbatas, a longe retroactis temporibus, per venerabiles prædecessores nostros usitatas, ibidem solent et debeant terminare, præmissa ad nostri excusationem ratione prædicta, vestram caritatem preces precibus cumulantes, devote rogamus quatenus cum sine ordine judiciario nec deceat nec justum censeatur, sicut scitis, nos consuetudinibus hujusmodi et juribus spoliari, pro honore vestro, nostri et ecclesiæ nostræ reverentia, a qua vos omnes in fine benedictionem et gratiam expectatis, cuius etiam perturbatores gravem timere poterunt ultionem, jura et libertates prædictas immutatas, si placet, in suo antiquo statu et robore dimittatis. Præcipue autem petimus ne prius quam cum domino nostro rege super hiis et aliis colloquium habeamus, quicquid novum aut præjudiciale in nostræ gravamen ecclesiæ statuatur. Valete. Datum apud Lymyng, xviii. kal. Julii.

XIII.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Memorandum quod xv. kal. Julii emanavit ista [1279.] litera domino priori ecclesiæ Christi Cantuarie:—
Frater J[ohannes] permissione, etc. Cum discreti sitis et discretorum utamini vel uti debeatibus consilio, non sufficimus admirari, quod vos, qui estis religiosa persona, in actione præcipue personali, clericum nostræ jurisdictioni subjectum, seu quemlibet alium trahere nitimini ad judicium sœculare, sicut evidenter appare videtur per literam domini regis vestra sollicitudine impetratam nobisque directam, qua cavetur quod nos R. f. 156.

magistrum Willelmum Franceis, personam ecclesiæ de Riseberg', coram justiciariis ejusdem domini regis apud Westmonasterium faciamus venire, vobis super quibusdam transgressionibus responsurum, cum tamen paratisimus vobis de eodem exhibere justitiae complementum. Et tam jura civilia quam canonicae sanctiones et constitutiones prædecessorum nostrorum graves poenas invehant et infligant, hiis qui ad vetitum convolare nituntur examen. Quocirca dilectionem vestram requirimus et attente rogamus pariter et monemus, ut ab hujusmodi litis prosecutione in foro sœculari contra prædictam personam et quemlibet alium clericum decetero desistatis. Quod si consiliis nostris parere parati fueritis in hac parte, vobis permittimus bona fide quod hujusmodi desistentia modicaque dilatio etiam in isto negotio et nihilominus in aliis agendis vestris vobis cedet ad proficuum et honorem. Valete. Datum apud Lymyng', xv. kal. Jul.

XIV.

TO THE DEAN OF LINCOLN.

[1279.]

9 July.
Empowers
him to act
on his be-
half as to
revoking
the excom-
munication
of the late
sheriff of
Lincoln by
archbis-
hop Kil-
warby.

R. f. 10.
A. f. 30 b.

Frater J[ohannes], etc., decano Lincolnensi, etc. Johannes de la Wade, quondam vicecomes¹ Lincolniae in nostra præsentia constitutus, a nobis instanter supplicavit absolvi a sententia excommunicationis majoris, qua per sanctissimum patrem fratrem R[obertum] Dei gratia quondam Cantuariensis ecclesiæ archiepiscopum, prædecessorem nostrum, Portuensem episcopum, et sedis apostolicæ cardinalem, pro eo quod quosdam obedienciarios quos idem pater in visitatione sua metropolitica in abbathia de Bardeneya, Lincolnensis dioecesis, præposuerat, dum vicecomitis officio fungebatur, propria auctoritate amovit, et postea per præfatum patrem sæpius vocatus parere mandatis ecclesiæ non curavit, sicut asserit, est ligatus. Nos vero facti hujusmodi penitus ignari, et

¹ vicecomes] vic', in R; vicar', in A.

in incertis viam certam eligere nequeentes, discretioni vestræ per quam sicut dicitur, processus hujusmodi alias est tractatus, quantum ad nos attinet, committimus vices nostras, quatenus vocatis qui fuerint evocandi in dicto abolutionis negotio et ceteris omnibus quæ requiruntur, in hac parte vice nostra, quatenus nos contingit, quod canonicum fuerit statuatis. Et quid, etc. Datum apud Limming, vii. id. Julii, etc.

XV.

To POPE NICOLAS [III].

1279.

11 July.
Asks him
to lend him
5,000
marks
of the
money col-
lected for
the cru-
sade, to
pay his
loan from
the mer-
chants of
Lucca.

R. f. 11.
A. f. 31.

Sanctissimo in Christo patri ac domino N[icolao],
divina providentia sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ sum-
mo pontifici, suus pauperculus frater J[ohannes], Can-
tuariensis sacerdos, cum omni reverentia prona pedum
oscùla beatorum. Licet episcopis universis per or-
bem terrarum longe lateque diffusis, ad sanctam Ro-
manam ecclesiam, utpote ad matrem in suis oppressi-
onibus fuerit concurrendum, ut ipsius ubere nutri-
antur, et ad præsidentem in ea ut suæ defensionis
clipeo contra universa sibi adversantia protegantur,
mihi tamen inter ceteros tanto familiarius ad eandem
et ad vos, pater sanctissime, qui eidem et universali
ecclesiæ sanctæ Dei feliciter præsidetis, in meis op-
pressionibus censeo recurrendum, quanto creatura a suo
naturaliter appetit perfici creatore, et in eo reponit con-
geriem fiduciæ atque refugii singularis. Confido nempe
quod, sicuti deliberato consilio pastorem seu ministrum
Cantuariensis ecclesiæ me creastis, ut in illa meo mini-
sterio reformarem, quæ in eadem ecclesiasticam hones-
tatem viliter macularunt, et ut honor personæ meæ
accresceret quam speciali affectione censuistis hactenus
diligendam, sic et obstacula undecunque parata parati-
sitis efficaciter amovere, quæ meæ diligentiae circa
præfata adhibitæ seu imposterum adhibendæ im-
pedimenta gravia valeant generare, seu quæ meam
personam deturpant aut officium dehonestant. Sane

Q 8513.

B

nuper ad me pervenit executionis cujusdam litera horribilis in aspectu et auditu terribilis, illud finaliter continens in effectu, quod nisi infra mensem a festo Beati Michaelis proximo continue numerandum, mercatoribus Luchanis, cum quibus in curia Romana contraxi, satisfaciam cum effectu de quatuor milibus marcarum sterlingorum, extunc sim excommunicationis sententia innodatus, et in ecclesia mea et aliis majoribus, pulsatis campanis, accensis candelis, excommunicatus denuncier, singulis diebus Dominicis et festivis. Quæ tamen solutio mihi erit impossibilis in adeo brevi tempore facienda, cum fructus anni præteriti per prædecessorem meum, reverendum in Christo patrem dominum Portuensem, domino regi Angliæ venditi fuerint et distracti, et pecunia ante ipsius recessum eidem integraliter numerata; fructus quoque in præsenti solo ipsius ecclesiæ cohærentes in manibus domini regis integre teneantur, necnon et redditus totus de termino proximo Paschali præterito, nec mihi in aliquo restitutus, nec quicquam post adventum meum percepi, excepto modico redditu in festo Beati Johannis. Nec unum granum mihi superest undecunque, unde me aut familiam meam aut equos eorundem usque in finem anni istius et sequentis valeam sustentare. Quæ siquidem executio occasione cujusdam literæ apostolicæ emanavit, quæ tamen de vestra conscientia non creditur emanasse, tum quia ad mei supplicationem et me significante dicitur impetrata. Quorum tamen neutrum continent veritatem, tum quia, cum ex forma contractus damna et interesse solvendo præfatis mercatoribus, quæ ipsos continget incursuros occasione retardatæ solutionis suo tempore faciendæ, me et meam ecclesiam liberare sine præfinitione temporis licuisset, per præfatam literam sum arctatus ad solvendum præcise ipsam pecuniam infra mensem post terminum prænotatum, subjecta incontinenti seu fulminata excommunicationis sententia, si non solvam; cum tamen summi pontifices soleant potius faciendarum solutionum hujusmodi terminos ex

gratia protelare, ut et prælatorum et ecclesiarum indemnitati prospiciant, quam cum rigore nimio terminos coarctare, per quod et ecclesiæ et earundem prælatos offendant, nec soleant ad excommunicationis sententiam adeo repente procedere, cum ipsi suos doceant delegatos in prælatos, cum forte fuerint contumaces, alias poenas infligere, et a tam diro sententiæ jaculo abstinere, necnon et per suas constitutiones a sententiis interdicti et suspensionis eosdem nonnumquam excipiant propter periculum quod executioni pontificalis officii per hujusmodi sententias proveniret. Placeat igitur, pater sanctissime, vestræ piissimæ sanctitati, manum adjutricem porrígere et hujusmodi cruenta gravamina revocare, per quæ mihi commissum omnino impeditur officium, et mea supra omnes prædecessores meos quantum in hominum potest venire memoriam dehonestetur et vilificetur persona. Quod si vestræ deliberationi complaceat, quod stent in suo rōbore irrevocata gravamina, mihi pro finali refugio aliud non censeo faciendum nisi quod, derelicto officio mihi commisso, familiaque seu grege disperso, in exilium in terra longinqua secedam, in aliquo monasterio solitarius latitando, anathematisque sententiam humiliiter sustinendo, donec particulatim, prout Deus dederit, præfatis mercatoribus de redditibus ecclesiæ, prout percipi poterunt seu levari, fuerit integraliter satisfactum, aut ab illis mutuas pecunias necesse erit recipere, et mutui occasione hujusmodi eisdem blandiri et eosdem in suis conversationibus turpibus sustinere, contra quos de vestro speciali mandato, fuerat acriter procedendum, cum alii hodiernis diebus non inveniantur in Anglia pecunia abundare, nec præ mutatione et decurtatione monetæ, quæ instat, a me inveniri valeat mutuum aliunde. Ad hæc, pater sanctissime, pro certissimo teneatis, quod mercatores præfati, dum cum eisdem super summa pecuniae memoratæ contractum inirem et ante contractum, vel in ipso contractu vel immediate post contractum, mihi et meis firmiter promiserunt, quod si

B 2

ipsam prædictam pecuniam in termino constituto solvere non valerem, etiam usque ad Pascha sequens, vel unum annum integrum sive biennium pro mea voluntate æquanimiter sustinerent, dum tamen mediæ temporis solverem interesse, prout per testes idoneos poterit comprobari. Quod et ego paratus sum facere, ad arbitrium boni viri, pro eorundem libito voluntatis. Per quod evidenter apparet ipsam literam apostolicam et executionem ipsius literæ per eosdem surreptitie impetratam, et me per eorum astutiam in hac parte callide circumventum. Ad hanc autem perplexitatem facile extricandam, ut et meæ impossibilitati solutionis hujusmodi faciendæ, et mercatorum voluntati per omnia satisfiat, vos soli sufficitis, pater sancte, qui eam per hunc modum poteritis enodare, si vobis placuerit quod v. M^l. marcarum de pecunia collecta nomine decimæ in partibus Anglicanis mihi usque ad generale passagium mutuentur, vel usque ad terminum alium quem vestra discretio duxerit moderandum, infra quem Cantuariensis ecclesia a tanto æris alieni onore¹ paulisper valeat respirare. Placeat igitur pietati vestræ me miserum sine aliorum dispendio relevare, cui optabilius foret jura naturæ per mortem solvere quam tanto excommunicationis opprobrio et periculo subjacere. Nec unquam consecrationis gratiam suscepisse, si credidisset pro causa tam modica mihi maledictionis tam horrendam maculam irrogandam. Executoris autem impetum advertere poterit vestra clementia, si suum quod mitto inspicere dignabitur instrumentum. Custodiat vos, etc. Actum apud [Su]thw[alling], v. id. Julii.

XVI

TO LATINUS, BISHOP OF OSTIA AND VELLETRI.

1279.   Reverendo in Christo patri ac domino fratri Latino,
12 July.   Dei gratia episcopo Hostiensi et Velletri, suus pau-

---

¹ tanto . . onere] tanta æris alienatione, in A.

pereulus frater J[ohannes], etc. De benevolentia cel-
stitudinis vestræ, quæ mihi in curia et alibi existenti
multa immerito contulit beneficia, confisus, audeo vestrae
clementiæ supplicare, quatenus magistro Anselmo latori
præsentium, quem tanquam procuratorem meum pro
quibusdam negotiis urgentibus misi ad curiam, velitis,
cum ad excellentiam vestram recurrerit, audire favora-
biliter, et propter Deum manum ei porrigeret efficaciter
adjudicem, et oculum consilii dirigentis. Statum
autem modicitatis meæ vobis ex corde obnoxiae novit
ipse paternitati vestræ, si placeat, intimare, et utinam
dignus essem vestri vestrorumque statum prosperum
intelligere per nuncium venientem.¹ Custodiat Dominus
incolumitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tem-
pora longiora. Actum apud Suth Malling, iv. id.
Julii.

Domino Jordano Sancti Eustachii diacono cardinali,
domino Anchero tituli Sanctæ Praxedis presbytero car-
dinali, domino Jacobo de Columpna, Sanctæ Mariæ in
Via Lata diacono cardinali, domino Gerardo Basilicæ
xii. Apostolorum presbytero cardinali, domino Jacobo
de Sabellis, Sanctæ Mariæ in Cosmedyn diacono car-
dinali, domino Godefrido Sancti Georgii ad Velum
Aureum diacono cardinali, domino Guill[ermo] tituli
S. Marci presbytero cardinali, scribitur in forma præ-
dicta.

XVII.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio Dei
gratia episcopo Tusculano, frater Johannes, etc. Hor-
rebam ad pastoralem sarcinam manum mittere, præ-
sentiens pericula regni et ecclesiæ Anglicanæ, et
tamen divinæ innixus gratiæ ducatu vestro, pater cle-
mentissime, humeros supposui ad portandum firmiter,

^{1279.}
12 July.
Complains
that cer-
tain mer-
chants
have pro-
cured his
excommu-
nication if

¹ *venientem*] *vientem*, in R.

their loan
to him is
not repaid
at the
stipulated
time.

R. f. 11 b.
A. f. 1 b.

proponens gloriosi martyris Thomæ sequi vestigia, et ad liberationem ecclesiæ vires extendere quantum Domipus ministrabit, quæ hodie vilius dicitur conculari quam calcata fuerat prædicto martyre paciente, qui et omni die martyrium patitur dum causæ sui martyrii quotidie renovantur. Cogitaveram, inquam, ex adverso ascendere, et ecce, Diabolo procurante, per seductionem quorundam lethaliter sum percussus. Et nisi vos juveritis, omnia quæ facere decreveram sunt confusa, immo propositum vestrum et sollicitudo anxia de providendo Cantuariensi ecclesiæ, nisi Deus per vos apponat remedium, totaliter expirarunt. Mercatores siquidem Lucani, qui mihi libenter accommodaverunt quatuor milia marcarum, in curia impetraverunt literas contra me executorias, adeo duras quod nunquam credo eas a conscientia apostolica emanasse. In quibus exente forte magistro Nicholao de Terracen', domini papæ capellano, et sententiam excommunicationis nimis contemptibiliter et præjudicialiter fulminante, cogor prædictam pecuniam solvere infra mensem post festum Sancti Michaelis, quod imminet in Septembri. Fateor quidem hoc esse tempus statutum in contractu, sed nunquam a dictis mercatoribus mutuum recepissem, nisi mihi spem dedissent de induciis juxta libitum ultra per annum vel biennium prolongandis, ad quarum solutionem impotens sum omnino, quia de bonis archiepiscopalibus adhuc unum denarium non accepi, vivens de inutuo, et per annum sequentiem victurus, nec mutuum invenire valeo in Anglia, nisi forte ab illis accipiam quos habeo de mandato apostolico, et ex officii pastoralis debito districtius coercere. Propter enim attonsam monetam Angliæ, et mutationem etiam alterius imminentem, vix pecunia in Anglia invenitur, unde nisi per apostolicam clementiam vel relaxationem duræ sententiæ, vel mutuo pecuniæ de decima Angliæ ad tempus, ut ei supplico, mihi remedium impendatur, cogar certe exire de Anglia, regimen ecclesiæ deserere,

et excommunicationis obprobrium sustinere, cum tamen, Deo teste, optabilius esset mihi mori quam tantæ injuriæ subjacere. Væ enim mihi! qui ante susceptum pontificale officium, vivebam pacifice in gremio ecclesiæ, si modo in episcopali celsitudine sublevatus, lacrimabiliter sic allidar. Crudelitatem autem processus executoris contra meam innocentiam in hac parte, in scriptura prædicti executoris tyrannici cernere poteritis evidenter. Obsecro igitur, pater pie, manum velitis apponere adjutricem, ne in istud inducar opprobrium et gravamen, ne conculcato archiepiscopali gradu, quasi percusso capite oves miserabiliter dispergantur et luporum voracitas saginetur. Obsecro ut sacrosancta Romana ecclesia gladium non ingerat manibus temerariis, cum sacri canones multum deferendum esse censeant gradui pastorali. Pro reverentia enim epis copis exhibenda, scriptum esse recolitis, "qui vos audit, " me audit, et qui vos spernit, me spernit."¹ Ad hæc, pater pie, pro certo noveritis quod si putassem benedictioni apostolicæ, maledictionem tam subitam, tam horribilem subjungendam, omnes qui vivunt hodie me ad suscipiendum onus Cantuariensis ecclesiæ non traxissent. Heu! clamo cum propheta, "Seduxisti me, " Domine, et seductus sum."² Annuat ergo paterna clementia precibus desolati. Custodiat Dominus sublimitatem vestram ecclesiæ sanctæ per tempora longiora. Actum apud Suthmalling, iiiii. id. Julii.
Sub hac forma scribitur domino Albanensi, domino Matheo, et fratri Jeronimo, cardinalibus, paucis mutatis.

XVIII.

TO THE ABBOT OF BARDNEY.

1279.
19 July.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humili, totius Angliæ primas, reli-

¹ Luke x. 16.² Jerem. xx. 7.

Orders
him to re-
ceive back
certain
monks
sent away
by Kil-
wardby.
R. f. 156.

gioso viro domino . . abbatи de Bardeneia, salutem, gratiam et benedictionem. Intelleximus quod, cum venerabilis pater dominus R., prædecessor noster immediatus, dum in vestro monasterio visitationis officio fungeretur, fratrem Nicolaum de Hagwinchingham, fratrem Henricum Merle, fratrem Robertum de Waynflete, et fratrem Richardum de Hayntone, commonachos vestros monasterii ejusdem, ad loca alia transferri fecisset biennio et amplius jam elapso, postquam sub obedientia hujusmodi extra suum monasterium sunt morati, non est qui miseris sic afflictis et cum debita humilitate redire cupientibus misereatur, nec compatiatur ejectis. Sunt præterea alii ejusdem monasterii per vos præter pietatis officium et suorum, ut dicitur, exigentiam meritorum diro et nimis diuturno carceri mancipati. Cum igitur visitantis propositum non credamus in hoc resedisse, ut oneratis alienis domibus, in quibus professionem non emiserant, ipsi monachi a suo monasterio per tanta præcipue tempora arceantur, vos monemus et hortamur in Domino, vobisque præcipiendo mandamus, quatenus ad Ipsum, qui potius misericordiam quam severitatem diligit, pastoris oculum erigentes, præfatos monachos, si vel jam tempus indictæ eis absentiae sit elapsum, vel alias eorum contritio quod deest de tempore supplere possit, ad propria revocetis, et in suorum fratum collegio absque extorsione pactionis, obligationis vel permissionis aut illiciti juramenti exactione, salva ordinis equanimi et tollerabili disciplina, faciatis in omnibus fraterna caritate tractari. Incarceratos autem in nimis diro vel diuturno, seu ultra quam eorum merita nobis constare poterit promereri, non permittatis intrusos diutius detineri. Alioquin instinctu conscientiae et zelo misericordiae compellemur super præmissis inquirere veritatem, et quod justum vel humanum fuerit statuere in eisdem, quamquam molestum et durum reputemus nostri prædecessoris processibus in aliquo contraire.

Quicquid autem in præmissis feceritis, nobis infra quindenam post receptionem præsentium, per latorem earundem, patentibus vestris literis continentibus harum seriem intimetis. Datum apud Suthmallinges, xiiiij. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XIX.

TO THE ARCHDEACON OF BEDFORD.

Frater J[ohannes], etc., archidiacono Bedeford', etc. [1279.]
 Exposuit nobis dilectus filius Radulphus rector ecclesiae de Wrastlingworth', Lincolnensis diœcesis, quod cum ipse ecclesiam suam prædictam Waltero de Baudok', clericu, sine licentia et assensu . . . episcopi loci dicece-
 sani, dimisisset ad firmam, idem episcopus hoc com-
 perto vobis dederat in mandatis, ut ipsum Radulphum
 moneretis et compelleretis, si opus esset, ad residen-
 tiam in sua ecclesia faciendam, et præfatum firma-
 rium, ut domos rectoriae sub poena excommunicationis
 eidem rectori restitueret indilate; et quod idem firma-
 riis monitionibus vestris parere contempsit, quamquam
 idem rector ad monitiones vestras paratus extitit resi-
 dere, vos de mandato dicti . . . episcopi in prædictum
 Walterum excommunicationis sententiam protulistis, a
 qua ad tuitionem sedis nostræ Cantuariensis, ut asserit,
 appellavit. Cum igitur, si consensus episcopi non in-
 tervenerit, manifestum sit hujusmodi contractum non
 valere, et neutrum alteri ex eo tanquam invalido ali-
 quatenus obligari; timeri insuper possit de dilapida-
 tione proventuum autumni præcipue qui jam instat,
 præsertim cum sæpedictus Walterus nulla vel pauca ut
 dicitur habere immobilia. Nos hujusmodi periculis,
 salva partibus juris sui prosecutione libera, præcavere
 volentes, vobis districte præcipiendo mandamus qua-
 tenus, si ita sit, fructus et proventus dictæ ecclesie
 auctoritate nostra sequestrari, colligi, et sub salva

19 July.
 Orders him
 to sequés-
 trate the
 fruits of
 Wrestling-
 worth
 church.
 R. f. 156.

custodia, tali videlicet de qua volueritis respondere, in domibus rectoriae deponere faciatis, salva congrua portione capellani ministrantis in eadem, a quo etiam cautionem idoneam recipiatis de conservandis domibus et ornamentis et aliis pertinentibus ad ecclesiam, donec de causa inter partes liquide sit discussum in nostra curia antedicta, contradictores et rebelles per censuram ecclesiasticam canonice compescendo. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis per literas vestras patentes, harum seriem continentes, cum per dictum Radulphum requisiti fueritis, intimetis. Datum Suthmalling', xiiii. kal. Augusti, etc.

XX.

To RIC. GRAVESEND, BISHOP OF LINCOLN.

1279.

19 July.

Desires
him to pro-
ceed
against
persons
who have
produced
forged
apostolic
letters.

R. f. 156 b.

Venerabili in Christo fratri domino R[icardo], Dei gratia Lincolnensi episcopo, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, et totius Angliae primas, salutem et fraternalm in Domino caritatem. Quoniam, sicut ex litera sigillo cuiusdam judicis subdelegati signata, ac per dilectos filios Hugonem vicarium de Barkebey et Ricardum vicarium ecclesiae Sancti Martini, Leycestriæ, nobis præsentata, apparuerit præfatos vicarios coram præfato subdelegato fatigatos minus juste; quod ex ipsarum literarum, ut dicebatur, apostolicarum contentis in literis subdelegati supradicti serie conjici potest manifeste, cum ipsa litera stilum curiæ non sapiat, necnon etiam contra jus commune inhibens, ne ad futuras lites vel contra omnes quorumcunque injuriatores, ac etiam sine temporis præfinitione per surreptionem prima facie liqueat impetratas; vestræ fraternalitatis caritatem in Domino exhortamur, quatenus memoratis vicariis, subditis vestris, paterno compatiens affectu, præfatæ surreptionis astutiae provide occurrentes, cum sitis eorum ordinarius immediatus,

contra ipsorum adversarios, quos credimus literarum apostolicarum abusores, ex officio vestro prudenter procedere non tardetis. Adeoque præfati subditi vestri contra tantam, ut dicitur, insolentiam per vestri adjutorii providentiam sibi gaudeant remedium invenisse. Tenorem autem prædictarum literarum et suorum nomina adversariorum prænominati vicarii vestræ sinceritati plenius reserabunt. Valeat vestra fraternitas per tempore diurna. Datum apud Suhtmallingg, xiiiij. kal. Augosti, anno Domini MCCLXX. nono, consecrationis nostræ anno primo.

XXI.

TO THE ARCHDEACON OF CANTERBURY, ETC.

Frater J[ohannes], etc., archidiacono Cantuariensi et officiali suo, et universis decanis, rectoribus, presbyteris parochialibus per Cantuariensem dicecesem, etc. Ex parte dilectorum filiorum in Christo religiosorum virorum prioris et conventus ecclesiae nostræ Cantuariensis, nobis est intimatum quod quidam in malitia gloriantes, ad Deum debitam reverentiam non habentes, ausu temerario et mente prophana, libertates ipsorum et jura tam in hominibus quam rebus eorum invadere, violare ac perturbare multipliciter non formidant, in ipsum præjudicium non modicum et gravamen. Unde cum constet malefactores hujusmodi in latam sententiam Oxoniensis concilii incidisse, ad reprimendam ipsorum maliciam, et ne impunita temeritas aliis præbeat audaciam delinquendi, vobis et cuilibet vestrum tenore præsentium firmiter injungendo mandamus, quatenus ad requisitionem ballivorum seu servientium dicti prioris et conventus, in quorum quiete quiescimus et turbatione turbamur, omnes præsumptores, invasores, violatores ac perturbatores jurium et libertatum ipsorum auctoritate prædicti concilii excommunicatos faciatis

Orders
them to
excommu-
nicate per-
sons who
are injur-
ing Christ-
church.

R. f. 156 b.

publice et solemniter nunciari, et ab omnibus tanquam excommunicatos arctius evitari, cum de nominibus ipsorum vobis constituerit, donec per satisfactionem condignam meruerint absolutionis beneficium optinere. Datum apud Sumallingg, xiii. kal Augosti.

XXII.

To THOS. DE RYNGEMERE, PRIOR OF CHRISTCHURCH.

1279.

Offers him priori ecclesiæ Christi Cantuariæ, quicquid decet vel privately expedit ad salutem. Status vestri perplexitatem sæpius for failure in paying the tenth, and dissuades him from applying to Rome.
R. f. 157.

Frater J[ohannes], etc., fratri Thomæ de Rynghemere, ex intimo cordis revolentes archano, vestræque medullitus compatiens angustiæ, sæpius apud nos cogitavimus et sedulo cogitamus et volumus, quibus remediis status vestri desolationem valeamus imposterum relevare; et inter cetera unum vobis interfuit singulare, quod exquisivimus summo studio nimioque conatu; et tandem invenimus, dum tamen vobis expediens videatur. Cum magistro nempe Ardicio, collega fratris J[ohannis] Dei gratia Dublinensis electi, ad collectam decimæ deputato, habuimus ponderatum colloquium ex condicto super materia prelibata, quem finaliter ad illud induximus præpositis persuasionibus quascunque potuimus, quod si vos quantumcunque occulite, hoc est tantum in fratris J. prædicti et sua et nostra et unius solius clerici nostri præsentia, humiliiter requiratis vobis beneficium absolutionis impendi, pro eo quod in aliquibus terminis vel aliquo terminorum defecistis, propter quod timetis excommunicationis sententiam incurrisse, favorabiliter et devote vobis in nostra præsentia absque ulteriori dilatione beneficium memoratæ absolutionis impendere, nobisque ipsam pœnitentia vobis injungendæ occasione hujusmodi officium et potestatem committeret. In qua forma duo vobis poteritis accommoda specialiter denotare, scilicet confessionem occultam et pœnitentiam

ad modum mitigatam, ut eam non oporteat vos timere, cum ad manus nostras ipsius injunctio fuerit perventura. Et [h]anc formam ut velitis amplecti, vobis consulimus bona fide et hortamur in Domino ex sincerissimæ studio car[itati]s, utpote qui hanc solam viam vobis utiliorem vel ad minus cedentem in commodum, inter alias omnes conspicimus et pro certo putamus. Si vos autem ab ista via motum sequentes proprii capitii recedentes, viam aliam, de qua nobis per vestras literas facta est mentio, forsitan eligatis, licet vobis in illa et non alia, quæcunque a vobis electa fuerit in futurum, sive scribendo sive interpellando, sive modis aliis quibuscumque, parati sumus assistere, utpote quos cor unum nobiscum et unam animam reputamus; vobis tamen exnunc prædicimus et quantum possumus fideliter præmunitus, quod nec illa nec alia compendiosa vobis erit vel utilis sicut ista. In curia etenim Romana, teste Altissimo, laboravimus super isto articulo, prout nos a vobis fuisse meminimus litteratorie requisitos, quandoque soli, quandoque cum magistroque Benedicto pariter, quandoque etiam Benedictus solus penitus absque nobis, quandoque etiam magister W[illelmus] de la Cornere solus cum magna instantia, nec inter nos omnes vel a quoquam nostrum fuerat obtentum aliquid in hac parte, quod vestro videretur proposito convenire; quanto magis credimus, immo scimus, absentibus tot patronis nil vestræ utilitatis posse in Romana curia impetrari, vel si forsitan aliquid impetrabile confidatur, credite nobis quod tanta erit dilatio, tanta mora, tanta dissessio, quod nunquam ex illa parte nisi languor veniet, vel finalis desperatio successura. Quid autem super præmissis vobis placuerit, nobis cum facti continentia rescribatis, ut exinde sciamus qualiter vel ad quid procedere debeamus. Valete.

XXIII.

TO THE CHANCELLOR AND UNIVERSITY OF OXFORD.

1279.
31 July.
Protection
and con-
firmation
of their
privileges.¹

Frater Johannes miseratione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliae primas, dilectis sibi in Christo cancellario ac universitati magistrorum et scholarium Oxon', Lincolniensis diocesis, salutem, gratiam et benedictionem. Querentes in agro scholasticæ disciplinæ scientiæ margaritam non immerito, quo possumus, favore prosequimur, eaque libenter eis concedimus, per quæ materia submota gravaminis ipsorum status tranquillitas prosperetur. Hinc est quod vestris devotis precibus inclinati, personas vestras cum omnibus bonis ad vos communiter pertinentibus, quæ in præsentiarum rationabiliter possidetis, aut in futurum justis modis, præstante Domino, poteritis adipisci, sub nostra protectione suscipimus. Specialiter autem libertates et immunitates ab episcopis, regibus, magnatibus, et aliis Christi fidelibus vobis rite concessas, sicut ea omnia juste et rationabiliter obtinetis, vobis et per vos vestris successoribus, de fratrum nostrorum unanimi et expresso consensu, auctoritate præsentium confirmamus, et præsentis scripti patrocinio communimus. Ad hæc quia intelleximus, quod nonnulli propriæ salutis immemores, cum propter delicta in universitate Oxon' perpetrata, suspensionis vel excommunicationis sententiis per cancellarium universitatis ipsius, vel judices inferiores deputatos ab eo, vel per ipsum cancellarium una cum tota universitate, quandoque solorum regentum et non regentum, fuerint innodati, a vobis et a vestra jurisdictione recedunt, claves ecclesiæ temere contemnendo; ut dictæ sententiae robur obtineant firmitatis, quotiens nos vel fratres nostri super

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 39, from the Register of the bishop of Worcester.

hoc a vobis legitime fuerimus requisiti, quod per nos, vel fratres nostros, vel eorum officiales in nostra provincia executioni demandentur, de expresso et unanimi consensu fratrum nostrorum vobis tenore præsentium indulgemus. Volentes insuper tranquillitati vestræ uberius providere, ut vestra communitas in futurum in statu prospero et tranquillo valeat gubernari, vobis concedimus, et de expresso et unanimi consensu fratum nostrorum ordinamus et statuimus; ut si qui clerici in nostra provincia beneficiati die aut nocte inventi fuerint in pacis perturbationem arma deferentes, vel tranquillitatem ipsius universitatis per modum alium perturbantes, et super hoc convicti fuerint legitime aut rite, seu per eorum fugam præsumptive confessi, quod eorum beneficia in manibus prælatorum suorum, ad denunciationem cancellarii faciendam ipsis episcopis, sub ipsis universitatis sigillo communi per triennium sequestrentur, et de fructibus benefiorum hujusmodi percipiendis interim vel perceptis, læsa vel læsis per convictos, vel confessos, aut fugitivos hujusmodi, legitime satisfiat. Quod si beneficium ecclesiasticum non habuerint, per quinquennium ad receptionem benefiorum ecclesiasticorum inhabiles habeantur, nisi læsis ab eisdem interim satisfecerint competenter, et gratiam universitatis meruerint obtinere; fama eorum nihilominus post satisfactionem¹ integra conservata. In quorum omnium testimonium sigillum nostrum una cum sigillis fratrum nostrorum præsentium huic scripto est appensum. Datum in concilio nostro apud Redyng, 2 kal. Aug., anno gratiæ MCCLXXIX.

---

¹ *satisfactionem*] satisfactionum, W.

XXIV.

TO THE BISHOP ELECT OF DUBLIN.

[1279.] Venerabili in Christo patri ac domino fratri J[ohanni], Dei gratia electo Dublinensi, frater J[ohannes], etc., salutem. Considerantes sicut nobis alias vestra significavit dilectio, quod ex diutina vacatione beneficiorum vacantium, quorum collatio ad nos est ex eo devoluta, quod venerabilis frater . . episcopus Cicesterensis, pro sua decima non soluta, a tempore in sententiam incidens excommunicationis, una cum quibusdam aliis clericis civitatis et diecesis Cycestrensis, possit ecclesiæ nostræ Cantuariensi et ipsis etiam beneficiis sic vacantibus præjudicium ac etiam periculum imminere, quia diversa beneficia dicitur contulisse sic ligatus; vestram rogamus dilectionem, quatenus una nobiscum prædicto periculo occurrentes, nobis describere velitis per litteras vestras patentes, a quo tempore primo præfatus episcopus ex præmissa causa in sententiam excommunicationis inciderit antedictam, et quæ sunt nomina clericorum beneficiorum de sua familia, qui in hujusmodi sententiam similiter inciderunt. Valete.

XXV.

TO CARDINAL MATTHÆUS RUBEUS URGINUS.

[1279.]
4 Aug.
On behalf of the convent of Canterbury in their suit concerning the vacancy of the see. R. f. 11 b. A. f. 2.

Reverendissimo patri in Christo ac domino M[atthæo], Sanctæ Mariæ in Portico diacono cardinali, frater J[ohannes], etc. Quamquam utramque partem litigantium in sacrosancta Romana curia super jurisdictione, archiepiscopali sede vacante, in Cantuariensi diecese exercenda, æquali statera dilectionis amplectar in visceribus caritatis, quia tamen specialiter agitur de utilitate ecclesiæ, in cuius quiete et pace quiesco, et turbatione nec immerito affligor, vestram sanctam pa-

ternitatem rogo humiliter quantum possum, quatenus ad maturationem debitam dictæ ecclesiæ et expeditionem felicem, manum clementiæ adjutricem et oculum apponere dignemini consilii dirigentis, dilectos mihi priorem et conventum Cantuarienses in hiis quæ sunt veritatis et justitiæ promoventes. Valeat excellentia, etc. Datum ii. non. Augusti.

Sub hac forma scribitur domino Tusculano, domino Jacobo de Sabello, domino Jordano, domino Portuensi, domino Jacobo de Columpna, et fratri Jeronimo, tituli Sanctæ Ruffinæ presbytero cardinali.

XXVI.

INDULGENCE.

Universis sanctæ matris ecclesiæ filiis, frater Johannes, 1279.
etc., salutem illam quam sanguis exhibuit Salvatoris. 5 Aug.
Verecundæ confessionis veritas, ac contritionis sinceritas lacrimosa tantæ sunt in divino judicio potestatis, ut inferni dirumpant foedera, prædentur adversarios, cives cœlestes lætificant, Christo capiti socient, et offensam placent Altissimi Domini majestatem. Et idcirco libenter illis damus operam, per quæ homines circa salutaria socordes, in perniciosa proclives, ad prædicta salutis antidota¹ deducuntur. Illam autem duntaxat contritionem credimus esse veram, quæ mala commissa detestando persequitur satisfaciendo pro perpetratís sceleribus indefesse. Sed quia in hujusmodi solutione debiti, pigrescit plurimum humana fragilitas, medelas subterfugiens onerosas, indulgentiarum exhibuit remedium illius pietas, qui, ut sacra aiunt eloquia, thesaurus est hominibus infinitus, ex cuius inexhaustæ bonitatis affluentia, qui piacula nostra in cruce portavit, non-

Indulgence
for those
who pray
for the
soul of
Beatrice,
daughter
of Henry
III.
R. f. 107 b
A. f. 20 b

¹ *antidota*] *antitoda* in MSS.

numquam committatur pœnitentia, et pro piis causis etiam pars aliqua injunctæ pœnitentiae relaxatur. Nos igitur, attendentes Christianissimæ illustrum ac illustrissimæ Christianarum merita, dominæ scilicet Beaticis filiæ recolendæ memorie domini, scilicet, Henrici Dei gratia quondam regis Angliæ, cuius dominæ irreprehensibilis honestas magnam mundi latitudinem decoravit, ut suffragemur illi si forte egeat, ac orantes ad proprium commodum excitemus, universis subditis nostris et aliis, quorum id prælati ratificandum duxerint, contritis veraciter et confessis, qui pro ipsius anima orationem Dominicam cum salutatione gloriose Virginis devote dixerint, vel alio modo instanter oraverint, seu in ecclesia Fratrum Minorum London', ubi corpus ipsius est traditum sepulturæ, seu ad crucem Radingiæ quæ pro ejus memoria erecta dinoscitur, de Omnipotentis Dei confisi gratia, et sanctorum suorum meritis innitentes, quadraginta dies de injuncta sibi pœnitentia relaxamus. Ratificantes nihilominus alias indulgentias quæ per suffraganeos nostros seu quoscunque episcopos catholicos, pro eadem causa eisdem locis discretione prævia sunt collatæ, quas indulgentias hiis credimus valituras, qui ex ipsarum occasione, nec sumunt tepide pœnitendi audaciam, nec minus claves ecclesiæ reverentur. In cuius rei testimonium præsentem paginam duximus sigilli nostri munimine roborandam. Datum apud Mortelak', nonis Augusti, anno Domini Mcccxxix., consecrationis nostræ primo.

1279.
9 Aug.

The mer-
chants
of Lucca
continue to
persecute
him.

R. f. 12 b.
A. f. 123 b.

XXVII.

To ANSELM.

Magistro Anselmo, salutem. Noveritis quod merca-
tores Luchani adhuc in sua pertinacia contra me, quan-
tum in verbis appetit, pertinaciter perseverant, quamvis
contrarium inihi post recessum vestrum Labre scrip-

serit, cuius benignitatem socii sui in Anglia vilipendunt. Unde pro hujus periculi remedio totis viribus laboretis. Latorem autem præsentium mitto ad curiam cum processu meo habito Radingiae, quem vobis destino summo pontifici ostendendum, et aliis quibus scribo. Cujus ratificationem expecto, si ei videbitur, correctionem etiam libenter si defecero subiturus; petens insuper dirigi quid facere debeam circa episcopos ægrotantes. De quibus et aliis responsionem domini papæ habere curetis sollicite, remissuri latorem præsentium, mox ut venerit, cum rumoribus quos habere poteris literis præsentatis. Et vos etiam post recessum suum a curia, nolo ultra menscm ibidem notabili temporis spatio remanere. Si enim dominus papa majoribus distractus istis vacare non valet, faciam quod potero ordinaria potestate. Valete. Actum apud Mortelac, in vigilia beati Laurentii.

XXVIII.

To WILLIAM DE BRAOSE, BISHOP OF LLANDAFF.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis Desires ecclesiæ minister humilis ac totius Anglie primas, ^{him to ex} venerabi in Christo fratri domino W[illclmo] Dei ^{communi} gratia Landavensi episcopo, salutem, gratiam et benedictionem. Cum per clamorem validum et famam publicani ad aures nostras pervenerit, non quidem a malivolis et maledictis, sed a providis et discretis, non-
nulos clericos et laicos, typο malitiæ non zelo justitiae,
spiritu diabolico stimulatos, læsæ majestatis, rapinæ et homicidii crimina et multa alia gravia et enormia ve-
nerabili patri fratri nostro domino Waltero Exoniensi
episcopo, apud Bancevaton in Cornubia falso et mali-
cione publice imposuisse seu imponi procurasse, in
ejusdem patris præjudicium et gravamen non modi-
cum, totius cleri et universalis ecclesiæ subversionem
et scandalum manifestum, cum concussis columpnis

cate the
false ac-
cusers of
Walter
bishop of
Exeter.

R. f. 157 b.
A. f. 141.

corruat ædificium, non est dubium ipsos in majoris excommunicationis sententiam in concilio Oxoniensi latam dampnabiliter [incidisse]. Unde cum tantum facinus, quod in prædicti patris persona nequiter commissum, in curæ nobis traditæ auspiciis faina referente comperimus, impunitum relinquere non possimus, quin saltem officii nostri debitum contra præsumptores hujusmodi juxta juris tramites exequanur viriliter ut tenemur, vobis mandamus sub pena canonica firmiter injungentes, quantum omnes illos, tam clericos quam laicos, cujuscunque sint officii, dignitatis vel ordinis existant, qui dicto domino episcopo venerabili fratri nostro criminæ hujusmodi falso et maliciose imposuerunt seu inponi procurarunt, in dictam excommunicationis sententiam incidisse, et excommunicatos per totas civitatem et diœcesem Exon' et alibi ubi expedire videritis, diebus Dominicis et festivis, candelis accensis, campanis pulsatis, in genere publice nuncietis seu nunciari faciat, inquirentes nihilominus per vos vel per alium seu alias de nominibus eorundem; et quos in hac parte reos esse inveneritis vel certa ratione suspectos, contra omnes et singulos nominatim juxta personarum demerita nulli parcendo, per censuram ecclesiasticam ratione prævia¹ vice et auctoritate nostra procedere nullatenus omittatis. Datum apud Rading'.

XXIX.

To N[ICOLAS OF ELY] BISHOP OF WINCHESTER.

1279.
Requests
his pre-
sence at
the con-
secration
of the

Venerabili in Christo fratri domino N[icolo], Dei gratia Wyntoniensi episcopo, frater J[ohannes] Ejusdem permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliae primas, salutem et fraternæ caritatis augmentum. Multum dolemus, teste consci-

---

¹ A whole line has been omitted here in A.

entia, quando vobis onerosa aliqua nunciare compelli-
 mur qui vos cupimus in Domino consolari. Sed in hoc <sup>bishop
elect of
Dublin.</sup> confidimus, quod caritatis stimulis agitati, scitis in hoc ^{R. f. 157 b.}
 legis impletionem consistere, si fraterna onera suppor- ^{A. f. 89 b.}
 tentur. Noveritis igitur, quod die Dominica festo Beati
 Laurentii proxima præcedente ad vesperas, venit ad
 nos venerabilis frater, J. Dei gratia electus Dublinensis
 literam nobis ostendens apostolicam, qua sibi conceditur
 quod a nobis et a quibuscumque episcopis Catholicis
 possit recipere munus consecrationis. Quamvis ergo vos
 nuper venientes Radyngiam fatigaverimus, et insuper
 vos de honorando festo inthronizationis nostræ præ-
 sentia vestra ibidem rogaverimus consensum, ut videt
 batur vestri gratia curialiter adhibentes, quod et a vobis
 omnino fieri expectamus. Quia tamen prædictus frater
 J[ohannes] præsentia[m vestra]m¹ desiderat, qui pro
 utilitate communi in hiis diu partibus fideliter labora-
 vit, quia etiam nos corpore debiles sumus [magnæ]¹
 infirmitatis pericula formidantes ; rogamus vos affectu
 quo possumus ampliori quatenus, si aliquo modo
 h[one]ste¹ fieri possit, Dominica proxima sequente
 festum Sancti Bartholomæi, scilicet, vii. kal. Septem-
 bris, apud Waltham, juxta London' suæ consecrationis
 dignemini solemnis interesse. Breve quidem tempus
 est fatemur plane, sed necessitas inopinata et stimulatio
 cardinalium cogit dilationem præscindere et temporis
 spatium breviare. Valete in Christo. Datum. Sub
 eadem forma aliis.

XXX.

TO THE BISHOP OF WINCHESTER.

Venerabili in Christo fratri, domino Wyntoniensi, Invites
 etc., salutem. Quia viii. idus Octobris in ecclesia him to his
 Christi Cantuariensi inthronizationem nobis faciendam inthroni-
 sumus favente Altissimo recepturi, vestram caritatem ex zation, and
 asks him to send

¹ Mutilated in R.

venison and game. corde requirimus et rogainus, quatenus dictam solemnitatem velitis per vestram corporalem præsentiam
R. f. 157 b. decorare, ut qui teste conscientia honorem illum inviti suscipimus, per sinceritatis vestræ assistentiam consolamur. Et quia predicto termino quibusdam quæ venalia non existant in partibus Angliæ, venationibus scilicet et aucupationibus, specialiter indigemus, super hiis petimus per vestri adjutorium, prout placuerit et facultas affuerit, nostræ indigentiae subveniri.

Sub eadem forma scribitur domino W. Exoniensi episcopo, et domino G. Wygorniensi, et domino R. Bathoniensi, et domino W. Norwicensi, et domino Thomæ Herefordensi, domino E. Cycstrensi, domino J. Roffensi, domino W. Landavensi, domino abbatii Westmonasteriensi, domino abbatii de Waltham, domino abbatii de Sancto Albano, domino abbatii de Burgo S. Petri, domino abbatii de Rameseye, domino abbatii de Croyland, domino abbatii de Thorneya, domino abbatii de Glaston', domino abbatii de Malmesbyr', domino abbatii de Abingdon', domino abbatii S. Augustini, domino abbatii de Faversham, domino abbatii de Rading', domino priori de Norwico, domino priori de Merton', domino priori Eliensi, domino priori Spalding'.

Item, de eadem materia missæ sunt literæ de credencia per J. de Somerse, domino regi, dominæ reginæ uxori, domino comiti Gloverniæ, dominæ comitissæ matri ejus, domino comiti Cornubiæ, domino comiti Warren'; per J. de Wyntershulle, dominæ reginæ matri regis, domino W. de Breouse, domino Reginaldo filio Petri.

XXXI.

TO THE EARL OF SURREY.

Asks him to attend to his tenants' Nobili viro et amico in Christo carissimo, domino J. Warenn', comiti Surreyæ, frater J., etc., Omnipotentis gratiam et benedictionem. Dilectionem vestram

quantum possumus rogamus et in Domino exhortamur, complaint
 quatenus clamorem qui contra vos est habitus a sub- about the
 ditis vestris super intolerabili excessu ferarum ves- excessive
 trarum seu bestiarum sedare¹ velitis, ad augmentum quantity of
 honoris et famæ vestræ cum eisdem subditis, ad R. f. 157 b.
 salutem animæ vestræ misericorditer et humiliter A. f. 89. b.
 coinponendo, advertentes quod per hujusmodi quasi
 vobis inutilia non decet vestros subjectos affligere; ad
 quorum protectionem et regimen tenemini, cum opus
 fuerit manus extendere ex administratione quam vobis
 Altissimus duxit temporaliter dum sibi placuerit com-
 mittendam.

XXXII.

TO THE BISHOP OF WINCHESTER.

Venerabili fratri, etc., episcopo Wyntoniensi, salu- Concern-
 tem et fraternæ caritatis in Domino semper augmen- ting the ad-
 tum. Intelleximus hiis diebus quod W. de . . .² to ecclesi-
 extra Gildeford a latronibus vulneratus, in quo erant astical
 signa poenitentiae manifesta, cum sacerdotem cui con- sepulture
 fiteretur, petierit, et sicut potuit in tali articulo, con- of a man
 siderit testamentum. Tandem morte præoccupatus who was
 improvisa in strata publica obtinet sepulturam. Qua- killed by
 propter fraternitatem vestram exhortamur, rogamus, R. f. 158.
 et mandamus quatenus super hoc inquirentes, si per A. f. 26 b.
 probationem plenam vel semiplenam inveneritis præ-
 missa veritate fulciri, supradictum W. ad ecclesiasticam
 sepulturam admittere non tardetis.

¹ *sedare*] *cedare*, A.| ² *Sic in R.; "B." in A.*

XXXIII.

TO HICKLING PRIORY.

1279.   Frater [Johannes], permissione divina Cantuariensis
 9 Aug.   ecclesiæ minister humilis, totius Angliae primas, re-
 In re-
 ference to
 the com-
 plaint of
 Alex. of
 Yarmouth,
 whom they
 refuse to
 admit to
 their
 house.
 R. f. 158.

religiosis viris priori et conventui de Hykelingg', Nor-
 wicensis diceccesis, salutem, gratiam et benedictionem.
 Exposit nobis Alexander de Gernemuta, clericus, ex-
 hibitor præsentium, quod quamquam ipsius obliga-
 tionem super ingrediendo monasterium vestrum et
 fraternitatē admiseritis, ipsi postmodum ad studen-
 dum et proficiendum in studio semel et iterum tri-
 ennalem terminum præfigentes, ipsum tamen paratum
 satisfacere suæ obligationi hactenus admittere indebit
 recusastis. Quapropter vestram exhortamur in Domino
 caritatem, ac etiam monemus et mandamus, quatenus
 aut eundem Alexandrum admittere aut a vestra obli-
 gatione dimittere et absolvere sine moræ dispendio
 studeatis; eidem, si eum absolveritis, si tamen eun-
 dem secundum formam suæ obligationis possitis ab-
 solvere, vestras patentes literas super absolutione hujus-
 modi concedentes. Datum apud Mortelake, v. idus
 Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XXXIV.

TO THE ABBESS OF WHERWELL.

Desires
 her to re-
 ceive an
 inmate
 nomi-
 nated by
 him as is
 usual by a
 new arch-
 bishop.
 R. f. 158.
 A. f. 141 b.

Frater J[ohannes] permissione, etc., religiosæ dominæ
 abbatissæ de Werewelle, salutem, gratiam et bene-
 dictionem. Ad auctoritatem Cantuariensis ecclesiæ
 novimus pertinere, quod quilibet archiepiscopus qui pro
 tempore fuerit honoris sui titulum mox adeptus, con-
 gregationi cuilibet Cantuariensis provinciæ non exem-
 ptæ, sanctimonialium seu aliarum mulierum quarum-
 cunque sub religionis habitu Domino servientium, unam

potest honestam personam pro sua voluntatis arbitrio sociare, quod recipientibus minus esse credimus oneri quam honori, cum pro hujusmodi receptione merito possint et debeant confidere de Cantuariensis ecclesiæ patrocinio speciali. Hinc est quod devotionem vestram attente requirimus et hortamur auctoritate qua fungimur, quatenus ad beneplacitum nostrum vestrum collegium pro viribus inducentes . . bonæ indolis ut credimus juvenculam, vobiscum in religionis proposito et habitu perpetuo moraturam suscipiatis, favorabiliter susceptam tractetis humane, instruentes eam sedule propter Deum in hiis quæ ad sanctæ societatis vestræ pertinent disciplinam. Tantum super hoc facientes ut et obedientiæ meritum et exhibendæ misericordiæ exercitium, vobis gratiam et gloriam augeant et in nobis debeat is merito imposterum speciale refugium in hiis quæ ad nostrum pertinet officium invenire. Quid autem circa hoc facere decreveritis, nobis per latorem præsentium sine dilationis tædio rescribatis.

XXXV.

TO CERTAIN MONKS OF BARDNEY.

Frater J[ohannes] permissione, etc., dilectis filiis fratribus Nicholao de Hagwurthingham, Roberto de Waynflete, et Ricardo de Heyntone, monachis de Bardeneia, salutem, gratiam et benedictionem. Scripsimus nuper pro vobis abbati de Bardeneia, quod vos et alios confratres vestros, quos venerabilis pater R. prædecessor noster extra monasterium vestrum ad loca alia transferri fecerat, juxta nostrarum continentiam literarum revocaret ad propria, et fraterna caritate inter confratres vestros tractari faceret juxta tolerabilem et honestam vestri ordinis disciplinam. Ipse autem paratus est, sicut nobis per suas patentes literas rescripsit, mandato nostro cum omni humilitate parere, et vos mansuete et be-

1279.
13 Aug.
Desires
them,
having
been ex-
pelled by
Kilward-
by, to re-
turn to
their
monastery.
R. f. 158.

nigne absque culibet pactionis, obligationis vel illiciti juramentū extorsione, seu difficultate alia admittere, et facere a confratribus vestris ut decet honorifice pertractari. Vos igitur monemus et hortamur in Domino quatenus præmissis veritate subnixis, cum per abbatem requisiti fueritis, absque morosæ tarditatis dispendio, ad vestrum monasterium redeatis, divinis obsequiis juxta emissam professionem, cum ceteris vestris confratribus, vacaturi, abbati et hiis quæ sunt Dei et justitiae obedientiam impensuri, taliter vos in caritatis, devotionis et humilitatis operibus habituri, ut præmium vobis ex alto proveniat, vestraque conversatio uberioribus se offerat laudibus attollendam. Datum, etc., ii. idus Augusti.

XXXVI.

TO THE MAYOR OF SANDWICH.

[1279.]

12 Aug.]

Complains
of the ill-treatment
of clerks.

R. f. 158.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis majori et communi de Sanwyco, salutem, etc. Suggestum est nobis hiis diebus, quod quidam de communitate vestra, tanquam filii ingrati Domini et Matris suæ ecclesiæ Christi Cantuarie, ballivis ac servientibus ipsius obediens non tenentur, et sicuti fecerint patres ac prædecessores eorum contumaciter reluctantur, nec etiam verentur, ut asseritur, in personas privilegiatas et charactere et privilegio clericali insignitas, etiam pro minimo, manus mittere temere violentas. Cum igitur vos deceat, sacrosanctam ecclesiam matrem vestram, ad cuius gremium ingredientes in mundum et egredientes confugitis, etiam post mortem sub eadem remedia recepturi, cum omni humilitate revereri pariter et tueri, vestram in Domino dilectionem exhortamur, monemus et rogamus, vobis in virtute Spiritus Sancti firmiter injungentes, quatenus excessus quosdam contra Deum et justitiam, et antiquas ipsius Cantuariensis ecclesiæ

consuetudines, prout nostis, vobiscum et in villa vestra esse non possunt nisi manifesti et notorii, et in balliva eorum et in clerica viliter et atrociter attrac-tatis, sic studeatis corrigere, vel etiam inter partes componere, quod vestram humilitatem ac etiam prudentiam debeamus non immerito commendare, ipsique non cogantur nobis suas querelas amplius iterare. Valete. Datum ut supra.

XXXVII.

To RICHARD [DE CAREW] BISHOP OF ST. DAVID'S.

Venerabili in Christo fratri domino R[icardo], Dei gratia Menevensi episcopo, frater Johannes, etc. Fraternitatis vestræ diligentiam circa curam vobis commissam in Dominio commendantes, super eo quod Walterum rectorem ecclesiæ de Penkethin, latorem præsentium, propter sui sceleris immanitatem ad nos transmittere voluistis, ac considerantes canonum diversitatem circa hujusmodi criminosos statuentium diversas poenas, cum a nobis constare non possit de peccantibus contritione nec peccati circumstantiis, timet exponere aut forsitan erubescit. Idcirco eundem Walterum vestræ fraternitati duximus remittendum, rogantes et mandantes ut peccatum ac peccati sui circumstantias una cum peccantibus contritione propensius ponderantes, circa eum canonum rigorem, pro modo suæ humilitatis et contritionis, sic circa eum statuere studeatis, quod ceteri omnes qui peccati sui scandalio sunt infecti, asperitate injungendæ sibi penitentiae terreantur. Scitis quidem quod hujusmodi flagitiosi Deo et mundo abominabiles sunt, et per canones deponendi, onerandi peregrinationibus, et tandem in monasterio detrudendi, quam poenam si non patiatur ejus conditio, de alia simili taliter cogitatis, ne facilitas veniæ incentivum tribuat aliis delinquendi. Quod si

ipsum vehementer ac bene contritum videritis, poteritis ejus pœnitentiam, salvo semper scandali remedio, temperare. Scriptum, etc.

XXXVIII.

TO RALPH DE FREMYGHAM.

1279.
13 Aug.
Requests
him to
send back
T. Male-
poudre, of
the order
of S.
Thomas
of Acon,
to the
master.
R. f. 158 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiae minister humilis, totius Angliæ primas, dilecto filio magistro Radulfo de Fremygham, salutem, gratiam et benedictionem. Cum non decat aliquorum fratres, conversos aut familiares contra eorundem voluntatem retinere, vestram rogamus dilectionem ac eidem mandamus, quatenus fratrem Robertum dictum Malepoudre, de ordine militiae S. Thomæ de Acon, magistro ejusdem domus sine moræ dispendio restituere studeatis, cum quo, sicut creditur, magis proficere poterit, quam si vobiscum vel alias contra suorum superiorum licentiam evagetur. Valeatis semper in Christo. Datum apud Mortelak', idus Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

XXXIX.

TO [WALTER BRONESCOMBE,] BISHOP OF EXETER.

1279.
16 Aug.
Asks him
to relax
the sus-
pension of
the abbey
founded
by the
countess
of Devon.
R. f. 158 b.

Venerabili in Christo fratri, etc., domino episcopo Exoniensi, frater J[ohannes], etc. Compaticentes sollicitudini ac pio desiderio nobilis mulieris dominæ A. comitissæ Devon', in eo maxime quod ipsa domum Sancti Benedicti, in qua suæ substantiæ partem maximum in remedium animæ suæ et antecessorum et successorum suorum jam dicitur convertisse, et etiam abbatem et monachos ordinis Cisterciensis ibidem adduxisse, qui in oratorio in illo loco constituto, sub vestra, ut dicitur, conniventia divina aliquamdiu Do-

mino celebrarunt, vestram fraternitatem ex corde requirimus et rogamus, quatenus attendentes pia vota dominæ supradictæ, amore Dei et nostræ intercessionis obtentu, suspensionem quam, ne præfati abbas et monachi ibidem divina celebrarent, protulistis, relaxare velitis, quoisque vobis in congregatione proxima 'London', colloquium habeamus, et etiam cum capitulo vestro deliberaveritis circa principale negotium, videlicet circa admittendos monachos in præfato loco vel non admittendos, sicut nobis Radinggiae promisistis, nos in dicta congregatione curetis sine ulteriore dilatione reddere certiores. Hujusmodi nostram supplicationem adeo, si placet, favorabiliter prosequentes, ut præmissa nobilis ex nostris precibus consolationem aliquam gaudeat recepisse, ac nos vestra sinceritati in majori vel simili merito teneamur. Datum apud Mortelak', xvii. kal. Septembris.

XL.

TO THE BISHOP ELECT OF DUBLIN AND M. ARDICIO.

Domino electo Dublinensi, et magistro Ardicioni,
frater J., etc. Dilationis instrumenti petiti causam me
ex parte fateor extitisse, pro eo quod quidam adversarius
eorum ipsius instrumenti copiam in ipsorum præjudici-
um adquirere nitebatur, quod ego horru, existimans
bona fide quod ipsius processus non solido nitatur peni-
tus fundamento. Verumtamen quamcito didici a vobis
fuisse instrumenti copiam requisitam, dixi Johanni
Bonon' ut hoc ipse vestris manibus exhiberet, quod quia
distulit, ecce ego mitto eum vestris beneplacitis servi-
turum, supplicans quantum possum quatenus instrumen-
tum factæ confessionis in eorum præjudicium nulli
mortalium publicetur. Scio enim quod si per ipsum
aliquid eis sinistrum evenerit, mihi hoc funditus im-
putabunt, quia ob reverentiam personæ meæ quamvis

1279.
16 Aug.
Sends the
copy of
the con-
fession
of some
monks.

R. f. 159.
A. f. 70 b.

immerite ad confessionem illam se, quam non fecissent aliter, inclinarunt. Parcatis autem mihi quia, licet defectus immineant monachorum, monachum tamen ipsum nequeo non amare. Datum ut supra proximo.
[Mortlake, 17 kal. Sept. 1279.]

XLI.

TO ROBERT KILWARDBY, LATE ARCHBISHOP.

1279.
17 Aug.

Concerning
the
crimes of
a certain
bishop.¹

R. f. 12.
A. f. 2.

Reverendo in Christo patri ac domino Roberto, Dei gratia episcopo Portuensi, frater Johannes, etc. Ecclesiastical multiplicationem avidam et effrenem, qualiter Domino juvante de consensu coepiscoporum nostrorum prociderim, ostendit cedula processum continens, signo meo signata, quam lator praesentium vestrae poterit ostendere sanctitati. Processum autem habitum circa notum vobis episcopum vestro secreto significo, ut per vos summo pontifici innotescat, cui super hoc ita expresse non scribo, ne hoc ad oculum deveniat adversantis. Habet enim exploratores suos in curia, et præcipue mercatores Luchanos cum complicibus suis, qui pro dicto episcopo defendendo ac præmuniendo amplius sunt solliciti, quam propriis animabus. Noveritis, igitur, pater carissime, quod Radingiae, finita congregatione, vocavi ipsum coram episcopo Landavensi, magistro W. de Corner' et magistro R. de Feryng', præcipiens ei in virtute obedientiae, ut diceret mihi fideliter coram ipsis, si verum esset quod contra ipsum fama publica testabatur, qui omnem carnis commixtionem penitus abnegavit. Sed ante præceptum emissum, dum solus cum solo existens in camera prænominatos testes aliquantulum expectarem, ipse quasi conjectans agenda, stans cum stante dixit mihi quædam turpia, et dictis adjecit se in confessione illa dicere, cum prius nul-

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 40.

lum confessionis signum vel minimum ostendisset. Ipsa autem hebdomada apud Mortelac venit ad me quædam mulier nomine Julianæ, mecum, ut dicebat, de factis episcopi locuturæ, quam cum jurare fecisse super sancta Dei evangelia se nihil mihi falsum vel frivolum relaturam, subjunxit quod quinque filios adhuc superstites dicto peperat pontifici, utique secundum ordinem non Melchisedech sed Aaron talia perpetranti. Fama insuper clamat similia bonarum et gravium personarum. Propono autem eum adhuc aggredi iterato. Sed scio quod conatus meus parum proderit nisi me litera juvet apostolica, vel ut ei indicatur purgatio, vel fiat inquisitio specialis. Aliter enim mox ut eum tetigero, appellationis alis falsidicæ rete meum effugiet, infinitam pecuniam effusurus. Hæc obsecro oculus non videat alienus. Istud vero idem domino Matheo significo, cui si placuerit ad sedationem tanti scandali et extirpationem putredinis communicare poteritis, et velitis efficaciter propter Deum, mihi nihilominus vestrum beneplacitum per latorem præsentium intimantes. Fere oblivioni dederam quod mihi in curia existenti religiosus quidam Anglicus intimavit dictum episcopum homicidii, usurarum, simoniæ ac similiūm sceleurum esse vinculis alligatum. De quibus adhuc nec per famam neque inquisitionem occultam aliiquid repperi fide dignum. Custodiat Dominus incolumentem vestram, etc. Actum apud Mortelac', in octabis S. Laurentii, amaritudinis mæ anno primo.

Consimilis litera directa fuit domino Matheo.

XLII.

To CARDINAL ORSINI.

Item, domino Matheo:—Reverendo in Christo patri,
etc. Scio quod sollicitudine paternitatis vestræ gratuita
positus sum in mari procellis circumdatus et inter cautes
navigans, inter quos tamen supernæ pietatis radius hac- 1279.
17 Aug.
Asks ad-
vice about
the le-
gality of

acts done tenus salubriter me deduxit. Et quia ex debito officii et by the late informatione patris sanctissimi summi pontificis ac vestra after his translation, and about the appointment of coadjutors to infirm bishops. R. f. 12.
A. f. 123. etiam manum misi ad ardua, proponens illam donec portum attigero minime relaxare. Hoc unico solatio a paternitate vestra imbecillitati meæ supplico subveniri, præcipue quia circa ea sola, quæ ad divinum honorem pertinent et Romanæ ecclesiæ reverentiam, intendo toto meo tempore laborare. Peto igitur pro Christi nomine ut ad consultationes in dubiis interpellatione vestra mihi præbeatur, sine moræ dispendio, ut fieri poterit apostolici oraculi certitudo, præcipue circa duos articulos; utrum, videlicet, quæ sunt acta per dominum Portuensem, postquam notorium fuit in Anglia ipsum a sede Cantuariensi ad Portuensem fuisse translatum, litera tamen apostolica super sua translatione nequam recepta, rata debeant judicari; et utrum ad officium meum pertineat episcopis suffraganeis impotentibus, cæcis, paralyticis, de coadjutoribus potestatem quo ad omnia spiritualia et temporalia habituris plenariam providere. Peto etiam ut in hiis quæ, dante Domino, sedi apostolica per me nuncio inchoata, seu nunc seu alias in futurum, si corrigenda fuerint, per sedem apostolicam corriganter. Si fuerint collaudanda, per literam apostolicam collaudentur, per quam mea crescat auctoritas et timor incutiatur rebellibus, meaque jurisdictio excitetur ut constantius nova inchoem, et inchoata fine laudabili et auctoritate majori valeam consummare. Custodiat Dominus, etc. Datum apud Mortelac, in octabis S. Laurentii.

XLIII.

TO THE BISHOP OF TUSCULUM.

1279.
17 Ang.
Desires the
Roman
court to
lend him Reverendo in Christo patri ac domino Ordonio, Dei gratia episcopo Tusculano, frater J[ohannes], etc. Qualiter cum clero Angliæ, ad obediendum Romanæ ecclesiæ,

Deo agente, processerim, docet quidam rotulus sigillatus, quem lator præsentium vestræ poterit ostendere sanctitati. Qualiter insuper mercatores Luchani, agente familiari vestro tyrannice Nicholao de Terracen' mihi nocuerunt, vobis in parte scripsi alias, et adhuc significo iterato, secreto vestro significans quod, teste Altissimo, quatuor milium marcarum quas a dictis mercatoribus accepi mutuo, unicum denarium in necessitatibus propriis non expendi, sed in honore Romanæ ecclesiæ solius totam et amplius illam pecuniæ quantitatem. Et major est quam Sarascenica crudelitas me excommunicationi exponere, pro eo quod illi sanctæ ecclesiæ libenti animo ministravi, et paratus sum multo amplius, cum vires auxerit Dominus, ministrare. Sed ad præsens, nisi mihi ipsa curia subvenerit sine suo dispendio mutuando de crucis pecunia, ut rogavi, magni opprobrii periculum non evadain. Vale. Actum apud Morthelac, in octabis S. Laurentii.

XLIV.

TO BENEDICT GAIETANI.

Venerabilis discretionis viro domino Benedicto Gaietani frater J[ohannes], etc. Negotiis ecclesiasticis mihi imparibus deputatus, post Deum altissimum, cui soli licet indigne ac tepide servio in hac parte, ad montes illos suspicio, petens auxilium quos Altissimus in circuitu populi collocavit Christianæ militiae directores. Quia igitur non sine vestro consilio et assensu præsentibus sum angustiis involutus, rogo et supplico benignitati vestræ, ut in hiis quæ pro sola Dei et ecclesiæ Romanæ reverentia aggredior, velitis mihi secundum Deum assistere, præcipue ut consultationibus dubiorum sine dilationis periculo apostolica dirigar responsali, juver in salubriter inchoatis, si defecero correctionis

Q 8513.

1279.
17 Aug.
Asks for
his advice.

R. f. 12 b.

A. f. 123.

D

lineam libertissime suscepturus. Valeat clementia vestra et in Domino per tempora longissima prospereatur Datum apud Mortelac, in octabis S. Laurentii.

XLV.

To GENTILIS.

1279.

17 Aug.
Explains
his in-
ability to
pay the
debt for
which he is
threatened
with ex-
communi-
cation.R. f. 12 b.
A. f. 2 b.

Venerabi patri, sibique in Christo carissimo fratri Gentili, suus frater J[ohannes], etc. Qualiter Luchani mercatores, mihi quantum in se est, maledictionem miserint apostolicam, scripsi vobis nuper per magistrum Anselmum, quem propter hoc ad Romanam curiam destinavi, stupefactus mirabiliter qualiter a Romana curia processerit mandatum, exequente Nicholao de Terracen', de excommunicando me, si quatuor milia marcarum, quas a Luchanis mercatoribus mutuo accepi, quas etiam et amplius in honore solius Romanæ ecclesiae expendi, dictis mercatoribus post festum Sancti Michaelis proximum non solverem infra inensem. Promiserant enim mihi delatores illi, Vante, scilicet, et Dine, quod quantas vellem de illo mutuo inducias obtinerem. Promisit etiam mihi simile per literas Labrus societatis illius præcipuus, sed illi qui in Anglia sunt non assentiunt, sed intendunt mihi crudeliter, ut poterunt, per nuncios apostolicos existentes in Anglia adversari, quod tanto poterunt facilius, quia plene sum impotens ad solvendum; teste enim Altissimo, adhuc unum denarium de bonis archiepiscopalibus non recepi. Restituit quidem mihi rex in Penthecoste temporalia Ambianis, sed salvo jure suæ consuetudinis fruges mihi vendidit duobus millibus marcarum certis temporibus solvendarum. Circa etiam Octobris principium habeo intronizationis solemnia celebrare, quæ usque ad duo milia marcarum me debitis obligabunt, et quasi per annum totum oportebit me de mutuo victitare, exceptis paucis quæ visitatio ministrabit. Mitto autem ad curiam latorem præsentium, ut summo pontifici ac ceteris pateat processus

meus cum clericis ad obedientiam Romanæ ecclesiæ reducendis; cuius processum negotii et vos videre poteritis si velitis. Quântum autem facere poteritis, nuncium meum juvare velitis, ut ad summum pontificem literæ mæs perveniant, et responsio circa periculosa negotia sine dilationis dispendio valeat obtineri. Illa autem de quibus ante recessum meum a curia vobis promittendo mentionem feci, secure super me mutuo accipi faciatis, sine dispendio proculdubio persolvenda. Valete. Actum apud Morthelac, in octabis S. Laurentii.

XLVI.

TO KILWARDBY.

Reverendo patri domino R[oberto], Dei gratia Por-
tuensi etc., frater J[ohannes], etc. Cum dilecti filii,
prior et conventus ecclesiæ Christi Cantuariæ dicantur
ad curiam evocati, vestræ ex mei cordis intimis supplico
caritati, quatenus ad componendum inter ipsos et eo-
rumdem adversarios velitis interponere partes vestras,
quondam eorum pater, filios in præsenti articulo pro-
tegendo. Novit enim vestra circumspectio reverenda,
qualiter simplicitas monachorum propria disponit ne.
gotia, eadem diversis periculis quam plurimis expo-
nendo. Fratrem autem Robertum de Cheleseye, qui
tempore ultimæ vacationis officialitatis cessit vices, et
de impositis sibi severitatibus se excusat ad vos acce-
dentem, ad vestræ caritatis et gratiæ benevolentiam
admittere velitis maxime, si in aliquo offendit, poenitentem.
Si quæ vero vestræ paternitati placuerint, mihi
vestro, cui magna ex officio incumbunt, quamquam
eadem ut vellemus exequi nequeamus, velitis injungere
confidenter dedito vestris per omnia beneplacitis et
mandatis. Valete, etc. Datum apud Mortelak, xv. kal.
Septembbris.

1279.
18 Aug.
Asks his
favour for
the priory
of Christ-
church, Can-
terbury, in a
suit at
Rome, and
also for
Robert de
Cheleseye.
R. f. 159.

XLVII.

TO S. DE PENECESTRE.

1279.
18 Aug. Asks him to hand over the exchange at Canterbury to the keepers, as appointed by the king.
R. f. 159.

Domino S. de Penecestr', etc. Cum dominus rex nobis tres cunios nostros Cantuariae ita libere tenendos concederet, sicut prædecessores nostri eos habere consueverunt, etiam super hoc domino G[regorio] majori London' et Rolandino de Podio, custodibus cambii, literatorie mandaverit, quatenus dictos cunios nobis pacifice et plene habere permittant, et domos cambii Cantuariae faciant præparare, verum quia prædicti G[regorius] et R[olandinus] dictas domos ausi non sint ingredi, quia hostia domorum sigillo vestro sint signata, vestram dilectionem, de qua plene confidimus, præsentibus duximus exorandum, quatenus cum celeritate quam poteritis personaliter accedere dignemini apud Cantuariam, et domos cambii cum utensilibus in eisdem existentibus dictis G[regorio] et R[olandino] vel eorum attornatis faciat liberari. Et siquid sit in eisdem quod speciali indiget custodia, super hoc, si placet, vestra ordinet discretio. Hæc fiducialiter vobis scribimus, scitulis quod mora est nobis multum damnosa. Tantum si vestro sederit beneplacito facientes, ut præmissa effectui mancipentur, et quod vobis ex hoc specialiter teneamur regraciari voluntatem vestram, nobis super hiis resribentes. Valete. Datum xv. kal. Septembris.

XLVIII.

TO THE DEAN AND A CANON OF LINCOLN.

1279.
22 Aug. Empowers them to visit Bardney abbey and report

Frater J[ohannes], etc., discretis viris in Christo sibi dilectis domino O[livero] decano et magistro Antonio de Sauzthorp, canonico Lincolnensibus, salutem¹ in Eo qui omnium vera salus. Si magnitudinem et pericula commissæ nobis Deo permittente ecclesiæ,

¹ *salutem*] omitted in R.

imbecillitati virium ac considerationis hebetudini¹ comparemus, impleri in nobis cernimus parabolam pastoris debilis ac sensu egentis, qui commissarum sibi ovium innumeram multitudinem nec circuire sufficit nec a latronum vel luporum irruentibus² undique morsibus defensare. Idcirco hoc est solum in hiis angustiis desolationis nostræ refrigerium, ut ubicumque oves nostras credimus indigere, illorum invocemus adjutorium, quos Altissimus virtutum donis et gratiæ ad opitulandum nostræ insufficientiæ redimivit. De quorum numero vos amplius existere arbitramur, quam velimus literis palpatoriis indicare, caritatem vestram per Salvatoris sanguinem adjurantes, cui licet indigni insistimus aspergendo, ut nobis velitis in hiis viriliter assistere, quæ sequens series declarabit, ut laborum nostrorum participes consolationem laborantibus promissam fiducialiter expectetis. Porro satis notorium esse novimus, vicius clamor invaluit et in diversis partibus fama vehementissime pervolavit, præ contentiobus et discordiis, quas sua calliditate in monasterio de Bardeneya seminavit antiquus humani generis ininicus, ad quas, dum oculos mentis sollicitudine paterna erigimus et undique pericula imminentia conspicimus graviora, pertimescimus in futurum nisi Dei misericordia correctionis apponat remedium salutare. Dolemus enim pro quiete turbulentiam, pro pace odiosa, pro caritate inimicitias suscitatas. Dolemus pecunias votiva devotione fidelium hospitalitati et eleemosynis deputatas, rixarum fomentis et contentionum executionibus ministratas, et pauperum alimonias in³ usus superfluos, ne dicamus in malos, nefanda⁴ adversitate conversas. Sane licet reverendi patres, primo scilicet dominus Ricardus Lincolniensis, deinde dominus Robertus prædecessor noster, ad eruendum ipsum monasterium a tantis periculis sua adhibuerint opera

¹ *hebetudini*] *ebedudini*, MS.
² *irruentibus*] *reruentibus*, A.

³ *in*] et, in R.
⁴ *nefanda*] *nephande*, in R.

diligenter, et multiplici sollicitudine laborarint; quorum labor et meritorius fuerit hiis qui vineam Domini fideli exercitio coluerunt, multis tamen in hoc profane crassantibus laboris hujusmodi profectum invenimus defuisse, dum nunc ejecti monachi per nos petunt restituiri, nunc ex parte abbatis petitur ipsos ad redendum compelli; propter quæ post assumptum officium varias pro utraque parte literas scripsimus, quæ modicum vel nullum effectum sunt hactenus assecutæ, quin potius extincta prorsus caritate, nondum calor antiquæ discordie refrigescit, ac præter suspicionem evidenter, quæ merito habetur, de dilapidatione bonorum monasterii, multa post correctionem factam a prædecessore nostro, passa sunt, ut dicitur, recidivum. Volentes igitur circa hunc pestiferum morbum, ne dicamus incurabilem, officii nostri diligentiam adhibere et totum, quanta in nobis est,¹ virtute curare, prædecessoris nostri processibus innitentes, ut quod per ipsum feliciter est inceptum, per nos quasi eandem personam opitulante Domino celeriter terminetur, scientes quod ad ordinariam pertinet potestatem non semel tantum perfunctoriæ correctioni manum adjicere; verum etiam quotiens videbitur a fine usque ad finem fortiter omnia consummare, discretioni vestræ, de qua ad plenum confidimus, districte mandamus, sub pena canonice distinctionis firmiter injungentes, quatenus ad prefatum monasterium personaliter accedentes, de statu ipsius tam in temporalibus quam in spiritualibus, revocatis saltem interim monachis absentibus, et incarceratis medio tempore de carcere eductis, diligentius inquiratis, utrum videlicet abbas sit de dilapidatione suspectus, vel alias post proximam visitationem ipse vel alii de ipso collegio passi fuerint recidivum; qualiter in regendo erga suos fratres sua aperiat viscera caritatis; et qualiter iidem fratres sibi obedient et regularem observent in aliis disciplinam; utrum monachi per prædecessorem nostrum amoti, peregerint penitentiam,

¹ *et*] omitted in R.

per ipsum eis injunctam; utrum paratus sit eos admittere quomodo, et sub qua forma. Item monachi qui jam redierunt, sub qua forma sunt admissi. Item qui incarcerantur, causam quare, a quo tempore in carcere sunt detenti, et de modo custodiarum eorum; utrum abbas habeat moderatam familiam et honestam; utrum tempore discordiarum vel post quicquam sit alienatum illico modo de possessionibus domus, aut vasis vel ornamentis divino servitio deputatis; utrum facta sit destructio vel enormis venditio in nemoribus, et a quo tempore; utrum monasterium de novo sit obligatum per abbatem vendendo lanam vel bladum pre manibus, et ad quantum tempus; quanta sit pecunia sic percepta, et in quos usus conversa; utrum abbas requirat consilium a conventu in majoribus negotiis, præcipue in collatione beneficiorum et constructione aedificiorum, quæ construere contra conventus dicitur voluntatem. Et ne inquisitioni hujusmodi faciendæ malitia objectum patrare valeat, prætextu alicujus conspiracys, juramento vel literis firmatæ, de celanda nobis vel vices nostras gerentibus veritate, hujusmodi juramentum sicut illicitum decernimus non valere, et literas ipsas nullius penitus esse momenti, præcipientes sub poena anathematis qua astringimus contrarium facientes, ne aliquis prælatus vel subditus vobis inquisitam taceat veritatem, sed eam nude et aperte teneantur sub prædicta poena, si eam effugere voluerint, per obedientiam intimare. Præterea una cum aliis quæ circa statum monasterii vel morum reformationem expedire videritis, inquiratis utrum abbas excommunicaverit fratrem Robertum de Waynflete venientem nuper ad eum cum literis nostris pro restitutione habenda; et utrum sententiam hujusmodi protulerit competenti monitione præmissa; quibus præsentibus, utrum causam excommunicationis expresserit, et quam causam. Et si extra capitulum vel loca intrinseca abbatiæ ipsum excommunicaverit coram secularibus in loco publico, tunc

per sœculares super hoc veritas inquiratur. Item utrum abbas post excommunicationem hujusmodi monitione non præmissa latam publice immiscuerit se divinis. Et si inveniatur quod injuste vel alias juris ordine non servato in præfatum monachum excommunicationis sententiam protulerit, injungatis abbatii quod eum absolvat vel denunciet non ligatum. Alioquin vos idem circa ipsum exercere sine moræ dispendio studeatis, cūjus vobis tenore præsentium concedimus facultatem, ceteris circa ipsam excommunicationem per vos repertis nobis specialiter reservatis. Nos autem vestras in hac parte conscientias onerantes ad inquirendum, ut prædictum est, super præmissis omnibus et ceteris statum et reformationem domus prædictæ qualitercumque contingentibus, vobis cum canonicae coercionis potestate committimus vices nostras, quatenus nobis infra octavas festi Omnia Sanctorum proxime futuri, per dictum fratrem Robertum vel alium fidelem nuncium literis vestris continentibus harum seriem intimetis fideliter quid feceritis et inveneritis in præmissis ac singulis præmissorum. Nec permittatis abbatem gravare monachos donec per vestram inquisitionem nobis constiterit de præmissis. Quod si quis advocatus vel alias processum vestrum in prædictis malitiose nisus fuerit impedire, ipsum canonica monitione præmissa donec a tali præsumptione destiterit, auctoritate nostra excommunicetis publice et eum faciatis ab omnibus arctius evitari. Datum apud Mortlac, xi. kal. Septembbris, anno Domini M^cclxx. nono, consecrationis nostræ primo.

XLIX.

TO THE PRIORY OF HEDINGHAM CASTLE.

1279.
27 Aug.
Orders
them to   Frater J[ohannes], etc., priorissæ et conventui de Hygtingham Castri, etc. Parcentes ad præsens vestræ simplicitati, super eo quod ad mandatum nostrum

sicut ad ecclesiæ Cantuariensis dignitatem noscitur admit
pertinere, Agnetem filiam Rogeri de Bello Campo, ^{Agnes, d.}
militis, in sororem et commonacham vestram admittere of Sir
improvide recusastis; vobis mandamus et præcipimus, ^{Roger de}
in virtute sanctæ obedientiæ firmiter injungentes, qua- ^{Beau-}
tenus præfatam Agnetem sine ulteriori moræ dispendio ^{champ, in}
in sororem et commonacham vestram, ut præmissum ^{whom the}
est, recipere non tardetis. Alioquin inobedientiam ^{queen is}
vestram quamquam inviti adeo punire curabimus, quod ^{interested.}
ceteræ in similibus terrebuntur, et vos nihilominus ad
ea, quæ promisimus, compellemus. Advertere enim
debuistis quod ad promotionem jam dictæ Agnetis
illustris reginæ Angliæ animosa instantia nos induxit,
per quam vos ad ea quæ mandabantur, si bene
sapuissetis, debuissetis facilius inclinari. Datum vi.
kal. Sept. apud Stybeney.

L.

To ROGER DE SEYTON, CANON OF LINCOLN.

Magistro Rogero de Seyton, canonico Lincolnensi, [1279.]
salutem. Desolatis per infirmitatem aut aliam debili- ^{30 Aug.}
tatem, propriæ defensionis auxilio destitutis, qui suis ^{Nominatees}
actibus superesse non possunt, nedum convenit, sed ^{J. de}
etiam expedit pastorali cura et paterna sollicitudine ^{Lacy as}
subveniri, præcipue cum per hujusmodi opem et operam ^{his coad-}
personæ provisio debita impendatur et res ecclesiasticæ ^{jutor.} R. f. 159 b.
ab eorum luxibus conserventur, per quos consuevit ^{A. f. 40.}
ecclesiæ substantia deperire. Ne igitur afflictis ad-
datur afflictio, et, cum sibi non sufficient circa suorum
negotiorum provisiones, diversimode distrahanter, ves-
træ compatientes invaliditini quamquam ipsam, sicut
pro certo opinamur, Omnipotens vobis providerit
ad medelam, ac volentes vestræ quieti prospicere
pariter et saluti, dilectum nobis in Christo magistrum
Johannem de Lacy, vobis coadjutorem duximus de-

putandum, specialitatem ac fiduciam quam in eodem magistro Johanne hactenus habuistis, sicut ex fide dignis concepimus in hoc facto præ ceteris, attentes; quem licet invitum et cum maximo conatu renitentem, in virtute obedientiae et sub poena excommunicationis ad præfatum onus, quod sibi maximum, ut asseruit, videbatur, compulimus admittendum. Rogantes vestram sinceritatem quatenus in hoc negotio tria nobiscum specialiter ponderantes, videlicet vestræ personæ debilitatem, rerum ecclesiasticarum conservationem, nec non et ipsius vobis deputati peculiarem familiaritatem, cuius immensa probitas et profunda discretio per universum regnum Angliæ publicata dinoscitur, admittere curetis, ipsius consiliis et auxiliis adhaerentes, et eidem fidem constantissimam adhibentes. Si tamen aliquid in præfato magistro vestræ dilectioni, quod non creditimus, displiceret, illud nobis renunciabitis confidenter, ut quandocunque volueritis de vobis alias in nostris literis nominatis ad vestrum beneplacitum in adjutoriis solatium assignemus. Datum apud Croynden, iii. kal. Septembbris.

II.

TO THE PRIOR OF CANTERBURY.

[1279.]
30 Aug.

Advises
him, being
in trouble
about the
collection
of the papal
tent.

R. f. 160.
A. f. 90.

In Christo sibi carissimo fratri Th., priori Cantuariensi, frater J[ohannes] salutem et Christi benedictionem. De machinatione illius hominis, cuius contra vos exardescere maliciam formidatis, non oportet in aliquo trepidare, præsertim quia in omni humilitate fecistis quod religiosum virum decet facere taliter irretitum. Unde ex quo recepistis penitentiam et dispensationis ac absolutionis gratiam, nihil est amplius in quo vel vos vel dominum Galfridum præcentorem, et alios similia facturos turbare valeat vel gravare. Unde propter Christi clementiam, supplico ut ceteros fratres

laqueo simili involutos, totis inducatis viribus, ut reconciliationis gratiam cum omni maturitate satagant impetrare. Alioquin confusionem et tædia eis secundum rigorem juris timere poterunt procurari. Advertentes quod dominus papa contra tales, in sententia scilicet pertinaciter remanentes, est mirabiliter rigidus et severus. Et ex alia parte cum jam parata sit via, cum omni facilitate poterunt absolutionis gratiam obtinere, quam rogo non negligant propter Deum, sicut suæ paci cupiunt providere. Alioquin pro certo sciant suos adversarios eorum gravaminibus consolandos. Quod autem vobis persuasum est vos a principio solutionis suo tempore non factæ in excommunicationis sententiam minime incidisse, propter hoc quod inferiores collectores dilationem concedere videbantur, sed extunc cum per majores vobis innotuit ligamentum, pro certo sciatis, quantum ex consilio jurisperiodorum ac propria industria possum conjicere,¹ esse frivolum et inane, licet enim hæc vestra deceptio contemptum minuerit et peccatum, excommunicationis tamen vinculum non evasit, pro eo quod sciebatis vel scire tenebamini canonem latæ sententiae auctoritate consilii omnes involvere non solventes. Et sicut constabat vobis de excommunicationis vinculo, ita constare debebat, illos inferiores collectores auctoritatem habere solutionis inducias concedendi; sicut enim juris ignorantia personas ecclesiasticas non excusat, sic nec facti crassa ignorantia vel neglecta, propter quod instrumentum publicum inde facere tabellio recusavit, asserens se nihil licere scribere quod a confessione vestra facta in judicio discordaret. Literam autem de confessione vestra libentissime exhibeo, paratus vos in omnibus quibus valeo, teste conscientia, consolari. Valete, etc. Datum apud Croynden, die penultima mensis Augusti.

---

¹ *conjicere*] *connicere*, MS.

LII.

THE PAPAL TENTH.

1279.
30 Aug.

Testifies
as to the
conduct of
the prior
and pre-
centor as
to the col-
lectorship.

R. f. 160.
A. f. 90 b.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. Tanta est miseria præsentis exilii ut peccatorum laqueis, seu per ignorantiam, seu per viam aliam, filii hominum assidue involvantur. Sed in hoc electi Dei discernuntur a ceteris, quod mox ut lapsus sentiunt, ad poenitentiae remedium confugiunt ut salventur. Cadit enim justus septies et resurgit. Hoc autem in dilectis filiis nostris, fratre Th. priore ecclesiæ Christi Cantuariensis, ac fratre Galfrido præcentore ejusdem ecclesiæ nostræ vidimus adimpleri. Cum enim in præsentia nostra a venerabilibus patribus domino J. Dei gratia tunc electo, nunc archiepiscopo Dublinensi, ac magistro Ardicio Mediolanensi primicerio, domini papæ nunciis in Anglia pro decima colligenda, tanquam excommunicati arguerentur pro ipsa decima suis terminis non soluta, confessi sunt se incidisse in sententiam, sed deceptos pariter et ignaros. Cum enim solutionum temporibus ad manum pecuniam non habentes, ipsi ab aliis inferioribus decimæ collectoribus solutionis inducias postulassent, prædicti inferiores collectores eis dilationem ut dicitur concesserunt, et tanquam securi de promissione prædicti prioris et suorum eis patentes literas satisfactionis factæ quasi suo tempore contulerunt. Quamcito autem patuit prædictis priori et præcentori per prædictos patres principales decimæ collectores substitutos sibi collectores non habuisse potestatem inducias concedendi, mox agnoscentes errorem ad sanctæ matris ecclesiæ gremium convolantes, petentesque absolutionis, dispensationis et injunctæ poenitentiae gratiam susceperunt, qui per errorem¹ tantum prædictum se confessi sunt in excommunicationis sententiam incidisse. Super hac autem sua confessione et absolutione, quia instrumenta publica

¹ *errorem*] rorem, in A.

super hiis edita plene processum non indicant, quod superest præsenti pagina pro deceptæ simplicitatis testimonio censuimus declarandum. In ejus rei testimonium præsentibus literis sigillum nostrum duximus apponendum. Valete. Datum apud Croinden, penultima die mensis Augusti, consecrationis nostræ anno primo.

LIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRISTCHURCH,
CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., prior et conventui ecclesiæ Christi Cantuariensis, salutem. Quoniam in crastino Exaltationis Sanctæ Crucis ecclesiam vestram tam in capite quam in membris, cessante impedimento, visitare proponimus, ac mutuæ reformationis solatio perfri, [1279.]
Domino permittente, vobis mandamus quatenus ad prædictæ visitationis necessaria præparantes, vestros commonachos et confratres universos, ut præfatis loco et termino nobiscum intersint, peremptorie convocare studeatis, si quid in præscripta visitatione ordinatum seu provisum fuerit recepturos. Datum apud Croynden, 30 Aug.
iii. kal. Septembbris.

Intends to visit the convent.
R. f. 160.
A. f. 91.

LIV.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF
CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., officiali archidiaconi Cantuariensis salutem. Audivimus, mirati sumus, nec immrito commovemur, quod cum ad nos et nostram Cantuariensem ecclesiam de jure et consuetudine antiqua pertineat omnem jurisdictionem seu dominium, qui cunque nomine censeatur, in nundinis de Elme-

1279.
1 Sept.

Orders
him to ex-
communi-
cate those
who have
usurped

the jurisdiction of
the see at
Elstowe
fair.
R. f. 70.
A. f. 33.

stode¹ singulis annis plenius exercere, Willelmus de Kyrkeby in ultimis nundinis, die scilicet Beati Jacobi Apostoli proximo præterito, cum suis in hac parte complicibus, ministros nostros ibidem positos ad exercendum jurisdictionem hujusmodi, sicut temporibus prædecessorum nostrorum fieri consueverat, in manu potenti impedivit, et omnem ipsam jurisdictionem, ad nos ut præmittitur pertinentem, ausu temerario usurpavit, emolumentum quod inde provenerat asportando in nostri et ecclesiæ nostræ manifestam injuriam, præjudicium et jacturam, et aliorum perniciosum exemplum. Vos autem² audito hujusmodi facinore, præfatum Willelmum et alios suos complices, de quorum nominibus vobis constabat, coram vobis evocare fecistis, qui venientes de facto coram vobis publice fatebantur. Cum igitur omnes et singuli qui jura et libertates ecclesiæ Cantuariensis infringere, violare seu quocunque modo perturbare nituntur, incident ipso facto in excommunicationis sententiam in plurimis conciliis prædecessorum nostrorum latam et per sedem apostolicam confirmatam, manifestumque sit et notorium, prædictum locum de Elmestede infra nostrum feodum situm esse, et jura prædicta ad nostram Cantuariensem ecclesiam pertinere, publicumque sit, nec tergiversatione celari poterit, quod præfatus Willelmus nos et nostros in perceptione jurium nostrorum perturbaverit, et quod deterius est ipsa usurpaverit, pro suæ libito voluntatis; vobis mandamus, in virtute obedientiæ firmiter injungentes, quatenus ipsum Willelmum et omnes alios qui sibi in tali præsumptione opem, consilium, favorem vel auxilium præstiterunt, de quorum nominibus per facti evidentiam, vel per confessionem coram vobis emissam, vel alio modo legitimo, constare poterit, in singulis ecclesiis archidiaconatus prædicti singulis diebus Dominicis et festivis, cum solemnitate qua poteritis nominatim et publice denuncietis in excommu-

¹ *Elmestode*] Elstowe, A.

| ² *autem*] autem, autem, in A.

nicationis sententiam incidisse, et faciatis ab omnibus arctius evitari. Alios autem de quorum nominibus nondum constat, excommunicatos in genere nuncietis, inquirentes de eorum nominibus diligenter. Et cum de eis constiterit, ipsos una cum aliis denuncietis excommunicatos nominatim sub forma prædicta, donec ad unitatem ecclesiæ redierint, et absolutionis beneficium a nobis meruerint obtinere. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, unacum nominibus dictorum malefactorum, nobis infra octo dies post Exaltationem Sanctæ Crucis literis vestris patentibus continentibus harum seriem intimetis. Datum apud Otteford, kalendis Septembribus, consecrationis nostræ anno primo.

Idibus Septembribus apud Chertham demandatum fuit
.. officiali archidiaconi Cantuariensis quod supersedeat
executioni sententiaæ contra Willelmum de Kirkeby
usque ad diem Lunæ proximum post ordines, et quod
extunc eam exequatur in forma sibi demandata, nisi
aliud, etc.

LV.

TO KILWARDBY.

Reverendo in Christo patri ac domino R. Dei gratia ^{1279.}
episcopo Portuensi, frater J[ohannes], etc. Novit Ille ^{2 Sept.}
cui servio in spiritu peccatoris, quod nihil est tam ^{Gives an}
præclarum vel delectabile in hac vita, pro cuius ^{account}
optentu vellem vestram turbare celsitudinem, quantum ^{the ar-}
possem Altissimo inoffenso. Miror autem de sapientia ^{rangement}
tanti patris, quare scilicet tam anxie rumorem de ^{he has}
contractu inito cum Johanne de Perogiis suscepistis, ^{J. de}
ad quem subeundum per arbitrium discretorum viro- ^{Perogiis}
rum magistri W. de Corner' ac archidiaconi Subiriae, ^{about the}
opitulante etiam archidiacono Exoniensi, duo princi- ^{manor of}
paliter me moverunt. Primum quidem, quia ex con- ^{Quincie in}
cessione sanctæ memoriae domini Bonifacii, ut ejusdem ^{France,}
docent literæ, dictus Johannes manerium de Quinci ^{and also}
fuerat assecutus, pro bonis scilicet meritis ejus, ut præ- ^{about the}
^{church of}
^{Charing.}

dicti patris patentes literæ manifestant. Clericis enim benemeritis licet dare mediocria ecclesiæ bona suo perpetuo, ita tamen quod tandem ad ecclesiam revertantur, sicut patet xvi., q. i., c. "Possessiones."¹ Nec licet sequenti episcopo auferre taliter donata, sicut capitulum xvi., q. vi., c. "Illud censuimus."² Licet autem dare modica et non magna, sicut patet xii., q. ii., c. "Terrulas."³

Hæc allego ut pateat quod contractum feci sacris canonibus adhærendo. Nec est prædictum manerium annexum præbendæ Lugdunensi, sed, sicut a senioribus ipsius ecclesiæ canonicis didici, est nullo medio pertinens ad mensam Cantuariensis archiepiscopi, eidem a quodam⁴ Lugdunensi archiepiscopo post mortem Sancti Thomæ martiris erogatum. Si enim esset res præbendæ annexa, canonici Lugdunenses eam suis usibus vendicarent. Secundo, movit me ad idem majus inconveniens devitandum. Paratus est enim dictus Johannes, ut puto, prænominatum manerium restituere ecclesiæ, si dampna quæ sustinuit pro ipsius manerii defensione, ut docere se posse asserit, et expensæ, quibus bona ipsius manerii ampliavit, sibi plenarie refundantur. Ad quod me non sufficere fateor hiis diebus, cum longe ultra mille librarum Viennensium se in hiis doceat expendisse. Possessionem quidem optimi, sed avunculo aut procuratore dicti Johannis mihi ingressum pacificum permittente, quam possessionem si continuare nisus fuisse, doli et spoliationis maculam minime evasissem. Cum pace autem ejus possessionem habeo liberam anno toto. Ipse autem succedit post annum, non ut prius, sed tanquam firmarius centum solidos mihi seu meis successoribus annis singulis redditurus. Possessionem igitur quam habuit

¹ Decretorum, pars. II., causa xvi., quæstio i. (col. 1171., Ed. 1573).

² Ibid., pars II., causa xvi., quæstio vi. (col. 1206, Ed. 1573).

³ Ibid., causa xii., quæstio ii. (col. 1045, Ed. 1573).

⁴ a quodam] repeated in R.

vestro tempore dimisit, manerium ipsum sub censu annuo retinendo. Non igitur, pater sancte, salva reverentia debita tanto patri, jus vestrum hoc contractu exclusum est, quin pro vestro tempore agere valeatis. Nec successori meo seu successoribus in aliquo præjudicavi, quia nulli facit injuria qui utitur suo jure. Nec ecclesiæ Cantuariensi perpetuo derogavi, si non impugnavi factum prædecessoris mei, quia ei facere a canone est concessum, non in magnis sed exiguis et minus ecclesiæ utilibus et longe positis, ut docet capitulum allegatum. Quod si omnia ad mensam archiepiscopalem pertinentia in usus extraneos assignata revocare conarer, alios offenderem quam Johannem. Pro certo igitur, pater sancte, noveritis quod memor sum ex animo salubrium exhortationum vestrarum, meorum etiam promissorum, quibus sponandi me vestrīs vestigiis adhæsurum, obsecrans propter Deum ne sinistra de me faciliter credideritis, qui Domino Jesu Christo utcunque militans circumdor assidue, si minis creditur, vitæ periculis corporalis. Nescio autem cuius ille fuit spiritus qui retulit vobis quod factum ecclesiæ de Cherring' a me alienare callide intendebam, cuius rumoris falsitatem facta cito contraria declarabunt. Via autem agendi contra prædictum Johannem duplex objicitur forsitan si velitis. Primo quidem, quod cum nuper per executores illos pro dicto Johanne cogerer sub pena excommunicationis ipsum possessioni ecclesiæ de Cherring' restituere, objectum est ex parte adversa quod dictus Johannes fuit per auditores curiæ jam elapso triennio excommunicationis vinculo innodatus, cuius absolutio nondum patet. Secundo, quod facta ei collatio de consensu capitulo non processit, quæ utrum vestræ sit providentia judicare. Me autem ab agendo retrahunt pena mille librarum, quibus arbitrium est vallatum, difficultas etiam in curia impetrandi, quia etiam literam super hoc ante recessum meum ore apostolico concessam, usque post principium Augusti non

Q 8513.

E

potui optinere. Literam insuper quam contra comitem Bononiæ mihi concesserat dictus pater, detinet, ut audivi, vice-cancellarius, tanquam juri non consonam impeditam. Custodiat Deus, etc. Datum apud Otterford, secunda die Septembris, angustiarum mearum anno primo.

LVI.

TO THE FRIARS IN CHAPTER AT CAMBRIDGE.

1279.
5 Sept.

Asks for
their sym-
pathy, and
desires
them not
to absolve.
pluralists.

R. f. 161.

Venerabilibus in Christo patribus ac fratribus in capitulo Cantebrugiae congregandis, frater J[ohannes], etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Inter angustiarum aculeos ex omni latere constitutus, sub cœlo nescio quo declinem, nisi ad vestra præsidia, qui estis ut puto montes in Jerusalem circuitu constituti. Tria siquidem sunt mihi difficilia, laboris inquietudo, involutio periculorum, ac defectus auxilii in præliis Salvatoris. Ex quibus quartum sequitur ceteris amarius, sollicitudo scilicet urens ecclesiarum illarum, quibus datus sum nescio quo Dei judicio cæcutiens speculator. Despero pæne ac diffiderem penitus de cursus mei certamine consummando, nisi sponderet Dei clementia se agonizantibus pro justitia assistere invocatum. Et quia quasi nubem dedit cordi meo curarum multiplicitas, et quasi contemplationis alas præscidit agendorum continua implicatio, tota mihi sub cœlo spes est vestra devotio, cui juxta regulam totis inhæretis viribus, nihil ei proponentes aliud vel æquantes. Scitis enim nullum sacrificium esse acceptum Altissimo quod ei curiose vel negligenter offertur, eo quod ex factis debetur legibus prætermisso. Ad hoc enim ignitis eloquiis intenditis ut orationum Libanum incendatis. Ad hoc audiendis peccatoribus condescenditis, ut alienis miseriis ad modicum obscuratur pietatis vestræ oculus, quasi collyrio inclarescat. Ad hoc semper in fiala

Jacob ascenditis vel descenditis, ne cum ostii dispensio inermem domum introeat inimicus. Ad hoc etiam otiosa verba totis viribus devitatis, quia, ut Sanctus ait Gregorius, dum Dei famuli a terrenis actibus segregati otiosa¹ loqui nesciunt, et mentem per verba spargere, ab auctore suo merentur præ ceteris exaudiri. Ad hoc insuper omnia corporalia exercitia modica reputatis, et perfectionis tantum materiam et exordium esse sentitis inopiae uredinem, vigiliarum labores et similia; illam vero esse formam perfectionis præcipuam, quæ ex talibus, quasi per desertum, ascendit superius, sicut fumus ex ara, motibus, ut in mentis elevatione assidua, calcatis ventosis præcipue passionibus, quasi in vestibulo templi gloriæ sanctæ Trinitatis amplexibus invincibiliter hæreatis. Hinc prophanas vocum novitates et damnata studia declinatis. Hinc inflativas scientias fugitis, scientes quod hodie ignis curiosæ ac superbæ pruriginis quibusdam superincidens solem abstulit veritatis, quæ si vobis infectio surreperet, tanto esset utique damnabilior quanto professio vestra, ut puto, de perfectionis apice et cruce Domini rectius gloriatur. Gaudete igitur, carissimi, et consolamini invocatione vestra, quod est sub cœlo præcipuum, tam inferius in actione quam superius in contemplatione, cum præclara eminentia continente, et si garriant æmuli, si detrahant invidi, quantum pro vobis est eorum cæcas insanias contempnatis. Hoc enim sentio, hoc toti mundo profiteor, quod vivere secundum Beati Francisci regulam, ut a Gregorio declaratam et constitutionibus ordinis munitam, non solum omni caret scrupulo, verum etiam est securissimum et sanctissimum et exemplo Salvatoris simillimum, si eo modo militetur quo tria prædicta imperant militare. Memores igitur sitis mei, carissimi, propter Deum, attendentes quod processum officii mei necesse est ad ingentem honorem vestrum, si bene egero, pervenire. Et si secus accideret, quod avertat Altissimus, in enorme dedecus vestræ in-

¹ *otiosa*] *osciosa*, R.

nocentiae redundaret. Mihi autem vestro pro vobis ac
vestris scribatis vestrae beneplacita voluntatis, fiduciam
obtinentes impetrandi omnia quæ non præjudicant
æquitati nec minuunt debitam mei officii honestatem.
Ab absolvendis autem illis qui plura beneficia sine
dispensatione detinent, manus restringatis sollicite
donec renunciaverint ac de spoliis læsis ecclesiæ satis-
ficerint, vel satisfaciendi habeant propositum, cum for-
tuna pinguior dederit facultatem. Valete, etc. Datum
apud Otteford, die Martis proxima ante Nativitatem
Beatae Virginis.

LVII.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S, BRISTOL.

1979.
5 Sept.
In favour
of a poor
man who
mortgaged
land to
him.
R. f. 161 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . . domino
abbati Sancti Augustini de Bristoll' salutem, gratiam
et benedictionem. Exposuit nobis Willelmus Pinel de
Homme, Wigorniensis diœcesis, pauper laicus, quod cum
vobis quinque acres terræ suæ pro quatuor marcis argenti
vobis solvendis in festo Nativitatis Beati Johannis
Baptistæ, anno Domini mcclxxiiii. tradidisset in pignus,
sub pacto legis commissoriæ, videlicet si prædicto festo
præfatam pecuniam non solveret, prædicta terra vobis
tanquam vendita remaneret, et eam repetendi jus ul-
terius non haberet, idem Willelmus citra præfatum
festum Sancti Johannis ulteriore terminum a vobis
ut asserit præfatæ solutioni faciendæ.¹ Et licet infra
prædictum terminum præfatus Willelmus præmissam
pecuniam vobis obtulisset, eandem admittere recusastis,
prædictæ legi commissoriæ adhærentes, ac dicentes præ-
fatam terram esse commissam, secundum formam
pactionis supradictæ. Cum igitur honestatem vestram
non deceat ex hujusmodi illicitis pactionibus lucrum
facere, quæ non est dubium utriusque juris sanctioni-
bus obviare, quæque usuras centesimas excedunt ac
etiam a jure civili cuilibet interdictæ censemur, vestram

¹ Sic in MS.

exhortamur et etiam monemus caritatem, quatenus si præmissa veritate nitantur, sorte vobis debita contenti, fructus jam dictæ terræ computetis in eam, ac deducas expensas factas in arando, colligendo et reponendo, quod residuum fuerit de dictis fructibus eidem refundere studeatis, sicut jura volunt, ac vos turpis quaestus infamiam volueritis evitare. Adeo vos habentes circa præmissa quod ad nos super hujusmodi materia querela non redeat iterata, ac caventes, quod in hujusmodi negotio ad examen veritatis recursum nullatenus habeatis, sicut canonicam circa hoc promulgatam effugere volueritis ultionem. Datum apud Derteford, nonis Septembris, consecrationis nostræ anno primo.

LVIII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

Venerabili fratri domino Th[omæ], Dei gratia Her-
fordensi, etc., frater J[ohannes], etc. De vestræ frater-
nitatis sinceritate specialiter confidentes, ac zelum
animatorum quem vobis inesse reputamus certissime
ponderantes, beneficia vestræ dicecessis, quorum collatio
ad nos per lapsum est temporis devoluta, conferendi
bonis et idoneis personis quibus nihil canonicum obsistit¹
secundum formam constitutionis bonaë memoriae Octo-
bonis legationis officio in hoc regno nuper fungentis,
liberam vestræ caritati concedimus facultatem. Ita
tamen quod propter scandalum evitandum, et ne ceteri
a nobis similia postularent, illi quos ad præfata
beneficia vel aliquod ipsorum duxeritis eligendos, insti-
tuendi ad nos transmittantur, vel aliquis fide dignus pro
eisdem vel aliquo eorum, qui nos super statu et con-
ditionibus eorundem valcent reddere certiores. Datum
apud Estriam, xii. kal. Octobris.

^{1279.}
^{20 Sept.}
Gives him
the colla-
tion of
lapsed
benefices.
^{R. f. 21 b.}
^{A. f. 146 b.}

¹ bonis . . . olsistit] These words are added in the margin of R. and omitted in A.

LIX.

To THE BISHOP OF LINCOLN.

1279.
21 Sept.
Desires
him to de-
sist from
troubling
the people
of his
diocese by
sequestra-
tions and
extor-
tions.

R. f. 161 b.
A. f. 26 b.

Fra^{ter} J[ohannes], etc., episcopo Lincolniensi, etc. Frequenter ea quæ ad remedium¹ animarum salubriter ordinantur, suadente humani generis inimico, tendunt ad noxam, et per malorum machinationes miserrime pervertuntur. Habet quidem hoc proprium illius antiqui hostis invidia, ut quos improborum actuum perpetratione, Deo sibi resistente, non valent dejicere, opinionem eorum falsa saltem dilaceret simulando. Dolemus igitur et vehementer admiramur, quod cum nos, nuper volente et mandante sanctissimo patre nostro summo pontifice, quondam in congregatione Radingia ordinaverimus, quæ annuente Domino respicere credimus salutem animarum, profectum et reformationem cleri et totius ecclesiæ Anglicanæ, vos, sicut ex diversorum querelantium ad nos undique confluentium non semel sed plures clamore didiscimus, ex hiis quæ ut prædiximus in dicta congregazione ordinata fuerant colorem assumentes, verum, ut asseritur, nos auctorem laudantes, et a nobis mandatum speciale vos habere dicentes, subditis vestris variis et excogitatis modis inferre gravamina inchoastis, vel, quod verius est, vestri hæc nomine vestro præsumpserunt; nunc fructus et proventus beneficiorum suorum in casu a jure non permisso sequestrando; ab aliquibus pecuniam pro relaxatione extorquendo; nunc patronis eorum denunciando, ut infra præfixum a vobis terminum ad ecclesias præsentent,² tanquam de jure vacantes; nunc aliquos ante concilium ultimum Lugdunense sua beneficia secundum institutiones canonicas assecutos inquietando; ac alia diversa gravamina quæ subticere honestum credimus, et ex certa scientia prætermittimus ad præsens, vestris subditis inferendo, in omnibus ut prætulimus, nos laudantes auctorem, quæ nunquam de

¹ *remedium*] salutem, A.

² *præsentent*] præsentant, R.

nostra conscientia processerunt, per quæ etiam quicquid per nos pro reformatione cleri provisum fuerat, jam in vestra dieceſe plus quam in residuo nostræ provinciæ, quantum est in aliquibus annullatum est et subverſum. Vestræ igitur fraternitati mandamus, suo cœna canonica firmiter injungentes, quatenus a præmissis et consimilibus desistatis, et ceteros vestros subditos et ministros desistere faciat, contenti solum nos super hiis reddere certiores, de quibus in dicta congregatiōne vobis sicut ceteris confratribus de mandato apostolico injunximus inquirenda. Advertentes quod nec fructus ecclesiarum vacantium, qui potius ipsarum ecclesiarum esse censeantur, in hoc casu, vos aut subditi vestri, vestros facere cum mora purgari non poteritis ex post facto, nec per novas transmutationes juri Romanæ ecclesiæ aut nostro, quod eidem ecclesiæ ac nobis ex aliorum remissione competit, in aliquo poteritis derogare, et quamvis in hujusmodi laicis tempus currere minime videatur, in clericis tamen patronis pro diversis causis quædam possunt esse instantiæ quæ per Dei gratiam suo tempore poterunt declarari. Caveant autem sibi omnes ne inveniantur nostræ ordinationi contraria facientes, cum in præfata congregatiōne irritum et inane decretum fuerit, quicquid contra ipsam callido quocunque commento fuerit adinventum, et certa poena statuta contra hujusmodi præsumptores, quam statuimus favente Domino firmiter observari. Præmissa vero omnia per archidiaconos vestros volumus et mandamus solemniter publicari, et quid feceritis in præmissis, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium literis vestris patentibus harum seriem continentibus intimari.¹

Datum apud Bocton, xi. kal. Octobris.

LX.

THE DEAN OF THE ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro P.
nuper decanatus ecclesiæ beatæ Mariæ de Arcibus,

1279.
23 Sept.
Order to
deliver to
Roger de
Rothe-

¹ *intimari*] intimare curetis, A.

welle, the
new dean,
the seal,
muni-
ments, etc.
R. f. 162.

London', custodi, salutem, gratiam et benedictionem. Cum dilectum filium magistrum Rogerum de Rothewelle, clericum nostrum, in ecclesia beatæ Mariæ de Arcubus prædicta præfecerimus in decanum, vobis mandamus quatenus sigillum decanatus nostri prædicti in vestra custodia existens, una cum omnibus instrumentis judicialibus, processibus, rebus se[u] mu[n]imentis quibuscumque penes vos residentibus, et ad decanatum spectantibus memoratum, visis præsentibus liberatu . . tradi faciatis sine mora eidem, omnia quæ ad ipsum occasione decanatus prædicti spectare dinoscuntur, relinquentes, cum in ceteris negotiis nostris agendis vestro consilio egeamus. Valete. Datum apud Favereham, ix. kal. Octobris, consecrationis nostræ anno primo.

LXI.

To EDWARD I.

[1279.]
[24] Sept.
Asks him
to pro-
pose a
letter of
summons
he has re-
ceived.
R. f. 94.

A tres noble prince e seignur Edward, Deu grace roy de Engleterre, seignur d'Irlande e duc d'Aquitaignie, frere Jan le prestre de Caunterbire, saluz en grant reverence. Sire, sachez ke le Dimenche prechein devant la Seint Michel me vint une lettre a Fauresham de somunse, ki transcrit jo envoy a vostre hautesce enclos en ceste lettres. E per co ke le terme est trop bref, jo pri vostre hautesce ke vous cest ennoy facez respiter, ou ke vous imetez autre conseil pur Dieu e pur loneur de saint iglise. Sire, Dicus vous eit en sa garde. Ceste lettre fu escrite a Fauresham le Dimenche devant la Seint Michel.

LXII.

To THE VICAR OF FAVERSHAM.

1279.
10 Oct.
Gives him
the cus-
tody of
the nun-
nery of
Davington.

Frater J[ohannes], etc., vicario de Faversham, etc. Ut meritum tuum pro impendendis obsequiis augmentemus, ac dilectorum nostrarum filiarum provideamus utilitatibus et saluti, tibi custodiam prioratus de Davington, sic duximus committendam, quod in

temporalibus ad prædictum prioratum spectantibus R. f. 21 b.
 studeas curam sollicitam adhibere, quam pro tempore A. f. 146 b.
 de tuis manibus requiremus; in spiritualibus autem
 quæ per prædecessorem nostrum et per nos in visita-
 tione nostra sunt provisa, facias sollicite observari, ut
 si quam sententiam excommunicationis vel aliam pro
 hujusmodi neglectis protuleris, eam faciemus adjuvante
 Domino firmiter observari. Datum apud Chertham,
 vi. id. Oct.

LXIII.

ST. AUGUSTINE'S, CANTERBURY.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. Noveritis 1279,
 quod cum nos, in festo Sanctorum Dionisii et sociorum 12 Oct.
 ejus, anno Domini MCCLXX. nono, abbatiam Sancti Peckham
 Augustini Cantuarie, causa visitandi Christianissimum that his
 regem Angliae tunc existentem ibidem, cruce prævia carrying
 intraremus, confitemur et recognoscimus de plano quod his cross
 per hoc non intendebamus nec volumus abbati et con- into St.
 ventui loci ejusdem aliquid præjudicium gravare, nec Austin's
 per hoc etiam eorum privilegiis nunc vel in posterum in abbey,
 aliquo derogare, nec nobis aliquid juris adquirere, quod when visit-
 aliunde nobis aut ecclesiæ nostræ non fuerit adquisi- ing the
 tum. In cuius rei testimonium, etc. Datum apud king there,
 Maydenstan, iii. idus Octobris, anno Domini supra- is not an assertion
 dicto [1279]. of right. R. f. 162.

LXIV.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S, CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis viro Asserts
 domino N. . . ., abbati Sancti Augustini Can- his juris-
 tuariæ, salutem, etc. Inter præclara gratiarum munera, over the
 quibus personam vestram Pater misericordiarum multi- abbot, for
 pliciter adornavit, hoc non mediocriter approbamus, appro- churches
 quod vos studioso zelo ecclesiæ vestræ servare priated to his monas-

ter, and his right to have the cross borne before him in the monastery.
R. f. 162.
A. f. 40 b.

nitimini illibata, quæ et nos numquam cogitavimus impugnare, nec vestram latet industriam nos non minus defensioni jurum pontificalium juramento prævio obli-gari. Non igitur vobis aut ecclesiæ vestræ injuriam reputatis, si jus nostrum custodire volumus, ut tene-mur. Sane licet in capite, id est, ipso vestro sancto monasterio et quibusdam locis aliis et ecclesiis, a juris-dictione nostra exempti esse credamini, in aliis tamen ecclesiis quæ de novo esse dicuntur vestri monasterii propriis usibus adquisitæ, non credimus vobis aliquod jus speciale competere, quominus jurisdictioni nostræ debeatis cum aliis ecclesiarum rectoribus plenarie sub-jacere, nec contemptui debetis ascribere, si per decanos locorum, vos non tanquam abbas exemptus sed tan-quam rector non exemptæ ecclesiæ ad nostram fueritis præsentiam evocati. Recolatis insuper scriptum esse quoniam illius monachi vita est laudabilis, qui venera-tionem habet domini sacerdotis. Recogitatis insuper quoniam ex apostolicis fundamentis, ut docet ecclesi-astica hierarchia, omnis monachus in quantum mona-chus hierarchice est inferior quocunque præfecto ple-bibus sacerdote. Quocirca de consilio discretorum volumus, monemus, pariter et mandamus, quatenus ob Dei et nostri reverentiam ipsorum decanorum citationi-bus canonice factis, humiliter obedire, et dies in eisdem præfixos seu imposterum præfigendos, diligenter observare curetis. Si tamen pendente die citationis emissæ vel im-posterum emittendæ docere potueritis, quod per eosdem decanos citari seu citati parere minime debeatis, parati sumus favorabiliter cognoscere, et cognita secretius approbare, si sufficienter docere valeatis in talibus vos exemptos. Quod si facere non possitis, die vobis præ-fixa et aliis temporibus præfigenda, jubemus vos coram nobis vel nostris commissariis comparere, vestra circa obtentum beneficiorum talium privilegia ostensuros. Nec miretur vestra discretio si nos, scientes privilegia esse stricti juris, jura communia integra conservare velimus, cum non sine verecundia cogitemus vos aut

vestros privilegia sua ultra fines debitos extendisse. Crucis enim nostræ delationem in ambitu monasterii vestri singulariter et plusquam exempti alii abhorretis, quasi privilegiis vestris contrariam, cum tamen ex compositionibus jam dudum initis inter prædecessores nostros et vestros, quorum habemus exemplaria, pateat, ut nobis postea innotuit, quod nos vestrum non tantum monasterium sed ecclesiam debeamus in quibusdam casibus introire, et vos ad missarum solemnia nos in vestro monasterio celebranda et quædam alia sacra peragenda teneamini invitare, quæ certum est numquam prædecessores nostros absque crucis deportatione fecisse, nec nos facturos esse, Altissimo concedente, nec sine excommunicationis periculo infringi, violari, aut perturbari posse nostræ ecclesiæ libertatem. Hæc, amice carissime, vobis scribimus, obsecrantes ne gravemini, nec de cetero privilegia vestra ultra fines debitos extendatis, quia hoc sine ira Altissimi non posse fieri demonstratur, quia scriptum est, "Qui vos spernit, " me spernit,"¹ ex quo inferius Dyonisius² obsequendum esse hierarchitis in hiis quæ agunt hierarchice sicut a Deo motis. Valete in Christo et Virgine gloria.

LXV.

TO THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio decano [1279.]
 ecclesiæ beatæ Mariæ de Arcubus London', salutem
 in Domino. Cum fama publica referente intellexerimus,
 ac notorium ut dicitur existat, quod frater Robertus de
 Couelee, magister domus Sancti Thomæ de Acon' in
 civitate London', et sui complices ausu sacrilego, Dei
 timore postposito, ecclesiam Sancti Clementis extra
 Barram Novi Templi London' ingredientes, fratrem
 Thomam dictum Carpentarium et fratrem Robertum
 Maupoudre presbyteros, in prædicta ecclesia divina
 celebrare paratos, violenter extraxerunt ab eadem, et

^{19 O t.}
 Desires
 him to
 order the
 master of
 St Thomas
 of Acon to
 liberate
 two priests
 whom he
 took by
 violence
 from St.
 Clement
 Danes.
 R. f. 162 b.

¹ Luke x. 16.² See footnote, p. 241.

manu armata, carceralique custodiæ postmodum nequiter et maliciose manciparunt eosdem, et injuriam injuriis accumulantes adhuc sic in carcere ipsos detinere temere non formidant, in ecclesiasticæ libertatis præjudicium, contemptum manifestum et perniciosum exemplum plurimorum, propter quod in sententiam excommunicationis a canone latam incidisse noscuntur; vobis mandamus firmiter injungentes quatenus ad capellam dictæ domus Sancti Thomæ personaliter accedentes, præfatos magistrum et suos complices moneatis et efficaciter inducatis, quod infra biduum a tempore monitionis vestræ sibi factæ, prædictos fratres Thomam et Robertum ad ecclesiam a qua, ut præmittitur, eos violenter extraxerunt, sine ulla personarum læsione restituant et reducant, ipsos ibidem libere dimittentes, quousque aliud de eis duxerimus ordinandum. Alioquin prædictum magistrum et suos complices consilium et auxilium sibi in hac parte præbentes, quos facinoris antedicti manifesti et notorii perpetratione sententia majoris excommunicationis manifestum est esse involutos, publice et solempniter diebus Dominicis et festivis, pulsatis campanis, candelis accensis, excommunicatos nunciatis et denunciari faciat per totam civitatem Londoniæ, donec ad sanctæ matris ecclesiæ gremium redeuntes, beneficium absolutionis in forma juris a nobis meruerint obtinere. Citantes nihilominus peremptorie dictos magistrum et suos complices, quod compareant coram nobis vel vices nostras gerentibus ubicunque fuerimus in nostra diœcese vel provincia, proximo die juridico post festum apostolorum Symonis et Judæ, si quid habeant proposituri, quare manus temerarias ad præmissa facinora perpetranda extendere præsumpserunt, et pro commissis pœnam condignam recepturi, et ulterius facturi quod justitia suadebit. Quod super præmissis feceritis, etc., et de nominibus complicium magistri antedicti, nos certificetis. Datum apud Lameh', xiiii. kal. Novembris, anno Domini MCCLXX. (sic.)

LXVI.

TO LLEWELLYN.

Magnifico viro et filio in Christo prædilecto, domino [1279.]
 L[ewlino] principi Walliæ et domino Snaudon', frater [20 Oct.
 J[ohannes], etc., et post præsentis vitæ curricula ex Rebukes
 Dei misericordia, ultra communia humanæ conditionis him for
 merita, perfrii sempiternis. Dominicæ dispensationis confiscat-
 provisio gradus diversos et ordines constituit esse dis- ing the
 tinctos, ut reverentiam minores majoribus exhiberent et goods of
 potentiores minoribus impenderent opera caritatis, ve- intestates,
 raque concordia fieret ex officiorum et ordinum diver- and other-
 sitate contexta. Sicut enim varietas membrorum per wise in-
 diversorum officia distincta et robur corporis servat et R. f. 162 b.
 fortitudinem cum venustate ministrat; ita diversitas¹ fringing
 personarum in diversis obsequiis distributa custodit et the liber-
 dirigit universum. Cum igitur literas a vestra seren- ties of the
 tate nobis missas benevole admittamus, credimus honori church.
 vestro congruere ut nostras monitorias et vestri nominis
 honoris et salutis conservatorias cum Dei et ecclesiæ
 reverentia recipere studeatis. Verum cum relatione
 plurium didicerimus vos in divinam injuriam et læsi-
 onem libertates ecclesiasticas violasse, confiscando
 videlicet bona intestatorum vestrorum et ecclesiæ te-
 nentium et presbyterorum, quorum dispositionem non
 est dubium ad loci ordinarium secundum canonicas
 sanctiones pertinere, ac etiam bona ecclesiarum mobilia
 et immobilia sine causæ cognitione pro libito vestræ
 voluntatis appropriando, immo verius usurpando, necnon
 statuta papalia legatorum et aliorum prælatorum con-
 temnendo et deridendo, contra quæ opponitis, et eis-
 dem præfertis, leges Howeli Da, quæ Decalogo dicuntur
 in diversis articulis obviare. Asseritur etiam quod
 dum episcopi vestri principatus coram nobis pro regni
 utilitate evocati sunt, pro communi commodo sic absentes,
 hominibus tenentibus ecclesiarum suarum et rectoribus
 ecclesiarum eisdem subditorum collectas imponitis et
 tributa, quod a Pharaone factum non extitit, qui di-

¹ *diversitas*] *diversitas diversitas*, in R.

vinæ legis notitiam non habebat; alias nihilominus eosdem prælatos et eorum subditos multipliciter aggravando. Vestram celsitudinem quanta possumus cum affectione deprecamur, eandem in Domino exhortantes, quatenus ad eorum contritum et sinceræ¹ vitæ puritatem redeuntes, ac ponderantes² una cum consilio vestro quod laicis disponendi de personis aut rebus ecclesiasticis nulla est attributa potestas, immo omnimoda interdicta³ facultas, quodque hujusmodi contractantes contra ecclesiæ libertatem sacrilegi ac etiam excommunicati sunt censendi; quæ præmissa sunt una cum similibus studeatis in statum debitum reformare, amodo hujusmodi contra ecclesiasticas libertates præsumentes. Circa quæ non extra recedere a memoria vestra quanta passi fueritis propter hujusmodi attemptata, aut vestrorum forsitan prædecessorum, nec vestram decet magnificentiam christos Domini tangere qui ipsius Christi legatione funguntur, ut vobis veniat interitus sicut Oriclebuz⁴ qui archam Domini erigere voluit in Huacem⁵ ad castrum. Valete. Datum apud Lameh, xiii. kal. Novembris.

LXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1279.
6 Nov.
Desires
him to
summon
the clergy
of his
diocese for
the pur-
pose of
granting
an aid to
the king.⁶
R. f. 165.

Venerabili in Christo fratri, etc., episcopo London', etc., frater J[ohannes], etc. salutem, etc. Quam sit de- cens quamque expediens, clerum nobis commissum regiis favore et gratia consolari, docet experientia con- trarii nuper præteriti in ecclesiarum spoliis et grava- minibus prophanis, quorum recens memoria perseverat. Docet idem evidentia periculi in januis eminentis, si, quod avertat Deus, dissimularet majestas regia quorundam laicorum proterviam in bona ecclesiast-

¹ *sinceræ*] scincere in MSS.

² *ponderantes*] ponderante, in
MSS.

³ *interdicta*] interdicti, in R.

⁴ *Orclebuz*] Orclebus, Ortlebue,

in A.

⁵ *Huacem*] IIuacē, R. Huāce,
Huacem, in A.

⁶ Printed in Wilkins' Concilia, ii.

87.

tica manum mittere, quorum audaciam illustrissimus Dei gratia rex E[dwardus] clementiæ suæ legibus contra hujusmodi editis refrænavit. Cujus circa nos sollicitudini si ingrati fuerimus, non solum ipsum ad indignationem provocabimus, verum etiam Regem regum pro ingratitudinis vicio offendemus. Sacro etiam testante eloquio majestatem regiam tenentur omnes subditi grata honorificentia prævenire, et illi præcipue qui regali munificentia concessis olim ecclesiæ Christi honoribus confoventur. Cum etiam vilissimi conseantur, qui ceteros honore præcellunt, nisi insuper eosdem transcendant in obsequiis caritatis, ac per nobiles et plebeios regni Angliæ dicto domino regi fuerit nuper in quadam temporalium subsidio ministratum, sub cuius regimine nos omnes vivere oportet et gratia communiri, expedit non solum per orationum suffragia dictum dominum ad protectionis jocundæ beneficia excitare, verum etiam corporalibus impendiis et muneribus ejus sumptus innumeros quantum poterimus relevare. Cujus liberalitatis exemplum archiepiscopos et episcopos Angliæ recolitis ceteris in clero minoribus præstisset, et certe satis est canonicum ecclesias dotatas patronis indigentibus subvenire. Quapropter vestram imploramus et exhortamur in Domino caritatem, in meritum obedientiæ firmiter injungendo, quatenus convocato quam citius fieri poterit per vos aut vestros clero vestræ diœcesis, eidem studeatis ad Dei honorem et pacem ecclesiæ suadere, ut dicto regi hoc pro gratitudinis indicio postulanti, studeant elapso tempore decimæ sic affluerter pro viribus subvenire, ut ipse de devotione clericali merito gaudeat, et ad ipsos excitetur favorabilius imposterum sublevandos. Caventes insuper ne obsequii exilitas indignationem magis provocet quam excitet clementiæ lenitatem. Hujus autem servitii vel subsidii quantitatem per vos aut procuratores vestros, vel certe per procuratores proprios ad hoc si expedire videritis destinandos, nobis intimare studeant in congregatione nostra London' in octabis Sancti Illarii

imminente. Et quod modus iste in congregazione nostra provisus extitit proxime præterita, de consilio episcoporum ibidem præsentium et procuratorum episcoporum absentium, mandamus vobis quatenus hanc deliberationem paci ecclesiæ, ut præsagimus non fallaciter, pernecessariam, studeatis ceteris coepiscopis nostris cum celeritate debita nunciare. Quid autem super hiis facere decreveritis, et sub qua forma præmissa duxeritis exequenda, nobis cum qua poteritis celeritate per literas vestras patentes harum continentes seriem rescribatis. Valete. Datum apud Morte-lake, viii. id. Novembbris, consecrationis nostræ anno primo.

LXVIII.

APPOINTMENT OF A PROCTOR AT ROME.

1279.
15 Nov.
Appoint-
ment of J.
arch-
deacon of
Exeter as
proctor at
Rome.
R. f. 22.
A. f. 147.

Universis, etc. Universitati vestræ tenore præsentium innotescat nos magistrum Johannem de Pontisara, archidiaconum Exoniensem, licet absentem, tanquam præsentem, nostrum fecisse procuratorem, negotiorum gestorem et nuncium specialem ad omnia nostra et ecclesiæ nostræ negotia in Romana curia exercenda et promovenda, dantes eidem plenam et liberam potestatem procurandi, exercendi et promovandi negotia nostra prædicta tam in præsentia domini nostri summi pontificis quam alibi, prout requirent negotia et sibi videbitur expedire; impetrandi etiam et contradicendi tam literas simplices quam legendas gratiam seu justitiam continentes, conveniendi in loca et judices appellandi, et appellations si opus fuerit prosequendi, procuratorem seu procuratores alias substituendi et revocandi, et generaliter omnia alia et singula faciendi quæ in præmissis et præmissorum quolibet de jure vel consuetudine fuerint oportuna. Ratum et gratum, etc.

In cujus rei, etc. Datum apud Stebbenheth', xvii. kal. Decembris, anno Domini, etc., lxx. nono, consecrationis nostræ primo.

LXIX.

TO THE BISHOP OF ELY.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis 1279.
archiepiscopus, totius Angliæ primas, venerabili in 16 Nov.
Christo fratri episcopo Elyensi, salutem et sinceræ ca- Forbids
ritatis in Domino semper augmentum. Pro certo est ference
nobis nunciatum, quod magister Rogerus de Seyton', with the
suæ salutis non immemor, beneficia ecclesiastica curam benefices
animatorum habentia quæ nuper in provincia nostra Can- resigned
tuariensi obtinuit, pure et sponte resignavit. Cumque R. f. 22.
notorium existat, quod provisio beneficiorum hujus-
modi, quæ ex præsentatione religiosorum virorum as-
secutus fuerat, ad dominum papam vel ad nos fuerit
canonice devoluta, vobis in virtute obedientiæ distric-
tius inhibemus, ne præsentatos seu præsentandos, præ-
sentatum seu præsentandum, ad beneficia seu benefi-
cium, quæ vel quod dictus magister tenuit in vestra
diocese, per quoscumque quoquo modo admittatis, seu
aliquid circa statum dictorum beneficiorum aut be-
neficii innovari permittatis. Decernentes irritum et
inane si secus in præmissis actum fuerit seu etiam
attemptatum, donec a nobis super eo aliud receperitis
in mandatis. Valete in Domino Jesu et Virgine glo-
riosa. Datum xvi. kal. Decembris, consecrationis nostræ
anno primo.

LXX.

1279.
19 Nov.

INJUNCTIONS FOR BARKING NUNNERY.

Supple-
menting
those of
John
bishop of
London.
R. f. 226.
A. f. 184 b.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis
ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis
in Christo filiabus . . abbatissæ et conventui de Ber-
kinges, salutem cum gratia et benedictione Domini

Q 8513.

F

Jesu Christi. In castris Domini militantes conver-
samini, ut credimus, laudabiliter, sicut in visitationis
officio gaudemus nos diligenti nuper indagine repperisse.
Verumtamen in fragilitatis præsentis multiplicibus
periculis virginalis amoenitas re vel fama faciliter
læditur, nisi armis disciplinalibus et pudicitia argu-
mentis circumdata, perversæ nationi qua concluditur
occasiones auferat detrahendi. Quocirca rata habentes
quæ pro honestatis vestræ regimine venerabilis in
Christo frater dominus J[ohannes] Dei gratia Lon-
doniensis episcopus vobis tradidit inviolabiliter obser-
vanda, quædam adjicimus, quæ si servaveritis, ab ipsis
servabimini Deo et hominibus commendatae. In primis
igitur ordinamus, ut divinum officium a vobis devote
et integre celebretur, sicut laudabilis consuetudo re-
troactis temporibus facere consuevit, inhibentes ne
mutilationem ipsius officii admittatis, quam monachi
quidam, utinam non demoniaco spiritu, dicuntur vobis
temere suggestisse. Laus enim Altissimi vita est potius
angelica quam terrestris. Breviatio igitur laudum
insolita videtur supernis civibus adversari. In quibus
laudibus celebrandis servetur hora mediæ noctis Deo
et angelis gratissima pro officio matutini. Comple-
torium etiam tempestive dicatur quotidie, ut exclusis
garrulis orationi paretur opportunitas et quieti. In
quibus ac ceteris horis convenient omnes, quas non
impedit infirmitas vel occupatio obedientiæ salutaris.
Locus insuper celebrationi missæ gloriæ Virginis
deputatus sic aptetur, ut coetus monialium ibidem
canentium aliquo intersticio ab aliis assistantibus se-
paretur. Festi etiam Innocentum celebritas, quam agi
a parvulis non approbamus, sed cum displicentia
sustinemus, nullatenus ab eisdem parvulis inchoetur,
nec aliqualiter se immisceant, usque post Beati Jo-
hannis Evangelistæ vesperas consummatas. Conse-
quenter autem moniales ipsi officio se non sub-
trahant, sed exclusis a choro tunc temporis omnibus
masculis et mulieribus, etiam quæ ad crementi ter-

minum pervenerunt, ipsæ defectus suppleant parvularum, ne, quod nefas est, vertatur in ludibrium laus divina. Sacrum autem eucharistiae sacramentum recipiant in omnibus festis principalibus ac professionum suarum diebus singulis, nisi ex causa necessaria remanserint, seu de licentia abbatissæ. Et quia intelleximus quod sacerdotes in clericorum notabili comitiva post dictum officium defunctorum ab ecclesia transeunt per claustrum usque in locutorium, ubi resident, epotandis calicibus cum pluribus aliis intendentes; nos istam consuetudinem vel corruptelam potius perpetuo condemnamus, volentes ut in tali casu qui potus re-creatione indigent, ipsum ex dispensatione cellarariæ in domo sacerdotis accipient principalis. Inhibemus etiam sacristæ ne ante festum Purificationis, cum pro ipso festo luminaria necessaria præparentur, aliquos externos invitet ad convivium, sed tantum in luminaireum secum officio laborantes, et, quod subtrahit sump-tibus superfluis, refundat in candelas sufficienter matutino officio exhibendas; et pro altaris ministerio vinum non præbeat acetosum. Intelleximus insuper sacerdotes prædictos corpus Domini nostri Jesu Christi in suis cubiculis detinere, pro eo quod in repentinis parochianorum infirmitatibus non possent intra clausuram monialium ad ipsum accedere requirendum. Quod quia est irreverentis insaniae temeritas Regem gloriae in loco communi et contemptibili collocare, in virtute obedientiae præcipimus, ut de cetero corpus ipsum divinissimum in loco sacro seu oratorio sacerdotibus semper accessibili cum cautela debita collocetur. Statuimus etiam ut silentium locis et temporibus statutis regulariter observetur. Quoniam ut Sanctus dicit Jacobus, vana est religio quæ linguam ab indebitis non refrænat.¹ Cujus rei gratia ordinamus, ut post solis occasum nulla sœcularis persona, vir seu mulier, nullus

---

¹ James i. 26.

etiam religiosus, in locutorio veniat vel maneat ad loquendum, nisi forte pro evidenti necessitate, cum tuta comitiva, de licentia abbatissæ. Quo etiam tempore omnes claudantur alii claustrí aditus, ut extunc nulli ingressus pateat vel egressus. Et ad hoc solcite explorandum, duæ assignentur securæ et irreprehensibiles moniales, quæ hoc omni die facere per obedientiam teneantur, in suorum remissionem omnium peccatorum. Abbatissa insuper non nisi ex causa necessaria in camera sua circa illud tempus audeat remanere, et hoc perraro faciat pro hospitibus reverendis, vel pro negotiis quæ alio nequeunt tempore expediri. Inde etiam recedere acceleret, junctis sibi semper maturioribus, vel prudentioribus de conventu, quarum etiam consiliis innitatur.¹ Et quotienscumque poterit, maxime diebus solemnibus, comedat in conventum. Et quia prænominatus episcopus inhibuit ne moniales in cameris moram facere, comedere vel bibere, seu dormire præsumant, hoc sub pena anathematis injungendo, nos statuendo adjicimus, ne aliquis homo sacerdotalis vel religiosus cameras ipsas introeat, et hoc sub pena excommunicationis, quam ex nunc ferimus in contrarium facientes, nisi forte, quod absit, tantum esset infirmitorum infirmis aliis oneratum, vel tam miserabilis esset alicujus infirmitas, quod necesse esset eam in aliqua camera collocari. In quo casu confessorem et medicum, patrem etiam vel fratrem dumtaxat ad eam permittimus habere accessum, ita tamen ut omni suspicione exclusa, omnique alio diverticulo denegato, et celeriter redeat sic ingressus. In officiis autem quæ per foeminas fieri nequeunt, operariorum cum eisdem cautelis introitus admittatur. In aliis autem casibus omnibus externæ personæ a claustro et officinis interioribus, quantum districta patitur necessitas, excludantur. Confessiones etiam monialium

¹ *innitatur*] imitatur, in MSS.

sanarum in loco publico et omnibus exposito audiantur. Excepto autem confessionis casu pudeat monialem sponsam Christi, angelorum sociam, solitarium colloquium cum quocunque homine admittere, vel etiam prolongare, quin potius nulla pro habendo colloquio cum quocunque externo vocata,¹ sola vocantem adeat, sed adjuncta sibi una saltem socia, quæ de auditis et visis omnibus possit ei testimonium innocentiae perhibere. Nullus insuper servitor domus pro scandalo amotus vel infamia imperpetuum restituatur officio illi vel alteri in ipso monasterio. Sed et ne hujusmodi septa domus introeant sine nostra aut dicecesani licentia, inhibemus sub pena excommunicationis, quam in omnes ferimus mali causa contrarium facientes. Et si instigante diabolo contigerit quod aliquis perditionis filius per se vel pronubam interpositam aliquid illicitum cuicunque vestrum suggesterit, mox ipsa hoc per obedientiam detegat abbatissæ, non obstante si circumventa fide præstita vel juramento hoc promiserit se celare. Tales enim obligationes irritas esse decernimus, eo quod fides nullum debet obsequium perfidiae nec juramentum injuriæ conditoris. Quod in religiosis personis intelligimus præcipue, quæ sine superioris licentia nec Deo vovere possunt, nec multo magis diabolicis se perplexitatibus obligare. In emissionibus autem monialium pro quibuscumque mortaliū visitandis, hæc quatuor præcipimus observari. Primo, ut ex sola causa necessaria et inevitabiliter emittantur, ut est præcipue imminens mors parentum, præter quam causam vix scimus sufficientem aliam cogitare. Secundo, ut ad locum non multum distantem sed propinquum et ab omni suspicione remotum penitus destinentur. Caventes omnino ne cum monachis vel canonicis seu in religiosorum domibus aliis hospitentur, pro eo quod sacerdotalium malicia famam frequenter talium facilius dehonestat. Tertio, ut nulla exeat nisi cum secura et insuspiciibili comitiva tam

---

¹ *vocata*] *vocati*, A.

monialium quam servorum. Quarto, ut exeuntibus reversionis celeritas præfixo brevi temporis spatio imponatur, et quæ in mora peccasse inventa fuerit, usque ad longa post tempora nullatenus emittatur. Observramus autem, filiæ carissimæ, ut memores sitis quod fundamentum est professionis monasticæ abnegatio propriae voluntatis, et obedientiæ humilitas, quæ est virtutum omnium fundamentum. Econtra veraciter intelleximus quasdam vestrum, utinam non plurimas, esse ad obediendum tardas, nec faciliter admittere occupationes laboriosas, quæ vobis obedientialiter imponuntur. Ad cujus eradicationem¹ periculi, tu abbatissa studeas nostris ac diœsesani tui parere decretis, sicut tibi vis a suis subditis obediiri. Inter quas si aliquam reppereris difficiles obedientias respuentem, ei ceteras subtrahas obedientias consolabiles, et exitum a domo præcipue, donec consenserit obedire. Et si quæ tertio inobediens reperta fuerit, id statim episcopo nuncietur. Pax autem Dei quæ exsuperat omnem sensum, sic custodiat corda vestra, ut si quæ socia sociæ dixerit improperium,² ad eadem petat humiliter veniam, et si sit notorium, ei pedem in capitulo osculetur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Has ordinationes nostras quater in anno cum literis episcopi vel die postera recitantes. Datum apud Orsete, xiii. kal Decembris, anno Domini, Mcclxx. nono, consecrationis nostræ primo.

LXXI.

TO THE DEAN OF ROCHFORD.

1279.
8 Dec.   Frater J[ohannes], etc., decano de Rocheford salutem, gratiam et benedictionem. Cum nos nuper, legitimis monitionibus præmissis, Nicholao de Curteney, qui se ausu temerario cum suis complicibus in domos rectoris ecclesiæ de Hockele, ad eandem ecclesiam per-

Desires him to ex-communi- cate N. de Curteney for intruding on the

---

¹ *eradicacionem* in A. | ² *improperium* in MSS.

tinentes, violenter intrusit, quod est publicum et ^{property of} notorium in partibus illis, injunximus per sententiam ^{the rector of Hockley.} præcepti quod a dictis domibus recederet¹ cum suis ^{R. f. 22 b.} complicibus sine mora, bonaque per ipsos dissipata ^{A. f. 147.} seu ablata dicto loco seu ipsis domibus ecclesiæ restituuerent, necon Deo et ecclesiæ de hujusmodi commissis satisfacerent competenter, sub pœna majoris excommunicationis, quam in ipsos protulimus si hujusmodi sententiae nostræ non parerent; licet idem Nicholaus cum prædictis suis complicibus a præfatis domibus jam recesserit, tamen bona supradicta in forma prænotata, prout intelleximus, minime sunt restituta. Quocirca vobis mandamus firmiter injungentes, quatenus, si ita est, dictum Nicholaum cum præfatis suis complicibus universis, pulsatis campanis, candelis accensis, singulis diebus Dominicis et festivis, per totum decanatum vestrum solemniter et publice denuncietis seu denunciari faciatis excommunicatos, quo usque ad condignam super præmissis venerint satisfactionem. Qualiter autem præsens mandatum nostrum fueritis executi et deinceps exequemini, nobis per literas vestras patentes harum seriem continentis, una cum nominibus dictorum complicum, necon eorum ad quos dicta bona vel aliqua pars corundem dicuntur pervenisse, citra festum Sancti Yllarii constare faciatis. Datum apud Crundon, die Veneris proxima post festum Sancti Nicholai [1279].

LXXII.

TO THE PRIOR OF CHRIST CHURCH.

1279.
14 Dec.

Priori ecclesiæ Christi Cantuariensis, etc. Cum instet dies beati Thomæ apostoli, ad quem totum clerum civitatis atque diœcesis Cantuariensis pro subsidio domino regi, de bonis ecclesiasticis concedendo, fecimus evocari, et nos præ visitationis officio, quod nobis

Proxy for
convoca-
tion at
which an
aid for the
king¹ *recederent*] recedere, MSS.

will be
granted.¹
R. f. 22.

ad præsens in London' diœcese consummandum incumbit, præfatae convocationi interessc personaliter nequeamus; vobis, de quorum experta fidelitate confidimus, quorumque notam industriam commendamus, in præsenti negotio, auctoritate præsentium, committimus viccs nostras; rogantes in Domino, quatenus ipsum negotium efficaciter et instanter exequamini, quantum decet, ipsam petitionem, nedum domini regis, sed et nostram, totius cleri mentibus et auribus imprimendo, rationes etiam motivas ad exauditionem petitionis hujusmodi viriliter inducendo, et alia omnia hujusmodi faciendo, quæ expeditioni ipsius negotii videritis expedire. Nos enim ratum et gratum habebimus quicquid vos nostro nomine feceritis in hac parte. In cuius rei testimonium hanc præsentem literam vobis transmittimus, sigilli nostri munimine roboratam. Datum apud Crundon' in parco, xix. cal. Januarii, anno Domini mcccxxix., consecrationis nostræ primo.

TO THE ABBOT OF ST. AUGUSTINE'S.

Similar
proxy.
R. f. 22.

Abbati Sancti Augustini Cant., etc. Cum instet dies, etc. (*ut in proxima præcedente usque ibi*, "nequeamus"); nosque nobis dilectis in Christo filiis domino T., priori ecclesiæ Christi Cantuariensis et magistro Richardo de Fering, familiari nostro, vices nostras commisimus in negotio hujusmodi exequendo, prout per literas nostras eis exinde confectas evidenter apparet; quia tamen dilectum in Christo filium illustrem regem Angliæ tangit principaliter negotium memoratum, et idcirco decet et convenit ipsuni per honorabiliores, reverendas, et plures personas tractari, personam vestram, quam nos reverendam et venerandam plurimum reputamus, commissariis nostris præfatis tenore præsentium adjungimus in hac parte, ut ipsi una vobiscum et vos una cum eis, prout expedire videritis, in ipso negotio procedatis; nos enim ratum et

---

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 41.

gratum habebimus, quicquid ipsi vobiscum, seu vos una cum eis nostro nomine faciendum duxeritis in hac parte. Per hanc autem commissionem, si placeat vobis cam recipere, non intendimus in personam vestram jus seu jurisdictionem aliquam vendicare, nec exemptionis vestræ privilegio derogare. In cuius rei testimonium, etc. Datum ut supra in proxima præcedenti.

LXXIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRIST CHURCH.

Frater J[ohannes] dilectis in Christo filiis, fratri [1280.] Thomæ priori ecclesiæ Christi Cantuariensis, et ejus- [Jan.] dem loci conventui, salutem, gratiam et benedictionem. Forbids the ap-
Etsi a vobis sim corpore peregrinus, cordis tamen pointment of monks mei devotio in medio vestrum jugiter commoratur. as keepers Nihil enim mihi est optabilius quam audire seu videre of manors. R. f. 165 b.
potius, vos in Christi et sanctorum suorum excubiis, A. f. 91.
quorum præclara recipitis stipendia, sinceris conatibus militare. Circa autem regimen religionis vestræ, cum visitationis inter vos functurus essem officio, prudentiae vestræ dixisse me recolo, quod ante probatam experientiam tractu temporis exercendam, nihil volebam circa statum collegii immutare. Et quia sanctæ memoriæ prædecessoris mei sancitum repperi consilio, monachos non esse maneriorum custodiis distrahendos, tibi, prior, plurics recolo me scripsisse, ut disciplinam illam propter vitanda scandala plerumque per talia exorta, et tranquillitatem cordium religioni debitam obtinendam faceres inviolabiliter observari, sciens non esse monachos sed demoniacos qui optant extra collegii ambitum et claustrum custodiam exterius lascivire. Sicut enim piscis sine aqua, sic sine monasterio monachus existere affirmatur. Quapropter vobis mando, in virtute obedientiæ firmiter injungendo, quatenus maneria vestra exemplo mei facientes per sœculares homines custodiri, formam illam circa hoc a prædecessore

meo præfixam et per me postea approbatam, usque ad adventum inviolabiliter observetis. Tibique prior sub pena anathematis injungo, quatenus usque ad adventum meum nihil circa hoc sustineas immutari. Et si quos ad exercenda¹ talia procaces inveneris, illos teneas rarius evitandos. Et si quos in hiis notabiliter rebelles inveneris imposterum, corum mihi scribas nomina indilate. Valete.

LXXIV.

To R. OFFICIAL OF LINCOLN.

1280.
15 Jan.Power to
hear a
cause be-
tween Al-
marie de
Montfort
and R. de
Wynchelse
concerning
a prebend.

R. f. 22 b.

A. f. 147 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro R.² officiali suo Lincolniensi ipsa sede vacante, salutem, etc. Cum olim venerabilis frater noster bonæ memoriae dominus R[icardus] Lincolniensis episcopus causam quæ³ vertitur seu verti speratur inter dominum Almaricum de Monteforti ex parte una, et magistrum Robertum de Wynchelse, super præbenda manerii de Leyton super Brouneswold ex altera, discretis viris magistris Rogero de Cava, Antonio de Sauethorp, et Jordano de Lincolnia, canoniciis Lincolniensibus, ut dicitur, commisisset, quamque postmodum ad se revocasset, ac ita in suspenso usque ad diem sui obitus tenuisset; nos, ad quem episcopalis jurisdictione ipsa sede vacante pertinet, causam ipsam vobis totaliter præsentium auctoritate committimus, ut assumentes eam in eo statu in quo eam dicti commissarii dimiserunt, diligenter eandem audiatis, et fine debito terminetis, facientes quod decreveritis per censuram ecclesiasticam inviolabiliter observari. Datum apud Haddam Plumbeum, xviii. kal. Februarii, consecrationis nostræ anno primo.

¹ *exercenda*] ad extra circa, A.² *R*]. G. in A.³ *causam quæ*] causa, in MSS.

LXXV.

To ROGER, BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri R[ogero], Dei gratia Coventrensi et Lichfeldensi episcopo, salutem et fraternalis caritatis augmentum. Fraternitati vestrae notum facimus per præsentes, quod personam vestram atque ipsas ecclesias vestiarumque civitatum et diœcesis, clerum et populum, favente Domino, intendimus visitare, quod eis curetis patefacere sine mora, ut præmuniti se præparent visitationem nostram secundum sanctiones canonicas admissuri. Denunciari etiam faciat ecclesiæ seu portiones ecclesiæ appropriatas habentibus, seu in ecclesiæ alienis aut parochiis pensiones vel decimas separatas percipientibus, ac universis rectoribus tenentibus ibi vel alibi plura beneficia curam animarum habentia, quod jus, si quod habent speciale super appropriatione, perceptione et pluralitate hujusmodi, cum per ipsos transitum fecerimus, sub pena canonica peremptorie nobis ostendant. Proponimus autem Coventrensem vestram ecclesiam die Dominica Quinquagesimæ intrare, et die sequenti visitationem nostram circa personam vestram, quam tunc ibidem adesse volumus, Deo volente, et cessantibus impedimentis legitimis inchoare, extunc ad vestrum capitulum et alia loca vestrae diœcesis prout opportunitas dederit processuri. De die vero receptionis præsentium, et qualiter fueritis executi præmissa, nobis dictis die et loco literis vestris patentibus harum seriem continentibus intimetis. Valete. Datum apud Fulham, vii. kal. Februarii, etc.

1280.

26 Jan.

Intimates
that he
intends to
hold a
visitation.

R. f. 22 b.

A. f. 147 b.

LXXVI.

TO R. DE DREYTON, TREASURER OF ST. PAUL'S.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio domino Roberto de Dreyton, thesaurario ecclesiæ Sancti P[auli] London', salutem, gratiam et benedictionem. Cum nuper ex officiis nostri debito memoratam ecclesiam Sancti P[auli] visitaremus, ac inter cetera non sine turbatione cordis inveniremus venerabilem in Christo fratrem nostrum dominum J[ohannem], Dei gratia ejusdem ecclesiæ antistitem, nimia corporis valitudine detineri, adeo ut ei postmodum coadjutorem in temporalibus duceremus assignandum. Quia tamen hiis diebus intelleximus ipsius infirmitatem adeo excreuisse, ut quasi sui compos ad pastoralis officii debitum exsolvendum, prout incumbunt ei onera, non existit, custodiam sigilli ipsius episcopi tibi, de cuius experta industria visu et auditu plenam habemus notitiam, duximus commendandam, ita videlicet ut nulla litera super collatione seu institutione præbendarum, ecclesiarum, seu quorumcumque aliorum ecclesiasticorum beneficiorum cum cura vel sine cura in ecclesia seu diœcese London' vacantium, præter consensum¹ et assensum magistri Thomæ decani London' et domini archidiaconi Colecester' consignetur. Datum apud Fulham, iii. non. Februarii, etc.

LXXVII.

TO THE BISHOP OF ELY.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Eliensi, etc. Licet vobis nuper fecerimus inhiberi, ne quemquam præsentatum ad beneficia ecclesiastica quæ magister Rogerus de Seytona tenuerit in vestra diœcese existentia de patronatu religiosorum, admitteretis omnino sine mandato nostræ conscientiæ speciali, credentes eadem ad collationem nostram et apostolicam pro lapsu temporis

¹ *consensum*] *conscientiam*, A.

pertinere; quia tamen quorundam relatus insinuat dispensatione pro suis beneficiis dispensatione apostolica sufficienter fuisse munitum, prædictum mandatum nostrum ob reverentiam vestram et animarum excludendum periculum, taliter duximus temperandum; ut videlicet si fideliter inquirentes ipsum inveneritis sufficientem dispensationis gratiam habuisse, ipsa beneficia libere et canonice conferatis. Quod si eadem ad nostram collationem forte devenerint lapsu temporis, de sinceritate vestra plenam reportantes fiduciam, vobis conferendi ea taliter concedimus facultatem, ut vide- licet detis ea aliud beneficium non habentibus, vel si habeant renunciantibus, ita ut anathematizata Rading' pluralitas nullatenus convalescat. Non enim possetis sine excommunicationis periculo favere in hujusmodi, quod absit, excommunicato scelere criminosis. Quod si sæpe nominatus Rogerus dispensationis non habuerit munimentum, et per consequens pro omissione sanctæ memorie prædecessoris nostri pro lapsu temporis ad collationem pertineant apostolicam, ea interim aliquibus Deum timentibus canonice commendetis, donec super hiis et consimilibus beneplacitum summi pontificis, quem super hujusmodi consulimus, innotescat. In cuius rei testimonium, etc. Datum apud Foleham, non. Februarii.

LXXVIII.

TO THE DEAN AND CHAPTER OF ST. PAUL'S.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis magistro Thomæ decano, et capitulo ecclesiae Sancti Pauli London', salutem, gratiam et benedictionem. Sollicitudinem vestram tenore præsentium excitamus, quatenus correctiones et alia quæ vobis in ecclesia vestra commisimus et injunximus facienda, infra Pascha Resurrectionis Dominicæ proximum, tam prudenter quam fideliter faciat, ordinantes vicarias vestras in melius, quæ meliori ordinatione indigent, et ubi non sunt vicarii,

prout convenit, facientes. Alioquin ne mora periculum pariat, officiali nostro dedimus in mandatis quod ea omnia, nisi facta fuerint infra tempus superius nominatum, faciat ut melius crediderit expedire. Datum apud Hese, nonis Februarii, consecrationis nostræ anno primo.

LXXIX.

TO THE DEAN AND TREASURER OF ST. PAUL'S, AND
FULK LOVEL, ARCHDEACON OF COLCHESTER.

1280.
6 Feb.

Power to
act for
the bis-
hop, who
is infirm.

R. f. 23.
A. f. 148.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis, decano et thesaurario ecclesiæ Sancti Pauli, London', et domino Fulconi Lovel, archidiacono Colecestr', salutem, gratiam et benedictionem. Cum circa ea præcipue nostra veretur intentio, per quæ ecclesiarum indemnitatibus prospicitur, et animarum saluti expedit, non indigne tales ad regimen earum assumere, quos ad hoc dignos circumspecta prudentia, probitas vitæ,¹ literarum scientia, et clara virtutum merita repræsentant. Volentes itaque, prout ex officii nostri debito nos obligari cognoscimus, ecclesiæ Sancti Pauli London' indemnitatibus providere, cujus antistes, prout novimus et veraciter intelleximus, nequit, pro debilitate sui corporis qua laborat, ea quæ sibi incumbunt ex officio pastorali salubriter adimplere; vobis, de quorum fidelitate et experta industria plenam habemus fiduciam, conferendi præbendas ecclesiasticas et alia quæcunque ecclesiastica beneficia, cum cura vel sine cura, quæ ad patronatum seu collationem episcopi Londoniensis pertinent, vacatura imposterum in ecclesia seu diœcese Londoniense, ac instituendi vobis, quibus vices episcopi committimus in hac parte, a quibuscumque patronis ad ecclesiastica beneficia præsentatos, et commendas canonicas in suis casibus concedendi, ac cetera omnia quæ hujusmodi requirunt negotia facienda, ple-

¹ *vite,*] videlicet, A.

nam auctoritate præsentium tribuimus facultatem, ratum habituri et gratum quicquid vos omnes in hac parte duxerint faciendum. Datum apud Hese, vi.i id. Februarii, anno, etc.

LXXX.

TO THE CHANCELLOR OF YORK.

Venerandæ discretionis viro, magistro Th. Cancellario Eboracensi frater J., etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Novit Ille cui nihil est absconditum, quod honorem vestrum et commodum semper dileximus, et personam vestram grato prosequentes affectu, quantum secundum Deum et justitiam fieri potest, volumus consolari, sicut ex evidentia facti, si necessitas ingruerit, poterit experiri. Quod autem dicitis nos fructus ecclesiæ vestræ quondam ad quorundam insinuationem falsidicam sequestrasse, neveritis quod præventi prudentum consilio fructus de Maideneston anni præteriti residuos, fecimus pro subjungendis rationibus sequestrari. Primo quidem, quia jus suum unicuique tribuere intendentes, firmiter intelleximus quod vos domos illius ecclesiæ ruinæ patulæ commendastis, ut defectus evidens manifestat. Secundo, quod ecclesiam ipsam reliquistis ornamenti debitis desolatam. Tertio, quia postquam præcedens sequestrum relaxavimus, terras dimisistis incultas, in pauperum immane dispensandum, et rectoris impiam lesionem. Quarto, quia translatus ab ecclesia ad ecclesiam in ipso translationis tempore jus amittit in bonis ecclesiæ derelictæ. Quinto, quia socius noster venerabilis magister W. de Corneria publice asserit sibi ecclesiam ipsam coram testibus omnium exceptione¹ majoribus, fuisse a prædecessore nostro collatam, coram nobis et aliis pluribus maturitate debita protestatus, quod a tempore collationis illius intendit sibi fructus omnes quorumcunque hæserint

1280.
17 Feb.
Gives the
reasons for
sequestering his
benefice.
R. f. 166.
A. f. 41.

¹ exceptione] acceptance, R.

manibus vendicare. Sexto, adjicimus vos omnia, quæ ab illa recepistis ecclesia, contra Deum et justitiam, salva pace vestra, ut a multis orbis majoribus asseritur, suscepisse, pro eo quod bonæ memoriae prædecessor noster, postquam in præsentia vestra a vinculo quo tenebatur Cantuariensi ecclesiæ fuerat publice absolutus, (et hoc sibi certissime innotuerat quamvis bullam minime recepisset,) ecclesiam illam contulit et alias, salva sua reverentia, contra Deum. Et vehementer timemus ne ex causa consimili archidiaconatus Cantuariensis ejusdem loci archiepiscopo usque ad longa tempora sit amissus. Unde non miretur vestra circumspectio nobis grata si dictos fructus sequestravimus, qui tot innuimur probabilibus rationibus in hac parte. Et si finaliter ad fontale principium velitis recurrere, ecce nos paratos omnibus in justitia respondere, nec credatis nos ipsos fructus pro nostris usibus sequestrasse, qui Deo teste inde recipere nolumus oblatum. Sciatis insuper quod successor vester in prædicta ecclesia a tempore institutionis suæ, nihil de archidiaconatu seu beneficiis quæ tenebat percepit, nec eum sustineremus percipere ullo modo. Unde satis petitioni vestræ annuimus, si vos et successorem vestrum æqua lege volente justitia judicemus. Datum apud Bodeston, xi. kal. Martii, consecrationis primo.

LXXXI.

TO THE ARCHDEACON OF LONDON.

1280.

Appoints him official according to the composition between the dean and chapter and archbishop Boniface.

R. f. 23 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro Galfrido de Mortuo Mari, archidiacono Londoniensi, salutem, etc. Cum olim inter bonæ memoriae dominum Bonefacium Cantuariensem archiepiscopum, præcessorem nostrum, ex una parte, et decanum et capitulum London' ex altera, super officiali Londonensi creando per archiepiscopum Cantuariensem, Londonensi sede vacante, fuisset diutius altercatum, tandem ipsæ partes amfractus litium effugere cupientes, ad quandam

compositionem factam inter eos amicabiliter devenerunt. In qua quidem compositione inter alia continetur, quod decanus et capitulum supradicti duos vel tres de majoribus canonicis, vel de minoribus canonicis, cum uno vel duobus de majoribus, nominabunt infra tres vel quatuor dies cum certum fuerit prædicto capitulo sedem Londoniensem vacare. Quorum nomina cum ea festinatione qua fieri poterit domino archiepiscopo si fuerit in provincia, vel ejus officiali si fuerit extra, destinabunt. De quibus unum eligit, faciet et constituet idem dominus archiepiscopus, vel ejus officialis, ipso archiepiscopo agente extra provinciam, officialem Londoniensem ad exercendam omnimodam et plenariam jurisdictionem episcopalem nomine dicti archiepiscopi toto tempore vacationis in civitate et diœcese Londoniensibus. Cum igitur nuper vacante sede Londoniensi prædicta per mortem bonaë memoriae domini Johannis Londoniensis episcopi, decanus et capitulum ejusdem ecclesiæ nomen tuum et duorum aliorum canonicorum ipsius ecclesiæ nobis per suas litteras destinassent, ut unum de ipsis tribus facheremus et constitueremus officialem Londoniensem, ut superius est expressum, nos de tuæ probitatis industria confidentes, personam tuam præ ceteris duximus eligendam. Quocirca recepto a te corporali juramento secundum formam compositionis prædictæ, tibi dictum officialitatis officium præsentium auctoritate committimus, ac te præficiimus in eodem, ut ipsum officium in civitate et diœcese Londoniensibus tam prudenter quam fideliter debeas exercere, ac nobis vel cui mandabimus, de obventionibus et proventibus ratione jurisdictionis seu officii provenientibus, secundum tenorem compositionis antedictæ, fideliter [respondeas],¹ protestantes quod per concessionem hujus jurisdictionis tibi factam secundum tenorem compositionis ejusdem, quam ex causa de facto toleramus ad præsens, nobis aut successoribus nostris aut ecclesiæ nostræ Cantu-

¹ [respondeas] omitted in MS.

ariensi, quæ per eandem compositionem enormiter læsa est, non intendimus ulla tenus derogare. In cuius rei testimonium. Datum, etc.

LXXXII.

TO ADAM DE HALES, CLERK.

1280.

26 Feb.

Creates
him official
of the
diocese of
Winches-
ter, vacant
by death of
bishop
Nicolas of
Ely, vice
R. de
Feringes.

R. f. 23 b.
A. f. 148 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio magistro Adæ de Hales, clero et consocio nostro, salutem, etc. Licet vacante sede nuper Wintoniensi per mortem bonæ memorie domini N[icolai] fratris nostri Wintoniensis episcopi, dilectum filium magistrum Ricardum de Feringes, officiale curiae nostræ Cantuariensis, ad exercendum jurisdictionem episcopalem, ad nos et ecclesiam nostram ipsa sede vacante plenarie pertinente, in civitate et diœcese Wintoniensibus pro nobis et nomine nostro ad tempus officiale Wintoniensem duximus procreandum. Quia tamen ipsum magistrum Ricardum ad nos revocare volumus, ut tam nobis quam hiis, quæ sibi ex officialitate curiae Cantuariensis incumbunt, diligenter intendat, tibi, de cuius fide et probitatis industria confidiimus ab experto, officialitatis Wintoniensis officium præsentium auctoritate committimus, ac te præficiimus in eodem, ut ipsum officium in civitate et diœcese prædictis pro nobis et nomine nostro sic prudenter sive fideliter debeas exercere, ut et apud Deum et homines exinde merito commanderis, et nobis te reddas more solito graciosum. In cuius rei testimonium, etc. Datum apud Tachesbrok', v. kal. Martii, anno Domini MCCLXX. nono, consecrationis nostræ secundo.

LXXXIII.

TO ADAM DE HALES.

1280.

26 Feb.

Instruc-
tions.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio, magistro Adæ de Hales, salutem, etc. Carissime, satis credimus et experti sumus quod nuper in officialitatib

Cantuariensis officio te honeste et laudabiliter habuisti, R. f 166 b.
 et quantum scire potuimus, manus tuas ab illicitis re- A. f. 94 b.
 traxisti. Verum quia æmolorum detractio non quiescit,
 qui justorum actibus invident incessanter, nec deest ad
 nocendum prona detractio impiorum, tuam in Domino
 dilectionem, de qua confidimus, hiis brevibus verbis
 duximus exhortandam et salubriter admonendam, qua-
 tenus in exercendo officialitatis Wyntoniensis officio
 sede vacante, ad quod tuæ sollicitudinis curam assu-
 minus, sic te laudabiliter gerere studeas et honeste,
 quod bona tua opera quæ circa hoc impenderis, Deo
 et hominibus te merito reddant commendabilem, et
 detrahentium aspectibus per fidelitatis exercitium gra-
 ciosus occurras, et sic sopiat iniquitas æmolorum.
 Volentes omnino et mandantes ut manus tuas ab
 omnibus extortionibus illicitis excutias, illa tantum-
 modo nostro et ecclesiæ nostræ nomine accepturus,
 quæ justitia et approbata consuetudo permittet, ita
 quod ex hiis nullum scandalum seu invidentis susurrium
 valeat pullulare. Literam autem suasoriam priori et
 conventui Wyntoniensi per te mittimus, ut talem sibi
 præficiant in pastorem qui Deo et hominibus lauda-
 bilis sit et acceptus, et sub quo valeant vivere conso-
 lati. Inhibemus autem districtius ne vice nostra quem-
 quam eis nomines eligendum. Valete. Datum apud
 Tachesbrok' juxta Warewyc', v. kal. Martii, consecra-
 tionis nostræ anno secundo.

LXXXIV.

TO THE ARCHDEACON OF OXFORD.

Frater J[ohannes], etc., Nicholao archidiacono Oxoni- 1280.
 ensi salutem, etc. Cum nuper per Oxoniam transire- 28 Feb.
 mus sollicite visitantes, propter plura pericula ex Desires
 hoc provenientia, quod quidam non missi nec vocati repeat his
 se confessionibus clericorum et aliorum ultro ingerunt prohibition
 of hearing

confessions audiendis, inhibuimus fratribus de Carmelo et Sancti to the Carmelite etiam Augustini, ne confessiones quorumcunque audire and Austin præsumant, donec nobis auctoritatem ostenderint qua friars.

R. f. 166 b. funguntur. Ipsi autem hactenus hoc nolentes facere vel forsitan non valentes, nobis circa hoc minime paruerunt. Unde conjicitur quod aut animas decipiunt aut nostris contempnunt jussionibus obedire, quod religionis omnino est dissonum sanctitati. Quapropter non sine electi confirmati conscientia, quæ cœpimus inflexibiliter complere volentes, mandamus vobis in virtute obedientiæ firmiter injungentes, sicut canonicam ultionem cupitis evitare, quatenus prædictis fratribus utrisque, coram testibus idoneis inhibitionem nostram iterum recitetis, ne videlicet confessiones audire præsumant de cetero quorumcunque religiosorum vel sacerdotalium utriusque sexus, clericorum etiam vel laicorum, et hoc sub pena excommunicationis quam in ipsos tulimus, si contrarium præsumperint attemp-tare. In quam si prævaricantes incident vel incident in futurum, vos prævaricatores ipsos excommunicatos publice nuncietis. Quid autem super hoc feceritis, quidque inveneritis, nobis quam citius fieri poterit vestris patentibus literis intimetis. Datum apud Tache-brok', iii. kal. Marcii.

LXXXV.

TO THE BISHOP ELECT OF LINCOLN.

1280. Frater J[ohannes], etc., venerabili viro domino O[livero],
1 March. Dei gratia electo Lincolniensi, salutem et sinceram in
Allows him to Domino caritatem. Licet nuper bonæ memoriae Ricardo
admit to Barton Lincolniensi episcopo fecerimus inhiberi, ne ad ecclesias
church, in quas tenuit magister Rogerus de Seyton in Lincolniensi
the patronage of the diceœcse de patronatu religiosorum, quarum collationes
convent of ad dominum papam vel ad nos pertinent in præsenti,
St. Mary de Præ, late præsentatos admitteret, volentes tamen quantum ad nos

pertinet de gratia nostra speciali, ratione sexus . . . held by
 abbatissæ et conventui beatæ Mariæ de Pratis juxta Roger de
 Norhampton' ad præsens parcere, graciouse permittimus, R. f. 166 b.
 ut salvo jure summi pontificis virum idoneum per ipsas Seyton.
 ad ecclesiam de Barthone, quam præfatus magister
 tenuit, quæ de ipsarum patronatu esse dicitur, tempore
 debito præsentandum, admittatis ad eam, facturi quod
 vestro incumbit officio super eo, præfata nostra inhi-
 bitione nequaquam obstante. Valete. Datum apud
 Thachebrok', kal. Martii, consecrationis nostræ secundo.

LXXXVI.

TO THE BISHOP ELECT OF LINCOLN.

Frater J[ohannes], etc., venerabilis discretionis viro 1280.
 domino O[livero], Dei gratia Lincolnensi electo, salutem 17 March.
 et sinceram in Domino caritatem. Nuper vobiscum, ni Forbids
 nos fallat oblivio, tractatum habuimus de facto fratrī him to as-
 Willelmi de Esteston', quondam prioris de Luffeld, quem sign to the
 dictante conscientia et meritis suis exigentibus ab officio late prior
 prioris absolvimus, licet inductum pro sua tegenda a portion
 turpitudine ad cedendum. Invenimus enim cundem outside the
 priorem incontinentiæ vitio multipliciter infamatum, ac monastery,
 nimiam familiaritatē cum quibusdam mulieribus a and desires
 longo tempore contraxisse, et etiam alias disciplinæ him to
 regularis observantias nimirum dissolvisse, propter quæ order wo-
 certam portionem extra conventum juxta petitionem men not to
 suam eidem non duximus assignandam. Intelleximus frequent
 autem, quod tamen de facili credere non valemus, quod
 vos eidem Willelmo quondam priori quandam portionem
 extra suum collegium assignastis, vel in brevi propo-
 nitis assignare, cum ex hoc proprie sibi daretur occasio
 pro sua insolentia ad libitum deducenda. Quapropter
 dilectionem vestram rogamus pariter et monemus, qua-
 tenus, sicut ecclesiæ pacem et honestatem nostram et
 vestram diligitis, memorato fratri Willelmo nil extra
 R. f. 167.

collegium concedatis, nisi forsan pro deplorandis suis excessibus inter alterius loci monachos ipsum contingat emitti, in quo casu aliquid ei pro discretione vestra signari expedit, ne per eum alienum monasterium indebito oneretur. Audivimus postea prædictum Willcl-mum et quosdam alios ipsius ecclesiæ monachos, post recessum nostrum contra nostram inhibitionem cum quibusdam mulieribus in claustro et ambitu ipsius monasterii perhendinantibus, etiam die recessus nostri communicasse, bona ipsius ecclesiæ dissipando, nec adhuc eas in nostræ visitationis elusionem cotidie frequentare verentur. Cum itaque in prædicta visitatione nostra inhibuerimus ne permitterentur præfatæ mulieres in claustro perhendinare ulterius, jubentes nihilominus eas cum maturitate debita a septis monasterii penitus elongari, vobis in meritum obedientiæ firmiter injungimus, quatenus moneatis vel moneri faciatis efficaciter mulieres prædictas ut a præfato claustro et septis monasterii totaliter recedant, sub poena excommunicationis, quam nos volumus proferre in eas et fautores earundem, si monitionibus vestris in hac parte non paruerint, quæ nostris contempserint hactenus obedire, nec credatis aliter vobis contraria sugerenti. Valete. Datum apud Repindon', xvi. kal. Aprilis.

LXXXVII.

TO THE ABBOT OF BARDNEY.

Frater J[ohannes], etc., religioso viro domino abbati de Bardeneye salutem, etc. Memoriter retinemus quod nuper per Willelmum de Barton' clericum, procuratorem vestrum, literas nostras dilectis filiis fratribus N. de Hagurthingham, R. de Waynlet, et R. de Heynton', monachis de Bardeneye, destinavimus per vestrum ministerium ipsis ex parte nostra præsentandas, quæ quidem literæ erant tenoris et continentiaæ infrascriptæ:—
Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis N. de Hagurving-

1280.
19 March
Orders
him to re-
ceive back
into the
abbey cer-
tain
monks.

R. f. 167 b.

ham et aliis suprascriptis monachis de Bardeneyc, salutem, gratiam et benedictionem¹. . . Datum apud Mortelak', ii. idus Augusti, consecrationis nostræ anno primo.—Et licet per certificatorias literas vestras per eundem procuratorem, nobis missas, affectione multiplici promitteretis vos præfatos monachos in caritatem fraternalm admittere, secundum priorum nostrarum sine eo directarum continentiam literarum, ac vos memoratas literas per nos ipsis monachis destinatas² a manibus præfati procuratoris recepissetis, eisdem monachis ut præmittitur vestro ministerio præsentandas. Vos tamen in elusionem nostræ jurisdictionis easdem litteras occultantes, ipsas præfatis monachis præsentare hactenus indebite distulistis, cujus occasione sæpedicti monachi in alienis domibus per ipso nimium oneratis, in quibus professionem non emiserunt, absque culpa, ut prætendunt, obprobria sibi nequiter illata deplorare coguntur. Ne igitur ipsis aut ipsorum alicui per impressionem sic gravatis luctuosæ vitæ per hoc materia præbeatur, neve vagandi occasionem habentes, salutis propriæ detrimentum incurvant, vobis pluries canonice monitis firmiter injungendo mandamus sub poena majoris excommunicationis, quam in personam vestram proferimus in hiis scriptis, si nostris mandatis parere contempseritis, aut in aliquo in hac parte contraire, quatenus præfatos monachos infra octo dies proximos a die receptionis præsentium computandos ad propria honorifice revocetis, et in suorum fratum collegio absque extortione pactionis, obligationis vel promissionis aut illiciti juramenti exactione, salva ordinis equanimi et tolerabili disciplina faciatis in omnibus fraterna caritate tractari. Fratrem etiam Ricardum de Askeby incarceratum, ut asseritur, facientes a carcere liberari, nec permittatis ipsum in carcere intrusum occasione visitationis bonæ memorie R. prædecessoris nostri ibidem diutius detineri, quo ad

¹ This letter is not printed in full here as it will be found at p. 41.

² *destinatas*] *destinatis*, R.

usque per aliquem fidelem, quem propter hoc ad præfatam abbatiam de Bardenye, quantum ad nos pertinet, ratione visitationis ejusdem, quam cito commode poterimus, a latere nostro missuri sumus, mandatum nostrum super hoc receperitis speciale. Inhibemus etiam vobis sub pena excommunicationis superius annota[ta], ne in personas prædictorum monachorum aut eorum confratrum interim aliquam læsionem inferatis occasione præteritæ commotionis seu provocationis inter vos quomodolibet suscitatae, cum super eo ratione præfatæ visitationis discutere plenius intendamus, nec etiam occasionem provocandi adversus eos interim quæratis studiose, salva tamen pro tempore futuro, in omni caritate, ordinis disciplina. De die vero receptionis præsentium, et quid super præmissis duxeritis faciendum, nobis incontinenti per latorem præsentium literis vestris patentibus harum seriem continentibus intimetis. Datum apud Derleye, xiii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno primo.¹

LXXXVIII.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

1280. Venerabili in Christo fratri domino W[illelmo], Dei
 25 March. gratia episcopo Norwicensi, frater J., etc., salutem.
 Requests Literas quas nobis misistis, diligenter inspeximus, super
 him to pay quibus habito tractatu, cum aliquibus absentibus qui
 a sum of hujusmodi negotii plenam obtinent veritatem, vobis in
 money left by Kil- parlemento proximo London' volumus plenarie re-
 with him wardby, at spondere. Scientes quod quantum secundum Deum et
 the ap- justiam possumus, Bartholomæum de Ferentino, pro
 proaching parliament quo scribitis, prosequemur gratia et favore. Rogamus
 at London. R. f. 168 b. autem fraternitatem vestram, de qua plenam in Domino
 A. f. 41 b. fiduciam reportamus, quatenus illam pecuniam quam
 a domino R[oberto] prædecessore nostro, sicut alias
 vos fecimus mentionem, habetis in deposito, circiter

¹ Evidently an error for "secundo."

sexcentas marcas, quam ad nos et ecclesiam nostram de jure novistis et novimus pertinere, paratam habetis London' in parlamento proximo, nobis seu nostris sine ulteriore dilatione pro nostris necessitatibus assignandam. Nec vobis ad præsens displicat quod super hoc scribimus, cum hoc nullatenus faceremus, nisi urgens necessitas, quam vos scire credimus, nos urgeret. Nec oportebit vos de exactione cujuscunque alterius dubitare, cum parati sumus vos in hac parte conservare indemnes. Compatiamini autem nobis, qui ad præsens inter abrupta pittorum et terra sterili vagi sumus, et in optata quiete vestra velitis pro nobis Dominum Deum precari,¹ qui sic dilaceratam bestiis incolumus regionem, ut vix videamus unde ipsius sit sumendum exordium reparandæ. Ad hæc, sicut alias, vobis scripsimus ecclesiam illam vestræ dicecessis quæ quondam erat magistri Rogeri de Setton', ad patronatum pertinens Lewensium monachorum, si ad nos pro lapsu temporis ejus pertineat collatio, conferatis eam auctoritate nostra alicui idoneo defensori; si vero ad papam, commendetis eam alicui prudenti et vigili confidenter. Pro Christo in necessitate nostra prætacta, gaudeamus in vobis fidele adjutorium invenisse, ut et vice versa vestris si eveniant necessitatibus fortior obligatio nos astringat. Valete, in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Asseburn', viii. kal. Aprilis.

LXXXIX.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF ELY.

Venerandæ religionis viris, amicis in Christo carissimis, priori et conventui Elyensi, frater J[ohannes], etc. Cum pro quibusdam nostris et ecclesiæ nostræ negotiis dudum in curia Romana et alibi promovendis, moles immensa poenalis a nobis debitæ pecuniæ nos deprimat

1280.
31 March.
Being
pressed by
his credi-
tors, asks
them to be

¹ *Deum precari] dempaci, R; deprecari, A.*

security
for him
for 1,000
marks.

R. f. 169.

in præsenti, cujus exactio in brevi instat, ut veremur, a nobis improbe facienda, ac amicos invenerimus qui nos a manibus priorum creditorum, qui sunt nobis multiplicitate onerosi, liberare sunt parati, dum tamen collegia vel capitula pro nobis se voluerint obligare; amicitiam vestram ex quadam confidentia caritatis rogandam duximus affectu quo possumus ampliori, quatenus sub literis sigillo capituli vestri roborandis, mille marcarum mutuum a prædictis amicis numerandum nobis facere velitis, usque ad tempus per nos et dictos amicos pro solutione facienda statuendum. Promittimus enim quod vos in omnem eventum super hoc indempnes per omnia conservabimus. Et super hoc instrumenta sigillo nostro roboranda fieri faciemus sub quibuscumque conditionibus aut pœnis ea vobis fieri placuerit aut conscribi. Pro quo parati perpetuo erimus vobis ad gratae vicissitudinis obsequia respondere. Ad hujusmodi vero negotii promotionem erga vos procurandam, carum clericum nostrum et vestrum magistrum J. de Laci, exhibitorem præsentium, ad vos mittimus, fidem sibi adhibentes in hiis quæ vobis ex parte nostra nunciabit, ac per eundem vestram nobis velitis describere voluntatem. Valete. Datum apud Trentham, ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ secundo.

Consimilis litera et sub eadem data emanavit prior et conventui Norwicensi.

Item consimilis litera et sub eadem data emanavit abbatu et conventui Ramesey.

XC.

To [HUGH BALSAM] BISHOP OF ELY.

1280.
31 March.
To the
same
effect.

Venerabili in Christo fratri domino H[ugoni] Dei gratia episcopo Elyensi, frater J[ohannes], etc. Inter suffraganeos nostræ Cantuariensis provinciæ de gratuita vestra liberalitate proveniens, suffragium singulare

reperimus, scientes re ipsa personam vestram fuisse nobis R. f. 169.
præ ceteris suffraganeam efficacem. Assumentes igitur
ex hoc audaciam supplicandi, eo libentius vobis preces
effundimus, quanto conjicimus, ex collatæ bonitatis con-
sequentia ad consolationis nostræ remedia vos gratiosius
esse paratos. Et licet perquam durum videatur sta-
tum nostræ detegere paupertatis, personæ tamen vestræ
prædilectæ angustias multiplices et anxietates innu-
meras in casu consimili totiens expertæ, ex speciali
confidentia sarcinam æris alieni contracti pariter etiam
tantum minus erubescimus intimare, super quibus vester
et noster clericus familiaris satis informatus ipsi fra-
ternitati vestræ plenarie nunciabit. Cum itaque dilectos
nobis in Christo priorem et conventum vestrum Eichen-
sem pulsemus precibus, ut ad relevationem indigentia
nostræ sine damno suo erga creditores, quos invenimus
paratos ut nos liberent a manibus priorum, qui sunt
nobis eontra spem multipliciter onerosi, si dictus con-
ventus obligationem pro nobis subire dignetur, ami-
citiam vestram domestice rogamus toto cordis affectu
quantum possumus insistentes, quatenus si dicti prior
et conventus alio modo ad gratiam hujusmodi nobis
faciendam induci nequeant, erga ipsos pro nobis fide-
jubere velitis. Promittimus enim quod tam vos quam
ipsos in omnem eventum indempnes per omnia conser-
vabimus. Et super hoc tam vobis quam ipsis instru-
menta sigillo nostro, roboranda fieri faciemus sub qui-
busunque conditionibus aut pœnis vobis ac ipsis ea
fieri placuerit aut conscribi. Pro quo perpetuo parati
erimus vobis et vestris ad gratæ vicissitudinis obsequia
respondere. Placeat per præfatum clericum nobis re-
scribere vestræ beneplacita voluntatis. Datum apud
Trentham, ii. kal. Aprilis, consecrationis secundo.

XCI.

BARDNEY ABBEY.

1280. Universis, etc., frater J[ohannes], etc., salutem, gratiam
 31 March. et benedictionem. . Cum bonæ memoriae Robertus Can-
 Appoints J. de Lascy tuariensis archiepiscopus prædecessor [noster] in monas-
 to com- terio de Bardeneia, Lincolniensis diœcessis, visitationis
 plete the visitation impendens officium, aliqua tam circa statum tunc abbatis
 of the abbey of ejusdem monasterii quam personas quorundam mona-
 Bardney chorum ejusdem suspenderit tunc temporis corrigenda,
 begun by Kilwardby, vel etiam non adimpleverit, ac articuli aliqui eidem
 in con- visitationi cohæreant in præsenti, quorum superest refor-
 junction with the matio consummanda; nos de circumspectionis industria
 bishop elect of dilecti filii magistri J. de Lascy, juris civilis profes-
 Lincoln. soris, clerici nostri, plenam fiduciam obtinentes, ad
 R. f. 23 b. omnia et singula præmissa in eodem monasterio deci-
 A. f. 149. denda, seu etiam terminanda, de consilio venerabilis
 viri domini O[liveri], Dei gratia Lincolniensis electi,
 qui etiam ad instantiam nostram pro eisdem antiquis
 articulis et nihilominus quibusdam novis in ipso
 monasterio emergentibus, ad ipsum personaliter causa
 visitationis accedit, eidem clero nostro, quantum ad
 nos pertinet ratione visitationis præfati prædecessoris
 nostri, committimus vices nostras cum coercionis
 canonicae potestate; ut concorrente utraque pariter
 auctoritate, omnia prout juri competit convenientius
 reformatur, et quæ totiens nostris molestiam intulit
 auribus, ad nos querela non redeat iterata. Datum
 apud Trentham, ii. kal. Aprilis, anno Domini MCCLXXX.,
 consecrationis nostræ secundo.

Consimilis litera dirigitur magistro J. de Lascy, ad
 exequendum præcedens officium, sub data, die, loco et
 anno supradictis.

XCII.

To EDWARD I.

A trehaut prince et seignur Edward, Deu grace [1280.]
 1 April.
 roy de Engleterre, seignur d'Irlande e duc de Aquitaine, frere Johan par la suffraunce Deu erceweske In answer
 de Cant', primat de tute Engletere, saluz en graunt to a letter
 reverence. Sire, sachet ke le premer jour de Averil from the
 jeo recou plusurs de vos lettres, en ky vous me maundastes ne pas sulement ke jeo ne visitasse vos chapeles, asserts his
 mes ke jeo nenpreisse taunt de presumcyun ke je les R. f. 70 b.
 visitasse en prejudice de vostre fraunchise. A la queu
 chose jeo vous respoyn, ke si tut li mundes vousist
 vos fraunchises blemyer, je les meytendray, taunt
 come jo porreye saunz peche mortel. E si nul vous
 fest autre chose entendre, jeo prię Deu ke il mustre la
 verite. Ovekes ce, sire, sachez ke le arceveske Bonefaz
 de seynte remenbraunce visita fraunchement ces chapeles, dunt vos parlez, si cume fiet le eveske do Cestre
 ke fu ilukes present a la visitaciun, et si cume pur-
 porte la lettre de ceo fette, ky transcrit jeo vous en-
 voy de suz noestre seel. E de ceo ey jeo autre munymen-
 zz suffisaunz de la curt de Rome. E pur ceo, sirc,
 ke jo cray certeynement ke vous nentendez mie atolyr
 mey les fraunchises de ma eglise, de qui je su en
 possessiun, jeo prie vostre autesce ke vous par entice-
 ment de genz, ky volent peccher en cuvert saunc
 estre chastiez, ne deturbez mye mun office, kar jeo ne
 quer pas or ne argent, me le saluz sulement des almes,
 si cume sievent tuz ceus par ky passe ceo crey. Ne
 ne vous depleyse mye sy jeo faz ce ke may apent,
 kar Deu entrey en garaunt, ke pur rien ke en tere
 seyt a vous prejudice jeo ne fraye. E pur Deu, syre,
 purnez garde ke sy ceus qui meynent as chapeles,
 esteint exempt par vos privilegies, vous ny gaynierz
 plus forke vous serryez chargez de lur pechyez. E
 pur Deu, sire, si jeo ne su pas digne de estre tut

prelat, ne voylez pas pur ceo trubler le fraanchise de le eglise, kar il despleyreyt a nostre Seynur. Ovekes ce, sire, sachez ke en le capitre de Conventre e de Licch' je ay escuminie trestuz ceus qui en la vesche de Chestre ma visitaciun desturberunt contre dreyt. Dunt cetus ke tieus desturber me purchacent par voster autesce, sunt en peril. E certeyn su ke Dieu en fra venjaunce ou en ce secle ou en lautre. Sire, la benecun Deu seit sur vous e sur tuz ceus ke leaument vous eyment. Ceste lettre fust escrite a Trentham le premer jour de Averyl.

XCIII.

To J. DE LASCY.

1280.
2 April.Orders
him to
execute
the will of
Wm. bis-
hop of
Ely, one
of the
executors
of which
is dead.R. f. 24.
A. f. 149.

Frater J[ohannes], etc., magistro J. de Lascy. Quoniam executio testamenti bonæ memoriae Willielmi Elyensis episcopi, per notoriam negligentiam magistri H. de Kylkenny, et Simonis de la More, executorum suorum, ad nostram ordinationem est totaliter devoluta, ac dictus magister H., ad cuius manus non modica dicti episcopi bona pervenerunt, de quibus parum aut nihil secundum ipsius defuncti voluntatem dicitur erogasse, sit rebus humanis exemptus; nos de vestræ circumspectionis industria plenam fiduciam obtinentes, vobis tenore præsentium committimus, ut omnia bona præfati episcopi ac etiam memorati Henrici in diœcesibus Eliensi, Norwicensi, Londoniensi et Lincolnensi, quo cumque nomine censeantur, capiat in manum vestram, ac blada præfati magistri Henrici apud Balsham una cum aliis bonis mobilibus seu se moventibus, per vos aut alios, de quo facto nobis volueritis respondere, vendi, ac pecuniam ex hiis redigendam ad manus nostras venire integre faciatis; ut pecuniam hujusmodi in piis causas, ad quas ipsam memoratus episcopus assignavit, sine ulterioris moræ dispendio faciamus

converti. Et si quos rebelles inveneritis, ipsos auctoritate nostra per omnimodam censuram ecclesiasticam compescatis. Valete. Datum apud Trentham, iiiii. non. Aprilis, anno Domini MCCLXXX., consecrationis nostræ secundo.

XCIV.

To EDWARD I.

A tres noble prince e seignur, Edward, Deu grace [1280.]
roy de Engletere, seignur de Irlande, duc d'Aquitaigne, [7 April.]
frere J. prestre de Cant', saluz en graunt reverence. During his
Sire, quaunt jo visitay a Lich' je receu voz lettres de of Lich-
priere pur mes treschiers amys vos clers, mestre field, ex-
Thomas Bek' e sire Jan de Kyrk', ke je les eusse cused cer-
escusez de ceo ke il ne vindreint pas a la visitaciun; tain clerks
e jo. men suffrez mut voluntiers sicume reisun le de- in accord-
maunde. E si de plus me eusse prie, auxsi voluntiers the king's letters, but
le eusse fet. E pur co ke li autre ni vindrent nene summoned
sescuserent, ne vostre seignorie ne les escusa, jo les others.
fiz apeler, ke lauctorite de ma eglise ne veinst en R. f. 70 b.
despit par ma negligence. E pus ke i vous pleist ke
jo ay escusez a par meymes mes chiers amyz sire
Antoyne Bek' e mestre Geffrey de Aspal, endreyt
de la soumise fette, vostre pleyser, sire, en seit fet.
Oveske co, sire, sachez ke jo celebrez mes ordres le
Samedy la voillie du Dimange de la Passiun en la
eglise de Freres Menurs de Stafford, e nun pas en la
mere eglise, ki est vostre chapele, pur co ke vos
chapeles du pays sunt entredites par la eveske, e les
clers escuminiez par la auctorite le pape, par mi la
buche le prior de Seint Thomas, qui le me dist, e
le eveske de Wircestre, e oveskes co de treis autres
escumenges, si cume jo vous muterai autre foiz. E si
Deu plest, en teu lu ne fray jo pas ordres, e tut
saunz co je menfusse bien suffert pur vos prieres, e

pur ceo je me sufferai de demaunder i visitaciun, deske jo eie parle a vostre hautesce. E si me poise il mut, ke vous, qui Deu gard, vos metez a defendre la mucerete de Enfer, Dieus le vous pardoint, e, sire, sauve seit vostre reverence, il ne coveneit pas ke vous eussez maunde ke len gardast vos chapeles avaunt dites contre moy par force, e par genz armeez. Sire, Dieu gard vostre hautesce bien e longement. Ceste lettre fut escripte le Dimange de la Passiun den la priorte Seynt Thomas pres de Stafford.

XCV.

To ANTONY BEK.

[1280.] **P**reccordialissimo sibi in Christo domino Antonio
7 April. Bek', frater J[ohannes], etc. Rigores quosdam ali-
Explains his citation quando exerceo, juxta quod imperant regulæ apostolorum for absence licet, super animo innocentia, ne auctoritas ecclesiastica at the visitation at Lichfield. veniat in contemptum. Proinde si vos vocari feci pro contumacia excusanda, non miremini, scientes quod R. f. 169.
 bonum vestrum diligo et honorem. Motum autem vocationis vestræ præbuit regia petitio, quam mihi apud Lich' capitulum visitanti scripsit, ut aliorum clericorum suorum nominatorum haberem absentiam excusatam. Quia igitur ibidem nulla pro vobis excusatio intervenit, suspicatus negligentiam volui vos pastorali debito commonere. Et ecce vestræ cognita innocentiae veritate, vos habeo plenissime excusatos. Valete. Datum apud Sanctum Thomam juxta Stafford, Dominica in Passione.

XCVI.

To THE ARCHBISHOP OF DUBLIN.

[1280.] **V**enerabili in Christo patri ac fratri carissimo,
7 April. domino J., Dei gratia Dublin' archiepiscopo, frater J[ohannes], etc., salutem ac inviolabilem in Domino

caritatem. Discretum virum dominum Willelmum, capellanum vestrum, ex parte clementiae vestrae nobis vestra beneplacita referentem, diligenter audivimus, parati vobis ex corde in omnibus annuere, quæ facere possumus inoffense, et scimus vos aliud non optare. Propter quod, negotium de Pencriz ad tribunal ducendum de Arcubus volumus, ut decano loci mandamus, in statu suo consistere, donec vobiscum tractatum habuerimus super illo. Sed et visitationis inibi facienda labores differimus in idipsum, rogantes ex animo quatenus interim videre velitis sollicite, utrum aliquod exemptionis habeatur solidum fundamentum, quia credimus quod ex regiis privilegiis nihil habetis hujusmodi bona fide. Vidimus quidem litteram quandam sigillo sanctæ memorie domini Henrici regis, cera viridi signatam, et de privilegio apostolico testimonium perhibentem, de exemptione capellarum suarum in genere, et de Pencriz proprio consilio particulariter inferentem, gravibus subjunctis minis contraria prælatos omnes qui in hoc suo sensui non parerent. Quam literam nobis ex parte vestra super hoc attonitus vester commissarius presentavit, cum non impune Oza archam tangere nec Ozias thura mittere permittantur. Cogitatis igitur interim pater carissime, quod nostris sufficiat, cum Deo dante commeruimus, conscientiis dirigendum invicem. Valete, etc. Datum apud Sanctum Thomam juxta Stafford', vii. id. Aprilis, consecrationis nostræ anno secundo.

XCVII.

To FULK LOVEL, ARCHDEACON OF COLCHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ discretionis viro, [1280.]
sibique in Christo carissimo, domino Fulconi Lovel, 8 April.
archidiacono Colecestensi, salutem et sinceram in hear of his
Domino caritatem. Exhibitis nobis nuper literis vestris refusal of
de credentia per manus discreti viri domini Stephani
Q 8513. H. the bishop-
rie of Lon-
don.

R. f. 169 b. de Codenore socii vestri, ipse nobis circa hoc vestrum
 A. f. 27. beneplacitum taliter explicans intimavit, quod vos
 nostra sollicitudine dirigi petitis, per quam viam pos-
 sitis honestius a Londoniensis electionis negotio penitus
 expediri. Nos autem non sine cordis amaritudine, hoc
 audito, pro eo quod ipsi ecclesiæ per vos divinitus cre-
 debamus fuisse prospectum, putantes vos esse habiles
 ad majora, si aliquid¹ nos latens canonicum non
 obsistat, delatione prævia taliter duximus respondendum,
 quod, quia post renunciationem publicam a vobis factam,
 jus electionis factæ taliter expiravit, ut sine novo
 consensu capituli nequeat convalescere, vos, si in re-
 nunciationis proposito funditus remanetis, sine moræ
 dispendio convocatis fratribus, aliisque personis solem-
 nibus in capitulo resignationem vestram solemniter
 iteretis, protestantes eisdem quod propter debilitatem
 corporis et alia conscientiæ dictamina, non intenditis
 electioni de vobis factæ aliquatenus inhærere, malentes
 in statu humili tutius consistere quam in sublimi dis-
 trictius judicari. Ecce, carissime, in cordis amaritu-
 dine, ut præmisimus, vobis ad propositum respondemus,
 qui speraveramus in vobis columnam nobilem ecclesiæ
 fideliter repperisse. Quod si odium laboris aut pusil-
 lanimitas forsitan vos retrahat a sanctæ vocationis
 honore, non solum fratri defuncto,² cuius renuitis spon-
 sam ducere, derogatis, verum etiam discalceati vobis
 obprobrium secundum Mosaicæ legis arbitrium timere
 poteritis imminere. Ecce, carissime, absenti ut pos-
 sumus respondemus, qui si vestra gauderemus præ-
 sentia, possemus forsitan exauditis variis circum-
 stantiis consilium multipliciter variare. Valete in
 Christo et Virgine gloria. Datum apud Ecleshal',
 vi. idus Aprilis.

---

¹ *aliquid*] *aliquid aliquid*, A. | ² *defuncto*] *defuncti*, A.

XCVIII.

To G[EOFFREY DE MORTEMER] ARCHDEACON OF
LONDON.

Frater J[ohannes], etc., discreto viro magistro G[alfrido] archidiacono Londoniensi, officiali nostro in civitate et dicecese London', sede vacante, salutem et gratiam Salvatoris. Quia venerabili viro magistro O[livero] Lincolnensi electo, Dominica quarta post instans festum Resurrectionis Dominicæ, videlicet die Sancti Dunstani, consecrationis munus impendere proponimus apud Lamehethè prope Westmonasterium, Domino annuente, in obedientia qua nobis tenemini omnibus et singulis suffraganeis nostris celeriter denunciare curetis, quod consecrationi præfatæ non omittant personaliter interesse. Vos autem die et loco prædictis nobis vestram præsentiam exhibentes, per vestras nichilominus literas patentes harum seriem continentes, certificetis nos de die receptionis præsentium ac executione ipsarum. Valete. Datum apud Ecleshale, vi. id. Aprilis, consecrationis nostræ secundo.

1280.
8 April.
Notice of
the in-
tended
consecra-
tion of the
bishop of
Lincoln.

R. f. 169 b.

A. f. 142.

XCIX.

TO THE PRIOR OF TUTBURY.

Frater J[ohannes], etc., religiosis viris . . . priori et conventui de Tuttebur', salutem. Licet venerabilis frater noster dominus R[ogerus], Dei gratia Conven- credimus, vos ad obligationem quandam induxerit scriptura et sigilli vestri munimine roboratam, qua coco suo in quadraginta solidis tenemini annuatim, et ipsum vobiscum cum equo et garcione suo cum voluerit moraturum suspicere, et ei in necessariis provi- dere, et maxime cum decesserit prænominatus episcopus, cuius dies ad sui nominis gloriam prolonget Altissimus;

1280.
9 April.
Forbids
him to pay
the pen-
sion which
the bishop
of Cov.
and Lich.
has obliged
him to
grant to
his cook.

R. f. 56 b.
A. f. 153 b.

• II 2

nos tamen, attendentes domum vestram alieno aere existere obligatam, et præterea illicitum esse ac sacrilegum bona quæ accepistis pauperibus eroganda in opificum transferre lasciviam, qui manibus propriis in necessitatibus suis se transigere didicerunt; inhibemus vobis sub poena excommunicationis ne de cetero prædictam pensionem vel aliquid loco ejus prædicto coco vel alicui vice illius solvere præsumatis, obligationem ipsam tanquam sacrilege editam decernentes irritam et inanem. Propter prædicti tamen fratri nostri reverentiam, qui prædicti servientis sui non voluptati sed egestati necessarie, ut credimus, voluit providere, permittimus ut si idem cocus gratus suo domino perseverans de ipsius beneplacito vel post ipsius decessum ad vos venerit, necessitatibus vestris utilem datus operam, vos, quatenus eum videritis benemeritum, possitis ei de dicta pensione in toto vel in parte, prout suadebit pietas et exiget ipsius necessitas, misericorditer providere. Inhibemus autem dicto coco sub poena excommunicationis, quam in ipsum ferimus si contrarium præsumpserit attemptare, ne movendo vobis litem seu aliter quocumque modo alio infestando, per se vel per alium seu alios, quos omnes eadem cathena anathematis alligare intendimus, vos vel vestra pro prædicto contractu illico non servato audeat molestare. Inhibemus etiam vobis districtius sub poena prædicta ne de cetero aliqua corrodia concedatis cuiquam vel vendatis, nec aliquem ad perhendinandum in domo vestra cujuscumque precibus admittatis, sine nostra vel diecesani vestri licentia speciali, nisi forsitan ad instantiam domini regis, reginæ, seu patroni vestri, quorum auctoritatem ligari nolumus hoc statuto. Valete. Datum apud Eglishal', v. id. Aprilis, anno Domini **MCCCLXXX.**

C.

TO THE PRIOR OF THE FRIARS PREACHERS AT OXFORD.

Frater J[ohannes], etc., religioso viro priori Fratrum Prædicatorum Oxon', salutem, gratiam et benedictionem. In custodia gregis Dominici pastor inutilis constitutus, imbecillitatem sensus mei et virium, per aliorum Deum timentium diligentiam studeo compensare, Sancto dicente Gregorio, quod pia pastorum mens, quæ sibi non sufficit, ab omnibus vult juvari. Proinde ad fratres vestræ religionis, quam intimo amplector affectu, libenter recurro, ardenter desiderans, ut mecum gregi provideant, et lupos deterreant ab ovili. Licet igitur nominatum illum totiens in mulierum illo nominato collegio, noluerim¹ laborare, ipsum tamen ab aliis laboribus ecclesiæ non exclusi. Ac vehementer admiror quare tantum nitimini in vetitum, quia coram Deo existimo, ipsum inibi turpiter offendisse, pro quo, si sacerdotalis esset magni prælatus tituli, depositionis portaret merito sententiam, si possent contra ipsum convictionis testimonia² inveniri. Quod autem scribitis fratrem Robertum de Cruce rumorem illum tanquam suam delationem revocasse, verum esse mirabor cum id mihi scripserit vel dixerit viva voce. Purgationem fratri offertis a me minime requisitam, qui contra ipsum non ago nec agere intendo, nec peccatum ipsius aliquatenus publicare, sed tantum paterno affectu, teste Altissimo, ad tempus delicti materiam abscindere, quia carbones extinti facilius accenduntur. Nec detractionis ultio animum exagitat contra ipsum. Rogo enim Dominicam Majestatem, ne me tantum permittat vivere quod innocentem prosequar vel veraciter pœnitentem. Sed nec etiam me recolo audivisse, quod ipse statui Fratrum Minorum detraxerit vel personis, quamvis quosdam alios intellexerim pluries in talia

1280.
11 April.
Concerning a delinquent friar.

R. f. 169 b.
A. f. 27 b.

¹ *noluerim*] nuluerim, R., volu-
erim, A.

² *testimonia*] testimonio, MSS.

incircuncisa labia sua atrociter relaxasse, quorum pluri-
mi, quia per mortem ad divinum judicium transi-
erunt, expedit detractiones eorum cum ipsis pariter
sepelire. De litera autem sanctæ memorie domini R.
prædecessoris mei de qua scribendo mentionem fecistis,
frequenter stupui qualiter de tam benigno, tam sapi-
enti pastoris¹ domicilio, potuit tanta crudelitas tan-
taque inconsideratio provenire. In ipsa enim tota
Fratrum Minorum regula indirecte sub consolationis
specie enumeratur,² paupertas altissima pro loculis dis-
pensative habitis, pedum nuditas pro aptitudine dis-
cursus, et similia, quæ pater ille sanctissimus utinam
tacuisset. Quod autem frater ille literam ipsam uni
sæculari ostendit, puto nutu Altissimi esse factum, et
hoc pluribus expedire. Non igitur vobis durum, ca-
rissime, videatur si in proposito de prædicto fratre
pristino persevero, quia adhuc sine scandalo aliud fieri
non valeret. Modico autem decurso temporis spatio,
secundum vestrum testimonium et conscientiam in-
tendo vestris annuere precibus, si novum aliquid inter-
im eveniens non obsistat. Valete in Christo et
Virgine gloriosa. Datum apud Egleshall', iii. id. Aprilis,
anno consecrationis nostræ secundo.

CI.

TO HIS OFFICIAL OF WINCHESTER.

[1280.]
13 April.

Allows the
executors
of the late
bishop to
deal with
his goods.

R. f. 24.
A. f. 149 b.

Frater J[ohannes], dilecto filio officiali nostro Wintoniensi, sede vacante, et aliis ad quorum notitiam
præsentes literæ pervenerint, salutem. Noveritis
quod nos domino Radulpho de Staunford, capellano,
Thomæ de Barham, Hugoni Tripacy, Willelmo de
Cumbe et domino Johanni le Botiller, executoribus
in testamento bonæ memoriæ quondam Wintoniensis
episcopi nominatis, exhibito nobis inventario de bonis

¹ *pastoris*] *pectoris*, A.

| ² *enumeratur*] *eiulatur*, A.

ipsius episcopi prius confecto, concessimus eisdem, quod armenta, blada, et alia bona ad defunctum spectantia, quæ servando servari non possunt, seu quæ distrahi expedit in præsenti, libere distrahere valeant prout viderint expedire, ita quod in proximo parlemento post Pascha London' ad nos accedant super ulteriori administratione eis concedenda, ac aliis dictum testamentum contingentibus, facturi et recepturi quod justitia suadebit, et quod interim pecuniam inde provenientem salvo reponant, sicut de ea voluerunt respondere. Datum apud Ecleshal', idibus Aprilis.

CII.

To JOHN DE SOMERSETE.

Frere Jan, etc., a Jon de Somerse, saluz. Sachez [1280.]
 ke le portur de ceste lettre, serjaunt nostre amy le [14 April.]
 prince de Wales, sicume nus quidums, pria ly roy,
 sicume il conte, ke il suffrist ke il peust parler a Is willing
 sire Ammery de Muntford', e le roys sen escusa, si- for the
 cum il dist, pur co ke il nest pas en sa garde, einz bearer, a
 est la nostre. Pur la queu chose le portur de ces with
 lettres nus pria saunz lettre du prince ou de sa femme, Amauri de
 ke nus suffrisums ke il parlast a luy. Pur la queu if not dis- Montfort,
 chose nus vus maundums, ke pus ke li roys, par ke pleasing to
 vous gardez le chastel, ne ly vont paz ottrier la nor dan- the king,
 parole auvant ditte, pernez bien garde si vus par gerous. R. f. 71.
 nostre suffraunce le poez fere ou devez, kar kaunt est
 en nus saunz despleyre au roy e saunz vostre peryl,
 nus volums bien ke il parle a luy en maneyre seure.
 De qui ne de cunseyl ne de autre manere mal ne
 blame naveygne, ne a vus ne a nus, donez vus ent
 bien garde. Dieu vus garde. Done fust ceste lettre a
 Eglisshal' le jour de Paumes.

CIII.

To THOMAS, PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

1280.
 [22 April.] Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis fratri Thomæ ejusdem ecclesiæ priori et conventui, salutem, gratiam Concerning money et benedictionem. Prudentiæ vestræ literas recepimus matters. Intends to per præsentium portitorem, in quibus continebatur consecrate the bishop quod dilecti et fideles nostri officialis et senescallus ex of Lincoln parte nostra petiverant, ut concessæ inducæ trecentarum at Lambeth. marcarum in proximo solvendarum vestra benevolentia R. f. 170 prolongationem acciperent, et trecentæ marcæ A. f. 142 b. alias remitterentur, intuitu caritatis. Quam petitionem, quia instabilem quandam proterviam pretendere videbatur, non credebatis de nostra conscientia processisse. Et hoc in vobis tanquam laudabile acceptamus, quod de nobis, qui paternitatis ad vos licet indigni nomen gerimus, sentire aliquid indignum faciliter nolebatis, circa quos vobis fatemur quantum recolere possumus integre veritatem, quod prædictis clericis nostris qui nostra importabilia gravamina non ignorant, ut erga vos et quoscunque alios pro alleviatione¹ nostra generalibus verbis injunximus facerent quod valerent. Remissionem igitur trecentarum marcarum magis pro me quam per me fuisse neveritis postulatam, nisi quatenus in verbis generalibus fuit a prædictis forsitan intellecta. Hoc enim pro certo scire vos volumus, quod quamvis diu sub Christo paupere voluntarii mendici fuerimus, hiis tamen temporibus mendicitatis ignominiam subire non proponimus ullo modo. Nec tamen ingrati gratiæ esse proponimus, nec pro dengata gratia indignari. Scribitis, carissimi, præterea, vos mirari pariter et moveri de electo Lincolnensi quod pro consecratione sua nullum facit Cantuarie apparatus, adjungentes quod, si alibi consecretur, magnum erit discordiæ seminarium et quietis cordium

¹ *alleviatione*] *alienatione*, A.

turbatum. Circa quod vestræ modestiæ intimamus, nos dudum sperasse tres electos, scilicet Lincolniensem, Londoniensem et Wintoniensem, in ecclesia nostra et vestra Cantuariensi consecrasse, et hoc ob amorem vestrum et sanctorum reverentiam solummodo, novit Deus. Sed quia permittente Domino judicio isto concursus patet, ut cernitis, impediri, nimis nobis grave existeret parlimuento dimisso pro unico homine Cantuariam festinare, et iterum sine quiete media redire in terminos Walliæ visitandos. Propter quod non credentes nos prædecessoribus nostris in aliquo inferiores existere in hac parte, intendimus dictum electum in capella nostra de Lameheth' dante Domino consecrare ipsius electi beneplacito et assensu. Et sciatis quod si hoc ipsum in vestrum redundare crederemus¹ præjudicium, id nullatenus faceremus. Si quis autem hujusmodi gratia seminaverit discordiam, credimus quod lapis quem projicit in capitib⁹ proprii periculum revolvetur. Ut filii igitur pacis, carissimi, ambulate, et nobis in hiis quæ Dei sunt fiducialiter adhærere, scientes nos minas² hominum non timere. Valete. Datum apud Egleshal', die Lunæ Paschæ, consecrationis nostræ secundo.

CIV.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Frater [Johannes], etc., episcopo Exoniensi, etc. Intelleximus quod quidam vobis retulit, quod nos quan-
dam excommunicationis sententiam auctoritate nostra
in quendam domini regis bajulum promulgatam, de-
buimus revocasse. Volentes igitur vos scire plenius
veritatem, dicimus quod quicunque talia vobis retulit,
mendacia dixit, nec illud pro aliquo vivente homine
fecisset. Sed quia denunciatus erat excommuni-

[1280].
30 May.
Has not
revoked
but only
suspended
the excom-
munication
of a bailiff
of the
king.
R. f. 170.
A. f. 28.

¹ *crederemus*] *crederetis*, A. | ² *minas*] *mīna*, in A.

catus, et factum pro quo dicebatur in sententiam incidisse, propter omnino contrariam assertionem partium venit in dubium, protestando quod sententia stabilis remaneret si praedictus bajulus in sententiam incidisset, denunciationem factam nullatenus revocavimus, sed suspendimus donec veritas negotii inquisitione claresceret facienda. Cujus rei gratia illum existere innodatum cum suis fautoribus, dante Domino, suo tempore poterit declarari, nec aliud de nobis velitis aliqualiter cogitare. Datum juxta Guldeford', die Ascensionis.

CV.

TO HIS OFFICIAL OF CANTERBURY.

1280. Frater [Johannes], etc., officiali suo Cantuariensi salutem, etc. Meminimus nos nuper fructus ecclesiæ de Bisopsgreave pro quibusdam defectibus, tam in domorum repairs to ædificiis quam ornamentis ecclesiæ repertis, sequestrari be done in the church fecisse. Demum autem procurator Ottonis Caputh defuncti, quondam rectoris ejusdem ecclesiæ, coram nobis comparens, ipsum sequestrum tali conditione obtinuit of Bishopsgreave, of which Otto Caputh was rector. R. f. 56 b. A. f. 154. relaxari, ut videlicet prius de reparandis omnibus defectibus tam in ædificiis quam in ornamentis ecclesiæ fidejussorias exponeret cautions. Super quibus quid hucusque factum extiterit penitus ignoramus. Quocirca discretioni vestræ committimus et mandamus firmiter injungentes, quatenus de præmissis inquirentes diligentius veritatem, si dictas cautions sufficienter esse præstitas inveneritis, fidejussores ipsos auctoritate nostra per censuram ecclesiasticam compellatis ad integrum reparationem et refectionem omnium defectuum prædictorum. Si vero super hiis nihil inveneritis esse factum, fructus ipsius ecclesiæ et quæcumque alia bona dicti defuncti sequestretis, et sub sequestro faciat arctius detineri; mandantes districte firmario ecclesiæ memoratae, et sicut nobis de ipso sequestro respondere

volueritis inhibentes, ne quicquam de bonis ipsius defuncti penes eum residentibus ejus executoribus vel aliis quibuscunque restituat, donec prædicti omnes defectus integre reparentur, et super hoc a nobis aliud receperit in mandatis. Quid autem super hiis inventeritis, nobis quamcuius fieri poterit fideliter intimetis. Denunciantes insuper ipsi firmario quod si ipsa bona a suis manibus permiserit elongari, nos ea de ipso usque ad quadrantem ultimum requiremus. Datum apud Wyttene,¹ ii. non. Junii, consecrationis nostræ anno secundo.

CVI.

TO MERTON COLLEGE.

Frater [Johannes], etc., scholaribus de Merton', etc. [1280.]
 In remedium studii pereuntis congregationem nostram
 fecisse, Deo providente, dispositam, et tam temporaliter
 quam spiritualiter, a viro prudentissimo in disciplina
 scolastica stabilitam, cuius quidem fundatoris vestri
 tantam constat fuisse prudentiam, ut ab ipsis ordinatio-
 nibus, quas mente sollicita pertractavit, communi-
 cato etiam multorum sapientum consilio, non sit faci-
 liter recedendum; quinpotius, ut protervus argui
 poterit et ingratus, quicunque ipsius beneficia gra-
 tuita suscipiens et ejus beneplacitis minime adquies-
 cens. Quapropter, carissimi, nos qui ipso volente
 ratione archiepiscopalnis officii collegii vestri gerimus
 patronatum, vos hortamur in Domino et districte præ-
 cipimus sicut nostro vultis præsidio consolari, quatenus
 vitam vestram, mores et studia prædicti fundatoris
 vestri sacris dispositionibus in omnibus conformetis,
 vos de maneriorum bonis non aliter implicantes quam

Exhorts them to observe the founder's intentions.
4 June.
R. f. 170.
A. f. 28 b.

¹ *Wyttene*] Hampton in A.

ipse provide ordinavit, pro certo scientes quod si secus egeritis, indignationem Altissimi infallibiliter incursum, modicitatis nostræ sollicitudinem gravabit in immensum, qui labores nostros vobis parati sumus impendere, si tantum viventes pacifice et honeste studio ut expediat intendatis, nec a vobis sub cœlo aliud expectamus. Et quia Christo Domino militatis, supplicamus ut in scholasticis aciebus maneatis ordinati invicem, et ad ducem. Invicem quidem ut nulla sit in vobis dissensio partialis, non patriæ sectio, quoniam terrena se esse corda demonstrant quæ terrarum finibus dividuntur, sed omnes in Christo uniti, solam in agendis boni et mali differentiam attendatis. Duci vestro insuper in licitis et honestis omnibus pareatis, ne pro ingratis se sentiens laborare, ad procuranda commoda vestra tristitia gravedine retardetur. Quem idcirco supportetis ad modicum, quia fundator vester prudentissimus vos et bona vestra ipsius industria commendavit. Tantum igitur circa præmissa faciatis nostris precibus et amore, ne extracto gladio coganur inobedientiam diris vulneribus flagellare. Valete in Christo et Vir[gine] gloriosa. Datum apud Wyttene, ii. non. Junii.

CVII.

TO THE ABBOT OF ST. EDMUNDS.

1280.
22 June.
Against
Ralph de
Anneto,
who is in-
juring
Christ-
church.
R. f. 170 b.

Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis viro abbatii Sancti Edmundi, salutem et sinceram in Domino caritatem. Ad vestram cupimus notitiam pervenire, quod gloriosus Christi athleta Sanctus Thomas Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, apostolicæ sedis legatus, non solum ex Cantuariensis ecclesiæ dignitate, sed etiam missus legatus in Angliam auctoritate sedis apostolicæ speciali, paululum antequam pro ecclesiæ libertatibus patiens triumpharet, excommunicationis innodavit sententia omnes illos qui bona

ecclesiæ Cantuariensis quomodolibet defraudarent, vel jura infringenter, seu quaslibet obtentas canonice libertates, maledictionem suam tandem imprecans omnibus illis qui Cantuarienses monachos præsumerent indebite molestare. Quidam tamen, ut intelleximus, de vestris, utpote Radulfus de Anneto cum complicibus suis, prædictis monachis capituli nostri Cantuariensis, Dei timore postposito, præsumunt in rebus et libertatibus plurimum derogare, quorum gravamina nostra veraciter reputantes, vos rogamus pariter et hortamur quatenus si est ita, prænominatum Radulfum cum complicibus suis et fautoribus a tanto patre sententialiter innodatos, cuius sententiam quantum ad nos pertinet, exequi proponimus, justitia mediante, ut excommunicatos vitare curetis et omnes vestros a consimili discrimine revocare, facientes nihilominus dictæ ecclesiæ cum satisfactione de dampnis illatis restitui jura sua, tantum super hoc facientes ut vigeat in nobis et vobis mutuæ solatium caritatis. Valete. Datum apud Lilleshulle, x. kal. Julii, consecrationis nostræ secundo.

CVIII.

TO LLEWELLYN.

Magnifico principi ac domino Lewelino, principi Walliæ, [1280.]
frater J[ohannes], etc. Excellentiam vestram, quam pri- 10 July.
dem sincero affectu cordi nostro astrictam tenuimus, cujus ef- Is pleased
lætanti animo si fuisset possibile vidissemus, effectum desiderii subtraxit nobis præsentium dierum at his com-
malitia, quia, quicquid pene facimus, detractione perver- with the
titur æmolorum. Tamen, quantum secundum Deum bishop of
possumus, honori vestro parati semper erimus obsequi- Bangor.
um impendere et favorem. De compositione autem R. f. 170 b
inter vos et dominum episcopum Bangorensem amica- A. f. 143.
biliter deducenda, gaudemus plurimum, Altissimum de-

precantes ut dignetur illi tractatui vestro sui spiritum consilii destinare. Hoc certissime scientes quod, quamvis personæ ecclesiasticæ ut plurimum sint fragiles et infirmæ, multum tamen displicet Altissimo, quando occasione quantumcunque fragilium ministrorum¹ læduntur aut violentur ecclesiasticæ libertates cui læsioni excommunicationis sententia est annexa. Consulimus igitur vobis bona fide, ut quantum justitia requirit ecclesiae deferatis. Quod faciendo Deum semper vobiscum habebitis, et hoc supposito non oportebit a facie adversarii formidare. Quod si, impediente humani generis inimico, tractatus vester in pace minime concludatur, cum impedimenta nobis significata fuerint, remedium ut poterimus efficax proponimus adhibere, et nos ipsi, si angustia temporis sustinuissest, Assavensem et Bangorensem diceceses nostri laboris ministerio lustrassemus. Petitiones, autem pro duobus clericis vestris, Mad' scilicet filio Magistri et Willelmo filio Danielis, quantum possumus volumus exaudire. Sed licet ad ordines ascendere minime compellantur, currit eis tamen tempus nisi infra annum ascendant ad sacerdotium, et vacant eorum beneficia ipso jure, cujus dispendii² vobis tale remedium indulgemus, ut hac vice tantum præsentetis ipsos ad eadem beneficia iterato, et nisi episcopus eos admiserit, nos ob vestram reverentiam admitemus. Miramur autem plurimum de archidiacono Bangorensi, qui se de laico feodo intromittit ad vestrum dominium pertinente. De quo episcopo scribimus ut de talibus se nullatenus intromittat, nisi ad hoc jus habeat quod nescimus. Regratiamur vobis de leporariis³ nobis missis, quibus frequenter indigemus pro exercenda ecclesiæ nostræ in talibus libertate. Valeat excellentia vestra per tempora longiora. Datum apud Teruen, vi. idus Julii.

---

¹ *ministrorum*] misericordia, A.

² *dispendii*] disponendi, A.

³ *leporariis*] leporarii, R.

CIX.

TO THE RECTORS IN EXEMPT PLACES.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, rectribus universis per loca exempta, et ad nostram collationem spectantia, per Cantuariensem dicecesem constitutis, salutem, gratiam et benedictionem. Non est tutum modernis infringere quod a sanctis prædecessoribus patribus observatum dicitur et salubriter institutum. Quia igitur, dilecti filii, jam comperimus jurisdictionis exercitium in vestris ecclesiis et parochiis ad vos jure consuetudinario pertinere, ac vos in possessione continua et pacifica jurisdictionis a tempore, cuius non exstat memoria, perstitisse, quod revera non absque causa et utilitate ecclesiarum ipsarum a tam sanctis patribus prædecessoribus nostris creditur usitatum, quamquam bonæ memorie frater R[obertus], prædecessor noster immediatus, ob defectum et negligentiam aliquorum, qui tunc temporis in commissis sibi parochiis residentiam facere contempnentes, per suos mercenarios, de lana potius et de lacte quam de animarum salute curantes, jurisdictionem hujusmodi exercere, seu potius pervertere præsumebant, per aliquod tempus secus præceperit observari. Nos, qui prædecessorum nostrorum inhærere vestigiis, et jura quæ vobis ab antiquo competit immutata servare proponimus, advertentes quod jam cessat causa quæ prædecessorem nostrum videbatur movere, quodque vos, qui supra commissum vobis gregem immediata diligentia vigilatis, nos citra varias occupationes distractos multipliciter relevare poteritis, cum grave onus pluribus impositum ab multis facilius quam ab uno debili supportari poterit, et quod ex observatione contraria vacationis tempore et alias forte per alios, qui in vos jurisdictionem non obtinent, multa poterunt in nostri et vestri præjudicium attemptari, exercitium jurisdictionis omnimodæ qua in vestris consuevistis uti parochiis ab antiquo, tam in causis testamentariis et

1280.

22 July.

Grants to
the rectors
in exempt
places in
his diocese
their an-
cient rights
in testa-
mentary
and other
causes.

R. f. 71.

matrimonialibus, quam aliis quoquaque nomine censemantur, libere et integre vobis concedimus, et auctoritate metropolitica, non obstante aliquo facto prius habito, per præsentes literas ex certa conscientia perpetuis temporibus confirmamus. Ita tamen quod hæc nostra concessio et confirmatio ad rectores residentes vel nostris obsequiis vacantes, quos residentes reputamus, et non ad alios se extendat. Inhibemus autem ne quis contra hanc nostram concessionem vel confirmationem quoquaque tempore, quacunque arte vel ingenio temere venire, vel ipsam violare sine nostra vel successoris nostri licentia speciali quoquo modo præsumat, sub poena excommunicationis, quam ex nunc proferimus in scienter contrarium facientes. Volumus etiam et concedimus quod vicarii duntaxat in ecclesiis appropriatis, in quibus non sunt rectores sæculares, in ipsis parochiis hujusmodi jurisdictione, tam in causis testamentariis quam aliis, utantur. Ita tamen quod de causis matrimonialibus nisi tantum usque ad sententiam diffinitivam se nullatenus intromittant. In cuius rei testimonium præsentes literas ad æternam rei memoriam sigilli nostri fecimus impressione muniri. Datum in prioratu S. Thomæ Martiris juxta Stafford', xi. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CX.

TO THE DEAN OF NEWCASTLE-UNDER-LYNE.

1280.
22 July.
Orders
him to ex-
communi-
cate per-
sons who
have de-

Frater [Johannes], etc., decano de Novo¹ Castro super Lunam, salutem, etc. Quia nimis excresceret audacia plurimorum et in aliorum offensas eorum temeritas insaniret, si virga deficeret corrigentis, expedit ut præsidentis providentia castigetur temeraria præsumptio

¹ *de Novo] de Novo de Novo, A.*

subditorum. Cum itaque nonnulli parochiani ecclesiæ de Mocleston decimas, mortuaria et cetera jura ecclesiastica debita et consueta ipsi ecclesiæ, ut accepimus, subtrahere conentur, in præjudicium ecclesiasticæ libertatis, discretioni vestræ tenore præsentium committimus et mandamus, quatenus omnes illos qui jura hujusmodi, quæ præfatae ecclesiæ ex antiqua et approbata consuetudine debentur, maliciose subtrahunt, auctoritate nostra excommunicationis sententia innodetis, et excommunicatos publice nuncietis, quoisque condigne satisficerint de subtractis. In ejus rei testimonium, etc. Datum apud S. Thomam (Stafford), xi. kal. Augusti, consecrationis nostræ secundo.

prived the
church of
Muckle-
stone of
tithes, etc.
R. f. 170 b.
A. f. 28 b.

CXI.

TO THE DEAN OF GARTREE.

Frater J[ohannes], etc., decano de Gertre, Lincolnensis dicecesis, salutem, gratiam et benedictionem. Ex insinuatione multorum de prædicta dicecese ad curiam nostram confluentium nuper audivimus, quod pendente controversia habita, sexdecim annis transactis, super ecclesia de Horthun' in archidiaconatu Leycestr', inter dominum Thomam de Neville, ex parte una, et magistrum Robertum de Picheford, ex altera, cancellum prædictæ ecclesiæ funditus est prostratum, nec est cursæ alicui dictorum litigantium illud reficere quoquomodo. Quocirca vobis in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus vice et auctoritate nostra fructus prædictæ ecclesiæ in manu vestra artius sequestrantes, ita quod nullus prædictorum litigantium ad eos manum apponat, duabus vel tribus viris fidelis dignis de eadem parochia custodiā dictorum fructuum nostro nomine committatis. Ita quod exinde per visum vestrum pecuniam redigent, et ex ea reædificant honorifice cancellum ecclesiæ supradictæ, et vos et ipsi nobis respondeatis de residuo prædictorum fructuum, cum super hoc per nos fueritis requisiti. Datum apud

1280.
24 July.
Orders
him to
sequester
fruits of
Horton
church for
the repair
of the
chancel, and
to compel
the prior of
Wolston to
contribute.
R. f. 57.

Bredon', ix. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno secundo.

Inhibentes expresse ex parte nostra, sub poena excommunicationis prædicto domino Thomæ de Neville, ne Galfridum de Weinfeud, capellanum dicti loci, quamdiu prædictæ deservit ecclesiæ, aliqualiter occasione sui servitii inquietare seu molestare præsumat. Datum ut supra. Item, quoniam datum est nobis intelligi quod . . . prior de Wulricheton' percipit in eadem parochia tertiam partem omnium decimarum, tam majorum quam minorum, vobis mandamus quatenus dictum priorem moneatis et efficaciter inducatis ut ad reædificationem cancelli contribuat supradicti. Alioquin ipsum ad hoc faciendum auctoritate nostra et nomine compellatis. Datum ut supra.

CXII.

THE DEAN AND CANONS OF WOLVERHAMPTON.

1280.
27 July.

Excom-
municates
them
for re-
sisting his
visitation,
and cites
T. de
Camilla,
who styles
himself
dean.
R. f. 72 b.
A. f. 33
A. b.

In nomine Domini, Amen. Quia nos frater J[ohannes], etc., Conventrensem et Lichfeldensem diœcesem auctoritate metropolitica visitantes, ad ecclesiam præbendalem de Wolverenehampton' causa visitationis inibi exercendæ personaliter accedentes, invenimus . . . decanum et canonicos ejusdem ecclesiæ nostro in hac parte processui resistentes, et nos, ne nostrum exercere valeamus officium, repellentes, quamquam satis nobis constet per certificationem venerabilis fratris nostri ² domini . . . Conventensis et Lichfeldensis episcopi, ac aliorum loci ordinariorum, prædictos decanum et canonicos præminitos esse legitime de adventu nostro in prædictam diœcesem, causa visitandi clerum et populum ejusdem, ac sufficenter esse monitos, ut nos ad visitandum reverenter admittant, juxta canonicas sanctiones, et hoc publicum sit et notorium, per totam diœcesem memoratam; monemus eosdem ex habundanti iterato pro prima, secunda et tertia monitione, cum ulteriori dilationi

¹ *Conventensi*] *Coventensi* A. | ² *= nostri*] omitted in R.

locus non pateat, ut ab impedimentis et perturbationibus hujusmodi omnino desistant, et nos ad exequendum circa eos et ecclesiam eorum officii nostri debitum, reverenter admittant. Et quia iidem decanus et canonici adhuc in sua malitia tanquam inobedientiae filii persistentes, nobis in eorum ecclesiam vetantes ingressum, nos impediunt et repellunt ne possimus officii nostri debitum in præfata ecclesia libere exercere, pronunciamus et declaramus eosdem in excommunicationis sententiam latam in Oxoniensi concilio contra turbatores libertatis ecclesiasticæ incidisse, et etiam in illam sententiam quam nuper in Conventrensi et Lichfeldensi capitolis, in nostræ visitationis initio, tulimus, contra omnes illos qui processum visitationis nostræ in ipsa diœcese aliquatenus impeditirent. Statuentes nihilominus et præfigentes eisdem terminum peremptorium, diem Mercurii scilicet in vigilia Beati Petri proximo ventura, ut ipsa die, ubicunque fuerimus in nostra provincia, compareant legitime coram nobis, exemptionis suæ si quod habeant privilegium ostensuri. Et quoniam Tedisius de Camilla, qui se dicit decanum ecclesiæ præfatae de Wolverenehampton', ad præsens agit, ut dicitur, in partibus transmarinis, citamus eundem peremptorie ut citra Pascha Resurrectionis Dominicæ proxime sequens, coram nobis legitime compareat, ostensurus si quid habeat pro se, quare non debeat a nobis tanquam noster subditus in eadem ecclesia visitari, et hoc sub poena excommunicationis majoris, quam ex nunc in personam suam proferimus, et quam ipso facto eum incurrire volumus, pro eo quod nos ad visitandum non admittit, si infra dictum tempus idein decanus coram nobis non ostenderit, si quod habet exemptionis privilegium in hac parte. Et ut prædicta omnibus nota fiant, præsentem scripturam sigillo nostro duximus roboram. Actum in cimiterio prædictæ ecclesiæ, vi. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo.

CXIII.

To EDWARD I.

[1280.]   Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], regi
 29 July.   Angliæ, etc., frater J., etc. Regiæ serenitatis literas
 Has re-   pro Osberto de Bedeford¹ clericu vestro recepimus
 ceived his   affectuose rogantes, ut nos quasdam demandas sibi
 letter, and   faciendas respectuaremus amore vestri, quousque super
 will defer   hiis et aliis adinvicem colloquium habuerimus per-
 the execu-   sonale. Ad quod dicimus quod, quantum secundum
 tion of the   Deum possumus, in omnibus parati sumus obsequi
 sentence   regiæ voluntati. Verum unum vos scire volumus,
 against   quod idem Osbertus pro pluralitate beneficiorum quæ
 Osbert of   tenet vocatus, non extitit, sed pro eo quod in visi-
 Bedford.   tatione nostra repertum est ipsum nuper cum quadam
 R. f. 94.   vidua contraxisse, et aliis etiam enormibus criminibus
 A. f. 68.   dicitur infamari, quæ propter ejus honorem, vobis ad
                 præsens non duximus propalanda. Invenimus præter-
                 ea per ordinarios loci, quod ipse Osbertus nullum titulum
                 obtinet in ecclesia de Colishul', quam detinet illicite,
                 pro eo quod custodiam quam habuit in ea loci episcopus
                 revocavit, nec de jure patronatus aliquid fuit tactum
                 nec lis mota coram nobis ex suggestione monialium,
                 ut falsum est suggestum sublimitati vestræ, juxta quod
                 quædam literæ nobis auctoritate missæ regia prætendebant.
                 Ipsa autem die qua excellentiæ vestræ recepimus
                 literas rogatorias, ut dicto Osberto deferremus, sicut
                 ceteris clericis vestris, priusquam easdem recepissimus
                 literas, pronunciatum fuit in auditorio nostro a com-
                 missariis nostris, nobis, teste Deo, nescientibus, omnia
                 sua beneficia, non solum Coleshul', in quo nullum habet
                 juris titulum vel colorem, vacare de jure. Cujus sen-
                 tentiæ executioni supersedemus, donec vestro fuerinus
                 colloquio consolati. Malentes quod qui in sordibus est
                 sordescat adhuc, quam tranquillitatem animi vestri in
                 aliquo offendamus, cui optamus quantum secundum

---

¹ In place of this name A. reads W. T.

Deum possumus in omnibus complacere. Custodiat
Dominus excellentiam vestram per tempora longiora.
Datum Lych', iiiii. kal. Augusti.

CXIV.

WM. DE SENKEWORTH, CANON OF LICHFIELD.

Universis, etc., frater J., etc. Cum nos nuper in Sentence diœcese Coventrensi visitationis fungentes officio, in-^{passed on him for various crimes.} venissemus per inquisitiones legitimas Willelmum de Senkeworth, tunc canonicum Lichfeldensem et recto-^{R. f. 171.}
^{A. f. 41 a.} rem ecclesie de Aston, ejusdem dicecesis, atque canon-
icum ecclesie de Cnoshale, variis atque gravissimis criminibus notabiliter irretitum, adeo ut singula quasi notoria censerentur, propter quæ si contra eum fuisse-
set de juris rigore processum, nedum depositionis a beneficio, sed etiam degradationis ab ordine sen-
tentiam meruisset, notam etiam perpetuæ infamiae vel ex genere criminum, vel saltem ex sententia pro eisdem, seu super eisdem, condemnatoria incur-
risset, ex quo et ad beneficia ecclesiastica suscipi-
enda imposterum, necnon ad susciendos ulteriores ordines, nihilominus et ad ministrandum in ordinibus jam susceptis, factus fuisse inhabilis in æternum. Quia tamen idem Willelmus non judicium sed misericordiam a nobis humiliter expetivit, ordinationi nostræ et gratiæ de alto et basso totaliter se submittens, nos eidem non mediocriter parcere cupientes, circa personam ipsius et statum tale curavimus adhibere moderamen. Ecclesia de Aston' supradicta, quam etiam ex alia causa quam propter sua crimina de jure vacantem invenimus, ipsum privavimus, renunciationem quoque canonice et præbendæ de Coleuiz quas habebat in ecclesia Lich-
feldensi, quasque in manus venerabilis fratris nostri Co-
ventrensis et Lichfeldensis episcopi libere et spontanee resignavit, ratam habuimus et habemus pariter et acceptam, adeo ut nullo unquam tempore ex quocunque

titulo seu jure seu imposterum adquirendo, sive jam quæsito sive ex nova collatione, sive ex nova præsentatione seu permutatione, spes eidem Willelmo valeat aliqua superesse, ad memoratam ecclesiam de Estone seu præbendam præfatam de Colewiz aliquotiens aspirandi seu etiam redeundi. Famæ tamen suæ et opinioni parcimus, eidem quantum in nobis est et juris et facti infamiam ut possimus remittentes, ipsum quoque ad beneficia ecclesiastica recipienda imposterum seu etiam in futurum quantum ad nos attinet habilem dimittimus, si tamen vita laudabilis et honesta conversatio eum de cetero comitentur, et eum super reatu homicidii sibi hactenus impositi a quibusdam conscientia non accuset, quod id ipsum suæ conscientiæ et conscientiæ venerabilis fratris nostri Coventrensis et Lichfeldensis episcopi, si idem frater noster eundem Willelmum aliquo beneficio ecclesiastico in futurum decreverit honorare, duximus relinquentum, sicuti uterque in extremo examine coram Deo voluerit respondere. Sub qua etiam districione conscientiæ utriusque dispensative permittimus, ut præfatus Willelmus præfatam canoniam et præbendam, quam habuit in ecclesia de Cnoshale, retineat et habeat et gaudeat sicut prius; simili tamen articulo quo supra præfatum Willelmum habilem reputavimus in futurum ad beneficia ecclesiastica obtainenda. Iotas conditiones adjicimus, si ea eidem alias canonice offerantur, et si in crimina seu in criminibus, de quibus alias coram nobis fuerat irretitus, passurus non sit de cetero recidivum; quod si eum in crimina sæpedicta vel aliquod eorundem, quod absit, relabi contigerit imprudenter, decernimus exnunc ut ipse relapsus criminis ad beneficium ecclesiasticum obtainendum seu recipiendum ipso facto reddat inhabilem, et perpetua juris infamia efficiat maculatum. Adjicimus insuper quod si aliquo modo per quamecumque curiam ecclesiastical vel sacerdotalis ab ordinatione nostra, cui se submisit, publice resilire præsumat, nihil prædictorum sibi volumus suffragari, nobis

addendi et minuendi seu mutandi facultatem in prædictis omnibus reservantes, juxta quod nobis saluti suæ videbitur expedire. Valete, etc. Datum, etc.

CXV.

TO LLEWELLYN, PRINCE OF WALES.

Magnifico principi ac domino Lewlino principi [1280.]
Walliæ, domino Snaudon', frater J[ohannes] permis- 9 Aug.
sione [divina] Cantuariensis ecclesiae minister humilis,
totius Angliæ primas, salutem, gratiam et benedic-
tionem. Prudentiæ vestræ nuper recepimus literas,
sollicite inquirentes formam pacis inter excellentissi-
num principem dominum regem Angliæ et vos dudum
initam, pro eo quod videbatur quadam responsione
regia, occasione defensionis inter excellentiam vestram
et dominum Griffinum suborta, in claro articulo violata.
Scribitur ei in forma pacis sic: "si vero¹ præfatus
" princeps jus vendicaverit in aliquibus aliis terris
" extra quatuor cantredos,² fiet sibi justitia secun-
" dum leges in terris illis ubi contentiones oriuntur
" usitatas," etc. Econtra rex respondit per organum
vocis nostræ, legum nomine vel consuetudinum illas
intelligi, secundum quas reges Angliæ pacis tempore
partes illas consueverunt regere et discordias termi-
nare. Fatetur quidam quod hanc protulimus senten-
tiam, sed non solam, immo adjecimus quod leges
etiam propriæ illarum partium et consuetudines, quæ
justæ essent et rationabiles, et juramento coronæ
suæ, quo tenetur a regno suo omnes malas leges et
consuetudines tollere, minime derogantes, etiam ser-
varentur. Rationes³ autem quare videbatur prælatis et
principibus in concilio regis præsentibus, non esse par-
tium vestrarum legibus totaliter adhærendum, plures

In reply to
a question
about the
observance
of the
peace be-
tween him
and Ed-
ward I.

R. f. 94 b,
A. f. 136.

¹ *vero*] non, in A.

² *cantredos*] *cancredos* in A.

³ *rationes*] ratio, in MSS.

erant. Primo quidem, quia ostensis nobis legibus Horlida, quibus Wallenses uti dicuntur, plura vidimus irrationabilia contineri, quæ etiam a vestratibus condemnantur. Secundo, quia si standum est consuetudini in regimine quorumcunque, magis videtur legem facere consuetudo regia, cuius voluntas legis habet vigorem, quam consuetudo aliqua subditorum. Tertio, quia, ut superius est notatum, jurat rex in coronatione sua omnes malas leges tollere, et consuetudines justitiæ contrarias abrogare, nec potuit aut debuit, aliquo juramento subsequenti derogare priori, quod ad jus regium præ cæteris omnibus dinoscitur pertinere. Omnino autem consuetudines vestræ videntur justitiæ adversari, quum homicidia et alia plura crimina sententialiter non dampnatis, discordias et[iam] litigantium cogendo eos ad pacem ineundam, et non per rationis calculum ut dicitur terminatis. Incendia et alia gravamina sustinens, et multa alia quæ nobis sub sigillo autentico distincte per articulos a vestris partibus sunt transmissa, quæ utriusque Testamenti legibus derogant manifeste. Credentes igitur quod dominus rex intendat pacem prætactam inviolabiliter observare, consulimus et rogamus ut eidem paci vestrū animū coaptetis. Quod si leges aliquas vel consuetudines rationabiles habeatis, quæ sine juris et Dei injuria valeant tolerari, nisi dominus et rex super hiis sollicite requisitus, eas observari jubeat, justam causam vos habituros credimus conquerendi, cum tamen in hoc resederit consilium magnatorum, ut rex suas ibi tantum faciat consuetudines observari, secundum quas antecessores sui reges partes illas pacis tempore judicarunt. Clerus autem prædictum apposuit moderamen, ut scilicet leges illarum partium rationabiles conserventur, et hoc placuit ipsi regi. Ecce igitur, carissime, responsio ad consultationem vestrām qualis nobis ad præsens (credimus divinitus) ministratur, paratique sumus in omnibus, in quibus secundum Deum poteri-

mus, excellentiam vestram nostro ministerio consolari. Ad hæc noveritis dominum papam misisse ad nos et suffraganeos nostros solemnem nuncium pro liberatione fratris vestri domini Almarici.¹ Valeat excellentia vestra in Christo et Virgine gloria. Datum juxta Coventriam, v. idus Augusti [1280].

CXVI.

To POPE NICOLAS III.

Sanctissimo patri ac domino N[icolao], Dei gratia 1280. sacrosanctæ Rōmanæ ac universalis ecclesiæ summo pontifici, frater J[ohannes], permissione divina sacerdos ecclesiæ Cantuariensis cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Præclaræ considerationis vestræ, pater sanctissime, oculus non ignorat, qualiter sancta informatione vestra edoctus processerim, ad extirpandam effrænatam quorundam, quin potius multorum, audaciam, spreta apostolica dispensatione occupantium beneficia plurima curam habentia animarum. Quæ pestis eo erat insanabilior quo in multos serpendo processerat, et dum rarus vel nullus hoc malum superior arguebat, rejectis circa hoc statutis concilii Lugdunensis, licitum simpliciter putabatur. Nec erat facile homines generosos afflentes et honoribus assuetos subito ad pauperiem deprimere verecundam. Dum igitur, junctis severitate et clementia deliberarem circa hoc perficere vestræ immo et divinæ beneplacitum voluntatis, consolatus est me plurimum dominus Antonius dictus Bek, fidelissimus regis Angliæ secretarius, qui tertia die mensis Augusti statum suum, quantum ad beneficia curam animarum habentia, mœsi sufficienti procuratorio in Cantuariensi

¹ Amauri de Montfort, whose sister Eleanor had married Llewelyn. Nicholas III. wrote on his behalf to Edward I., 17 Feb. 1280, (Rym. ii. 144).

provincia subdidit voluntati. Quorum dum numerum inquirerem, intellexi per ejusdem procuratorem ipsum tantum quinque beneficia cum cura in Cantuariensi provincia obtainere. Quorum unum ad patronatum cuiusdam prioratus pertinens, illico conferendum decrevi. Tria vero residua patronos laicos habentia, sed et quartum, de quo est contentio inter patronum clericum et laicum, adhuc in ipsius reliqui manibus, donec vestro edocear oraculo quid agendum; quia publice mihi assentitur clementiam vestram disponere, tam ipsi quam ceteris clericis quibusdam regalibus, dispensationis gratiam impertiri. Quocirca vestrae supplico pietati, cuius memoria ærumnam meam pluries consolatur, quatenus circa hoc suspensionem animi mei dignemini sublevarē, scientes quod cum modico adjutorio clementiae vestrae propositum assequar circa talia, favente Domino, quod nullius rigoris conatibus assecutus fuisse, vel assequerer in futuro. Hoc nihilominus dominationi vestrae certa sponsione affirmans, quod nullum sine dispensatione apostolica, plura cum cura animarum beneficia¹ obtainentem, nisi hoc purgato vitio, recepi ad episcopaloris honoris gratiam vel recipiam in futuro. Conservet Dominus sanctam sublimitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora, etc.

CXVII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF WINCHESTER.

1280.
3 Sept.
Advice on
the election
of a bis-
hop.
R. f. 171.
A. f. 29.

Frater J[ohannes], etc., priori et conventui seu capitulo Wyntoniae, salutem gratiam et benedictionem. In Christi navicula collisa fluctibus, allisa cautibus, concussa oppressionum turbine laborantes, gravati multiplicitate ingemiscimus, et turbati pro eo quod clamoribus nostris denegatur auditus, quasi peccatis nostris exigentibus, juxta comminationem Mosaycam, "cœlum

¹ *beneficia*] *babentia*, R.

sit desuper æneum,¹ nobis factum dissimulante ira Altissimi, ac tolerante nostræ infelicitatis temporibus continuis incrementis ecclesiam opprimi et confundi. Periclitantis igitur matris scandala a nostris in tremendo judicio manibus novimus exigenda, et ab illis etiam, qui nobiscum pro sorte sua habent utilitati publicæ providere, nisi totis studuerimus viribus inundantibus periculis obviare. Amore igitur familiari, pondere et officii debito pastoralis, ad vos dirigimus preccs nostras, nihil aliud petituri, nisi quod sine divinæ maledictionis fulmine omittere non potestis. Quia igitur solemni ecclesiæ habetis providere, per spiritum consilii de pastore, secundum potestatem olim vobis traditam, propter præsumptionem de conscientiis vestris habitam, et monastica sanctitate, supplicamus per aspersionem divini sanguinis Domini, et effusi pro ecclesia cerebri Sancti Thomæ insuper adjurantes, quatenus Deum habentes præ oculis, de probata meritis et sapientia studeatis providere personam quæ oderit avaritiam, et sic in castitate probata, quæ et in minoribus ecclesiæ officiis, verbo profecerit et exemplo, ut visa sancta æmulatione vestra cogantur obmutescere religionis æmuli detractores. Recolentes ab apostolorum principe scriptum esse, “Quis est qui “vobis noceat, si boni æmulatores fueritis? Sed et “siquid patimini propter justitiam, beati. Timorem “autem ne timueritis, etc.”² Et quia ad tantum onus vix sufficiens reperitur, illam etiam recolatis apostolicam sanctionem, non carnali affectu sed discreto iudicio, debuistis³ ecclesiasticum officium et beneficium in persona magis idonea dispensare. Quia igitur solum Deo honorem querimus, et nullum vobis hominem nominamus, nec ex parte nostra volumus nominari, nostris faveatis precibus ut cœlitus destinatis. Recolentes scriptum esse, “Qui vos audit, me audit; qui vos

¹ Deuteron. xxviii. 23.

² 1 Peter iii. 18.

³ *debuistis*] debuisti, MSS.

“ spernit, me spernit.”¹ Quod si ad istas humilitatis nostræ preces aures claueritis obduratas, rogamus Dominum et sanctos suos, quibus in peccatoris spiritu ministramus, quatenus inter nos et vos librato iudicio sic terreat delinquentes, ut ex quorum parte germinet injuria, ultionis severitas patefaciat toti regno; tantum igitur circa præmissa, carissimi, faciatis, ut liberi sitis in tremendo iudicio² a tot perditione animalium, quot habet Wyntoniensis episcopus gubernare, et imbecillitas nostra per vos invenisse se gaudeat adjutorem. Valete in Christo pro nobis Altissimum deprecantes, quia et nos vestri memoriam gerimus coram Deo. Datum apud Buggeden,³ iii. Non Septembris anno Domini MCCLXXX.

CXVIII.

To POPE NICOLAS III.

[1280.] Sanctissimo in Christo patri ac domino N., etc., frater J[ohannes], etc. Nisi modicitatem meam suavis clementiæ vestræ in filios familiaris experientia animaret, non auderem³ sublimitatem vestram cœlestibus deditam, omnium ecclesiarum distractam negotiis, meis importunis scriptitationibus molestare. Scio enim capreas cervosque camporum cœlestium sibi fieri in injuriam reputare, quotiens tranquillitas vestra indebito strepitu disturbatur, sed memor sacræ sollicitationis vestræ quam mihi explorationem injunxitis regalis propositi circa negotium Terræ Sanctæ, expectans lucem, tenebras repperi, et qui ipsum illuc Deo duce prefecturum fidelidigna asseveratione credideram, ut vobis nunciatum fuit præpropere, jam rumore territus, quare nihil aliud ad præsens vestræ sapientiæ suggestere audeo, nisi me in hac parte secreti sui pro varietate relatuum

¹ Luke x. 16.² *iudicio*] *iudicione*, A.³ *auderem*] *audere* in A.

misterium ignorare. Recolit autem vestra sanctitas scriptum esse, "sicut divisiones aquarum, ita cor regis "in manu Domini; quocumque voluerit, inclinabit "illud."¹ Quod si ab illo servitio crucis Dominicæ regem ipsum retraxerit finaliter necessitas aut voluntas, pro relevatione Terræ Sanctæ nulli, ut existimo, bona fide magnati Angliæ poterit ad hoc collecta pecunia laudabilius vel utilius seu consolabilius pro communitate cleri et populi, quam domino Edmundo germano dicti principis, assignari. Ipsum enim exercitium armorum cum liberalitate magnifica fecit militibus carissimum sibi in magna astrictorum multitudine, et amor Christi fervidum in crucis negotia pro viribus assumenda. Hæc vobis, pater sanctissime, indubitanter significo, qui sollicitudini vestræ, si quid aliud a rege nunc agente in remotis, cum approximaverit, invenero, scribere non tardabo. Custodiat Dominus sanctam paternitatem vestram, ecclesiæ suæ bene et prospere, per tempora longiora. Scriptum in episcopatu Lincoln',
iii. id. Septembri.

CXIX.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri
episcopo Cicestrensi salutem. Fraternæ paternitatis vestræ zelantes, sicut nostrum honorem amare
ferimus, si quando de vobis aut vestris aliquid audimus
quod pontificalis celsitudinis condescentiæ refragetur.
Intelleximus siquidem dilectum nobis dominum Julianum la P. fuisse ecclesiæ suæ de Cumpton' injuste
privatum, et vos eandem alteri contulisse, in quem sine
dispensatione apostolica hujusmodi ecclesiastici beneficii jus non cadit. Et quia testimonium habere ab
hiis qui foris sunt antistitio² est studendum, rogamus
fraternitatem vestram quatenus, si est ita, faciatis dicto

1280.

Sept.

Desires
him to re-
storeJulian la
P. to thechurch of
Compton.

R. f. 165.

¹ Proverbs, xxi. 1.| ² *antistitio*] *antistio*, MSS.

Juliano integre restitui beneficium cum fructibus interim injuste perceptis, quos non posset ab vexatione extortos bona fide conscientia retinere. Scientes quod multum ex corde vobis scribimus, sperantes preces nostras apud vos minime repellendas, sicut vestras in auditorio nostro scimus favorem et gratiam liberaliter, quantum justitia patitur, obtenturas. Quid autem jam feceritis vel facere decreveritis, nobis per exhibitem præsentium rescribatis. In quamcunque vero partem negotium terminetur, præcipimus ut magister Robertus de Wisterton, qui de facto ecclesiæ incumbit possessioni, ad serenandam conscientiam [nostram], nobis infra mensem a data præsentium dispensationem exhibeat circa hujusmodi, si quam habet. Tantum igitur [faci]atis in hac parte, ut vestris beneplacitis in futurum artius allegemur. Datum apud Buggeden' . . id. Septembris, consecrationis nostræ anno secundo.

CXX.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

1280.
17 Sept.
Desires
him not to
interfere
with the
church of
Aldelym
which he
has com-
mended
to A. de
Eastry.
R. f. 50.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri domino . . ejusdem dono gratiæ Coventrensi et Lichfeldensi episcopo, seu archidiacono Cestriæ, dicti episcopi coadjutori, salutem. Quia tempore visitationis nostræ in vestro episcopatu, ecclesiam de Aldelym, vestræ diœcesis, caro commensali nostro magistro Anselmo de Estria, capellano, prout nostro incubuit officio, commendavimus, nullo penitus reclamante, et dictus Anselmus dictæ ecclesiæ de Aldelym possessionem ea occasione pacifice est adeptus, vobis in virtute obedientiæ districte præcipiendo mandamus, quatenus durante nostra commenda, in dicta ecclesia de Aldelym nihil attemptetis in nostri præjudicium seu attemptare præsumatis, sicut poenam canonicam cupitis evitare. Datum apud Buggeden, xv. kal. Octobris, consecrationis nostræ anno secundo.

CXXI.

To CARDINAL ORSINI.

Domino Matheo :—Satis mihi tristis rumor insonuit, 1280.
 vestræ fuisse reverentiæ nunciatum, me, qui omnes recipientes plura cum cura beneficia absque dispensatione apostolica in omni solemnitate excommunicatos esse denuncio, hujusmodi beneficia conferre consimilia habentibus ac retinentibus, et eosdem in meis obsequiis com-morari, et quod est deterius me hujusmodi ambitione diabolica infectos electos in episcopos confirmare. Circa A. f. 12 b.
 quæ illam, quam novit Altissimus, vestræ providentiae significo veritatem, quia totus iste rumor, etiam si per Angliam insonuerit, processit a spiritu falsitatis. Nec enim plus hujusmodi beneficium conferrem habenti aliud cum proposito retinendi, quam mergerem memetipsum, exceptis duobus dumtaxat casibus, cum videlicet litigiosum confero, non auferens primum usque ad pacificam obtentam possessionem secundi; et cum aliquis aliquod mediocre obtinuit beneficium ante Gregorianum concilium commendatum. Nec istud secundum continuare propono, sed adhuc in tot adversariorum insultibus nullum præter divinum habens adjutorium, nequeo simul currus subvertere Pharaonis. Et Deus ipse Moysen legis latorem non simul sed paulatim¹ docuit subvertere adversarias nationes. Quod autem de confirmatione dicitur hujusmodi electorum, sic est falsum ut per inductionem in singulis cito per Dei gratiam vobis ostensurus sim contrarium falsis suggestionibus veritatem, quod sicut non feci nec faciam pro sæculo universo. Obsecro-igitur, piissime domine, ne credatis quod velim labores illos meos poenitentiales pristinos et pauculos perdere pro illa gloriola temporali, quam per vos traditam mihi paratior sum perdere quam tenere. Hæc autem supplico, pater sancte, pro amore Virginis intemeratae, quæ etiam super yperphaniam porticus et vestibulum templi gloriæ

---

¹ *paulatim*] paulative, MSS.

dignemini sacrosancto patri nostro summo pontifici, si expedire videbitur, intimare, quod ut credo ante revolutam anni periodum sciet sæculi latitudo, nisi Ille qui solus potest manum adjiciat correctricem. Custodiat Dominus, etc. Scriptum apud Sautre, vi. kal. Octobris, anno Domini, etc., octagesimo.

CXXII.

FOR ANTHONY BEK.

1280. Pro domino António Bek :—Universis Christi fidelibus,
26 Oct. etc. Malitia cordium humanorum, quam nec ratio diri-
Denies git, nec caritas moderatur, linguas frequenter propellit
that he has obtained letters apostolic forbidding his con- ferring any ecclesiastical honour on Antony Bek.
R. f. 182. A. f. 88.

lubricas in maculas innocentum. Serpitque in multos eloquii virulentia cancerosi, dum corruptæ conscientiae homines de aliis faciliter propria opprobria suspicantes, incircumcisus proferunt labiis, quod infectis prurigine auribus receperunt. Hinc est quod quidam perditionis filii, ut intelleximus, asserere non verentur nos a sede apostolica literas recepisse, ne dilectum nobis in Christo dominum Antonium Bek', archidiaconum Dunolmensem, nominatum specialiter et notatum, ad aliquem honorem admittamus ecclesiasticum, seu ei aliquid hujusmodi conferamus. Quod quia falsum esse novimus et mendosum, libere protestamur nos nunquam contra ipsius personam aliquid, nominatim vel specialiter, literis aut quibuscunque indiciis, per aliquem mortalium percipisse, quominus possimus ipsum pro multiplici gratiarum munere, quatenus justitia seu jus commune patitur, honorare. Nolentes latere impudentiam detractorum excommunicationis malleo subjacere, omnes illos qui detractorio mendacio presumpunt catholicorum, famam temerarie maculare. In cuius rei testimonium, etc. Datum apud Lameth', vii. kal. Novembris, anno, etc., lxxx.¹

¹ Another hand has added in the margin, "Mirabilis litera, quia do-
"minus fatetur se nunquam re-
"cepisse literas papales contra is-
"tum et vult quod defamare ipsum
"desistant."

CXXIII.

To THE BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Londoniensi. Cum ^{1280.}
 clerus nostræ provinciæ propter hoc coram nobis et ^{3 Nov.}
 coepiscopis nostris Cantuariensis ecclesiæ suffraganeis, ^{Orders}
 variis temporibus specialiter congregatus, concesserit ^{him to ap-}
 domino regi Angliæ quintamdecimam bonorum suo-
 rum secundum taxationem Norwycensem per tres annos
 solvendam, et per collectores ab episcopis ad hoc spe-
 cialiter deputandos, in festis Purificationis Beatae Ma-
 riae Virginis et Nativitatis Beati Johannis Baptiste ^{R. f. 25.}
 ad solutionem hujusmodi terminis constitutis annis sin-
 gulis colligendam; fraternitati vestræ committimus et ^{A. f. 149 b.}
 mandamus quatenus duos clericos in vestra diocese
 collectores ordinetis, qui fideliter eidem superintendant
 negotio et corporale præstent sacramentum de fideli
 reddendo vobis ratiocinio de collectis. Incipiet autem
 primus terminus solutionis memoratæ quintadecimæ in
 festo Purificationis Beatae Mariæ¹ Virginis proximo ad-
 venturo, et secundus terminus in festo Nativitatis
 Beati Johannis Baptiste proximo sub sequente, et sic
 singulis annis usque ad tres annos completos, fiet
 solutio supradicta. Volumus insuper ut, sicut vobis
 incumbit, hoc idem ceteris fratribus nostris coepiscopis
 vestris literis intimetis, ut ipsi similiter in suis diœ-
 cesibus pro dicta² quintadecima ut præmittitur colli-
 genda fideles statuant collectores. Et quid inde, etc.,
 nobis infra Natale Domini, etc. Datum apud Lam-
 heth', iii. non. Novembbris.

¹ *Mariae*] omitted in R.| ² *pro dicta*] producta in MSS.

CXXIV.

TO PETER, PAPAL [VICE] CHANCELLOR.

1280.

6 Nov.

Asks for
directions
how to
deal with a
monk of
Pontefract
and Monta-
acute, im-
prisoned in
London
for for-
gery.
R. f. 25.

A. f. 150.

Venerandæ discretionis viro, sibique in Christo carissimo, magistro Petro sacrosanctæ Romanæ ecclesiæ [vice]¹cancellario, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliae primas, salutem et paratam ejus beneplacitis voluntatem. Noverit prudentiæ vestræ circumspectio quod nuper quendam monachum nigrum, Willelmum nomine, Anglicum natione, qui et dudum in Romana curia existens, de conventu erat Pontisfracti Eboracensis dicecessis, consequenter vero de conventu Montis Acuti, Bathoniensis dicecessis, qui, me legente in curia eadem, falsarius reputatus manus vestras evasisse dicitur fugæ præsidio, illo videlicet tempore, quo pro consimili criminis magistrum Ricardum fecistis in vinculis detineri, in quibus usque hodie perseverat, inventum London' ac mihi per officialem Eliensis episcopi pro falsario præsentatum, feci carceraliter custodiri, faciamque dante Domino, donec per vestram providentiam quid circa ipsum agendum sit mihi per vestras literas innotescat. Elymiacensis vero ordinis esse dicitur, qui nusquam missus, nusquam fixus, girovagantis officio deditus, multa dicitur nepharia perpetrasse. Quid igitur circa ipsum facere debeam, mihi dignemini maturius intimare. Conseruet Deus incolumitatem vestram per tempora longiora. Scriptum London' die Sancti Leonardi.

¹ A space is left between "ecclesiæ" and "cancellario" in R.

CXXV.

THE ROYAL CHAPELS.

Publicatio sententiae contra capellas regias :—In nomine Domini, Amen. Anno a Nativitate Ejusdem MCC. octogesimo, in praesentia mei Johannis notarii et testium subscriptorum, reverendus in Christo pater dominus Johannes, Dei gratia Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliae primas, pro tribunali sedens, legit et publicari fecit quandam sententiam sub hac forma in scriptis :—In nomine Patris et Filii et Spiritus Sancti, Amen. Cum nos nuper frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis totius Angliae primas, visitaturi clerum et populum civitatis et dioecesis Conventrensis et Lichfeldensis, ac primo in ecclesia Conventensi, deinde in Lichfeldensi, monitione canonica praemissa, omnes officii nostri executionem et ecclesiæ nostræ jurisdictionem, exercitium, [vel] potestatem, per nos vel alios auctoritate nostra agenda, gerenda, vel quoquo modo facienda, quacumque arte, quocumque ingenio, vel alio modo qualicumque impedientes, in scriptis excommunicaverimus sub hac forma :—In nomine Domini, Amen. Quia nos, frater Johannes, permissione Divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliae primas, intelligentes ex verisimilibus conjecturis quod quidam iniquitatis filii, suæ salutis immemores, contra libertates nostræ Cantuariensis ecclesiæ veniendo, nostram visitationem seu jurisdictionem metropoliticam impedire, molestare, seu perturbare intendunt, et pro parte malitiose ac temere praesumpserunt, quominus visitationis seu nostræ metropoliticae jurisdictionis officium exercere possimus secundum canonicas sanctiones ; nos volentes malitiis hominum industria quanta possumus obviare, monemus et firmiter injungimus ne quis directe vel indirecte, clam vel palam, per se vel per alium, scienter et

1280.
11 Nov.

Notarial

attestation

of a sen-

tence of

excommuni-

cation on

those who

neglect

the pre-

vious sen-

tence.¹

R. f. 72.

A. f. 33 A.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 47.

studiose officium nostræ visitationis impedit seu perturbet, aut impediri seu perturbari procuret, seu ad ea quæ ad nos ratione visitationis hujusmodi seu nostræ jurisdictionis qualitercunque pertinent, manus, protestatem aut actum quoquomodo extendant; et si quid in hiis forsan in nostri seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium præsumptum fuerit seu etiam attemptatum, illud expresse revocamus ac omnino carere decernimus robore firmitatis, monentes pro prima, secunda et tertia monitione, cum qualitas negotii dilationem ulteriore non requirat, ut ab impedimentis, molestationibus, seu perturbationibus hujusmodi omnino desistant, et quod illicite præsumptum est seu attemptatum in hac parte de cetero non defendant. Alioquin ipsos omnes et singulos perturbatores seu defensores hujusmodi, vel qui eis consilium, auxilium vel consensum clam vel palam verbo, opere seu favore, seu quovis alio modo impendunt, vel in præmissis impendent, cujuscunque ordinis conditionis seu dignitatis existant, exceptis dominis rege, regina, [et] eorum liberis, excommunicamus et extunc excommunicatos denunciamus publice in hiis scriptis. Lecta, lata et pronunciata fuit hæc sententia et omnia et singula suprascripta in capitulo Conventrensis ecclesiæ, anno Domini a Nativitate MCCLXXX., inductione viii., die quarta mensis Martii, præsentibus reverendo patre, domino R. Conventensi et Lichfeldensi episcopo, venerabilibus viris magistris Willelmo de Corneria, domini papæ capellano, Johanne de Lacy, Renerio de Florencia, juris professoribus, et pluribus aliis:— Postmodum vero cum nos, prout ex relatu fidei dignorum ac facti experientia percepimus, quod nonnulli iniquitatis filii, suæ salutis immemores, ac in suis maliciis stare ac perseverare gloriantes, nostram sententiam supradictam vilipendere non timebant, et adhuc vilipendunt, nos et nostram visitationem ac ejus effectum, jurisdictionem et officium, contra statuta tam canonica quam legalia, in nostri et ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium non modi-

cum et gravamen, pertinaciter perturbantes ac multipliciter impedientes, nos et nostros contra bonum obedientiæ contemnentes, quorum quidam in sui erroris defensionem et nostri officii elusionem, a nobis et nostra jurisdictione se exemptos esse contendunt; et licet in eos ob eorum inobedientiam, contemptum pariter et obstinationem, animadvertere de jure possemus, prout patet cuilibet jura rectius intuenti, volentes tamen misericorditer procedere in hac parte, eisdem diversos terminos ad ostendendum siquid juris specialis seu communis haberent, quod eis sufficere deberet in hac parte, plures duximus assignandos, ipsi vero in sua pertinacia persistentes, et nos contra justitiam contemnentes, nihil juri communi aut speciali seu rationi consentaneum in præmissis hactenus nobis ostendere curaverunt. Nos vero tantam inobedientiam, insolentiam¹ et contemptum, sub dissimulatione impunitas dimittere non valentes, sive in ecclesia de Pencriz sive quacunque alia libertati Cantuariensis ecclesiæ abusu simili derogante, omnes hujusmodi malefactores seu nostri et ecclesiæ nostræ Cantuariensis jurisdictionis contra justitiam perturbatores, in præfatam incidisse excommunicationis sententiam declaramus, ac ipsos propter nova sua delicta et injuriosas præsumptiones continuatas monemus una monitione pro prima secunda [et] tertia monitione præmissa, ut a præmissis omnibus penitus desistant, ac nos et nostros ad nostri officii executionem de cetero admittant, dicecesano obedient, nullam jurisdictionem sibi injuste absque papali, archiepiscopali, et episcopali auctoritate usurpent. Alioquin omnes et singulos hujusmodi contrarium facere præsumentes in hiis scriptis excommunicamus, et nostram sententiam supradictam, ut præmittitur, alias latam innovantes, eosdem in eandem nostram sententiam incidisse, excommunicatos esse publice nunciamus; inhi-

¹ *insolentiam*] *sollenciam*, MSS.

bentes eos tanquam excommunicatos ab omnibus catholiceis evitari, donec demissa falsa exemptione et mentitæ jurisdictionis abusu, vel simpliciter ad obedientialem ecclesiæ redeant unitatem, vel doceant se verum hactenus exemptionis ac exercendæ jurisdictionis privilegium habuisse. Lecta et lata fuit hæc sententia in capitulo monasterii de Waledene, Londoniensis dicecessis, die undecima mensis Novembris, anno prædicto, inductione octava, præsentibus magistris Alano de Frestone, archidiacono Nortfolchiae, Reynero de Florencia, canonico Lichfeldensi, Anselmo de Estria, Johanne de Bekingeham, Johanne de Exon', Willelmo de Holaym, notario publico, et aliis testibus ad hoc specialiter convocatis.

CXXVI.

TO THE BISHOP OF ELY.

1280.   Frater J[ohannes] etc., venerabili fratri domino
 17 Nov.   H[ugoni], Dei gratia Eliensi episcopo, salutem et
 The prior   sinceram in Domino caritatem. Licet dudum in con-
 of Ely has   gregationibus nostris London', de consensu omnium
 urged the   episcoporum ibidem præsentium et procuratorum absen-
 infringement   tium ordinatum fuerit, ut singuli episcopi in suis
 of Peckham's   dioecesibus officium per præsidentes capituli ordinis
 prohibition   Sancti Benedicti Abyndonie detruncatum integre
 of the use   resumi faciant, prout a sanctis patribus fuerat insti-
 of the mu-   tutum, nosque auctoritate ordinationis hujusmodi in
 tiliated   visitationibus nostris per omnia loca religiosorum ordinis
 office pro-   prædicti, mutilationem officii per dictos præsidentes fac-
 posed by   tam dampnaverimus, et antiquum officium ordinis statu-
 the Bene-   erimus decantari, necnon ipsos religiosos a contributione
 dictine   pro scolis habendis per eosdem præsidentes imposta
 chapter at   duxerimus absolvendos, omnes sententias in contrarium
 Abingdon.   latas decernentes irritas, nisi aliud pro se habeant
 R. f. 50.   quam sciamus; . . prior tamen Eliensis in contemptum

auctoritatis nostræ et ordinationis prædictæ, per quædam loca religiosorum quæ visitavimus, post nos per se vel per alium circuiens, ordinationem nostram et præceptum circa resumptionem dicti officii auctoritate dictorum præsidentium totaliter revocavit, asserens temerarie religiosos ipsos nobis in hiis quæ ad eorum spectant generale capitulum non teneri. Cum itaque memoratos præsidentes nihil in præjudicium ordinariæ jurisdictionis certum sit statuere non valere, ac per detrunctionem dicti officii cultus divinus videatur minui, quem volumus nostris temporibus exaltari; fraternitatem vestram monemus et hortamur in Domino quatenus memoratum officium per omnes domos dicti ordinis in vestra diœcese existentes faciatis integre sine aliqua diminutione resumi. Injungentes vice et auctoritate nostra dicto . . . priori sub poena animadversionis districtæ, ut in locis omnibus et singulis, quibus nostras sententias seu ordinationes ipse vel suus monachus asseruit non tenere, per se vel suum monachum ipsum officium publicet resumendum, et quod in elusionem nostræ jurisdictionis temerarie præsumpsit, caute studeat revocare. Quod si quoscumque abbates vel priores dicti ordinis præfatæ ordinationis super officio resumendo contemptores inveneritis, extunc ipsi ac majores domorum. hujusmodi excommunicationis sententiam incurvant, quam in ipsis, si inobedientes fuerint, proferimus in hiis scriptis. Et tamdiu monasteria eorum interdicto subjaceant, donec ad unitatem redcuentes ecclesiæ per nos meruerint sibi gratiam absolutionis impendi. Quid autem feceritis vel facere decreveritis in præmissis, citra festum Nativitatis Domini proximo sequentis per vestras patentes literas harum continentis seriem, nobis fideliter intimetis. Valete. Datum apud Wymundeham, xv. kal. Decembris, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXXVII.

TO THE DEAN OF NORWICH AND OTHERS.

1280.   Frater J[ohannes] permissione divina, etc., dilectis in
 25 Nov.   Christo filiis de Norwico, de Fleg, de Brok', de Humiliard', de Redenhale Hengham, de Carnewic, de Fyng-ham, de Lenha, de Becham, de Tefford, de Bresle et de Luttinglond' decanis, vel eorum vices gerentibus, salutem, gratiam et benedictionem. Querelam dilectorum in Christo filiarum . . priorissæ et conventus de Carhowe recepimus, continentem quod nonnulli iniquitatis filii, suæ salutis immemores, redditus annuos ad ecclesiam suam spectantes occultant et detinent, ac eosdem terminis debitis et consuetis ad solvendum præfatis monialibus, cum ab earum nunciis super hoc requiruntur, recusant solvere minus juste, contra libertates eisdem circa hoc concessas temere venire non verentes, in non modicum ipsarum monialium præjudicium et grave jacturam. Quocirca vobis et singulis vestrum in virtute obedientiæ et sub poena canonica firmiter injungendo mandamus, quatenus dictorum reddituum occultatores et detentores moneatis et efficaciter inducatis ut ipsos redditus, statutis terminis, præfatis monialibus vel earum nunciis persolvant integraliter ut tenentur, et de subtractis satisfaciant competenter. Alioquin ipsos canonica monitione præmissa in singulis ecclesiis vestrorum decanatum, diebus Dominicis et festivis, pulsatis campanis, candelis extinctis, in genere publice et sollempniter excommunicetis seu excommunicari faciatis; inquirentes diligenter de eorum nominibus, et quos in hac parte culpabiles inveneritis, ipsos servato juris ordine nominatim¹ excommunicetis seu excommunicari faciatis, tam diu præmissa exequentes donec prædicti detentores ad condignam satisfactionem pervenerint in præmissis, et absolutionis gratiam meruerint obtinere Valete. Da-

¹ *nominatum*] *nominatis*, MS.

tum apud Thorp juxta Norwicūm, vii. kal. Decembris,
anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ
secundo.

CXXVIII.

To EDWARD I.

A tres noble seygnur Edward, Deu grace rey de [1280.]
Engletere, seygnur de Irlaunde, duc de Aquitaygne, 13 Dec.
frere Johan le prestre de Caunterbire saluz en grant reverence. Sire, sachez ke par la priere le esveske Will grant
de Norwiz, jeo otriay a Johan de Ausone, persone de John de
Wimbeldon, ke il pust demurrer a Parys al escole treis Ausone
auns estudiant en divinite, e ke il tant dementers longer
apreist del. Engleis pur enseygner sun poeple en lu e license to
en tens. E il, si cumme mau reconisant grace ke jeo study at
li ay fete, ne me fine de angoyser par diverse prieres, Paris,
ke ieo li enloyngne sun terme, plus ceo crei pur when he
mettre sa ferme a poynt, ke pur amur de la divinite. R. f. 94 b.
E se il ne esteit pur lamur de vostre reverence, vreiment
jeo li retrerreie kant ke jeo ly ay otrie, mes nepurkant
pur ceo ke vos prieres ne seient voides, quant
jeo saverai comment il avera despendum les treis auns,
jeo frai de greignur respit la volente Deu e la vostre,
se il seit issi covenable as almes ke il ad en garde.
E, sire, pur Deu mercy ne vous mellez de gens que ben
de seinte iglise turnent en marchandise. Sire, Deus
gard vostre seygnurie e quant ke vous amez. Ceste
lettre fu escrite a Gymmyham, le jour Seynte Lucie.

CXXIX.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi domino E[wardo], Dei *Litera*
gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci *captionis*
Aquitaniæ, frater J[ohannes], etc., salutem cum *reveratione* of

the secular rentia et honore. Excellentiae vestræ tenore præsentium innotescat, quod Thomas de Aldelyme, laicus, et Thos. de Aldelyme and others, magister Ricardus de Peulisden et Ricardus Povere, clerici, ob eorum manifestas et multiplicatas contumacias pariter et offensas, majoris excommunicationis sententia auctoritate nostra meruerunt exigente justitia innodari. Qui in eadem sententia per xl. dies et amplius perseveraverint et adhuc persistunt, animo indurato, in animarum suarum periculum et aliorum perniciosum exemplum. Quocirca celsitudini regiae supplcamus ut, cum sancta mater ecclesia non habeat quid ultra faciat in hac parte, jubeat super hoc secundum regni consuetudinem, justitiae fieri complementum, ut quos timor Dci a malo non revocat, sæcularis saltem cohercio cohipeat a peccato. Valeat et vigeat excellētia vestra in Christo semper et Virgine gloriosa. Datum, etc.

1280.
13 Dec.
Has au-
thorised
Ph. of
Cornwall
to com-
plete the
visitation
of his
diocese.
R. f. 25 b.
A. f. 150.

CXXX.

To [ROGER DE LONGESPEE], BISHOP OF COVENTRY
AND LICHFIELD.

Episcopo Coventrensi et coadjutori suo, contra capellas regias, de commissione facta magistro Philippo:— Frater J[ohannes] etc. venerabili fratri episcopo Coventrensi et Lichfeldensi, et magistro Jordano coadjutori ejusdem, salutem, etc. Quia quocumque potestas nostra protenditur, ibidem adesse non possumus præsentia corporali, ideo quæ nobis¹ incumbunt, per tales interdum exequimur, de quorum probata industria fidem gerimus pleniorum. Hinc est quod dilectum clericum nostrum magistrum Philippum de Cornubia, exhibitorem præsentium, transmittimus ad supplendum pro nobis inchoatæ per nos visitationis nostræ officium

¹ *nobis*] nobis nobis in A.

in vestræ dicecse, contra illos qui contra nostram et vestram auctoritatem exemptionis privilegium usurpare contendunt. Vobis etiam et cuilibet vestrum tenore præsentium committimus et mandamus, quatenus omnes illos qui sine archiepiscopali vel episcopali auctoritate in vestra diœcese injuste sibi jurisdictionem vendicant, per excommunicationis et interdicti sententias ab exercitio jurisdictionis hujusmodi desistere compellatis. Quod si ipsos, spretis vestris monitionibus et mandatis, inveneritis imposterum jurisdictionem aliquam sine speciali privilegio aliquatenus usurpare, vel sententias excommunicationis in aliquos non obediens eisdem proferre, vos extunc ipsos, in quos sententias hujusmodi protulerint, per vos et per alias in locis ubi expedire videritis, denuncietis publice et solemniter non ligatos, sed et sententiarum hujusmodi illicitos prolatores per usurpationem et violationem nostrorum ac vestrorum jurium in excommunicationis sententiam incidisse. In cuius rei testimonium præsentibus sigillum nostrum est appensum. Datum apud Gymingham, id. Decembris, anno Domini MCC. octagesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXXXI.

To PHILIP DE St. AUGUSTINO.

Commissio facta magistro Philippo super facto capellarum :—Frater J[ohannes] etc. dilecto filio magistro Philippo de Sancto Augustino, clero nostro, salutem, gratiam et benedictionem. Ad exequendum et supplendum fideliter pro nobis et nomine nostro processum nostrum inchoatum nuper in visitatione nostra in Conventensi et Lichfeldensi diœcese, contra decanos, canonicos, ministros, seu vicarios capellarum de Dereby, de Salopia, de Pencriz, de Bruges, de Stafford, de Wolverenehampton et de Tetenhale, qui contra auctoritatem archiepiscopa-

1280.
13 Dec.
Commission to
complete
a process
begun in
the visita-
tion of the
diocese of
Coventry
and Lich-
field.

R. f. 25 b.
A. f. 150 b.

lem [et] episcopalem se exemptos esse contendunt, jurisdictiones per se multiplices exercendo, secundum formam cujusdam nostræ sententiaæ per nos latæ, cuius transcriptum tibi sub sigillo nostro transmittimus, vel aliam quam melius videris expedire, tibi tenore præsentium vices nostras committimus cum coercionis canonicae potestate. Mandamus insuper ut eos quos in hac parte rebelles et in sua malitia indurato animo pertinaciter perseverare inveneris, ne ex iniquitate sua gloriari debeant, aut ecclesiastica pereat disciplina, si per te ad unitatem ecclesiæ reduci non poterunt, cites peremptorie ut infra certum diem a te statuendum coram nobis ubicumque fuerimus in nostra provincia compareant, recepturi super hoc quod justitia suadebit. In cuius rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum. Valete. Datum apud Gymnyngham, idus Decembris, anno Domini MCCLXXX., consecrationis nostræ anno secundo.

CXXXII.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

1280.   Frater J[ohannes] etc., venerabili fratri episcopo
 13 Dec.   Cicestrensi, salutem et sinceram in Domino caritatem.
 Desires   Cum mercatores Lucani pro negotiis communitatæ co-
 him to pay   episcoporum et fratrum nostrorum ac cleri nostræ Can-
 20*l.* to the   tuariensis provinciæ in curia Romana promovendis,
 merchants   tempore bonæ memoriæ domini Roberti Cantuariensis
 of Lucca   archiepiscopi, prædecessoris nostri, eisdem prædecessori
 as his   et coepiscopis certam pecuniæ summam ad ipsorum
 share of   preces et instantiam mutuassent; ad cuius solutionem
 money lent   certis loco et terminis eis faciendam, facta prius divi-
 for the af-   sione pro rata, quam quilibet episcopus tam pro se
 fairs of the   quam clero suæ dioecesis ex consensu cujuslibet ipso-
 bishops   rum erat fideliter agnitus, iidem episcopi se firmiter
 and clergy   obligarunt: ac vos, pro residuo portionis vos et clerum
 of the pro-
 vince in
 the time
 of Kil-
 wardby.

vestræ diœcesis contingente, in viginti libris adhuc sitis R. f. 25 b.
astricti mercatoribus antedictis, ad cuius residui solu- A. f. 150 b.
tionem ipsis mercatoribus faciendam in singulis nostris
congregationibus oraculo vivæ vocis vos monuimus di-
ligenter, nec vos hactenus eisdem mercatoribus satis-
facere curaveritis, nostras monitiones in hac parte
voluntarie contempnendo. Vos ex abundanti monemus
iterato et in virtute obedientiæ firmiter injungimus,
quatenus præfatis mercatoribus vel ipsorum certo nun-
tio præfatas viginti libras infra quindenam a tempore
receptionis præsentium integro persolvatis. Alioquin,
licet inviti et dolentes, coacti tamen ex continuata
dictorum mercatorum instantia, vestra hoc exigente
mora, negligentia seu defectu, capellam vestram extunc
in hiis scriptis ecclesiastico supponimus interdicto. Ita
quod nec per vos nec per alium, durante hujusmodi
interdicto, inibi liceat¹ divina officia celebrari, ulterius
etiam contra vos processuri si ad nos querela perveniat
iterata. De damnis etiam, expensis et interesse quæ
præfati mercatores prætextu prædictæ pecuniæ suis ter-
minis non solutæ se asserunt incurrisse, infra præ-
dictum tempus cum eis taliter componere studeatis,
ne iidem mercatores de vobis apud nos querimoniam
occasione prædicta deponere compellantur. Nihilominus
ad memoriam reducentes in ultima nostra congrega-
tione nuper London' habita de communi consilio et
assensu fratrum nostrorum prædictorum præsentium
et procuratorum episcoporum absentium fuisse decre-
tum, ne quis eorundem fratrum præsentium, seu pro-
curatorum episcoporum absentium, a civitate London'
recederet, donec ipsis mercatoribus pro rata portionis
quemlibet episcopum ut præmittitur contingente, esset
plenarie satisfactum. De die vero receptionis præsen-
tium, et quicquid inde feceritis, nobis infra octo dies
præfatam quindenam immediate sequentes, per literas

¹ *liceat*] *licet*, in A.

vestras patentes harum seriem continentes, in virtute
obedientiae qua nobis estis astricti significare curetis.
Valete. Datum apud Gymmyngham, idus Decembris,
consecrationis nostræ anno secundo.

Ista forma scribitur omnibus episcopis subscriptis.
Archiepiscopus Cantuariensis debet xx. libras.
Episcopus Wigorniensis . . . . viii. l. vi. s. iiiii. d.
Episcopus Oxoniensis . . . . lviii. marcas.
Episcopus Conventrensis . . . . l. marcas.
Episcopus Sancti David . . . . xix. l. xiii. s. iiiii. d.
Episcopus Norwicensis . . . . lvii. l. vii. s. iiiii. d.
Episcopus Heliensis . . . . iii. l. iiiii. s.
Episcopus Landavensis . . . . x. marcas.
Summa :—ccvii. l. iiiii. s. viii. d.

CXXXIII.

To [G. GIFFARD] BISHOP OF WORCESTER.

[1281.]
4 Jan.

Explains
his pro-
ceedings
about the
church of
Chipping
Norton.

R. f. 50 b.
A. f. 94 b.

Episcopo Wygornensi, frater J[ohannes], etc., salu-
tem, etc. Pro certo vos scire volumus quod ea non
intendimus facere quæ vestræ caritati debeant dispi-
cere, et hoc non solum ex amore fraternalis affectionis,
qua tenemur vos sicut fratrem carissimum in Domino
consolari, sed etiam ex amore sincerissimo quo vos
habemus præ ceteris nobis copulatum. Dudum decla-
ratione nostra facta Radyngiæ de fratrum nostrorum
consensu, quod omnes institutiones personarum factæ
per locorum ordinarios in ecclesiis, quarum collatio ad
summum pontificem vel ad nos per lapsum temporis
erant canonice devolutæ, essent irritæ et inanes, ac nos
ecclesiam de Chepyngnorton', spectantem ad collationem
nostram ex causa prædicta, dilecto filio R. de Gloucestre,
clericu nostro, contulissetmus intuitu caritatis; magister
W. de Chiryngton', clericus vester, coram nobis com-
parens, literas institutionis de se factæ in dicta ecclesia
per venerabilem fratrem nostrum Lyncolniensem epi-

scopum exhibuit, asserens nos ad collationem prædic-tam indebitate processisse, pro jure suo prætendens quod dominus Nicholaus de Wodeford', qui nuper dictam ecclesiam detinebat, fuit in eadem secundum formam Lugdunensis concilii canonice institutus. Ad quod probandum sumptum quoddam habitum ut dicebat de matricula bonæ memoriæ Ricardi Lincolniensis epis-copi, sub sigillo venerabilis fratris nostri nunc O. ejus-dem loci episcopi, coram nobis judicialiter offerebat. Verum cum constaret nobis ex descriptione generali quam idem Lincolniensis episcopus virtute decreti nostri facti Radingiæ nobis fecerat, prædictum Nicholaum ipsam ecclesiam nomine custodiæ tantummodo tenuisse, quam quidem descriptionem sequentes, eandem ecclesiam contulimus, prout ad nos spectabat, nostro clerico memorato, plenam fidem præfato sumpto me-moratæ descriptioni dilucide repugnanti, non duximus adhibendam. Cumque præfato magistro W. hoc specialiter petenti terminum dedissemus ad probandum veritatem eorum quæ tenor dicti sumpti plenius continebat, idem magister deliberatione habita, de probatione hujusmodi omnino desperans, omne jus quod sibi ratione institutionis de se factæ in dicta ecclesia competiit vel competere poterit quoquomodo, commodo etiam possessionis quam de facto in dicta ecclesia nactus fuerat occasione præfatæ institutionis, quam professus est per scripturam publicam contra præfatum decretum nostrum, in nostri juris injuriam, illicite attemptatam, pure, sponte, absolute in manus nostras ac simpliciter resignavit. Quocirca fraternitati vestræ, quam onni reverentia prosequi volumus et amore, non displiceat quod est factum. Quoniam enim promotionem dicti clerici vestri vos affectare cognos-cimus, nos contemplatione vestri sibi gratiam quam alias facere concepimus, cum opportunitas aderit, faciemus. Datum apud Cokesford', ii. non. Januarii, etc.

CXXXIV.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH.

[1281.] Frater [Johannes] etc., fratri Thomæ priori Christi
5 Jan. Cantuariensis et ejusdem loci capitulo,¹ salutem, gra-
 tiam et benedictionem. Quamvis a caritate vestra du-
 dum fuerimus invitati, ut ad vos videndos et conso-
 landos² dirigeremus celerius gressus nostros, necessitate
 tamen multiplici in aliud perurgente, nondum valui-
 mus mutuum circa hoc complacitum adimplere. In-
 tendimus autem, si jubeat Altissimus impedimenta
 cessare, vobiscum celebrare Pascha proximum, pro eo
 quod dominus rex non intendit æstate sequenti trans-
 fretare, præsertim si pax vel treuga inter reges Franciæ
 et Hispaniæ sit firmata. Obsecramus igitur per Christi
 misericordiam, ut sic invenire possimus vos sobrie,
 juste ac pie Domino famulantes, ut honorem ecclesiæ
 præ ceteris in Anglia sublimatæ consonis moribus
 exaltetis, ut sicut videlicet cathedræ magisterio vos
 Dominus præ ceteris sublimavit, sic conversatio præ-
 stantior honoret cathedralm, ne de macula pestilentiae
 arguatur. Et tu, frater Thomas, prior ecclesiæ Salva-
 toris, quem idcirco absolvi ad tempus a vinculis te-
 merarii juramenti, ut per te refloreat quod marcuerat
 et fœtebat, sic argue et obsecra in omni patientia et
 doctrina ut non debeamus tibi cum venerimus errata
 omnia imputare. In correctionibus igitur viriliter te
 habeas et prudenter, agens omnia de illorum consilio
 seniorum quos nulla macula criminis noveris infama-
 tos.³ Et si in officiis quispiam constitutus,⁴ quorum
 provisio nostræ ordinationi reservata dinoscitur, ali-
 quem vel aliquos inveneris contumaces adversarios ho-
 nestatis quod non credimus, quamvis hujusmodi sint
 auribus nostris multipliciter instillata, volumus et man-

¹ *capitulo*] capitulum, A.³ *infamatos*] inflammatos in A.² *consolandos*] consolendos in A.⁴ *constitutus*] constitutus in A.

damus ut nisi tertio moniti in capitulo ab insolentia resipuerint, licentiam habeas non absolvendi, sed interim eos ab officio suspendendi, donec humilitati didicerunt in sanctorum medio et sanctissima congregatione dignis Deo excubiis famulari. Quia igitur, carissimi, solam in vobis Dei querimus gloriam, et vos toti mundo honorabiles exhibere, obsecramus multis angustiis circumsepti, quatenus in hoc solummodo nos dignemini consolari, scientes quod nullo modo possetis majus nobis gaudium procurare. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud Crek', nonis Januarii.

CXXXV.

TO THE BAILIFF OF SOUTH MALLING.

Frater [Johannes], etc., ballivo suo de Suthmalling', salutem, gratiam et benedictionem. Si Symon Le Bunde et Galfridus le Chaunterell', qui parcum nostrum de Ryngmere intrarunt et quandam feram ibidem ceperunt, poenitentiam quam eisdem injunximus per dilectum filium . . decanum de Suthmallyng' nostris literis exequendam peregerint vel sint in faciendo eandem, vobis mandamus quatenus eosdem decetero ea occasione nullatenus molestetis, vel faciatis aliqualiter molestari. Valete. Datum apud Suthmere, vi. id. Januarii, consecrationis nostræ anno secundo.

^{1281.}
^{8 Jan.}
Forbids
his molest-
ing poach-
ers at
Ringmer,
if they are
doing the
penance
enjoined.
^{R. f. 71.}

CXXXVI.

VISITATION.

In nomine Domini, Amen. Licit jam pridem lata sit excommunicationis sententia in omnes illos qui libertates ecclesiasticas violent seu perturbant, nos tamen frater [Johannes], etc., qui speciali zelo ducimur, ut tenemur, ad Cantuariensem ecclesiam, cui auctore Al-

^{1281.}
^{10 Jan.}
Sentence
of excom-
munication
against
those who

Q 8513.

L

impede his tissimo præsidemus, in omnes illos qui visitationem visitation. nostram præsentem seu jurisdictionem Cantuariensis R. f. 26. ecclesiæ in visitatione præsenti impediunt indebitè vel A. f. 129. perturbant, vel jura nobis seu eidem ecclesiæ Cantuariensi debita de consuetudine vel de jure subtrahere moliuntur, aut in damnum vel jacturam nostram seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis aliqua machinantur, excommunicationis sententiam proferimus in hiis scriptis. Lata et lecta est hæc sententia in ecclesia parochiali de Wocking', die iiiii. idus Januarii, anno a Nativitate Domini millesimo cc. octogesimo, inductione ix. Præsentibus magistro W. de Corneria, domini papæ capellano, Johanne de Lacy, Nicholao de Knovile, Anselmo de Estria, Johanne de Bekingeham, Adam de Rouseby, Johanne de Exonia, Ricardo de Glovernia, clericis, et aliis quampluribus vocatis specialiter et rogatis.

CXXXVII.

INJUNCTIONS FOR THE PRIOR OF COKEFORD.

1281.
10 Jan.
Appointing persons to assist him, and restricting hunting and chess playing.

R. f. 223 b.
A. f. 169 b.

Frater [Johannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis filiis priori et conventui de Cokesford, ordinis S. Augustini, salutem, gratiam et benedictionem. Ex offici nostri debito nuper vestrum collegium visitantes, quædam ibi invenimus remedio indigentia festinato. In primis siquidem, te . . . priorem audivimus de negligentia multiplici inculpari, tum in spiritualibus, et circa te ipsum, quod sacras vigilias non frequentas, divinique cultus prout teneris sinceritatem minime æmularis, et circa alios, dum non sine grandi pernicie negligis delinquentes corripere, sedare scandala, et ad gyrovagationem pronos in claustri distringere disciplina. Propter quod de subditis tuis scandala et ridicula per patriam oriuntur, dum te negligente curritantes cum canibus, convivia frequentantes, colloquen-

tes mulierculis, religionem suam faciunt subsannari, ut pro ipsis dicatur illud propheticum, "Viderunt eam "hostes et deriderunt sabbata ejus."¹ Tum in temporalibus non satis sollicite redditus domesticos colligendo, nec conventus tui consilio communicans in agendis, nec² reddens de expensis tuis vel sumptibus rationem, et, quod in tuo est senio verecundum, canes sequi diceris plusquam libros. Quocirca tuam segniciem volentes aliena industria excitari, adjungimus tibi discretos viros fratrem Johannem quondam . . . officialem domini . . . episcopi Northwicensis et fratrem . . . subcelerarium, ut sine ipsorum consilio nihil agas notabile, et ipsi tibi consulant bona fide; vocantes alios nihilominus cum oportet et eis videbitur, ad consilium in majoribus negotiis dirigendis. Quod tam tibi quam ipsis in virtute obedientiæ præcipimus, adeo ut si contrarium scienter præsumpseris attemptare, ab officio sis suspensus donec per loci diœcesanum fueris restitutus. Fratrem etiam Johannem prænominatum, tuum esse volumus interpretem in hiis quæ sunt majoris ponderis in capitulo proponenda. Licet autem libertatem venationum vestrarum velimus vos integrum custodire, nolumus tamen ut vos aut vestrum aliquis canes sequamini peditantes, sed in equis tantum, ne dissolutionis vel suspecti diverticuli occasio præbeatur; nec alicui canonico huic exercitio permittimus indulgere, nisi quando priorem associat præsentialiter talibus indulgentem. Et quicunque contrarium præsumpserit facere, ipsum ab ingressu ecclesiæ suspendimus donec in pane et aqua jejunaverit die una. Et si secundo insolentiam consimilem præsumpserit iterare, duobus diebus in pane et aqua jejunet, priusquam divinis officiis se audeat immiscere, et sic gradatim, crescente hujusmodi insolentiæ numero, penam jejunii consimiliter præcipimus augeri, suspensionis vinculo innotantes omnes illos qui scienter post hujusmodi cul-

¹ Lamentationes, I. 7.

| ² nec] ne in R.

pam hujusmodi ordinationis nostræ contempserint disciplinam. Illos insuper qui de mulierum infami consortio sunt notati, domi præcipimus retineri, excepto casu necessitatis publicæ; quo incidente, eis socios adjungi præcipimus de simili crimine non notatos, qui et per obedientiam teneantur cum redierint priori excessus eorum, si quos viderint, fideliter intimare, ut ab ipso taliter compescantur, quod nullum valeat ex hoc scandalum suscitari. Si qui vero cum mulieribus, de quibus notati fuerint suspectum, habuerint colloquium, vel accessum in earum domibus, vel etiam alienis publice vel private, nisi possint certis indicis vel testimoniis suam innocentiam declarare, pro convictis habitu puniantur, sicut alii pro lapsu carnis consueverunt juxta morem ordinis castigari. Præcipimus insuper infirmos melius quam hactenus procurari; fratores silentii notabiles, panis et aquæ jejunio castigari. Minutos tantummodo ibi bibere ubi mane et vespere cibum sumunt, quod etiam facere non liceat nisi in refectorio vel infirmitorio, vel in prioris camera præsentis seu absentis de ejus licentia speciali. Arceantur autem sœculares, ut quanto minus fieri poterit in refectorio cibum sumant. Mulieres etiam claustrum et interiores officinas ingredi minime permittantur, præter magnas dominas et nobiles magna circumdatas comitiva, quæ repelli sine scandalo non valerent. Et quicumque alias introduxerit in contemptum hujus ordinationis nostræ, ipsum ab omni communitate fratrum suspendimus, donec in pane et aqua jejunaverit die una. Nullus etiam frater sine licentia claustrum exeat, et præcipue nulli liceat prioratus exire januam sine licentia præsidentis, et societate sibi idonea assignata. Et quicunque huic ultimo contrarium facere præsumpserit, per quindecim dies a communitate fratrum irrefragabiliter separetur, recepturus diebus singulis disciplinam, et in terra sedens nihilominus comesturus. Et quia ad hoc deputati estis, qui misericordiam Dei in nocturno et diurno officio pro

populo et vestris benefactoribus imploretis, præcipimus ut ad officium totum studeatis cum omni diligentia convenire. Et tu, prior, nisi circa hoc negligentes stu-deas cum severitate debita castigare, scias tibi iram Altissimi imminere. Cujus rei gratia facias officium omnes repetere et reddere juxta consuetudinem ordinis nescientes. Scaccorum autem ludum et consimilia scurrilia solatia vobis omnibus, occasione Roberti de Hunstaneston', perpetue inhibemus, quod si ipse vel vestrum aliquis contrarium præsumpserit attemptare, ipsum ad ingressu ecclesiæ et omni actu legitimo suspendimus, donec tribus diebus in pane et aqua jejuna-verit, omni dispensatione circa hoc cuilibet subdito nostro penitus interdicta. Hæc pauca pro multis vobis scribimus, ceteris nihilominus quæ specialibus personis in capitulo injunximus in suo robore duraturis. Hanc autem nostræ ordinationis paginam præcipimus scribi in martilogio, et coram vobis in vigilia cujuslibet festi duplicis in capitulo post lectum martilogium recitari, et singulis visitationibus ostendi visitantibus, ut videatur qualiter observentur. Quod si aliquis sponte, scienter et maliciose surrepserit, ipso facto sit excommunicationis vinculo innodatus. Reservamus nobis nihilominus potestatem addendi prædictis, minuendi pariter et mutandi, transferendi etiam personas incorrigibiles ad loca alia, in uibus secundum suorum exigentiam meritorum reguari subjici valeant disciplinæ. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud Suthmere, iii. id. Januarii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXXXVIII.

To [R. DE GRAVESEND] BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis [1280-1.] ecclesiæ, etc., venerabili in Christo fratri domino . . . Concerning the
Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et fraternæ hanging of

a clerk by
Sir Hamo
de Hau-
teyn, and
Peckham's
refusal to
confirm
the elec-
tion of the
bishop of
Winches-
ter.
R. 26 b.
A. f. 129 b.

caritatis in Domino continuum incrementum. Frater-
nitati vestræ significamus nos dominum Hamonem de
Hauteyn¹ militem, redarguisse super eo, quod quendam
clericum, ut scitis, tradidit suspendio, contra ecclesiasticas
libertates. Qui nobis constanter asseruit quod dictum
suspensum penitus ignoravit usque ex post facto privi-
legio clericali gaudere. Unde se penitus gratiæ nos-
træ supposuit et ecclesiastice disciplinæ, et quia in hu-
jusmodi negotio quendam civem Londoniensem habuit
collegam, ut asserit, cuius nomen penitus ignoramus ;
vos attentius exhortamur in Domino quatenus, nomen
predicti collegæ et facti veritatem plenius inquirentes,
ipsum secundum Deum et justitiam taliter puniatis,
pensantes diligenter circumstantiam scientiæ et igno-
rantiae, quod tanti scandali immanitas extinguitur. Ad
hæc quoniam nuper examinavimus negotium Wintoniensis
electi, cuius electionem timemus adhuc de jure debero
pati repulsam, quidam ejus advocati vobis noti nobis,
ut audivimus, comminantur, quod si ipsius electionem
non duximus confirmandam, ea quæ circa personam
ceterorum coepiscoporum nostrorum per nos hactenus
confirmatorum,² in quibus factis facies hominum per Dei
gratiam non timemus, sed apostolicæ intimabunt.
Licet itaque in vestræ examinatione electionis satis
rigide, sicut et in ceteris nos habuerimus, tamen aliqua
sunt nobis postmodum intimata, quod tempore vestræ³
electionis aliqua vel aliquid divisoratis vel etiam teneba-
tis, quæ nobis in examine non dixistis. Verum licet hiis
fidem non adhibeamus, credentes potius ea ex malitia
quam ex caritate dicta fuisse, quia tamen malevolorum
susurriis et falsiloquiis est veritatis indicis obviandum,
caritatem vestram in Domino exoramus ut nobis super
hoc veritatem plenius rescribatis, nihilominus procuratores
vestros in Romana curia existentes de facti hu-

¹ Hamonem B. in A.

² Sic in MS.

³ *vestræ*] *vestræ vestræ*, R.

jusmodi veritatem instruentes, ut si contingat de hiis
in Romana curia susurrium suscitiari, veritatis asser-
tione reprimant obloquentes.

CXXXIX.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc. venerabili fratri domino Con-
ventrensi et Lychfeldensi episcopo, salutem etc. Sollicitu-
dinus nostræ studium circa diversa diffunditur.¹ et inter
cetera ad statum vestrum oculos mentis erigimus, quem
cupimus in Domino prosperari. Ad ea autem citius nos
convertimus, per quæ magis honori vestro prospicitur
et facilius extingui poterit scandalum in futuro. Nostis
igitur quod dum apud vos visitationis officio fungeremur,
ad aures nostras de officialibus et ministris vestris aliis
varia pervenerunt, quæ fama volitante, licet forte [præter]
conscientiam vestram, ut credi poterit, fuerant divulgata,
propter quod sine læsione conscientiæ et gravi nostro
ac vestro periculo pertransire non possumus quin rem-
edium aliquod præparamus. Unde in primis vobis et
officialibus ac ministris vestris quibuscumque, simplici-
ter interdicimus quascunque extortiones, exactiones et
receptiones pecuniarias nisi in casu et forma quibus
permittunt canonicae sanctiones. Pro insinuationibus
vero testamentorum nihil omnino petatur, ultra quam
jura permittunt. Bona etiam decedentium ab intestato,
solutis primo expensis funerariis et ære alieno, propin-
quis defuncti et aliis pauperibus pro anima ipsius
fideliter erogentur, ita quod in nullos privatos usus
aliquatenus convertantur. Consuetudines siquidem pra-
vas, seu potius corruptelas, et contrarium seu diversum
modum decimandi quantum vobis Deus dederit extir-
petis; ita quod per totam diœcesem unanimis modus,
si fieri poterit, observetur, ut subditi vestri in tran-

[1280-1.]
Forbids
him and
his officials
exacting
more than
legal dues,
and desires
him to
take a
suffragan.
R. f. 26 b.
A. f. 151.

¹ *diffunditur*] *diffunduntur*, R.

quillitate et quiete pacis famulentur Auctori. Ceterum quia manifesta corporis debilitas, quod dolemus, ad exequendum aliqua quæ pastoris incumbunt officio, vos reddit impotentes, mandamus quatenus de suffraganeo episcopo sciente et valente, sine morosæ tarditatis dispendio, vobis providere curetis, qui diœcesem vestram omni anno quoadusque in regimine illius ecclesiæ persistere vos contingat, ubi et quando opus fuerit circumeat prædicando, ecclesias dedicando, virgines consecrando, ordines celebrando, parvulos confirmando, et alia exequendo quæ ad episcopale officium requiruntur. Præsertim cum ipsa diœcesis, ut per experientiam novimus, præ ceteris indigeat diligenti et frequenti præsentia pastorali. Ad hæc vobis districte prohibemus ne beneficium aliquod cum cura vel sine cura absque coadjutoris vestri consilio pariter et consensu expresso cuiquam conferatis; qui, inquam, coadjutor vester potestatem non habeat in quem consentiendi cui aliquid obviet teste conscientia de canonicis institutis. Et si quid vel per vos vel per coadjutorem vestrum in collatione beneficiorum secus fuerit attemptatum, exnunc decrevimus irritum et inane. Ad hæc, si recolitis, magistrum J., archidiaconum Cestriæ, vobis coadjutorem dedimus ad vestri requisitionem et solatium de gratia speciali, quem quia non debet propriis stipendiis laborare, satis moderatam pro labore suo ad sui sustentationem portionem assignamus annuatim et præsenti pagina confirmamus, scilicet c. marcas, quas sibi ad duos anni terminos, scilicet ad festum Nativitatis Sancti Johannis Baptistæ et ad festum Nativitatis Domini, absque omni dilationis vel turbationis tædio, sub poena dupli, pro æqualibus portionibus solvi præcipimus et assignari. Datum, etc.

CXL.

TO THE CHANCELLOR OF THE UNIVERSITY OF OXFORD.

Frater J[ohannes], etc. discreto viro cancellario universitatis Oxoniæ salutem et sinceram in Domino caritatem. 1281.
 Quia Michaelem de Norhampton, executorem testamenti inclytæ recordationis Ricardi illustris regis Allymanniæ, propter multiplicatam contumaciam justitia exigente excommunicamus; vobis mandamus firmiter injungentes quatenus eundem Michaelem per omnes ecclesias et scholas universitatis supradictæ diebus Dominicis festivis et aliis, vice et auctoritate nostra, excommunicatum denuncietis seu faciatis denunciari, et ab omnibus arctius evitari, donec a nobis aliud receperitis in mandatis. Valete.

15 Jan.

Orders
him to de-
clare
Michael
de Nor-
hampton,
executor
of Richard
king of
Almain,
excom-
municated.

R. f. 26 b.
A. f. 151 b.

Datum apud Castelacre, xviii. kal. Februarii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXLI.

TO THOMAS DE WEYLAND, JUSTICE.

A sun cher ami sire Thomas Weyland, justise le 1281.
 rey, frere Jan, prestre de Caunterbyr', saluz e bon 20 Jan.
 amur. Sire, se il vus sovient, jo vus premis ke pur Complains
 nul sequestre jeo ne lerrei ke jeo ne feise a Robert of the con-
 de Lyttlebyr', nostre clerc, rendre les bens de se eglise duct of
 de Cornwaill'; ne ceste volente jeo ne chaungey unkes, Robert de
 dunt jeo me pleyn de ly de ceo ke il fist les gens Lyttlebyr,
 atacher devant le viscunte, ke avoyent les bles achates his clerk.
 De autre part jo ay entendu ke il nad geres ke il ne
 receut une eglise en prejudice de mey, pur quey il est
 cheit en escumenge, se ceo est veirs. Pur quei, se ceo
 est veirs, jeo vus maund cumme a amy, ke vus facet
 ces choses amender, issi ke il ne coveyngne pas ke jeo
 y mette la meyn. Ovesakes ceo, sire, vus mey man-

R. f. 26 b.

dastes ke jeo feise venir devant vus un clerk qui nad nul benefice en ma evesche, ne en ma jurisdiccion ke jo sache, sicut jeo vus mand au dos de la lettre. Saluz, a Deu vus comande. Datum xiii. kal. Februarii apud Geywode.

CXLII.

TO THE OFFICIAL OF THE BISHOP OF EXETER.

1281.
20 Jan.

For the
surrender
of Culm-
stock
church by
Robt.
Everard,
who has
married.
R. f. 49 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . officiali domini Exoniensis episcopi, salutem, gratiam et benedictionem. Nuper magistrum R[obertum] Everard', quondam canonicum ecclesiae Exoniensis, peremptorie citari fecimus, ut certa die coram nobis legitime compareret, nobis super quibusdam ex officii nostri debito sibi objiciendis responsurus, qui per Thomam de Honespill', procuratorem suum cum sufficienti mandato, comparuit coram dilectis filiis magistris Alano de Freston', archidiacono Nortfolch', Johanne de Lacy, legum professore, ac canonico Lyncolniensi, Reynero de Florentia, canonico Lichfeldensi, et Anselmo de Estria, clericis et consociis nostris, vice nostra fungentibus in hac parte. Et cum magistro Roberto prædicto in persona procuratoris sui prædicti per dictos commissarios nostros vice seu nomine nostro fuisset objectum; quod idem magister Robertus, quondam ecclesiam de Colmstok' cum villa ejusdem sibi annexa et pertinentiis utriusque, a capitulo Exoniensi ut concanonicus et confrater tunc ejusdem ecclesiae, secundum consuetudinem prædictæ ecclesiae ad firmam suscepit, et quod postea dimisso clero quandam mulierem duxit in uxorem, cum qua stat matrimonialiter copulatus, ecclesiam antedictam cum omnibus juribus et pertinentiis suis, in prædicti capiti præjudicium non modicum et suæ animæ periculum et scandalum plurimorum, prædicto conjugio non obstante, nihilominus detinendo; super quibus per procuratorem prædictum litis contestatione legitime facta,

et recepto ab eodem corporali juramento de calumpnia seu de veritate dicenda, et super præmissis juris ordine in omnibus observato, præfati commissarii nostri auditis quibusdam confessionibus dicti procuratoris ad interrogations eorundem factis, et plenius intellectis meritis omnibus negotii memorati, magistrum Robertum prædictum ad restitutionem præfatæ ecclesiæ cum omnibus pertinentiis suis plene et absolute capitulo Exoniensi faciendam cum satisfactione subtractorum per sententiam præcepti condemnarunt. Nos autem volentes dictam sententiam sicut justam et canonicam executioni debitæ demandari, discretioni vestræ committimus et mandamus sub pena majoris excommunicationis, quam in hiis scriptis in personam vestram proferimus si in nostro præsenti mandato fideliter exequendo negligens fueritis vel remissus, quatenus magistrum Robertum prædictum moneatis ac efficaciter inducatis ut ecclesiam de Colmstok' prædictam, cum omnibus pertinentiis suis, infra tres dies post monitionem vestram sibi faciendam plene et absolute restituat, et quod de omnibus subtractis indebitæ prædicto capitulo infra primam Dominicam Quadragesimæ proximo futuræ satisficiat competenter. Alioquin ipsum, quem extunc ut nunc in hiis scriptis excommunicamus, in locis omnibus ubi videritis expedire, pulsatis campanis, candelis accensis, excommunicatum publice et sollempniter denuncietis et denunciari faciatis, quoisque a nobis beneficium absolutionis meruerit obtinere ac dicto capitulo super præmissis omnibus ut præmittitur satisfecerit competenter. Et quid inde feceritis nobis per vestras patentes literas harum seriem continentes, citra mediam Quadragesimam proximo venturam fideliter intimetis. Datum apud Geywode, xiii. kalend. Februarii, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXLIII.

To P. HIS OFFICIAL.

[1280-1.]   Frater J[ohannes], etc. dilecto filio magistro P., officiali
 26 Jan. nostro Cantuariensi, salutem, gratiam et benedictionem.
 Will Literarum vestrarum inspecto tenore cum diligentia
 search the et plenius intellecto, vestram gratam et ferventem
 archivies sollicitudinem circa negotia nostra et conservationem
 about jurium ecclesiæ nostræ adhibitam, sicut ex processibus
 wardships vestris, quos ipsarum literarum series declarat, oculata
 when at fide perpendimus, merito duximus commendandam.
 Canterbury. Verum privilegia aliqua penes nos ad præsens non
 Will hold habemus quæ de tuitionibus faciant mentionem, sed
 an ordina- in brevi Domino opitulante erimus Cantuariæ, ubi
 tion at privilegia nobis et ecclesiæ nostræ indulta in æde
 Sudbury sacra sunt deposita, et tunc in archivis nostris rimari
 in the first faciemus, si forte, ut bene credimus, aliqua inveniantur
 week in Lent. quæ vel nos satis munire vel juvare debeant in hoc
 Asks him facto. Videtur autem nobis et consilio nostro quod
 to ascer- interim procedere debeat sicut satis caute et lauda-
 tain biliter inchoastis. Proviso super omnibus quod status
 whether the mer- ecclesiæ nostræ et modus hactenus obtentus, con-
 chants of sideratione tamen habita ne nimis rigide procedatur, in-
 Sens will violabiliter observetur. Nec vos, ut videtur nobis et
 lend nostris, multum movere debent illæ literæ apostolicæ
 money. tacita veritate et falsa suggestione impetratæ, quibus
 R. f. 26. planum est, etiam si alias non essemus muniti, jus
 A. f. 129 b. nostrum consuetudinarium prævalere. Ceterum nover-
 itis quod prima septimana Quadragesimæ proponimus
 volente Domino apud Subir' ordines celebrare, unde
 clericos nostræ dicecessis ordinandos præmunire poteritis,
 ut tunc veniant recepturi ordines si sibi viderint
 expedire. Porro recolimus quod alias nobis sermonem
 fecistis de mercatoribus Senonensibus, de quibus spem
 concepitistis quod nobis pecuniam mutuarent, propter
 quod ex corde vos rogamus quatenus habeatis collo-
 quium cum eis si velint nobis de pecunia subvenire

de quanta summa et ad quod tempus. Credimus enim quod in quindena Paschæ indigebimus mille librarum. Unde quid super hoc feceritis nobis quam cito poteritis rescribatis. Valete. Datum vii. kal. Februarii apud Derham.

CXLIV.

To [RICHARD DE GRAVESEND,] BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclæ minister humilis, totius Angliæ primas, venerabili fratri domino R[icardo] Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Regratiamur¹ vobis de scripta mihi super subdecanatus Lincolniensis statu certius veritate, cui dolens adhæreo, novit Deus. Quamvis tamen sincerissime diligam magistrum Ricardum gerentem nomen electi Wintoniensis, magis tamen diligo veritatem, nec est aliquis in Anglia constitutus quem in casu suo positum confirmarem. Testimonium autem vestrum, quod experientia non patitur vacillare, rogo et in virtute obedientiæ injungo, ut mihi vestris patentibus literis rescribatis. Sicut et fecit dominus Lincolniensis quamvis invitus et dolens, sed præponens familiari affectui veritatem. Credo enim quod tandem nisi mihi parueritis, oportebit vos certificare summum pontificem super ipso. Præterea, carissime domine, noveritis quod nec vobis nec alteri habeo propositum derogandi, ut in facto de Waleden² aliquod vobis me credo præjudicium irrogasse, quamvis advocati operarii subdoli, ut loquar pro pluribus, vobis aliud suggerunt imprudenter, nec ut vos scribitis, in commissione facta magistro Johanni de Lacy correctionis auctoritas ex visitationis pendens residuo expiravit. Hæc enim arctatio restringit utique judices delegatos, ut functi² officio non redeant in id ipsum. Ordinariis autem competit nihil reputare factum quam-

[1281.]
30 Jan.

Cannot
confirm
Richard
elect of
Win-
chester.
Has not
acted to
his pre-
judice
about
Walden
nor Bard-
ney.

R. f. 173.
A. f. 70 b.

¹ *Regratiamur*] regratior. A. | ² *functi*] finito, A.

diu aliquid superest faciendum. Et quia prædicta commissio correctionis factæ evacuavit effectum, nulli feci præjudicium, si visus sum, quod cœperam, consummare, præsertim de prudentum virorum mihi assistentium consilio, qui celebrioris sunt tituli, quam illi vestri ut existimo advocati. Consimili etiam jure complevi in ecclesia de Bardeneye quod meus inchoaverat prædecessor, et hoc a Cantuariensibus archiepiscopis fieri consuevit, quorum libertatem scriptam nolitis obsecro meis temporibus oppugnare. Quod si fieret, excitaretis plurimos in cachinnum. Melius est igitur, ut subditos studeatis corriger delinquentes, quam contra libertates Cantuariensis ecclesiæ caput erigere cursus vestri, quas servare tenemini professionis proprio juramento. Et si quis vobis circa hæc remaneat scrupulus, melius ut collatione nostra mutua deleatur, quam deducatur in tumultum episcopalis collegii, pro quo in enervationem juris mei nullatenus consentirem. Valeat vestra fraternitas in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Tyfford, feria quinta ante Purificationem Beatæ Virginis, consecrationis nostræ anno secundo.

CXLV.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

1281.
Has heard
scandalous
reports
about the
monastery.
R. f. 27.
A. f. 10.

Frater J[ohannes] etc., dilectis in Christo filiis fratribus priori et capitulo ecclesiæ nostræ Cantuariensis, salutem, gratiam et benedictionem. Si recolit vestra prudenteria, promiseramus de certo stabili, ad vos juxta mutuum desiderium, expleto Conventrensis visitationis officio, accessisse, nullis in contrarium precibus inclinati, donec vestro præcurrente assensu coacti sumus ad partes alias, non sine multiplice gravamine, declinare, et nunc parliamento expleto, ratione multiplice ad vos direxissemus habendas, nisi quia post Natale sequens transfretaturo principi, ut decernit, necesse habebimus,

volente Domino, ei usque ad erecta carbasa impendere comitivam, et tunc poterimus Paracliti adjutorio pacis vos vinculo, si corda habueritis carneæ, non lapidea, consolari. Rumor tamen lugubris per sœculares personas varias nostris insonuit auribus ac testimonia fide digna, quod quidam vestrum sanctum Christi infamant collegium et suscitant scandala detestanda, de incontinentiæ vitio plurimorum. Cui relatui, quamvis fidem minime duxerimus adhibere, scimus tamen non sine mala specie ac suspectis consortiis et colloquiiis hujusmodi infamiam diabolum suscitasse, quod non sine tua, fili prior, credimus negligentia provenisse. Causaris forsitan te ligatum tuo temerario juramento, quo te patrem tuos quos habes regere filiis subjecisti, aliis econtra asserentibus te ipsorum consiliis juxta juramenti debitum non parere, ex quibus periculum tibi impingitur perjurii, et dissolvi dicitur vinculum monasticæ disciplinæ. Quibus periculis interim obviantes, a prædicto juramento non te simpliciter absolvimus, sed donec ad nostram ecclesiam veniamus pro erratis, prout dabit Altissimus, reformandis, ad ipsum te volumus non teneri, ut libere sedes scandala, disponas negotia, etc.

CXLVI.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc. venerabili fratri domino R[oger]o Conventrensi et Lichfeldensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Dum nuper in vestra diœcese visitationis fungeremur officio, nobis perlatum extitit fide digno relatu, quod vos in ecclesia de Ottokes¹ hale quandam sectionem fecistis pro tempore vestro, post factam inhibitionem sectionum hujusmodi a legato, cuius² rei causa tunc providissemus de ipsa

1281.
11 Feb.Desires
him to re-
unite the
church of
Ottokes-
hale which
he has un-
lawfully
divided.R. f. 27 b.
A. f. 152.¹ Ottokes^{hale}] H. in A. | ² cuius] cui, MSS.

ecclesia, nisi quia domino Eadmundo patrono ejusdem deferre voluimus in hac parte. Unde eidem ibidem diximus ut ad ipsam ecclesiam tanquam de jure vacantem personam idoneam præsentaret. Cum autem dicta sectio, si est ita, nullo modo permitti possit aut debeat sustineri, tanquam communi juri contraria, fraternitatem vestram requirimus et exhortamur in Domino, vobis nihilominus in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandantes, quatenus præfatam ecclesiam reintegrare et ad statum pristinum reducere studeatis. Quod etsi auctoritate nostra facere possemus in pœnam defectus vestri, si est ut dicitur, vobis tamen ad præsens duximus committendum, vocatis illis etiam qui dictam ecclesiam detinent, et amotis, nisi aliquo privilegio sint muniti, personam quam patronus ejusdem præsentandam duxerit ad eandem, si ei nihil de canoniciis institutis obviet, admittatis. Quid autem super hiis inveneritis et duxeritis faciendum nobis per latorem præsentium fideliter rescribatis. Valete. Datum apud Hemenhale, iii. idus Februarii, anno Domini MCC. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

CXLVII.

TO THE PRIOR OF YARMOUTH.

1281.
17 Feb.
Asks for
evidence
about ex-
tortion
practised
by his (the
arch-
bishop's)
R. f. 28.
A. f. 152 b.

Frater J[ohannes], etc. priori de Gernemuta salutem, etc. Licet in nostræ visitationis processibus quantum nobis a Deo permissum est, caveamus, et solicite meditationis studio satagamus, ut non nostra sed quæ Dei sunt quæramus, tantummodo aut per nos aut nostros nostri subditi non graventur. Intelleximus tamen, de quo plurimum admiramur, quod quidam clerici nostri ab aliquibus villa de Gernemuta, contra voluntatem nos- tram et inhibitionem quam ubique facimus, quasdam pecunias sive munera receperunt. Quocirca vobis in virtute obedientiæ et sub pœna animadversionis dis-

trictæ firmiter injungendo mandamus, quatenus publice et solemniter in ecclesia vestra moneatis omnes illos parochianos vestros in villa de Gernemuta, sub poena excommunicationis, quam eos incurrire volumus si tacuerint veritatem, ut si aliquis eorum quicquam nostris clericis, qui ibi nostro nomine visitarunt, vel alicui nomine eorum dederit vel promiserit, hoc infra decem dies a monitione vestra vobis aut nobis revelare ac dicere non omittant. Ac quid et quantum fuerit quod dederint, promittimus enim fideliter ipsos circa hoc servare indempnes, et sibi restitutionem facere de solutis. Quid autem super hiis inveneritis, et qualiter mandatum nostrum in hac parte fueritis executi, nobis infra xv. dies post receptionem præsentium fideliter rescribatis, cum nominibus tam solventium quam etiam receptorum. Idem intelligimus ut, si aliquis qui non sit de familia nostra ibidem jurisdictionem aliquam exercuerit nomine nostro, hoc nobis etiam rescribere non tardetis. Hoc autem de die in diem ita efficaciter exequamini, ut toti populo innotescat et nos valeatis super hiis reddere certiores. Valete. Datum apud Toftes, xiii. kal. Martii, consecrationis nostræ anno secundo.

CXLVIII.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino W[illelmo], Dei gratia Norwicensi¹ episcopo, salutem, et sinceram in Domino caritatem. Intimatum est nobis ex relatu valentium personarum Donewicensis municipii quod quidam officiarii vestri, præcipue H. Hemelyn² et interdum magister J. de Fereby, burgenses ipsius loci gra-

^{1281.}
^{19 Feb.}
Desires
him to stop
the extor-
tions prac-
tised by
his officers.
R. f. 173.
A. f. 143 b.

¹ *Norwicensi*] Nowic', in A.² *Hemelyn*] Hamelyn in A.

vant frequenter plurimum inhumane. Cum enim plerumque quidam eorum de criminibus ecclesiasticis accusantur, prænominati clerici vestri multipliciter eos vexant. Primo quidem in dicendo eis purgationem onerosam nimis, et in locis remotis ad viginti vel triginta miliaria eam fieri demandantes, quod ad hoc videtur tendere per effectum, ut vexationem suam ac testium suorum pecuniae redimant non modica quantitate. Præterea si inter coimpurgatores aliquis apparcat pauper habitu, quasi suspectus repellitur, quasi purgationi sit vestis necessaria nuptialis. Quocirca fraternitatem vestram rogamus et hortamur in Domino, quatenus si est ita, prædictas extorsiones perpetuo extinguatis, et vestros ad hoc studeatis clericos informare, ut populo pro quo in tremendo judicio respondere habeatis, ad ædificationem placere nitantur, et ea quæ Jesu Christi sunt quærere, non quæ sua, tantum super hoc facientes ne nos, qui ad præsens honori vestro in hac parte deferimus, manus cogamur apponere punientes clericorum immoderantiam prædictorum. Valeat fraternitas vestra in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Blyburg', xi. kal. Martii, consecrationis nostræ anno tertio.

CXLIX.

To EDWARD I.

[1281.]
22 Feb.

Explains the excom-
munication of the
clerks of the king's
chapels.
R. f. 95.

A treshaut prince e seignur, Edward, Deu grace roy de Engletere, seygnur de Irlaunde, duc de Aquitayne, frere Jan par la suffrance Deu prestre de Caunterbyre, saluz en graunt reverence. Sire, jeo pri Dieu ke il pardoynt a tous ceus ke vus esmovent cuntre mey a tort, e en dreyt de vos chapeles de la evesche de Coventre. Sachet, sire, ke ceo est la verite, ke jo vos maund, ke quant jeo entray a Coventre e a Lychefeld as chapistres de ambedeus les lius, jo escuminiez trestuz ceus ke le proces de ma visi-

tatiun desturbireient a tort, e antendaye a passer vos chapeles par manaces, tant ke il me firent despit e apelerent encuntere mey, issi ke jo, pur ceo ke ne fusse tenuz lasches e fous, pur ceo ke il ne me mustrerent nul garant de ceo ke il me rebuterent, jo fis denuncier tous ceus illoekes e aylliurs qui a tort me desturberent estre chait en la sentence general. E sachez, sire, ke nul ne est lie par ma autorite forke ky desturbe mun dreit a sun tort, e si la memoyre ne me faut, ceste forme de sentence dis jeo owan al eveske de Ba e a sire Antoygne Bek', e a mestre Gillame de Lue, se il lur sovient, pur ceo ke il nus en avisassemest si len en feyst devant nos paroles. E se plus en ad fet mun procureur, sachez, sire, ke jeo lamenderay mult volentiers, e sache tut le monde ke nul ni est escuminiez par moy se il a sun tort ne est cunteire a la dreyture de ma eglise. E tutes autres sentences, se nule ya, jeo les reapel e defaz a tous jurs, nun pas soulement deske au parlement mes a tous jurs mes. E si crei jo ke il usent juridiciun sanz auctorite par vostre poer e multeplient aseez des peches morteus, ne pas sanz peril de vostre hautesce, ky Deu gard. Ceste lestre fu esrite la veille de Quinquagesime a Fremyngham.

CL.

TO THE ARCHBISHOP OF DUBLIN.

Frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ humilis, totius Angliæ primas, venerabili in Christo fratri domino J[ohanni] Dei gratia Dublinensi archiepiscopo, salutem et fraternæ dilectionis in Domino continuum incrementum. Carissime domine, dum nuper in Conventensi et Lychfeldensi diœcese visitationis exerceremus officium, in primo adventu nostro ad utrumque capitulum excommunicationis sententiam in

1281.
23 Feb.

The ex-
communi-
cation of
the canons
of Penk-
ridge, etc.,
only affects
those who
resist his

m 2.

*jurisdic-
tion.
R. f. 27 b.*

forma protulimus contra omnes illos qui processum visitationis nostræ contra justitiam aliquatenus impedirent. Cumque postmodum, in processu nostræ visitationis, canonici de Pencriz ac aliarum capellarum nobis obsisterent, et jurisdictioni nostræ contradicerent, nihil pro sui exemptione nisi frivolum ostendentes, quamquam ad hoc variis temporibus haberent inducias competentes; nos omnes nobis injuste contrarios in hac parte pronunciavimus in prædictæ excommunicationis perlatam sententiam incidisse, quam sententiam mandavimus per magistrum Philippum de Cornubia, clericum nostrum, coram judicio publicari, nec credimus aliquem hujusmodi ligari sententia, nisi qui cum sua injuria nititur nostræ justitiae derogare. Quod si dictam sententiam dictus clericus noster promulgaverit, eam decernimus viribus omnino carere quousque super hoc vobis colloquium habuerimus, quod erit volente Domino in proximo parlimiento. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud Framyngeham, vii. kal. Martii, consecrationis nostræ anno tertio.

CLI.

To EDWARD I.

[1281.] A treshaut prince e seyngnur Edward, Deu grace [25 Feb.] roy de Engletere, etc., frere Jan, etc., Sire, sache Concerning the ex- vostre hautesce ke quant jeo entrey en chapistre de communication of Coventru e de Lychesfeud, apres jo solun la manere the king's de nos predecessurs escuminiay trestous ceus ky les clerks. Complains pruces de ma visitaciun desturbirent a tort, e aveyn en that he purpos a passer vos chapeles par prieres e par manaces, has de- pur la reverence de vus, tant ke il me firent despit prive him pur aapeaus e par autre choses: pur la queu chose jo of his right with- par forme de dreit denunciay ke il estoient cheit en out judg- sentence pur le despit, sanz blesmir de riens vostre R. f. 96. fraanchise, si come jo crei, e jo le vus musterai, se

Deu plest, kant jeo serey present a vostre seygnurie. E ceste sentence jeo mandey a mun clerk ke il denunciast en la evesche de Cestre, par tut la ou mester serroit, ne autre escumenge il ne fist, ne jo de vos chapeles, unkes nul ne escuminiay mes ke un sul par condicion, e ceo mettrei jeo ben avoir se Deu plest. E sachet, sire, ke jo me plein de vus avous meymes ke vus mavet par force deseisy sanz jugement de ceo dunt mun seygnur Boneface esteit en possessiun, qui visita ilokees franchement, si come jo entendi en pais certainement, e escuminia ceus ke al eveske ne obeirent. E ne pur kant jo ni ay escuminie for ke ceus ki sunt cuntrieires a dreit de ma eglise e a tort. E, trescher sire, se ne defendez pas vos filles que meinent vie abominable, et par vus sunt defendues enhardement, de peccher sans vostre entente cuntre nostre mere eglise, en ki merites vostre seygnurie serra, se Deu plest, en tut tens honureie. Oveske ceo, sire, sachet ke comment ke il seit del exempciun ke il chalengent, il ne unt nule juridicciun mes ke pur prise de novel, ne nul garant il nen pount musterer, e kant il le musterunt jeo le suffrai humblement, nun pas avant ke beau me seit, mes pur la reverence de vostre mandement jo ai mande ke len ne face mes la denunciaciun de la sentence general avant dite deske au parlement, e oveske ceo, sire, pernet garde ke denunciaciun ne escumenie nul se il nest escuminie de dreit. Sire, Deu gard vostre seignurie, vostre prestre suy e scray a tous jurs.

Cestre lettre fu escrite la veille de Cendres.

CLII.

To EDWARD I.

A tresnoble prince e trescher seygnur Edward, Deu Defends grace rey de Engletere, seygnur d'Irlande, duc de the ex-Aquitaygne, frere Jan la suffrance Deu prestre de cation of communis

the clerks
of his
chapels,
who re-
fused to
prove their
exemption
from his
visitation.
They have
no juris-
diction
over the
people.

R. f. 95.

Caunterbir', primat de tut Engletere, saluz en grant reverence. Sire, sachet ke jeo crey mult as vos lettres e de asset plus a vos paroles, ke jo ay ores de vostre buche, ke vus volet tute dreiture e nul tort. E si jo unkes fis contre vos franchises a escient, murir puse jo demayn. E si jo fesaie riens en despit de vostre hautesce, jo sereie li plus desnatureus deu monde, kar vus mavet fet honeur par vostre grace plus ke jo ne purreie deservir. E, sire, sachet ke jo nul de vos chapeles nescuminiay, unkes mes denunciay ke il estcient chet en sentence, ceus soulement ke a lur tort sunt cuntrie a dreit de ma eglise. E coment ke vos chapeles seient priveleges, il firent de vostre dreit lur tort, kant il ne me deygnerent nul dreit mustrer, pur quey il ne me recurent, sicum lur predecessurs receurent mun predecessor sire Boniface de bone memoire. E la denunciaciun de la sentence jeo manday ke len ne face plus, e se il i ad nul ke escuminie se sente, jeo su prest de asoudre le en forme de dreit sanz blesmir de riens les franchises de vos chapeles, des queus verreiemment il funt entendre a vostre hautesce autre chose ke voyrs, mes juridicciun il nunt nule sur le poeple, ne ne pount asoudre ne lier les parochiens sans autorite le esveske, eyng trayssent les almes de ceus qui a eus se cunfessent, jo le vus di, sire, verrayement, e ceo ne pus jo soffrir, ke jo suy tenu a murir pur eus si il est mester. En la fin de la lettre vus mandez, sire, ke pur le honur de vostre corune jo sui prest a mettre mey meymes, e kant ke jo pus reindre, e pur Deus, sire, ne me mettet plus sus enemiste, kar se mey eid Deus, jo nen ay cupes nen averay ja. E pur la reverence de vus se il iad nul ou nus ke lie sey sentent, jo sui prest a asoudre les, sicum jo ai dit par procurur, sauve vos dreis en totes choses. E autre chose jo ne purreie fere sans fere cuntre mun serrement e sans estre tenu fous e muables. E si autre chose vus plest, mandet

le mey, sire, se vous plest, par le portur de ces lettres,
e sachet ke vus ne mey manderet ja chose ke jo ne
face, si jo le pus fere sans pecche. E pleise vus, sire,
croire al portur de ces lettres, de ceo ke il vus dirra
en dreit de mes enemys.

CLIII.

TO THE OFFICIAL OF THE BISHOP OF COVENTRY AND
LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Jórdano officiali domini Conventrensis et Lichfeldensis episcopi, salutem, gratiam et benedictionem. In diœcese cujus officialem geris, dudum visitationis officium exercentes, quosdam ibidem invenimus divini timoris immemores, ac ordinariis suis debitam reverentiam minime exhibentes, qui nulla auctoritate subnixi, metropoliticæ ac diœcesanæ jurisdictionis pariter contemptores, cultum sibi videntur schismaticum confinxisse, sicut olim vitulos Samariæ R. f. 27 b. quidam sibi ex adverso Jerosolimæ erexerunt, cum Dathan et Abiron, ut credimus, puniendi. Et quamvis tolerabilius eis esset mola depressos asinaria solos demergi in damnationis barathrum, quam cum multiplicatis damnari scandalis pusillorum, ipsi tamen, auctore diabolo, cæci ac duces cæcorum seducunt parvulos, et absolutionis gratiam se impendere mentiuntur, hiis quos nequeunt solvere vel ligare. Quocirca a luporum morsibus gregem Domini curantes cruere, pro quo tenemur occumbere si oportet, tibi in virtute obedientiæ mandando præcipimus, sicut canonicam desideras effugere ultionem, quatenus in locis omnibus in quibus falsa prætenditur exemptio et jurisdictione temerarie usurpatur, quod de illis dicimus qui nec auctoritatem apostolicam ostendunt, nec metropoliticæ aut diœcesanæ subjici dignantur, inhibeas, quamcuius poteris, populis universis, ne confiteantur talibus, nec

ab eis recipient sacramenta, præsertim cum hujusmodi sacramentorum profanatores, sicut te ignorare non credimus, multiplici sint excommunicationis sententia innodati, nec liceat quibuscunque aliis confiteri quam illis quos venerabilis frater noster loci dicecesanus adhuc duxerit assignandos. Et si quos inveneris huic mandato nostro, immo divino, certa juxta institutionem hierarchiæ ecclesiastice refragari, tam ipsos quam fautores eorum in forma juris mucrone anathematis ferias, ut spiritus salvi fiant. Quid autem circa hoc feceris, nobis infra Dominicam in Ramis Palmarum scribere minime pigriteris. In cuius rei testimonium sigillum nostrum præsentibus est appensum.

Datum apud Buttele, v. kal. Martii, A.D. MCCLXXX., consecrationis nostræ tertio.

CLIV.

To EDWARD I.

[1281.]
24 March.
Has ordered the sentences against his clerks to be deferred till parliament, except those of Penkridge. R. f. 95 b.

A treshaut prince e seygnur Edward Deu grace, etc., frere Jan, etc., saluz, etc. Sire, sachet vreyement ke si cumme vus me priastes,¹ e si cumme jeo vus signifiei, totes les autres sentences ke furent denuncies en la vesche de Cestre, as clers de vos chapeles, jeo ay mande ke eles seient enterlescees deske au parlement, e ke nul nen seit lies ke a pees se voille acceder solum dreit e solum vostre plaisir. Forspris soulement ceus de la chapele de Pencriz, que ne se tenent pas a vostre furme, eins ont apele contre moy, e me beent a traveiler par lettres de Rome. E ceo fiet Deus ke ceo peise moy, e vous pri, sire, ke il ne vus desplice mie, si jo me defend en deus maneres cuntrœ ceus ke en deus maneres masailent. Oveske ceo sire, sachet ke pus ke io parlay a vus, jeo ne getai

¹ si . . . priastes] these words are repeated in R.

sentence de escumenge ni de enterdit sus Seint Martin le Graunt de Lundres, ne sus nul de ses membres, mes graunt despit fust fet pus a mey e a tote seinte eglise par le Den de Seynt Martin ou par askuns pur favur de luy, kar povere gens de Neuport ke viendrent a mey a Waleden pur le salu de lur almes, il les pristrent e les encharretrent e les reintrent, e les firent jurer ke il ne recurreint mes a mey, cuntre Deu e cuntre ma franchise, pur quey il sunt escuminies ne ne poent estre asous fors que en forme de dreit, ne pur kant pur la reverence de vus jo mand al eveske de Lundres ke il face cesser la denunciacion de la sentence deske au parlement. E pri Deu ke face venjaunce de ceus ke par malice dient a vostre hautesce de mey fause noveles, si verrielement, cum jo pens de tut mun quer, coment jo puse vostre seygnurie honurer e eshaucer. E sachet ke ceo nest pas la veye de crestre honeur par meytenir gens en hardement de fere despit a seinteglise. Sire, Deu gard vostre seygnurie e quant ke leaument vus eiment. Ceste lettre fu escrit a Pulham la veylle de la Annunciaciacion.

CLV.

[MARTIN IV. TO PECKHAM.]

Is qui æterna potentia summa regens etiam extrema [1281.]
 non deserit, sed cum sit Illi cura de omnibus cœlum 25 March
 terramque gubernans, subter omnes cœlos considerat,
 et omnes terræ terminos lumine suæ claritatis illustrat
 suam sponsam sanctam, videlicet ecclesiam militantem, A. f. 53.
 On the
 death of
 Nicholas
 III.
 quæ non saxorum molibus sed ut civitas ædificatur
 muris, virtutibus singulariter et mirabiliter, nec minus
 misericorditer de suo. respicit habitaculo præparato,
 hanc enim petram Christus Dei Filius admirabili et
 ineffabili dispositione stabiens et super seipsum ædifi-
 cans, Se unum constituit angularis lapidem fundamenti,

et ad evidentioris roboris firmitatem in sanctis patribus catholicæ doctrinæ virtutibus alia eidem fundamenta substituens, ut in montibus fundata sanctissimus, et si experiretur interdum concussionum impetus, nullius tamen vereretur ruinæ dispendium, sed nec adversus eam portæ inferi prævalerent, quin immo virtutum elevata culminibus nequaquam lateret sub modio, sed illorum clara evidētia cunctis pateat in exemplum. Ipse namque Dei Filius eidem ecclesiæ in apostolorum principe, cui cujusque successoribus commisit ipsius Christi vicariatum, eundem vicariatum sic esse voluit vicissitudinariæ successionis continuatione perpetuum, ut quamquam ipsius vicarii ex humanæ fragilitatis conditione legi mortis addicti præsentis vitæ occasum incurrerent, hujusmodi tamen vicariatus officium immortale perpetuo remaneret. Proinde prædicta mater ecclesia utili desponsata pontifici, nuptialibus ornata monilibus, sub sponsi sui ducatu lœta deducitur, et interdum pastoris subtracti carentia, viduitatis amictu circumdata, oculis resolutis in lacrimas ejus sibi queritur adempta solatia, de illius subtractione lamenta multiplicat et anxia pro substitutione alterius elaborat. Nuper siquidem felicis recordationis N. prædecessore nostro in Urbe tunc cum sua curia residebat, sicut Domino placuit, etc.

CLVI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

1281.
25 March.
Asks for
a repay-
ment of
money
which the

Norwicensi episcopo, salutem. Vere, carissime dorine, animo innocentia et corde pacifico, sicut per Dei gratiam finaliter apparebit, liberalitatem vestram non admisimus per archidiaconum Subbir¹ postulantem, ut Paschatis sequentis solemnia vestris sumptibus

¹ *Subbir*] Sudbur, in A.

ageremus. Memoriter siquidem tenemus nos jam a bishop has vobis sumptuosos recepisse honores, et erubescens tanta received from the recipere, quamvis vitam inopem non sine tædio trans- property of igamus. Placet autem nobis ut cum vestris cum Canterbury cathe- maturitate debita conferatis, de hiis quæ dicuntur per dral. eos indebite exacta, ita tamen quod nulla interim R. f. 174. concussio feriat accusantes. De die autem mutui super A. f. 41 A. b. hiis habendi colloquii, vos adhuc certificare non possumus, nisi quod nobis dicitur, id citra diem Paschæ fieri non posse, innumerabilium negotiorum obstante,¹ quorum quamcithius propinquare cernemus, vobis intimabimus ut in libertate spiritus agendorum, pariter, si velit Dominus, completorum cum gaudio concinamus. In calce tamen literæ adjicimus cum rubore nos mirari plurimum qualiter nobis sollicitantibus, vos multiplicatis vicibus de sexcentis marcis quas de bonis Cantuariensis ecclesiæ recepistis, quas et nobis deberi minime dubitatis, nec satisfacitis, nec nobis aliquid juri vel amicitiæ consonum respondetis, licet enim dicta pecunia domini papæ dicatur inserta matriculæ. Nos tamen parati sumus vobis in hac parte de indemnitate cavere. Nec est verisimile patrem justitiæ velle nos hiis quæ jure debentur ecclesiæ nostræ contra justitiam spoliare. In hoc igitur videmini nos gravare, quod nos vobis teste conscientia nullatenus faceremus. Rogamus igitur ut vos nobis in hac parte facere velit, quod vobis fieri in casu consimili optaretis, recogitantes, si placet, quod nihil vobis accrescat, si nobis vexatione injusta gravatis, ac quasi contra justitiam spoliatis, alienum conemini augere thesaurum nostræ dispendio paupertatis. Quid igitur super his velit facere vel nolitis, suspensionis ulterioris semoto tædio, nobis significare velit fraternalis literis caritatis. Valete. Datum apud Pulham, viii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno tertio.

---

¹ Sic in MSS.

CLVII.

TO THE PRIOR AND CHAPTER OF CANTERBURY.

1281.
31 March.
Is obliged
to put off
his visit to
them. Will
accompany
the king
to the con-
tinent.
R. f. 28 b.
A. f. 11.

Frater [Johannes], etc., dilectis filiis, fratribus Thomæ priori et capitulo ecclesiae nostræ Cantuariensis, salutem, gratiam et benedictionem. Scripturi vobis, verbum præmittimus apostoli pæne in casu consimili dicentis: "Volumus venire ad vos, ego quidam Paulus, et semel et iterum, sed impedivit nos Sathanas."¹ Illo enim teste Spiritu qui per apostolum est locutus, desiderio grandi proposueramus et promiseramus, impedimento cessante canonico, nos in hoc instanti Paschate vos visuros, et ecce non sine grandi amaritudine cogimur mutare propositum, ad hoc nulla humana suggestione sed necessitate multiplici perurgente. Credebamus enim dominum regem nostrum omnino esse hac æstate maria transiturum, et ecce certa asseveratione tenemus venerabilium fratrum et coepiscoporum nostrorum Bathoniensis et Norwicensis, quod ipse intendit post parliamentum procul dubio transfretare, cui non possemus honeste nostram subtrahere comitivam. Præterea speraveramus ante Ramos Palmarum visitationis nostræ officium consummare, cum graviorum negotiorum expeditionem oporteat nos ultra Paschalia solemnia prorogare, et interim quasi continue vacare correctionibus faciendis. Et licet hæc impedimenta cessarent, tertium suo pondere nimis gravat, quod videlicet de multis marcaruin millibus hiis solemnii responsuri spe fraudatos nos esse plangimus remedii, quod expectabamus promissione Senensium mercatorum, cuius rei gratia solicitudine tanta distrahimur quod non possumus de aliis magis acceptis mente libera cogitare. Sunt et alia arduissima negotia attemptata, spectantia ad nostræ antiquam ecclesiæ libertatem, de quibus vobis referet dilectus filius frater Robertus de Celezeye, quem ad vos redire volentem ob hoc retinuimus usque modo, quod si a casu aliquo evenerit dominum regem mutare propositum, pro certissimo

¹ 1 Thessalonians, ii. 18.

teneatis, quod ad vos veniemus quamcuius poterimus, nec prius corde pacem habebimus, donec hoc fuerit propositum consummatum. Interim autem pro Christi gloria doceatis vos esse meritis sanctorum filios, et loca sancta vestris moribus honorate. Quid enim prodest auctoritate caput fieri, et moribus perditis pedibus conculcari? Pater autem misericordiarum, in quo unitas commendatur, ac unigenitus unicus Mediator Spiritusque Sanctus Patris et Filii, amor unus, unitatem illam vestris infundat visceribus, quam dari oravit Christus Dominus prædestinatis suis ab apostolis¹ recessurus. Valete, etc. Datum apud Frekenham, ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno tertio.

CLVIII.

TO THE NUNS OF BURNHAM.

Frater [Johannes], etc., abbatissæ et monialibus de [1281.] Burnham, spiritum consilii sanioris. Norunt omnes religiosæ per Cantuariensem provinciam constitutæ, quod nullas paupertate oppressas hactenus scienter gravavimus, quin potius parati extitimus eisdem pro viribus subvenire. Verum etiam vobis nuper scribebamus, sicut et ceteris monialibus nostræ provinciæ, juxta libertatem et consuetudinem nostræ Cantuariensis ecclesiæ, ut unam mulierem reciperetis in commonacham et sororem, certam personam Matildem scilicet de Weston, mulierem honestam, ut credimus, nominantes; et vos nullam pauperiem prætendentes, sed elationem potius nobis frontose fudistis, jus nostrum quantum in vobis fuit impedire molientes, propter quod necesse habuimus manus nostras contra vos per viam aliam aggravare. Tenore præsentium vobis innotescimus quod processum nostrum contra vos habitum durante vestra contumacia non intendimus nisi in forma a jure tradita revocare; præsertim cum paupertatis allegatio

31 March.
Will pursue his right to nominate a nun, in spite of their refusal, and the alleged prohibition of the earl of Cornwall.

R. f. 174 b.

¹ apostolis] epis, MSS.

quam nunc facitis ex post facto, penitus sit suspecta. Quod si per adversarios vestros, ut innuitis, posses-siones vestras in curia regis evinci contigerit, non so-lum dicta muliere sed aliis vos exonerare curabimus, prout expedire viderimus, et vestram indigentiam quan-tum in nobis fuerit relevare. Quod autem prætendit-is inhibitionem vobis fuisse factam per nobilem virum dominum comitem Cornubiæ, ne aliquam mulierem irrequiso consensu suo admittatis, neveritis nos huic excusationi fidem nullatenus adhibere, præcipue cum idem comes devotus sit, et hactenus extiterit nostræ Cantuariensi ecclesiæ prælibatae. Et si forte ob ali-quam causam facta fuerit vobis hujusmodi inhibitio generalis, certi sumus quod per hoc non intendit do-minus comes juri nostro in aliquo derogare. Verum-tamen si idem comes ostenderit coram nobis legitime quod ipse aliquo jure speciali, quod sufficere debeat, exemptus fuerit in hac parte, seu contra personam dictæ mulieris rationabile proponere voluerit, quare inter vos admitti non debeat; et ipsum et vos libenter audiemus, et parati erimus processus nostros prout justum fuerit temperare. Datum apud Frekenham, ii. kal. Aprilis, anno supradicto [1281.]

CLIX.

To POPE MARTIN [IV.].

1281.
2 April.
As the
king can-
not take
part in the
expected
crusade,
advises
that the
money
collected
should be
assigned to

Sanctissimo patri ac domino Martino, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ et universalis ecclesiæ summo pontifici, suus humilis frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ servus inutilis, cum reverentia filiali pedum oscula beatorum. Crux vivifica vivere se declarat¹; lignum vitæ vitalia germina creditur veraciter producturum, dum vos, pater sanctissime, jam pridem Christo Domino anxiis laboribus cruci confixum in ipsis Crucifixi collocavit solio singulari. Certe con-

¹ declarat] de declarat, R.

fidunt considerosæ animæ, quod nisi peccata obsistant ^{his brother} Edmund.
fictæ fidei multitudinis in devotæ sanctitatis vestræ
meritis, crux illa quam superhumeralis loco dudum ves-
tris portastis humeris rationalis prudentiæ alligatam,
per vos in Dei gloriam ac Christianitatis honorem
radians prædabitur filios Orientis. Ad cuius negotii
celsitudinem conatus vestros, pater sanctissime, deside-
rant cives coelici, ut æstimo, promovere. Advenient
procul dubio vestris exordiis cum hasta Domini fulgu-
rante. Præteriorum enim supra spem hominum, per vos
exhibitio fortunata est, ni fallar, conjecturale præsagium
probabile futurorum. Noverit igitur vestræ dominatio
sanctitatis multos esse in Anglia nobiles et illustres qui
proponunt pro crucis negotio transfretare. Quod non
solum de illis intelligo qui jam sunt evidenter crucis
signaculo insigniti, verum etiam de nonnullis grandibus
qui ad hoc firmum gerunt propositum mancipandum
effectum, si ipsum viderint negotium viriliter ac salu-
briter inchoari. Et quia in proximo passagio non creditur
dominus rex Angliae variis obstantibus necessitatibus
pro crucis obsequiis maria transiturus, quicquid eveniat
in futuro, pro illius Terræ Sanctæ subsidio nulli
poterit, ut credo firmiter, collecta in Anglia pecunia
utilius ac consolabilius pro communitate cleri et populi
Anglicani, quam domino Edmundo germano dicti
principis, assignari. Ipsum enim exercitium armorum
cum liberalitate magnifica fecit militibus carissimum
sibi in magna astrictis multitudine, et amor Christi
fervidum in ipsius crucis negotia assumenda fideliter ac
viriliter prosequenda. Cui et habilitatem ad hoc præ-
cipuam ipsius terræ experimentalis cognitio præparavit.
Ista igitur, pater sanctissime, vestræ clementiæ non
suggererem, nisi ea et veritate niti crederem et ecclesiæ
expedire. Custodiat Dominus incolumentem vestram
ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Scriptum
iv. non. Aprilis, anno Domini MCCLXXXI.

CLX.

To PETER, PAPAL VICECHANCELLOR.

1281.   Venerandæ discretionis viro magistro P[etro], sanctæ
 4 April.   Romanæ ecclesiæ vicecancellario, frater J[ohannes], etc.,
 Asks for in-   salutem et sinceram in Domino caritatem. Recolit
 structions   vestra prudentia, ut credimus, de quodam monacho,
 about a   qui tempore illo quo fecistis magistrum Ricardum
 criminous   Anglicum pro simili crimine detineri in Romana curia,
 monk.   extitit super eodem scelere infamatus. De quo, nisi
 Complains   fallat nos memoria, cum vobiscum zelo Dei ducti
 of privi-   colloquium haberemus, dixistis nobis quod abbati suo
 leges in   super ejus detentione juxta merita scripseratis. Hunc
 England   monachum nobis London' ut suspicione multiplici
 supported   reum in talibus et aliis enormibus retinuimus præsen-
 by forgery.   tatum nobis, et juxta quod fieri solet in commodato
 R. f. 13.   nobis carcere regio eum facimus custodiri, expensas
 A. f. 124.   ei tolerabili sufficientia ministrantes. Quia igitur
                 prædictus monachus propter quædam girovagationis
                 intervalla, quibus in quibusdam prioratibus Cluni-
                 censibus nunc in aquilonari Angliæ plaga, nunc in
                 meridiana, nunc in media fuisse dicitur commoratus,
                 Cluniacensis monachus esse dicitur. Supplicamus vobis
                 ut significetis nobis quid de ipso facere debeamus, ut
                 rum prædictis Cluniacensibus eum debeamus restituere
                 requisitus, an aliter et qualiter procedere circa ipsum,
                 et hoc nobis significare dignemini per magistrum Phi-
                 lippum procuratorem nostrum præsentium portitorem.
                 Ad hæc dominationi vestræ scribimus, suspirantes quod
                 innumera sunt in Anglia privilegia per falsarios fabri-
                 cata, per quæ læsus est supra modum status ecclesiæ
                 Anglicanæ. De quibus nisi fiat inquisitio specialis per
                 homines qui per aurum et argentum corrumpi nesciunt,
                 finaliter per hujusmodi¹ subversio Angliæ in-
                 tolerabilis orietur. Negotia autem ecclesiæ nostræ
                 obsecramus commendata habere dignemini, quatenus

¹ Sie in MS.

Altissimo sint accepta. Valeat clementia vestra in Christo et Virgine gloria. Scriptum ii. non. Aprilis, anno Domini MCC. octogesimo primo.

CLXI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., domino W[illelmo], Dei ^{1281.}
 gratia episcopo Norwicensi, salutem et sinceram in ^{24 April.}
 Domino caritatem. Licet circa statum decanorum ^{Orders him} to se-
 vestræ diecesis varia invenimus corrigenda, quæ non ^{quester} the profits
 poterimus sine gravi conscientiæ læsione et scandalo ^{of dean-}
 dimittere incorrecta, super quibus, annuente Domino, ^{eries of} which the
 sine morosæ tarditatis dispendio proponimus salutare ^{deans are} not resi-
 remedium providere, quia tamen aliqua intellectimus ^{dent.}
 quæ adeo manifestum errorem inducant, quod nulla R. f. 175.
 tergiversatione poterunt diutius tolerari; volentes hiis
 in quibus majus imminet periculum et plebis oppressio
 citius obviare, fraternitati vestræ committimus et man-
 damus, in virtute obedientiæ firmiter injungentes,
 quatenus proventus omnium decanatum, in quibus
 decani et in sacerdotio constituti non faciunt residen-
 tiā personalem, auctoritate nostra sequestretis, et sub
 arcto sequestro custodiri faciat, ita quod de ipsis pro-
 ventibus respondere possitis cum fueritis requisiti.
 Inhibentes sub pena excommunicationis, quam in con-
 trarium facientes proferimus in hiis scriptis, ne quis
 decanus decanatus hujusmodi laico vel aliter uxorato
 sub quocunque colore ad firmam dimittat. Contractus
 autem super firmis hujusmodi prius initos exnunc re-
 vocamus et decernimus penitus non teneri,¹ præcipi-
 entes sub eadem pœna ne aliquis vel de novo

¹ teneri] tenere, MSS.

contrahendo seu priori contractui inhærendo secus attemptare præsumat. Inter clericos siquidem contractus firmarum hujusmodi decanatum sub pena canonica fieri prohibemus, et prius initos decernimus irritos et inanes, et neutrum contrahentium ex hujusmodi contractu tanquam invalido alteri obligari. Ista vero circa statum decanatum ad præsens observari volumus, donec super hiis per nos finaliter ordinetur, et præsentem literam in proximis vestris synodis præcipimus sollempniter publicari. Qualiter autem hoc mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium per vestras patentes literas harum seriem continentes fideliter rescribatis. Datum apud Bourewell', viii. kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXII.

TO THE CHANCELLOR OF OXFORD.

1281. **6 May.** Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Henrico de Santon', cancellario de Oxonia, firmario ecclesiæ de Newenton', salutem, etc. Mandamus vobis quatenus erogatis c. solidos pauperibus parochianis ecclesiæ de Newenton' in vestibus, calceamentis, pecunia, blado et consimilibus per visum Novelli latoris præsentium, provisoque quod rectoriæ ejusdem ecclesiæ in statu et custodia decenti existant, residuum pecuniæ, in qua rectori præfatæ ecclesiæ pro firma ejusdem tenemini, non obstante sequestro nostro, dilectis nostris mercatoribus Lucanis London' commorantibus, nomine dicti rectoris sine difficultate aliqua persolvatis. Datum apud Lamheth', ii. non. Maii, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXIII.

TO THE CONVENT OF CHRIST CHURCH, CANTERBURY.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis con-
 ventui ejusdem ecclesiae Christi, salutem gratiam et
 benedictionem. Sicut vobis vice alia meminimus nos
 scripsisse, usque ad mare volente Domino regem nostrum
 transiturum in Gallias deducturi, ad vos per Christi
 gratiam veniemus, nec omnino possemus infra tam mo-
 dici temporis spatium, nec occupationes aliæ necessario
 incumbentes, nos pluries venire Cantuariam paterentur.
 Et licet adhuc transitus sit dubius dicti principis, tamen
 transitus sui propositum, cum stabilitum fuerit, vobis
 ut ab eo audivimus, intimabit. Interim igitur ne-
 cessitate cogente declinabimus Bathoniam infra men-
 sem vel circiter, dante Domīno, ibidem visitationis
 officium completuri. Et si contingat dominum regem
 minime transfretare, pro certissimo teneatis quod ad
 vos irrefragabili cessante necessitate cum quanta celeri-
 tate¹ poterimus, veniemus. Dei autem omnipotentis
 oculos contestamur, quod hujusmodi dilationis nostræ
 causam nullius præstitit mortalis hominis suggestio,
 sed sola invincibilis necessitas, quam ad præsens aliter
 non possumus superare. Obsecramus autem per mi-
 sericordiam Jesu Christi, ut interim tranquillitati cor-
 dium detis operam, et caritatem invicem quæ est
 perfectionis vinculum conservetis, mundi contagia ac
 mundani consortii pericula fugientes. Scimus enim cer-
 tissime quod religionis habitum frustra gerit quicunque
 sacerdibus exercitiis vel implicationibus se ministret.
 Sola igitur obedientiæ necessitas de claustrum umbraculo
 vos educat Salvatoris sententiam attendentes, qua suos
 in mundo pressuram, in Se autem asserit requiem habi-
 turos. Statum autem incommoditatis vestræ hunc esse
 noveritis, quod propter effusionem sanguinis Sancti

1281.
19 May.
Postponed
his visit to
them on
account of
the king's
intended
voyage to
France,
and is now
going to
Bath.

R. f. 175 b.
A. f. 42.

¹ *celeritate] sceleritate, in A.*

Thomæ, quæ in causa sua quotidie innovatur, tædet nos vivere, novit Deus. Rogetis igitur Altissimum ut ecclesiæ suæ alleviet gravamina, et nos dirigat ad honorem sui nominis in hac parte. Valete, in Christo et Virgine Gloriosa. Datum apud Mortlake, xiii. kal. Junii, consecrationis nostræ anno iii.

CLXIV.

To EDWARD I.

1281.
21 May.
Appoints
the arch-
deacon of
Canter-
bury and
the dean
of Arches
his pro-
ctors con-
cerning the
royal
chapels.
R. f. 95 b.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo, Dei gratia regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitaniae, frater J[ohannes], permissione divina sacerdos Cantuariensis, salutem ac pronam ejus beneplacitis voluntatem cum reverentia in omnibus et honore. Quia præsentiam nostram non possumus ad præsens vestris tribunalibus exhibere, noveritis nos, tenore præsentium, constituere procuratores nostros seu attorneyos dilectos nobis in Christo . . . archidiaconum Cantuariensem et . . . decanum de Arcubus ad tractandum de facto capellarum regiarum in diœcesibus Conventrensi et Lichfeldensi ac Londoniensi, et ad sciendum super hiis beneplacitum regiæ majestatis, cui parati sumus quantum secundum Deum possumus assentire, præhabito tamen consilio episcoporum et capitulorum, quos et quæ hæc negotia contingere dinoscuntur. In cujus rei testimonium sigillum nostrum præsentibus duximus apponendum. Valeat majestas regia in Christo semper et Virgine gloria. Datum apud Novum Locum, xii. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXI.

CLXV.

To ROGER, BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

1281.
21 May.
Desires
him to
send a

Frater J[ohannes] permissione, etc., venerabili fratri domino Rogero, eadem permissione Conventrensi et Lichfeldensi episcopo, salutem et sinceræ caritatis in Domino semper augmentum. Vestræ fraternitati præ-

sentium tenore significamus nos nostri cancellarii præ- proctor to
 sentia hac instanti die Ascensionis Domini seu diebus complete
 sequentibus carere non posse. Quare vobis mandamus, the matter
 cum jure civili caveatur nihil videri actum dum aliquid between
 remanet ad agendum, ad rem inter nos feliciter inchoa- them.
 tam canonice consummandam,¹ R. f. 27.
 procuratorem ad nos A. f. 152.
 transmittatis instructum, plenam habentem potestatem
 in animam vestram jurandi quodlibet genus sacramenti
 a jure permissi, si oporteat, ac promittendi in verbo
 sacerdotis cum cautione, de rato et de judicato solvendo
 ordinationem et decretum nostrum per omnia attendere
 et observare, et omnia alia faciendi quæ vosmet faceretis
 si præsentes essetis, ut sic ea quæ inter nos sunt in-
 choata ad nostrum et vestrum honorem et animæ
 salutem valeant consummari, prout inter ipsum vestrum
 cancellarium et vestrum nuncium convenit expresse.
 Alioquin præmissa in judiciale refectionem et exitum
 tristiorum poterunt revocari. Scientes pro certo quod
 ea quæ præmissa sunt nulla negligentia dimittemus
 indifferita. Datum in prioratu Novi Operis, xii. kal.
 Junii, anno consecrationis nostræ tertio.

CLXVI.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei ^{1281.}
 gratia regi Angliae, etc., frater J[ohannes], etc., cum ^{27 May.}
 totius hominis salute et quicquid potest obsequii et a com-
 honoris. Excellentiæ regiæ multiplici debito alligati, with the
 dudum pro ipsius honore pariter et amore hoc decre-
 tum cordi nostro præfiximus, nos numquam aliquid
 vestris velle negare beneplacitis, quod possumus con-
 cedere Altissimo inoffenso, et quamvis quicquid possu-
 mus sit modicum et exile, tamen amplius facere quam
 Will make
 promise
 dean of
 Lichfield,
 whose
 benefice of
 Northflete
 he has
 given
 to another.

R. f. 95 b.
 A. f. 18.

¹ *consummandam*] *consumendam*, MSS.

quod Deo inoffenso possumus, non valemus. Proinde, serenissime domine, circa factum decani Lichfeldensis, ecclesiam de Nortflete, non solum ad præsens pro electione sua in decanum, sed pridem per adoptionem ecclesiæ de Merston¹, quod inficiari non potest, et plurimum aliarum, ut dicitur, de jure vacantem, taliter noveritis fuisse processum. Rogavit enim nos primitus episcopus Norwicensis, rogavit et postea ipse decanus, ut prænominatam ecclesiam sibi dimitteremus suis desideriis servitram, cuius preces ut evangelio contrarias, quod mandat dimitti superflua, et meritis suis impares, cum non posset in tanta distantia duobus beneficiis sufficienti ministerio providere, juri etiam canonico adversas, quod nos servatuos juravimus, tanquam carnales et simoniacas non duximus admittendas. Hoc enim noverit prudentia regalis, preces cuiuslibet pro se quarentis superflua, ac volentis bona pauperum in pompæ suæ convertere obsequium infectas esse per munus a lingua vicio simoniæ. Rogavit nos tandem super eodem duabus vicibus prona ad misericordiam carissima regia celsitudo. In prima autem petitione vestra, additamentum junxit salubre, si posset scilicet fieri justitia inoffensa; secunda autem vice vobis respondimus, si vestra recolit dominatio, quod ipsum beneficium non intendebamus sibi dimittere, sed per viam aliquam gratiam exhibere. Veniente autem ad nos prædicto decano, quandam sibi expressimus gratiam mediocrem, quam tamen intendebamus ob vestri reverentiam ampliare. Ipse autem irreligiose¹ gratiam respuens, dixit se sine vestro consilio oblatis minime assensurum, ut majestatis vestræ pondere nos premcret, et quod gratis conferri debet, violentis precibus extorqueret. Nos autem ejus ignitam cupidinem attendentes, quam prius auditam nunc fide didicimus oculata, beneficium illud contulimus sicut vacans, die transla-

¹ *irreligiose*] *irregiose*, MSS.

tionis Sancti Dominici Confessoris. Verumtamen ne preces regiae sentiant se repulsas, conabimur ei gratiam ampliare, remittendo sibi quantum in nobis est omnes fructus quos recepit de prænominata ecclesia de Nortflete a tempore illo quo ecclesia de Merston' dinoscitur recepisse. Dissimulabimus etiam interim quantum poterimus de aliis beneficiis quæ tenet aut tenuit, quorum nullum de rigore juris poterit retinere, ut parati sumus docere si oporteat, et coram papa. Et quia fructus decanatus Lichfeldensis hoc anno non dicitur recepturus, magistrum Ricardum de Nedham, cui tanquam benemerito ecclesiam de Nortflete contulimus, cetera cum cura beneficia pro hoc unico obtento pacifice relicturo, ad hoc inclinare conabimur, ut ipsum in bona portione respiciat de fructibus hujus anni. Sequestrum insuper relaxabimus, si contentus fuerit supradictis. Obsecramus igitur ne contra nos indignetur regia majestas, si noluimus cultum Dei minuere, et animas perditioni exponere, et bona pauperum convertere in obsequium Babilonis; nec decet regiam majestatem sacrilegiis abusibus patrocinium impertiri. Recolatis insuper quod pro dissimulatione quam facimus clericis vestris in damnabili multitudine beneficiorum quam obtinent contra Deum, per totam quasi ecclesiam subsannamur. Valeat regia celsitudo per tempora longiora. Datum apud Wynton', vi. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXI.

CLXVII.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo Dei gratia [1281.]
 regi Angliae, domino Hiberniae et duci Aquitaniae, frater [29 May.]
 J[ohannes] Cantuariensis sacerdos, totius Angliae primas,
 salutem et paratam regiae majestatis beneplacitis voluntatem. Noverit excellentia vestra quod nos, memores The case
 between J.
 de Bere-
 wick and N.
 de Audeby,

concerning beneplaciti vestri, cum essemus Wyntoniæ, convocatis
 Droxford,
 must go
 on.
R. f. 96. coram nobis . . decano de Drokennesford cum rectoribus
 et vicariis decanatus ejusdem, et quibusdam aliis fid-
 dignis, invenimus inquisitione sollicita tam J. de Bere-
 wick' quam magistrum N. de Audeby in dicta ecclesia
 de Drokennesford jus habere, quamvis unus jure gaudeat
 potiori, quod licet nostræ constet conscientiæ, non
 tamen possumus hoc inoffensa justitia præpropere reve-
 lare, quod habemus judiciali indagine per sententiam
 diffinire. In ecclesiasticis enim judiciis, oportet con-
 scientiam subjicere allegatis, nec prædicta inquisitio
 quasi extraordinarie facta processui judiciali partium
 præjudicat, quia facta fuit utraque parte publice recla-
 mante, nec se velle ei jus suum subjicere protestante,
 nec decet regiam majestatem jus in hac parte lædere
 ecclesiæ libertatis, cum de jure patronatus hic nulla
 mentio habeatur. Procedat igitur petitior contra pos-
 sessorem canonice coram nobis, et fieri justitia in brevi
 nulla obnoxia calumpniæ rationabili, Domino conce-
 dente. Custodiat Dominus sublimitatem regiam Impe-
 rator suminus bene et prospere per tempora longiora.
 Datum apud Motesfont, in octabis Ascensionis.

CLXVIII.

ARCHIEPISCOPAL VISITATION.

1281. Die Martis proxima post festum Sanctæ Trinitatis,
 10 June. anno gratiæ MCC. octagesimo primo, et consecrationis
Excom- domini Johannis Cantuariensis archiepiscopi tertio,
munication of persons lata fuit sententia in capitulo Bathoniensi, in præ-
 who intend to interfere sentia venerabilis patris domini Roberti, Bathoniensis
 with his visitation et Wellensis episcopi, sub hac forma :—
or juris- In nomine Domini Amen. Quia nos frater J[ohannes],
 diction. etc., intelligentes ex verisimilibus conjecturis, quod
R. f. 71 b. A. f. 33 b. quidam iniuitatis filii suæ salutis immemores, contra
 libertates nostræ Cantuariensis ecclesiæ veniendo, nos-
 tram visitationem seu jurisdictionem metropoliticam

impedire, molestare seu perturbare intendunt, quoniam visitationis seu nostræ metropoliticæ jurisdictionis officium exercere possimus, secundum canonicas sanctiones, et consuetudinem ecclesiæ nostræ approbatam hactenus et obtentam. Nos volentes malitiis hominum industria quanta possumus obviare, monemus et firmiter injungimus, ne quis directe vel indirecte, clam vel palam, per se vel per alium, scienter et studiose officium nostræ visitationis impedit, seu perturbet, aut impediri seu perturbari procuret, seu ad ea quæ ad nos ratione visitationis hujusmodi seu nostræ jurisdictionis qualitercunque pertinent, manus, potestatem aut actum quoquomodo extendant. Et si quid in hiis forsan in nostri seu ecclesiæ nostræ Cantuariensis præjudicium præsumptum fuerit, seu etiam attemptatum, illud expresse revocamus, ac omnino carere decernimus robore firmitatis. Monentes pro prima secunda et tertia motione, cum qualitas negotii ulteriore dilationem non requirat, ut ab impedimentis, molestationibus seu perturbationibus hujusmodi omnino desistant. Alioquin ipsos omnes et singulos perturbatores seu defensores hujusmodi, vel qui eis consilium, auxilium vel consensum, clam vel palam, verbo, opere, vel favore, seu quovis alio modo impendunt, vel in præmissis impendent, cujuscunque ordinis seu dignitatis existant, excommunicamus et ex nunc excommunicatos denunciamus publice in hiis scriptis.

Eadem sententia lata fuit in capitulo Wellensi, die Sabbati proximo sequenti, in præsentia prædicti domini Roberti Bathoniensis et Wellensis episcopi.

CLXIX.

THE ABBOT OF GLOUCESTER TO PECKHAM.

Reverendo in Christo patri domino Johanni, Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, devoti filii Reginaldus abbas Sancti Petri Glouc' et ejusdem loci conventus, salutem, obedientiam, reve- 1281.
9 July.
Assents to the colla-

Ric. of
Gloucester
to the
church of
Chipping
Norton.

R. f. 49.

rentiam et honorem. Vestræ sanctitati tenore præsentium intimamus, quod nos collationi vestræ de ecclesia de Cheping Norton', Lincolniensis diœcesis, quæ est de patronatu nostro, dilecto clero vestro et nostro Ricardo de Glouc' capellano factæ, ex nostra unanimi voluntate assensum præbemus hac vice, pariter et consensum, salva pensione nostra sexaginta solidorum nobis suis terminis facienda. Et hoc universis præsentes literas inspecturis vel audituris significamus per præsentes. In cuius rei testimonium præsenti scripto sigillum ecclesie nostræ apposuimus. Datum vii. idus Julii, anno Domini MCC. octagesimo primo.

CLXX.

To PETER ALBI ALIAS BLANCI.

[1281.]
11 July.

Disap-
proves of
sugges-
tions made
by him
as to car-
rying out
the will of
Boniface
of Savoy.

R. f. 172.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Petro Albi¹ salutem, gratiam et benedictionem. Regratia-
mur vobis plurimum de sollicitudine vestra, quam im-
penditis circa honorem nostrum et ecclesiæ nostræ
profectum. Verumtamen via qua considerastis votis
nostris, ut scribitis, satisfacere, nobis aut consilio nostro
satis sufficiens non videtur. Cum enim dicatis vos
loco vestri nos executioni testamenti bonæ memorie
domini B[onifacii] prædecessoris nostri velle præponere
per vestras literas, propter hoc quod debeamus vobis
nos literis obligare, quod ea, quæ de bonis execu-
tionis dicti testamenti receperimus, secundum dicti
prædecessoris nostri ultimam voluntatem per manus
elemosinarii nostri, una cum attornato fratri Pontii
Sablere socii vestri fideliter faciemus expendi, quodque,
quia debita nostra, sicut velletis, recuperare non potes-
tis, pro executione hujusmodi singulis annis usque ad
quinquennium de vestris redditibus per procuratorem
vestrum nobis c. marcas assignare velitis, ita quod

¹ In a marginal note he is called " Petrus Blanci."

residuum cedit ad sustentationem vestram in scolis. Hoc nobis satis videtur extraneum, tum quia ultima voluntas dicti defuncti talis forsan non extitit sicut debuit, eo quod ædificia archiepiscopatus diruta dimisit penitus et dejecta, quæ non possent duobus marcarum millibus reparari, ad quorum reparationem de jure tenebatur, tum quia in assignatione dictarum quingen- tarum marcarum recipiendarum ut præmittitur, nos oneraretis et obligaretis ad hospitalitatem, et curam ac cetera onera quæ ecclesiis vestris incumbunt, tum etiam quia pecuniam ipsam modicam reputamus, cum adhuc in v. millibus marcarum et amplius teneamini, de- ductis hiis in quibus vobis domina regina Franciæ ob- ligatur. Rogamus igitur ut circa præmissa animæ dicti defuncti ac honori vestro et saluti melius pro- spiciatis, et consulere studeatis salubrius, ut ex hoc a Deo. possitis condignæ retributionis præmium expectare, dictique defuncti voluntas tam in hiis quæ debuit, quam quæ præcepit, debitum consequatur effectum, et super hoc voluntatem vestram nobis quamcitu fieri poterit rescribatis. De aliis autem quingentis marcis libenter executionem, si placuerit, faciemus secundum ultimam voluntatem defuncti quam debuit habuisse. Sed consideratis oneribus quæ ecclesiis vestris incum- bunt, tam circa ornamenta quam hospitalitatem et pauperes earundem, modicum aut nihil penitus remane- bit de ipsis quingentis marcis maneriorum pauperibus erogandum. Valete. Datum apud Slyndon', v. id. Julii.

CLXXI.

TO THE ARCHDEACON OF DERBY.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., dilecto 1281.
filio magistro E[lia] archidiacono Derb', salutem, gratiam Appoints
et benedictionem. Cum circa ea præcipue nostra ver- him coad-
jutor of
setur intentio, per quæ ecclesiarum indempnitatibus the bishop

of Coven-
try and
Lichfield.
R. f. 96.

prospicitur et animarum saluti, expedit non indigne tales ad regimen eorum assumere, quos ad hoc dignos probata virtutum merita representant. Sane dudum in Coriventrensi et Lichfeldensi dicecese auctoritate metropolitica visitationis officium exercentes, invenimus venerabilem fratrem nostrum dominum Rogerum Dei gratia Coventrensis et Lichfeldensis episcopum adeo corporis valitudine detineri, et quorundam sensuum suorum ministerio destitutum, quod ea quæ sibi incumbunt ex officio pastorali nequit per omnia salubriter adimplere; nos autem ipsius compatientes defectibus, ac volentes paci suæ et quieti quantum secundum Deum possumus providere, et dictarum ecclesiarum indemnitatibus et animarum saluti prospicere in hac parte, te, de cuius fidelitate et experta industria confidimus, ipsius domini episcopi coadjutorem usque ad annum facimus et constituimus per præsentes; ut eidem honeste fideliter et consolabiliter tam in spiritualibus quam in temporalibus assistas, prout ad coadjutoris officium dinoscitur pertinere. Non tamen ut post completum annum te credas ab hujusmodi officio absolutum, sed ut interim tuam experiamur fidelitatem et constantiam circa nostri et tui honoris procurandum incrementum. Nec tibi plenum probationis annum concedimus quin, sicut te habere vidimus in hac parte, cum nobis placuerit et expedire viderimus, prout per tuæ honestatis et fidelitatis exercitium instructi fuerimus, aliter ordinemus. Volumus itaque et præsentium auctoritate statuimus ut præfatus dominus . . episcopus nihil sive in spiritualibus sive in temporalibus præter tuam conscientiam vel consilium faciat, ordinet vel disponat. Et si contingat, quod non credimus, dictum episcopum, te irrequiso, quicquam notabile vel spiritualiter vel temporaliter facere, aut aliquatenus exercere contra canonicas sanctiones, illud non tenere decernimus, nec ullius penitus esse momenti, ac te volumus propter hoc ad nos indilate recurrere, ut circa

id remedium apponamus quod secundum Deum viderimus opportunum. Ad quod etiam te astringimus in virtute præfati sacramenti. Et quia nemo tenetur propriis stipendiis militare, tibi de bonis episcopatus prædicti pro expensis centum marcas annuas solvendas pro rato temporis, in quo in prædicto steteris officio, assignamus, salva nobis potestate et jurisdictione plenaria in præmissis addendi, mutandi, corrigendi et etiam detrahendi. Tuam igitur dilectionem monemus in Domino et hortamur, quatenus circa commissum tibi officium ita te laudabiliter habeas et honeste, ut a Deo condignæ retributionis præmium expectare valeas, et in te diligentia tua testimonio electionis nostræ judicium commendetur.

CLXXII.

TO THE BISHOP OF COVENTRY AND LICHFIELD.

Frater J[ohannes], etc., domino R[ogero] episcopo Conventrensi, etc. Volentes quantum secundum Deum possumus, paci vestræ et consolationi vestræ prospicere, magistrum Jurdanum, quem nuper vobis coadjutorem dedimus, ab hujusmodi coadjutoriæ officio absolvimus, et juxta votum vestrum, magistrum E[liam] archidiaconum Derb', de cuius fidelitate et industria plenam in Domino fiduciam reportamus, eidem duximus subrogandum. Quocirca fraternitatem vestram monemus, et in Domino hortamur, vobis nihilominus in virtute obedientiæ et sacramenti per procuratorem vestrum in animam vestram super hoc præstiti firmiter injungendo mandantes, quatenus eidem magistro Helie, tanquam coadjutori vestro, tam in spiritualibus quam in temporalibus adhæreatis, in omnibus secundum formam literæ nostræ quam eidem circa hoc duximus concedendam. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud Keynesham, ii. idus Julii, consecrationis tertio.

1281.
14 July.Appoints
the arch-
deacon of
Derby as
his coad-
jutor, ac-
cording to
his wish.

R. f. 96.

CLXXIII.

To CARDINAL ORSINI.

1281. Anno eodem [1281] apud Slyndone emanavit
 15 July. litera sub hac forma idibus Julii :—Reverendo in
 Complains Christo patri ac domino Matthæo, Dei gratia Sanctæ
 of the de- Mariæ in Porticu diacono cardinali, suus devotus
 lay in the case of the frater J[ohannes], sacerdos Cantuariensis, subjectionis
 bishop elect of debitum cum omni reverentia et honore. In causis
 Winches- Domini Jesu Christi contra laicorum et clericorum
 ter.¹ R. f. 13 b. proterviam die noctuque pariter decertantes, nullum
 A. f. 124. certaminis nostri effectum utilem poterimus reportare,
 nisi sancta Romana ecclesia, pro cuius viribus sub
 torculari premimur angustiæ, velit nobis manum
 porrigerere misericorditer adjutricem. Cujus benevo-
 lentia et gratia sublimati sic allidimur, sic gravamur
 miseriae nostræ meritis. ut vita nostra morti continue-
 sit similis, novit Deus. Sane de facto electi Wintoni-
 ensis suspiramus attoniti, quod tantæ ecclesiæ deso-
 latio et tam evidentis justitiæ decisio, tanti tractu
 temporis suspenduntur. Et quia multi filii Belial,
 contemptores canonum, usurpatores sacrilegi benefi-
 ciorum, quæ usque ad adventum nostrum in Anglia
 libere occupabant, cum ingenti desiderio præstolantur
 confirmationem dictæ electionis, ut sic ipsi in suis sacri-
 legiis consolentur, sperantes se per viam consimilem
 ad episcopale solium ascensuros, et a vita latronum ad
 apostolorum repente fastigium sublimandos. Suppli-
 camus pro gratia Jesu Christi quatenus, non tam pro
 nobis quam pro necessitate universalis ecclesiæ Angli-
 canæ, velitis procuratoribus nostris in curia in hoc
 præcipue negotio consilium et auxilium impendere,
 justitia mediante, pro certissimo scientes quod in-
 venietis nos vestræ reverentia non ingratos. Cus-
 todiat Dominus sublimitatem vestram ecclesiæ suæ
 sanctæ per tempora longiora. Scriptum idibus Julii.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 62.

Sub eadem forma scribitur domino Benedicto S. Nicholai in carcere Tulliano diacono cardinali, et domino Jacobo S. Mariæ in Cosmedyn¹ diacono cardinali.

CLXXIV.

TO THE ABBOT OF GHENT.

Anno eodem [1281, consecrationis iii.] apud Nywetymbr', xv. kal. Augusti, emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., religioso viro domino . . . abbati Gandavensi, salutem et sinceræ dilectionis affectum. Intelleximus quod bonæ memoriae dominus R[obertus] prædecessor noster postmodum episcopus Portuensis, vobiscum quendam tractatum inierat de emendo locum vestrum de Leuesham cum pertinentiis, quem fructuosum et congruum plurimum ecclesiæ Cantuariensi conspexit, et hoc, si durasset, perduxisset forsitan ad effectum. Cum igitur præfatus locus vester de Leuesham nobis et ecclesiæ nostræ placabilis valde et gratus existat, in eademque stemus voluntate, qua dictus prædecessor noster extitit in hac parte, vestram dilectionem ex animo deprecamur quatenus, si idem propositum teneatis adhuc, quod prædecessoris nostri tempore habuistis, circa venditionem seu dimissionem loci prædicti, velitis nobis vestris literis intimare plane et lucide per præsentium portitorem. In hoc enim poteritis nobis et ecclesiæ nostræ valere plurimum, et vestrum etiam commodum operari, quoniam vos aut ecclesiam vestram in hoc facto sustinere nolumus læsionem. Sed indemnitati vestræ prospicere cupimus et quieti. Melius est autem et honestius quod idem locus nostræ approprietur ecclesiæ quam ad manus perveniat laicales. Nam quod semel Deo dedicatum est in alios usus converti non debet. Obsecramus igitur ne laicis

1281.
18 July.Asks
whether he
will sell or
let Lewis-
ham to
him.

R. f. 172.

¹ *Cosmedyn*] Portieu, in R.

concedatur. Tantum autem facere velitis in præmissis,
ut quod laudabiliter incepsum est, valeat optimo fine
concludi, nosque ex hoc simus vestris beneplacitis
proniores. Valete, etc.

CLXXV.

TO THE BISHOP OF ROCHESTER.

1281.
19 July.
Orders
him to
place the
churches
belonging
to Bayham
abbey
under an
interdict.
R. f. 57 b.

Xiiii. kal. Augusti emanavit litera infrascripta
contra . . . abbatem de Begeham et alios de domo
in hac forma:— Frater J[ohannes], etc., venerabili
fratri domino . . . Dei gratia Roffensi episcopo
salutem. Quoniam . . . abbas, . . . prior, . . .
subprior, . . . sacrista, . . . cellararius et
. . . præcentor monasterii de Begeham, tam nostra
quam etiam venerabilis fratr[is] nostri domini Cices-
trensis episcopi auctoritate, propter ipsorum . . .
abbatis et conventus immania varia et abhominabilia
delicta, ob certas et legitimas causas majoris excom-
municationis sententia innodati, clavibus ecclesiæ con-
temptis et totaliter vilipensis, in eadem sententia
tamdiu perseveraverint, et adhuc dampnabiliter per-
severant, contemptum contempui et offensam offensæ
adeo cumulantes, et in profundum malorum continue
descendentes, quod manifestum sit et notorium, ipsos
mandata ecclesiæ totaliter contempsisse, in perniciosis-
simum exemplum aliorum et subversionem quantum
in eis est ecclesiasticæ disciplinæ, propter quod fructus
ecclesiastici ab eisdem tanquam excommunicatis sunt
merito subtrahendi, et tota immunitas ecclesiæ ac
fidelium communio deneganda: fraternitati vestræ in
virtute obedientiæ firmiter præcipiendo mandamus,
quatenus omnes ecclesias dictis . . . abbati et con-
ventui in vestra dioœcese appropriatas supponatis eccle-
siastico interdicto, fructus et proventus earundem
sequestrantes et sub arto sequestro custodiri facientes,

tali scilicet de quo respondere volueritis, donec a nobis aliud receperitis in mandatis. Citantes eosdem nihil minus peremptorie quod compareant coram nobis, ubique cumque fuerimus in nostra provincia, proximo die juridico post festum Sancti Edwardi regis et confessoris, ostensuri et proposituri, si quid habeant rationabile, quare dicta beneficia pronunciare seu declarare non debeamus esse *vacantia*, et eisdem de personis idoneis providere, ac ulterius facturi et recepturi pro demeritis quod est justum. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis præsentium distincte et aperte rescribatis per literas vestras patentes harum seriem continententes. Datum apud Neutimbr', Cicestrensis diœcesis, xiiii. kal. Augusti, anno Domini MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CLXXVI.

TO THE BISHOP OF BATH.

Anno eodem [1281] apud Slyndon, xi. kal. Augusti, emanavit litera sub hac forma:—Suo Bathoniensi, ^{1281.} ^{22 July.} salutem, et sinceram in Domino caritatem. Libertates ecclesiasticas hiis conculcari temporibus supra modum plangimus et dolemus, præsertim eo quod hoc nostræ pusillanimitati ascribitur, qui nos murum non exponimus pro ecclesia ut tenemur; et vobis etiam a quo ab æmulis tales dicuntur procedere Dei injuriæ, ut auctore, et hoc in tot Angliæ lateribus et tam publicatis maliciis, ut ignoremus quid primitus referamus, nisi de abbe de Cumbermere, qui totus ^{R. f. 96 b.} Diabolo traditus cum complicibus et fautoribus suis ^{A. f. 136 b.} quantum mucro anathematis se extendit; quia quadam ecclesia in curia nostra sententialiter est privatus de nova disseisina, super rebus ejusdem priorem de Ware per breve regium coram justiciariis regiis trahere nititur impie, ad examen vetitum convolando. Et quia

Q 8513.

o

de bonis ecclesiæ quæ in decimis consistunt, non audet movere questionem, quod tamen faceret ut totus sacrilegus et plenus Diabolo si auderet, de terris ipsius ecclesiæ et redditibus, scilicet Dreytoneshales, ei litem suscitat, supprimens juris ecclesiastici veritatem, et confundens quantum in ipso est ecclesiasticam libertatem. Quocirca fraternitatem vestram rogamus quantum possumus ut, sicut vultis amicus ecclesiæ reputari, maledictionis suæ effugere participium et adquirere gratiam Redemptoris, velitis huic enormitati remedium apponere, ne tanta subversio prosperetur. Scientes quia quod in hoc negotio videbimus fieri, non tacebimus, nobis esse factum quicquid in hac parte feceritis reputantes. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum ut supra.

Anno, die et loco eisdem, emanavit litera ejusdem tenoris domino Johannis de Kyrkeby.

CLXXVII.

To THE ARCHDEACON OF LEWES.

1281.
24 July.
Sequestra-
tion of the
profits of
Bayham
abbey.
R. f. 57 b.

Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto filio . . . archidiacono Lewensi, vel ejus officiali, salutem, gratiam et benedictionem. Cum iniquum sit et omni pietati contrarium, illos de bonis ecclesiæ confovere, qui tanquam sacrilegi ecclesiæ sunt rebelles et ipsius judicia non verentur, vobis et alteri vestrū in virtute obedientiæ, et sub pena animadversionis districte firmiter præcipiendo mandamus, quatenus omnes fructus et proventus ecclesiasticos abbatis et conventus de Begeham, quos obtinent in diœcese Cyctrensi, sive in pensionibus sive in decimis, sive etiam in portionibus, quas percipiunt in parochiis alienis, sequestretis, et sub arto sequestro custodiri faciatis, tali scilicet de quo respondere volueritis, donec aliud a nobis receperitis in mandatis. Citantes cosdem nihilominus peremptoric, quod compareant co-

ram nobis ubicumque fuerimus in nostra provincia, secundo die juridico post festum Sancti Michaelis proximo venturum, ostensuri et proposituri, si quid habeant rationabile quare ecclesias eis appropriatas in Cycestrensi dioecese, quas ecclesiastico mandavimus interdicto supponi, pronunciare seu declarare non debeamus esse vacantes, et eisdem de personis ydoneis providere; ostensuri etiam jus speciale, si quod habent, in perceptionibus hujusmodi pensionum et decimarum seu portionum infra parochias alienas. Denuncietis etiam rectoribus et vicariis, de quorum ecclesiis pensiones et infra quorum parochias decimas seu portiones hujusmodi contra jus commune percipiunt, ut praedicto die coram nobis compareant, si sibi expedire viderint, pro se et ecclesiis suis proposituri et recepturi quod justum fuerit, et ordo dictaverit rationis. Qualiter autem mandatum nostrum fueritis executi, nobis infra mensem a tempore receptionis presentium distinete et aperte in omnibus rescribatis per vestras patentes literas harum seriem continentest. Datum apud Slyndon', ix. kal. Augusti, consecrationis nostræ anno tertio.

CLXXXVIII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater [Johannes], etc., episcopo Londoniensi, salutem ^{1281.}
 et fraternalæ caritatis continuum incrementum. Quia pro ^{30 July.}
 necessitate ecclesie manifesta intendiinus, Dei ope et ^{Orders} him to cite
 gratia, secundum² sacrorum canonum sanctiones, instanti ^{the clergy} to meet at
 mense Octobris apud Lambeth' concilium celebrare, ^{Lambeth} on October
 fraternitati vestræ committimus, et in virtute obe- ^{7.}
 dientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus R. f. 175.
 venerabiles fratres coepiscopos et suffraganeos nostros
 universos, nec non abbates, priores electivos, exemptos

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 50. | ² *secundum*] omitted in R.

et non exemptos, decanos cathedralium et collegiarum ecclesiarum, archidiaconos et capitulorum procuratores, citetis peremptorie per vos et per alias, quod septima die dicti mensis coram nobis apud Lamheth personaliter sint praesentes, concilium ibidem secundum sacros canones celebratur, nobiscum facturi et recepturi quod ipsum sacrum concilium duxerit ordinandum; denunciantes eisdem, quod contra absentes in forma canonica procedemus. Nec debilitatis excusationem sufficere reputamus illorum, qui per maneria sua juxta dioeceses suas et extra, et ad alia loca per Cantuariensem provinciam se faciunt pro familiaribus negotiis in quibuscunque vehiculis deportari; mandantes insuper singulis episcopis, quod secum deferant in scriptis nomina omnium in forma predicta de suis dicecessibus ad concilium vocatorum. Denuncietis etiam ceteris omnibus, qui sentiunt se gravatos, quod in casibus illis, quorum correctio ad concilium noscitur pertinere, audientia per Dei gratiam eis in forma predicta concedetur. Vos autem predictis die et loco in forma predicta comparituri, comite sanitate, certificetis nos per patentes vestras literas, quid feceritis de premissis. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Slyndon', iii. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ tertio.

CLXXIX.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1281.
30 July. Anno, loco et die eisdem [Slyndone, iii. kal. Augusti,
Complains
of his having
disregarded his
ordinances
for Walden
abbey.
The building
of a new syna-
anno consecrationis nostræ tertio] emanavit litera sub
hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri
episcopo London', salutem, etc. Intelleximus non sine
admiratione vehementi, quod vos in crastino translati-
onis Sancti Thomæ per officialem vestrum monasterium
ibidem fecistis, quicquid per nos factum fuerat ever-

tentes, deprimendo illos videlicet quos tanquam me-
 gogue in
 liores, prout a majore parte capituli accepimus, præfe-
 London
 ceramus domui et disciplinæ regendæ, exaltandoque must be
 stopped.
 illos quos suis exigentibus meritis præcepimus arctius R. f. 176.
 custodiri, in nostræ auctoritatis elusionem et subversi-
 onem ecclesiasticae disciplinæ. Et quia de ordinationi-
 bus ipsis nolumus incertæ relationis rumoribus judicare,
 et firmiter credimus monachum illum ut inimicum re-
 ligionis per nos artatum, ut merito suspectum, quem
 abbas ex vestra occasione ausum sumens in contemp-
 tum nostri præfecit in collegii priorem, propter quod
 in excommunicationis sententiam a nobis latam incidit,
 subversorum esse totius collegii disciplinam; fraterni-
 tati vestræ in virtute obedientiæ et sub poena canonice
 distinctionis firmiter injungendo mandamus, quatenus
 copiam dictarum ordinationum vestrarum nobis per
 præsentium latorem integre transmittatis, significantes
 nobis nihilominus vestrī literis causas quare officialis
 vester præsumpsit facta· nostra tam irreverenter et
 temere immutare. Nec excidit a memoria nostra in
 quid consensimus, cum de hoc vobiscum secretius
 colloquium haberemus. Ad hoc intelleximus quod Judæi
 London' ad confusionem Christianæ religionis novam
 erigunt synagogam, quam faciunt scolarum nomine
 appellari. Quocirca fraternitati vestræ mandamus sub
 debito præstigi juramenti quatenus hujus rei veritatem
 celeriter inquirentes, si est ita, ne tanta subversio pro-
 speretur, faciat per excommunicationis et interdicti
 sententias structuram prædictæ synagogæ districtius in-
 hiberi, in quo parati sumus vobis assistere totis viri-
 bus si oportet, nec cedatis minis ut vester in hoc ces-
 sisce dicitur officialis. Valete, etc.

CLXXX.

TO POPE MARTIN IV.

Sanctissimo patri ac domino Martino, Dei gratia 1281.
 sacrosanctæ Romanæ et universalis ecclesiae summo 3 Aug.

Reminds him of the troubles of his province.
R. f. 13 b.
A. f. 4.

pontifici, frater J[ohannes], permissione divina, etc., sacerdos humilis, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Sanctitatis vestræ susceptam epistolam legi reverenter pariter et lætanter, supplicans Altissimo flexis genibus cordis mei, ut ad relevationem nutantis in partibus suis plurimis ecclesiæ, et tentorii sui funiculos dilatandos, æternitas illa, a qua fluunt æva et tempora, multiplicet vobis annos. Ego enim, qui quotidie¹ conspicio effundi sanguinem Sancti Thomæ, vel effusum potius conculcari, in cœlum amare suspiciens, superni respectus clementiam in clerum et populum Anglicanum nondum, ut desidero², merui experiri, sacrificioque clibani et sartaginis intentus continue offerendo. Reputabo me felicem existere, si mei infelicissimi sacerdotum, semel dignemini habere memoriam coram Deo, donec tandem vacet vobis dextram apponere ferientibus filiis alienis, qui usque in præsens non cessant prænominati sancti cum incrementis quotidianaæ malitiaæ cerebrum terebrare. Custodiat Dominus incolunitatem vestram, pater sanctissime, ecclesiæ suæ per tempora longiora. Scriptum iij. non. Aug.

CLXXXI.

TO THE ABBOT OF ST. ALBAN'S.

1281.
11 Aug.
Desires
him to
revoke a
sentence
in a cause
between
the Cis-
tercians
and Mi-
norites at
Scar-
borough, to
the pre-

Anno eodem [1281] apud Suthmalling', iii. idus Augusti, emanavit litera sub hac forma :— Frater J[ohannes], etc., venerandæ religionis patri . . . abbati Sancti Albani, salutem et sinceram in Domino caritatem. Exemptionum audacias, privilegiorum excessus, et conservationum abusus, assidue experimur, et speramus quod Ille qui ecclesiam suam suo sanguine noscitur redemisse, remedium sufficiens diu non subtrahet in futurum. De vobis autem mirari nos pro certo noveritis, qui credebamus vobiscum fuisse familiari-

¹ *quotidie*] contidie, A.

| ² *desidero*] desiderio, R.

tatis nexibus copulati, adeo ut nobis et nostris fa-
vorem studeretis impendere, non gravamen. Nostros <sup>justice of
the latter</sup>
autem dicimus pauperes Minores, a quibus recepimus
id quod sumus. Pro certo vos volentes tenere quod
quicquid eis commodi vel incommodi irrogatur, plus
quam nobis pro tanto factum esse sentimus, quanto
et ipsi magis indigent adjutoriis et minus contra in-
commoda quærunt aut sufficiunt se tueri. Sane in-
telleximus quod vos, conservator Cysterciensis generalis,
pendente deliberatione venerabilis fratris coepiscopi
nostri Wygorniensis, qui in negotio Cysterciensium de
Scarburgh deputatus conservator esse dinoscitur
specialis, præpropere improbo, ut credimus, decepti con-
silio, messem alienam metere festinantes, in Fratres
Minores apud Scarburgh' divina et apostolica aucto-
ritate pro salute fidelium hospitatos, severam ut di-
citur tulitis sententiam, ut ab ipso loco *infra* brevis
temporis spacium penitus se elongent. In quo et juri
communi fecistis injuriam et Fratrum ipsorum privi-
legiis plurimum derogastis. Circa quæ volumus ves-
tram prudentiam non latere, quod nos sumus aucto-
ritate apostolica Fratrum Minorum in Anglia speci-
aliter et personaliter conservator, et quamvis possemus
factum vestrum verecundia superducere, quia non
ipsum a vobis processisse credimus, aliena malitia sub-
reptitie sugerente, vos rogamus et hortamur ad præ-
sens, quantum possumus ut amici, quatenus senten-
tiā predictam vel revocetis omnino, vel ejus suspen-
datis effectum donec ille cuius magis interest, præ-
dictus frater noster, saniori consilio fecerit circa hoc,
quod sibi secundum æquitatis tramitem esse videbitur
faciendum. Quod si forsitan vobis aut consilio vestro
faciendum minime videatur, docebit evidētia veritatis
cuius, aut nostra aut vestra, sit potior auctoritas
conservatrix. Et esset, si ita fieret, verecunda conten-
tio, nec posset faciliter terminari. Tantum igitur
super hiis facere studeatis, ne qua radix amaritudinis
sursum germinans inter nos habitam impedit carita-

tem. Quid autem super hiis facere decreveritis nobis per latorem præsentium rescribatis. Datum, etc.

CLXXXII.

TO THE BISHOP OF WORCESTER.

1281.
11 Aug.
On behalf
of the
Friars
Minors at
Scar-
borough,
who are
threatened
with an
adverse
sentence
by the
abbot of
St. Albana.

R. f. 176 b.
A. f. 42 b.

Anno gratiæ MCCLXXX. primo, et consecrationis domini tertio, iii. id. Augusti, apud Suthmalling, emanavit litera sub hac forma:—Frater Johannes, etc. venerabili fratri episcopo Wigorniensi, salutem et fraternæ caritatis continuum incrementum. Fraternitati vestræ recolimus nos¹ humiliter supplicasce pro Fratribus Minoribus apud Scardburgh' pro procuranda salute fidelium hospitatis, ut eos contra adversarios pingui² cervice armatos, velletis concessa vobis auctoritate inoffensa justitia misericorditer defensare. Et ecce, prævenisse dicitur in maledictionibus amaritudinis deliberationis nostræ sententiam, cui illud negotium est specialiter deputatum, Abbas Sancti Albani, conservator privilegiorum Cisterciensium generalis, diræ sententiæ temerario fulmine Fratres ipsos de loco prædicto irretinacibliter cupiens profligare. Sic sibi assistit mutuo conatus hujusmodi exemptorum, ad christos Domini deprimendos, sic clamant pilosi alter ad alterum in ædibus Babilonis. Quocirca fraternitatem vestram quantum possumus ex affectu cordis intimo deprecamur, quatenus manum propitiari, ut fecistis hactenus, extenderentes, prædictæ temeritatis impetum juxta quod jura permittunt, dignemini in melius reformare. Tantum super hoc facientes ut divinitus augmentum gratiæ et in meritis pauperum possitis justa suffragia in vita et morte perpetuo vendicare, nosque vestris ex hoc beneplacitis astringamur, qui omnem gratiam Fratribus ipsis exhibitam, quam omni latere multiplicatis quotidie nobis factam proculdubio reputamus. Valete.

¹ nos] vos, R.

| ² pingui] pigui in A.

CLXXXIII.

TO THE DEAN OF WINCHESTER.

Anno et loco eisdem [MCCLXXXI. apud Suthmalling']
 idibus Augusti emanavit litera sequestrationis sub hac
 forma:—Frater J[ohannes] permissione divina Cantua-
 riensis ecclesie minister humilis, totius Angliæ primas,
 dilecto filio decano Wyntoniensi, salutem, gratiam et
 benedictionem. Ex relatione fidelium nuper intel-
 leximus quod cum nuper magister Alanus de Frestone
 archidiaconus Norf', et S. de Bekingham, commissarii
 nostri, contra Willelmum vicarium de Twyford, tanquam
 sacrilegum et irregularem merito procedentes, ipsum
 propter hoc ab eadem vicaria per sententiam amovissent
 diffinitivam: idem tamen Willelmus eidem sententiæ
 non parendo, sed in errore pristino obstinata cervice
 perseverando, adhuc in eadem ecclesia tanquam vica-
 riis celebrare, immo potius prophanare, ac etiam fructus
 et proventus dictæ vicariæ, quos alias certis ex causis
 sequestravimus et sub arto sequestro per te custodiri
 demandavimus, propriis usibus applicare non formidat,
 in suæ salutis dispendium, nostræ jurisdictionis elusio-
 nem et scandalum plurimorum. Quocirca discretioni tue
 committimus, et districte præcipiendo mandamus, qua-
 tenus ipsum sic amotum sententialiter in eadem ecclesia
 publice et sollempniter denuncies vel facias denunciari,
 non permittens de cetero eum tanquam vicarium in
 eadem ecclesia ministrare. Ad haec tibi præcipimus, et
 firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes obven-
 tiones dictæ vicariæ a prima sequestratione per te
 collectas,¹ fideliter distrahi facias, et de pretio earundem
 citra octavas sancti Bartholomæi nobis ad plenum
 respondere; provenientes nihilominus obventiones de
 eadem vicaria in futurum sequestrando et sub arto
 custodiendo sequestro, sicut de eodem nobis volueris res-
 pondere. Proviso tamen quod interim aliquis capellanus
 idoneus eidem vicariæ deserviat, et de eis proventibus

1281.
 13 Aug.
 Sequestra-
 tion of
 Twyford
 church for
 the vicar's
 contu-
 macy.
 R. f. 58.

¹ collectas] collectos, R.

stipendia necessaria recepturus. Quid autem in præmissis duxeris faciendum, nobis citra dictum diem constare facias, per tuas patentes literas, harum seriem continentes.

CLXXXIV.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

1281.
16 Aug.
Complain-
ing of his
neglect to
institute to
the church
of Inkpen
on the
presenta-
tion of the
prior of
Dudley.
R. f. 58 b.

Anno eodem [consecrationis tertio] apud Suthmalling,¹ in crastino Assumptionis beatæ Virginis, emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., episcopo Sar' salutem. Conquerente nobis religioso viro priore de Duderle, recepimus quod cum ipse vobis loci dicēcesano Johannem clericum suum ad ecclesiam de Ingepenne vacantem ex gratia nostra præsentasset, cuius ecclesiæ collatio ad nos hac vice existit devoluta, vos ipsius præsentati admissionem in ipsius præjudicium, ut asseritur, et nostræ gratiæ contemptum, plus debito prorogatis, ad instantiam Johannis Russel, qui se dicto præsentato maliciose opponit, cum nihil juris præter occupationem sacrilegam habeat in eadem, quæ omnia et singula vestram prudentiam credimus non latere. Quare vos monemus et rogamus et hortamur in Domino, nihilominus in virtute obedientiæ mandantes, quatenus dictum præsentatum indilate expediatis. Alioquin cum res ipsa nos contingat, ne jus nostrum negligere videamur, qui alios in sua justitia confovero tenemur, dictum negotium secundum juris exigentiam expediemus. Et ne pro fructibus partes per arma et rixas procedant, ipsos colligi faciat, et collectos sub arto sequestro vestro periculo teneatis, per nos ei ad quem spectare dinoscuntur restituendos. Quid autem super hiis duxeritis faciendum, nobis citra festum sancti Michaelis per vestras literas patentes harum seriem continentes significetis. Datum, etc.

CLXXXV.

TO THE OFFICIAL OF WINCHESTER.

Anno eodem [1281] apud Otteword, ix. kal. Septembris, emanavit litera sub hac forma: — Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto filio . . . officiali suo Wyntoniensi, vel ejus vices gerenti, salutem, gratiam et benedictionem. Intelleximus quod fratres de Monte Carmeli et nonnulli alii religiosi in diœcese Wyntoniensi publice populo prædicant cum non habeant auctoritatem vel gratiam prædicandi. Quocirca discretioni tuæ committimus et in virtute obedientiæ firmiter injungendo mandamus, quatenus prædictos fratres aut ceteros quoscunque religiosos, de quorum privilegiis et auctoritate non constat, non permittas de cetero prædicare in Wyntoniensi diœcese sine nostra licentia speciali, contradictores et rebelles per censuram ecclesiasticam compescendo. Valete. Datum, etc.

1281.
24 Aug.
Orders
him to
forbid
Carmelite
friars
and others
preaching
without
license.
R. f. 176 b.

CLXXXVI.

TO CARDINAL HUGH ATRATUS.

Reverendo in Christo patri ac domino Hugoni, Dei gratia tituli Sancti Laurentii in Lucina presbytero cardinali, frater J[ohannes], etc., salutem et reverentiam cum desiderio obsequendi. Quantum vos vel in curia vel in scholis vidimus socialiter plurimum conversantem, semper, nisi fallamur, experti sumus vos amare justitiam, et modicitatem nostram sine meritis familiariter honorare, et adhuc speramus vestram nobis gratiam minime defuturam, cum nec eam intendamus ingratitudine repellere, nec memores simus nos iram vestram hactenus meruisse. Intelleximus tamen rumoribus ad quosdam de majoribus Angliæ destinatis, quod vos causam electi Wyntoniensis, a nobis exigente justitia reprobata, nitimini promovere, quod nobis tam absurdum existit, ut hoc de sanctitate vestra non valeamus aliquatenus opinari. Quod si ipsum electum diligitis, vobis, teste

1281.
25 Aug.
Disbe-
lieves the
report that
he favours
the cause
of the bis-
hop elect
of Win-
chester.
R. f. 13 b.
A. f. 4.

Altissimo, concordamus, sed secundum illam sapientis regulam dicentis, "Quia amicus Socrates, justitia vero "magis." Quia igitur infirma regni Angliæ et ecclesiæ non vos latent, obsecramus pro misericordia Salvatoris ut sollicite ponderantes, quod ventis utrobique contrariis navigamus, velitis in prætacto negotio nostram juvare penuriam, prout secundum Deum noveritis expedire. Pro certo scientes quod conaminis nostri exitus in hac parte, vobis nomen tribuet perpetuum, et fiduciam prosperandi in optatis¹ civibus a dextris vel sinistris promiscue civitatis. Quod, quia ex familiari fiducia scribimus, adjicimus, obsecrantes ut solemnitati invitationis nostræ, quam vidimus, vestis appareat nuptialis, et cum honore transitorio amorem Christi perpetuum profecisse in vobis gaudeat mundus noster. Supplicamus autem ne præsumptio nostra vobis displiceat, quin etiam commensalem vestrum, ut dicitur, magistrum Ricardum de la More per vos præsumimus salutare. Custodiat Dominus excellentiam vestram. Datum apud Otteford, in crastino Beati Bartholomæi.

CLXXXVII.

TO THE DEAN OF PEVENSEY.

1281.
25 Aug.
Has ab-
solved the
abbot, &c.,
of Bay-
ham.
R. f. 58 b.

Anno eodem [MCCLXXI.], apud Otteford', viii. kal. Septembris, emanavit litera sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., dilecto filio decano de Pevenes' salutem, etc. Dudum religiosos viros, abbatem, priorem, subpriorum, præcentorem, celerarium nominatim, et alios quosdam canonicos de Begeham, ordinis Premonstrensis, Cycestrensis dioecesis, propter eorum contumacias pariter et offensas manifestas, ac nonnullos alios in scelere: contumaces cum eisdem majoris excommunicationis sententia innodavimus, justitia exigente. Compentibus autem coram nobis præfatis abbatibus, subprioribus, et Roberto de Careville, canonici monasterii supradicti, in manorio nostro de Otteford', die Lunæ

¹ *optatis*] *obtatiis*, R. *obtactis*, A. | ² *scelere*] *celere*, MS.

viii. kal. Septembris, anno Domini MCC, octogesimo primo, et nostræ ordinationi ac gratiæ se totaliter submittentes, absolutionis beneficium petiverunt sibi a nobis impendi humiliter et devote; præstito quidem ab ipsis religiosis ad sacrosancta corporali juramento de parendo juri et stando mandatis ecclesiæ, et de adimplendo poenam et poenitentiam quam eisdem infligemus pro hiis quibus erant excommunicationis vinculo sic astricti, ipsos absolvimus in forma supradicta; interdictum etiam in ecclesiis et capellis, necnon et sequestrum auctoritate nostra ea occasione factum in bonis eorundem religiosorum, relaxantes. Quocirca discretioni tuæ committimus, et districte præcipiendo mandamus, quatenus eosdem religiosos pro sic absolutis, interdictum etiam et sequestrum hujusmodi pro sic relaxatis habens, penes te ipsos omnes et singulos sic absolutos esse publice et sollempniter per te vel per alium denuncies vel facias denunciari, in locis quibus videris expedire, nullam eis de cetero molestiam ea de causa inferri permittentes, nisi aliud super hiis a nobis receperis in mandatis. Datum, etc.

Consimilis litera emanavit pro eisdem religiosis, epis copis Cycestrensi et Roffensi et officiali archidiaconi Londoniensis.

CLXXXVIII.

To THE DEAN AND CHAPTER OF ROUEN.

Venerandæ discretionis viris, . . . decano et capitulo Rothomagensibus, frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Dudum didicimus, quod omni tempore retinemus, quam ingratitudinis vitium horrenda existit macula, præcipue in facie pontificis, cui ne quicquam faciat verecundum, porare in fronte laminam auream Mosaycis mysteriis imperatur. Proinde, carissimi, si nos vobis præsumeremus in aliquo derogare, quibus sumus ratione multiplici

^{1281.}
3 Sept.

Answers
their com
plaint
about the
sequestra
tion of the
church of
Ottery.

R. f. 176 b.

obligati, non laminam portaremus auream in sede verecundiæ, sed ignominiam potius et pudorem. Sanc scripsistis nobis, ad vos fuisse perlatum nos bona vestra ecclesiæ de Otery, anni MCC. lxxix. et lxxx., pro nostræ voluntatis arbitrio distraxisse. Sed et fructus ejusdem ecclesiæ anni lxxx. primi, nostris, quod absit, usibus occupasse. Cujus rei veritatem quam novimus, vobis tenore præsentium intimamus. Vacante siquidem sede Exoniensi per mortem bonæ memoriae domini Walteri ejusdem loci episcopi, officiale illuc misimus, juxta quod ad nos pertinere dinoscitur, ut jura vacantis ecclesiæ custodiret, qui in eodem episcopatu, ca quæ ad nos pertinere noscuntur, collegit, ut credimus, sine præjudicio alieno. Verumtamen, quia idem officialis ad præsens est in curia Romana pro ecclisiæ nostræ negotiis, non possumus vobis ad præsens ad plenum certitudinaliter respondere. Hoc dumtaxat excepto, quod siquid est de vestro per ipsum vel aliquem alium de nostris contra justitiam occupatum, illud faciemus vobis ad plenum restitui, Domino concedente, et inquire interim faciemus hujusmodi negotii juxta quod poterimus veritatem, et juxta quod dictabit justitia exequemur. Credimus autem quod, sicut vultis, vobis vestra restitui, sic et affectatis nos nobis debitibus minime spoliari. Quod idcirco diximus, quum in multis Angliæ partibus consuetudo hujusmodi perseverat, ut ea quæ sequestrata sunt, justitia exigente, vel in episcoporum vel archidiaconorum commoda convertantur. Inquisituri igitur bona fide, ut diximus, veritatem, faciemus quod æquitas imperabit, optantes teste conscientia plus in hac parte nostris quam vestris juribus derogari, et eorum quæ inveniemus dominum Radulfum Donion, canonicum vestrum, ad vos referendarium faciemus. Si quod autem sequestrum in bonis ibidem vestris auctoritate nostra pro anno lxxxi., ut dicitis, positum fuerit, quod propter loci distantiam penitus ignoramus, id per nostras patentes literas ob reverentiam precum

vestrarum fuisse noveritis revocatum. De hiis autem et aliis nobis voluntatem vestram cum omni fiducia intimetis, qui parati sumus in omnibus quantum secundum Deum possumus vestris beneplacitis semper annuere, bona fide. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum iii. non. Septembris apud Otteford.

CLXXXIX.

READING ABBEY.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliae primas, dilectis filiis abbati et conventui Radingg', salutem, gratiam et benedictionem. Sanctæ memoriæ prædecessor noster dominus R[obertus], vestrum visitans collegium, quædam inibi monita salubria reliquit in scriptis, quæ nos rata habentes, præcipimus ea inviolabiliter observari, et R. f. 225. præcipue ut bona domus per manum camerarii et sub- A. f. 167 b. camerarii prudenter recepta fideliter expendantur, et ab ipsis abbas recipiat omnia quæ expendit, sive in necessitatibus propriis, sive in gerendis communitatis negotiis, sive in magnatibus et amicis collegii donis vel exenniis, juxta quod requirunt domus necessitas vel utilitas, honorandis. Et ut omnia in lucem veniant et nulla sit imposterum contra abbatem occasio murmurandi, volumus ut capellanus abbatis, qui ejus agit expensas, receptorum residua prædictis duobus monachis restituat, et de expensis reddat eisdem saltem suminarie rationem. Verumtamen quia aures nostras gravis querela percussit de intolerabili onere debitorum, quæ non solum pro adversitate eventuum, verum etiam ex defectu regiminis provenisse videntur, nos vobis ex animo condolentes, ut prædecessoris nostri pium compleamus propositum, adiendo prædictis taliter ordinamus. Ut, videlicet, infra octabas Nativitatis Virginis gloriae proximo futuræ, per abbatem et conventum duo monachi prædicti vel alii industrii elegantur, quibus tertius capellanus abbatis,

ad quem principaliter pertinet dispensatio, adjungatur; quem etiam capellatum idem abbas in testimonium innocentiae suae juxta sanctorum patrum instituta mutari debeat omni anno. Qui tres omnes recipient redditus et proventus ipsius monasterii, quibuscumque sint usibus assignati, sive ad mensam abbatis sive ad mensam conventus sive ad obedientiarios, sive ad quoscunque usus alios pertineant, tam de terris ac tenementis quam ecclesiis appropriatis seu quibuscumque emolumentis; quæ sic recepta sub tribus clavibus deponantur a tribus prædictis monachis custoditis. Qui et singulos habeant rotulos de receptis omnibus et expensis, sine quorum trium præsentia nihil pecuniae prædictæ recipi debeat vel expendi. Et si contingat aliquem ipsorum infirmitate vel aliter impediri, ne huic negotio valeat interesse, alias per abbatem et conventum statuatur interim loco ejus, qui illum, cujus gerit vicem, de factis per eum instruat sub testimonio aliorum. De communi igitur bursa recipient omnes sibi necessaria; abbás in forma prædicta secundum condecenciam status sui, et obedientiarii secundum providentiam abbatis, de consilio discretorum necessaria pro suis obedientiis affluenter. Residua vero omnia ad solutionem transeant debitorum, nec de hac ordinatione nostra audeant obedientiarii murmurare. Grandis enim est superbia in subdito nolle suo capiti conformari, nec ad eandem reduci artationis regulam, ad quam abbas humiliter se inclinat. Hac enim ordinatione nostra donatorum obviari non intendimus voluntati, si forte maneria seu ecclesias, aut quoscunque redditus vel proventus assignaverunt infirmariæ vel cellarii seu cujuscunque obedientiæ necessitatibus procurandis, cum in hoc ipsorum donatorum concordemus integre proposito dum, exclusa fraude et superfluitatis abusu, volumus ipsis obedientiariis in omnibus necessitatibus provideri ex elemosinis defunctorum, et residuum communibus necessitatibus assignari. Nec credendum est donatores de bonis

suis aliud fieri voluisse, cum hic modus et eorum saluti sit magis idoneus procurandæ et devotioni totius collegii in ipsorum suffragia animos excitandi. Quod si processu temporis solitis debitibus rigorem istum oporteat temperare, parati erimus, Domino concedente, mitigare sententiam juxta exigentiam honestatis. Prædicti autem tres depositarii bis vel ter in anno, secundum quod per abbatem et conventum fuerit ordinatum, reddant de receptis et expensis fideliter rationem, et hoc in præsentia ipsius abbatis, nisi forte ad hoc alium decreverit statuere loco sui, et aliorum seniorum et discretorum de conventu, qui ad hoc per abbatem et conventum fuerint idonei reputati. Auctoritati autem abbatis non intendimus in aliquo alio derogare. Præcipimus insuper ut officium vestrum integre resumatis, juxta modum illum per omnia quo celebatur, priusquam esset per præsidentes generalis capituli breviatum. Ad quod officium cum reverentia debita celebrandum, quos manifesta necessitas non excusat, teneantur, nec necessitatem dicimus si pro recreatione extra refectorium comedant aliqui præter infirmos tantummodo et minutos, qui per biduum tantum ab officio causa minutionis maneant absoluti. Post completorium autem universi soli orationi vacent, et quieti corporis, exclusa potatione omni et garrula, præter illos qui de mandato superioris sunt associandis hospitibus assignati. Et si quis contra fecerit, ipsum suspendimus a divinis, donec in pane et aqua jejunaverit die una. Inhibemus insuper monachis vestri collegii universis, ne venationibus intendentes canes vel aves ducere præsumant vagantes per patriam; hoc solo casu excepto, si aliquis ad hoc per abbatem et conventum certo studio deputetur pro libertate ecclesiæ vestræ, si quæ sit hujusmodi, conservanda. Et quicunque contrarium facere præsumperit, nisi desistat omnino tertio monitus, absolutus ab omni officio ordinis usque ad condignam pœnam carceri mancipetur. Siquid autem in

Q 8518.

P

hac ordinatione nostra durum forte vel importabile majori aut seniori [parti] capituli videatur, temperamentum libenter curabimus impendere, quatenus nobis de prudentum virorum consilio secundum Deum videbitur expedire. Hanc autem ordinationem nostram scriptam in martilogio jubemus in kalendis singulorum mensium in capitulo vestro coram omnibus recitari. Valete, etc. Datum apud Aldington', idus Septembris, anno, etc. lxxxi.

CXC.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH.

1281. Frater J[ohannes], permissione Divina, etc., dilectis
 15 Sept. filiis priori et capitulo ecclesiæ Christi Cantuariæ, sa-
 Asks him to take depositions of the monks in writing, to save time at the visitation.
 larem, gratiam et benedictionem. Cum in brevi acces-
 suri sumus ad vos volente Domino visitandos, et valde morosum nobis esset et grave singulorum vota et depositiones, prout moris est, per nos solum audire, et ea facere conscribi; vos rogamus quatenus singuli vestrum vota sua scribant, et cum ad vos venerimus, nobis in visitatione nostra singulas cedulas porrigan legendas in capitulo coram nobis, ut sic nostris par-
 catur laboribus, et vestris circa reformationem domus desideriis sine moræ tædio satisfiat. Pro certissimo tenentes quod cedulas ipsas adeo secrete tenebimus, sicut vota vestra scripta coram nobis in cedula tene-
 remus. Nolumus autem quod per præscripta nostro privilegio generetur præjudicium ullenus in futurum, a quo recedere non intendimus neque volumus per præsentes. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Aldington', xvii. kal. Octobris, consecra-
 tionis nostræ anno tertio.

CXCI.

TO CARDINAL MATTHEW ORSINI.

Reverendo in Christo patri et domino M[atthæo], [1281.]
 Dei gratia Sanctæ Mariæ in Porticu diacono cardinali,
 frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis in recovering
 ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, in property of
 omnibus devotam ac debitam reverentiam et honorem.
 Reverendæ paternitati vestræ regratiamur plurimum
 quod nos dignati estis vestris literis status nostri continentiam
 experimentibus consolari, quas utinam suscipere
 frequentius mereremur, qui a vestris beneplacitis,
 nullis fortuitis casibus, nulla locorum distantia nec
 tractu temporis poterimus aliquando separari. Et quia
 statum modicitatis nostræ similiter ad vestram noti-
 tiā perduci cupitis, reverentia vestræ significamus ty.
 quod die ac nocte circa reformationem ecclesiæ Angli- R. f. 65.
 canæ, quæ tot habet hiis temporibus oppressores, ut A. f. 132.
 rarus sit qui eam consoletur ex omnibus caris ejus,
 laboramus ut possumus ad hoc habentes paucissimos
 adjutores. Et expectamus hac æstate proxima respon-
 sionem regis finalē circa hujusmodi consummanda.
 Quod autem de bonis, quæ bonæ memoriæ dominus R[obertus]
 prædecessor noster tempore mortis suæ tenebat,
 expositis ad vendendum aliqua comparasti, gratum
 gerimus et acceptum; vestræ benevolentia, quantum ad
 nos pertinet, ea penitus concedentes, et utinam inde
 plura vestris manibus teneretis. Et quidem miramur
 valde quod camerarius sanctæ memoriæ domini N[i-
 colai] papæ bona ipsa diversorum generum, quæ ultra
 summam quinque milium marcarum dictus prædecessor
 noster de bonis Cantuariensis ecclesiæ secum tulit in
 suis vel mercatorum manibus, quæ nobis et ecclesiæ
 forsitan restituisset aliquo tempore si vixisset, taliter
 sequestravit, ut sic a manibus nostris crudeliter elon-
 gentur. Circa quæ repetenda cum opportunitas aspira-
 verit, procuratores nostros dignemini efficaciter adjuvare,

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 89.

qui forsitan jam petivissent ea nobis qui in ecclesiæ juribus succedimus assignari, nisi præsentium temporum importunitas dilationem circa hujusmodi suasisset. Et circa hoc non quærimus pecuniam sed justitiam, quamquam ecclesia nostra sit onerosis debitibus propter adversitates fortuitas multipliciter anxiata, a quibus donec fuerimus liberati, non poterimus fronte libera nos murum opponere contra ecclesiæ oppressores. Circa statum autem Wintoniensis electi advertere dignetur vestra prudentia, quod iste est primus suffraganeorum Cantuariensis provinciæ qui pro pluralitate beneficiorum illicita fuit ab episcopali honore repulsus. Custodiat Dominus, etc. Datum apud Suthmalling', xiiii. kal. Octobris, anno prædicto.

CXCII.

To CARDINAL HUGO ATRATUS.

[1281.]   Reverendo in Christo patri ac domino Hugoni, etc.,
 19 Sept.   frater J[ohannes], etc., cum omni reverentia parata in
 Is dissatis-   ejus beneplacitis voluntatem. Veræ caritatis incendio
 fied with   constat igniri lampadas, quarum flamas ventus ma-
 his ad-   jestatis arduæ non extinguit. Proinde, reverendissime²
 vice to   opposing domine, ut de dilectionis vestræ perseverantibus indiciis
 desist from   the confirmation of eo vehementius exultamus, quo Christi gratiam raris-
 the confir-   the bishop simam in munimentum nostri et ecclesiæ nostræ a
 mation of   of Win- pectore vestro cernimus radiare, qui intendimus currui
 the bishop   chester now that nostro fragili voluntatis vestræ beneplacitum semper
 now that   he has ap- præficere, quantum secundum Deum possumus, ut au-
 he has ap- pealed to   the pope.¹ R. f. 13 b. Ceterum mandati vestri inspectio per latorem
 R. f. 13 b.   A. f. 124 b. præsentium amicabiliter destinati, simplicitati nostræ
 præsentium   stuporis cujusdam præstitit incentivum, in quo fami-
 amicabiliter   liariter hortamini ut postquam electionis Wintoniensis
 destinati   negotium est per appellationem ad sedem apostolicam

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 62.   ² reverendissime] reverentissime,
 MSS.

devolutum, ab impedimento confirmationis ejusdem, ut pote nostro functi officio de cetero¹ desistamus, si tamen deliberationi nostræ² videbitur expedire. O clementissime domine, quid impedimenti ei præstitimus in hac parte, nisi quod electione cassata, utpote contraria sanctæ Romanæ ecclesiæ juribus, summo pontifici ac vobis ceterisque dominis cardinalibus scripsimus veritatem negotii quam sentimus, et periculum quod imminere credimus, si tanta juris injuria prosperetur? Quare non possumus veritatem quam novimus sola promovere petitione justitiae a sancta Romana ecclesia, quæ in jure non errat, cum pars adversa juris injuriam non casset factis et verbis circuitu incessabili præjudicialeiter commendare? Quid mali facimus si ministerium nostrum honorificare nitimur, quod non cessant adversarii in Romana curia falso ut credimus per omnia depravare? Vere, sincerissime domine, personam electi semper intime dileximus, et omni tempore diligemus, cuius electionem confirmare non potuimus nisi totum clerum Angliæ infirmando,³ quem quantum inficiat beneficiorum dampnabilis usurpatio, vos non latet. Sed scimus dextrum eruendum esse oculum ne scandalum oriatur, nec audemus verum bonum rei publicæ extinguere pro bono unius hominis apparente. Fatumur, quod scripsimus, quia conscientiam nostram expeditivimus. Deo negotium committimus, cuius causam agere nos putamus. Scimus sedem apostolicam dominari juribus, et posse omnia quæ ædificant populum Christianum. Cui sedi non minori affectu quam quis Christianus a pueritia fideliter adhæsimus, et intendimus omni tempore adhærere. Advertat insuper vestra reverentia non esse ipsum negotium in curia per appellationis meritum, ut vobis suggeritur, cum nulla pars illam appellationem interposuerit nisi fundatam in veritatis injuria aut aquilonis vacuo fundamento. Sed per statutum sanctæ memorie domini

¹ *de cetero*], omitted in A.

² *nostre*], *vestre*, A.

³ *infirmando*] *confirmando*, A.

Alexandri papæ, qui posse cassare electiones hujusmodi concessit archiepiscopis, ne nil agerent, sibi tamen provisione talium reservata. A cujus tempore nullus electus Cantuariensis provinciæ repulsam sustinuit nisi iste. Contra quem nihil unquam ex odio fecimus novit Deus. Non intendimus igitur sanctam Romanam curiam pro hoc negotio amplius literis molestare, nisi novæ causæ cogat occasio, nec intendebamus priusquam istam vestrarum recepissimus gratiam literarum, in eodem permanentes proposito, qui si totum quod in hac parte fecimus, facere haberemus, nihil minus quam fecimus faceremus, etiam si sciremus nos facto negotio morituros. Obsecramus insuper, domine præcarissime, ut si mala vestris auribus de nostris persona vel processibus instillentur, dignemini nobis ea specialiter scribere, ut possimus nos apud vestram reverentiam excusare; scientes quod non est intentionis nostræ animæ nostræ periculis jam senescentibus artibus indulgere. Scimus Flemingum contra nos publica in curia scandala seminare. Scimus Yvonem et quosdam alios nobis occultis susurriis derogare. Parcat eis Altissimus, quia non credebamus talia meruisse, nec eorum rictus in aliquo formidamus. Conservet Dominus sublimitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Scriptum apud Burne juxta Cantuariam, xiii. kal. Octobris.

CXCIII.

MARTIN IV. TO PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS.

1281.
20 Sept.

Desire
them to
assist Rey-
mund An-
gerii, sent
to the
king to
procure

the libera-
tion of
Amauri de
Montfort.¹

Martinus episcopus, servus servorum Dei, venerabilibus fratribus archiepiscopo Cantuariensi et ejus suffraganeis, salutem et apostolicam benedictionem. Olim cum ad² felicis recordationis Nicholai papæ prædecessoris

¹ Printed by Wilkins, *Concilia*, ii.

69. The pope's instructions to
Reymund Angerii are printed in
Rymer's *Fœdera*, II. 179.

² ad] a, in R.

nostri audientiam pervenisset, quod dilectus filius R. f. 64.
Almaricus de Monte Forti, capellanus noster, dum A. f. 154 b.
dilectam in Christo filiam, nobilem mulierem A[llian-
noram] sororem suam, uxorem dilecti filii nobilis viri
principis Walliæ, per partes maritimas regno Angliæ
vicinas ad eundem principem conducebat, laqueum cap-
tionis incurrerat, et quod carissimus in Christo filius
noster rex Angliæ illustris eventum hujusmodi non
absque affectu compassionis intelligens, de conservando
sororis prædictæ pudore, sibi solitudinis studium vigi-
lantis indiderat, procurando benignius ut nobilis ea-
dem traduceretur ad virum; quodque præfatus capel-
lanus ex ordinatione felicis recordationis Johannis papæ
prædecessoris sui, sub quorundam prælatorum dicti
regni custodia permanebat, dictus Nicholaus prædecessor
circa liberationem ipsius capellani, quantum secundum
Deum et absque turbatione status pacifici dicti regni
poterat, solerter intendens, ne diutius præfatus capel-
lanus detentionis hujusmodi tædio gravaretur; attente
quoque considerans quod et pietatis affectio circa præ-
dictam sicut præmittitur servata sororem, ac memoria
sanguinis quo eidem capellano rex ipse connectitur,
regalem animum ad eum verisimiliter inclinare de-
bebant, sibique fontem aperire dulcedinis cordis sui,
dilectum filium magistrum Reymundum Angerii,¹ de-
canum Anniciensis ecclesiæ, capellanum nostrum, pro
liberatione Almarici prædicti ad eundem regem speci-
aliter destinavit, serenitatem regiam per suas literas
rogans attentius ut pro sua et apostolicæ sedis reve-
rentia circa liberationem Almarici jam dicti sic opem
et operam efficaces impenderet; eumque faceret, post-
quam existeret liberatus, extra regnum prædictum sub
favore regio usque ad loca sibi tuta condui, quod ex-
inde ipsius regis nominis gloria susciperet incremen-
tum; et ne prætextu captionis seu detentionis hujus-

¹ Angerii] Wilkins prints this name "De Nogeriis."

modi simultatem aliquam suscitandi aliqua occasio præberetur, et eidem regno ejusque incolis alicujus timendæ turbationis materia immineret, ab eodem magistro Reymundo per alias suas literas nonnulla exequenda, et a prædicto Almarico facienda, providit, per quæ hujusmodi posse obviari periculis ab aliquibus credebatur. Videlicet, quod si præfatus Almaricus certæ formæ in prædictis ad eundem regem directis insertæ literis simpliciter, absolute ac libere consentiret; de quo quidem consensu libero voluit memoratus Nicholaus prædecessor ut magister ipse cognosceret, et diligenter adhiberet industriam et cautelam, ne forte imposterum a calumniosis consensus hujusmodi diceretur extortus ab eodem Almarico, obligationem reciperet corporali præstito juramento, quod memoratum regnum absque apostolicæ sedis expressa licentia nullo unquam tempore reintraret; quodque præfatus Almaricus regnum ipsum aliasque terras præfato regi subjectas per se vel per alios hostiliter nequaquam invaderet; nec etiam occuparet nec invadi vel occupari ab alio procuraret; et si secus forte præsumeret, excommunicationis sententia, quam per eundem magistrum Reymundum ferri voluit in eundem, ligatus existeret, et omnibus ecclesiasticis beneficiis ac privilegio clericali privatus, et per eundem magistrum Reymundum ad illa redderetur inhabilis vel alia obtainenda. Et quod postquam idem Almaricus ad loca tuta regni Franciæ perveniret, obligationem similem renovaret, eam sub juramento et poenis similibus sibi per eundem magistrum Reymundum imponendis vel etiam infligendis perpetuo servaturus. Quod si postquam ad loca tuta dictum Almaricum pervenire contingeret, ipse obligationem non renovaret eandem, aut contra præmissa vel aliquod præmissorum veniret, extunc eisdem excommunicationis, privationis et inhabilitatis poenis dictum Almaricum prælibatus Nicolaus prædecessor voluit subjacere, prout hæc in prædictis ad sœpèfatum regem directis literis plenius continentur. Sed eo-

dem Nicolao prædecessore morte prævento, hujusmodi negotium non potuit expediri. Porro literas regias, quas pridem vacante tunc apostolica sede per eundem magistrum Reymundum venerabilibus fratribus nostris Romanæ ecclesiæ cardinalibus, de quorum tunc temporis eramus numero, rex ipse direxit, intelleximus diligenter, dilatæ liberationis Almarici prædicti causam plenius advertentes. Et quia tam ex ipsarum literarum tenore quam ex præfati magistri relatione collegimus, quod idem rex ad ejusdem sedis in hoc beneplacita exequenda promptum se exhibit et paratum, sibi uberum dona rependimus gratiarum, ipsum per nostras literas rogantes attentius et hortantes, ut Æterni Regis intuitu, per quem idem rex regnat et regitur, ac pro apostolice sedis et nostra reverentia regiæque dignitatis honore, hujusmodi gratae nobis regiæ promptitudinis studium prosequens, circa liberationem Almarici jam dicti opportunum et efficax studium de benignitate regia largiatur, faciens eundem Almaricum postquam liberatus extiterit extra regnum suum sub favore regio, usque ad loca sibi tuta conduci, ut dictus rex illum sibi proinde retributorem constituat, qui de suæ munificentia largitatis pro minimis grandia recompensat, et sedis apostolicæ gratia, quam libenter devotis filiis explicamus, circa personam suam nocivum suscipiat incrementum. Et quoniam sedes ipsa, ex quodam piæ compassionis affectu, quo ascriptos militiæ ordinis clericalis prosequitur, negotium hujusmodi cordi gerit, memoratum magistrum Reymundum, de cuius experta probitate confidimus, ad præfatum regem propter hoc duximus remittendum, ut ab eodem Almarico diligenter ut expedit obligationem recipiat supradictam, in qua per eundem Almaricum adici volumus ad ipsius regis suique regni cautelam, quod dictus Almaricus eidem regi vel regno suo aut ipsius regni personis adversari volentibus favorem vel consensum aliquem non præsta-

bit, prout dictus rex per easdem literas regias postulavit. Rogamus etiam regem ipsum ut in hac parte beneplacitis apostolicis conformans devotius, desideria cordis sui efficaciter exequi studeat, quod ab eo petitur confidenter, ut ex hoc regiæ devotionis sinceritas clarius elucescat, et Romana ecclesia mater sua, quæ ipsum gerit infra caritatis viscera prædilectum, laborum tædia occasione hujusmodi non cogatur ulterius experiri. Cum itaque hujusmodi negotium sedes apostolica non immerito cordi gerat, ac ipsum absque præjudicio ecclesiasticæ libertatis nequaquam deserere valeat imperfectum, nos diligentia vestrae studium, quod circa promotionem ipsius negotii præstitistis, dignis in Domino laudibus commendantes, fraternitatem vestram rogamus et hor tamur attente, per apostolica nihilominus vobis scripta districte præcipiendo, mandantes quatenus vota vestra beneplacitis apostolicis conformantes, ac hujusmodi studium prosequentes, opem operamque sollicitam prout utilius expedire videritis impendatis, ut festiva prout optatur¹ proveniat ejusdem liberatio Almarici; sic efficaciter vos in hac parte gerentes ut devotionis vestrae promptæ sinceritas condignis laudibus attollatur, ac sedis apostolicæ gratia erga vos digne suscipiat incrementum, nec oporteat propter hoc sedem ipsam ulterius laborare. Datum apud Urbem Veterem, xii. kal. Octobris, pontificatus nostri anno primo.

Præsentata fuit hæc litera domino per dictum de canum, apud Lameth' in festo Beati Johannis Evangelistæ. Et in crastino emanavit litera ad convocandum suffraganeos universos ad tertium diem post Purificationem Beatæ Virginis sub hac forma.²

¹ *optatur]* obtatur, in MSS.

² This letter will be found under the date 28 Dec. 1281 (p. 256).

CXCIV.

TO THE BARONS AND BAILIFFS OF RYE.

Frater J[ohannes], etc., baronibus et ballivis de Portu de la Rye, salutem, gratiam et benedictionem. <sup>1281.
28 Sept.</sup> Orders Quia intelleximus quod vos homines seu tenentes cari militis nostri domini Ricardi le Waleys, de manerio suo de Newenden¹, quod de nobis tenet in capite, propter telonia ac exactiones diversas injustas per averia sua distrinxistis, ac districciones suas contra nostras et ecclesiæ nostræ libertates tenere, ut asse- ritur, minime formidastis, universitatem vestram rogamus et exhortamur in Domino, quatenus districciones ipsas, si ita est, liberetis seu liberari faciatis. Tantum in hac parte facientes ne nos contra vos manus nostras tanquam contra libertatum ecclesiæ nostræ violatores extendere cogamur inviti. Valete. Datum apud Chertham, ix. kal. Octobris, anno Domini MCC. octogesimo primo.

CXCV.

EDWARD I. TO PECKHAM AND THE BISHOPS.

Edwardus Dei gratia rex Angliae, dominus Hyberniae et dux Aquitaniae, venerabilibus in Christo patribus J. Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliae primati, et omnibus episcopis et aliis prelatis in instanti consilio apud Lameth¹ celebrando conventuris, salutem. Mandamus vobis quod, sicut baronias vestras quas de nobis tenetis diligitis, nullo modo concilium de aliquibus quæ ad coronam nostram pertinent, vel quæ

<sup>1281.
28 Sept.</sup> Forbids their discussing matters pertaining to his crown at the council at Lameth.
R. f. 101 b.

¹ Pat. 9 Edw. I., m. 5. Printed | Rymer (Record Ed.), I. 598.
in Wilkins' Concilia, ii. 50, and |

personam nostram vel statum nostrum vel statum concilii nostri contingunt, tenere, seu aliquid contra coronam et dignitatem nostram in codem statuere præsumatis. Scituri pro certo quod si feceritis, nos ad baronias vestras graviter capiemus. Teste me ipso apud Lindhurst, xxviii. die Septembris, anno regni nostri nono.

CXCVI.

EDWARD I. TO PECKHAM AND THE BISHOPS.

1281.
28 Sept. Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hyberniae et dux Aquitaniæ, venerabilibus in Christo patribus To the same effect J. cadem gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius as the preceding letter.¹ Angliæ primati, et omnibus episcopis et aliis prælatis in instanti concilio apud Lameth' celebrando conventuris, salutem. Vinculo juramenti nobis estis ut nostis astricti, quo nobis in omnibus ad coronam et regiam dignitatem nostram spectantibus, omnem quam poteritis fidelitatem observare debetis. Quapropter vobis mandamus, in fide et fidelitate quibus nobis tenemini firmiter injungentes, quod tam ad conservationem quam ad defensionem jurium nostrorum et regni nostri omnem quam poteritis diligentiam adhibere curetis. Et vobis omnibus et singulis sub vinculo juramenti memorati, et sub pœna amissionis temporalium quæ de nobis tenetis, firmiter inhibemus ne in præjudicium nostri vel ejusdem regni in dicto concilio contra nos vel jura nostra, quibus prædecessores nostri reges Angliæ et nos ex antiqua et approbata consuetudine usi sumus, procurare vel attemptare aliqualiter præsumatis, vel etiam aliquid² hujusmodi procurare seu attemptare aliqualiter præsumatis, vel etiam alicui hujusmodi procurare, attemptare seu statuere volenti, assensum præbeatis.

¹ Pat. 9 Edw. I., m. 5. Printed in Wilkins' Concilia, ii. 50, and Rymer (Record Ed.) I. 598.

² *aliquid*] alicui, MS.

Sed taliter vos habeatis in hac parte quod vos debeamus potius specialiter commendare, quam de contrariis, quod absit, increpare. Teste me ipso apud Lindhurst, xxviii. die Septembris, anno regni nostri nono.

CXCVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater [Johannes], etc., episcopo Londoniensi, salutem, 1281.
etc. Celebratur nuper ut scitis apud Lamehe² pro- 19 Oct.
vinciale consilium cum coepiscoporum nostrorum ve- Orders
nerando collegio, universos nostræ provinciæ prælatos him to se-
inferiores, quos consiliorum tractatibus interesse ju- questrate
bent sacri canones, vocandos decrevimus, ac inter ce- churches
teros religiosæ sanctimoniaræ personas præcipuas, abbates in his
scilicet ac priores, non solum episcopali gradu subjec- diocese
tos juxta ordinem ecclesiastice hierarchiæ, verum etiam belonging
alios ab episcopali obedientia exemptos, ratione saltem to exempt
ecclesiarum non exemptarum quas in proprios usus, monaste- monasteries which
permittente Domino, detinent occupatas; sperantes nos have re-
solius Dei honori ac communi ecclesiæ Anglicanæ com- fused to
modis servientes, eorum juvandos potentia, dirigendos attend his
consiliis, et sanctitatis suæ meritis promovendos. Ex- provincial
empti vero tanquam pullos onagri liberos se putantes, council.¹
minimè vel modice condolentes suæ sanctæ matris an- R. f. 59.
gustiis, cuius viscera multi ex eis plus onerant quam A. f. 12 b.
honorant, quasi per effectum vel defectum verius de se
dictum illud Johannis propheticum allegarent: “Atrium
“quod foris est templum ejice foras, et ne metias illud;”³
nec parturientium cervarum audire rugitus, nec ad ipsum
consilium in anxiatæ matris auxilium, consilium
et solatium venire dignati sunt, utpote filii alieni a
semitis claudicantes, quin potius ne in aliquo detumes-

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 68.

² *Lamehe*] Lambeith, in A.

³ *Apocalypse*, xi. 2, but not correctly quoted from the Vulgate.

ceret distenta eorum nimis elatio, nec procuratores ad suæ excusationem absentia mittere curaverunt, tam reverendum collegium contemnentes, Agar ex parte similes, quæ illustrem despexit dominam, videns seditionis filium concepisse. Sic agonizante olim Dei militia, et se laudabiliter periculis exponente, divisi a præliantibus Rubenitæ intra terminos proprios quieverunt gregum sibilis¹ delectati. Nos autem tam ingratæ præsumptionis audaciam, sacri secundum juris regulas corrigere cupientes, scientesque juxta Salvatoris sententiam contra nos esse qui nobiscum esse despiciunt, severitati tamen plurimum detrahentes quam possemus in contemptores hujusmodi, si vellemus, canonice exercere, vobis in virtute obedientiæ qua sedi Cantuariensi tenemini firmiter injungendo mandamus, quatenus omnes ecclesias non exemptas in Londoniensi diocese, quorum nomina sub sigillo nostro præsentibus sunt appensa, exemptis monasteriis appropriatas, cujuscunque ordinis existant, auctoritate nostra sine moræ dispendio sequestrantes, eas faciatis sub arcto sequestro nihilominus custodiri, donec super hoc aliud receperitis in mandatis; non exemptos quidem, quorum nomina in schedula annexa præsentibus continentur, quos nos propter eorum contumaciam ab ingressu ecclesiæ suspendimus justitia exigente, sic suspensos faciatis publice nunciari. Nomina vero ecclesiarum ipsarum quarum fructus taliter sequestratis, et qualiter hoc mandatum nostrum fueritis executi, nobis proximo die juridico post festum Sancti Thomæ Apostoli significare curetis per vestras literas patentes harum seriem continentates. Datum apud Mortelak', xiii. kal. Novembris, anno consecrationis nostræ tertio.

Consimilis litera ceteris episcopis emanavit.

---

¹ *sibilis*] sibulus, A.

CXCVIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc. ^{1281.}
 Non sine dolore cordis et angustia est nostris auribus inculcatum, quod nonnulli sexus utriusque, tam in ^{2 Nov.} civitate London' quam alibi, qui a Judaica perfidia ad Christianam religionem conversi fuerant, ad vomitum redierunt, superstitionem Judaicam, ut primitus non sine contemptu fidei Christianæ nequier mutantes. Quocirca celsitudini vestræ humiliter supplicamus, ^{Asks him to order the dean of Rochester to proceed against converted Jews who have apostatised.} quatenus præcipere dignemini dilecto filio . . archi- R. f. 96 b.
 diacono Roffensi, qui ad hoc dicitur deputari, ut vos super hujusmodi apostatis certificet, et circa illos si placet jubeatis exerceri quod decet regiam majestatem. Licet enim Judæi ad professionem Christianæ fidei compelli nequeant, postquam, tamen, ad ipsam fidem sunt conversi, et sacramentum baptismatis meruerunt, ipsam tenere, servare et secundum eam perpetuo vivere sunt modis omnibus compellendi. Custodiat Dominus, etc. Datum apud Merton, iiiii. non. Novembris, etc.

CXCIX.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], Dei ^{1281.}
 gratia illustri regi Angliæ, domino Hyberniæ et duci Aquitaniæ, ac ejus consiliariis literatis, frater J[ohannes] etc., cum omni reverentia et honore orationes anxii peccatoris. Auctore Deo præcipimur majestatem regiam honorare, et ad idem beneficiis innumeris obligamur. Quia tamen oportet Deo magis quam hominibus obedire, ad prævaricationem legum illarum quæ divina auctoritate absque omni dubio subsistunt, nulla possumus humana constitutione ligari, nec etiam juramento. Quo- ^{Defends the liberties of the church, referring both to the Bible and to the history of England.¹} R. f. 97. A. f. 19.

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 64.

niam quicquid divinis beneplacitis adversatur, est illicitum et damnatum, dicente Domino per prophetam, "Væ qui condunt leges iniquas."¹ Quia igitur ab antiquo tempore inter reges et magnates Angliæ ex parte una, et archiepiscopos et episcopos ac clerum ejusdem regni ex altera, duravit amara dissensio pro oppressione ecclesiae contra decreta summorum pontificum, contra statuta conciliorum, contra sanctiones orthodoxorum patrum, in quibus tribus summa auctoritas, summa veritas, summaque sanctitas consistunt, supplicamus regiæ majestati quatenus pro honore Dei, ac animæ suæ suorumque salute, ac prosperitate stabili successionis suæ, ab Imperatore omnium obtinenda, in Cujus redundat injuriam ecclesiae contra prædicta conculcatio, huic periculosæ regno et perniciosaे clero discordiæ dignetur finem imponere salutarem. Cui finis aliter imponi non potest, nisi vos sublimitatem vestram prædictis tribus, scilicet decretis pontificum, statutis conciliorum et sanctionibus orthodoxorum patrum, juxta Dei beneplacitum cum catholicis imperatoribus dignemini inclinare. Ex hiis enim tribus sunt canones aggregati, et jura coronæ vestræ Christi coronae suppositæ, cujus sunt diadema ac sponsæ suæ monilia, universæ ecclesiasticæ libertates, ipso per prophetam dicente: "Quasi sponsum decoratum corona, " et tanquam sponsam ornatam monilibus suis."² Decretis autem summorum pontificum auctoritatem dedit omnium Imperator, dicens Petro in evangelio Matthæi: "Quicquid ligaveris super terram erit ligatum " et in cœlis."³ Ligat siquidem summus pontifex non vinculis corporalibus sed spiritualibus, sacris scilicet legibus, quibus tenentur universi homines obedire, dicente eodem Domino per Moysen in Deuteronomio: "Qui superbierit nolens obedire sacerdotis imperio, q' ai " eo tempore ministrat Domino Deo tuo, ex decreto " judicis, morietur homo ille."⁴ Ab hac autem obe-

¹ Isaiah, x. 1.

² Isaiah, lxi. 10.

³ Matthew, xvi. 19.

⁴ Deuteron., xvii. 12.

dientia non est altitudo regia absoluta, sed plusquam ceteri laici ea inferiores eidem obnoxia. Unde subjungitur consequenter, "Postquam sederit rex in " solio regni sui, describet Deuteronomium sibi legis " hujus in volumine, accipiens exemplar a sacerdotibus " Leviticæ tribus, legetque illud omnibus diebus vitæ " suæ, ut discat timere Dominum Deum suum et cus- " todire verba et cærimonias Ejus, quæ in lege præ- " cepta sunt, ut longo tempore regnet ipse et filius " ejus."¹ Tenetur igitur rex ipse ex præcepto legis expresso summo pontifici obedire, quod si non fecerit, timere potest ex legis insinuatione ne regni sui prolon- gatio minuatur. Item Salvator ipse dixit Lucæ evan- gelio discipulis congregatis, "Qui vos audit, me audit; " et qui vos spernit, me spernit."² Quod exponens dicit beatus Dionisius: "hierarchis in hiis quæ agunt hier- " archice obediendum est sicut a Deo motis."³ Ergo nulla, obstante consuetudine obediendum est canoni- bus hierarchice impositis, hoc est sacris arbitriis præ- latorum. Sed dicet forsitan ecclesiæ inimicus quod non pertinet ad summum pontificem juga hujusmodi legum vel canonum imponere principi sœculari, cuius nos cum universalis ecclesia et omnibus mundi sanctis ac sapientibus ex adverso contrarium affirmamus. Huic autem discidio si queratur qualiter debeat pacis remedium adhiberi, docet Dominus in Deuteronomio ubi supra, dicens: "Si difficile et ambi- " guum apud te judicium esse perspexeris, et judi- " cum intra portas tuas videris verba variari, surge " et ascende ad locum quem elegerit Dominus Deus " tuus, veniesque ad sacerdotes Levitici generis, et ad " judicem qui fuerit illo tempore, quæreresque ab eis, " qui judicabunt tibi judicii veritatem; et facies " quodcumque dixerint qui præsunt loco quem ele- gerit Dominus, et docuerit te juxta legem ejus."⁴

¹ Deut. xvii. 18.

² Luke x. 16.

³ The substance of this passage, but not the exact words, is to be

found in Dionysius the Carthusian's commentary on Luke. Art. xxvi.

⁴ Deut. xvii. 8.

Ergo ad summum pontificem pertinet omnis controversiæ determinatio, quæ non potest per inferiores quoscumque judices terminari. Item, quantæ auctoritatis sit ecclesia in concilio Christi nomine congregata patet ex evangelio Matthæi dicente Domino, “ Ubi sunt duo vel tres congregati in nomine meo, “ ibi ego sum in medio eorum.”¹ Et ibidem: “ Si “ ecclesiam non audierit, sit tibi sicut ethnicus et “ publicanus.”² Qui igitur ecclesiæ non obediunt in concilio præcipue congregatae, hæretici sunt censendi. Item, quantæ auctoritatis sit sanctorum patrum sincerissima doctrina, patet testimonio Salvatoris dicentis in evangelio Matthæi, “ Non vos estis qui “ loquimini, sed spiritus Patris vestri qui loquitur in “ vobis.”³ Idem est ergo sanctorum patrum diffinitionibus resistere quod Spiritus Sancti oraculis adversari. Hæc attentes, imperatores catholici leges suas omnes sacris canonibus subdiderunt, ne schismatici vel hæretici putarentur. Cum igitur ad vos, excellentissime domine rex, pertineat pax inclyta imperii, et vos etiam tenemini leges vestras canonibus subjicere, et contrarias abolere, turpis est pars quæ suo non convenit universo. Constantinus insuper rex Angliæ, et orbis nihilominus imperator, universa concessit quæ petimus, et specialiter personas clericorum a solis prælatis ecclesiæ judicandas esse decrevit. Hoc idem Wyghredus rex Canciae canones affirmans esse servandos fieri concessit, ut patet ex concilio a Brighewaldo archiepiscopo celebrato anno Domini septingesimo nonagesimo quarto. Hoc et rex Knutus de personis ecclesiasticis in suis scriptis legibus diffinivit. Sanctus etiam Edwardus in regnum Anglie sublimandus, prius juravit se leges Cnuti regis inviolabiliter servaturum. Willelmus etiam rex, cui sanctus Edwardus regnum contulit, leges ipsius sancti servandas esse concessit. Qui sanctus inter cetera diffinivit ut

¹ Matth. xvii. 20.

² Matth. xviii. 17.

³ Matth. x. 20. A. reads “ Pa-
“ tris mei.”

si quis pacem ecclesiæ infregerit, ab episcopis sit justitia exercenda, et non a regis justiciariis, nisi propter episcopi impotentiam vel neglectum, et plura alia sanctissima sancvit, quæ¹ servata honori divino proficerent et regis merito coram Deo. Ecclesiam etiam hujus insulæ credimus fuisse in possessione libertatum quas petimus tribus temporibus regum diversarum linguarum insulæ supradictæ, tempore scilicet regum Britannorum, sicut patet de parte illius ecclesiæ quæ hactenus mansit in partibus Walliæ, quæ contra libertates hujusmodi non didicit conculari. Item tempore regum Anglorum, utpote regum Cnuti et Ardecnuti, et præcipue ac indubitanter tempore sancti Edwardi. Item tempore regis primi Normanni triumphatoris inclyti domini Willelmi primi. Et oppressiones quas plangimus, credimus sumpsisse exordium tempore regis Henrici primi et præcipue regis Henrici patris Henrici junioris, quando noluit articulos gravaminum per consensum sancti Thomæ archiepiscopi et ceterorum pontificum Angliæ confirmari, quibus quia noluit consentire, sustinuit exilium, et hujusmodi occasione postea passionem. Si igitur martyrem non facit poena sed causa, illiciti et damnabiles sunt articuli quibus quia assentire noluit sustinuit agoniam. Cujus injuriaæ totiens repetuntur, quotiens clerus vel ecclesia contra canones illos opprimitur quos voluit observari. Quia igitur, excellentissime domine, ista vobis metu conscientiæ cogimur scribere sicut volumus in tremendo judicio respondere, supplicamus humiliter quatenus istis nostris exhortationibus aurem dignemini inclinare, qui et juramento vestro tenemini a regno vestro malas consuetudines extirpare, nec juramento aliquo potestis ad ea quæ repugnant libertati ecclesiasticæ obligari. Et ex abundanti ab omni vos juramento absolvimus, quod potest conscientiam vestram contra ecclesiam aliqualiter excitare. Et firmiter opinamur

¹ quæ] queque, A.

quod vos nec animæ vestræ potestis salubriter prospicere, nec stabilitati regni vestri in posterum providere, nisi exhortationem nostram dignemini exaudire, pro qua tot sancti patres et penultimo sanctæ memoriae dominus Bonefacius, illustris geneticis vestræ avunculus, tam anxie laborarunt, ad quod bonitatem cordis vestri credimus esse proclivem nisi vos decipient impii suggestores. Quod si fecerint, Altissimo supplicamus ut eos sic temporaliter feriat ut ipsorum animæ salvæ fiant. Datum apud Lameth,¹ iiiii. non. Novembris, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ anno tertio.

CC.

To ANTONY BEK.

[1281.]
7 Nov.

Cautions
him
against
felling
timber on
his bene-
fices or
holding
more than
one with-
out dispen-
sation.

R. f. 172.

Frater J[ohannes], etc., domino Antonio Bek', salutem, gratiam et benedictionem. Honorem et exaltationem personæ vestræ desideramus ex animo semper in Domino prosperari, quem imminere credimus si nostris adhæreatis consiliis, sicut pariter ultimo tractabamus. Quocirca dilectionem vestram, quam amplectimur caritate, salubris exhortationis dulcedine prævenimus attentius exorantes, quatenus circa beneficia ecclesiastica quæ tenetis, sic velitis animæ vestræ saluti et status vestri fundamento prospicere, vel super silva resecando, vel a sede apostolica dispensationis in pluralitate gratiam impetrando, ut si Deus ad altioris dignitatis apicem, quod intime affectamus, dignetur sua gratia vos vocare, nulla in vobis inveniatur macula quæ posset hujusmodi gratia indignum efficere, vel quoquomodo repellere ab eadem. Nec autem vobis, novit Deus, minime scriberemus, nisi quod de vobis occasione pluralitatis hujusmodi, ut scitis, specialiter conscientiam onerataam habemus, et honoris vestri desideramus speci-

---

¹ *Lameith*] Lambeith in A.

aliter incrementum. Advertatis autem quod non refert utrum in una provincia vel diversis plura beneficia teneatis, quum provinciarum diversitas pluralitatem hujusmodi detentam illicite non excusat. Tantum igitur hujus exhortationis gratia circa præmissa facere studeatis, ut non solum vobis ipsis adquiratis meritum, verum etiam proficiatis aliis per exemplum, et in amorem honestatis vestræ totum provocetis sæculum, quod sic procul dubio facietis. Valete. Datum apud Mortelak', vii. id. Novembbris.

CCI.

TO THE PRIOR AND CHAPTER OF CHRISTCHURCH.

Frater J[ohannes], etc., dilectis filiis fratri Thomæ [1281.]
priori et capitulo suo Cantuariæ, salutem, etc. Ad 9 Nov.
literas vestras nobis exhibitas de credencia per dilectos Orders
filios fratres Henricum et W. taliter respondemus. about the
Primo, quod privilegiis vestris et libertatibus non in- almoner,
tendimus ullo tempore derogare, sed eas tueri contra his ap-
omnes homines quantum possumus, jure nostri officii R. f. 177 b. proaching
inoffenso. Quod igitur eleemosynarium nuper litera- visit.
torie absolvimus, hoc idcirco nos fecisse noveritis,
quia credebamus, errore facti decepti, ipsius institu-
tionem et destitutionem ad nos sine medio pertinere.
Et quamvis jure communi in defectum prioris propter
diurnam ipsius eleemosynarii impotentiam manifestam,
ad nos, ut quibusdam noscitur, fuerit ipsius absolutio
devoluta, nolumus tamen ad præsens, salvo in omni-
bus jure nostro et vestro, ut prior ipsum quietis gratia,
et ut liberius vacet poenitentiarii officio, absolvat ab
eleemosyna, quasi per vos nihil fuisse circa hoc
attemptatum. Ea vero quæ circa dilectos in Christo
fratres J. de Schamleford, et N. de Cauntebrug' ordi-
nata sunt, si vestris derogant privilegiis, nolumus
subsistere firmitate. Quod si vestris privilegiis, ut

credimus, non repugnant, paci vestræ et honori credimus expedire, ut quæ ordinata sunt maneant inconcussa. Ad hæc ex habundanti tibi, prior, in virtute obedientie præcipimus sub poena suspensionis ab administratione, sicut tibi in capitulo vestro nuper injunximus, quatenus juxta ordinationem nostram sex fratrum consilio adhæreas in omnibus ad directionem tui pertinentibus, quantum ad regimen temporalium, ad hoc per collegium electorum. Quod si in adventu nostro, quem ad vos credimus post paucas ebdomadas imminere, vobis . . priori et capitulo aliqua via utilior pro utilitate communis concorditer videatur, parati sumus ei quantum secundum Deum possumus assentire, qui in istis solum Dei honorem quærimus et vestrum commodum et solamen. Valete, etc. Datum apud Certeseye, v. idus Novembbris.

CCII.

TO THE DEANS OF PICKERING AND RYEDALE AND
THE VICAR OF SCARBOROUGH.

1281.
13 Nov.

Desires them to deny the validity of the sentence of the abbot of St. Alban's against the friars of Scarborough.

R. f. 178 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, conservator privilegiorum Fratrum Minorum in Anglia a sede apostolica deputatus, discretis viris decanis de Eikerynge et de Ridale, ac vicario de Scardeburg', salutem illam quæ exsuperat omnem sensum. Amarus nimis rumor nostris insonuisset auribus super oppressione innocencium ab adversariis Jesu Christi, nisi omnia in bonum cooperari sciremus electis et impiis ruinam celerem imminere. Audivimus siquidem abbatem Sancti Albani, perfidiori ductum consilio vel seductum verius, quam tantæ simplicitatis machinari sciret homuncio crudelis, interminationis fulmine omni contrario rationi, Fratres Minores apud Scardeburg' pro divini honoris obsequiis hospitatos, non auctoritate clavium sed clave

sævientis furia percussisse, excommunicando de facto, cum de jure nequeat, omnes in ipso Fratrum oratorio contra inhibitionis suæ turbinem celebrantes, omnes etiam illos qui ad locum ipsum divina audiendi vel sacrorum recipiendi gratia contra inhibitionem suam sacrilegam accedere non omittent. Quæ sententia sic Domino adversatur et favet diabolo, ut si quis ad impugnandum verbum divinum vel sacramentorum injuriam ad locum ipsum Fratrum appropinquare præsumeret, in nullo hac furiaca sententia nullatenus læderetur. Quia igitur fratres ipsos scimus esse ecclesiæ Romanæ immediate subjectos, et loca etiam eorundem, literæque sibi ex indulxit sedis apostolicæ in locis omnibus, quibus sibi viderint expedire, oratoria sibi construere, privilegiis seu indulgentiis quibuscumque personis a sede apostolica concessis non obstantibus, vobis mandamus in virtute obedientiæ qua sedi apostolicæ tenemini obedire, quatenus sententias latas a prædicto abbato seu quibuscumque proterviæ suæ complicibus, sicut a non suis judicibus, latas, in prædictorum fratribus præjudicium seu beneficiorum suorum, vel ad locum Fratrum pro animæ suæ commodo accendentium, denuncietis peremptorie non tenere. Et quia impetuosus furor prædictorum Dei inimicorum ulterioris deliberationis excludit remedium, vosque prima, secunda et tertia monitione unico indicto peremptorie monemus, vobis nihilominus præcipientes sub poena excommunicationis, quam in vos ferimus in hiis scriptis si in execuzione præsentis mandati negligentes fueritis vel remissi, quatenus sententias prædicti abbatis publice denuncietis et solemniter esse nullas, nec aliquid mandatum prædicti abbatis circa præmissa, in prædictorum fratribus injuriam, exequi præsumatis, præser-tim cum abbas, si contrarium facere præsumperit, a nobis sit excommunicationis sententia innodatus. Quid autem super hoc feceritis, nobis sub poena prædicta, citra festum beatæ Lucie Virginis proxime sequens,

per vestras patentes literas harum seriem continentibus,
fideliter intimetis. Datum apud Seleburne, id. Novem-
bris, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ
tertio.

CCIII.

TO THE MAYOR AND BURGESSES OF SCARBOROUGH.

1281.
14 Nov.

The con-
servators
of the
Cistercian
monks
have no
jurisdi-
ction over
the Friars
Minors.

R. f. 179.
A. f. 48 b.

Frater J[ohannes], etc., conservator privilegiorum ordinis Fratrum Minorum in Anglia, a sede apostolica deputatus, discretis viris majori ac communitati burgensium de Scardeburg', salutem, etc. Olim, tuba apostolica præclamante, didicimus omnes qui pie volunt vivere in Christo Jesu persecutionis angustias perpes-
suros. Non igitur mirari debet vestra prudentia, si Fratrum Minorum pura simplicitas, quos in amplexu caritatis ob amorem Domini nostri Jesu Christi longo tempore vestris eleemosynis confovistis, procurante diabolo, contra justitiam opprimitur et vexatur. Cujus rei gratia vestræ caritati tenore præsentium intimamus conservatores Cysterciensium monachorum in loca Fratrum Minorum seu personas eorum penitus nihil posse, cum tam loca Fratrum quam personæ eorundem absque ullo medio subjici dinoscantur sedis apostolicæ sanctitati. Cujus affirmationis nostræ parati sumus omni homini oculatam fidem facere requirenti, nec credatis nos aliquid velle vobis, quin potius universitati hominum, literis astruere patentibus, quod non possumus coram universalis ecclesia defensare. Sententias igitur per abbatem Sancti Albani vel quoscunque suos complices latas de facto in locum Fratrum seu personas eorum, vel quoslibet ad locum ipsum devotionis gratia declinantes, tanquam a non suo judice latas, neveritis non tenere. Quamquam si nulla fratribus ipsis suffra-

garetur exemptio, sic aliis privilegiis sunt muniti, ut nec auctoritatem nec austoritatem prædicti abbatis seu complicium suorum aliquod præjudicium posse in hoc casu ipsis Fratribus irrogare, aliqualiter arbitremur. Fratres enim ipsi nulli fecerunt injuriam suo jure in illius loci acceptione, utentes quibus a sede apostolica est indultum, ut ecclesias vel oratoria, in locis omnibus in quibus sibi viderint expedire, construere valeant, privilegiis seu indulgentiis quibuscumque personis a sede apostolica concessis non obstantibus ullo modo. In quorum testimonium præsentibus sigillum nostrum duximus apponendum. Valete. Datum apud Dereford, xviii. kal. Decembris, anno Domini MCCLXXXI.

CCIV.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi, domino E[dwardo], etc., frater J[ohannes], etc. Frater noster dominus A[nianus], episcopus Assavensis, ad nos accedens cum cordis angustia, tribulationis suæ seriem suspiriose nobis vocis oraculo indicavit, quod justiciarii excellentiæ vestræ contra libertates et liberas consuetudines, a tempore quo primo fides crevit in insula Britannica, libere, pacifice et sine interruptione obtentas, ac per vos post accepta regni gubernacula sibi suisque successoribus specialiter confirmatas, ipsum episcopum coram eis respondere invitum compelere nitebantur. Cumque de libertate hujusmodi confisus, ut decuit, forum ipsum declinasset, ubi non potuit causam suæ ecclesiæ in judicio deducere, nisi propriæ salutis subiret interitum, et reatum perjurii scienter incurreret, quem pro tuitione et observatione juris ecclesiæ, ad quam assumitur, corporale obligat juramentum; præfati nihilominus justiciarii libertatum hujusmodi non ignari, ut creditur, ipsum episcopum immunitatem tempore congruo allegantem reputantes

1281.
24 Nov.
On behalf
of the
bishop of
St. Asaph,
whose
privileges
are dis-
regarded
by the
king's
justices.

R. f. 97 b.
A. f. 131.

penitus indefensum, contra ipsum tanquam contumacem secundum modum regni Angliæ procedere comminantur. Quia igitur de clementia vestra firmiter speramus reportare justitiam, quam¹ solius justitiae zelus exagitat, et quæ injuriam detestatur, serenitatis vestræ clementiam humili precum instantia deprecamur, quatenus super hiis dignetur vestræ benignitatis sublimitas congruum remedium providere. Advertere dignantes quod quidam justiciarii nec anathematis lati ultiōnem poterunt evadere, qui particulares ecclesias more insolito suis juribus spoliare contendunt, quam, ut novit vestra dominatio, omnes incurunt libertatum universalis Angliæ ecclesiæ turbatores. Tantum, piissime domine, facientes ob Dei reverentiam in præmissis, ut ecclesiæ tranquillitas vestris temporibus augeatur, et populus illius provinciæ sub vestræ dominationis imperio se gaudeat feliciter respirare. Valeat vestra excellentia diu in Domino Iesu Christo. Datum apud Sanctum Dionisium, viii. kal. Decembris, anno Domini MCC-LXXXI., consecrationis nostræ anno tertio.

CCV.

To ROGER MORTIMER.

[1281.]   Frater J[ohannes], etc., dilecto filio nobili viro domino
 24 Nov.   Rogero de Mortuomari, salutem, gratiam et benedictionem.
 Asks him to dissuade his daughter from proceeding against the bishop of St. Asaph in the king's court.²   Non sine dolore cordis accepimus quod vestro interveniente patrocinio et consensu, dilecta filia nobilis mulier domina Isabella filia vestra venerabili fratri nostro domino A[niano], Dei gratia episcopo Assavensi, super jure patronatus movet in curia regia quæstionem, quod inauditum est ex quo fides Christiana in Walliæ partibus inolevit. Quamvis igitur honorem vestrum intime diligamus et amicitiam, de qua speramus

¹ *quam*] quem, R.| ² Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 90.

adhuc in Domino plurimum gratulari, dissimulare tamen non possumus, quin cum necessitas ingruerit, nos pro conservandis ecclesiae nostræ libertatibus murum et pugilem opponamus. Hinc est quod, cum vexatio dicti fratris et coepiscopi nostri illicita, in Dei injuriam et libertatis ecclesiastice turbationem manifeste redundet, dilectionem vestram, quam semper in Domino volumus prosperari, rogamus affectione qua possumus ampliori, pariter et monemus, cum sine prævaricatione¹ juramenti nostri aliter facere nequeamus, quatenus a vexatione dicti fratris nostri faciatis desisti, inducentes filiam vestram ut alia via canonica, secundum quod in Walliae partibus est hactenus usitatum, jus suum adquirat. Scientes pro certo quod si in subversionem libertatis ecclesiastice, dictam causam in curia regia ulterius prosequatur, incidet in excommunicationis sententiam latam in libertatis ecclesiastice turbatores. Nec poterimus dictum fratrem nostrum in sua justitia relinquere desolatum. Valete. Datum apud Sanctum Dyonisium, viii. kal. Decembris.

CCVI.

TO ISABELLA DE MORTIMER.

Frater J[ohannes], etc., dilectæ in Christo filiæ ac nobili dominæ Isabellæ de Mortuomari, salutem, gratiam et benedictionem. Cupientes honorem vestrum semper in Domino prosperari, et ad ea præcipue actus nostros et voluntatem extendi, quæ solius Dei honorem respiciunt, et animæ vestræ salutem, non sine vehementi admiratione et dolore cordis intelleximus, quod vos venerabilem fratre[m] nostrum dominum A[nianum], episcopum Assavensem, trahitis coram justiciariis domini regis in causam super jure patronatus, quod de Wallia inauditum est ab exordio nascentis ibidem fidei Christianæ. Ex cuius

[1281.]

24 Nov.

Requests
her to de-
sist from
a suit
against
the bishop
of St.
Asaph.¹

R. f. 178.

A. f. 42 b.

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 90.

causæ prosecutione timemus valde ne in excommunicationis sententiam latam in turbatores ecclesiasticæ libertatis incidere possitis, si ista improbitas perseveret de quo plurimum doloreremus. Quocirca dilectionem vestram rogamus affectu quo possumus ampliori, moneamus etiam sub debito quo tenemur libertates ecclesiasticas defensare, quatenus providentes vobis de sanioris et melioris viæ progressu, a dicti fratribus et coepiscopi nostri vexatione penitus desistatis, et justitiam vestram secundum consuetudinem Walliæ, hactenus obtentam, pacifice ab ecclesiis partium earundem licite adquiratis. Scientes quod quia pròcessum vestrum in hac parte manifeste videmus ecclesiasticis libertatibus repugnare, sana conscientia dissimulare non possumus quin pro ecclesia juvemus fratrem nostrum episcopum Assavensem. Tantum igitur exhortationis nostræ gratia circa præmissa facere studeatis, ut per aliam viam quam incepistis jus vestrum quod vos habere dicitis, quod mere ad cognitionem ecclesiæ pertinet, evincatis, et nos etiam contra vos, quod nollemus, in hac causa procedere minime compellamur. Valete, etc. Datum apud Sanctum Dyonisium, viii. kal. Decembris.

CCVII.

EDWARD I. TO PECKHAM.

1281.
1 Dec.
Forbids
his pro-
ceeding
against
Henry de
Bray, his
clerk, for
non-resi-
dence.
R. f. 101 b.

Edwardus Dei gratia rex Angliæ, dominus Hiberniæ et dux Aquitaniæ, venerabili in Christo patri, J[ohanni], cadem gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, salutem. Cum clerici nostri ad ordines suscipiendos vel ad faciendum in suis beneficiis residentiam personalem, dum nostris immorantur obsequiis, compelli aut alias super eisdem molestari vel inquietari non debeant; nos, qui et progenitores nostri hujusmodi libertate seu privilegio pro clericis nostris a tempore, quo non extat memoria, semper

hactenus usi fuerimus, quod nec ipsi clericis nostri vel progenitorum nostrorum prædictorum aliquibus retroactis temporibus super hujusmodi compelli, vel alias super beneficiis suis molestari vel inquietari consueverunt; paternitatem vestram requirimus et rogamus ne dilectum clericum nostrum magistrum Henricum de Bray, personam ecclesiae Sancti Waynardi Landavensis diœcessis, qui per præceptum nostrum nostris jugiter intendit, dum eisdem obsequiis immoratur, super hujusmodi compellatis, aut alias super beneficiis suis inquietetis seu molestetis; et sequeretur si quod in fructibus aut bonis beneficiorum suorum hujusmodi occasione fieri feceritis, sine dilatione relaxari faciatis. Teste me ipso apud Westmonasterium, primo die Decembris, anno regni nostri decimo.

CCVIII.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

Saresburiensi episcopo salutem. Fama celebri et [1281.]
facti evidens per Angliam innotescit, quod, Illo ordi-
nante qui novit virtutem in infirmitate perficere,
senectus vestra venerabilis fatiscens viribus, lumen
orbata solatio, quibus mediis pastor pecorum suorum
vultus habet potissime cognoscere, non sufficit labores
episcopalnis oneris exercere. Propter quod, ut a clamore
populi didiscimus et relatu multiplici fide digno, tam
in dextro quam sinistro latere, spiritualium scilicet et
temporalium, jactura multiplex vestrae augent reatum
impotentiae omni die. Unde vos nuper monuimus
ministerio vivæ vocis, ut peteretis gratiam cessionis,
cum auctoritas damnabiliter teneatur, quæ sibi neces-
sario incumbentia ministeria non prævalet exercere,
nec excusatur pastoris inconsideratio, si ob ejus de-
fectum sibi non incognitum lupus devoret gregem
suum. Vos autem deliberato nobis consilio respon-

Desires
him to
name a
coadjutor,
being old
and blind.
R. f. 178 b.
A. f. 43.

distis quod vobis aliter videbatur, de quo habent consiliarii vestri in tremendo judicio reddere rationem. In quo parum vobis proderunt palpantium quæ sua sunt quærentium argumenta. Quia igitur nostro incumbit officio vestris tam notoriis defectibus, quos plangimur teste conscientia, remedium apponere, ut valemus, fraternitatem vestram hortamur in Domino, vobis nihilominus in virtute obedientiæ districte præcipiendo mandantes, quatenus duos vel tres viros idoneos, in spiritualibus et temporalibus providos et honestos, de gremio ecclesiæ vestræ, de quorum consortio et assistentia possitis merito confidere et amplius consolari, nobis citra Nativitatem Domini nominetis, et nos unum illorum, de quo possumus coram Altissimo tutius respondere, vobis coadjutorem intendimus assignare, ex forma mandati sollicite ponderantes quod senectutem vestram consolari intendimus, non gravare, quantum cum salute animæ nostræ et vestræ id possumus facere coram Deo. Nec obstare nostro valet in hac parte proposito habitus circa hoc cum sanctæ memoriarum prædecessore nostro tractatus. Quoniam impediente translatione sua, sicut referente magistro H. de Brandestone didicimus, nihil per dictum prædecessorem nostrum circa hoc factum extitit consummatum. Præsentem etiam coadjutorem vos habere volumus, non absentem, nec aliquem vobis aut vos alicui hujusmodi intendimus alligare perpetuo, sed temporaliter prout utilitati ecclesiæ et personæ vestræ solatio videbitur expedire. Et licet officium nostrum tam in vos quam in subditos vestros possemus aliter exercere, ex speciali tamen gratia vobis ad præsens deferimus quousque nobis aliud videatur. Quid autem super hoc facere decreveritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Brommor', iii. non. Decembris.

CCIX.

TO HIS OFFICIAL.

Frater J[ohannes], etc., officiali nostro Cantuariensi, 1281.
 vel ejus commissario, salutem, gratiam et benedictionem. 15 Dec.
 Licet nuper mandaverimus per vos omnes ecclesiæ
 exemptorum nostræ dioecesis, quæ in propriis
 usibus tenentur, pro eo quod vocati ad nostrum con-
 tempserint venire consilium, sequestrari, quia tamen
 audivimus nos ex q[uo]dam speciali compositione inter
 quondam prædecessorem nostrum et abbatem ac vene-
 rabile collegium Sancti Augustini Cantuarie, non
 debere in eos talia exercere; vobis mandamus firmiter
 injungentes quatenus omnia sequestra, quæ in dictorum
 abbatis et conventus ecclesiis, quas tenent, hujusmodi
 occasione fecistis, auctoritate præsentium relaxetis, do-
 nec de præfatæ compositionis juribus et eorum in hac
 parte privilegiis plenius constet, et per nos discussum
 fuerit, quibus non intendimus aliquatenus derogare.
 Unde negotium istud ad præsens dimitti volumus in
 suspenso. Valete. Datum apud Ichull, xviii. kal.
 Januarii, consecrationis tertio.

Releases
the se-
questration
of the
fruits of
St. Au-
gustine's
abbey for
non-at-
tendance
at a coun-
cil, on
account of
a composi-
tion with a
previous
arch-
bishop.
R. f. 59.

CCX.

TO THE OFFICIAL OF WINCHESTER.

Frater J[ohannes], etc., officiali Wyntoniensi sede [1281.]
 vacante, salutem, gratiam et benedictionem. Nuper [Dec.]
 Wyntoniensem dioecesem jure diœcesani visitantes, of the ex-
 prout vestra novit discretio, pro certo didicimus quod
 bonæ memorie dominus Nicholaus, Wyntoniensis epi-
 scopus, apud Southampton' declinans, conspexit ecclesiam
 quam Fratres Minores inibi commorantes fabricare con-
 ceperant, ab eis necessariis expensis deficientibus non
 posse consummari, cum sint pauperes sine possessioni-
 bus et redditibus Christo pauperi servientes. Advertit
 etiam ecclesiam ipsam domum fieri publicam in qua R. f. 142.
 Deum timentes peccatorum veniam debeant postulare.

Citation
of the ex-
ecutors of
the late
bishop for
the per-
formance
of his pro-
mise to
the friars
Minors at
Southamp-
ton.

Propter quod idem episcopus opus sancto proposito inchoatum ad finem perducere cupiens designatum, promisit ex certa conscientia coram multis se dictum opus sumptibus suis perfecturum, cui petenti locus sub certa mensura ad hoc fuerat destinatus. Sed quod promisit morte præventus nullatenus adimplevit. Nos autem, prout ex officii nostri debito tenemur, piam voluntatem ipsius episcopi nuper defuncti cupientes efficaciter expediri, vobis mandamus firmiter injungentes, quatenus Radulfum rectorem ecclesiæ . . . , executorem testamenti dicti episcopi, et suos coexecutores citetis peremptorie, vel per vos vel per alium, quod compareant coram nobis ⁱⁱⁱ die juridico post festum Sanctæ Luciæ virginis, ubique fuerimus in nostra provincia, super præmissis facturi et recepturi quod postulaverit ordo juris. Et quid super hiis feceritis nobis dictis die et loco per literas vestras patentes harum seriem continentibus fideliter intimetis. Datum apud Christi ecclesiam, etc.

CCXI.

TO THE BISHOP OF LONDON.

[1281.]   Frater J[ohannes], etc., episcopo London., salutem, etc.
 28 Dec.   Noveritis nos mandatum sanctissimi patris domini
 Summons   Martini papæ ⁱⁱⁱ., cuius tenorem de verbo ad verbum
 the bishops   nobis sub sigillo nostro transmittimus, recepisse. Et
 to meet at   quoniam in eodem mandato nostræ sollicitudinis stu-
 the Temple   dium circa liberationem domini Almarici de Monteforti
 in accord-   multipliciter excitatur, paternitati vestræ tenore præ-
 ance with   sentium committimus, et firmiter injungendo mandamus,
 the pope's   quatenus idem mandatum venerabilibus fratribus et
 letter   coepiscopis nostris per vestras literas notificetis cum
 about the   celeritate qua decet. Citantes eosdem nihilominus
 liberation   peremptorie quod die tertia post instans festum Puri-
 of A. de   ficationis Beatae Virginis apud Novum Templum
 Montfort.
 R. f. 64 b.
 f. 142.

London' convenientia una nóbiscum, juxta formam in prædicto mandato contentam, in jam tacto negotio processuri. Vos etiam die prædicta ibidem una cum aliis intersitis. Quid autem circa hoc feceritis, nobis dictis die et loco per vestras patentes literas fideliter nuncietis. Datum apud Lameth', v. kal. Januarii.

CCXII.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[duardo], Dei [1281.]
gratia regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquita- Dec.
niæ, frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis Justifies
ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, salutem the depriva-
cum omni reverentia et honore. Die Sabbati in vigilia tion of
Sancti Thomæ apostoli cum apud Kyngestun' celebras- H. de Bray
semus ordines, venit ad nos quidam qui sine visibili church of
caractere clericatus se clericum asserebat, magister R. f. 97 b.
Henricus de Bray, in excellentiæ vestræ literis nomi-
natus, nimirum in omni officii genere magistri nomen
vendicat sibi locum, asserens fructus suos in ecclesia
Sancti Waynardi Landavensis dioecesis auctoritate
nostra sub sequestro teneri, nullam mentionem faciens
de processu habito coram commissariis nostris inter
ipsum et quandam alium ad ipsam ecclesiam præsen-
tatum. Veritatem autem hujus negotii hanc vestra
noverit esse serenitas, quod cum prædicta ecclesia de
jure, auctoritate Lugdunensis concilii, vacaret, pro eo
quod præfatus H., qui eam post dictum concilium fue-
rat assecutus, se non fecit infra annum ad sacerdo-
tium promoveri, patroni ejusdem ecclesiæ, videntes sibi
imminere periculum, quandam clericum ad eandem tan-
quam canonice vacantem loci episcopo præsentarunt.
Cumque postmodum, per negligentiam ipsius episcopi,
fuisset hoc negotium ad nostram audientiam legitime

Q 8518.

R

devolutum, idem magister Henricus ad ipsius prosecutionem negotii procuratorem per se legitimū destinavit, qui coram nostris commissariis in judicio constitutus, confessus fuit et recognovit nomine domini sui in præsentia partis adversæ, quod dictus dominus suus ipsam ecclesiam post concilium adeptus fuerat alibi beneficiatus, nec infra annum se procuravit ad sacerdotium promoveri, nec adhuc, prout etiam idem H. coram nobis personaliter recognovit, in ordinibus sacrī existit. Unde præfati nostri commissarii ipsius procuratoris confessionem secuti, alium ad eandem ecclesiam per veros patronos præsentatum mediante justitia admiserunt; mandantes eum in ejusdem ecclesiæ sic vacantis corporalem possessionem induci. Cum igitur hoc factum sit judicialiter inter partes, illud non possumus sine juris offensa aliquatenus revocare, nec post factum nostrum est prænominato clero vestro in aliquo derogatum, quia et jus ecclesiasticum et regni consuetudinem secutos nos esse credimus in hac parte. Quod autem asserit dominatio vestra a tempore progenitorum vestrorum, quorum misereatur Altissimus, clericos regios liberos extitisse ne super beneficiis suis inquietarentur seu molestarentur in aliquo; rectitudinem regiæ voluntatis de injustis inquietationibus seu molestiis intelligere ac desiderare, non solum laicorum sed etiam clericorum insolentiam, quantum ad dominationem vestrām pertinet, in melius commutari. Dicit enim rex Salomon quod "voluntas regum labia justa,"¹ et multa novit populus Anglicanus retroactis nondum fuisse usitata temporibus quæ, certi sumus, nolle sinceritatis vestræ studium revocare. Vestræ itaque excellentiæ supplicamus ut facti veritatem advertentes non offendamus si justitia fecimus, in qua nos omnibus querelantibus esse cognoscimus debitores.

---

¹ Proverbs xvi. 18.

CCXIII.

INJUNCTIONS TO GLASTONBURY ABBEY.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis 1281.
 archiepiscopus totius Angliæ primas, religiosis viris Injunctions to
 . . abbatii et conventui Glaston', salutem, gratiam et Glaston-
 benedictionem. Visitationis officium nuper in vestro bury ab-
 monasterio auctoritate metropolitica exercentes, quædam bby at a
 ibi invenimus quæ correctionis lima celeri necesse ha- visitation,
 bemus juris exigentia, juxta religionis condecorantiam including
 in melius reformare. In primis siquidem ordinamus, rules for
 ut officium per præsidentes capituli generalis decur- the monks
 tatum, secundum patrum vestrorum retroactis tem- and direc-
 poribus observantiam approbatam integre resumatis, R. f. 224.
 ad memoriam revocantes quod idcirco regula Beati A. f. 166.
 Benedicti brevioris officii onus imponit, quia labori
 voluit¹ esse spatium corporali, ut sic Mariæ vacaretur
 dulcedini quod Marthæ necessaria occupatio minime
 fraudaretur. Verum fragilitatis humanæ pondere de-
 primente, agente inimico humani generis,² dum labor
 exercitii corporalis præstabilit materiam evagandi, et
 inmixti gentibus monachi quidam fragiles eorum
 opera didicerunt, succrescentibusque scandalis placuit
 sanctis patribus laborem hunc, teste apostolo, ad mo-
 dicum comparative utilem, non obstante studio, cum
 tamen studiosissimi essent homines, multiplicatis lau-
 dibus compensare. Tanto igitur nunc debet officium
 vestrum officium a regula taxatum temporis spatio
 excedere, quantum occupabat temporis imposita olim
 a regula exercitatio corporalis. Immo tanto amplius
 quanto modo exclusa omni inopia temporali affluentia
 gaudetis, ut nullus sit inter vos egens, sed et super-
 flua vestra multos alios locupletent. Ut grati igitur
 gratias ubiores agite nec cessate. Sunt tamen non-
 nulli in accidiæ amplexibus nutriti, qui decurtari

¹ *voluit*] noluit, A.| ² *generis*] general, A.

laudes expostulant, ut ipsum tractius et devotius valent, sicut ficticie asserunt, decantare. Sic certe angelum lucis mentitur angelus Sathanæ, et sub devotionis nomine se palliat torporis ignavi solatium, cum econtra, sancti patres, scientes quod devotio est fervor bonæ voluntatis, arbitrarentur se multiplicatione cantus psalmidici nutrire fervorem, torporem excutere, et hoc esse igni altaris ligna subicere . continue nutriendo. Misarum autem solemnia assidue celebretis, præmissa confessione debita et præparatione conscientiæ exquisita, nec quisquam a dicenda missa se subtrahat sine causa rationabili et approbata ab aliquo instituto ordinario confessore. Cujus rei gratia sex esse decernimus confessores, abbatem, scilicet, priorem et suppriorem, et tertium priorem, et duos alios maturos monachos in claustris remanentes excubiis, deputatos per abbatem de consilio discretorum. Possit autem quilibet istorum absolvere peccantes a quolibet peccato mortali et veniali, exceptis hiis quæ sacri canones reservant majoribus, exceptis etiam quinque quæ maculant nonnullos de religionis frustra nomine gloriantes. Quæ sunt lapsus carnis secundum omnes species suas, in quibus intelligi volumus sollicitationem ad peccandum et tactus etiam impudicos, furtum, proprietas, conspiratio contra prælatum, et machinatio contra fratrem. Quorum quinque absolutionem abbati et priori tantummodo reservamus. In istorum vero absentia possint alii taliter peccantes interim absolvere pro confessionibus assignati; ita tamen quod obtenta prioris vel abbatis præsentia hujusmodi crimina confiteantur uni eorum; alioquin absolutionem prius factam decernimus nil valere. Qui autem per plures dies simul a celebratione abstinent, abbati teneantur dicere causam suam. Ordinamus insuper ut claustris aditus a sacerdotalium frequentia ex omni latere præserventur. Infirmitatiæ etiam introitus cum omni diligentia per ostium et clausuras debitas præcipimus custodiri, ita

quod nullus forensis¹ illuc ingredi permittatur, nisi pro causa necessaria ab eo cuius interest introductus. Eleemosynam insuper cum omni diligentia servari jubemus, nec alicui monacho liceat sibi residuum in cibo vel potu alicui mittere vel donare, sine licentia speciali abbatis aut prioris aut eleemosynarii principalis. Post prandium insuper illorum qui in secunda mensa comedunt, claudatur ostium refectorii, et ab illa hora privatæ potationes usque ad communem coenam vel collationem omnium excludantur. Inter tamen prandium et coenam hora competenti fiat signum a priore vel alio honestatem ordinis gubernante, et tunc omnes vadant potum sumere qui sibi crediderint expedire. Idem dicimus inter coenam et completorium, ita quod alio tempore nulli sano liceat bibere, nisi de superioris licentia speciali. Et quicunque contra unum istorum fecerit, vel fraudando eleemosynam, vel potum extraordinarie sumendo, in proximo prandio solam aquam bibere teneatur. Quia insuper constat vos supra modum ære deprimi alieno, ad exonerationem vestram hoc fieri præcipimus indilate. Primo, ut non dentur pensiones aut corredia, nec vendantur absque nostra vel diocesani licentia speciali, donec sitis a debitibus notabilibus expediti. Illa autem debita primitus persolvantur, quæ per sigillum conventus vos detinent obligatos, nisi cogat aliud necessitas manifesta. Abbas autem familiam suam minuat, quantum potest, et scutiferos suos ac clericos minores semel tantum in anno induere sit contentus, et in camera sua ultra numerum ferculorum conventus plusquam unum adicere non præsumat, nisi sit propter hospites merito honorandos. Nulla etiam fiat alienatio seu distractio bonorum ecclesiæ mobilium aut immobilium, absque discretiorum ac maturiorum de conventu consilio et assensu, in quo dispensative supra regulam pro vitando² scandalo pu-

---

¹ *forensis*] forensis, A.

| ² *vitando*] vitallo, A.

sillorum, abbatis interim ad hoc arctare intendimus potestatem, ut scilicet isti discreti per abbatis et conventus commune consilium assignentur; quicquid aliter præsumptum fuerit irritum decernentes. Ordinamus insuper ut unus fiat celerarius forensis de abbatis et conventus concordi consilio, providus et fidelis, qui una cum senescallo domus et custodibus maneriorum omnes redditus, exitus et proventus, tam baroniæ quam terrarum et reddituum qui singulis obedientiariis deputantur, quam etiam ecclesiarum appropriatarum, quibuscumque sint usibus assignatae, ita tamen quod ipsæ ecclesiæ de abbatis non exeant potestate, colligi faciat sub ipsorum testimonio diligenter, atque per manus eorundem ad scaccarium deportari. Et idem fieri volumus de accidentalibus proventibus, utpote releviis, eschaetis, gardis seu quomodolibet perquisitis. Isti autem majori celerario alter fidelis et industrius adjungatur, qui subcelerarius appelletur, qui præsit scaccario in recipienda abbatiæ prædictæ pecunia universa. Sed quia melius est esse duos simul, quam unum, ut a prædicto subcelerario omnis suspicio excludatur, alium sibi adjungi præcipimus; sine cujus conscientia nihil recipiat vel liberet cuicunque. Quod si ipse necessitate aut infirmitate impediatur, ne prædictæ receptioni vel liberationi valeat interesse, interim prior aut supprior suppleat vicem ejus, donec ejus impedimentum cesseret, vel in prædicta forma de alio sit provisum. Et quia abbatii bonorum monasterii cura incumbit præcipua, volumus ut ex parte abbatis aliquis frater tertius, communitatis amator, una cum clero scaccarii intersit omnibus receptionibus et liberationibus supradictis. Et si aliquem istorum trium fratrum necesse contigerit impediri, ne hiis valeat interesse, ejus absentia in forma prætacta per alium suppleatur, ut sine istorum trium fratrum vel eorum vices gerentium præsentia, in talibus nihil fiat. Ab ipsis autem depositariis omnes suas recipient expensas, abbas scilicet, prout

personæ suæ requirunt necessitas et honestas, et hoc per manum capellani sui, quem omni anno juxta sanc-
torum patrum instituta mutare per obedientiam tenea-
tur, ut sic multiplicentur innocentiae suæ testes. Qui
etiam capellanus post reversionem abbatis superflua
restituat, et reddat dictis depositariis de expensis sal-
tem summarie rationem, ut sic omnia per lucis filios
in lucem veniant, et cessen occasio murmurandi. Obe-
dientiarii etiam recipient pro suis officiis necessaria
affluenter a depositariis supradictis. Omnia vero resi-
dua de conscientia abbatis et trium prædictorum in
solutionem transeat debitorum. Si quis vero obedien-
tiarius huic ordinationi pertinaciter contradicere præ-
sumperit, ab omni obedientia honorabili ut suspectus
merito per triennium sit suspensus. Intolerabilis enim
superbiæ est subditus, qui vult abbatem restringere,
et ipse consimiliter non arctari. Nec hac ordinatione
nostra donatorum obviare intendimus voluntati, si
forte maneria seu ecclesias aut quoscunque redditus
vel proventus assignaverunt infirmariæ, vel celarii
seu cuiuscunque obedientiæ necessitatibus procurandis,
cum hoc ipsorum donatorum concordemus integre pro-
posito, dum exclusa fraude et superfluitatis abusu, vo-
lumus ipsis obedientiariis in omnibus necessitatibus
provideri ex eleemosynis defunctorum, et residuum
communibus necessitatibus assignari. Nec credendum
est donatores de bonis suis aliud fieri voluisse, cum
hic modus et eorum saluti sit magis idoneus pro-
curandæ, et devotioni totius collegii in ipsorum suf-
fragia animos excitandi. Quod si processu temporis
solutis debitibus rigorem istum oporteat temperare, pa-
rati erimus, Domino concedente, mitigare sententiam
juxta exigentiam honestatis. Prædictus autem subce-
llerarius omnibus superintendat, quæ ad celarium
pertinere noscuntur, secundum monasterii consuetu-
dinem approbatam. Frater autem adjunctus ipsi

subcelerario ad regimen scaccarii sit etiam granetarius, totius bladi ad monasterium missi, seu pro pane seu pro servisia seu pro equorum pabulo dispensator, superintendens tam braciatoribus quam pistoribus, quam liberatoribus avenæ pro equis, panem et servisiam faciens subcelerario liberari. Cui etiam celarius major necessaria pro coquina faciat liberari. Et si quid grani sit granetario residuum distractum, ad scaccarium deportetur, et ibidem tam subcelerarius quam granetarius reddant per quindenas singulas rationem. Major autem celarius in præsentia abbatis ter in anno, scilicet, circa festum Sancti Michaelis, circa Purificationem et circa festum Nativitatis Sancti Johannis, præsentibus tribus depositariis prædictis et aliis sex vel septem maturioribus de conventu, teneatur fidelem de omnibus reddere rationem. De aliis autem quæ circa prædicta officia duxeritis ordinanda, specialius per vos ipsos prout videritis expedire ratum habemus, dum tamen nihil crdinetis contrarium supradictis. Credimus insuper expedire ut camerarius fratrem habeat subcamerarium, et eleemosynarius subeleemosynarium, quod vestræ industriæ relinquimus ordinandum. Hoc autem volumus ab abate et subditis suis inviolabiter observari, ut videlicet dispensatio bonorum ecclesiæ in lucem veniat, et fiat sub testimonio fidedigno, salva in omnibus aliis auctoritate abbatis, quam habet ex regula ad ædificationem et non ad destructionem, de quo conscientiam ipsius ante tribunal æterni Judicis oneramus. In virtute autem Spiritus Sancti et sub poena excommunicationis, quam ferimus in scienter contrarium facientes, districtius prohibemus ne occasione dictorum nobis in visitatione publice vel private alicui molestia directe vel indirecte, clam vel palam, verbo, favore aut opere inferatur, cuius sententia absolutionem nobis, tantummodo excepto mortis articulo, reservamus. Hanc autem ordinationem

nostram in capitulo legi præcipimus ter in anno, semel in ebdomada Sancti Michaelis festum proximum præcedente, secundo in ebdomada ante Purificationem Virginis gloriosæ, tertio in ebdomada ante Nativitatem Sancti Johannis Baptistæ; cujus lecturæ sollicitudinem priori ac suppriori imponimus, ipsos si præfixis temporibus hanc ordinationem nostram neglexerint adimplere, suspendentes ab ingressu ecclesiæ donec eam legi fecerint coram omnibus solemniter et distincte. Per eosdem insuper præcipimus provideri ut in visitatione qualibet hæc nostra ordinatio in capitulo recitetur, ut sciatur qualiter observetur. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum anno Domini MCC. octogesimo primo.

CCXIV.

NUNNERIES.

Licet tam venerandæ leges Romanæ instinctu Sancti [1281.] Spiritus per ora principum promulgatæ, quam summorum decreta pontificum, et canones sacrorum conciliorum, necnon et auctoritas sacrorum patrum, nendum sanctimonialium et sacrarum virginum corruptores, sed etiam eos qui pudicitiam earundem ausi fuerint conatu nefario attemptare, multipliciter prosequuntur, utpote cum in tanto facinore una cum adulterio concurrat pariter sacrilegium et incestus; quidam tamen perditionis filii, suæ salutis immemores, poenas legum et canonum non verentes, tanto et tam horrendo se imischeri flagitio nullatenus expavescunt. Ne igitur tanti criminis labे polluti, impuniti manus nostras effugiant, licet poenas alias forsitan evitare conentur, aut casualiter easdem evadant; omnes illos, scilicet, tam

Ordinance
against
nuns leav-
ing their
convents,
and against
plurality of
benefices.¹

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 61, from the register of the bishop of Worcester.

clericos quam laicos, qui in nostra provincia in futurum se tanti enormitati sceleris immiscebunt, seu in tam immane peccati præcipitum immergent, majoris excommunicationis sententia innodamus; nec ab aliquo seu per aliquem valeant ipsi, vel eorum aliquis, ab hujusmodi sententia excommunicationis absolvvi, nisi a personis episcoporum solummodo, seu per summum pontificem, cuius auctoritas in omnibus inferiorum constitutionibus est excepta. Excepto etiam mortis articulo, in quo ne finaliter pereant, valeant, si rite peniteant, per quemlibet sacerdotem absolvvi. Ad hoc ne effraenii vagandi licentia opportunitate ab eisdem capta, et potius eis præbita studiose, præfatis sacris virginibus seu sanctimonialibus Deo dicatis materiam seu potius incentivum tribuat delinquendi, totaliter inhibemus ne qua illarum etiam cum socia, nedum sola, etiam apud parentes, agnatos, seu cognatos, vel affines quantumcunque proxima consanguinitatis vel affinitatis linea contingant easdem; nedum apud extraneos quantumcunque famæ, eminentiæ, vel religionis existant, etiam causa recreationis perendinare, vel ultra biduum ex quacunque necessitate vel occasione commorari præsumant. Quæ autem illarum post publicationem hujusmodi edicti absque superioris licentia præfatis modis inventæ fuerint evagari, eo ipso sententiam excommunicationis incurvant, similem ipso facto sententiam incursuris abbatissis, seu aliis earundem prælati, quæ eisdem circa hoc licentiam hujusmodi tribuerint indiscretam. Adhuc fratres et coepiscopos nostros hortamur et monemus in Domino, ne in casu damnato pluralitate beneficiorum cum cura contra constitutionem concilii Lugdunensis cujuscunque ambitioni faveant, aliquem ad pluralitatem hujusmodi in posterum admittendo, credentes in sententiam excommunicationis incidere omnes illos, qui in hujusmodi sceleribus consensum præbuerunt criminosis.

CCXVI.

To GREGORY DE ROKESLEE.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Gregorio de Rokesle, civi Londoniensi, salutem, gratiam et benedictionem. Quia triginta tres libras et xviii. solidos de bonis magistri Roberti de Gernemuta, qui se gessit aliquo tempore pro archidiacono Cantuariensi, penes vos remanentes, et in manus vestras nuper per nos sequentes, dilecto filio magistro Ricardo de Feryng', archidiacono nostro Cantuariensi, pro defectibus domorum ad eundem archidiaconatum pertinentium reparandis, et decima tempore ejusdem magistri Roberti non soluta, quam dictus magister Ricardus de suo jam solvit, assignavimus; vobis mandamus quatenus dictas xxxiii. libras et xviii. solidos præfato archidiacono, non obstante predicto sequestro, integraliter liberetis secure. Valete. Datum apud Otteford', kal. Januarii, anno Domini MCC. octagesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

1282.
1 Jan.
Orders
him to pay
money of
the late
arch-
deacon of
Canter-
bury to
the pre-
sent arch-
deacon.
R. f. 59 b.

CCXV.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF SUDBURY.

Frater J[ohannes], etc., officiali archidiaconi Suther', salutem, etc. Visitantes nuper auctoritate metropolitica diocesem Norwicensem, religiosos viros abbatem et conventum Sancti Edmundi, ecclesias de Mildenhale, de Bertun', de Pageham, de Brek', necnon et alias in præfata diocese curam habentes animarum annexas, occupantes, post alios nostros processus legitimos fecimus ad certos locum et diem jam transactum coram nobis ad judicium evocari, si quid haberent pro se canonicum, quare ipsa beneficia esse vacantia de jure

[1282]
[Jan.]
Citation
of the ab-
bot and
convent
of St.
Edmund's
concerning
their
tenure of
certain
churches.
R. f. 59 b.

declarare, et de eisdem secundum Deum disponere non deberemus, præcise ostensuri, facturi et recepturi quod dictaret ordo juris. Comparente vero in curia nostra coram commissariis nostris, Willelmo dicto le Graunt, eorundem religiosorum ut asseruit procuratore, frivolis utente et nihil in hac parte pro eisdem religiosis canonicum proponente, nos ad eorundem maliciam convincendam, usque in diem Lunæ proximum post festum Sancti Hillarii duximus expectandum, ipsos religiosos in personam ipsius procuratoris et eidem procuratori nomine procuratorio dominorum suorum diem Lunæ supradictum præfigentes, ad comparendum, faciendum et recipiendum in dicto negotio quod justitia suaderet. Verum quia dicto die adveniente præfati religiosi contumaciter se absentantes, nec per se nec per aliquem responsalem aliquatenus comparere, seu quicquam pro se ostendere in hac parte curaverunt, magistri Robertus de Lacy et Anselmus de Estria, cominissarii nostri, contra eosdem religiosos procedentes, viam ad ulterius quicquam pro se exhibendum in hac parte, eis per interlocutoriam vice et auctoritate nostra præcludebant, justitia exigente. Nos autem quid per eosdem commissarios actum est, ratum habentes pariter et acceptum, ac volentes officii nostri debitum contra eosdem ulterius exequi debito cum effectu, discretioni tuæ committimus, et districte præcipiendo mandamus, quatenus eosdem abbatem et conventum cites vel citari facias per te vel per alium peremptorie, ut die Lunæ in prima septimana Quadragesimæ instantis, ubicunque fuerimus in civitate, diœcese vel provincia Cantuariensi, per procuratorem idoneum compareant coram nobis, jus super præmissis audituri, facturi et recepturi quod dictaverit ordo juris. Diem vero, etc.

CCXVII.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Exoniensi, etc. 1282.
 Fraternitati vestræ notum facimus per præsentes, quod 7 Jan.
 personam vestram atque ipsam ecclesiam vestrarumque Intends to
 civitatis et dicecessis clerum et populum, favente Domino, visit his
 intendimus visitare. Quod eis curetis patefacere sine diocese.
 mora, ut præmuniti se præparent visitationem nostram R. f. 179 b.
 secundum sanctiones canonicas admissuri. Denunciari
 etiam faciatis ecclesias seu portiones ecclesiarum appro-
 priatas habentibus, seu in ecclesiis alienis aut parochiis
 pensiones vel decimas separatas percipientibus, ac uni-
 versis rectoribus tenentibus ibi vel alibi plura bene-
 ficia curam animarum habentia, quod jus si quid
 habent speciale super appropriatione, perceptione et
 pluralitate hujusmodi, cum per ipsos transitum fecerim-
 us, sub pena canonica peremptorie nobis ostendant.
 Proponimus autem Exoniæ vestram ecclesiam secunda
 die Dominica Quadragesimæ intrare, et die sequenti
 visitationem nostram circa personam vestram, quam
 tunc ibidem adesse volumus, Deo volente et cessanti-
 bus impedimentis legitimis inchoare, extunc ad ves-
 trum capitulum et alia loca vestræ dicecessis prout
 opportunitas dederit processuri. De die vero recep-
 tionis præsentium, et qualiter fueritis executi, præ-
 missa nobis dictis die et loco literis vestris patentibus
 harum seriem continentibus intimetis. Valete. Datum
 apud Suth Malling', vii. idus Januarii, anno Domini
 MCC. octogesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CCXVIII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

Frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis [1282.]
 ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, vene- [Jan.]
 rabili fratri domino . . . Herefordensi episcopo, him to Warns

desist
from at-
tempting
to pre-
judice the
rights
of the
church of
Canter-
bury.
179 b.
A. f. 56.

salutem et fraternæ caritatis semper augmentum. Amarior illa esse dinoscitur tribulatio quæ inde surgit, unde familiaris et intima consolatio sperabatur. In cujus detestationem Job lamentans loquitur dicens quia "ad dexteram orientis calamitates meæ illico sur- " rexerunt."¹ Cujus in vobis nequitiæ experti vulnera, plus vestrum dedecus lamentamur, quam adversum aliquod quod vestris valeat nobis conatibus evenire. Sane cum nuper vobiscum innocentissime de hiis quæ nos tangebant, communiter coram viris prudentibus tractaremus, vos sub columbina specie, manu vestra excogitata malitiam deferentes, quod negare aliquatenus non potestis, exhibuistis nobis literas quorundam judicum quos Cantuariensis ecclesiæ inimicos constat esse notarios, honori nostro quantum in vobis erat et iniquitatis vestræ vasis præjudiciales plurimum, ex surreptione ducentes originem, et literis apostolicis tam suppressione veri quam suggestione falsi subdole impetratis, nobisque nec nomine partis nec nomine judicis porrectas a vobis, sed ut soli justitiae daretis obicem, et loco lucis spergeretis tenebras, quod non decet Domini sacerdotem. O carissime domine, advertite si ingressui vestro hæc vestis congruit nuptialis, quæ magis adulterinam plantationem redolet quam sponsi ecclesiastici caritatem. Nos igitur attendentes vos, ut videtur, non satis juramento præstito adhærere, quo tenemini Cantuariensi ecclesiæ juribus subjacere, mali- tiaeque illi obviare studentes, quam magis credimus ex alieno quam ex vestro fonte procedere, vos ac vestros istius nequitiæ studiis mancipatos, pro trina monitione quia scandali imminentis necessitas ulteriores excludit inducias, non sine cordis amaritudine monemus ut a turbatione jurium ecclesiæ nostræ de cetero penitus desistatis. Præcipientes vobis et vestris sub pena excommunicationis majoris, quam licet inviti in personam vestram et in illos ferimus in hiis scriptis, si clam vel

¹ Job xxx. 12.

palam, per vos vel per alios, quacumque arte vel ingenio libertatem ecclesiae nostrae seu jura quæcumque lædere præsumatis, aut lædere volentibus præstare consilium, auxilium vel favorem. Præterea sub eadem districione præcipimus, ut sicut eandem poenam vitare cupitis, si aliquid in nostræ præjudicium libertatis hactenus attemptastis, illud infra quindecim dies a receptione præsentium penitus revocetis. Quid autem circa præmissa facere decreveritis, nobis citra octabas Sancti Hillarii per vestras literas absque sophistigationis nubilo significare curetis. Valete in Christo et Virgine gloria.

CCXIX.

[CANTILUPE] BISHOP OF HEREFORD TO PECKHAM.

Venerabili in Christo patri domino, J[ohanni] Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliae primati, Thomas Ejusdem permissione ecclesiae Herefordensis minister humilis, salutem et obedientiæ debitum cum omni reverentia pariter et honore. Partem festum Natalis Domini proximo præteriti cum debita veneratione suscepimus sub hac forma:—Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino T[homæ], etc., Herefordensi episcopo, salutem, etc., Nuper nostri commissarii contra magistrum Robertum dictum Lewyse de Gloucesteria, qui se gerit pro officiali Herefordensi, procedentes, ipsum majoris excommunicationis sententia propter ejus contemptum pariter et offensam manifestam innodarunt, justitia exigente. Nos vero quod ab eisdem commissariis factum est in hac parte ratum habentes, et effectum debitum sortiri volentes, ut teneamus, fraternitati vestre committimus, et in virtute sanctæ obedientiæ, quam sedi Cantuariensi tenemini, firmiter injungendo mandamus, quatenus eundem magistrum Robertum sic excommunicatum esse in majore

1282.
7 Jan.

Declines
to excom-
municate
Robert
Lowys of
Glouces-
ter, his
official, as
Peckham
has or-
dered.

R. f. 76.
A. f. 15.

ecclesia Hereford', ac in omnibus et singulis ecclesiis civitatis et dioecesis Herefordensium, coram clero et populo, intra missarum solemnia singulis diebus Dominicis et festivis, publice et solemniter denuncietis et denunciari faciat, donec absolutionis beneficium a nobis meruerit obtinere. Citantes eundem magistrum Robertum vel citari facientes nihilominus peremptorie, quod proximo die juridico post festum Sancti Illarii, ubicumque in nostra dioecese vel provincia Cantuariensi fuerimus, compareat coram nobis super contemptu et inobedientia hujusmodi ac aliis ex officio nostro sibi objiciendis responsurus, et poenam pro meritis recepturus. Adhuc citetis vel citari faciat Nicholaum vicarium de Ros, executorem testamenti magistri Henrici de Haukele quondam familiaris nostri defuncti, peremptorie quod eidem die et loco compareat coram nobis, Johanni vicario de Wrecham juxta tenorem mandati eidem officiali vestro alias directi responsurus, facturus et recepturus quod justitia suadet. Diem vero receptionis praesentium citationis et formam, et quid super praemissis duxeritis faciendum, nobis ad dictum diem fideliter intimare curetis per literas vestras patentes, harum seriem continentem. Hoc autem mandatum nostrum sic curetis exequi cum effectu sicut volueritis poenam canonicam evitare. Datum apud Magnam Devere, iiiii. idus Decembris, Anno Domini MCCLXXXI, consecrationis nostrae tertio:—Bonum siquidem obedientiae tanquam filius ejusdem totis viribus amplectentes, vobis in omnibus quae sine gravi conscientiae offensa et absque ecclesiæ Herefordensis injuria manifesta fieri possunt, cupimus obedire. Sed si ab executione mandatorum ecclesiæ ac jurisdictioni nostræ præjudicialium, vel potius ut videtur eam omnino absorbentium, nos humiliter excusemus, hoc debetis aequanimitate tolerare. Cum igitur officialis noster, antequam per vos vel vestros commissarios contra ipsum esset sententia aliqua ut dicitur promulgata, sedem apos-

tolicam legitime appellasset, quod notorium existit, nec hoc credimus vos latere¹; nobis prima facie non videtur talem sententiam post legitimam appellationem latam, quæ ipso jure invalida reputatur, per nos fore aliquatenus exequendam. Item, metropolitanus in officiale vel subditos suffraganeorum suorum jurisdictionem in certis casibus habet a sacris canonibus limitatam nullo itaque eorumdem nobis in vestro citatorio patefacto, perpendere non valemus, qualiter mandatum vestrum sine juris injuria exequi teneamur. Subditi enim nostri, nobis inconsutis, non consentientibus vel invitis, vobis non ex delegatione cognoscentibus, minime debent etiam de consensu eorundem vestræ jurisdictioni secundum constitutiones legitimas subjacere. Unde cum conveniendi omnibus in præsentia nostra de se conquerentibus respondere, juxta juris exigentiam sint parati, et nos partibus, prout convenit, velimus ope divina justitiam exhibere, cum ea qua decet reverentia vobis devotissime supplicamus, quatenus affectione paterna ab hujusmodi executionis onere nos, si placet, totaliter absolvatis; maxime cum secundum canonicas sanctiones in officiale et subditos nostros, etiam ad vestram audientiam evocatos, non possetis censuram ecclesiasticam exercere, si in vestra præsentia taliter evocati, querelantibus noluerint respondere, sed potius in hac parte redderetur omnino judicium retro nullum. Conseruet vos Altissimus ecclesiæ suæ regimini temporibus diurnis. Datum apud Bosebury, in crastino Epiphaniæ, anno Ejusdem MCCLXXXI.

CCXX.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

1282.
13 Jan.Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis
ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, vene-Orders
him and
his chap-
ter to send
to him the¹ latere] et quod vos credimus non latere, A.

names of
certain
persons
fit to be
his coad-
jutor.

R. f. 76.
A. f. 57 b.

rabili in Christo fratri domino R., Dei gratia Sarisburiensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum nos tam conscientia ducti quam superiorum auctoritate, ac incumbente nobis officio moniti, erga vos vivæ vocis oraculo, et quandoque literarum ministerio, laboraverimus de cōsulendo vestræ necessitatì via qua potuimus saniore. Ac licet circa hoc nostræ sollicitudinis studium immiscuerimus diligenter, nullum tamen fructum ex nostris diligentias aut studiis adhuc comperimus fuisse secutum, dum vos ad unam viam tenditis, sicut ex insinuatione vestra didicimus, nosque aliam novimus longe meliorem, ut credimus; per quam, teste conscientia, non aliud intendimus quam ut saluti animalium consulamus, et prospiciamus famæ nostræ, ac cetera quæ nostro incumbunt officio, etiam ad vestrum solatium quantum possumus irreprehensibiliter exequamur. Fraternitati vestræ præsentium tenore firmiter injungendo et districte præcipiendo mandamus, quatenus citra proximum diem Lunæ instantis Quadragesimæ, quem diem vobis pro termino peremptorio assignamus, tres vel duos viros idoneos, in temporalibus et spiritu-alibus circumspectos, per vos et capitulum vestrum interim de nostra gratia eligendos, nobis nominare curetis, ut eorum aliquem, prout expedire viderimus et nostrum requirit officium, coadjutorem vobis in partem sollicitudinis assignemus. Alioquin gratiam quam vobis facimus de eligendo et nominando nobis personas hujusmodi extunc revocamus expresse, processum in hoc facto ulterius, juxta nostri debitum officii, prout suaserit ordo juris facturi.¹ Diem vero receptionis præsentium, et quid feceritis in præmissis, nobis citra dictum diem per literas vestras patentes, harum seriem continentes, distincte et fideliter intimare curetis. Datum apud Suthmallings', idibus ² Januarii.

---

¹ *facturi*] omitted in R. | ² *idibus*] idus, R.

CCXXI.

TO THE DEAN AND CHAPTER OF SALISBURY.

Frater, J. etc., dilectis filiis decano et capitulo Saris- 1282.
 buriensis ecclesiæ, salutem, etc. Licit diu laboraverimus Jan.
 ut consuleremus necessitati venerabilis fratris nostri To the
 episcopi vestri, nullum tamen laboris effectum sumus same effect
 hactenus consecuti. Cum igitur ulterius dissimulandum as the pre-
 non fuerit, ubi tam evidens periculum quotidie dinos- ceding.
 citur imminere, vobis districte præcipiendo mandamus
 quatenus, etc., *de verbo ad verbum ut supra in proxima*
litera excepta mutatione personarum.

CCXXII.

TO POPE [MARTIN IV.]

Sanctissimo in Christo patri ac domino . . . Dei gra- 1282.
 tia sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo 19 Jan.
 pontifici, frater Johannes, permissione Ejusdem Cantua- Credence
 riensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, for J. de
 cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Licit ex Pontisara,
 intima cordis affectione, quam merito erga sacrosanc- E. de
 tam Romanam ecclesiam tanquam matrem omnium et Florentia,
 magistram habeo, prout me teneri cognosco, desiderem R. f. 142 b.
 beatorum Apostolorum Petri et Pauli limina personaliter
 visitare; quia tamen circa ecclesiæ mee prædictæ statum
 et negotia ad præsens multiplicitate occupatus existens,
 hoc meum desiderium per me ipsum nequeo adimplere,
 ad pedes sanctitatis vestræ dilectos mihi in Christo
 magistros Johannem de Pontisara, archidiaconum Exon-
 iensem, capellani vestrum, Renerium de Florencia,
 canonicum Lichefeld', et Philippum de Sancto Augustino,
 canonicum ecclesiæ Sanctæ Ceddæ, Salopiæ, procuratores
 meos et nuncios speciales transmitto, ad prædictum
 beatorum Apostolorum limina meo nomine visitandum,
 statumque meum et ecclesiæ mee vestræ paternitati

s 2

piissime exponendum, et apud vestram clementiam prome et ecclesia mea prædicta specialem gratiam impetrandum, omniaque alia et singula faciendum, quæ ego facerem circa præmissa, vel facere possem, si personaliter præsens essem; ratum et gratum habiturus quicquid dicti procuratores et nuncii mei, aut duo eorum, in præmissis duxerint faciendum. Supplico itaque, sancte pater, ut per dictorum procuratorum et nunciorum meorum aut duorum ipsorum præsentiam habere dignemini meam absentiam excusatam; mihi vestro per eosdem, si placet, sanctitatis vestræ beneplacita demandantes. Custodiat Dominus incolumitatem vestram ecclæsuæ sanctæ per tempore longiora. Scriptum apud Suthmalling', xiiii. kal. Febr. anno gratiæ MCCLXXX. primo, consecrationis Domini tertio.¹

CCXXIII.

To R. DE FLORENTIA AND P. DE S. AUGUSTINO, HIS
PROCTORS AT ROME.²

1282.
Sends
money
and in-
structions
about the
bishops
of Win-
chester and
Hereford,
&c.
R. f. 142 b.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclæsuæ minister humilis, totius Angliæ primas, dilectis sibi in Christo magistris Renerio et Philippo, salutem, gratiam et benedictionem. Sollicitudinem vestram circa negotia nostra in curia coram Deo et hominibus laudabilem quantum possumus commendamus, rogantes attentius quatenus ab inceptorum prosecutione minime tepescatis. Pro serviendo curiæ, duos cursores ad vos mittimus cum literis mercatorum Lukanorum, a quibus mutuo accipimus totam pecuniam quam ad præsens ad curiam destinamus pro servitio faciendo. Mittimus autem ccc. marcas pro communi

¹ A letter to the cardinals to the same effect, and of the same date, is on ff. 143 and 143 b.

² Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 78.

servitio domini papæ et cardinalium. Mittimus etiam cc. marcas, communicato consilio fratris Mathei et magistri Johannis de Pontisara, per vos taliter dividendos, ut videlicet assignentur domino Bénédicto xxx. marcas, dominis Matheo Albanensi, J. de Sabello, Jordano, cardinalibus, cuiilibet xx. marcas sub palefridi nomine vel jocalium, excusantes nos de modico, quia propter onus debitorum non possumus caput erigere contra ecclesiæ oppressores. De residuo autem habeat frater Matheus pro suis necessitatibus ad minus c. solidos sterlingorum. Et vos, magister Reneri, pro expensis annuis xxx. marcas. Vos autem, magister Philippe, habeatis xx. marcas. Nec potestis nobis imputare quod citius vobis pecuniam non misimus, eo quod ssepius vobis scripsimus ut sciremus necessitates vestras, quas nobis intimare citius non curastis. De residuo autem prædictæ pecuniæ satisfiat procuratoribus et advocatis, et nunciis reversuris. Et si necessaria est defalcatio, vel si non sufficiat pecunia ista pro prætatis necessitatibus expensarum, vel si oporteat facere exennia, cum omni celeritate significetur nobis per cursores nostros, et nos per Dei gratiam curabimus indefectibiliter providere, qui tamen adhuc sumus in v. millibus marcarum et amplius obligati. Nec excidat a memoria vestra vel linguis, cum expedit, quod præsens electus Wyntoniensis primus est qui pro pluralitate beneficiorum extitit in Anglia ab episcopali repulsus honore, quem si per gratiam vel quoquo modo confirmari contingat, confusum reputamus totius Angliæ cleri statum, nec nobis extunc fore honestum in Anglia remanere. Insurgent enim filii Diaboli detentores beneficiorum sacrilegi, contra nos uno impetu, qui nunc sunt de honoribus desperati. Præterea cum nihil sit turpius quam inde nasci injurias, unde jura ducunt originem, miramur valde quomodo bona ecclesiæ nostræ tam diu detinentur in nostri præjudicium sequentata, et præsertim de m. et centum marcis quæ

extractæ dicuntur fuisse de manibus Lucanorum mercatorum, a quibus nisi aliud nobis detur remedium, eas repetere intendimus cum effectu. Versutiam autem Herefordensis episcopi miramur plurimum, quem credebamus amicum fidelissimum invenisse, quem qualem inveniamus cito forte Romanæ ecclesiæ palatia personabunt. Aserit enim ipse episcopus nos nullam in suos subditos exercere posse jurisdictionem, nec se aut suos ministros, nisi in sui defectum, ad nostra mandata teneri. Unde pro contemptu multiplici et contumacia ipsius . . . officialem excommunicavimus, et excommunicatum fecinus publice nunciari. Credimus insuper expedire ut Johannes de Bononia nobis procurator in causis una cum Matheo Theatino, vel sine ipso, imposterum alligetur. Unde conveniatis cum eo super certo, et nobis sine moræ dispendio rescribat. De monacho autem Cluniacensi quæ pro crimine falsi fecimus detineri, non oportet vos ulterius cogitare, quoniam ipsum priori suo de Monte Acuto sub bona obligatione liberavimus, salvo sub vinculis detinendum, quoque per Romanam curiam quid de eo fieri debeat ordinetur. De Bartholomeo vero de Ferentino talia sunt nostris auribus instillata, quod non possumus ad præsens sana conscientia sibi beneficium ecclesiasticum assignare, nec nobis hucusque tanta copia beneficiorum accedit, ut possumus nostris familiaribus et domesticis providere. Petitiones autem vobis tradidimus apostolicæ clementiæ proponendas, et quia labor vester in hac parte fuit inutilis, non oportet petitiones alias innovare, nisi tamen exaudiamur. Quantum ad aliquas quas vobis mittimus, nihil aliud nobis restat nisi organa nostra suspendere et a terra fugere donec Deus aliud provideat de excelsis. Præterea noveritis quod quintadecima die mensis Januarii dictus episcopus Herefordensis misit ad nos cum literis suis quendam suum clericum, qui coram commissariis nostris a nobis nomine ipsius episcopi et etiam officialis sui appellavit,

et quasdam appellaciones etiam innovavit, et quod scimus ipsum velle contra nos in curia impetrare. Mittimus vobis in quadam cedula præsentibus interclusa nomina locorum et judicum in quæ debeatis, et non alia, convenire, et quantumcumque poteritis, in odium partis adversæ impetrationem ipsam impediatis, et per oppositiones et suspicioneſ contrariaſ differatis, ad hoc procuratores nostros omnimode informantes. Cum autem literæ fuerint impetratæ, cum omni celeritate, nulli parcentes pecuniæ, nobis eas per cursorem velocissimum transmittatis, ne per ipsos adversarios præveniamur in commissionibus faciendis, qui modis omnibus quibus possunt in subversionem ecclesiæ nostræ jurium machinantur. Adhuc cum magister A. de Philebi dicatur contra nos pro capellis regiis ad quosdam judices impetrasse, miramur valde quod ipsas literas nobis hactenus non misistis, nec quicquam inde certum per vestras literas intimastis. Vigiletis itaque et armate vos contra astutias inimici, quoniam adversarii ecclesiæ nostræ non dormiunt, ut justitiam opprimant et confundant. Diu protraximus factum ecclesiæ Sarisburiensis de coadjutore episcopo assignando. Tandem autem post multas vias hanc elegimus, quod episcopus ipse duas vel tres personas de suo capitulo nominabit, et cum per capitulum approbatæ fuerint, nobis præsentabit easdem, et nos illum quem ad hoc necessarium et utilem esse videbimus, eidem episcopo dabimus adjutorem. Magister vero Henricus de Brandestun', qui supra episcopatum Sarisburiensem curam habet, vellet omni modo ut unus tantum eligeretur a capitulo assignandus per nos episcopo coadjutor, et pro hac parte stat capitulum Saresburicense. Unde si propter hoc contigerit appellari, vigilanter vos pro ecclesiæ nostræ juribus habeatis. Præterea concilio nostro interesse non dignabuntur exempti, nec etiam suam absentiam excusare, quamquam per locorum episcopos inter alios vocati fuissent, qui etiam interfuerunt communis-

ter concilio domini Bonifacii de Lameth', protestantes de exemptione sua, propter quod ecclesias eorum non exemptas quas habent appropriatas mandavimus per nostram provinciam sequestrari. Quidam autem ex eis postmodum se nostræ gratiæ suposuerunt, et quidam veniam petierunt. Quatuor vero ex eis, videlicet abbes Sancti Edmundi, Sancti Albani, Westmonasteriensis et de Wautham, conflati, adinvicem appellarunt, et nescimus adhuc si alii appellabunt. Abbas etiam Sancti Edmundi ob aliam causam appellavit a nobis quia videlicet, quo jure quasdam ecclesias quas tenet appropriatas haberet, scire volebamus, et super hoc sua munimenta videre.

Judices in quos est conveniendum et loca.

R. f. 142 b. *Boni.*—Prior Roffensis, ordinis Sancti Benedicti; abbas de Bello, ordinis Sancti Benedicti, Cycestrensis diceesis; decanus Wellensis; precentor Exoniensis; cancellarius Saresbiriensis.

Meliores.—Abbas Sancti Augustini civitatis Cantuariorum; prior ejusdem loci, ordinis Sancti Benedicti; abbas de Bello Loco, Cysterciensis ordinis; abbas de Tychefeud, Præmonstratensis ordinis (Wynton' diceesis); abbas Sanctæ Radegundis, Præmonstratensis ordinis (*exempti*); archidiaconus Colecestre in ecclesia London'; cancellarius ecclesiæ S. Pauli London'; archidiaconus Huntingdun', in ecclesia Lyncolniensi; prior Elyensis, ordinis Sancti Benedicti; archidiaconus Elyensis; decanus Saresbiriensis.

Optimi.—Decanus ecclesiæ Cycestrensis; decanus Exoniensis; abbas de Hida, Wynton' civitatis, ordinis Sancti Benedicti; prior de Merton', ordinis Sancti Augustini, Wynton' diceesis; prior de Priterwelle, ordinis Cluniacensis, London' diceesis.

Loca.—London', Wynton', Rading'.

CCXXIV.

To CARDINAL HUGO ATRATUS.

Reverendo in Christo patri ac domino. Hugoni, Dei 1282.
19 Jan.
 gratia tituli Sancti Laurentii in Lucina presbytero
 cardinali, frater J[ohannes], etc., cum omni reverentia
 paratam ejus beneplacitis voluntatem. Paternitatis Defends
his pro-
ceedings
against the
bishop
elect of
Winches-
ter.
 vestræ dudum recepimus epistolam datam sexto die
 Octobris, modicitatis nostræ non mediocriter concus- R. f. 65.
A. f. 18.
 sivam, ob hoc præcipue quia ex ipsius tenore per-
 pendimus, nos reverentiam vestram, præter intentionem
 nostram novit Altissimus, occasione cujusdam literæ
 quam vobis misimus de Wyntoniensi negotio graviter
 offendisse, qui vobis cum esse sumus
 inferioris gradus, decenti honore, pæne plusquam cum
 aliquo mortalium per vices obtentis concursibus socia-
 liter consolari. Ex correptione autem vestra, paternæ
 clementiæ respersa dulcedine, de qua vobis regratia-
 mur quantum possumus, scientes meliora esse vulnera
 diligentis quam inimici oscula fraudulenta, perpendi-
 mus quæ vobis extiterit turbationis occasio, proponentes
 a consimilibus perpetuo abstinere. Et licet seriatim
 verbis singulis literarum dominationis vestræ ac mo-
 dictatis nostræ invicem comparatis, possemus ex fami-
 liaritate pristina ac zelo paterni honoris et intentionis
 nostræ innocentia apologetice respondere, maluimus
 tamen culpam nostram agnoscere, et eam vestræ sub-
 jicere disciplinæ, uno excepto, cui totis viribus recla-
 mantes reverentiæ vestræ conquerimur, de quodam
 nobis imposito, quod nec noster cogitatus peperit nec
 calamus ipse verborum superficie vel profundo aliqua-
 liter commendavit. Licet enim in vobis modulo nostro
 commendaverimus justitiæ sinceritatem, quam vos as-
 seruimus hactenus tenuisse, non tamen dicere præsum-
 simus, quod utique nephas esset, vos ab amore jus-
 titiæ jam adversos, quod nullus posset scribere vel
 dicere nisi demens. Obsecramus igitur, domine reve-

rende, ne nos a caritatis vestræ visceroso complexu velitis excludere, qui intendimus vestris beneplacitis adhærere. Factum autem Wyntoniensis ecclesiæ nobis est cordi, intime scientibus ipsum vel in maximam ædificationem¹ vel in maximum scandalum cleri Angliæ terminandum, præsertim cum præsens electus primus sit, ut credimus, qui ab episcopali honore pro pluralitate beneficiorum illicita in Cantuariensi provincia est repulsus. Cujus tamen honorem in aliis, quantum secundum Deum possumus, affectamus. Custodiat Dominus incolumentatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per diurna tempora, domine reverende. Datum apud Suthmallings', xiiii. kal. Februarii, anno gratiæ MCCLXXXI.

CCXXV.

To CARDINAL JOHN CHIOLETTI.

1282.   Reverendo in Christo patri ac domino Johanni, Dei
 19 Jan.   gratia tituli Sanctæ Cæcilie presbytero cardinali,
 Commands   to him the J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ
 affairs of   minister humilis, totius Angliæ primas, cum debita et
 his church. R. f. 64 b. devota in omnibus reverentia, salutem et paratam ejus
 A. f. 131 b. beneplacitis voluntatem. Omnipotenti Deo gratias re-
 ferimus, qui vos dignatus est in sacrosanctæ Romanæ
 ecclesiæ vertice collocare, ad honorem et commodum
 universalis ecclesiæ promovendum, et nostrum, ut spe-
 ramus et credimus, speciale. De quo eo vehementius
 exultamus,² quo dudum eramus speciali familiaritate
 et dilectione sincera invicem copulati. Paternitatem igitur
 vestram et dominabilem amicitiam, quam omni tempore
 intendimus revereri, omni affectione qua possumus
 exoramus, quatenus modicitatem nostram solite bene-
 volentia vestræ et amicitia clipeo munientes, ecclesiæ
 nostræ negotia dignemini habere specialiter commendata,

¹ ædificationem] ædificiōm, MSS. | ² exultamus] exaltamus in A.

ea si placet opportuni favoris et gratiæ promptitudine prosequentes. Et si insufficientiam nostram sciveritis vel audieritis in aliquo deviare, nos velitis vestræ circumspectionis consilio et auxilio dirigere, cui volumus omni tempore adhærere. Si autem in partibus nostris per nos aliquid velit vestra dominatio expediri, cum fiducia nobis scribat, ut sic cognoscat filius patris apud eum affectionem et antiquæ familiaritatis memoriam minime defuisse. Parati enim sumus in omnibus vestris obtemperare mandatis.

Datum apud Suthmallig', xiiii. kal. Februarii, anno gratiæ MCC. octogesimo primo.

Procuratoria missa ad curiam sub data ejusdem diei domino papæ et cardinalibus, scribuntur in alio quaterno inter "Procuratoria et commissiones," similiter et nomina judicum et locorum, similiter et literæ nuncio- rum conductivæ. (See pp. 275–280.)

CCXXVI.

TO THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., decano de Arcubus London',
salutem, etc. Intelleximus quod quidam trans flumen
Tamisiæ ex parte Westmonasterii, de voluntate et modo
mandato abbatis, ut dicitur, homines et tenentes nos-
tros de Lameth' super passagio injuriose et modo
insolito gravant multipliciter et molestant, in nostri
ac ecclesiæ nostræ præjudicium non modicum et gra-
vamen. Quocirca vobis mandamus quatenus super
præmissis cum omni diligentia et celeritate qua pote-
ritis, salvo officio nostro, inquiratis plenius veritatem.
Et quos culpabiles inveneritis per omnimodam censu-
ram ecclesiasticam, secundum libertates ecclesiæ nostræ
inoffensa justitia, viriliter et intrepide compescatis.
Quid autem inveneritis et quid feceritis in hac parte,
ac qualiter mandatum nostrum fueritis executi, nobis
quam cito commode poteritis rescribatis per vestras

1282.

22 Jan.

Desires
to
inquire
concerning
molesta-
tion of his
tenants at
Lambeth
by order
of the ab-
bot of
West-
minster.

R. f. 71 b.

patentes literas harum seriem continentes. Valete.
Datum apud Suthmallings', xi. kal. Februarii, anno
Domini MCC. octagesimo primo.

CCXXVII.

To WILLIAM NORMAN.

[1282.]
[22 Jan.]

Desires
him to
consult
with cer-
tain per-
sons con-
cerning
the com-
plaints of
the people
of Lam-
beth about
the abbot
of West-
minster.

R. f. 71 b.

Frater J[ohannes], etc., Willelmo Norman salutem. Intelleximus quod homines abbatis Westmonasteriensis præjudicant nobis et pauperibus tenentibus nostris de Lameth' circa passagium, ac ipsos tenentes nostros contra justitiam impediunt multis modis. Quocirca, habito tractatu cum dominis R. de Northwod', R. de Sandwyco, ac Philippo de Wyleby, et aliis, provideas cautiiori et saniori modo quo poteris de aliquo in hac parte remedio apponendo. Informans nihilominus caute et diligenter ballivum nostrum de Lameth' qualiter se habere debeat, ut obviet malitiis aliorum. Inquieras etiam solicite de veritate et circumstantiis hujus facti, et quid inveneris nobis signifiques indilate. Valete. Datum ut supra [xi. kal. Feb., 1281].

CCXXVIII.

TO THE PROCTOR OF THE FRIARS MINORS AT ROME

1282.
29 Jan.

Desires
him to re-
sist the
oppression
of the
friars at
Scar-
borough
by the
Cister-
cians.

R. f. 65 b.
A. f. 132.

In Christo sibi carissimo fratri, procuratori ordinis Fratrum Minorum in curia Romana, frater J[ohannes], permissione divina sacerdos Cantuariensis, salutem et sinceram in Domino caritatem. Credimus ad vos venisse rumorem de oppressione fratrum nostrorum impia et crudeli, apud Scardeburg', Eboracensis diœcesis, per monachos albos qui ecclesiam ipsius burgi appropriatam sibi occupant, Domino permittente. Privilegiorum autem ipsorum monachorum conservator est quidam abbas niger exemptus monasterii quod

dicitur Sancti Albani, qui ad instantiam monachorum prædictorum Fratrum locum interdixit, et ipsos Fratres excommunicavit, et omnes ad locum ipsum Fratrum pro suæ salutis remedio venientes. Nos autem, qui privilegiorum Fratrum hactenus extimus conservator, ipsorum sententias decrevimus esse nullas, auctoritate privilegii exemptionis ipsorum Fratrum, quod credimus in hac parte sufficere, quamvis Fratres quantum in se est hujusmodi privilegio non utantur. Rogamus igitur vos affectu quo possumus ampliori, quatenus prædictis monachis tam albis quam nigris in hac parte vigilem resistantiam fieri procuretis. Scientes quod magnum erit ordini dedecus ac vituperium et vobis confusio faciei, si Fratres per prædictos monachos demoniacos taliter opprimantur. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud Suthmalling', iii. kal. Februarii, anno Domini MCC.
LXXXI.

CCXXIX.

TO THE SHERIFF OF WARWICKSHIRE.

Frater J[ohannes], etc., dilecto in Christo filio vicecomiti Warwyk', salutem, gratiam et benedictionem. Cum a Roberto de Ablynstone, rectore ecclesie de Haleford', Vygorniensis diecesis, qui ad nostram denunciationem tanquam excommunicatus et claves contempnens ecclesiæ, ex mandato domini regis juxta consuetudinem Angliæ Warewyk' sub carcerali custodia detinetur, de parendo mandatis ecclesiæ in forma juris idoneam recepimus cautionem; vobis mandamus quatenus eundem a dicto carcere liberetis, et liberum dimittatis. Datum apud Otteford', kalendis Februarii, anno Domini MCCLXXXI., et anno tertio nostri pontificatus.

1282.
1 Feb.

Desires him to set free Robert de Ablynstone, rector of Halford, in prison at Warwick.

R. f. 98.

A. f. 137.

CCXXX.

To EDWARD I.

1281-2.

6 Feb.

Will relax
the sen-
tence
against
Adam de
Fileby,
arch-
deacon of
Shrop-
shire, who
is op-
posing the
archbishop
at Rome,
if he acts
as he
professes
at the
king's
command.
R. f. 98.
A. f. 68 b

Excellentissimo principi domino Edwardo Dei gracia Regi Angliae illustri, domino Hyberniæ et duci Aquitaniæ, frater [Johannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiae sacerdos humilis, salutem in Eo per quem regnant principes et reguntur. Vestræ serenitatis literas nuper r̄eceperimus, per quas relaxationem sententiæ latæ in magistrum Adam de Fileby, archidiaconum Salop', pro eo quod in consilio de Lameth' non comparuit, postulastis; quæ, inquam, sententia usque ad hæc tempora procul dubio nos latuerat, licet contra eum in forma juris processum fuerit, sicut contra ceteros contumaces. Noverit igitur vestra clementia, quod idem magister Adam, sicut ex certa et fidei relatione didicimus, in curia Romana nobis et nostris in quantum potest, non tantum occulte sed publice, etiam præ ceteris mortali- bus adversatur, ac directe et indirecte per omnem viam singulari persecutione singulariter nos perse- quitur, in tantum quidem quod, ubi per se noceri non poterit, alios nobis contrariantes fovet pro viribus, et ad nocendum fraudulenta machinatione inducit, as- serens et jactans se a dominatione vestra super hiis speciale mandatum, quod nullo modo credere possumus, habuisse, et hæc de vestra facere voluntate. Verumtamen si a vestra conscientia, quod a nobis credi non poterit, ut jam diximus, processerit hæc crudelitas, peccato nostro forsitan exigente, nihilominus ob vestri reverentiam, si placet, dictam sententiam volumus relaxare. Si autem motu proprio præfatus magister tantam nobis injuste adversita- tem fecerit, non dispiceat regiæ majestati si ip- sum sic nobis contrariantem, et alias multiplicitate rebellantem, secundum juris ordinem castigemus, super quibus nobis vestra beneplacita rescribere dignemini per præsentium portitorem. Valeat excellentia vestra

in Christo Jesu per tempora longiora. Datum apud
Lameth', viii. id. Februarii, anno Domini MCCLXXXI.

CCXXXI.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc. 1282.
Nec nova nec miranda regiae scribimus majestati. Illa 7 Feb.
tamen scribimus ad quae scribenda hinc obedientiæ sedis apostolicæ nos compellit necessitas, hinc ad regalem magnificientiam sincera devotio nos impellit. Sane me minimus, et a vestra credimus memoria nullatenus exci disse, quod cum olim dilectus nobis in Christo Almaricus de Monte Forti, sedis Apostolicæ capellanus, captionis laqueum incurrisset, idemque sic captus, tentus sub custodia laicorum contra prærogativam ordinis clericalis et in R. f. 98 b. præjudicium libertatis ecclesiasticæ extitisset, dominus Johannes felicis memoriæ, qui tunc temporis Romanæ sedis pontificio fuerat insignitus, discrete providit pro videque mandavit, ut capellanus præfatus de laicorum manibus liberatus, sub prælatorum Cantuariensis ecclesiæ fida custodia servaretur, donec de ipsius Almarici statu, pace etiam et tranquillitate regis et regni Angliæ, per sedem apostolicam potuisset plenius provideri. Et licet Almaricus præfatus, illius mandati prætextu translatus de manibus laicorum et nostræ fuisset custodiæ mancipatus, ipso tamen domino Nicholao² recordationis inclitæ, qui eidem domino Johanni in summi pontificatus honore successit, prædecessoris sui vestigiis inhærendo, formam quandam literis suis inditam, quas per dilectum capellanum suum, magistrum Reymundum Aggerii, decanum Anniciensem, tam regiæ celsitudini quam nobis in commune transmisit, quam arbitratus est ipsi negotio ex omni parte sufficere, adinvenit, mederi credens omni periculo juratoriæ remedio cautionis,

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 71. | ² Nicolao] Johanne in MSS.

quam præfati Almarici humeris imposuit subeundam, poenis super adjectis quibusdam, quas incurreret ipse idem Almaricus, contra juramentum veniens ipso facto, excommunicationis videlicet in personam, privationis etiam beneficiorum, quæ pridem obtinuit, et inhabilitatis ad quæque beneficia ecclesiastica imposterum obtinenda. Forma quoque illa tam vobis, rex inclite, quam consilio vestro et nobis videbatur sufficiens, si de incolarum regni Angliæ, magnatum et principum securitate fuissest memorata cautione prospectum. Hoc solo annexo quod opinione quorundam morte mandatoris temporaliter videbatur negotium interruptum, prout vestræ literæ sedis Romanæ cardinalibus sede vacante tunc temporis destinatæ apertius attestantur. De quorum cardinalium numero tunc fuerat dominus Martinus, qui in præsentiarum præsidet sedis Romanæ fastigio præsignitus, prout ipse idem apostolicus in suis literis, quas nobis per præfatum decanum Anniciensem super liberatione præfati Almarici, nunc recenter et iterato transmittit, testimonium perhibet evidenter. Et hoc idem in literis ejusdem summi pontificis, quæ nunc etiam regiæ celsitudini transmittuntur, non ambigimus contineri. In quibus siquidem utriusque literis apostolicis, tam videelicet vestris quam nostris, satis exprimuntur quæ et qualis circa istud negotium vestræ dudum fuerit intentio voluntatis; juxta cuius intentionis vestræ seriem incolarum regni Angliæ magnatum et principum tranquillitati prospicitur cautione juratoria in futurum, sicuti consimilis cautionis remedio tranquillitati regni Angliæ per literam domini Nicholai bonæ memoriæ hactenus videbatur fuisse prospectum; nobis quoque præcipitur, ut cum forma ista et vobis et sedi apostolicæ visa fuerit sufficiens et completa, nos ad ipsius præfati Almarici liberationem, opem et operam plenissimam de cetero impendamus, ne de negligentia videantur posse redargui, et ut nostra diligentia Deo et hominibus et sedi Apostolicæ appareat operosa. Et licet officium hujusmodi quoad liberationem præfatam ex necessitate

mandati apostolici nobis directi fideliter nec minus efficaciter exequi teneamur; illud tamen cum pace vestra atque reverentia super omnia fieri cupientes, vestram clementiam devotis et piis precibus prævenimus, obserantes humiliter et fideliter consulentes, ut præfati Almarici; super quem credimus vestræ¹ pietatis viscera verisimiliter commoveri, liberationi ex injuncto nobis officio faciendæ consensum benivolum adhibere dignemini, nec ulteriora permittatis obstacula in præsenti negotio suscitari, ut Deo placida, apostolicæ sedi grata, et nobis vestris favorabilis inveniatur regiæ majestatis clementia in hac parte, et undique per hunc modum proveniat² tranquillitas exoptata. Et quia non nunquam absentium desideria potius vivæ vocis exprimuntur oraculo quam scribentis valeant calamo denotari, idcirco dilectum fratrem dominum J.³ Dei gratia Londoniensem episcopum, et discretum virum magistrum Ricardum archidiaconum Cantuariensem, celsitudini regiæ destinamus, quorum dictis apud magnificientia in vestram supplebitur, quicquid seu in narratione seu deprecatione in præsenti epistola fuerit defectivum; quos, si placet, et cum honore suspicere dignetur regia celsitudo, et favorabiliter cum mansuetudine respondere. Et licet causæ plurimæ quæ ex literarum apostolicarum serie colliguntur, naturaliter nec minus rationabiliter vos inducant et inducere debeant ad consensum hujusmodi absque difficultate de cetero adhibendum, quasdam tamen causas venerabili fratri nostro prædicto ac præfato archidiacono commisimus regali magnificientiæ secretius exponendas. Hæc autem sub sigillo nostro vestræ reverentiæ scribimus pro nobis et coepiscopis ac procuratoribus omnium absentium qui tractatui nostro London' affuerunt. Datum apud Mortelak', vii. idus Februarii, anno Domini MCCLXXX. primo, consecrationis nostræ anno tertio.

¹ *vestræ*] repeated in MS.

² *proveniat*] pro *proveniat* in
MS.

³ J. in MS., but John Chishul

died on Feb. 8, 1280, and Richard
de Gravesend was his successor.

CCXXXII.

TO THE BISHOP OF HEREFORD.

1282.
7 Feb.

Warns
him to
execute
his orders
referred -
to in a
previous
letter. (See
p. 271.)

R. f. 77 b.
A. f. 16.

Frater Johannes, etc., venerabili in Christo fratri domino Thomæ, Dei gratia Herefordensi episcopo, spiritum meliorem et vitæ felicioris affectum.¹ Meminimus nos vobis nuper, tanquam devoto ut credidimus suffraganeo nostro, literis nostris specialiter dedisse in mandatis ut magistrum Robertum dictum Lewyse de Glocestria, officialem vestrum, excommunicatum per nostros commissarios solemniter ob suam manifestam contumaciam pariter et offensam, denunciaretis, seu faceretis per totam vestram dicecesem nunciari; quod vos, spreto bono obedientiæ, et contempto juramento vestræ consecrationis tempore præstito, expressa contradictione contra justitiam facere recusastis, non recolentes, immo, quod verius est, affectata ignorantia oblivioni simulatæ committentes regem Saul imperium propter inobedientiæ vitium juxta Dei judicium perdidisse. Licet igitur mandata, quæ super præmissis vobis alias direximus, vice canonicæ monitionis, vos ad obediendum nobis et ecclesiæ nostræ Cantuariensi deberent sufficienter excitasse, quæ in nullo, vestra rebellione refragante non sine vestri damnatione, quod dolenter referimus, hactenus profecerunt. Nos tamen, cum secundum civiles sanctiones pro homine qui perire festinat, humanitatis ratione etiam invito teneamur laborare, adhuc ex abundanti ad vestram inobedientiam expurgandam, vos monemus in hiis scriptis quod mandata nostra vobis super præmissis directa exequamini, secundum eorum seriem cum effectu, ne nos oporteat, licet invitox, labem tantæ inobedientiæ severitate canonica expiare. Datum apud Lameth', vii. id. Februarii, anno Domini MCCLXXXI, consecrationis nostræ tertio.

Et quia idem episcopus obedere contempsit, processum fuit contra ipsum, ut sequitur, septimo die.

¹ In place of this mode of greeting A. reads "salutem, &c."

CCXXXIII.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo], Dei 1282.
9 Feb.
 gratia, etc., frater J[ohannes], permissione divina, etc.,
 cum totius hominis salute, paratam regiis beneplacitis Begs him
to stay
proceed-
ings
 voluntatem. Intelleximus fide digni viri officialis nostri against a
rector in
the diocese
of Nor-
wich,
whose case
is before
the arch-
bishop's
court.
 literis et relatu, quod licet Willelmus dictus Byl, rector ecclesiæ de Phileby Norwicensis diœcesis, ab excommunicationis sententia, quam nuper in eundem rectorem venerabilis frater noster episcopus Norwicensis promulgasse dicitur, contra statuta generalis concilii, sit in curia Cantuariensi in forma juxta consuetudinem ipsius curiæ absolutus ad cautelam; dictus tamen venerabilis frater, de quo miramur plurimum et R. f. 98 b.
A. f. 68 b.
 dolemus, tacito de prædicta absolutione et quod in curia nostra prædicta causa pendeat indecisa super præmissa injusta excommunicationis sententia inter ipsos, contra prædictum rectorem prædictæ excommunicationis frivolæ prætextu captionem regiam impetravit, in non modicum præjudicium ecclesiæ cuius juravit jura servare, et contemptum nostri, immo, quod est amplius, sanctorum Cantuariensis ecclesiæ patronorum. Quocirca excellentiæ vestræ humiliter supplcamus, quatenus sanctæ severitatis vestræ dignemini brachium retrahere a prædicti clerici captione, quamdiu pendet causa prædicta in nostra curia indecisa, mandantes vicecomiti Norfolciæ quatenus ab hujusmodi supersedeat captione, donec aliud ab excellentia vestra receperit in mandatis. Tantum inde facientes ut interim possimus, sub umbra protectionis vestræ, ea quæ pacis sunt inter partes studiose tractare, vel discordiam ipsam juris tramite diffinire. Custodiat Dominus per tempora longiora piissimi et carissimi principis majestatem. Datum apud Mortelak', v. idus Februarii, anno Domini [M]CCLXXX primo, consecrationis nostræ anno tertio.

T 2

CCXXXIV.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF SOUTHWICK.

1282.
12 Feb.
Regula-
tions for
the diet,
&c., of
Andrew,
late prior.
R. f. 172 b.

Frater J[ohannes], etc, dilectis filiis . . . priori et conventui de Suwyk', Wyntoniensis dicecesis, salutem, gratiam et benedictionem. Ordinationem per vos factam de statu fratris Andreæ, qui nuper nobis apud vos visitationis officium exercentibus, prioris cedens officio, circa domus vestræ negotia fideliter laboravit, pleno vidimus intellectu. Cujus forma ex parte secuti de præfato Andrea taliter ordinamus:—Quod videlicet idem Andreas pro persona sua quolibet die percipiat duos panes qui vocantur *miches*, unum *chopyn* et duas lagenas cervisiae conventionalis, et de coquina ac pro vestura sua in omnibus sicut percipit subprior domus vestræ. Garcionem etiam unum habeat, qui liberationem suam recipiat sicut communes infirmariæ servientes. Camera similiter sibi assignetur honesta pro se et socio, uno canonico sibi per prioris industriam adjungendo, qui omnes necessitates suas recipiat sicut unus canonicus de conventu. Volumus insuper et ordinamus ut idem frater Andreas pro electuariis et aliis humanis solatiis, omni anno de bonis communibus percipiat marcam unam sibi in festis Nativitatis Dominicæ et Pentecostes pro æqualibus portionibus per solvendam. Volumus quoque et mandamus ut dictus frater Andreas, quantum commode poterit et sua possilitas permiserit, sequatur communitatem in choro et capitulo, et diebus sollempnibus comedat in conventu. Quibus diebus, cum ipsum comedere in refectorio contigerit, si sanus fuerit, nihil recipiet de liberatione sua prædicta. Reliquias autem mensæ suæ colligat omni die communis eleemosynarius et ponat cum alia eleemosyna pauperibus eroganda. Siquid autem huic ordinationi nostræ addere oportuerit vel detrahere, hoc faciemus cum nobis causa hujusmodi per vos fuerit intimata. In cujus rei testimonium sigillum

nostrum præsentibus est appensum. Valete. Datum Wyntoniæ, ii. id. Februarii, anno Domini MCC. octo-
gesimo primo, consecrationis nostræ tertio.

CCXXXV.

TO MARTIN IV.

Literæ directæ domino papæ pro literis suspectis exhibitis apud Novum Templum:— Sanctissimo in Christo patri ac domino reverendo Martino, Dei gratia sacrosanctæ Romanæ ac universalis ecclesiæ summo pontifici, frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humilis, totius Angliæ primas, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Sanctitati vestræ tenore præsentium innotescat, quod cum ego ac venerabiles fratres et coepiscopi mei, . . Londoniensis scilicet et Roffensis, cum procuratoribus aliorum episcoporum absentium, ad complendum piæ paternitatis vestræ mandata, circa liberationem domini Almarici de Monteforti, capellani vestri, nuper apud Novum Templum Londoniarum, die Jovis, videlicet quinta mensis Februarii, essemus personaliter congregati, quasdam literas a venerabili patre . . archiepiscopo Dublinensi, et discreto viro magistro Ardicioni primicerii Mediolanensis, capellano vestro, collectoribus decimæ in regno Angliæ a sede apostolica deputatis, recepimus sub hac forma:— Martinus episcopus, servus servorum Dei, venerabili fratri Johanni archiepiscopo Dublinensi, ac dilecto filio magistro Ardicioni, sedis apostolice capellano, collectoribus decimæ in subsidium Terræ Sanctæ provisæ in Anglia, salutem et apostolicam benedictionem. Conquesti sunt nobis magister Symon de Micham, cancellarius Sarisburiensis, ac Robertus perpetuus vicarius de Sturminster, Saresburi-

1282.
14 Feb.
An ac-
count of
forged
papal let-
ters au-
thorizing
the pay-
ment of
the col-
lectors of
the tenth
in aid of
the Holy
Land.¹

R. f. 14.

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 67.

ensis dioecesis, quod cum felicis recordationis Gregorius papa prædecessor noster, in generali concilio Lugdunensi, decimam omnium proventuum ecclesiasticorum Terræ Sanctæ subsidio, vos fratrem Johannem de Derringtun', archiepiscopum Dublinensem, et quemdam magistrum Reymundum de Nogeris, capellani apostolicæ sedis, in regno Angliæ collectores decimæ hujusmodi primq anno, per ipsius prædecessoris sub certa forma literas deputatos, volens etiam ut singulæ personæ tunc deputandæ ad colligendum hujusmodi decimas, de pecunia ex ipsa decima tunc colligenda, singulis diebus quibus circa præmissa vacarent, tres solidos esterlingorum singuli reciperent pro expensis. Demum, cumque idem prædecessor bonæ memoriæ Gerardum, Verduensem episcopum tunc electum, ad partes regni Angliæ pro negotio ipsius decimæ specialiter destinavit, eligendi aliquas personas idoneas et ipsas mutandi, et in earum locum subrogandi quotiens expedire videret, concessit plenariam potestatem; idem Gerardus . . cancellarium et . . . vicarium præfatos ad colligendum prædictam decimam usque ad quinquennium extunc immediate sequens, in Saresburiensi civitate ac dicecese, ut asserunt, deputavit. Sicque idem cancellarius et . . . vicarius præfati per hujusmodi quinquennium ad colligendum decimam ipsam continue, non absque fatigatione gravi, laborantes, decimam prædictam per eos collectam ad mandatum nostrum, ut asserunt, integre et sine diminutione aliqua persolverunt. Scd vos de dictis tribus solidis, quos et singuli eorum pro suis expensis, quibus propter hoc interim subierunt, deberent recepisse juxta hujusmodi beneficium dicti prædecessoris nostri, . . cancellario ac . . vicario præfatis, de decima ipsa satisfacere indebito contradicitis. Quocirca vobis per apostolica scripta mandamus quatenuis . . cancellario et . . vicario præfatis, quibus ex nostra speciali gratia concessimus prædictas expensas per prædecessorem nostrum concessas, utrique eorum integre et sine diminutione

aliqua restituatis, alioquin vos ad id exequendum per dilectos filios archidiaconum Cantuariensem et Dublinensem, quibus super hiis nostris literis damus in mandatis, compelli sicut expedit faciemus. Datum apud Urbem Veterem, kal. Novembbris, pontificatus nostri anno primo.'

Quas literas dictus cancellarius Saresbiriensis, coram nobis ibidem personaliter constitutus, asseruit se porrexisse dictis archiepiscopo et . . . capellano, sub protestatione quod nolebat eis uti nisi essent legitimæ et veraces. Dum autem ipsæ literæ in nostra præsentia legerentur, filum quod adhærebat eisdem, separatum fuit a bulla; et dixit tunc publice cancellarius memoratus quod ipsis literis extunc renunciavit, et eis uti noluit ullo modo, quodque Ricardus de Burtun' easdem literas sibi tradiderat tanquam veraciter impetratas. Qui Ricardus statim præsens existens interrogatus super hoc respondit, quod Robertus vicarius ecclesiæ de Sturminstre, Saresburiensis diœcesis, dominus suus, in præscriptis literis nominatus, in Romana curia eas sibi tradiderat, et quod ante quindecim dies tradiderat easdem de mandato domini sui prædicti . . . cancellario memorato. Ad hoc idem Ricardus nobis quasdam alias literas obtulit in tenore subscripto:—Martinus episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis Cantuariensi et Dulvinensi . . . archidiaconis, salutem et apostolicam benedictionem. Conquesti sunt nobis magister Symon de Micham, cancellarius Saresburiensis, et Robertus perpetuus vicarius de Sturmenstre, Saresburiensis diœcesis, quod cum felicis recordationis Gregorius papa, prædecessor noster, in generali concilio Lugdunensi decimam omnium proventuum ecclesiasticorum Terræ Sanctæ subsidio, venerabilem fratrem nostrum fratrem Johannem de Derlingtun', nunc Dublinensem archiepiscopum, et quandam magistrum Reymundum de Nogeriis, sedis apostolicæ capellanum, in regno Angliæ collectores decimæ hujusmodi primo anno per

ipsius prædecessoris sub certa forma literas deputatos, volentes etiam ut personæ tunc deputandæ ad colligendum hujusmodi decimam, de pecunia ex ipsa decima tunc colligenda, singulis diebus quibus circa præmissa vacarent, singuli tres solidos esterlingorum reciperen pro expensis. Demum, cumque secundo anno idein prædecessor bonæ memorie dominum Gerardum, Verdunensem episcopum tunc electum, ad partes regni Angliæ pro negotio ipsius decimæ specialiter destinavit, eligendi aliquas personas idoneas et ipsas mutandi, et in earum locum alias subrogandi quotiens expedire videret, concessit plenarie potestatem. Ac idem Gerardus . . cancellarium et . . vicarium præfatos usque ad quinquennium immediate sequens extunc, in Saresburiensi civitate ac dicecse, ut asserunt, deputavit. Sicque idem . . cancellarius et . . vicarius post hujusmodi quinquennium ad colligendum decimam ipsam continue laborantes, decimam ipsam, cum per venerabilem fratrem nostrum fratrem Johannem de Derlington, archiepiscopum Dublinensem, et magistrum Ardicionem, sedis apostolicæ capellanum, principales collectores decimæ prælibatae, fuissent requisiți, integre et sine diminutione aliqua persolverunt. Sed dicti frater Johannes de Derlington, et magister Ardicio . . cancellario et . . vicario antedictis, de expensis quas propter hoc interim subierunt, juxta hujusmodi beneplacitum dicti prædecessoris nostri, de decima ipsa indebita, ut asserunt, satisfacere contradicunt. Quocirca vobis per apostolica scripta mandamus quatenus præfatos fratrem Johannem de Derlington' et magistrum Ardicionem moneatis, quod de dictis expensis . . cancellario . . et vicario præfatis, quibus ex nostra gratia speciali concessimus, et super hoc eisdem nostris literis dedimus in mandatis, sine diminutione aliqua satisfaciant competenter. Alioquin eosdem usque ad satisfactionem condignam per omnem censuram ecclesiasticam auctoritate apostolica

compellatis. Datum apud Urbem Veterem, non. Novembbris, pontificatus nostri anno primo.—Quæ cum publice lectæ fuissent, interrogavi dictos archiepiscopum et magistrum Ardicionem utrum præscriptas literas ambas veras esse crederent, sive falsas, et dictus archiepiscopus ipsas esse suspectas, capellanus vero eas falsissimas existere testabantur, instanter petentes ut in dicto negotio tam arduo facerem quod esset per me legitime faciendum. Unde dictum Ricardum tanquam suspectum feci detineri custodiæ dicti . . Londoniensis episcopi, in cuius eramus dioecese, commendatum, præscriptas literas, quas etiam sanctitati vestræ sub sigillo meo transmitto, tanquam suspectissimas retinendo, quoisque super hoc vestræ recipiam beneplacita sanctitatis. Insuper cum a prædicto Ricardo quærerem utrum aliquas alias literas apostolicas secum a curia deportasset, idem sic interrogatus respondit quod portavit secum a curia usque ad duodecim paria literarum . . Herefordensi episcopo tunc præsenti directarum, quas asseruit se cuidam civi London' commisisse eisdem episcopo liberandas, qui tamen episcopus statim negavit se alias ab eo literas accepisse. Quid autem super præmissis fuerit faciendum, me dignetur sanctitatis vestræ clementia plenius informare. Custodiat Dominus, etc. Scriptum xvi. kal. Martii, anno a Nativitate Domini MCCLXXXII.¹

CCXXXVI.

THE BISHOP OF LONDON TO PECKHAM.

Reverendo in Christo patri domino J[ohanni], Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, R[icardus] miseratione divina Londoniensis ec-

1282.
14 Feb.
Reports a
conversation with

¹ Sic in MS., but probably the name of the month is wrongly copied, and should perhaps be

Maii, as the letter must be in 128 $\frac{1}{2}$, not 128 $\frac{3}{4}$. The next letter is dated "ix. kal. Maii, A.D. MCCLXXXII."

the king
about the
liberation
of A. de
Montfort.¹
R. f. 78 b.

clesiae minister, salutem in vero salutari cum obedi-
entia et reverentia quam debita tam devota. Hac
die Veneris, post diem Cinerum, existente domino
rege apud Bebyry, nos cum domino archidiacono Can-
tuariensi negotium domini Almarici de Monte Forti
exposuimus eidem, prout nobis fuerat injunctum, litte-
ras vestras et transcriptum literæ papalis sibi porri-
gendo. Et tandem habita deliberatione cum consilio
suo de præmissis, ad id quod continebatur in tran-
scripto memorato, videlicet, quod dictus dominus rex
per ordinationem sanctæ memorie Johannis papæ post-
remi, dictum Almaricum vobis et provinciæ vestræ
suffraganeis liberavit, respondit hoc omnino negando,
asserens se ad vestri et dictorum episcoporum suppli-
cationem et instantiam tantummodo præfatam libera-
tionem annuisse, pro cuius custodia donec de statu
ipsius aliud fuerit finaliter ordinatum; tam baroniam
vestram quam baronias ceterorum episcoporum sibi
reputat specialiter obligatas. Sane ad petitionem in
litera vestra contenta, nobis sic respondit, quod cum
dictum Almaricum de consilio baronum suorum vobis et
coepiscopis vestris liberasset, nec expediret nec deceret
quod ipsis inconsultis eum a custodia qua tenetur ali-
qualiter removeret, cum ex hoc se contemptos crede-
rent, idque nihilominus in populo scandalum generaret,
ac præfatus Almaricus de London' adeo non distet,
quin tempore parliamenti proximi, ubi cum regni
magnatibus de negotio supradicto cum effectu tractare
proponit, infra quatuor vel quinque dies ibidem valeat
agitari. Quod autem negotium supradictum ad opta-
tum ducatur effectum, firmam spem fiduciamque con-
cepimus, tam ex benigno præfati regis responso, quam
ex eo quod articulos in litera domini papæ contentos
satis videtur, quantum ad se pertinet, approbare. Benc

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 70, and Rymer's *Fœdera*, ii. 188.

semper valeat vestra paternitas reverenda. Datum
apud Peyreford, die Sancti Valentini martiris, anno
Domini MCC. octogesimo primo.

CCXXXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Londonensi salutem. Secundum piam considerationem piae matris ecclesiae statutum est, ut per sententiam excommunicationis majoris contumaciae vitium in subditis reprimatur, et virtus justitiae, quæ secundum civiles sanctiones omnium virtutum est perfectissima, quam secundum canonica statuta, summum bonum est in hac vita colere cum effectu, contra perire festinantes humanius foveatur, dum excommunicati suis demeritis exigentibus a communibus actibus excludantur. Sane episcopus Herefordensis, nimis irrationabiliter commotus, collectis malitiæ suæ sequacibus et iniquitatis complicibus, spreto bono obedientiæ et contempto juramento in cornu altaris beati Thomæ suæ consecrationis tempore præstato, non sine reatu perjurii, quod dolentes referimus, mandata nostra irreverenter contemnit, jurisdictionem, honorem, possessionem nostræ Cantuariensis ecclesiæ, ac jura quæ suo juramento et voto professionis tueri defendere et fovere est astrictus, contemptibiliter impugnat et perturbat. Et quia non semel sed saepius canonicæ monitus a præmissis injuriis et præsumptionibus nefariis desistere non curavit, suis demeritis exigentibus sententiam excommunicationis majoris meruit innodari. Et quia parum prodesset vel nihil contra malitiæ deditos sententiam proferre, nisi executioni debitæ legaliter mandaretur, mandamus firmiter injungentes, quatenus eundem episcopum Herfordensem in ecclesia vestra cathedrali, necnon in singulis ecclesiis vestræ ditioni subjectis, singulis diebus dominicis et festivis,

1282.
17 Feb.Orders
him to
excom-
municate
the bishop
of Here-
ford.

R. f. 77 b.

A. f. 57.

intra missarum solemnia publice et sollemniter denuncietis, seu denunciari faciatis esse excommunicatum, donec rubore suffusus, ad bonum obedientiæ, humilitatis gratiam ac reconciliationis affectum reversus, humiliter a nobis absolutionis gratiam meruit obtinere, et hoc vobis per nostras patentes literas innotescat. Quid autem super præmissis feceritis, nobis citra festum Penthecostes fideliter intimare curetis per vestras patentes literas harum seriem continentest. Datum Sarisburiae, xiii. kal. Martii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ tertio.

Consimilis litera emanavit suffraganeis provinciæ Cantuariensis.

Septimo die mensis Februarii apud Lameth' in camera archiepiscopi lecta fuit ista cedula per magistrum R. de Lacy ex speciali mandato ipsius archiepiscopi, præsente eodem episcopo Herfordensi. Testibus, domino Thoma priore ecclesiæ Christi Cantuariæ, fratre Roberto de Seleseye, monacho ejusdem loci, magistro Ardacione electo Mutinensi, magistro Willelmo de Corneria, domini papæ capellano, magistro Petro de Sancto Mario, officiali Cantuariensi, Gilberto de Sancto Leofardo, thesaurario Cicestrensi, Ricardo de Ferringes, archidiacono Cantuariensi, Salvagio de Florentia, capellano reverendi domini Matthæi S. Mariæ in Porticu diaconi cardinalis.

Anno a Nativitate M., etc. lxxxii., indictione x., eodem die immediate ibidem dictus magister R. ex speciali injunctione dicti domini archiepiscopi, præsentibus testibus supradictis, excommunicationis sententiam tulit in scriptis in personam domini Thomæ Herfordensis episcopi præsentis et auditentis, propter suam inobedientiam et contumaciam sub hac forma: "Quod si monitis " nostris non parueritis, exnunc vos in hiis scriptis ex- " communicamus." Testibus archidiacono Cantuariensi, officiali Cantuariensi, magistro A. de Estria, rectore de Maydenestane.

CCXXXVIII.

TO THE BISHOP OF SALISBURY.

Frater J[ohannes], etc., episcopo Sarisburiensi, salutem. Nuper ad ecclesiam vestram Sarisburiensem declinantes, de statu vestro relevando tractavimus, et juxta quod impositi nobis sollicitudo regiminis cor nostrum instanti pulsat aculeo, vobis et ecclesiae vestrae predictae curavimus prospicere, ne qua ipsius utilitas pro nostro vel vestro defectu depereat, cum sit notorium, quod dolentes referimus, vos ita senectute gravatum, et sensu ad executionem officii vestri necessario privatum, ut oporteat vobis de adjutorio provideri, ne languente pastore grex vobis commissus insidiatorum laniandus dentibus exponatur. Idcirco ad vestri solatium, ecclesiae vestrae remedium, civitatis et diocesis subsidium et munimen, vestri procuratoris ad hoc specialiter destinati¹ et capituli vestri communicatis consiliis, magistrum Henricum de Brandeston', archidiaconum Dorshet', in ecclesia vestra virum providum et honestum, coadjutorem ex decreto, tam in temporalibus quam in spiritualibus, quæ per ipsum poterunt expediri, legaliter vobis assignamus, præcipientes ut sine ejus consilio et assensu in temporalibus et spiritualibus ecclesiae vestrae Sarisburiensis nihil de cetero faciat, seu fieri permittatis, potestate ipsum amovendi nobis secundum formam inter nos et capitulum vestrum initam reservata.² Hoc adjecto ut dignitates et prebendas seu alia beneficia ecclesiae Sarisburiensis per ipsius coadjutoris consilium viris providis dumtaxat et honestis conferatis, qui³ Sarisburiensem ecclesiam possint et velint sanctitatis exemplis, consiliis et auxiliis decorare. Valete. Datum apud Braneston', xii kal. Martii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostræ iii.

1282.

18 Feb.

Nominates
H. de
Brandes-
ton, arch-
deacon of
Dorset, his
coadjutor.
R. f. 77.
A. f. 57 b.

¹ destinati] destituti, A.² reservata] potestatem reservantes, A.³ qui] que, R.

CCXXXIX.

THE BISHOP AND CHAPTER OF SALISBURY.

1282.
18 Feb.
Composition concerning the appointment of a coadjutor to the bishop.
R. f. 77.
A. f. 58.

Universis, etc., frater J[ohannes], etc. In aedificio ecclesiae Anglicanæ, permittente omnium artifice sapientia, gerentes licet immeriti et indigni officium architecti juxta gratiam coelitus nobis datam, sollicite circumspicimus, ut valeamus, ne in tam reverendæ fabricæ structura, ruinæ locus pateat, ne divulsa contignatio pereat, et præcipue ne quævis occasio columnas illas concurtiat quæ nobiscum habent tanti tecti pondera supportare. Hujus igitur officii debito, conscientiæ nostræ oculum stimulante et excitante clamore celebri, qui ex facti evidentiæ duxit originem, ad partes venerabilis Sarisburiensis ecclesiæ nostræ suffraganeæ accedentes, invenimus, ut prævolans fama docuerat, honorabilem virum dominum Robertum fratrem nostrum, Dei gratia ipsius ecclesiæ episcopum, emeritæ militiae decursis laboribus, debilitate corporis et senectutis incommodis prægravatum, visus etiam corporei solatio destitutum, cuius ministerio habet pastor ecclesiæ vultus suorum præcipue experiri. Et quia coadjutoris ei remedium esse necessarium vidi mus evidenter, interpositis tractatibus variis, tandem cum prædicto episcopo et ejusdem loci capitulo, reali compositione convenimus in hac forma, videlicet, quod in præsentiarum, et futuris temporibus quotiens aliquem Sarisburiensem episcopum decidere contigerit in languorem seu debilitatem quamcunque, pro qua secundum canonicas sanctiones ei dari debeat coadjutor, episcopus ipse, si mentis compos extiterit habens animi judicium, concurrente consensu capituli; et si forsitan episcopus animi judicio privatus fuerit, decanus si superstes fuerit ac præsens in Cantuariensi provincia et capitulo prædicti; alioquin capitulum ipsum per se eliget¹;

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 66.

² *eligit*] eligent, R.

duos vel tres de gremio ipsius ecclesiæ viros honestos, in spiritualibus et temporalibus circumspectos, quos ad hoc reputaverint idoneos, de quo eorum conscientias oneramus, sicut volunt coram Christi facie in tremendo judicio respondere, et sic electos nominabunt nobis et successoribus nostris pro tempore sede plena, et eadem vacante, religiosis viris priori qui pro tempore fuerit, et capitulo ecclesiæ Christi Cantuariensis, vel soli capitulo si vacet etiam prioratus, et nos et successores nostri sede plena, et dicti prior et capitulo sede vacante, unum de taliter nominatis de quo secundum Deum magis viderimus expedire, sine difficultate qualibet coadjutorem dabimus episcopo taliter ægrotanti, vel debilitati hujusmodi subjacenti. Et hic coadjutor habeat potestatem in administratione spiritualium et temporalium quam ei concedunt canonicæ sanctiones. Ante cujus executionem officii præstet corporale quicunque fuerit juramentum coram nobis aut successoribus nostris, seu priore et capitulo sede vacante, de coadjutoris officio fideliter exercendo. Et quandcumque contingat episcopum animi carere judicio vel mentis alienationi continue subjacere, non intendimus præsentि ordinatione nostra capituli jura lædere aliqualiter in his quæ spectant ad beneficia conferenda. Præterea, si contingat processu temporis coadjutorem hujusmodi cedere vel decidere, vel in administrationis officio taliter se habere quod de jure sit merito amovendus, vel alias¹ impediri ne possit hujusmodi sufficienter vacare officio, ipso amoto sine moræ periculo, alii sub eadem forma per ipsum capitulo elegantur, et nobis ac successoribus vel priori aut capitulo Cantuariensi sedo vacante illico nominentur, ut unus ex ipsis in præscripta forma detur absque omni dilationis tædio coadjutor. Si vero episcopus languens aut debilis cum suo capitulo in casu hujusmodi, vel capitulo ipsum

¹ alias] alis in A.

solum in casu quo ad ipsum hujusmodi pertinet electio, postquam de infirmitate vel debilitate tali pontificis constiterit, utpote cum sit notorium aut legitime declaratum, per duos menses in electione hujusmodi facienda et praesentanda extiterint negligentes, extunc licebit nobis et successoribus nostris archiepiscopis, sede plena, vel priori et capitulo predictis vacante sede Cantuariense, coadjutorem aliquem idoneum de gremio Sarisburiensis ecclesiae auctoritate nostra seu ecclesiae nostrae dare, prout ipsius episcopi necessitatibus et ecclesiae sue utilitati viderimus expedire. Et ut coadjutor ad sui executionem officii devotius accendatur, ordinamus ut ei de bonis episcopalibus per nos et successores nostros, seu priorem et capitulum Cantuariense, de consilio Sarisburiensis capituli, stipendum rationabile assignetur. In cuius rei testimonium sigillum nostrum praesentibus duximus apponendum. Datum apud Braneston', xii. kal. Martii, anno Domini MCCLXXXI., consecrationis nostrae iii.

CCXL.

To PETER BISHOP OF EXETER.

1282. Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri
 20 Feb. P[etro], Dei gratia Exoniensi episcopo, salutem et sin-
 Postponing his visita- ceram in Domino caritatem. Quoniam, ut credeba-
 tion. R. f. 78. A. f. 133. mus, hac instanti die Dominica secunda Quadragesimæ
 civitatem vestram Exon' intrare non possumus, aeris
 intemperie et viarum inexperta difficultate multi-
 pliciter impediti, fraternitatem vestram in Domino
 exoramus quatenus nos in hac parte excusatos ha-
 bentes, die Lunæ proxima sequenti adventum nostrum
 expectare velitis, quando per Dei gratiam civitatem
 vestram intrare proponimus pro nostræ visitationis
 officio exequendo, et etiam velitis decano et capitulo

ad excusationem nostram hoc impedimentum canonum intimare. Valete in Christo et Virgine gloriosa.

Datum apud Newenham, x. kal. Martii consecrationis nostræ anno quarto.

CCXL.

TO THE DEAN OF EXETER.

Decano Exoniæ salutem. Ut decedentium ultimæ voluntates, juxta testantium dispositiones et arbitria ad effectum congruum valeant cum celeritate debita perduci, eo animosius et vigilantius debemus insistere, quo periculosius differri seu negligi dinoscuntur, et anima, dum purgatorii poenis affigitur, ardenter desiderio quam excogitari poterit remedium de bonis testatoris in pios usus erogandos expectat. Creditorum sane tepiditas seu desidia non nunquam excogitata malitia in tarde petendo, quæ sibi a defunctis deberi existimant, executoribus testamentorum timorem frequentius incutit, cuius praetextu plus debito differunt testantium executi voluntates, vel saltem propter futuras querelas, quibus de facto saltem gravari et fatigari verentur, de bonis testantium, quæ celeriter in pios usus ut præmittitur erogari deberent, magnam sibi retinent quantitatem. Volentes igitur ut nobis incumbit remedium super hoc adhibere, vobis mandamus quatenus per tres dies solemnes proximos quibus fieri poterit post receptionem præsentium, in majore ecclesia Exoniæ et in omnibus aliis locis dictæ dioecesis quibus bonæ memorie Walterus nuper Exoniensis episcopus sua domicilia habuit, necnon ubi alias expedire videritis, publice et solemniter denuncietis et denunciari faciatis, quod omnes illi qui dictum episcopum sibi fuisse crediderint obligatum, compareant coram nobis vel commissariis nostris ubicumque fuerimus in nostra provincia citra festum Sancti Marci Evangelistæ proximo sequens, suas que-

Q 8513.

U

relas seu petitiones in scriptis præcise et peremptorie proposituri, et quatenus jus exigit probatur; si sibi viderint expedire; ultra quem terminum nisi de ipso- rum legitimo impedimento constititerit, nullatenus au- diantur, quod in ipsa publicatione denunciari volumus et mandamus; inhibentes tamen seu inhiberi facientes publice in eadem sub pena excommunicationis majoris, ne quis falsas petitiones seu querelas faciant seu pro- curen, sed eas duntaxat quas veras et justas esse crediderint, et de quibus bonas et legitimas proba- tiones æstiment se habere. De die vero receptionis præsentium, et quid inde feceritis, nos seu commis- sarios nostros cum ex parte dictorum executorum con- grue fueritis requisiti, per literas vestras patentes ha- rum seriem continentes distincte et aperte certificetis. Datum Exoniæ, vii. kal. Marcii, anno consecrationis nostræ quarto.

CCXLII.

TO HIS PROCTORS AT ROME.

1282.
25 Feb.
An ac-
count of
transac-
tions in
England.¹
R. f. 144.

Suis in Christo carissimis magistris Renerio et Philippo salutem, etc. Processus nostros frequenter vobis scribimus, ut si contingat eos ad Romanam curiam devolvi, seriem et veritatem eorum, quæ apud nos gesta sunt, minime ignoretis, et sic facti cognita veritate, quid deceat quidque pro nobis expeditat plenius cognoscatis. Cum itaque nuper fuissent ad nos- trum consilium evocati universi abbates et priores electivi, exempti et non exempti, Cantuariensis provin- ciæ, exempti ipsi venire ad concilium vel procu- ratores seu saltem excusatores pro se mittere contempserunt, cum tamen iidem in concilio de Lameth' dudum a domino Bonifacio bonæ memorie prædecessore nostro celebrato, præsentes personaliter extitissent.

¹ Printed in Wilkins' *Councilia*, ii. 80.

Nos autem contemptum hujusmodi impunitum pertransire nolentes, ecclesias eorundum exemptorum, quas tenent in usus proprios non exemptas, quarum occasione eos ad concilium citari fecimus, per singulas diceceses nostræ provinciæ, per singulos episcopos mandavimus sequestrari, et sub arcto sequestro teneri, donec se ostenderent in hac parte exemptos in capite et in membris. Postmodum autem accesserunt ad nos procuratores . . abbatum Sancti Edmundi, Sancti Albani, de Westmonasterio, et de Waltham, allegantes se a jurisdictione nostra in omnibus exemptos et soli summo pontifici esse subjectos. Unde a dictis sequestrationibus auctoritate nostra factis continuo appellarunt. Nos vero protestabamur publice quod si in aliquo eos gravavimus, parati fuiimus ipsa gravamina revocare, si de eis constaret et ipsa possent probare. Et quia asserebant se habere specialia privilegia in hac parte, nos eis certum terminum assignavimus, infra quem vel in quo nobis suæ exemptionis privilegia exhiberent, et nos eos gravasse docerent. Ipsi autem suis provocationibus et appellationibus innitentes, contumaciter recesserunt. Dictus etiam abbas Sancti Edmundi prius a nobis ob aliam causam appellaverat; pro eo videlicet quod munimenta sua videre voluimus super ecclesiis suis appropriatis in Norwycense diocese visitantes. Demum etiam . . abbates de Evesham et de Malmesbur' a nobis pro prædictis sequestrationibus per procuratores suos similiter appellarunt, et Cystercienses ut dicitur fecerunt similiter in communi. De ceteris autem exemptis quidam a nobis meruerunt veniam, et quidam se super hiis nostris beneplacitis submiserunt. Præterea, dum nuper nos et coepiscopi nostri essemus ad complendum mandatum apostolicum circa liberationem domini Almarici de Monteforti apud Novum Templum London' congregati, . . archiepiscopus Dublinensis et magister Ardicio, primicerius Mediolanensis, collectores decimæ in regno Angliae

U 2

1282. constituti, nobis quasdam literas apostolicas tradiderunt, quas dixerunt se a magistro Symone de Michani, cancellario Sarisburiensis ecclesiæ, recepisse. Dum autem ipsæ literæ coram nobis publice legerentur, filum unius literæ, quia duo paria fuerunt, separatum fuit a bulla, ita quod bulla ipsa in terram cecidit, et etiam ambæ literæ in scriptura, stilo et congruitate ac prosecutione sermonis suspectissimæ apparebant, et propter hoc ab ipsis . . . archiepiscopo et magistro Ardicione fuerunt falsissimæ judicatæ. Interrogavimus itaque dictum cancellarium Sarisburiensem ibidem præsentem, a quo ipsas litteras habuisset, qui respondit quod a quodam Riccardo de Burtun', qui eas sibi portavit de Curia, et quod easdem dictis . . . archiepiscopo et magistro sub tali protestatione tradiderat, quod si vere non essent, eis uti nullatenus intendebat, et extunc renunciavit eisdem. Qui Ricardus statim coram nobis positus et super hiis interrogatus, dixit quod Robertus perpetuus vicarius de Sturministr', Sarisburiensis dicecesis, dominus suus, qui stare dicitur in Curia cum electo Wintoniensi, eas sibi tradidit in Romana curia prædicto cancellario liberandas. Interrogatus etiam si alias quascunque literas secum a curia portasset, respondit quod præter illas portaverat secum usque ad xii. paria literarum pro episcopo Herefordensi, quas dixit se eidam burgensi London' tradidisse, eidem episcopo assignandas. Qui tamen episcopus præsens negavit se aliquas ab eo literas accepisse. Prædictas autem literas falsas nobis exhibitas sub sigillo nostro mittimus summo pontifici, et eidem scribimus hunc processum prætactum, Ricardum per . . . London' episcopum, in cuius diocese tunc eramus, ut falsarium detinendo, donec a domino papa aliud habuerimus in mandatis. Circa hoc autem quod dictus Herefordensis episcopus prætactas literas dicitur recepisse, et præfatum vicarium qui literas impetravit sollicite vigiletis. Adhoc dudum Robertus Le Wyse de Glocestr', officialis dicti Here-

1282.

fordensis episcopi, propter suam contumaciam pariter et offensam a nostris commissariis excommunicationis sententia exigente justitia extitit innodatus, et cum ipsius sententiae dicto episcopo demandaretur executio, idem episcopus se nobis per suas literas excusavit; quod quia constituit ei dictum officiale suum ad Romanam curiam a dicta sententia appellasse, mandatum nostrum circa hoc exequi non valebat, ne quid in sui præjudicium aut officialium suorum attemptaremus per suum procuratorem ut dicitur provocando, et prius etiam nobis plurimum infestus et inobediens extiterat, multa quæ contra professionem suam faciebant, et jura nostræ lœdunt ecclesiæ committendo, constanter asserens nos eo omisso nullam posse jurisdictionem in suos subditos exercere. Unde ipsum episcopum monuimus sæpe et sæpius ac moneri fecimus diligenter, ut ab inquietatione nostrorum et ecclesiæ nostræ jurium desisteret, et nobis tanquam devotus suffraganeus obediret. Tandem apud Lameth' sub spe pacis inter nos reformatæ invicem congregati, exposita querela sua et nostris in hac parte juribus allegatis, eum monuimus ore proprio ut nobis tantummodo id faceret, quod ipse idem et alii prædecessores sui nobis et prædecessoribus nostris fecerunt hucusque. Qui semper elationis spiritu inflammatus, in contumacia sua persistit inobediens et rebellis. Unde ipsum iterato in scriptis monuimus, ut ad bonum obedientiæ se converteret, et mandata nostra circa dictum . . . officiale suum efficaciter adimpleret. Cumque idem episcopus monitionibus nostris nullatenus adquiesceret, sed magis ad defensiones et appellations frivolas se pararet, nos volentes ejus maliciis occurrere, ipsum monitione præmissa in scriptis excommunicari fecimus per magistrum R. de Lacy, cui ad hoc coram testibus commisimus specialiter vices nostras. Qui tunc post latam in eum sententiam per suum procuratorem appellavit in scriptis, et nos etiam ipsum procuratorem excom-

1282. municavimus et mandavimus excommunicatum publice nunciari. Sententiam etiam contra episcopum per singulos episcopos executioni debitæ fecimus demandari. Scripsimus domino regi qualiter Adam de Phileby nobis in curia adversatur, qui scribit ei, sicut ex transcripto literæ, quod misit nobis dominus Antonius Bek', videre potestis, quod nobis non detrahatur, de principali petitione nostra nullam faciens penitus mentionem, et rogavit nihilominus ut sequestrum auctoritate nostra factum in bonis archidiaconatus sui relaxaremus, quod fieri in favorem regium demandamus. Unde quid rex sentiat et proponat, videre poteritis, et caveatis similiter si literam regis, quam vobis cum ejus transcripto mittimus, ipsi Adæ expedit liberare. Per ecclesiam Sarisburensem transeuntes, convenimus in certa forma de coadjutore dando episcopo imperpetuum in forma pacifica et honesta. Post Pascha proximum habebimus finale responsum a domino rege et magnatibus suis de articulis diu tractatis pertinentibus ad ecclesiasticam libertatem, et quia nihil prosperum expectamus, nec dissimulare ulterius valemus absque dampnabili periculo animæ nostræ, nec procedere valemus sine adjutorio, consilio et patrocinio sanctæ Romanæ ecclesiæ, rogamus ut ista præponatis amicis nostris et dominis in secreto, et confidenter domino Matheo, ut ipse nobis in hac parte dignetur consilii sui gratiam impendere propter Deum. Alioquin ad Curiam personaliter veniemus ut æterna incendia devitemus. Hæc autem omnia magistro J. de Pontisara communicare potestis. De processu visitationis nostræ apud Exoniam vobis referre poterit lator præsentium oraculo vivæ vocis. Valete. Datum apud Exoniam, v. kal. Martii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXLIII.

TO THE BISHOP OF EXETER.

Venerabili in Christo fratri domino P[etro] Dei 1282.
 gratia episcopo Exoniensi, frater J[ohannes] permissione 27 Feb.
 Divina Cantuariensis ecclesie minister humilis, totius Desires
 Angliæ primas, salutem et sinceram in Domino cari- him not to
 tatem. Ad audientiam nostram clamosa insinuatione molest the
 pervenit, quod vos seu . . . officialis vester dilectum archdeacon
 filium Philippum archidiaconum Barnastopol', quem ad of Barn-
 curiam Romanam, pro ecclesie nostræ negotiis trans- staple,
 nisimus, multipliciter molestatis. Quocirca whom he
 fraternalitatem vestram in Domino requirimus et has sent to
 hortamur quatenus ab ejus gravaminibus desistentes, permittatis
 eundem beneficii sui et jurum suorum libera atque Rome.
 pacifica possessione gaudere, ne clamor ad nos perve- R. f. 78.
 niat iteratus. Valetc. Datum apud Chudclegh', iii.
 kal. Martii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXLIV.

TO ADAM DE HALES, OFFICIAL OF WINCHESTER.

Frater J[ohannes] permissione Divina, etc., dilecto 1282.
 filio magistro Adæ de Hale, officiali nostro Wyntoni- 2 March.
 ensi sede vacante, salutem, gratiam et benedictionem. Orders
 Horrendum facinus et execrabile piaculum nostris him to ex-
 nuper auribus innotuit, quod quidam iniquitatis filii, communicate those
 propriæ salutis immemores, hominem quendam, qui who put
 pro immunitate habenda ad ecclesiam parochiale de to death
 Werplindun', Wyntoniensis diœcesis, confugerat, ab ea- a man
 dem ecclesia cum violentia extraxerunt, et extractum, who took
 Dei timore postposito, ultimo supplieo condemnarunt, sanctuary
 in Dei ac universalis ecclesie contemptum, liberta- in Warb-
 tumque suarum læsionem manifestam et scandalum lington
 church. R. f. 180 b.

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 67.

plurimorum. Cum igitur nulli dubium sit omnes hujusmodi sacrilegos Sathanæ satellites, ipso facto excommunicationis sententiam incurrisse, miramur non modicum quod per vos vel alios loci ordinarios contra ipsos tanquam Dei et ecclesiæ inimicos in nullo hactenus, ut dicitur, est processum. Cujus rei gratia ipsi miseri in sua malitia damnabiliter perseverant, ac aliis exemplum perniciosum relinquunt perpetrandi alias consimilia vel majora. Quocirca vobis firmiter præcipiendo mandamus, quatenus omnes et singulos malefactores hujusmodi cum eorum fautoribus et auctoribus in ecclesia prædicta de Werplindon', ac aliis ecclesiis et locis ipsius diœcesis quæ facti scandalum perturbavit, singulis diebus Dominicis et festivis, inter missarum solemnia, expressa causa populo in vulgari, excommunicatos in genere denuncietis et faciatis publice nunciari. Inquirentes nihilominus de eorum nominibus et totius facti circumstantiis diligenter, et quos reos inveneritis, extunc nominatim excommunicatos cum solemnitate debita denunciare curetis. Citantes peremptorie tam ipsos quam . . officiale et . . decanum loci qui dissimulando tantum facinus incorrectum verisimiliter dici poterunt negligentes, ac . . rectorem, . . vicarium seu capellanum dictæ ecclesiæ, qui scelus hujusmodi denunciare hactenus omiserunt, quod compareant coram nobis ubicumque in provincia nostra fuerimus, die quarto juridico post Dominicam qua cantatur "Quasi modo geniti," super præmissis audituri, facturi et recepturi secundum eorum demerita quod postulaverit ordo juris. Nomina autem eorum quos per inquisitionem reos inveneritis, ac totius facti seriem nobis distinte et aperte, una cum nominibus . . officialis . . decani . . rectoris et vicarii prædictorum, ad dictos diem et locum rescribat per vestras patentes literas harum seriem continentest. Datum apud Totton', vi. non. Martii, anno Domini MCCLXXX. primo, consecrationis nostræ quarto.

CCXLV.

To ANTONY BEK.

Frater J[ohannes], etc., carissimo domino Antonio Bek', salutem, gratiam et benedictionem. Satis nostis, ut credimus, et scire debetis, quod diu est, et adhuc in codem manemus proposito, ut vestris semper beneplacitis in oīnibus favorabiliter annuamus, quibus secundum Deum inoffensa justitia possimus animum nostrum aliquatenus inclinare. Rogastis nos quidem ut sequestrum factum auctoritate nostra in fructibus ecclesiæ de Ringwod' penitus relaxaremus, et concederemus ministris vestris plenam et liberam administrationem fructuum eorundem. Ad quod dilectionem vestram, quam specialiter recommendata habemus in visceribus caritatis, pro certo volumus retinere, quod cum nuper Wyntoniensem dicecesem visitantes per ipsam ecclesiam transitum faceremus, invenimus quod Fulcō de Lauduno dicitur rector esse ejusdem. Qui tamen ab aliis sine dubio dicitur naturæ debitum exsolvisse, ab aliis vero adhuc esse superstes, de quibus nondum nobis plena certitudo innotuit. Propter quod et alia quam plura, quæ sub dissimulatione pertransiri nequeunt, fructus prædictos fecimus sequestrari justicia exigente, donec de morte vel vita prædicti rectoris, et ad quem fructus ipsi de jure pertinere debeant, plenus cognoscatur. Unde non miremini si ad præsens non facimus quod petitis, quoniam aliud inoffensa justitia non valemus, præsertim cum eadem ecclesia post congregationem nostram Radingiæ vacare dicatur, et alias sequestrum nostrum ibidem violatum fuerit, de quo nobis adhuc in nullo est penitus satisfactum, publicus que sit usurarius, ut accepimus, ille qui fructus distrahit sub Waltero de Cancia, vendendo carius pro solutionum induciis indulgendis. Nec credimus quod vos ullo modo velletis fructus ipsos contra justitiam occupare. Parati autem sumus cum notis de prædictis

1282.
8 March.
Caannot re-
lease the
sequestra-
tion of
Ringwood
church.
R. f. 180 b.

dubiis certum constiterit, et quis sit verus rector ecclæ memoratæ, sequestrum ipsum libertissime in forma canonica relaxare. Et hoc poteritis quando placuerit experiri. Rogamus autem quatenus, sicut honorem nostrum et vestrum diligitis, in aliquo contractu illico vel inhibito mercimonio, nolitis sive Waltero de Cancia sive cuicunque alii in hac parte præbere consilium, auxilium vel favorem. Valete. Datum apud Tavistok', Dominica media Quadragesimæ.

CCXLVI.

TO THE BISHOP OF WORCESTER.

1282.
13 March.
Has or-
dered the
dean of
Arches to
stay pro-
ceedings
about
Campden
church till
parlia-
ment.
R. f. 78.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri domino G[odefrido], Dei gratia Wigorniensi episcopo, salutem, etc. Ab injustis molestationibus, et hiis quæ honori vestro præjudicare poterunt, proni sumus et hactenus fuimus abstinere, et per consequens ministeriales nostros a consimilibus volumus cohibere. Fatemur siquidem quod ecclesiam de Caumpedene, quatenus juxta relationem vestram, cui satis fidem adhibuimus, ad nostrum fuerat arbitrium devoluta, vestræ dispositioni reliquimus, cui vos de persona idonea et nobis accepta secundum Deum, quantum scire possumus, providistis. Sed quia interdum causa quantumcunque justa intercidit, si fuerit indefensa, aliud sentire non possumus, quicquid vobis relatum fuerit, quoniam deficiente prosecutione seu defensione debita, et non jure, circa negotium ipsum in curia de Arcubus fuerit vacillatum. Nolentes tamen vestræ fraternitatis amicitiae minimum offendiculum ut diximus præparare, ecce scribimus decano nostro de Arcubus ut executioni mandati sui supersedeat usque ad proximum parliamentum juxta tenorem præsentibus interclusum. Ad hoc autem quod subjungitis . . officiale nostrum quosdam subditos vestros coram eo vocasse in causis

quæ ad eum per appellationem seu alium modum legitimum non fuerant devolutæ; hoc utique, si ita sit, de nostra conscientia non processit. Sed quia ad nos et officiales nostros causarum cognitio in provincia Cantuariensi tam per appellationem quam querelas et alias vias spectare dinoscitur de jure ac consuetudine Cantuariensis ecclesiæ, quod sæculum non ignorat nec vos ipsi, ut credimus, revocatis in dubium, quos ad observationem jurium hujusmodi astringit præstitum juramentum. Si officialis noster ultra id, quoad nos in casibus hujusmodi pertinet, contra vos vel vestros aliquid attemptaverit, pro constantissimo teneatis quod paratissimi erimus illud quam cito innotuerit cum omni mansuetudine et promptitudine revocare. Valete. Datum apud Hertelaunde, iii. id. Martii, anno consecrationis nostræ quarto.

CCXLVII,

TO THE BISHOP OF LONDON.

Episcopo Londoniensi, frater J[ohannes], etc., salutem. 1282.
 Si caritati vestræ existat amarum, Herefordensem episcopum meritis suis exigentibus excommunicatum denunciare per vestram dicecesem, non miramur, immo acceptamus plurimum, quod fraterna vobis gravamina sunt horrori, quia Ipso teste qui cordium est inspector, nos numquam in Anglia aliquid magis involuntarie fecimus, nisi fallat nos memoria, quam hoc ipsum; R. f. 78.
 quia prædictum episcopum sic intra viscera cordis nostri recollegeramus a magno tempore in brachiis caritatis, utpote scholarem nostrum Parisius et benefactorem præcipuum, quod in ipso plusquam in alio pæne noster animus quiescebat, donec omni alio spredo remedio, in nos vibrato impietatis suæ gladio, quem tergiversatione longa celaverat, necesse habuimus in causa pro qua mori parati sumus, contumaciam ejus muctrone ferire anathematis multorum et magnorum 15 March.
 Repeats his order to him to excommunicate the bishop of Hereford.
 A. f. 57.

consilio sapientum. Licet igitur pietas cordis vestri hunc calicem abhorreat, quia tamen vos esse constat Cantuariensis ecclesiæ dextrum brachium et oculum a capite principalem, fraternitatem vestram per reverentiam quam sanctæ matri ecclesiæ servare jurastis, auctoritate qua fungimur adjuramus, quatenus post diem Paschæ proximum imminentem faciatis excommunicationis suæ publicari sententiam, sicut vobis extitit alias demandatum. Et miramur valde qualiter hoc tanto tempore facere distulisti, scientes scriptum esse quod error cui non resistitur approbatur, et in hoc casu obedientiam subterfugere est ad harioland*i*¹ speciem declinare, nec caret favoris macula manifesta qui quantum ad se pertinet, tanto facinori desinit obviare. Credimus insuper quod si vos in statu modicitatis nostræ Dei providentia collocasset, nihil minus nobis sed forsan amplius fecissetis, sicut mutua collatio cum invicem venerimus luce clarius declarabit. Valete, etc. Datum apud Hertelande, Exoniensis dioecesis, idibus Martii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXLVIII.

To THE BISHOP OF COVENTRY.

1282.
25 March. Episcopo Coventrensi, salutem. Literas vestras recepimus supplicatorias ut causam quam vobis movet gives his reasons for procurator magistri Jordani, archidiaconi Cestr', in deferring the revocation of a remus examen, ne dividatur causæ continentia, cum cause in the Arches court, at the bishop's request. R. f. 78 b. A. f. 35.

cepimus supplicatorias ut causam quam vobis movet procurator magistri Jordani, archidiaconi Cestr', in curia nostra de Arcubus, London', ad nostrum revocatum super eodem negotio coram nobis, sicut dicitis, causa adhuc pendeat indecisa. Verum quia, ut intelleximus, oportet nos in brevi per literam apostolicam, quæ dicitur post iter arreptum, quam dictus archidiaconus ad nos impetravit, et quæ jam est in Anglia,

¹ *harioland*i**] *arioland*i** in MSS.

inter vos et ipsum auctoritate delegata cognoscere, nec est idem negotium, ut didicimus, quod inter vos coram nobis et in curia nostra de Arcubus agitatur vosque vel procuratores vestros in instanti congregatiōne fratrum, London', post Pascha non dubitamus volente Domino habere præsentes; fraternitatem vestram rogamus, quatenus cum in mora tam modici temporis magnum damnum aut periculum non versetur, non sit vobis durum quoad petitionem quam facitis, patienter interim expectare, extunc vobiscum seu cum procuratoribus vestris habito tractatu, parati erimus in hoc casu pro vobis facere quicquid poterimus justitia inoffensa. Valete. Datum apud Clyst, viii. kal. Aprilis.

CCXLIX.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY,

Frater Johannes permissione divina Cantuariensis archiepiscopus, totius Angliæ primas, religiosis viris filiis nostris in Christo carissimis domino . . priori et capitulo ecclesiae nostræ cathedralis Cantuariensis salutem, gratiam et benedictionem. Ex tenore præsentium vobis innotescimus, quod hac instante die Jovis in Coena Domini, in ecclesia parochiali de Maledestan', prout ex debito pastoralis officii astringimur, oleum confidere et cetera quæ ad sollempnitatem officii ejusdem diei pertinent, peragere intendimus, Deo dante. Propter quod volumus et mandamus quatenus per aliquem per vos deputandum mittatis ibidem pro oleo¹ et crisma tam pro ecclesia nostra prædicta quam pro ceteris ecclesiis nostræ diocesis quærendo ac etiam reportando. Datum, etc.

1282.
26 March.
Asks him
to send for
oil and
chrism,
which he
will con-
secrate on
Maundy
Thursday.
R. f. 47

¹ *oleo*] *olo*, MS.

CCL.

TO HIS PROCTORS AT ROME.

1282.   Frater J[ohannes], etc., procuratoribus suis in curia
 31 March. Romana, salutem, gratiam et benedictionem. Ex in-
 An ac- opinato nuper supervenit nobis quædam tempestas de
 the process episcopo Herefordensi, quem credebamus veraciter inter
 between himself omnes suffraganeos nostros obedientiorem et specialio-
 and the rem, tanquam illum quem recommendatum habebamus
 bishop of Hereford. præ ceteris invenisse, donec insinuante nobis magistro
 R. f. 144 b. J. de Pontissara, archidiacono Exoniensi, cognovimus
 eum in transmarinis partibus latitantem, per procura-
 tores suos in Curia contra nos literas apostolicas super
 quibusdam indebitis exactionibus et aliis injuriis im-
 petrare, quod postea patuit in effectu. Sed tamen
 conatus suos circa hoc cito Deus evertit. Cum itaque
 Robertus de Gloucestr' dictus le Wyse, officialis ejus-
 dem episcopi, propter suam inobedientiam contractam
 multotiens, contemptum pariter et offensam, tam per
 officiale nostrum Cantuariensem, quam per nos et
 auditores nostros fuisse excommunicationis sententia
 innodatus, nullo juris ordine prætermisso, postquam
 ipse episcopus de ultramarinis partibus redierat in
 Angliam, ubi ad nos accedens juxta Cantuariam, inde-
 que sub ovino vellere porrigena osculum, se ita nobis
 confœderavit et devota, ut nobis videbatur, promptitu-
 dine alligavit, ita quod de ipso confidebamus in omni-
 bus tanquam devotissimo et constantissimo fratre nos-
 tro. Ad hoc dicto officiali suo in sua contumacia et
 inobedientia persistente, eidem tam per officiale nos-
 trum quam per nos demandata fuit executio sententiæ
 memoratæ; et etiam quod sicut venerabilis frater nos-
 ter nihilominus adimpleret, quod officialis suus neglex-
 erat et contempsit. Ipse vero, a quo sperabamus con-
 solationem intimam reportasse, abjecto bono obedientiæ

Printed in Wilkins' Concilia, ii. 81.

quam ecclesiæ nostræ et nobis per sacramentum suum professus est, rescriptsit quod ipsam sententiam tanquam invalidam, seu mandatum nostrum contra officialem suum, seu quoscunque subditos suos exequi minime tenebatur, pro eo quod constitit ei, ut dixit, ipsum officiale ad Romanam curiam appellasse, asserens etiam nos nullam posse jurisdictionem nisi per appellationem tantum in suos subditos exercere; plures alias astutias et tergiversationes literis suis inserens, per quas se in hac parte a nostra obedientia excusabat, mandata nostra exequi expressa contradictione recusans. Quo intellecto, dolentes de dampnatione sua, et volentes eum salubribus exhortationibus ad obedientiæ bonum reducere, scripsimus eidem sæpe et sèpius ut mandata nostra prædicta exequeretur fideliter cum effectu, ne nos oporteret, licet invitox, labem tantæ inobedientiæ severitate canonica expiare: tandem convenientibus nobis adinvicem apud Lameth', et amicabiliter ex parte nostra tractantibus, petivimus ab eodem viva voce ut hoc nobis faceret, quod ipse et prædecessores sui Herefordenses episcopi nobis et prædecessoribus nostris hucusque fecerunt, et dimisso inobedientiæ vitio, rediret ad fraternalm caritatem et obedientiam, quam promisit. Demum cum nihil monitiones nostræ et amicabiles inductiones proficerent, sed magis sub columbina specie ad astutias suas et excoxitatas malitias contra nos idem episcopus se armaret, iterato eum personaliter præsentem in scriptis sollempniter fecimus ad obedientiam commoneri. Et quia adhuc in sua rebellione et malitia pertinaciter et contemptibiliter persistebat, ipsum excommunicationis sententia, exigente justitia, in scriptis fecimus innodari, qui statim ad Romanam curiam appellavit. Postmodum vero ipsam sententiam per episcopos et suffraganeos nostros per nostram provinciam contra eum mandavimus publicari. Nunc autem causas frivolas configens sed etiam blasphemias et mendacia suis appellationi-

bus immiscens, in omni astutia et falsitate progrediens facit appellations ipsas in locis publicis et sollempnioribus Angliæ, ad nostri infamiam et jurium ecclesie nostræ subversionem, non sine reatu perjurii publicari. Et hanc noveritis esse processus contra episcopum habiti plenam per omnia veritatem. Dicitur autem quod idem episcopus jam iter versus Romanam curiam arripuit, quod tamen non credimus, quia incertum est. Cum si ita sit, non publice transfretaverit, sed occulte, et dum in uno loco inveniri creditur, jam ad alia loca latenter declinans, sub vulpina pellicie se abscondit. Si autem eum ab Curiam venire contigerit, vel imprestationes fieri in præmissis, caveatis omnino ne aliquæ literæ generales audientiam sub quacumque forma transeant sine contradictione, nec literæ speciales sine convenientia judicum et locorum. Et circa hoc vigiles sitis et solliciti, quum adversarius noster prædictus astutus est, in omni gradiens falsitate. Datum apud Clyst episcopi Exon', ii. kal. Aprilis, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLI.

TO THE OFFICIAL OF THE COURT OF CANTERBURY.

[1282]
[April.]
Frater J. etc. magistro P. officiali suo Cantuariensi salutem, gratiam et benedictionem. De solicitudine vestra et diligentia circa honorem nostrum vobis regatianur plurimum, præcipue de illo libello famoso quem Robertus de Wicho, sacrilegus et excommunicatus, in nostri infamiam sub colore falsæ appellationis et fictæ prætendit. Quare discretio vestræ, de qua plenam in Domino fiduciam reportamus, quandam formam contra ipsum Robertum motu vestro, sub illo tenore vel meliore, prout vobis videbitur exequendam, in præsentibus mittimus interclusam, ut in solemnis locis et per personas quascunque, sicut magis honori nostro expedire videritis, publicetur; canonem de R. f. 181.
A. f. 44 b.

forma fidelitatis recensentes, qui dicit "non sufficit ab-
" stinere a malo nisi quis domino suo faciat bonum
" aut consilium impendere, nisi auxilium simul im-
" pendat."¹ Præterea illum maledictum sacrilegum
Robertum dictum le Wyse de Gloucestria, quondam offi-
cialem Herefordensem, per Londonienses, Roffenses et
Cantuarienses, civitates et diceceses, singulis diebus Do-
minicis et festivis faciatis solemniter excommunicari
et excommunicatum denunciari, donec adinvicem aliud
duxerimus ordinandum. Datum apud Clyst, etc.

CCLII.

EXCOMMUNICATIO OF ROBERT DE WYCHIO.

Salutem in salutis Auctore. Secundum legitimas [1282.]
sanctiones, cum appellatur, si judici a quo quis ap- [April.]
pellat, injuriam seu convicia inserit libello appellatorio,
infamia notatur non immerito sic appellans, et prout Excom-
rescripserunt divi fratres pena gravi hujusmodi est
notandum. Excommunication of Robert de Wy-
pectendus. Sacrae etiam constitutiones eum, qui apud R. f. 181.
bonos et graves diffamat mendaciter innocentem, sen-
tientia excommunicationis esse diffiniunt innodatum, et
arctius ab omnibus evitandum, donec super hoc læso
satisfecerit competenter. Robertus tamen de Wycho,
clericus, hujusmodi jurium non ignarus, dominum nos-
trum J[ohannem] Dei gratia Cantuariensem archiepi-
scopum, falso et maliciose apud bonos et graves, apud
quos extitit hactenus famæ laudabilis et boni odoris,
super diversis criminibus, defectibus et injuriis diffa-
mare præsumit. Utpote nec Deum timens nec tanti
honoris gradum debita reverentia prosequendo, ad maliti-
tiam suam nihilominus palliandam fictam appellationem
episcopi Hercfordensis nomine proponendo; cum
non sit verisimile tam nefariis ausibus dictum episco-
pum indulgere in ipsius domini nostri et omnium sibi
obsequentium ac adhærentium contemptum, immane-

¹ Decreti, pars ii., causa xxii., quest. v., c. xviii., "Quæ in fideli- | "tate sunt observanda." The quotation is not verbally correct.

præjudicium et gravamen. Propter quæ manifestum est dictum Robertum non solum in prædictæ excommunicationis sententiam incidisse, verum etiam ut ecclesiæ inimicum esse juxta evangelican sententiam publicanis et ethnicis comparandum. Et quia, canone testante, sicut caro morbo emortua, si abscissa¹ non fuerit, salutem carnis reliquæ putredinis suæ contagione corruptit, sic necesse erit Robertum prædictum, si in sua permittatur vesania prosperari, tam mendosi pernicie scandali multos inficere suæ perditionis exemplo, et ad inobedientiam ac damnationis æternæ pericula attrahere. Nos huic canceroso contagio cupientes utriusque juris, prout tenemur, salubri medicamine obviare, vobis mandamus omnibus et singulis, in virtute obedientiae et sicut favoris notam damnablem vitare cupitis, quatenus dictum Robertum cum suis complicibus et fautoribus in hac parte, in singulis ecclesiis vestrorum decanatum singulis diebus Dominicis et festivis publice et solemniter denunciatis excommunicationis sententia innodatos, ac arctius ab omnibus evitandos, donec præmissa satisfactione debita meruerint reconciliationis gratiam, et a nobis aliud super hoc receperitis in mandatis. Insuper in eisdem locis et temporibus cum solemnitate debita proponatis, ne quis a prædicto Roberto libellum famosum sub appellationis specie contra dictum dominum nostrum vel a quoque alio recipiat, prout civiliter est statutum. Et si quis erroris surreptione deceptus, hujusmodi libellum receperit, ipsum indilat destruat nulli alii propalatum. Alioquin præter favoris noxii laqueum, quem incurret, pœnas graves secundum utriusque juris regulas poterit non immerito formidare. Quid autem super præmissis feceritis, nobis citra festum Ascensionis per vestras patentes literas rescribat.

Ista fuit interclusa in proxima litera supra.

---

¹ *abscissa*] *abcissa*, R.

CCLIII.

TO EDWARD I.

Excellentissimo principi, etc., frater J[ohannes], etc., [1282.]
 cum totius hominis salute, reverentiam in omnibus et 1 April.
 honorem. Causam suborti periculi in partibus Walliae
 nostram non minus quam vestræ excellentiæ repu- Writes as
 tantes, scribimus in forma nobis dominationis vestræ desired, to
 literis insinuata et rigidius nostræ provinciæ episcopis the bis-
 universis, parati in hoc negotio et similibus opem hops, con-
 omnem et operam impendere, quam vires nostræ que- cerning the
 cunque coram Deo et hominibus sufficient exhibere. new dis-
 Et quamvis ea quæ communitati proficiunt, per Londoniensem disturbances
 episcopum nostris soleant coepiscopis de- in Wales.¹
 mandari, qui episcoporum decanus esse dinoscitur; R. f. 99.
 nos tamen majoris celeritatis processum esse in hac A. f. 137.
 parte necessarium aestimantes, majestati vestræ potius
 decrevimus ad præsens literas hujusmodi destinare,
 per imperii vestri nuncios episcopis assignandas, quos
 jam a suis sedibus credimus recessisse juxta præ-
 fixionem quam eis fecimus, ut nobis occurrant London' trium ebdomadarum post Pascha periodo revoluta,
 quam vagis nunciis eosdem requirere; præsertim quia
 indubitanter credimus ipsos ex jussu vestro mandatis
 nostris expeditius parituros. Valeat igitur et vigeat
 dominatio vestra, pro qua summo Imperatori Domino
 die noctuque assistimus, Ei preces licet fragiles et in-
 dignas, nec dignas memoria, tamen quas possumus in
 peccatoris spiritu offerentes. Datum apud Clyst juxta
 Exon', Kalendis Aprilis.

---

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 50.

CCLIV.

TO THE BISHOPS OF HIS PROVINCE.

1282.
1 April.
Orders them to excommunicate the Welsh who are disturbing the peace.¹
R. f. 78 b.

Frater J[ohannes], etc., domino R[icardo], Dei gratia Londoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum constet omnes pacis domini regis et regni temerarios turbatores incidere in sententiam excommunicationis latæ in Oxoniensi concilio ipso facto, et nobis etiam fidelibus relatibus innotescat quosdam propriæ salutis immemores Walenses, et alios eorum complices et fautores, turbationem quandam gravem, deprædationes, homicidia, incendia et alia quamplurima enormia, quæ nos ex vicinitate loci latere non possunt, contra pacem dicti domini regis de novo nequiter perpetrasse, ac de die in diem in nequiora grassari. Nos non solum reverentiæ regiæ sed et totius rei publicæ tranquillitati et commodis ac divino honori quantum in nobis est providere præcipue intendentes, mandamus vobis in virtute obedientiæ qua sanctæ Cantuariensi ecclesiæ dinoscitis vos astricatos, quatenus per omnia loca jurisdictioni vestræ subjecta, infra diœcesis vestræ limites et extra, omnes hujusmodi pacis regiæ turbatores et eis quacumque conspiratione, favore, consilio vel auxilio, clam vel palam quomodolibet adhærentes, omnibus diebus Dominicis ac festivis denuncietis et denunciari faciatis publice ac solemniter, pulsatis campanis et extinctis candelis, in excommunicationis prædictæ sententiam incidisse. Monentes insuper canonico vestros cujuscunque sint eminentiæ subditos universos, ne prætextu cujuscunque obligationis, juramenti seu fidei præstitæ corporalis, vel quovis alio modo, que omnia in præjudicium prædictæ justitiæ decernimus non tenere, prædictæ quocumque modo adhæreant aut faveant factio[n]i, sub poena

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 82.

prædicta, in quam decernimus eos incidere, si contrarium qualitercumque præsumperint attemptare. Qualiter autem præsens mandatum nostrum fueritis executi, in proxima congregazione fratrum London' secundum præfixionem ultimo factam apud Vetus Templum, nos certificare curetis. Datum apud Clyst, Exon. dioc., kal. Aprilis, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

Sub forma consimili scriptum fuit cuilibet episcopo provinciæ Cantuariensis, de verbo ad verbum, præterquam Hereford', ubi scriptum fuit decano ejusdem loci.

CCLV.

BISHOP OF BATH TO PECKHAM.

Sancto patri in Christo et domino reverendo domino J[ohanni], Dei gratia Cantuariensi archiepiscopo, totius Angliæ primati, R[obertus] ejusdem permissione Bathoniensis et Wellensis ecclesiarum minister, salutem cum omni reverentia, obedientia et honore. Tractavimus cum domino nostro rege, si sibi placeret quod dominum Almaricum de Monteforti in vestro commeatu London' duceretis. Qui nobis respondit hoc sibi nullatenus displicere, unde absque ipsius offensa poteritis vobiscum adducere ipsum illuc. Dominus vos conservet. Datum apud Peulesholte, iiiii. non. Aprilis.

[1282.]
2 April.The king
allows
Peckham
to take
Montfort to
London.¹

R. f. 79.

CCLVI.

PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS TO POPE MARTIN [IV.]

Sanctissimo in Christo patri ac domino domino Martino divina providentia etc., sui humiles et devoti frater Johannes, permissione divina etc., et ejusdem ecclesiæ suffraganei universi, cum filiali reverentia pedum oscula beatorum. Eminentia vestræ sedis, pater sanctissime,

1282.
23 April.Informs
him of the
liberation
of Amauri¹ Rymer I. 603 (Record edition).

de Mont-
fort.¹

R. f. 15.
A. f. 5.

quæ omni potentatui totius ecclesiæ dominatur, et præ cunctis principatibus et sedibus universis coruscare cernitur, sapientiæ radiis præcellentis, per venerabilem virum magistrum Reymundum Angerii, decanum Annicensem, capellatum vestrum, super liberatione venerabilis viri domini Almarici de Monte Forti, vestri similiter capellani, sua nobis nuper mandata provida deliberatione transmisit, quæ prout decuit reverenter et devote suscepimus, et ad eadem exequenda opem et operam, quam debuimus, quamque potuimus, exhibuimus efficacem. Nempe cum periculo, quod ex ipsius capellani liberatione circa turbationem regni Angliæ poterat formidari, per formam ipsius mandati prospectum utique videtur juratoriæ remedio cautionis, quam subire debebat Almaricus prædictus, pœnis nihilominus quibusdam adjectis, quas idem incurreret contra proprium jumentum veniens ipso facto; et demum in litera apostolica memorata provide suppletum fuisset, quod in quadam alia litera præcedenti quæ videlicet a domino Nicholao piæ recordationis, prædecessore vestro, super eadem emanavit materia, fuerat defectivum; videlicet, de præfati serie juramenti, non tantum ad actum et consensum, verum etiam favorem noxiū extendenda, nobisque ex ipsius magistri Reymundi decani Annicensis prædicti fida relatione, nihilominus etiam aliunde constaret, quod antedictus dominus Almaricus memoriam obligationem sibi impositam sponte suscipere, et quantum in se fuerat pollicitationem hujusmodi extitit adimplere paratus. Nos cum pace domini regis juxta mentem ipsius literæ vestræ in ipso negotio procedere satagentes, ipsum requisivimus, supplicantes eidem ut pro apostolicæ sedis reverentia nostrarumque multipliata precum instantia, liberationi plenariæ sæpedicti domini Almarici regium absque ulterioris moræ dispendio dignaretur decetero adhibere consensum, præ-

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 72, and Rymer I. 605.

cipue cum suæ turbationis et regni, quæ ex hoc poterat provenire periculo, fuisse plenarie satisfactum. Et licet evocatis plerisque principibus atque magnatibus regni sui, eorum assensibus super ista materia requisitis, nonnullorum vota et consilia obstitissent; ipse tamen rex mansuetus et Deo devotus, proprii pectoris sinceritate et ad ecclesiam Romanam pia devotione promotus, liberaliter a nobis exhortata concessit. Quod in eo tanto laudabilius æstimamus, tantoque celsiori laudis præconio ducimus attollendum, quanto ex turbatione seu rebellione Wallensium recenter in regno Angliæ suscitata, magis excitativa detentionis quam suæ liberationis a carcere procedere viderentur judicia, et verisimiliora, opinione vulgari, prodirent in medium argumenta. Propter quæ nos eidem affluentium repentes vicissitudinem gratiarum, ipsum dominum Almaricum de carceris custodia eduentes usque civitatem Londoniarum salvo deduci fecimus et conduci, ipsumque in multorum fidedignorum præsentia ad hoc specialiter vocatorum, liberatum pronunciavimus, et a carcere penitus et plenarie absolutum; ipsumque sæpefato magistro Reymundo liberum omnino fecimus assignari, et per eundem magistrum, ipsum dominum Almaricum sub securo conductu regio ad loca tuta regni Franciæ conducendum, sanctitati vestræ cum gaudio transmittimus liberatum. Fulgeat in ecclesia Dei, pater sanctissime, vestræ sanctitatis auctoritas per tempora longiora. Actum London', ix. cal. Maii,¹ A.D. MCCLXXXII.

---

¹ Maii] Wilkins' prints "Martii."

CCLVII.

PECKHAM AND HIS SUFFRAGANS.

Articuli episcoporum contra dominum.

1282. I. In primis, dictus dominus archiepiscopus, cum Complaints dioecesem alicujus sui suffraganei visitat, ipse instituit et destituit prælatos ipsius dicecesis, et causas of the exercise of the archiepiscopal jurisdiction, and of the proceeding in his court. singulas ipsius dicecesis audit, et correctiones actualiter facit ultra quam jus in visitatione metropolitica permittit, videlicet in non notoriis et occultis.

R. f. 102. II. Item, causas de facto inchoatas in ipsa visitatione, et correctiones non completas, trahit secum ubique cumque fuerit in provincia; unde subditi suffraganeorum gravantur, et eorum jurisdicatio debilitatur.

III. Item, in dicecesibus visitatis, postquam idem archiepiscopus fines dicecesium exiverit, mittit aliquos clericos de latere suo ad exercendum ea quæ ad officium suffraganei loci illius de jure pertinent in casu a jure permisso.

IV. Item, in dicecesibus aliquibus non visitatis per ipsum, quidam se gerunt pro officialibus dicti domini archiepiscopi, seu commissariis generalibus ejusdem, qui officiales foranei dici poterunt, contra formam et prohibitionem concilii Lugdunensis, super quibus pertinet sibi remedium adhiberi.

V. Item, petunt ut nullus suffraganeorum subditus per curiam Cantuariensem citari mandetur, nisi in citatorio hujusmodi causa legitima inseratur; quare sine juris offensa, et suffraganeorum præjudicio, sic possit et debeat evocari; nec tamen committatur per curiam Cantuariensem, quæ sit contra subditum suffra-

---

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 75.

ganei Cantuariensis, nisi causa hujusmodi ad ipsam curiam pertineat. 1282.

VI. Item, quod citationes et aliæ injunctiones per curiam Cantuariensem non præcipiantur, neque injungantur subditis suffragancorum, nisi in causis ipsos suffraganeos vel eorum officiales tangentibus.

VII. Item, quod per ipsam curiam non rescribatur ad simplices querelas subditorum dictorum suffraganeorum, nec rescribatur ad directas appellations interpositas a subditis suffraganeorum, ipsis suffraganeis mediis prætermissis.

VIII. Item, quod per ipsam curiam non rescribatur in tuitoriis appellationsibus, ubi ad candem curiam directe potest appellari, ut videlicet, a suffraganeis, et eorum officialibus; cum ex hoc multum derogetur episcopis, et maximum immincat et frequenter accidat periculum animarum. Ubi forsitan ad correctionem excessum proceditur contra frivole appellantes, vel ad ammonitionem a beneficiis ecclesiasticis curam animarum habentibus, quæ illicite occupant, in quibus animas damnabiliter decipiunt; cum per summariam probationem, in qua non licet contra testes excipere, vel factum episcopi justificare, vel sui officialis, tuerintur in suo maleficio vel peccato delinquentes; vel episcopus seu ejus vicesgerens necesse habet in curia Cantuariensi in principali procedere, et sic suam jurisdictionem per frivolam appellations de facili amittit; et ante aggressum principalem negotii, processus suffraganei seu sententia rite prolata revocantur per curiam Cantuariensem; et negotium principale, quod celeritatem desiderat, per plures annos multotiens protulatur, et delinquens per id tempus in sua malitia confovetur. In appellations vero directa, si secundum juris exigentiam procederetur, posset episcopus factum suum legitimate justificare, et ad ipsum remitteretur appellans debite corrigendum.

1282. IX. Item, si præmissa petitio non possit exaudiri, petunt ut concedatis saltem eis, ut in' tuitionibus suum factum possint incontinenti justificare, ut sic denegetur tuitio frivole appellanti.

X. Item, petunt ut sequestra per episcopos rite facta, si de eisdem ad curiam Cantuariensem appellari contingat, vel in ea querelam deponi per articulum ante omnia, ut est consuetum de novo faccre, nullatenus relaxentur, sed expectetur, quoisque episcopi factum suum justificant, in forma juris.

XI. Item, cum a sententia excommunicationis suffraganei per querelam aditur curia Cantuariensis vel per appellationem, et ipsa sententia per articulum ante omnia relaxetur, vel ad cautelam absolvitur ab ea, quando aliqua frivola provocatio proponitur præcessisse; petunt ut publicatio ipsius revocationis non exeat curia Cantuariensi, antequam docuerit appellans de sua legitima provocatione, vel episcopum injuste eum ligasse, quia si deficiat retrudetur, quod erit ridiculum.

XII. Item, ubi in correctionibus episcoporum, vel declarationibus ecclesiarum vacantium, seu privationibus beneficiorum, querela curiæ Cantuariensi deponitur vel forsan ad eam appellatur; non per dilationum ambages, sed de die in diem, sicut negotii qualitas exigit, procedatur.

XIII. Item, ubi appellatur a processibus episcoporum, quos faciunt ex officio contra fornicarios notorios vel manifestos, et in hoc curia Cantuariensi per appellationem vel querelam adiri contingat, et suffraganei justificationem sui processus proponant, et deinde appellans seu conquerens, cum jurisdictionem suffraganorum jam habeat ligatam per inhibitionem curiæ predictæ, suam querelam vel appellationem non prosequitur; petunt ne sua appellatio vel querela vinculum maneat iniquitatis per curiam Cantuariensem

eundem facilius dimitti seu remitti, quam fiunt
dissimilares seu remissiones in aliis causis, quæ pecu-
niariæ sunt seu alias civiles. 1282.

XIV. Item, cum appellantibus ab episcopis tuitione
concessa, et gravaminibus, quæ appellans sibi post
appellationem suam per episcopos, prout moris est,
revocatis;¹ petunt quod publicatio et executio revoca-
tionis hujusmodi non ipsis episcopis, sed aliis personis
demandetur, ne episcopus suum proprium factum, quod
bona conscientia, et juste forsitan fecerit, contra con-
scientiam et in sui vituperium denunciet revocatum.

XV. Item, si appelletur eo quod episcopus locum
incertum, videlicet ubique fuerit in sua dioecese,
terminum præfigit, vel sic subditos suos ad judicium
evocat, cum sibi jure ordinario liceat, et hactenus
observatum existit; petunt quod ad appellationem
hujusmodi nullatenus rescribatur, nec rescribendo inter
alia gravamina reputetur vel inseratur.

XVI. Item, quod inhibitum est advocatis curiæ
Cantuariensis quod non defendant jurisdictionem epi-
scoporum suffraganeorum, licet domini eorum existant
et justam habeant defensionis causam.

XVII. Item, petunt quod personæ episcoporum non
trahantur ad locum incertum, videlicet, ubique
dominus archiepiscopus vel ejus officialis fuerit in
provincia Cantuariensi; cum ex his multa proveniunt
pericula eisdem.

XVIII. Item, cum beneficiorum declaratur vacatio
per dominum archiepiscopum, ipsa beneficia, quantum-
cunque vacaverint, patronorum, episcoporum, vel capi-
tulorum suorum negligentia non probata, per dominum
archiepiscopum conferuntur; per quod jus enormiter
læditur prædictorum, et cura de facto committitur ei,
qui jus ex hujusmodi collatione non habet, et sic
animas sibi ipso periclitari contingit.

---

¹ Sic in MS.

1283. XIX. Item, gravantur episcopi et sui subditi, in eo quod ad mandatum curiæ Cantuariensis suis sumptibus propriis necesse habent partes citare, et certificatoria mittere, alioquin sola literæ traditione probata contemptores curiæ reputantur, et sic puniantur injuste super quo petunt remedium adhiberi.

XX. Item, si episcoporum negligentia in exhibenda justitia sugeratur; petunt, ut ante causarum hujusmodi principalium cognitionem, ipsa negligentia legitime declaretur.

XXI. Item, cum metropolitanus in provinciali duntaxat concilio, juxta formam sibi a jure traditam, constitutiones edere valeat; petunt ne aliqualiter secus fiat.

Responsiones domini ad articulos.

Peckham's reply to the preceding. R. f. 102 b. I. Ad primum articulum episcoporum respondet, quod hoc potest juste facere duplice auctoritate conexa in unitus; et roboratur consuetudine diutius observata.

II. Ad secundum articulum respondet quod, cum non solum sit metropolitanus in diœcese visitata, sed etiam in aliis diœcesibus suæ provinciæ, causas inchoatas in una diœcese juris suffultus auctoritate poterit terminare in alia; et hoc etiam habet de consuetudine diutius observata.

III. Ad tertium articulum respondet, quod non credit quod talia faciat, nisi quatenus sibi permittit jus, et consuetudo curiæ Cantuariensis suffragatur.

IV. Ad quartum articulum respondet, quod officiales foraneos non fecit, nec unquam talia fecit, nisi quatenus de juris consuetudine sibi est concessum.

V. Ad quintum articulum respondet, quod non est de juris necessitate, quod libellus ponatur in citatorio,

aut causa agendi; sed est cautela juris pro actore, ut
re dilatio, et ulterior deliberatio denegetur. 1282.

VI. Ad sextum articulum respondet, quod omnis fere
causa, quæ agitur coram domino archiepiscopo, sive per
querelam, sive per appellationem ad eum devolvatur,
tangit episcopos vel officiales suos per obliquum, vel
directe; præterea et hoc habet de consuetudine.

VII. Ad septimum articulum respondet, quod hoc
potest facere dupli auctoritate suffultus; et etiam hoc
habet de consuetudine, et a jure.

VIII. Ad octavum articulum respondet, quod peccant
petentes in sedem apostolicam, qui nolunt quod appellantes
tueantur, cum opprimant juste appellantes, nec
deferent appellationibus ad sedem apostolicam inter-
jectis. Præterea, si hoc archiepiscopus non faceret,
offendet summum pontificem, cuius vices gerit in hac
parte in provincia Cantuariensi, et potestatem sibi
datam negligeret, cum hoc sibi liceat tam de jure quam
de consuetudine diutius approbata.

IX. Ad nonum articulum respondet, quod passim hoc
et distinete hoc non denegatur episcopis, imo conceditur
eis proponere factum contrarium, vel mere exclusorium.

X. Ad decimum articulum respondet, quod simpliciter
per articulum non relaxantur sequestra, nisi quoad
viatica et expensas usque in finem causæ.

XI. Ad undecimum articulum respondet, quod contra
statuta domini Ottoboni, et contra formam juris est
ista petitio.

XII. Ad duodecimum articulum respondet quod,
prout possibile est, habito respectu ad multitudinem
causarum, quæ in curia Cantuariensi ventilantur, ce-
leriter proceditur, prout est possibile audienti.

XIII. Ad tertium decimum articulum respondet quod
remittitur, ubi, et quando de jure est remittendus.

XIV. Ad quartum decimum articulum respondet
quod non est honesta petitio, nec consona juri, et in
præcedenti petierunt contrarium.

XV. Ad quintum decimum articulum respondet, quod sibi sunt contrarii, cum inferius petant ab archiepiscopo contrarium sibi concedi.

XVI. Ad sextum decimum articulum respondet, quod non prohibetur eis hoc expresse, sed præcipitur eis, quod sacramentum in curia Cantuariensi præsentent.

XVII. Ad septimum decimum articulum respondet, quod superius contrarium petierunt, et ideo tanquam contrarii sibi ipsis in petitione sua non sunt exaudiendi.

XVIII. Ad octavum decimum articulum respondet, quod facti ejus et solum papam in hoc, si delinqueret, quod non est verum, haberet ultorem, et nec eis facit injuriam in hoc casu.

XIX. Ad nonum decimum articulum respondet, quod de hujusmodi sumptibus non debet multum conqueri, cum propter talia beneficia ecclesiastica sunt eis deputa.

XX. Ad vigesimum articulum respondet, quod non rescribitur, nisi legitima causa suggeratur, cuius probatio recipitur in eventu.

XXI. Ad ultimum articulum respondet, quod non intendit facere constitutiones contra juris formam.

CCLVIII.

ORDINANCES FOR THE ARCHBISHOP'S OFFICIAL.

1282.
25 April. Universis præsentem paginam inspecturis, frater J[ohannes], permissione divina, etc. Cum nuper clamosa plurimorum insinuatio nobis verisimiliter retulisset, suffraganeis nostris ac subditis eorum, quædam nostris temporibus præter conscientiam nostram, tam per auditores curiæ nostræ, quam per . . officialem nostrum Cantuariensem, necon et decanum de Arcubus London', dicti officialis commissarium, fuisse illata gravamina, quæ prædecessorum nostrorum temporibus non fuerunt,

Ordinances
for his
official,
concerning
appeals,
&c., in
conse-
quence of
the com-
plaints of

quorum tenemur et volumus vestigiis inhærere ; nos et the bis-
 nova resecare volentes, et vetera, quantum secundum ^{hops.¹}
 R. f. 145 b.

Deum possumus, temperare, pro pace venerabilium fra-
 trum coepiscoporum nostrorum, eorundemque subdi-
 torum quiete, quos cupimus intimis præcordiis consolari, mandavimus discretis viris, venerabili fratri
 domino W[illelmo] Norwicensi episcopo, magistris R.
 archidiacono Cantuariensi, G. de S. Leofardo, thesaurario
 Cycestr', A. de Hales, R. de Brandon, canonico London',
 in consuetudinibus et juribus Cantuariensis ecclesiæ
 longi temporis experientia eruditis, ut ipsi de prædictis
 diligenter inquirerent, et nos circa ipsa fideliter infor-
 marent. Quorum concilio, aliorumque prudentum inda-
 gine præmuniti, volumus et decrevimus dicta grava-
 mina in certis articulis rescindere, et ordinationem
 nostram ad perpetuam memoriam commendare.

In primis igitur, volumus et ordinamus, quod officialis
 noster Cantuariensis ad querelas subditorum fratrum
 et suffraganeorum nostrorum de cetero non rescribat,
 præterquam in casibus specialibus, videlicet in casu
 negligentiae, et in audiendis ratiociniis ab executoribus
 decedentium in provincia Cantuariensi habentium redditus,
 maneria, possessiones, et bona in diversis diecesi-
 bus nostræ provinciæ memoratae ; nec non et in aliis
 casibus, qui tam de jure quam de consuetudine, nostris
 et prædecessorum nostrorum temporibus, eidem sunt
 permissi pariter et concessi ; et si de facto in aliis re-
 scripserit, et de hoc coram ipso excipiatur, hujusmodi
 exceptio sine difficultate qualibet admittatur.

Volumus insuper et ordinamus, quod idem officialis
 ad appellations a subditis fratrum et suffraganeo-
 rum nostrorum directe ad curiam Cantuariensem,
 omisso medio, interpositas, de cetero non rescribat.
 Et si de facto rescripserit, ac de hoc coram ipso aut
 suo quovis commissario excipiatur, cum de hujusmodi
 exceptione, et ipsius effectu, competenter constiterit, de

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 77.

1282. eadem appellationis causa ulterius se nullatenus intromittant; hoc etiam temperamentum in favorem fratrum et coepiscoporum nostrorum, ac cleri et populi provinciæ Cantuariensis quietem, præmissis annexentes, quod ad querelas subditorum fratrum nostrorum prædictorum, sine conscientia nostra specialiter et expressa, et absque causa rationabili nomine nostro de cetero nullatenus rescribatur. Nos vero hoc jure nostro sic moderate absque cuiuslibet præjudicio uti intendimus, ut in nullo a prædecessorum nostrorum vestigiis discrepemus.

Sane, si contingat aliquem fratrum nostrorum fructus ecclesiæ clerici subditi sui ex causa canonica vel consueta sequestrare, et post hujusmodi sequestrum ea occasione ad sedem apostolicam et nostram curiam pro tuitione ab eodem fratre ex parte hujusmodi clerici appelletur, quanquam in curia nostra pro eodem in tuitorio negotio pronuncietur, hujusmodi sequestrum tanquam eandem appellationem præcedens, hujusmodi tuitionis obtentu finaliter nullatenus volumus relaxari. Ceterum si contingat alicui in curia nostra litiganti, per nostrum officialem, aut commissarios nostros vel suos absolutionis ad cautelam beneficium impertiri, si absolutionis hujusmodi publicatio petatur ab eodem, cum publicatio conformis esse debeat absolutioni, ne per simplicem absolutionis publicationem se gerat pro simpliciter absoluto, et ab aliis absolutus finaliter reputetur; volumus et ordinamus, quod¹ in literis super hujusmodi absolutionis publicatione in posterum obtaindis, verba illa "ad cautelam" expressius inserantur. Si autem necesse fuerit aliqua prædictis adiicare vel detrahere, vel ipsorum aliqua declarare, parati sumus in prima congregacione fratrum eis in his, et in aliis condescendere, quantum possumus, salva nostræ ecclesiæ libertate. Per hanc autem ordinationem nostram non intendimus successoribus nostris, seu ecclesiæ nostræ in aliquo derogare. In cuius rei testimonium, sigillum nostrum præsentibus duximus ap-

¹ quod] quod quod in MS.

ponendum. **Valet.** Datum apud Mortelak', vii. kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLIX.

THE OFFICIAL OF THE ARCHBISHOP'S COURT.

Articuli super quibus, ad mandatum domini archi- [1282.]
episcopi de consensu suffraganeorum suorum, domini [April.]
episcopus Norwicensis, archidiaconus Cantuariensis et
magistri Adam de Hales, Reginaldus de Brandon', et
G. de Sancto Leofardo contra nuper innovata tam in
curia domini archiepiscopi quain apud Arcus London'
congrua adhiberi remedia decreverunt.

Decision of
Peckham's
commissioners
about the
complaints
concerning
his official.¹

I. Articulus. — Licet officialis curiæ Cantuariensis R. f. 46 b.
modernis temporibus ad querelas subditorum suffra-
ganeorum Cantuariensis ecclesiæ, appellatione minime
interposita, frequentius rescriperit, quam officiales præ-
decessorum dicti patris in ecclesia Cantuariensi suis
temporibus præsidentium describere consueverunt; eo
quod constat antiquorum officialium aliquos raro, aliquos
nullo tempore, ad hujusmodi querelas rescriptsisse; de-
creverunt quod de cetero ad querelas hujusmodi nullatenus rescribatur. Et si per occupationem vel importu-
nitatem impetrantium contingat casualiter sic rescribi,
decreverunt jus revocandi domum reo per rescriptum
hujusmodi convento opem exceptionis canonicae super-
esse, si reus voluerit uti ea. Si tamen perplexitas easu-
aliter inciderit in dicecesibus suffraganeorum præmis-
sorum, quod causa emergens non poterit per unicum
episcopum seu officiale suum commode experiri; ut
quia testator aliquis moritur, habens bona patrimoni-
alia seu ecclesiastica in variis dicecesibus; decreverunt
quod officialis curiæ Cantuariensis describere potest, et
debet necessario in hoc casu, sive velit ex officio suo
exequi, quod incumbit, sive agatur jure actionis; ne

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 78.

plures episcopi seu officiales eorum de bonis testatoris hujusmodi in suis diœcesibus particulatim consistentibus separatim cognoscentes, contingat contrarias proferre sententias, et unum exequi, quod alter decrevit nullatenus exequendum.

II. Articulus.—Licet dominus Cantuariensis jure legationis valeat, ut videtur, omissis appellationibus quibuscumque, rescribere ad querelas præmissorum; potestas tamen sic rescribendi ad querelas ad officialem curiæ Cantuariensis non extenditur, eo quod extraordinaria jurisdictio legationis non includitur in jurisdictione ordinaria officialitatis, etiamsi dominus Cantuariensis in creando sibi officialem hoc fieri vellet. Ex hoc enim sequeretur absurdum, quod legatus in causis et negotiis, ac si sua potestas foret ordinaria, officialis ministerio posset uti. Propter quod decreverunt ad querelas hujusmodi non fore rescribendum per officiales curiæ Cantuariensis jure legationis superscriptæ; si tamen dominus archiepiscopus tanquam legatus rescribere voluerit, poterit utique, ut videtur, ex causa rationabili specialiter perurgente; per hoc non intendens juri suffraganeorum suorum et ecclesiarum earundem præjudicium aliquatenus generare.

III. Articulus.—Decreverunt etiam quod officialis curiæ Cantuariensis non rescribat ad appellationes interpositas a subditis suffraganeorum Cantuariensis ecclesiæ, omissis ordinariis mediis, ad sedem Cantuariensem supradictam; eo quod fieri non debet secundum jura, nec fieri antiquitus consuevit.

IV. Articulus.—Decreverunt etiam quod si appellari contingat ab aliquo suffraganeo domini archiepiscopi Cantuariensis seu officiali suffraganei directe ad sedem apostolicam, et pro tuitione ad sedem Cantuariensem, pro eo quod idem suffraganeus, vel ejus officialis, fructus seu alios proventus appellantis, in casu a jure non permisso dicitur sequestrasse: officialis curiæ Cantuariensis, seu ejus commissarius generalis, vel specialis, factum sequestrum, ob quod principaliter

est appellatum, in negotio tuitorio non relaxet; sed reservetur ejusdem sequestri confirmatio vel relaxatio in eventum cause directæ appellationis, quæ est ad sedem apostolicam interjecta, ut per judicem a sede apostolica delegatum, quid super facto sequestro fieri debeat, finaliter decernatur.

V. Articulus. — Decreverunt etiam quod quotiens causa injustæ excommunicationis ad sedem Cantuariensem legitime est devoluta, et ipse qui se injuste excommunicatum conqueritur, absolvitur ad cautelam; officialis curiæ Cantuariensis seu commissarius ipsius generalis vel specialis nullatenus demandet in partibus absoluti, si sit ad cautelam absolutio hujusmodi publicanda.¹ Vel si gratia publicationis sententiæ talis instanter et improbe postuletur, aut si ob favorem seu petentis personæ reverentiam casualiter a judice concedatur, nullatenus tamen demandetur per curiam Cantuariensem quod est absolutus, nisi cum adjectione “ad cautelam,” ne adjectionis hujusmodi prætermissa ob communionem indiscretam pariet periculum animarum.

CCLX.

PECKHAM TO CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., carissimis in Christo filiis fratri Thomæ priori et capitulo ejusdem ecclesiæ, salutem, gratiam et benedictionem. Amara nimis extitit nobis vestræ turbationis occasio, quæ tanto atrocius cor nostrum vulnerat et afflit, quanto solicitius circa stabiendam pacem inter vos laboraverimus et interposuerimus partem nostram, et jam conspicimus labores nostros perditos et impensam operam, invidente pacis inimico, minime profuisse. Et certe credebamus vos in tranquillitate vera dimisisse, fermento vetero expiato, et nos in unitatis vestræ

1282.
26 April.
Is grieved
at their
dissensions
and com-
plaints of
the prior.
Intends to
visit them
shortly.

R. f. 226.
A. f. 164.

¹ *si . . . publicanda*] sit ad cautelam absolutionem hujusmodi publicandam, B.

pace conquiescere, quem jam per vestræ dissensionis scandalæ, quæ totam provinciam concutiunt, antiquos circa vos compellitis iterare labores. Ad vos itaque in brevi proponimus accedere, quam citius imminentia negotia tolerabunt. Caveant autem accusatores seu denunciatores prioris ne, cum ipsum accusaverint seu denunciaverint, ipsimet efficiantur reprobi et inveniantur similis excessus vel deterioris nota respergi. Turpe est enim accusanti propria delatione dampnari. Rogamus autem, monemus pariter et hortamur vos fratres de capitulo universos, ut interim vos erga priorem vestrum reverenter et humiliter tanquam devoti filii habeatis, prout ex virtute obedientiæ cognoscimus vos astrictos, pacem habentes cum eo et ipse vobiscum, ut cum ad vos venerimus, quod erit quam citius poterimus, Domino concedente, de vestræ devotionis et humilitatis promptitudine gaudeamus, vobiscum in pacis plenitudine invicem exultantes, et sic illos bonaæ opinionis et famæ reformatis exemplo, quos vestra improbitas et immoderata dissensio continue scandalizat. Inhibemus insuper vobis omnibus et singulis sub poena excommunicationis ne ad aliquam dissensionem vel insolentiam manum extendere præsumatis, vel aliquam suscitare qualitercumque collusionem, discidium, seu quamlibet delaturam, per quæ possit nostrum et vestrum collegium, quod exemplum et informatio omnibus aliis esse debet, aliquatenus conturbari, vel prioris persona contra justitiam maculari, præsertim per illos, contra quos infamia exterius laborare dinoscitur, quos et religionis exilitas, ac privatæ æmulationis stimulus creditur excitare, qui etiam religionis modicæ ostendunt exterius argumenta. Scituri pro certo, quod sicut nos prioris defensionibus frivilis, si quas protulerit, favere minime intendimus, sic nec pro suspectis testimentiis ac prurientibus desideriis lascivorum aliquem proponimus condempnare. Valete in Christo semper et Virgine gloria. Datum apud Mortelak', vi. kal. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXI.

CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Prima ordinatio domini in capitulo suo Cantuariae priori et ipsi capitulo directa:—In remedium dilapidationis et oppressionis æris alieni ordinamus ad tempus, ut omnia bona exteriora et interiora, tam reddituum quam obventionum quarumcunque, tam pertinentia ad communitatem, quam certis olim officiis assignata, seu quorumcunque fratrum industria perquisita, veniant ad thesaurum; et per manus thesaurariorum recipient tam prior quam omnes obedientiarii sibi necessaria pro expensis exterioribus et interioribus, sive in cibis sive in vestibus, sive in donis sive exenniis quibuscunque; et quicumque contrarium facere præsumperit clam vel palam, per se vel per alium, quounque ingenio vel cautela, ipso facto ab administrationis officio sit suspensus.. Ab ista tantum generalitate in favorem pauperum solum excipimus eleemosynarium, cuius industriae sibi bona relinquimus assignata. In spiritualibus etiam, utpote correctione delinquentium, libertatem quam concedit regula prioris industriæ reservamus. Item, ordinamus quod sex seniores probatæ industriæ, qui nullo crimine recenter interius vel exterius sunt notati, per totum capitulum elegantur sine omni affectu odii vel amoris privati, quod eis districte præcipimus sub pena excommunicationis, quam exnunc ferimus in contrarium facientes, quorum consilio prior in agendis omnibus innitatur. Et licet regula ei concedat, auditio seniorum consilio id eligere quod sibi videtur salubrius; nos tamen pro pristino murmure excludendo, ad tempus præcipimus eidem sub pena superius lata ut ipsorum consilio et non sensui proprio innitatur. Et si quod aliud attemptaverit, ipsum decernimus esse irritum et inane. Et si aliquando priori appareat¹ non esse expediens consilium prædictorum, de communi

Ordinances by
Peckham
for Christ-
church
Canter-
bury.

R. f. 227.
A. f. 162.

¹ *apparet*] non *apparet*, R.

1282. tam prioris, quam ipsorum consiliariorum prædictorum, numerus duplicetur¹ vel amplius augeatur, et majoris partis sententia inviolabiliter observetur. Quod si et ipsa erronea priori forsitan videatur, ipsius capituli arbitrium requiratur. Quibus omnibus et singulis sub interminatione lati anathematis præcipimus, ut cessante omni affectu odii vel privati amoris, fideliter consulant priori pro utilitate communi, sicut teste conscientia consulerent, si essent crastino morituri. Quod si prædictorum sex consiliariorum aliquis procaciter et irreverenter adversus priorem se exerxit, nisi monitus se emendaverit, amoveatur a consilio, et alius in forma prædicta per capitulum subrogetur. Sine istorum autem sex consilio nulla fiat alienatio, nulla jocalium obligatio vel alia impignoratio, nullum monacho committatur aut auferatur officium, nullum contrahatur mutuum, nullus in communitatis obsequium seu quorumcunque bonorum ecclesiæ custodiam admittatur. Per ipsos etiam omnes suspecti vel inutiles ab obsequiis interioribus et exterioribus excludantur. Ad hæc autem efficacius exequenda, duos præcipimus monachos industrios et honestos assignari, qui pluries de consilio prioris et sex prædictorum circueant maneria, corrigentes fideliter corrigenda,² in dubiis semper ad prædictum consilium recurrentes. Præterea tam prior quam ceteri exeunt, expensas recipiant de thesauro, et nihil capiant in maneriis nisi emptum. Post redditum autem prior per capellanum suum rationem reddere bona fide de expensis saltem summarie teneatur, et ceteri per se ipsos. Præterea, quia absurdum est plurimum ut qui reliquerunt propria, aliena contractent, prohibemus ne aliquis monachorum res vel pecuniam in sua custodia recipiat alienas absque consilio et conscientia prædictorum, et qui hactenus receperunt, infra mensem a data præsentium eas a suis elongent mani-

¹ *duplicetur*] dublicitur, R.

| ² *corrigenda*] corrigendo, R.

bus sine fraude, nisi prædicto consilio aliud videatur : et quicumque seu in recipiendo seu retinendo contrarium fecerint, tanquam proprietarii puniantur. Firmas illas maneriorum quæ monachis committi solebant, donec plenius deliberaverimus, penitus prohibemus ; tum quia hujusmodi firmæ genus negotiationis videntur prætendere, qua non decet personam monasticam implicari ; tum quia ex hujusmodi firmis multa scandala exorta sunt ; tum quia proprietatis dampnatae multis occasio extiterunt,¹ et ideo expedit in claustro monachos remanere, quantum patitur necessitas, saltem donec scandalorum fumus foetidus patriam obnubilans sit honestioribus judiciis exsufflatus.

1282.

Canum autem et avium omnibus interdicimus vanitatem, absque prioris conscientia speciali, quando ad usum libertatis ecclesiæ talia requiruntur, et tunc fiant per servientes sœculares, et per personas nullatenus monachorum, quia nec monachum reputamus, qui ad hujusmodi spectaculum inclinat oculum, immo demoniacum certe, qui claustræ subterfugit angustias pro cernenda hujusmodi vanitate. Principes enim sunt gentium qui dominantur terræ et bestiis, et in avibus coeli ludunt, postea ad inferos descendentes. Spiritu-alium detrimentum lamentamur plurimum, et excidere in vobis divini officii honestatem, pro quo vobis præcipue exercendo ingentia et opulenta prædia a devo-tis principibus sunt collata, quibus fraudem facitis et injuste vobis usurpatis in usum bona ecclesiæ, quotiens ab ipsorum sacro proposito discordatis. Tibi igitur, prior, per obedientiam præcipimus, juxta quod habes in tremendo judicio reddere rationem, quatenus tanquam aquila pullos excitans ad volandum, super ipsos totis viribus volitando, sis ad omnia primus aspera, utpote *vigilias*² chori refectorii jejunium, in orando prolixior, in disciplina maturior, in abstinentia rigidior,

¹ Sic in MSS.² *vigilias*] *vigiliis*, MSS.

in verbis cautior, et tardior ad ea omnia quæ videntur carnis delicias redolere, in recipiendis esculentis et poculentis a cellario prædecessorum tuorum penitus inhærens vestigiis, et quibuscumque servientibus vestendis, recreationis gratia rarissime exiens, et cum exieris tibi sine omni personarum acceptione illos associans quos hujusmodi solatiis noveris indigere. Indigentiam dicimus non tantum corporalem, verum spiritualem amplius, illorum quorum fragilitas tibi amplius dinoscitur indevota, ut sic tuam innocentiam contemplantes, in personæ tuæ reverentiam hujus meritis inclinentur, cujus pietatis exemplum in sanctissimæ recordationis domino Anselmo præcessore nostro novimus præcessisse. Si quis autem fratrum a matutinis vel missa seu horis canonicas se propria temeritate substraxerit, ei omnem pitanciam subtrahi præcipimus ipsa die. Si secundo simile fecerit, sibi tam pitancia quam vinum et cervisia subtrahantur. Tertio vero, panis et aquæ jejuno flagelletur. Nec aliquis junior ponatur in officio cujuscunque administrationis donec suum reddiderit servicium competenter, nec prius ad recreations extrinsecas ducatur nisi pro necessitate corporis manifesta. Et si quis junior ad seniores fuerit irreverens vel missarum obsequia indevotus, tamdiu a promotione qualibet officiorum et ordinum repellatur, donec versa humilitatis exhibeat argumenta. Ad sedanda¹ autem scandala incontinentiæ suscitata, ordinamus ne quis monachus ad monasterium Sancti Sepulcri, Sancti Laurentii, seu ad Hospitalē Sancti Jacobi, vel quæcumque alia loca mulierum, seu ubi mulierum expectetur occursus, præsumat accedere sine prioris vel subprioris, si prior domi non fuerit, licentia speciali, et hoc pro necessitate tam evidenti quæ per alium vel loco alio expediri non valeat quoquo modo. Et si quis aliter ad prædicta loca vel

¹ *sedanda] cedanda, in A.*

similia præsumpserit accedere, vel aliter prior aut supprior dare licentiam accedendi, eo ipso ab ingressu ecclesiæ sit suspensus, donec tribus diebus jejunio panis et aquæ fuerit maceratus, et nihilominus, qui sic iverit, a claustro per annum integrum egredi non sinatur. Cum monialibus insuper intra sœpta monasterii nullus habeat colloquium, nisi in locutorio publico, vel in aula ubi omnium hominum libere est accessus, et hoc brevissimum, et solitarium nullo modo, adeo ut semper a colloquiis solitariis cum quibuscumque mulieribus caveatur. Sciant etiam universi, quod omnes monialium corruptores sententiam excommunicationis innodavimus, et mandavimus sententiam publicari. Præterea si quis, instigante humani generis inimico, ecclesiam humano semjne polluerit in aliqua sui parte, eo ipso sit excommunicationis ligatus vinculo, a qua per nos tantum absolutionis gratiam valeat obtinere. Ordinavimus insuper ut a criminibus incontinentiæ, secundum omnes suas species, furti et proprietatis, sed et mendaciis detractionis contra fratrem, et conspirationis contra prælatum, soli valeant absolvere prior et supprior, nisi forsan in mortis articulo, in quo possunt alii confessores hujusmodi gratiam absolutionis impertiri. Incontinentiæ vero nomine intelligimus sollicitationem ad peccandum et tactus impudicos, nec oscula clandestina a specie impudicitiæ credimus aliena. Ad hoc, si quis contra regulam carnes comederit, utpote sine obedientia aut necessitate corporis manifesta, ipsum secundum canonem illum, "Carnem cuiquam monacho,"¹ decernimus punendum.

---

¹ "Carnem cuiquam monacho
" nec sumendi, nec gustandi est
" concessa licentia, non quod crea- | " lis et apta monachis sestimetur,
" turam Dei. judicamus indignam, | " servato tamen moderamine pie-
" sed quod carnis abstinentia uti- | " tatis erga negligatos."
Decreti pars III. De consecr.
Dist. v. c. 32.

CCLXII.

CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

Injunctions by
Peckham
at his visitation of
Christ-church,
Canterbury.
R. f. 225 b.
A. f. 163.

Frater Johannes, etc., dilectis filiis fratri Thomæ priori ecclesiæ Christi Cantuariæ, et ejusdem ecclesiæ capitulo sanctissimo, salutem, gratiam et benedictionem. Fragilitatis humanæ conditio non solum corpora sed et spiritus humanos revolvit assidue in diversa. Ex quo contingit multiplicari delicta, et non solum impios sed et justos cadere, non solum semel sed et septies omni die. Hoc tamen distinguit reprobos ab electis, quam reprobi impietatis suæ pondere semper in deterius prolabuntur, electis vero lapsus ipse occasionaliter in bonum proficit, dum pro surreptionis macula expianda, humili se subjiciunt disciplinæ, sensus proprii pertinacia abdicata. Sane inter vos, filii carissimi, cum fuisset dudum suborta radix quædam amaritudinis, vos arborem malam per vias varias radicibus evellere laborastis. Primo quidem providentes ut prior ipse duodecim fratrum ad hoc electorum consiliis inhæreret, in omnibus ipsius monasterii gerendis negotiis, ad quod prior ipse se proprio obligasse dicitur juramento. Quam ordinationem vel conventionem seu quocumque alio nomine censeatur, nos ibidem visitationis excentes officium, invenientes esse non minus perniciosa quam periculosam monasticæ disciplinæ, revocavimus et decrevimus penitus non tenendam. Verumtamen, quia clamores ibi quosdam dilapidationis et incuriae circa temporalium præcipue regimen, contra priorem ipsum invenimus suscitatos,¹ ac te priorem petere instanter accusatorum tuorum tibi nomina revelari, ac protestantem te posse eosdem repellere ut suspectos, illos saltem quorum conatus ad tui subversionem status tendere videbantur; nos dissensionis hujusmodi volentes perniciem amputare, te priorem ac fratres singulos capituli hortabamur ut ordinationi nostræ vos subjeceretis humiliter, alterca-

¹ *suscitatos*], suscitatum, MSS.

1282.

tionibus hujusmodi penitus abdicatis, quod et fecistis corde tractabili et animo reverenti. Cujus rei gratia, tibi priori districte dedimus in mandatis ad tempus tamen, ut ex ipsa ordinationis nostræ pagina circa hoc editæ manifeste appareat, quatenus sex fratum per conventum nominatorum consilio in temporalium regimine penitus adhæreres, adjectis quibusdam conditionibus aliis quæ quibusdam difficiles videbantur. Tandem vero liquide perpendentes nec sic esse dispendio discordiæ satisfactum, prædictam formam, quæ prioris libertatem arctabat, in ipsis regulæ trainitem duximus commutandam, ut tu, videlicet prior, circa dispensationem et regimen temporalium et spiritualium regulæ adhæreas stabili firmitate, et omnia majora negotia tractes in communi, et minora coram senioribus prudentibus et expertis, nullo per malitiam excluso, quos regula sub indifferentia ad hoc præcipit evocare; et sine omnium sic vocatorum consilio aut majoris vel sanioris partis, nihil facias. Quod tibi sub poena inobedientiæ præcipimus per præsentes. Quod autem dicit regula,¹ ut auditio consilio capituli eligat abbas quod sibi melius videbitur expedire, non existimes sic debere intelligi, quod liceat tibi consiliis fratrum præponere tuæ libitum voluntatis, sed quia inter diversa et adversa consilia id teneris eligere, quod communi utilitati magis expedit secundum regulam et canonicas sanctiones. Nec enim licet prælatis ecclesiæ in sui executione officii proprio inniti sensui sed canoniciis institutis. Cetera vero quæ inter vos ordinavimus in remedium insolentiae et discursus ac consumptio-
nis bonorum, volumus saltem, donec ad vos venerimus, in suo robore permanere. Inhibentes etiam ne de cetero inter vos pars aliqua nominetur, sed omnes sitis cor unum et anima una, sicut monachi nomen sonat, et ne quis audeat inter priorem et capitulum seu fratres quoscumque maliciose discordiam seminare. Hiis autem exhortationibus nostris penas parum

¹ Regula S. Benedicti, cap. III.

applicare curavimus, quia filios gratiæ et amoris vos esse credimus, non timoris. Et insuper multos vidi-
mus per sæcula poenarum jugum præsumptione di-
rumpere, et inobedientiam suam, quod a vobis absit,
reservare æternis suppliciis puniendam. Hiis igitur,
carissimi, exhortationibus nostris sic dignemini corda
supponere, ut ad vos rejecta asperitatis virga venire
possimus in spiritu mansuetudinis et solatii mutuæ
caritatis. Valete.

CCLXIII.

To EDWARD I.

1282.
28 April.
Asks him
to set free
Richard
de Brau-
nford and
his son,
now in
prison.
R. f. 99.
A. f. 137

Excellentissimo principi domino E[dwardo], Dei gra-
tia etc., frater J[ohannes], etc., salutem in Eo per
quem reges regnant et principes dominantur. Cum nos
Ricardum de Braunford seniorem et Ricardum filium
ejus, Herefordensis dicecessis, a sententia excommunica-
tionis, cuius occasione sunt carceri mancipati, in forma
ecclesiæ absolverimus, vestræ majestati supplicamus
humiliter et devote, quatenus eosdem R. et R. pro
absolutis habentes, velitis a carcerali custodia liberare.
Conservet Dominus excellentiam vestram per tempora
longiora. Datum apud Mortelak', iiiii. kal. Maii, anno
Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXIV.

1282.
30 April.
Advice
concern-
ing a friar
who is said
to have
contracted
matri-
mony.
R. f. 182 b.

TO THE OFFICIAL OF THE ARCHDEACON OF CHESTER.

Frater J[ohannes], permissione divina, etc., dilecto
filio officiali archidiaconi Cestr', salutem, gratiam et
benedictionem. Literas vestras nobis transmissas dili-
cited genti inspeximus, et diligentiam vestram et laborem
matri- magnis præconiis commendamus, eo quod quantum
mony. secundum Deum facere potuistis, detulistis ordinis

honestati, quod et adhuc petimus ut semper hoc specialiter faciat. Et videtur nobis secundum quod testes videntur deponere, quod dictus Hugo nullatenus cogendus est ad dictam mulierem de qua agitur per ecclesiasticam censuram redire, cum testes non depontant de carnali copula dictum contractum matrimonium subsecuta. Et si fama super hoc aliquo modo laborat, cum sola fama nullatenus probationem inducat, sibi purgatio indicatur extra judicium, ne videatur fieri præjudicium mulieri negotium prosequenti. Et si legitime purgaverit, ipsum ab impetitione dictæ mulieris penitus absolvatis, mulieri super hoc perpetuum silentium imponentes. Si vero de carnali copula non possit taliter se purgare, est restituendus procul dubio mulieri, et hoc caute, ut religionis scandalum quantum fieri poterit evitetur. Et hoc dicimus secundum forum ecclesiæ militantis. In foro autem conscientiæ, una cum gardiano Cestr', prædicto Hugoni, si cognovit prædictam mulierem, suadeatis etiam si probari non possit, quod redeat ad ipsam, habiturus eam de cetero pro uxore; sciturus quod aliter frusta ferret religionis habitum contra evangelicas sanctiones, quibus cavetur ut quos Deus conjunxit, homo non audeat separare. Ponamus insuper quod mulieri sub specie contractus intenderit illudere, et absque consensu in matrimonium suam in ea explere corporis voluptatem. Credimus tamen quod tutius faciet ad mulierem redendo, quam fraudavit marito, quam in religionis habitu remanendo, quoniam non dimittitur peccatum nisi restituatur ablatum. Ad quod eum ligat fides præstata corporalis, si, ut dictum est, carnalis copula sit secuta. Hoc autem dicimus, nisi forte mulier induci valeat ut ipsa velit in religionis habitu Domino perpetuo deseruire. Literas etiam vestras cum libello vobis remittimus præsentibus interclusas. Valete. Datum apud Mortelak', pridie kal. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXV.

To EDWARD I.

1282.
1 May.
Asks him
to order
the arrest
of David
de She-
venok.
R. f. 99.

Excellentissimo principi, etc., salutem in Eo per quem reges regnant et principes dominantur. Excellentiae vestrae notum facimus per praesentes, quod David de Shevenok', clericus, Roffensis dioecesis, majoris excommunicationis sententia auctoritate nostra innodatus, per quadraginta dies et amplius animo indurato perseveravit in eadem, et adhuc perseverare non formidat, claves ecclesiæ contemnendo, in non modicum animæ sue periculum, et aliorum perniciosum exemplum. Quocirca excellentiae vestrae humiliter supplicamus quatenus, cum sancta Dei mater ecclesia non habeat ultra quid faciat, ad captionem ejusdem majori et vicecomitibus London' et domino Stephano de Penecestr' juxta vestri consuetudinem rescribere velitis, ut quem Dei timor a malo non revocat, ecclesiastica saltem coercent disciplina. Conservet Deus excellentiam vestram per tempora longiora. Datum apud Mortelak', kal. Maii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ iiiii.

CCLXVI.

To CARDINAL [GAETANO].

[1282.]
1 May.
Has not
given a
benefice to
B. de Fe-
rentino, as
he cannot
speak
either
English,
or Latin.
R. f. 65 b.
A. f. 13 b.

Reverendo in Christo patri Benedicto, Dei gratia Sancti Nicholai in Carcere Tulliano diacono cardinali, frater J[ohannes] etc., cum omni honore et reverentia paratam ejus beneplacitis voluntatem. Si recolitis, reverende domine, cum a curia recessuri sanctæ memorie domino Nicholao, summo pontifici, proponeremus petitiones nostras, hanc ceteris adjungentes, ut cum sola haberemus beneficia presbyteralia, de disponendis diaconalibus et subdiaconalibus, gratiam nobis ficeret; ipse dilationis responso praestito, de hac nobis gratia spem dedit, pro-

cessu temporis exhibenda. Quod si factum fuisset, possemus amicos nostros facilius et liberius honorare. Nunc autem exceptis quatuor præbendis, quia sola beneficia quibus cura animarum est annexa, in nostræ habemus ecclesiæ potestate, cogimur divini auctoritate imperii et sacris canonum institutis, tales in curis hujusmodi collocare, qui sciant, velint et valeant regimini intendere animarum, et id ipsum nos facere circumspecte cogunt æmolorum oculi, quibus ut signum sumus expositi ad sagittam, qui etiam libenter ea quæ innocenter facimus, coram Deo depravant nequieret et invertunt. Proinde, domine carissime, magistro Bartholomæo de Ferentino nondum providimus in beneficio, quoniam, ut nobis dicitur, non solum linguæ Anglicanæ inscius est, verum etiam satis literaliter loqui nescit. Intelleximus insuper quod ipse penes reverentiam vestram et alios amicos nostros in curia conatus est contra Deum et veritatis testimonia lœdere famam nostram. Propter hoc et quædam alia majoris ponderis quam sunt ista, ei distulimus hactenus providere. Quia revera adhuc sine gravi scandalo hoc facere non possemus. Præterea tam raro occurrit nobis opportunitas beneficia hujusmodi conferendi, quod illis qui nostris et ecclesiæ nostræ insistunt negotiis, obsequiis non sufficimus providere. Igitur, reverendissime domine, super omissis nostram habere dignemini innocentiam excusatam, qui parati sumus, teste conscientia, vestris plus parere beneplacitis quam vos nobis aliquid imperare. A vobis enim suscepimus innumera solatia et honores. Et circa præmissa nobis consilii vestri velitis insinuare solatum, cui toto corde cupimus inhærere. Custodiat Dominus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum kal. Maii.

CCLXVII.

TO THE BISHOP OF LONDON.

1282.
2 May.
Desires
him to ex-
communi-
cate the
Welsh
rebels and
their ad-
herents.¹
R. f. 79.
A. f. 35.

Domino London' et per ipsum ceteris suffraganeis contra Wallenses.

Frater J[ohannes] etc. venerabili fratri domino R. Dei gratia episcopo London', salutem et fraternæ caritatis continuum incrementum. Cum nuper nostris insonuisset auribus inconsideratum populum Walensium, Dei timore postposito, in sacro tempore Dominicæ Passionis a pace et subjectione illustrissimi principis ac domini Eadwardi, Dei gratia regis Angliæ, rebellione temeraria recessisse, mandamus vobis ac ceteris coepiscopis nostris ut omnes hujusmodi tranquillitatis regni et ecclesiæ turbatores denunciaretis et denunciari faceretis, in sententiam excommunicationis latæ in Oxoniensi concilio incidisse; monentes insuper universos curæ vestræ commissos, cujuscunque existant eminentiæ, ne prætextu cuiuscunque obligationis, juramenti seu fidei præstite corporalis, seu conspirationis quacumque astutia foedante, illi aut simili factioni præstent auxilium, consilium vel favorem, sub poena prædicta, in quam si monitioni canonice non paruerint, incident ipso facto. Verumtamen fidedigno relatu intelligentes mandatum nostrum non fuisse hactenus cum debita diligentia publicatum, ac Walenses ipsos in sua temeritate persistere, quorundam aliorum, ut creditur, occultis favoribus animatos, vobis mandando præcipimus iterato, ac per vos nostræ provinciæ suffraganeis universis, quatenus prædictos malefactores per omnia loca jurisdictioni vestræ subjecta infra diæcessis vestræ limites et extra, et omnes hujusmodi pacis regiæ turbatores, et eis quacunque conspiratione, favore, consilio vel auxilio clam vel palam quomodolibet adhærentes, omnibus diebus Dominicis ac festivis denuncietis et denunciari faciatis publice ac solemniter, pulsatis campanis et extinctis candelis, in excommunicationis prædictæ sententiam incidisse.

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 82.

Qualiter autem hoc nostrum mandatum fueritis executi,
nobis constare faciatis infra festum Sanctæ Trinitatis
per literas vestras patentes, harum seriem continentest.
Datum apud Mortelak', vi. non. Maii, anno Domini
MCCLXXXII, consecrationis nostræ iv.

CCLXVIII.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi domino Edwardo, Dei gratia ^{1282.}
etc., frater J[ohannes] permissione divina etc., salutem ^{10 May.}
in Eo per quem reges regnant et principes dominan-
tur. Excellentiae vestrae notum facimus per præsentes,
quod dominus Thomas de Leukenore, miles, ad in-
stantiam decani et capituli S. Pauli London', majoris
excommunicationis sententia auctoritate ordinaria, exi- R. f. 99 b.
gente justitia, innodatus, in eadem sententia per xl.
dies et amplius jam stetit, et adhuc perseverat animo
indurato, claves ecclesiæ dampnabiliter contemnendo,
in animæ suæ periculum, dictorum decani et capituli
præjudicium, et aliorum perniciosum exemplum. Cum
igitur ecclesia Dei ultra quid faciat non habeat in
hac parte, vestram regiam majestatem duximus depre-
candam, quatenus ad ipsius malitiam convincendam,
quod vestrum est in hac parte juxta regni vestri con-
suetudinem exercere velitis, per invocationem brachii
sæcularis, ut quos timor Dei a malo non revocat, sæcu-
laris saltem severitas cohipeat a peccato. Conservet,
etc. Datum apud Mortelak', vi. id. Maii, anno Domini
MCC. octogesimo secundo.

Asks
him to
order the
arrest of
Sir Thos.
de Leu-
kenore.

CCLXIX.

TO THE PRIOR OF ST. JOHN'S.

1282.
 10 May.
 Complains
 of his
 exercising
 rights in
 the manor
 of Halewe
 to which
 he is not
 entitled.
 R. f. 3 b.

In Christo sibi carissimo fratri Willelmo de Henle, priori Hospitalis Jerosolymitani in Anglia, frater J[ohannes] permissione Divina, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Cum maneria de Erde et Halewe, de nobis teneantur in capite per feoda militaria, et catalla fugitivorum et dampnatorum, visum franchi plegii et emenda assise panis et cervisiae fractæ, et omnia alia jura regalia prædecessores nostri archiepiscopi Cantuarienses habuerint et exercuerint per ballivos suos in maneriis eisdem plene et libere sine aliqua contradictione, donec per fratres vestros et custodes manerii vestri de Sucton ipsa regalia in nostrum et ecclesiæ nostræ præjudicium non modicum et gravamen tempore vacationis et guerræ occupata essent et maliciose subtracta de tenentibus de Halewe, nosque adhuc eadem regalia et libertates habeamus et exerceamus plene in manorio de Erde, quod caput est de Halewe, cuius tertiam partem habeas in feodum, et duas partes ad terminum certum qui jam quasi præteriit, sicut pro certo a viris intelleximus fidedignis; dilectionem vestram, de qua plene confidimus, et quam nobis injuriari velle non credimus ullo modo, amicabiliter exoramus, quatenus dicta regalia et jura nostra per vestros occupata et subtracta, ut præmittitur, quæ codem jure nobis debentur in membro sicut ea in capite obtainemus, nobis velitis restituere et ab hujusmodi subtractionibus illicitis amodo desistere propter Deum, ut libertatibus et juribus nostris in prædictis maneriis sine impedimento vestro aut vestrorum uti libere valeamus. Caventes ne cum injuria nostra lædatis in aliquo nostræ ecclesiæ libertates, sicut et vestras in nullo lædere intendimus aut turbare, ne inter nos et vos aliqua possit dissensionis materia

suboriri. Quid autem super hiis facere decreveritis,
nobis si placet absque morosa tarditate aperte et fide-
liter rescribatis. Datum apud Mortelak', vi. id. Maii,
anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis
nostræ quarto.

CCLXX.

To [GODFREY GIFFARD], BISHOP OF WORCESTER.

Wygernensi episcopo. Fraternitatis vestræ literas
recepimus plurimum continentes præjudicij sub verbo-
rum specie mansueta. Scribitis enim quod nos priorem
et conventum Lanthoniæ ad suggestionem ejusdam
presbyteri, ad nostram fecimus præsentiam evocari,
cum causa illa ad nos per appellationem vel alium
modum legitimum non fuerit devoluta, adjientes
quod causa ipsa coram vobis pendeat indecisa, quod A. f. 67 b.
procul dubio illis latuit, ut credimus, qui auctoritate
nostra ad querelam presbyteri rescriperunt. Adjun-
gitis etiam nos in quadam cedula vobis missa non
revocationem gravaminum sed aggravationem potius
destinasse. Ex quo verbo satis perpendimus qualiter
juratam Cantuariensis ecclesiæ juribus obedientiam in-
tenditis observare. Scribitis etiam, quasi nos concutere
cupientes, vos sapientes consuluisse Romanæ Curiæ,
super juribus vestræ ecclesiæ per nuncium specialem.
Nos autem Christi Domini auxilium invocantes, ac
confidentes in meritis sanctorum Cantuariensis ecclesiæ
patronorum, speramus conatus vestros contra nostræ
prædictæ ecclesiæ libertates non sine animæ vestræ
periculo fore in nihilum redigendos, quos credimus
Illum qui in cœlis habitat subsannare. De vocatione
autem prædicti prioris facta ante ultimam congrega-
tionem nostram dissimulavimus ad præsens pro pace
aliorum fratrum nostrorum, quos nolumus offendere,
nec factam eis gratiam revocare. Volentes vos scire

1282.
11 May.

Asserts his
right to
hear the
appeal in
the case of
Lanthony
priory.

R. f. 79.

z 2

quod circa subditos vestros eo utemur jure ecclesiæ nostræ libentius, quo vos cernimus contra ipsam caput ex parte erigere, reverentia vestra salva. Valete, etc. Datum apud Mortelak', v. id. Maii, anno consecrationis nostræ quarto.

CCLXXI.

TO THE PRIORRESS OF STRATFORD.

1282.   Frater J[ohannes], etc., dilectæ in Christo filiæ . . .
11 May. priorissæ de Stratford, salutem, gratiam et benedictionem. Jam pluries tibi scripsimus juxta ecclesiæ nostræ auctoritatem, ut Isabellam filiam Roberti Bret, civis London', bonæ indolis juvenculam, reciperes in tui monasterii moniale, et ipsam sic receptam, regularibus faceres instrui disciplinis. Quod spretis mandatis et monitionibus nostris hucusque facere noluisti, frivolas excusationes prætendens, quare non potes ut asseris nostris in hac parte beneplacitis assentire; vide-licet quod dicta Isabella defectum patitur in ætate, cum propter minoritatem hujusmodi habilior sit et capacior ad discendum et recipiendum ea quæ tui ordinis respiciunt disciplinam. Allegas etiam quod monasterium tuum monialibus et sororibus atque debitibus plurimum oneratur, cum prædictæ puellæ in tuum collegium admissio magis honoris tibi daret quam oneris, per hoc quod exinde tibi multiplicares amicos et benefactores præcipios, possesque in tuis negotiis confidere de nostro patrocinio speciali. Certe non videmus quod excusationes tuæ in hac parte sint legitimæ vel etiam admittendæ, quas omnino frivolas reputamus. Quocirca tertio te monemus et in Domino exhortamur, tibi nihilominus in virtute obedientiæ et sub poena excommunicationis, quam exnunc in te, si nostris mandatis non parueritis, ferimus in hiis scriptis, firmiter injungendo mandantes quatenus collegium

Cannot accept her excuses for not receiving Isabella Bret.

R. f. 188.

tuum ad nostra inducens beneplacita, quod hucusque temere distulisti, effectu celeri studeas adimplere, non credens quod tu sola sis ab hiis exempta, quæ ceteræ fecerunt et faciunt nostræ provinciæ moniales. Quid autem super hiis facere decreveris, nobis fideliter rescribas per præsentium portitorem. Datum apud Mortelak', v. id. Maii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXII.

To B[ERNARD DE LANGUISELLO] BISHOP OF PORTO.

Reverendo in Christo patri ac domino B. Dei gratia episcopo Portuensi, frater J[ohannes], etc., cum omni reverentia et honore, paratum ejus beneplacitis famulatum. Illud gratuitum præ ceteris ac divinus beneficium esse dinoscitur quod nec prævenitur meritis, nec familiaritatis attractu, nec saltem præparatione notitiae corporalis. Proinde, reverendissime domine, benevolentia vestræ ad quantas possumus gratiarum assurgimus actiones, pro eo quod, sicut scribente nobis devoto nostro magistro J[ohanne] de Pontissara archidiacono Exoniensi, modicitatem nostram, intuitu Altissimi, geritis commendatam, compatientes illis in quas incidimus calamitatibus, ab Jerusalem in qua diu tranquille viximus in Jericho descendentes. In procuratione igitur ecclesiasticorum negotiorum, quasi cæcus in specula constituti, supplicamus benevolentia vestræ, quæ ad nos et similes miseros solo caritatis pondere inclinatur, quatenus ecclesiæ nostræ negotia, quatenus Altissimo sunt accepta, amplecti dignemini in visceribus gratiæ specialis, et nobis in omnibus quæ vestræ reverentia sunt accepta, sicut devoto filio imperare, qui et si faciei vestræ non meruimus notionem, ex regulis tamen æternis suavissimi odoris vestri rumoribus excitatis, magnam sanctitatis vestræ concepimus imaginem,

1282.
12 May.
Asks him
to look
after the
interests of
the see of
Canter-
bury.
R. f. 15.
A. f. 5 b.

quam nulla vobis poterit intercapedo corporis vel temporis abolere. Custodiat Dominus incolumentem vestram ecclesiæ suæ per tempora longiora. Scriptum *iv*.
id. Maii, A.D. MCCLXXXII.

CCLXXIII.

TO CARDINAL GLUSIANO DE CASATE.

1282. Reverendo in Christo patri ac domino Comiti Dei
 12 May. gratia tituli Sanctorum Petri et Marcellini presbytero
 Asks for cardinali, frater J[ohannes], etc., cum reverentia et ho-
 his favour in matters concerning his see.
 Complains of de- traction.
 R. f. 15 b. A. f. 125 b. nore paratam ejus beneplacitis voluntatem. Non impru-
 denter gratia expectatur juxta Evangelicas sanctiones
 a fonte illo a quo gratia noscitur derivata. Sic enim
 consuevit pietas Salvatoris subsequentem gratiam gra-
 tum utique facientem minoris gratiæ beneficio præve-
 nire. Quia igitur paternitatem vestram absque palpa-
 tionis oleo magnæ participationis divinæ bonitatis ex
 certis indiciis, quæ vidimus et audivimus, credimus
 esse participem, experti gratuitæ societatis vestræ cum
 essemus in Romana curia laborantes, securi ad vos
 recurrimus, gratiam pro gratia secundum evangelica
 oracula fiducialiter præstolantes, rogantesque humiliter
 quatenus ecclesiæ nostræ negotia habere dignemini
 gratiouse intuitu Altissimi commendata. Non obstante
 cujusdam Mediolanensis malitia, qui nobis ex radice
 carnis et sanguinis quantum potuit verbis detractoris
 tam in Anglia quam in Curia nisus est patulis rictibus
 derogare. Modicitati autem nostræ imperare dignemini
 si quæ sint quæ per nostrum ministerium valeant
 expediri. Custodiat Dominus sanctitatem vestram ec-
 clesiæ suæ per tempora longiora. Scriptum *iv*. idus
 Maii, anno Domini MCCLXXXII.

CCLXXIV.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

Frater J[ohannes], etc., venerabili in Christo fratri ^{1282.}
 domino S[tephano], Dei gratia Cycestrensi episcopo, ^{13 May.}
 Desires
 salutem et sinceram in Domino caritatem. Licet col- him to ad-
 latio ecclesiae de Bygeneure, propter negligentiam pri- mit W. de
 oris et conventus Lewensis, patronorum ejusdem, quos Chyatham
 nec facti nec juris ignorantia potuit excusare, sit ad to Bignor
 nos hac vice canonice devoluta, volentes tamen ad church
 preces dominæ reginæ, Willelmo de Chyatham, exhi- at the
 bitori præsentium, gratiam facere specialem, fraterni- queen's
 tati vestræ committimus et mandamus, quatenus non request.
 obstante jure nostro in hac parte, cui ad præsens
 cedimus, eundem Willelmum ad præsentationem dic- R. f. 79 b
 torum patronorum caritatis intuitu admittatis ad ec-
 clesiam prædictam, si aliud canonicum non obsistat.
 Valete in Christo et Virgine gloria. Datum apud
 Horslegh, iii. idus Maii, anno Domini MCCLXXXII.,
 consecrationis nostræ iiiii.

CCLXXV.

TO THE COLLECTORS OF THE SUBSIDY.

Frater J[ohannes], etc., universis collectoribus quintæ- ^{1282.}
 decimæ domino regi concessæ per Cantuariensem dice- ^{19 May.}
 cesem et alia nostra jurisdictioni subjecta con- Orders
 stitutis, salutem, gratiam et benedictionem. Mandamus them to
 vobis quatenus mandatum domini regis super assigna- send the
 tione et liberatione quintædecimæ prædictæ vobis money to
 directum curetis in omnibus adimplere. Caventes the mer-
 sollicite ut collecta pecunia per visum et testimonium chants of
 atque consilium dilecti filii Johannis de Berewyk', Lucca at
 clerici domini regis, et nuncii ad hoc missi, sub debita London.
 securitate, ita quod imposterum nobis aut vobis peri- R. f. 99 b
 culum imminere non possit, Lucanis mercatoribus

liberetur. Quod si dominus rex vobis super hoc non rescripsert, quod non credimus, noveritis nos suas literas recepisse ut de consilio dicti clerici sui, cui super hoc credi vult, collecta pecunia quintædecimæ usque London' deportetur, et ibidem per visum et testimonium ejusdem clerici præfatis mercatoribus liberetur. Quid autem super hoc feceritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum apud Slindon', xiii. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXXVI.

TO HIS TREASURER.

1282.
19 May.
Orders
him to
provide an
escort for
the money,
if the
sheriff of
Kent
desire it.
R. f. 99 b.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Th. thesaurario suo Cantuariensi salutem, gratiam et benedictionem. Mandamus vobis quatenus, si necesse fuerit conductui vicecomitis Canciae ad deferendum collectam quintamdecimam usque London' de nostro conductu providere, talibus de nostris fidelibus, de quibus plene possimus confidere, conductum hujusmodi nostro nomine committatis; ut nobis circa hoc non possit periculum aliquod imminere. Quod si dixerit J[ohannes] de Berewyk et vicecomes non oportere conductum nostrum addere, nolumus propter hoc ex parte nostra aliquis fatigari. Quid autem super hoc feceritis, nobis rescribatis per præsentium portitorem. Valete. Datum ut supra in proxima litera.

CCLXXVII.

TO THE BISHOP OF CHICHESTER.

1282.
20 May.
Requests
him to
compel the
rector of

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino . , Dei gratia Cycestrensi episcopo, salutem et fraternæ caritatis in Domino continuum incrementum. Conquæ rentibus nobis domino Henrico de Chikehulle, milite,

ac aliis parochianis capellæ de Belesham nuper rece- Bilsham
pimus, quod cancellus dictæ capellæ ruinosus est, ac chapel
etiam male coopertus,¹ quem rector ejusdem reparare to repair
pluries monitus et requisitus hactenus, ut afferatur, non the
curavit, licet fructus et obventiones omnes ad dictam chancel.
capellam spectantes percipiat, et de eisdem disponat R. f. 79 b.
pro sua libito voluntatis. Quocirca fraternitati vestræ
mandamus quatenus, si est ita, rectorem dictæ capellæ
moneatis et efficaciter inducatis, ut dictum cancellum
infra certum terminum a vobis sibi assignandum
decenter reparet et emendet, alioquin ipsum ad hoc,
si necesse fuerit, per censuram ecclesiasticam compella-
tis. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum
apud Slyndon', xiii. kal. Jun., anno Domini MCC.
octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLXXVIII.

To EDWARD I.

A treshaut prince e seynur, Edward Deu grace rey [1282.]
de Engletere, seynur de Irlaunde, e duc de Aquitaine, 22 May.
frere Johan par la suffraunce Deu erceveke de Cant', Interces-
primat de tut Engletere, saluz en graunt reverence. Amauri de
Sire, sachez ke nule gemme ne resplent taunt cler en Montfort.²
dyademe cume pite e misericorde en quer de prince
la ou reysun sa accorde. E pur ce, sire, nus requeruns
vostre seynurie, si cum nus feymes de buche en vostre
chateau de Devises, ke vus la bunte ke vus avez fete
pur loneur de Deu e de seynt eglyse, a sire Amorri
vostre cousin, vuyllez acumplicr par le receure pleynement
en vostre grace. E ce sire requeruns nus pur ce ke
nus quiduns ke mut de prudes hummes en priserunt
myauz e amerunt vostre hautesce. E pur ce ke nus

¹ coopertus] chooperius, MSS. | ² Printed in Wilkins' Concilia, ii. 72

avuns entendu par les paroles al avaunt dit Aumorri
ke il ne vint pas ove sa soreur pur demurer en Gales
ne pur blemir vostre honeur en nule maniere. E pur
ce ke tut deist il anguoissuses paroles en la prisun
cuntre nus e plusurs autres, nus navuns pas entendu
par ceus ke le garderent ke il unkes deist sibin nun
en dreyt de vostre seynurye. E pur ce ke nus creuns
en bone foy taunt cumme nus povuns ses paroles
entendre, ke il vus beye a porter honeur sulum sum
poer; sire, pur Dieu de ceste humilite ke nus avuns
meynte foyz en vous truvee, vus priuns ke il pusse
sentir ke nos preyeres ly eyent valu, kar nus quiduns
en bone foy, ke si il beyet a mal, il ne travaylleret
pas taunt pur aver vostre grace come il fet. E se il
aveneyt ke il feust desnatureus ver vostre bunte, nus
james pur li ne nus entremettruns plus. Ovekes èo,
sire, pur acumplir la bosoigne de sa deliverance, nus
enveames sire Jan le portur de cetes lettres, ke nus
enveuns a vous pur dire vous la cumplissement de la
bosoigne, qui Deu merci est bin e belachevee, e du
serement fet nus vus enveyums les lettres. Sire, Deu
gard vous e vos amis e abesse le boban de vos enemis
par sa grace e par sun poer.

Ceste lettre fu escritte a Slyndone, la Surveylle de la
Trinite.

CCLXXIX.

To ADAM DE HALES, HIS OFFICIAL AT WINCHESTER.

1282.
23 May. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Adæ de
Appoints Hales, officiali suo Wytoniensi sede vacante, salutem,
R. de Lacy gratiam et benedictionem. Licet officium tibi commis-
to succeed sum, quantum scire possumus, laudabiliter et honeste
him, but desires hucusque fueris executus, quia tamen præsentia tua
him to at- multipliciter indigemus, quam nobis magis credimus
tend to the collection profuturam, te a prædicto officialitatis onere per præ-

sentes absolvimus, mandantes ut visis literis ad nos of the sub-
 cum pannis et libris omni excusatione cessante venire ^{sidy.}
 non tardes. Providimus enim de uno officiali in dicta ^{R. f. 146 b.}
 Wyntoniensi diœcese, per quem volumus præsentis
 vacationis tempore officialitatis officium exerceri. Hanc
 autem revocationem pro honore tuo ex causa speciali
 et necessaria facimus, sicut tibi cum ad nos veneris
 viva voce curabimus intimare. Volumus tamen ut adhuc
 circa negotium quintædecimæ domino regi concessæ,
 donec saltem de præterito tempore pecunia colligatur,
 intendas, de nullo alio quod ad officialitatem Wyntoni-
 ensem pertineat de cetero intromittens. Et si aliqua
 sint prædictum negotium quintædecimæ tangentia quæ
 tractum temporis requirant, ea magistro Roberto de
 Lacy, quem tibi in officialitatis officio subrogamus, cui
 etiam tradere non differas sigillum officii ejusdem, com-
 mittas, eum circa illa taliter instruendo ne ex hoc
 possis argui in futurum. Valete. Datum apud Slyndon',
 x. kal. Junii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXX.

TO THE BISHOP OF LLANDAFF.

Frater J[ohannes], etc. venerabi in Christo fratri ^{1282.}
 domino . . Dei gratia episcopo Landavensi, salutem et ^{28 May.}
 sinceram in Domino caritatem. Quoniam processum
 vestrum circa admissionem dilecti filii Roberti de Hamme,
 ad ecclesiam de Keyrewent, vestræ dicecesis, et amo-
 tionem Willelmi de Sancto Andrea ab eadem, exigente
 justitia duximus confirmandum, fraternitati vestræ, de
 qua plenam in Domino reportamus fiduciam, committi-
 mus et mandamus quatenus juxta processum vestrum
 habitum in hac parte officium vestrum libere et viri-
 liter exequamini, non obstante aliqua inhibitione . .
 officialis nostri Cantuariensis circa hoc, si quam vobis
 fieri contigerit, quod ne faciat ei specialiter inhibemus,

decernentes irritum et inane siquid contra hoc præsumperit attemptare. Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII. consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXI.

TO THE BISHOP OF EXETER.

1292.
28 May.
Commission to inquire about the conduct of the arch-deacon of Cornwall and the vacancy of Eglosheyre church.¹
R. f. 147.

Frater J[ohannes], etc., Exoniensi episcopo, salutem et sinceram in Domino caritatem. Tanto diligentius ex injuncto nobis officio ad corrigendos subditorum excessus tenemur assurgere, quanto damnabilius est eorum offensas deferre incorrectas, contra quos si de notoriis excessibus taceatur. Nobis siquidem Exoniensem dicecesem nuper visitantibus, de archidiacono Cornubiæ super variis excessibus ad aures nostras frequens clamor pervenit. Et quamquam super eisdem quæ contra eum notoria invenimus, ei concesserimus auditores; ipse tamen in propriæ salutis dispendium præfatos excessus configens non notorios, religionem corundem, sicut ex plurim accepimus insinuationibus, purgationem sibi judici circumveniendo, nequiter procuravit, cum culpa delinquentis notorie quantumque sub conflictæ purgationis umbraculo, sententiam justi examinis effugere non debeat, quia tanto graviora sunt peccata, quanto eis supervenit justitia simulata. Quocirca fraternitati vestræ, de qua plenam in Domino fiduciam reportamus, vices nostras committimus in hac parte, ut super articulis in nostra visitatione traditis, quos vobis sub sigillo nostro transmittimus, et præcipue super vacatione ecclesiæ de Eglosheyl, et ejusdem collationis devolutione per lapsum temporis ad superiorem, secundum Lateranensis concilii statutum, meram veritatem inquiratis, et sine dissimulationis

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 83.

scrupulo, si in excessibus hujusmodi eundem inveneritis culpabilem, prout honestati congruit episcopali, deliberatione provida procedatis; eidem pro demeritis poenam canonicam infligentes; præsertim ut ecclesiis et personis in forma canonica satisfaciat spoliatis. De ecclesia autem prædicta de Eglosheyl, si eam de jure vacare cognoveritis, non obstante si ad nos per lapsum temporis sit ejus collatio devoluta, provideatis, sicut vobis aliis literis nostris demandamus. Ad quod vobis, quantum in nobis est, tenore præsentium plenam facultatem committimus, cum coercionis canonicae potestate. Valete in Christo semper et Virgine gloria. (Interlineantur "notoric" et "in forma canonica," ante consignationem.) Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCCLXXXII, consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXII.

To THE DEAN OF ARCHES.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . decano de Arcubus, London', salutem. Cum dominus Henricus de Chikehull', miles, quandam aream in civitate Cœstr' priori et fratribus Sancti Augustini London' dum conditionaliter concessisse, scilicet si iidem fratres eandem aream ad usus suos possent licite retinere, postmodumque inventum fuerit per facti evidentiam, quod dicti fratres ipsam aream non poterant jure refragante possidere, pro eo quod a loco Fratrum Minorum civitatis ejusdem contra eorum privilegia eis ab apostolica sede indulta per centum quinquaginta cannas non distabat, cuius occasione iidem fratres Sancti Augustini prædictam aream militi restituerunt antedicto, cartas tamen feoffamenti sine causa rationabili, ut dicitur, penes se retinentes, prout alias ex ipsius militis suggestione recepimus. Super quo præfatus miles volens sibi præcaveri in futurum, nobis

1282.
28 May.
Orders
him to
compel
the Austin
friars to
return the
deed of
feoffment
of certain
land
granted
to them
which
they can-
not hold.
R. f. 184 b.

humiliter supplicavit, ut sibi super hiis salubre remedium adhibere curaremus. Quocirca discretioni vestræ committimus et mandamus, quatenus prædictos fratres moneatis et efficaciter inducatis, ut infra quindecim dies post monitionem vestram sibi factam, quam eis fieri volumus visis præsentibus indilatæ, cartas ipsas prædicto militi restituere non postponant. Alioquin ipsos ad hoc per quamcunque censuram ecclesiasticam vice et auctoritate nostra compellatis. Quid autem in præmissis facere decreveritis, nobis citra festum Sancti Johannis Baptiste per literas vestras patentes harum seriem continentes, constare faciatis. Valete. Datum apud Slyndon', v. kal. Junii, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXIII.

To THE BISHOP OF LONDON.

1282.
2 June.

Defers
attending
to certain
complaints
of the
nuns of
Stratford
until he
comes to
London.

R. f. 79 b.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino . . , Dei gratia Londonensi episcopo, salutem, etc. Literas vestras recepimus pro priorissa et conventu de Stratford¹ rogantes obnixe, ut super quodam gravamine per nos eis, ut dicitur, imminentे sententiam temperemus, propter onus importabile et ipsius monasterii pauperiæ ac deformitatem personæ quam eis præsentavimus admittendam. Circa quod vos scire volumus quod adhuc vivente bonæ memorie prædecessore vestro eis mandavimus eandem personam recipere, et credebamus usque post biennium ab illo tempore revolutum, quod ipsæ nostris in hoc beneplacitis paruisse, et tamen absque suo onere per provisionem parentum dictæ puerulæ, præsertim quia nusquam usque in præsens alicui monasterio alleganti inopiam absque mendacio extitimus onerosi. Quod autem de ² deformitate personæ allegant,

¹ In the marginal note the name
is spelt "Stratford."

² de] omitted in MS.

credimus magis nostro proposito expedire, ut enim, non solum illæ de Strafford de quibus tot scandala præcesserunt, sed et omnes aliæ quæ sic improbæ humanis colloquiis et consortiis se exponunt, essent vel saltem apparerent tanta deformitate notabiles, ut nullum pellicerent ad reatum. Intelleximus insuper quod major pars conventus libenter receptioni puellæ præberet assensum, nisi obstaret in malitia priorissæ: verum tamen ne videamur repellere preces vestras, negotium totum ponimus in suspenso, donec London' veniamus, provisuri qualiter hoc nostrum propositum valeat absque earum notabili gravamine expediri. Valete, etc. Datum apud Slyndon', secundo die Junii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXXIV.

TO THE BISHOP OF ST. ASAPH.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., venerabili
fratri domino A[niano], Dei gratia episcopo Assavensi,
salutem et sinceram in Domino caritatem. Facti igno-
rantia fallit peritissimos, et incautæ præsumptionis est
temeritas in factis dare consilium, quorum aggravantes
et alleviantes circumstantiae ignorantur. Proinde, frater
ac pater carissime, quamvis de combustione sanctæ ves-
træ cathedralis ecclesiæ satis constet, de modo tamen
combustionis ad nos transgressionis qualitas non perve-
nit, quibusdam astruentibus quod justo prælio secundum
modum præcipue præliandi in partibus Walliæ, civitas
vestra, utpote effugium et subterfugium hostium publi-
corum, qui castra domini regis invaserant, homicidia,
spolia, incendia quanta poterant adjungendo, extitit con-
cremata, et præter intentionem illorum hostes publicos
reprimere intendentium,¹ secundum modum in patria con- A. f. 133.
suetum, ignis inhaesit ecclesiæ cum dispendio subsecuto. f. 59.
Quod est procul dubio lamentandum et dedecus ecclesiæ

1282.

6 June.

Hears
that his
cathedral
was acci-
dentially
burnt dur-
ing the
war. Can-
not pro-
ceed in
the case
as the
bishop
wishes.

Will send
to the king
about it.

R. f. 79 b.

¹ *intendentium*] *incidentium* in R.

universæ. Hanc autem narrationis seriem videtur probabiliter confirmare, quod nobis scripsistis de illis sanctis Fratribus Prædicatoribus qui coram illis incendiariis, ipsius incendii non ignari, divina postea celebrarunt, quod nulla ratione fecissent, ut credimus, nisi scivissent ipsos incendiarios in tanto, licet non in toto, per istam viam vel aliam excusatos. Quod si aliqui filii diaboli ex intentione ipsam ecclesiam incenderunt, vos habita hujusmodi diligentí indagine secundum modum canonicum et formam a patribus traditam, scitis qualiter habetis procedere et malefactores hujusmodi castigare, nec ad hoc in aliquo nostra auctoritate vel consilio indigetis, nec nos possemus in hac parte via ordinaria procedere nisi per vos certificati primitus, qui tamen petitis ut progrediamur in negotio, quasi nihil per vos nobis fuerit instillatum, quod salva reverentia vestra nec facere possumus nec debemus. Plangitis autem laudabiliter tam nepharia tempore vestri regiminis accidisse, sic et nos facimus ex cordis intimo, novit Deus. Sed vobis eo incumbit major plangendi ratio, quo populum vestrum simplicem ac sine consilio in tantis periculis reliquistis, quod forsitan non licere epistola Augustini ad Oloratum¹ videtur efficaciter suadere. Intendimus autem, recepto nuncio quem nuper ad dominum regem destinavimus, ei super hoc facto iterato speciale nuncium destinare, supplicaturi ei cum omni qua poterimus instantia non tacendo Norwicense negotium, ut ipse remedium festinatum dignetur apponere, juxta quod congruit regiæ majestati, sed si concurrat censura ecclesiastica contra suos, si tamen sui fuerint qui maleficium perpetrarunt, cum supplicatione quam ei facimus, turbabitur forsitan minus annuens postulatis. Quod si preces nostras repulerit, quod eum non credimus esse facturum, vel ipsum factum rejecerit, ut ad se impertinens, extunc

¹ Sic in MS. for "Honoratum." The epistle referred to is No. cxxviii. Honoratus had consulted Augustine as to whether

bishops and clerks ought to leave their cures when the country was in danger of invasion.

indubitanter vestrum erit contra malefactores illos quod erit canonicum exercere, et nobis culpam non scribere sine pœna, qui vobis juxta quod nostro incumbit officio intendimus assistere viriliter Domino concedente. Hæc est ergo summa nostri consilii; et si aliud nobis aut nostro consilio occurreret, parati essemus vos aliter consolari. In calce subjungimus ut ad memoriam reducatis qualiter se habuerit circa Norwicense incendium tunc temporis monachus ille qui pontificali officio bonæ memoriae fungebatur. Valete in Christo et Virgine gloriosa. Datum apud Slindone, viii. id. Junii.

CCLXXXV.

To GIRARDUS BLANCUS, BISHOP OF SABINUM.

Reverendo in Christo patri ac domino Girardo, Dei [1282.] gratia episcopo Sabinensi, frater J[ohannes], etc., cum 8 June. filiali reverentia et affectu paratam ejus beneplacitis voluntatem. Non posset temporis diuturnitas vel intervallum spatii localis a nostra delere memoria, quam Will confer a benefice on Simon de Cruce. pio, quam prædulci nos foveritis solatio, etiam ante R. f. 15 b. assumptionem vestram ad cardinalatus honorem, cum A. f. 125 b. essemus in Curia laborantes. Sed et postea recolimus, quam factis, quam fiducialibus sponzionibus modicitatem nostram fueritis consolati, adeo ut verba vestra tanquam clavi simplicitatis nostræ pectori sint impressa, sed pondere caritatis. Proinde, reverendissime¹ domine, etsi cessaret titulus majestatis vestræ, quam tenentur omnes Catholici revereri, quem etiam Deus conservet ad sui nominis gloriam et honorem, nos tamen essemus parati, novit Altissimus, vestris beneplacitis famulari, et idcirco clericum vestrum Simonem de Cruce, bonæ indolis juvenem, ut videtur, recollegimus in gratiam, intendentes ei ob vestri reverentiam in

¹ reverendissime] reverentissime in MSS.

competenti beneficio providere; volentes ut nostro periculo ordinetur et proficiat in aliquo ampliori lumine literarum, qui adhuc non transcendent puerilia rudimenta. Hanc autem, reverendissime domine, noveritis esse inopiam Cantuariensis ecclesiae, quod quasi nullum habet beneficium præbendale, quatuor duntaxat exceptis, quæ sunt mediocriter ponderanda. Beneficia autem cum cura vacant rarissime. Speramus tamen quod viam nobis aperiet saltem in aliquo mediocri, ut auctis meritis et lumine literarum, gratia suscipiat incrementum. Custodiat Dominus reverentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Slyndone, vi. id. Junii.

CCLXXXVI.

TO RICHARD DE WARE ABBOT OF WESTMINSTER.

1282.
8 June.
Desires
him to
prevent B.
de Clare
from
suing the
prior of
Merton in
the Ex-
chequer.
R. f. 185.

Frater J[ohannes] permissione divina, etc., venerandæ religionis patri carissimo, domino R[icardo]
Dei gratia abbati Westm', salutem et sinceram in
Domino caritatem. Illo agente qui tempestatum moles-
tis sereniores auras solet subjungere, ad vos intendi-
mus recurrere ut amicum, nec ad aliud possemus cor
nostrum cogere, novit Deus. Et magnam contra vos
querelam nos habere credimus, solo nostro invicem
dyalogo terminandam. Sed hoc hactenus ut præterita
sint sopita. Ad hæc noveritis nos intellexisse nuper-
rime dominum B.¹ de Clara, suæ salutis immemorem,²
dilectissimum nobis in Christo priorem de Merthon'
trahere ad examen vetitum coram vobis et ceteris
baronibus de Schaccario in casu per Spiritum Sanctum
in canonibus condemnato. Quocirca vestram rogamus
ex cordis intimo caritatem, quatenus ipsum ac satel-

¹ R. in MS.| ² immemorem] immemore, R.

lites suos, juxta quod vestræ congruit honestati, a temeritate hujusmodi repellatis, non solum quia in hoc suarum imminet periculum animarum, verum etiam quia hujus occasione forsitan per insidiosos inimicos quorum aliquos habetis in Romana curia, posset contra personæ vestræ reverentiam oriri exceptio vel calumpnia, quod nollemus. Valete in Christo et Virgine gloriosa, nobis beneplacita vestra cum securitate omnimoda imperantes. Datum apud Slindon', vi. idus Junii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCLXXXVII.

To BOGO DE CLARE.

Frater J[ohannes], etc., nobili viro domino Bogoni (1282.) de Clare, multis ecclesiasticis titulis utinam tam re [8 June.] quam nomine insigni, sanioris consilii spiritum in Complains of his agendis. Inter illos præclari regni Angliæ clericos speaking against him, of his illustres, quos vitæ munditia, literarum lumen, et neglecting his benefices, and ecclesiasticus honor extollunt, vobis credimus compete prior of videretur principatum, si gratia vobis data uti meditemini of his suing the effectu, quod nos teste conscientia optamus affectu Merton. intenso, pro eo præcipue quod nobilissimus germanus R. f. 185. vester comes Gloverniæ nobis est amicissimus sui gratia, et Cantuariensis ecclesiæ refugium speciale. Verumtamen, quod cum dolore referimus, pro zelo quem ad vestram gerimus personam, multiplici fidel digna asseveratione percepimus, linguam vestram in nostram frequenter laxastis injuriam, verbi vestri advocantes adjutorem quandam sanctæ Romanæ ecclesiæ cardinalem, de quo scimus nos posse confidere sicut patre, cui forsan scripsissemus audita nisi nos amor honoris vestri a talibus retraxisset. Hæc autem modice ponderantes, plangimus amarius quod nos per quasdam vestras seu verius vestro nomine possessas transitum facientes ecclesias, invenimus vos ibi relatu plurimum

A A 2

minime suspectorum rectoris in eis ut plurimum non fungi officio sed raptoris; quia bona pauperum metentes carnalia, nulla eis vel modica suffragia ministratis. Tandem ad memoriam reducere vos rogamus ea quæ vobis diximus coram Ada de Fyleby, nostræ et Christi ecclesiæ, ut dicitur, inimico, quem una cum persona vestra nominatim per judices delegatos ab olim in quadam litera apostolica, quam habemus, vidi-
mus excommunicationis sententia, quod pro nobis amarissime plangimus, innodatum. Postremo nostris accedit angustiis, quod vos frequenter, ut per multos didicimus, per satellites vestros ad examen vetitum trahitis clericos et personas ecclesiasticas referandas, qui coram suis ordinariis parere promptissime sunt parati; et novissime religiosum virum priorem piissimi collegii de Mertone, quem et quod præclarus comes germanus vester amplectitur in visceribus caritatis. Quocirca vestram hortamur prudentiam, quatenus omnia prædicta studeatis celeriter in melius reformare. Alioquin præter indignationem Dei et poenas canonicas, quas si ita est effugere non valetis, exceptiones vobis oberunt gravissimæ, quod nollemus teste beatissima Trinitate. Et hæc omnia vobis dixissemus oraculo viæ vocis nisi nostram fugissetis aut sprevissetis præsentiam, occasione facti Lynchoniensis, in quo, ut credimus, quidam falsidicus clericus vester contra nos mendaciter informavit. Dirigat vos Dominus in ea quæ sunt honori suo consona et vestræ saluti proficia pro suæ beneplacito pietatis.

CCLXXXVIII.

TO THE PRIOR OF CHRISTCHURCH, CANTERBURY.

1282.
15 June.
In favour
of Robt.
Poucyn,
who is

Thomæ Priori ecclesiæ Christi Cantuarizæ, salutem. Non est sponsa sed adultera quæ sponsum a suis secretis existimat alienum. Cum igitur, licet immeriti et indigni, præfatæ ecclesiæ nostræ et vestræ sponsi nomine

censeamur, non admirari non possumus, quod quidam accused of
 ejus filii degeneres, utique et adulterini, temeraria pre-
 sumptione predicant, dilectum filium Robertum Pou-
 cyn in excommunicationis incidisse sententiam, pro having
 eo quod nobis quædam secreta capituli revelavit, cum divulged
 utique si aliqua in ipso capitulo corrigenda nobis, cui the secrets
 erratorum reformatio incumbit, exposuit, hoc fecit zelo R. f. 185 b.
 A. f. 45. of the chapter to the arch-bishop.

justitiæ et correctionis gratia, quam libenter subter-
 fugiunt hujusmodi detractores. Tunc enim devotum
 filium fides recte sollicitat, cum quod in fratri sui
 notari culpam audierit, patri detegit, non occultat,
 quia gravius cujuspiam crescit infamia, cum effusa de
 se aliorum obloquia illi, qui excessus habet corrigere,
 subticentur. Non ergo secreta capituli revelavit, si ea
 dixit quæ erant et sunt per patriæ latitudinem divul-
 gata. Unde ipsum a sibi sic maliciose¹ impositis
 omnino reddimus innocentem. Quocirca discretioni
 vestræ committimus et firmiter injungendo mandamus,
 quaténus moneatis efficaciter omnes hujusmodi pre-
 sumptores, et sub poena canonica inhibeatis eisdem,
 ne de cetero quicquam in fratri sui innocentiam
 audeant attemptare. Sed ab hujusmodi detractionibus
 et mendaciis abstineant penitus et desistant, sub ea-
 dem poena quam eos incurtere volumus si tertio mo-
 niti² contrarium facere quacunque temeritate presuum-
 mant. Valete. Datum apud Slindon', xvii. kal. Julii,
 anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCLXXXIX.

To WILLIAM DE MONTFOORT.

Frater J[ohannes], etc., dilecto filio magistro Wil-
 lelmo de Monteforti, precentori Hereford', salutem, gra-
 tiam et benedictionem. Contra Christi ecclesiam, cui 1282.
 24 June.
 Orders him to procure

¹ *maliciose*] maliciose impose, A. | ² *moniti*] monita, MSS.

the libera-
tion of R.
de Braun-
ford and
his son.
R. f. 186.

indigni et immeriti ministramus, non sine periculo et ipsius **inuria** decertatur, quam tot et tantorum sanctorum constat esse munitam præsidio patronorum. Quod tamen quidam in reprobum dati sensum, minime attentes, ipsius jura lèdere et quantum in ipsis est auctore diabolo infringere non verentur, cum tamen eo ipso pro turbatione ecclesiastice libertatis in sententiam a jure latam incident, homine subtilecente. Sane nuper non sine dolore cordis intelleximus, quod dilecti in Christo Ricardus de Braunford et filius ejus, cum fuissent dum per Hereford' curiam excommunicationis sententia contra Deum et justitiam innodati, et juris ordine observato per Cantuariensem curiam absoluti, Herefordensis episcopus, suæ salutis immemor ac temerator proprii juramenti, fecit eos in prædictæ Cantuariensis ecclesiæ præjudicium per literas captionis carceri mancipari, et adhuc per suos satellites ac suæ perditionis complices facit in carcere detineri. Et cum nuper scripserimus curiæ regiæ pro obtainenda dictorum patris et filii liberatione et ad hoc litera regiæ clementiæ emanasset, ipsorum tamen liberatio per Robertum le Wyse, sacrilegum et excommunicatum, qui sub umbra vicariæ nostræ sub officialitatis titulo militat diabolo, et quosdam alios, extitit impedita. Nos igitur ob amorem quem ad personam vestram dudum gessimus non immerito, ac quantum in nobis est gerere intendimus in futurum, rogamus vos pariter et hortamur quatenus ob reverentiam Dei ac Cantuariensis ecclesiæ velitis ad liberationem eorundem instare sollicite cum effectu. Scientes quod nisi feceritis non credimus vos, quod nollemus teste Altissimo, excommunicationis vinculum evadere, quo innodatos esse constat prædicti sceleris patratores. Quid autem super hoc facere decreveritis, nobis per latorem præsentium rescribat. Quia pro certo istud¹ negotium prosequi intendimus, ut poterimus Domino concedente, et speramus quod nulla refragante malitia supplebunt sanctorum merita, si quo

¹ *istud*] istut, R.

minus possimus quod intendimus consummare. Valete.
 Datum apud Slindon', viii. kal. Julii, anno Domini
 MCC. octagesimo secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCXC.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi domino E[dwardo], Dei ^{1282.}
 gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci ^{25 June.}
 Aquitaniæ, frater J[ohannes], etc., salutem et pacem per
 quam reges regnant et principes dominantur. Nuper ^{Request}
 Exoniensem dioœsesem visitantes, invenimus dilectum ^{him to}
 filium Reginaldum dictum le Arcevek' ecclesia sua de ^{order}
 Pundestok' spoliatum per Willelmum dictum Bloyhou,¹ ^{Reginald}
 qui se intruserat in eandem, unde cum spoliatus sit ^{le Arce-}
 per restitutionis beneficium succurrentum, ad præfatam ^{veke to be}
 ecclesiam personaliter accessimus, et dictum Reginaldum ^{reinstated}
 in corporalem possessionem ejusdem reduximus ^{in Found-}
 justitia exigente, inhibentes sub pena excommu- ^{stock}
 nicationis, quam extunc in omnes protulimus qui ^{church.}
 possessionem ipsius Reginaldi aliquatenus impedirent ^{R. f. 100.}
 injuste, vel quicunque prædicto Willelmo consensum
 præberent, consilium aut favorem, quominus præfatus
 Reginaldus gaudere posset possessione pacifica ecclesiæ
 suæ memoratæ. Verum pro certo postmodum intel-
 leximus quod Willelmus supradictus et quidam alii ini-
 quitatis filii, suæ salutis immemores, ipso facto in
 excommunicationis sententiam incidendo, in præfatam
 ecclesiam se iterato temere intrudentes, ipsam, vi
 armata et more hostili, præfato Reginaldo ab eadem
 violenter ejecto, per non modicum tempus detinuerunt
 et adhuc detinent occupatam, in nostræ jurisdictionis
 et ecclesiasticæ disciplinæ contemptum, animarum sua-
 rum periculum, et aliorum perniciosum exemplum.
 Quocirca majestati regiæ supplicamus humiliter et
 devote, quatenus potestatem laicalem hujusmodi secun-

¹ A *litera captionis* was issued against him on the same day as this letter.

dum regni Angliæ consuetudinem, ab ecclesia antedicta præcipiat amoveri, et menoratum Reginaldum in ejusdem possessionem pacificam reduci, ac ipsum reinductum protegi et defendi, ut quod minus valet cohercio sanctæ matris ecclesiæ in hac parte, per sæcularis saltem brachii potentiam debito effectui mancipetur. Valeat vestra reverenda regia majestas semper in Christo et Virgine gloria. Datum apud Terringes, vii. kal. Julii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.

CCXCI.

TO CARDINAL SAVELLI.

1282.
1 July.

Thanks
him for
assisting
his proctor
at Rome.

R. f. 15 b.
A. f. 5 b.

Reverendo in Christo patri ac domino Jacobo, Dei gratia Sanctæ Mariæ in Cosmedyn diacono cardinali, frater J[ohannes], etc., cum filiali reverentia paratam in omnibus ejus beneplacitis voluntatem. A serenitatis vestræ, sancte pater, plena facie gratiarum ad nos rediens magister Philippus, qui noster fuit in Curia procurator, quasi divinae claritatis solatio humilitatis nostræ tristitiam illustravit, referens nobis quam familiariter, quam favorabiliter, quamque efficaciter dominationem vestram invenerit paratam ad omnia quæ nostra necessitas exigebat, quod rei eventus indicat manifeste. De quo gratias referimus omnium Largitori, qui sanctam benevolentiam vestram ad nostræ supplementum inopiæ tam misericorditer inclinavit, vobisque, pater reverendissime, grates referimus quantas possumus, profitentes nos reverentiae vestræ beneplacitis, multiplicatis vinculis esse perpetuo obligatos flagrantique a vere¹ desiderio vobis gratis obsequiis perpetuo famulari. Custodiat Dominus excellentiam vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Suthmallyng', kal. Julii, A.D. MCCLXXXII. consecrationis nostræ IV.

¹ Sic.

CCXCII.

TO JEROME OF ASCOLI BISHOP OF PALESTRINA.

Reverendo in Christo patri ac domino Jeronimo, Dei ^{1282.}
 1 July.
 gratia episcopo Penestrino, frater J[ohannes], etc., cum
 filiali reverentia paratam in omnibus ejus beneplacitis ^{Defends}
 voluntatem. De sanctæ paternitatis vestræ benevo-
 lentia dudum experimento fiduciam concepimus, quam
 licet immeriti speramus firmam in sanctitatis vestræ
 pectore remanere, nec plus in hac vita esse credimus
 veræ aut valentis amicitiae, nisi quam producit sanctæ
 soliditas caritatis, quam nobis dudum inter multos
 meliores filios liberaliter ostendistis. Proinde, pater
 amantissime, ac pro misso nobis vestrarum literarum
 solatio, in quibus ad piam cautelam simplicitatis nos-
 træ animum excitastis, scribentes nobis quod in rigore
 excessius contra Wyntoniensem electum, post appella-
 tionem ad cassationem negotii procedendo, quia causæ
 in appellatione positæ non erant frivolæ, licet falsæ,
 vobis regraciamur ex intimo cordis nostri, significantes
 nihilominus vestræ clementiæ quod, secundum juris
 peritos in præclaro et electo numero, quorum consilio
 processimus in Wyntoniensis negotio, causæ appella-
 tionum evidenter falsæ, quas nulla potest tergiversatio
 in dubium revocare, inter causas frivolas computantur.
 Nihil enim est magis frivolum quam candorem niveum
 oculis conspicuum denegare. Quia igitur appellationis
 causæ in illo negotio objectæ omnes vel erant frivolæ
 vel evidenter obnoxiae falsitati, nostris videbatur con-
 siliariis Gregoriani statuti ² vim quam verba potius pon-
 derantibus, non fuisse pro doloso appellationis subter-
 fugio desistendum. Præsertim quia vidimus partem
 illam tam immensæ oblatione pecuniæ, quam in aliis
 plurimis fraudibus adhærere, et vere, pater sanctissime,
 si pro objectis in appellationibus manifeste falsis debe-

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii.
 88.

² "Propter appellationem fri-
 " volam in electionibus episo-

" porum vel majorum, non debet
 " negotium deduci ad sedem apos-
 " tolicam." De App. Greg. in
 Novel. c. i. lib. vi.

ant dimitti negotia, dissolvetur plurimum nervus ecclesiasticæ disciplinæ. Ex talibus enim accidit plures appellari a pastore, et impetrari a sede apostolica ad illum qui magis prædicto pastori dinoscitur indevotus, et sic frequentissime lupus pastoris facta judicat et retractat. Hanc, reverende pater, magnam esse credimus plagam universalis ecclesiæ ac refugium omnium impiorum, qui in talibus apostolica solitudine abutuntur. Verumtamen, pater piissime, in nostris futuris processibus vestram proponimus retinere memoriter disciplinam. Hoc fideliter profitentes quod, qui appellationibus legitimis ad sedem apostolicam interpositis non deferunt, non debent inter Catholicos, sed inter ethnicos et publicanos potius computari. Appellationum autem frequentiam esse apostolico moderamine temperandam docent non solum legum imperialium sanctiones, verum etiam evangelicum videtur innuere oraculum, prius dicens, "Quodcunque ligaveris," singulariter, subiungens postea toti collegio generaliter, "Quæcumque alligaveritis, super terram," etc. Petrus insuper confirmando fratres suos generale suscepit imperium, qui frequenter per appellatoria certamina infirmantur. Sanctas vidimus Gregorii epistolas decretales, in quibus quantum meminimus de appellatoris negotiis in suis tamen casibus omni Catholico pernecessariis, pauca in registri sui serie credimus contineri. Custodiat Dominus sanctitatem vestram ecclesiæ suæ sanctæ per tempora longiora. Datum apud Suthmalling, kal. Julii, anno Domini MCCLXXXII., consecrationis nostræ quarto.¹

CCXCIII.

1282.
2 July.
Orders
him to

TO THE BISHOP OF EXETER.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino P[etro], Dei gratia Exoniensi episcopo, salutem, et fra-

¹ In A. f. 6 is a similar letter to J., bishop of Porto.

ternæ caritatis continuum incrementum. Nobis nuper stay action
in diœcese vestra visitationis officium exercentibus, upon the
clericis ac commissariis nostri decimam stagnarii et decree of
mercedum operarum ejusdem locorum rectoribus debere his com-
persolvi, sententialiter decreverunt. In quo non conc- missaries
stat nobis aliquatenus errasse. Verum quia res ipsa concerning
nova est, ut asseritur, in cuius constitutione magna tithes of
maturitas et evidens utilitas requiruntur, vobis man- tin.
damus quatenus executioni hujusmodi sententiae vel R. f. 80.
decreti supersederi faciat, donec plenius cum quibus-
dam, quos negotium tangit, ac vobiscum etiam super
hoc deliberaverimus, et hoc a nobis receperitis in man-
datis. Et si qui occasione detentionis seu contradic-
tionis decimæ prædictæ sententia aliqua fuerint inno-
dati, interim absolvantur, dum tamen jurent fideliter
stare mandatis ecclesiæ, quando nostra et vestra
deliberatio fuerit consummata. Eis tamen qui in
pacifica præstatione hujusmodi decimæ hactenus exti-
terunt, non intendimus per præsens mandatum aliquatenus derogare. Datum apud Suthmalling', vi. non
Julii, anno consecrationis nostræ quarto.

Is[tud] tamen non emanavit.

CCXCIV.

TO EDMUND EARL OF CORNWALL.

1282.
4 July.

Frater J[ohannes] etc. magnifico viro et illustri do- Is com-
mino Eadmundo, comiti Cornubiæ, salutem et sinceræ¹ pelled to
dilectionis affectum. De vobis communiter prædicatur, steward,
et hoc credimus esse verum, quod ea quæ honorem Dei Wm. de
et ecclesiæ respiciunt et animarum salutem, tanquam Mone-
fervidus amator justitiae sustinetis, et sicut zelatis omne ketun.
bonum, sic verisimiliter opinamur quod nolitis malis in R. f. 186 b.
suis peccatis favorem impendere vel consensum. Proinde A. f. 45 b.
nobilitati vestræ præsentibus innotescat quod, dum
nuper in Exoniensi diœcese visitationis officio funga-

---

¹ sincere] scincere, A.

remur, Willelmum de Moneketun', senescallum vestrum Cornubiæ, super diversis et enormibus criminibus multipliciter invenimus infamatum, qui licet super hoc coram nobis et commissariis nostris in forma canonica conventus fuerit, sub umbra tamen excusationis vestræ subterfugiendo hucusque virgam debitæ correctionis evasit. Cum autem propter scandala exorta de præfato Willelmo in populo, sine offensa Dei et periculo auimæ nostræ, dissimulare correctionem ipsius ulterius nequeamus, ne ejus impunitas alis incentivum tribuat delinquendi, vos rogamus quatenus non miremini neque pro malo habeatis si contra eum, ipsius exigente contumacia, in hiis que contra eum ex fama publica visitando invenimus, juxta sanctiones canonicas procedamus. De facto decimationis stagnariae vobis Gallice respondimus per alias nostras literas speciales. Valete. Datum apud Suthmalling, iv. non. Julii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXCV.

TO THE BISHOP OF LINCOLN.

1282.
7 July.
Asks him
to allow
the prior
of Lewes
to farm the
church of
Melton.
R. f. 80.

Venerabili in Christo fratri domino O[livero], Dei gratia Lyncolniensi episcopo, frater J[ohannes], permissione Divina, etc., salutem et sinceram in Domino caritatem. Veniens ad nos dilectus noster in Christo dominus Johannes prior Lewensis, ostendit nobis quasdam necessitates donus suæ et gravamina, propter quæ oportet eum, ut dicit, quædam beneficia sua ecclesiastica ad firmam dimittere temporalem. Quocirca fraternitatem vestram quanta possumus affectione rogamus, quatenus dicto priori nostrarum precum instantia favorabiliter annuere velitis, ut ecclesiam suam de Melton', vestræ dicecesis, alicui honestæ personæ ecclesiastice Deum timenti dare possit ad firmam usque ad spatium quinquenniale. Nos enim, quantum in nobis est, hoc ei duximus concedendum, salvis conditionibus in Oxoniensi concilio, et etiam concilio nostro

de Lameth' statutis circa firmas hujusmodi concedendas, quibus non intendimus derogare. Valete. Datum apud Suthinalling', non. Julii, consecrationis nostræ anno quarto.

CCXCVI.

TO THE BISHOP OF NORWICH.

Frater J[ohannes], etc., venerabili fratri domino 1282.
W[illelmo], Dei gratia Norwycensi episcopo, salutem
et sinceram in Domino caritatem. Ea quæ honorem
nostrum et comodum respiciunt, parati sumus facere
et promovere quantum de jure possumus, novit Deus.
Verum quia vos estis quasi adversarius Eadmundi de
Ho, rectoris ecclesiarum de Redgrave et de Ryseby,
expedit ut sequestrum factum auctoritate nostra in
fructibus earundem, quod salvis expensis necessariis
Eadinundo prædicto, lite pendente, præter nostram con-
scientiam a quoquam nolumus relaxari, . . . archi-
diacono Subiriæ pro tollenda suspicione qualibet com-
mittatur, donec super hoc tractaverimus plenius cum
magistro G., officiali nostro, et quid ulterius faciendum
fuerit instruamus. Protestamur autem de jure nostro in
fructibus sequestratis, qui, ut quidam asserunt, nobis
debentur, de quibus inter nos et vos per Dei gratiam
faciliter componetur. Valete in Christo, Spiritu, et
Virgine gloriosa. Datum apud Cherring', ii. id Julii
consecrationis nostræ anno quarto.

14 July.
The se-
questration
of Red-
grave and
Risby
must be
committed
to the arch-
deacon of
Sudbury.

R. f. 80.

CCXCVII.

TO HIS PROCTOR AT ROME.

1282.
23 July.
Concerning an appeal of the bishop of Hereford against Peckham's sentence of excommunication.¹
R. f. 148.
A. f. 39.

Magistro Renerio de Florentia, clero et procuratori suo in curia Romana, salutem. Ne a memoria vestra facta nostra quæ habetis in curia promovere, recedant, ea saepius vestris auribus inculcamus. Summa autem negotii Herefordensis hæc est. Cum ecclesia nostra Cantuariensis in possessione sit et fuerit a tempore quo non extat memoria, cognoscendi passim et indiferenter de causis illis testamentorum quorum testatores beneficia sua vel alia bona quæcumque in diversis dicecesibus habuerunt, et vocandi vel citandi executores testamentorum hujusmodi ad compotum personandum, hecque sit per universos nostros suffraganeos approbatum, nos hujusmodi jure nostro et possessione uti. volentes, mandavimus dudum . . . officiale Herfordensis episcopi, ut quosdam executores testamenti bonæ memoriae magistri H. de Havecle, qui in Herfordensi diœcese manebant, citaret peremptorie ad compotum administrationis suæ de bonis testamenti prædicti coram nobis reddendum, et nos de citatione facta redderet certiores. Et quia ipse officialis hoc facere contempsit, tandem propter hoc et alias plures contemptus, quos fecit tam nobis quam etiam . . . officiali nostro Cantuariensi, in forma canonica tam per nos quam per officiale nostrum predictum excommunicationis sententia justitia exigente meruerit innodari. Et cum mandaremus episcopo Herefordensi ut sententiam ipsam contra officiale suum exequatur, idem episcopus satis ostendens officialis sui inobedientiam et contemptum hujusmodi nobis factum de suæ malicie pharetra processisse,² ipsam sententiam exequi contumaciter recusavit, prætendens dictum officiale suum

¹ Printed in Wilkins' *Concilia*, ii. 83, but the date is omitted, being in the margin of R.

² *processisse*], *procecerre*, R.

ab ipsa sententia appellasse, asserens etiam et affirmans nos non posse in subditos suos, ipso omisso, jurisdictionem aliquam exercere, nec de causis subditorum suorum ullo modo cognoscere per querelam. Nos autem volentes dictum episcopum amicabiliter ad bonum obedientiae reducere et observantiam proprii juramenti, monuimus eundem saepe et saepius literis et nunciis ut ab errore hujusmodi desisteret, et mandatis nostris, ut astrictus erat juramento proprio, obediret. Tandem ipso adhuc in sua pertinacia indurato animo persistente, convenimus simul apud Lameth', si posset inter nos concordia reformari. Ubi diversis juribus, consuetudinibus et rationibus efficacibus pro parte nostra allegatis, inter alia pacis et caritatis signa obtulimus eidem, ut si placeret sibi hoc idem nobis facere, quod ipse et prædecessores sui fecerunt prædecessoribus nostris, nec aliud petebamus, nos hanc consuetudinem et alia jura ecclesiæ nostræ adeo moderaremur circa eum, quod se gravatum in nullo sentiret. Et quia hoc facere recusavit, et iteratis vicibus monitus canonicæ adhuc inobediens perduravit, magister R. de Lacy in eum tanquam contumacem et inobedientem auctoritate nostra in scriptis excommunicationis sententiam promulgavit, qui statim hoc facto ad Romanam curiam appellavit. Dicit autem se appellasse antea, quod nos latet. Nec credimus quod dominus papa velit causam istam in curia in nostri injuriam retinere, sicut nec fecit causam Dunolmensis episcopi, quem metropolitanus suus excommunicationis sententia similiter innodavit. Mittemus ad vos in brevi aliquem loco nostri in curia moraturum, et tunc ad nos cum gaudio et sanitate redibitis, Domino concedente. Datum apud Wyngeham, x. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quartæ.

CCXCVIII.

TO HIS PROCTOR AT ROME.

An ac-
count of
the process
against
Camilla.¹
R. f. 148.

Frater J[ohannes], permissione divina Cantuariensis ecclesiae minister humilis, totius Angliae primas, dilecto filio magistro Renerio de Florentia, clero et procuratori suo in curia Romana, salutem, gratiam et benedictionem. Ut vobis processus noster contra Tedysium de Camilla innotescat, si contingat eum ad curiam devolvi, vel super eo in curia impetrari, hanc in summa esse noveritis veritatem. Scitis quod visitaturi dudum auctoritate metropolitica Conventrensem et Lichefeldensem dioecesem, scripsimus episcopo loci ejusdem, ut adventum nostrum causa visitationis in clero et populo suae dioecesis exercendae per totam suam dioecesem publicaret, et præmuniret diligenter per se et per alios tam majores quam minores ecclesiastas, capitula etiam et collegia sacerdotalium clericorum et aliorum quorumcunque, ut pararent se nostram visitationem in forma canonica suscipere, cum per eos transitum faceremus. Venientes itaque die statuta primo ad ecclesiam cathedralem Conventrensem et postea ad Lichfeld' pro nostræ visitationis officio inchoando, admissi fuerimus reverenter per episcopum et per capitula ecclesiarum earundem, ubi idem episcopus juxta mandatum nostrum per suas patentes literas nos certificavit, quod ipsum mandatum nostrum fideliter per omnia fuerat executus. Timentes autem ex verisimilibus conjecturis quod quidam malivoli se paraverant ut nostræ visitationis processum et officium impedirent, canonica monitione præmissa, juxta negotii qualitatem quandam generalem sententiam, sicut scitis, in dictis capitulis in scriptis protulimus contra omnes illos qui processum nostræ visitationis clam vel palam, per se vel per alios, ullatenus impedirent. Deinde in

¹ Printed in Wilkins' Concilia, ii. 85.

progressu visitationis nostræ per dicecesem accessimus ad ecclesiam de Wolverenehampton', quæ vere est de patronatu ecclesiæ nostræ Cantuariensis, quamquam sit per potentiam regiam occupata, ut ibi visitationis exerceremus officium ut decebat. Et quales idem sustinuerimus injurias et repulsas bene scitis, quum non solum procurator . . . decani et canonici ecclesiæ nostro processui restiterunt, verum etiam clausis ostiis ecclesiæ non permiserunt nos habere ingressum. Propter quod eosdem in excommunicationis sententiam in Oxoniensi concilio latam contra turbatores ecclesiasticæ libertatis, et sententiam etiam nostram quam in prædictis capitulis Conventrensi et Lichfeldensi, ut præmittitur, tulimus, publice declaravimus incidisse. Et quia nos ad visitationem admittere canonice moniti noluerunt, citavimus canonicos ecclesiæ ejusdem peremptorie, quod certa die coram nobis legitime comparerent, exemptionis suæ si quod haberent privilegium ostensuri. Quia vera Tedisius de Camilla, ipsius ecclesiæ decanus, in transmarinis partibus tunc agebat, præfiximus eidem terminum longiorem, citando eundem in prædicta ecclesia peremptorie, quod infra Pascha Resurrectionis Dominicæ tunc proximo sequens, coram nobis legitime compareret, ostensurus privilegium, si quod haberet, quare non debuit a nobis in ipsa ecclesia tanquam noster subditus visitari, et facturus ulterius quod ordo requireret rationis, et hoc sub poena excommunicationis, quam ex tunc, pro eo quod nos ad visitandum non admisit et nostram visitationem temere impedivit, in personam suam tulimus, et quam ipsum extunc incurrere voluimus, nisi infra dictum tempus sibi præfixum a nostra jurisdictione, ut præmittitur, legitime ostenderet se exemptum. Demum cum infra dictum terminum Paschæ coram nobis per se vel per alium nullo modo compareret pro causa prædicta, vel alio quocunque modo exemptum se diceret, ipso facto excommunicationis sententiam in-

Q 8513.

B B

currendo, lapso eodem termino, ipso etiam . . decano, si venire vellet vel mittere diutius expectato, ne tanta inobedientia et contemptus sub impunitate transirent, et aliis præstarent audaciam similia perpetrandi, dictam sententiam nostram in locis diversis publicari fecimus, et eundem Tedysium tam in ecclesia de Terringes quam alibi publice denunciavimus eadem sententia involutum. Postmodum vero, cum per annum et amplius idem Tedysius indurato animo in ipsa excommunicationis sententia perstitisset, claves ecclesiæ dampnabiliter contempnendo, advertentes quod animarum cura sub ejus regimine deperibat, et volentes pro ipsius salute et reformatione ex officio nostro procedere contra eum, fecimus eundem citari canonice ut certis loco et termino coram nobis aut commissariis nostris legitime compareret, super prædicta excommunicationis sententia in qua tamdiu steterit, et aliis sibi objiciendis ex nostro officio responsurus, facturus, et recepturus quod justitia suaderet. Die igitur adveniente, comparuit procurator dicti Thedisii coram magistro Adam de Hales nostro commissario in hac parte. Dato autem articulo ex officio nostro procuratori prædicto, et die habito ad respondendum, comparuit ipsa die et exhibuit quasdam rationes et exceptiones in scriptis contra sententiam nostram et processum prædictum. Super quibus altercato diutius per plures dies et ipsis tandem cassatis tanquam frivolis et invalidis, data fuit dies ad sententiandum præcise. Qua die adveniente, cum nihil a parte dicti Thedisii præponeretur, quod deberet sententiam retardare, commissarius noster, videlicet dominus Humbertus de Yenna, præcentor Aque Bellæ, T[hedisium] ecclesiis de Wengham et de Terringes sententialiter juris ordine observato privavit. Hæc est summa processus habiti contra Thedisium memoratum. Causa autem quare contra eum sic processimus hæc est. Primo, quia privilegium suum, quod dicit se habere, falsa suggestione extitit

impetratum. Secundo, quia abusus est eodem. Tertio, quia curam animarum in ecclesiis suis neglexit omnino, nec spiritualiter nec temporaliter reficiens animas sibi commissas, sed potius bona pauperum in suis lasciviis et foeditatibus consumens. Quarto, quia vitio simoniæ respersus ipsam ecclesiam de Wengham cum capellis suis vendidisse voluit cuidam magno et potenti viro pro quadam terra valente singulis annis quater viginti marcas. Et hoc est certum, quia ille magnus homo voluit nos mediatorem suum facere in hoc pacto, et de hoc nos interpellavit sollicite et rogavit. Et certe nescimus qua possemus conscientia tali curam animarum dimittere, in quo tot defectus et crimina, plura etiam quam nos sciamus exprimere, dominantur. Ad hæc, licet fuisse cum dicto Thediso per prædictum privilegium dispensatum ne compelleretur ad residen-tiam faciendam in ecclesiis de Wengham et de Terring', Cantuariensis dicecesis, cum dicta ecclesia de Terring' sit in diœcese Cycestrense, per quod mani-festatur negligentia dicti Thedisii, qui per septem an-nos vel amplius ecclesias ipsas tenuit et nescit in quibus dicecesibus collocentur, cum dicatur in privi-legio "Ecclesia de Terring', Cantuariensis dicecesis," et est dicecesis Cycestrensis; non tamen ad hoc extendit se privilegium quin debeat in decanatu suo de Wolve-ronehamptone personaliter residere prout cura requirit.

CCXCIX.

TO THE BISHOP OF ROCHESTER.

Roffensi episcopo, frater J[ohannes], etc., salutem. 1282.
Accedens ad nos dilecta filia Alicia, uxor Hamonis 23 July.
Crevequer,¹ vestræ dicecesis, nobis lacrimabiliter est him to
conquesta, quod prædictus Hamo maritus suus ipsam attend to
male pertractans alimenta et debitum conjugale sibi the peti-
tion of a

¹ *dilecta . . . Crevequer]* talis mulier uxor talis, A.

woman subtrahit tanquam incorrigibilis, cum Juliana uxore
against her Elyæ de Prato in Frendesbyre, dictæ dicecessis, per
husband for illtreat- non modicos annos adulterium committendo, in ec-
ment and clesiae scandalum et aliorum perniciosum exemplum.
adultery.

R. f. 80 b. Et quamquam eadem Alicia mulier vos loci ordina-
A. f. 59 b. rium quantociens, ut asserit, adiverit, petens a vobis
præmissa corrigi et super hiis per vos salubre reme-
dium adhiberi, vos tamen sub quadam conniventia,
ut dicitur, hactenus transeuntes, correctionem inde
facere minime curavistis, quod pastoralem non decuit
sollicitudinem. Et licet ad nos in vestri defectum
sit ad præsens devoluta jurisdictio in hac parte, vo-
lentes tamen vobis ex benignitate quantum possumus
deferre, fraternitati vestræ mandamus quatenus tales
adhibere curetis in præmissis correctionis curam de-
bitam et festinam, ne nos circumstrepente querela
manus oporteat apponere correctrices. Datum apud
Wyngeham, x. kal. Augusti, anno Domini MCCLXXXII.,
consecrationis nostræ quarto.

CCC.

To EDWARD I.

24 July.
Is at Can-
terbury in
conse-
quence of
a dispute
between
the prior
and con-
vent of
Christ-
church.
R. f. 100.

Domino Regi:—Saluz. Sire, sachez ke nus sumes a
Canterbire pur une graunt noyse e contec perillius
meu entre le priur de Caunterbire e une bone partie
de moynes de une part, a la gereynure partye d'autre
part, dunt bin avez oy, apeyser. E plus desirrums
estre plus pres de vous, si nus quidissuns ke nostre pre-
sence vous peust valer et liu tenir, e la ou nus sumes,
prium pur vus e pur les voz en nostre poure maniere
jur e nuit de vaunt Deu, cum nus sumes tenuz, ne
de autre espeye nus ne savums ferir, ne ne soleyent
nos predecessurs prestre de Canterbury. E pur ce ke
tendrement desirrums estre acertez de vostre estat,
qui Dieu gard, vous enveyums nostre seneschal portur

de ces lettres, par qui si vos plest nus voylez de vostre estat acerter, e vostre volente maunder, laquelle nus sumes aparaillez dacumplir a tut nostre poer, e voillez se il vous plest creire ce ke il vous dirra par nus. Sire, Dieus gard vostre seynurie e vous doint prosperite bone e profitable a vous e a vostre reaute.

Ceste lettre fu escrite a Caunterbire la vaille de la Seint Jake.

CCCI.

To R[OBERT BURNELL] BISHOP OF BATH.

Venerabili in Christo fratri sibique in Christo carissimo domino, R. Dei gratia Bathoniensi et Wellensi episcopo, frater J[ohannes], permissione divina, etc. salutem et sinceram in Domino caritatem. Sumus Cantuariae circa pacem inter priorem cum parte sua et majorem partem conventus pro viribus laborantes, et partim per nos, partim per tres tractatores, magistrum G. de Sancto Leoffardo officialem nostrum, archidiaconum Cantuariensem et archidiaconum Surr', conantes eorum animos emollire, parum profecimus, usque modo, et si forte pacem invenerimus, Domino concedente, vix credimus pacem ipsam quantum pacem Walliæ permansuram, nisi Deus aliquid supra nostram aestimationem mirabiliter operetur. Præterea, quia nobis dicitur quod secundum morem prædecessorum nostrorum expeditioni regiae in spiritu-alibus tantum tenemur obsequiis famulari, rogamus vestram in Domino caritatem quatenus pro nobis juxta quod oportet velitis esse solliciti in hac parte, fidem indubitatem adhibentes quibusdam aliis quæ vobis dominus Nicholaus, lator præsentium, vivæ vocis ministerio intimabit. Ad hæc ad memoriam velitis revocare, si placet, quod vobis diximus quam parati sumus ad insinuationem vestram juxta gratiam nobis datam, ob honorem domini regis et salutem illius stul-

1282.

24 July.

Has not

succeeded

in settling

the dispute

at Canter-

bury.

Will assist

the king in

Welsh

affairs.

R. f. 80 b.

A. f. 59 b.

tissimi populi Wallensium pro pace publica laboribus,¹ expensis et periculis nos exponere, quod vobis scribimus sicut volumus in tremendo judicio respondere. Valete. Datum Cantuariæ, ix. kal. Augosti, consecrationis nostræ anno quarto.

CCCII.

To Cosa, A FLORENTINE MERCHANT.

1282. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio Cose, civi et
 [28 July.] mercatori Florentiæ, procuratori magistri Renerii de
 The dean Florentia, canonici Lich', salutem, gratiam et benedictionem.
 and chap- Tractavimus cum capitulo Lich', de facto
 ter of Lichfield præbendæ de Horeburne, quam sibi vendicat magister
 and Rener Renerius, et pro qua dictum capitulum ad Romanam
 have agreed curiam appellavit, et in certam formam convenimus,
 about the quam nunciamvimus domino nostro prædicto. Et
 prebend of Harborne. quod constat nobis quod ipsam formam acceptat et
 R. f. 186 b. vult quod nos finem huic negotio apponamus, volu-
 mus et mandamus quatenus dictum capitulum super
 possessione dictæ ecclesiæ de Horeburne aut fructibus
 ejusdem minime molestetis, dum tamen prius habeatis
 literam capituli sigillo communi signatam de xxxv.
 marcis sterlingorum singulis annis dicto magistro Re-
 nerio vel ejus procuratori certis terminis pro prædictæ
 ecclesiæ fructibus persolvendis. Datum apud Wynge-
 ham, anno Domini MCC. octogesimo secundo, consecra-
 tionis nostræ quarto.

CCCIII.

To HIS OFFICIAL.

1282. Frater J[ohannes], etc., dilecto filio . . . officiali suo
 28 July. Cantuariensi, salutem, gratiam et benedictionem. No-
 Inhabi- lentes subditos nostros deterioris esse conditionis quam
 diocese are alios, nuper inhibuimus et adhuc inhibemus specialiter,

¹ *laboribus*] raboribus, R.

ne aliquis dictorum subditorum nostrorum ultra fines ^{not to be cited beyond it.} Cantuariensis diceesis ad suggestionem cujuscunque extra causam appellationis aliqualiter evocetur, et si ^{R. f. 187.} quæ citationes contra eos emissæ fuerint, volumus ipsos remitti ad nostrum commissarium Cantuariensem absque mora. Hæc autem ordinatio ab illo demoniaco monacho Pontiniacensi originem sumpsit, qui in nostros subditos grassatur, et ad ipsorum enervationem insurgere nititur quantum potest. Valete. Datum apud Wyngeham, v. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quarto.

CCCIV.

TO THE DEAN OF MALLING AND OTHERS.

Frater J[ohannes], etc., dilectis in Christo filiis de ^{1282.}
 Malling', de Schorham, de Croynden', de Arcubus London',
 de Riseberg', et de Bocking', decanis, salutem, gratiam
 et benedictionem. Cum termini solutionis quintæde-
 cimæ domino nostro regi Angliæ illustri a clero
 nostræ diceesis liberaliter concessæ, jam diu est, sint pay the
 transacti, ac nos per eundem dominum regem super the fif-
 prædicta quintadecima levanda pluries fuerimus exci-
 tati, invenimusque per officialem nostrum et commis-
 siarum Cantuariensem, rectores et vicarios vestrorum
 decanatum prædictam quintamdecimam, quosdam
 in totum, quosdam in parte, minime persolvisse; no-
 lentes, sicut nec deceret, quod idem dominus rex
 contra subditos nostros ad prædictam quintamdecimam
 levandam brachium suum extendat sæculare, vobis in
 virtute sanctæ obedientiæ firmiter injungendo man-
 damus, quatenus omnes et singulos rectores et vicarios
 vestrorum decanatum, vice et auctoritate nostra, mo-
 neatis et efficaciter inducatis, ut de arreragiis quintæ-

[A letter to the same effect was also addressed to all the deans in the archdeaconry of Canterbury.]

decimæ supradictæ in octabis Assumptionis Beatae Virginis sine ulteriori dilatione, in ecclesia Christi Cantuarie, commissario nostro ejusdem satisfaciant competenter, sub pœna excommunicationis majoris, quam exnunc in personas non solventium termino suprascripto proferimus in hiis scriptis. Denunciantes insuper eisdem omnibus et singulis, quod contra eosdem acrius procedemus, si hoc meruerit protervitas eorundem. Quid autem super [præmissis] feceritis, prædicto commissario nostro, dictis die et loco, per literas vestras patentes harum seriem continentes, reddatis certiores. Valete. Datum apud Wyngham, iiiii. kal. Augusti, anno Domini MCCLXXX. secundo, consecrationis nostræ quarto.

CCCV.

TO WILLIAM DE NEWERK, ARCHDEACON OF
HUNTINGDON.

1282.
29 July.
Asks him
to send
some one
to treat
of a dis-
pute con-
nected
with the
province of
York.

R. f. 187.

Frater J[ohannes], etc., dilecto sibi in Christo magistro Willelmo de Neuwerk, archidiacono Huntyndon', salutem, gratiam et benedictionem. Noveritis nos de illo negotio de quo nobiscum apud Suthmallings' colloquium habuistis, tractasse cum capitulo nostro, cuius hæc est responsio omnium viva voce; quod placet eis ut tractetur de pace, salvo tamen jure ecclesiæ memorare. Habita insuper collatione cum nostro consilio adunato, hoc invenimus, quod omnes de pace tractare consulunt efficaciter, sed¹ hoc asserunt, quod non decet nos formam aliquam offerre parti adversæ, a qua procedere creditur injuria, sed formæ rationabili, si quam illa obtulerit, quantum secundum Deum possumus animum inclinare. Quod et nos cordi habemus et desiderio, novit Deus. Et si quid offeratur, quod non nimis nostræ derogat libertati, libenter in illo pro bono pacis quantum ad nos spectat, parati sumus nos supponere summi pontificis voluntati. Ad præsens autem

¹ sed] se in MS.

inopinato pressi gravamine, non possumus personaliter ad fines Eboracensis provinciæ propinquare. Sed ex pedire credimus, quod si res habetur cordi, mittatur aliquis ad nos tractator industrius in forma certa vel fornis, et inveniet nos prinos multum ad pacis ineunda consilia, qui omni die concutimur novaruin turbine pressurarum. Valete in Christo, nobis per latorem præsentium circa præmissa beneplacitum nunciantes. Datum apud Wyngeham, iiiii. kal. Augusti, anno consecrationis nostræ quarto.

A P P E N D I C E S.

APPENDIX I.

I.

To THOS. BEK AND J. DE KIRKEBY.

Viris venerabilibus in Christo sibi dilectis magistro Thomæ [1279.]
 Bek, ac domino J. de Kirkeby, illustris regis Angliæ clericis, Asks for
 frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiae letters
 minister humilis, totius Angliæ primas, salutem, pacem et patent to
 gloriam, cum dilectione sincera. Post recessum vestrum in- of the
 telleximus quod ille qui præest cambio Cantuariæ, mandato Exchange
 sibi per vos nuper directo parere non curat, quia clausæ sibi at Canter-
 fuerant literæ destinatæ. Rogamus igitur vos, quatenus literas bury, as he
 ejusdem tenoris, cuius erant priores clausæ, nobis velitis mittere will not
 patentes per præsentium portitorem, cum de jure nostro cunere previous
 non oporteat, sicut fama publice clamat in auribus singulorum; letters
 et super hoc nihilominus ad cautelam per venerabilem virum close.
 magistrum Willèlmum de Corneria, domini papæ capellanum, Royal
 clericum nostrum et socium postea inquire fecimus veritatem. Letters,
 Valete semper in Christo. Datum xvi. kal. Julii, apud Ly- 1676.
 mynges. R.O.

Add.—Magistro Thomæ Bek et domino Johanni de Kirke-
 by. Dd.

II.

To EDWARD L.

Excellentissimo principi domino E[dwardo] Dei gratia regi 1279.
 Angliæ illustri, domino Hiberniæ, duci Aquitaniæ, frater J[o- 3 Aug.
 hannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiae minister Requests
 humilis, totius Angliæ primas, salutem in Eo qui dat salutem him to
 regibus, cum omni reverentia et honore. Concessit nobis jam- issue let-
 pridem majestas regia, si recolitis, ut cambium et cuneum Can- ters of
 tuariæ juxta consuetudinem Cantuariensis ecclesiae habere libere innotesci-
 valeamus. Verum quia voluntas vestra aliis non innotescit, mus in
 performance of his grant of

the ex-
change
and mint
at Canter-
bury to the
arch-
bishop.

Royal
Letter,
1196.

R.O.

propter quod exercitium dictorum cambii et cunei impeditur,
rogamus quatenus litteras regias super hoc nobis concedere
dignetur vestra clementia, quas videritis oportunas. Circa
istam materiam latori praesentium fidem si placet adhibentes,
qui vestram excellentiam poterit circa haec plenius informare.
Valeat excellentia vestra in Christo per tempora diurna. Da-
tum apud Certeseyam, iii. non. Augusti, consecrationis nostrae
anno primo.

Add.—Domino E. Dei gratia regi Angliae illustri. Endd.

— Pro cambio.

III.

To EDWARD I.

1280.
1 April.
Royal
Letter,
1198.
R.

This letter is already printed as No. XCII. The following
are the principal different readings, but in addition to these
variations, there are frequent differences in spelling:—

R.	ROYAL LETTER.
l. 8, nenpreisse	nenpreisse mie.
l. 22, les fraunchises	la fraanchise.
l. 27, par ky passe	par ki jo passe.
l. 28, may	moi.
l. 34, su	sui.
— tut	teu.
p. 110, l. 6, cetus ke	ceus qui.
l. 9, sur	sus.

Add.—A nostre seignur le roy.

IV.

To EDWARD I.

1280.
17 May.
Has con-
firmed the
election of
Richard de
Graves-
hende
as bishop
of London.

Excellentissimo principi et domino Edwardo Dei gratia regi
Angliae illustri, domino Hyberniæ, et duci Aquitanie, frater
J[ohannes] Ejusdem permissione Cantuariensis [ecclesiæ] mi-
nister humilis, totius Angliae primas, salutem cum omni reve-
rentia et honore. Noverit excellentia vestra quod nos exami-
nata [prius] electione nuper celebrata in ecclesia London' de-
discreto viro magistro Ricardo de Graveshende, ejusdem ec-
clesiæ canonico, in [e]piscopum London' electo celebrata,¹ eam

¹ Sic.

uctoritate metropolitica, sicut ad nos pertinet, canonice duximus confirmandam. Quod majestati regiae tenore præsentium significamus, ut quod vestrum est in hac parte ulterius exequi, si placet, dignemini cum gratia et favore. Datum London' apud Vetus Templum, xvi. kal. Junii, anno Domini mcccxxx., consecrationis nostræ secundo.

V.

To EDWARD I.

A treshaut prince e seignur Edward, Deu grace roy de Engleterre, seygnur d'Irlande, duc d'Aquitaignie, frere Jan le prestre de Caunterbire, saluz en graunt reverence. Sire, jo merci mut a vostre hautesce des curtaisies ke vostre bunte mad feites sovent, e especiaument de graunt plente de viaundes, et de vyns ke vous me comaundastes envoier en vostre terre sauage de Gales, Deu le vous mire. Oveskes co, sire, sachez ke vos chanoinies de Pencriz ove lur deen unt fet graunt despit a vostre eglise de Caunterbire cuntre la tuiciun qui est la greiniur fraunchise ke la eglise de Caunterbire eit. E unt fet prendre par lettre de capciun aucune genz qui sunt parossiens de la eglise de Lichefend, la queu chose jo ne puis suffrir, ke tnt mun poeir ne noist a hunte. De la queu chose jo pri ke il vous pleise a creire sire Antoigne, vostre clerc, nostre ami, e ke il vous pleise delivrer ceus qui sunt emprisunez a tort e cuntre la eglise de Rome et le iglise de Cauntterbire. E ne vous esmerveilliez pas si jo en face mun never sauve vostre dreit a vos chapeles en tutes choses. Sire, Dieus vous gard e quaunt ke vous amez. Ceste lettre fu escrite a Sallo pres de Rible, en la voille de uttaves Seint Pierre e Seint Pou.

Endd.—A nostre seignur le roy. Dd.

VI.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ et duci Aquitanniæ, frater J[ohannes] permissione divina Cantuariensis ecclesiæ minister humiliæ, totius Angliæ primas, salutem et prosperos of the tem-

poralities ad vota successus. Nuper transeuntibus nobis per Wytoni-for Walter ensem diœcesem, et juxta officii nostri debitum in ecclesia con-de Chep-mannes-ventuali Sanctæ Mariæ et Sancti Thomæ Martiris de Novoloco, ford, newly ejusdem diœcesis, visitationis officium exercentibus, prioris ejus-elected dem loci ex certis causis admisimus cessionem, injungentes prior of conventui ut petite, sicut moris est, et optenta a vobis licentia New Place or Alde-bury, near Guildford. eligendi, priorem sibi eligerent et pastorem; cuius etiam elec-tionem cum facta foret officiali nostro in dicta diœcese, sedc Royal Letters, 1257. vacante, auctoritate nostra commisimus confirmandam. Cum-que postmodum per ipsum conventum de fratre Waltero de Chepmannesforde, canonico ejusdem loci, facta electio, tan-quam canonice celebrata per dictum officiale nostrum confir-mata fuerit, vestræ celsitudini supplicamus quatenus eidem fratri Waltero tanquam priori de Novo Loco temporalitatem præfate ecclesiæ velitis concedere, secundum quod decet regiam majestatem. Valeat et vigeat excellentia vestra per tempora longiora. Datum apud Sanctum Thomam juxta Stafford', xiii. kal. Augusti, anno Domini m.c.c. octogesimo, consecrationis nostræ secundo.

R.O.

VII.

To EDWARD I.

1280.   Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia
 6 Aug.   illustri regi Angliæ, domino Hyberniæ et duci Aquitanniæ,
 Asks for   frater J[ohannes] Ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ
 restitution   minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et prosperos ad
 of tempo-   vota successus. Cum officialis noster Wytoniensis ipsa sede
 ralities   vacante præsentatam sibi electionem factam de fratre Henrico
 to Henry   de Hameledon', canonico Sancti Dyonisii juxta Southampton,
 de Hamele-   elected in ejusdem loci priorem, auctoritate nostra canonice duxerit
 don, newly   Denis, confirmandam, nos ipsam confirmationem ratam habentes per
 prior of St.   Southamp-præsentes literas, celsitudini regiæ humiliiter supplicamus 'nt
 ton.   quod vestrum est in hac parte ulterius exequentes, prædicto
 Royal   fratri Henrico tanquam priori Sancti Dyonisi prædicti adminis-
 Letters, 1242.   trationem temporalium dictæ domus concedere dignemini et
 R.O.   gloriosa. Datum Lichefeld', viii. id. Augusti, anno Domini
               m.c.c. octogesimo.

VIII.

TO THE PRIOR AND CONVENT OF CANTERBURY.¹

Frater J[ohannes], permissione Divina Cantuariensis ecclesiae minister humilis, totius Anglie primas, dilectis filiis capitulo ejusdem ecclesiae, salutem, gratiam et benedictionem. Nescimus, carissimi, quo Dei iudicio omnis nobis humana consolatio dinoscatur, et per consequens nihil restat aliud nisi ut amaritudine continua involvamur. Ecce enim, carissimi, speraremus,² Deo teste, transeuntes per decanatus et loca vestra quae nondum visitavimus in episcopatibus Wynton', Cicestriæ et Roffensi, tandem vobiscum respirare paullulum, ordines nihilo minus celebrando, et Menevensem electum inibi consecrando. Et ecce ex inopinato supervenerunt volentes preces regiæ, propositum nostrum et solatum plurimum immutantes. Rogante, scilicet, regia majestate, ut in praesentia sua celebritati intersimus translationis Sancti H[ugonis] in ecclesia Lincolnensi et eadem die munus consecrationis impendamus electo nobis carissimo Menevensi, quod quam sit nobis amarum novit Altissimus consolatorum, pro eo quod augmentur hinc nobis pericula temporalia et spiritualia, pariter et labores, et remanent suspensi tractatus illi, quos vobiscum proposueramus habuisse plurimum studiose. Intelleximus insuper quod dominus rex, nobis penitus ignorantibus, vos rogavit literatorie ut assensum benivolium consecrationi prædictæ impendere curaretis, et vos ut fideles ecclesiæ filii id facere nolebatis, nisi nostris precibus excitati. Quocirca ob offensa vestra quos habemus consolari abstinere curantes, rogamus caritatem vestram, quatenus attendentes quanti fuerint ponderis preces regiæ, quam fructuosi favoris, quam periculosa indignatio, consecrationi prædictæ, prædictis loco et tempore velitis favorabiliter consentire, quod et facimus non sine magna amaritudine cordis nostri, nisi quantum nos regium beneplacitum consolatur, cui credimus honorem et obsequia esse, quantum fieri potest, post Dei re-

¹ This is preceded by a letter from Edward I. to the prior and convent of Canterbury, asking them to signify to the archbishop their consent to his consecrating the bishop elect of St. David's at Lincoln on Sunday in the octave of Michaelmas. Dated "Apud Novum Locum in S., iiiii.

Q 8513.

"die Augusti anno regni &c." After it is the heading "Litera archiepi- " scopi directa It. episcopo Lincol- " niensi pro consecratione episcopi " Menevensis," but the body of the letter is wanting.

² *speraremus*] *sperneremus*, MS.

verentiam et obsequia impendenda. Protestamur autem per istas nostras literas sigilli nostri munimine roboratas, quod per præsens factum nostrum assensu vestro munitum, nullum volumus privilegiis vestris imposterum præjudicium generari. Quid autem in hoc facere decreveritis per latorem præsentium citissime rescribat. Valete in Christo et Virgine gloria. Datum etc.

IX.

To EDWARD I.

1280.   10 Oct.   Excellentissimo principi ac domino E[dwardo] Dei gratia
Has confirmed the illustri regi Angliæ, domino Hiberniæ, et duci Aquitanniæ,
election of frater J[ohannes] permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ
Peter of minister humilis, totius Angliæ primas, salutem et prosperos
Exeter in Domino successus ad vota. Excellentia regiæ tenore præ-
(Quivil) sentium innotescat, quod electionem factam nuper in ecclesia
as bishop Exoniæ de venerabili et provido viro magistro Petro de Exonia
of Exeter. in ejusdem loci episcopum et pastorem, quam invenimus rite et
Royal canonice celebratam, auctoritate metropolitica confirmavimus,
Letter, et eidem electo administrationem spiritualium commisimus in
1203.   R.O. dioecese memorata. Unde celsitudini regiæ supplicamus quan-
tenus, quod in hac parte vestrum est ulterius exequentes, pie
velitis agere cum eodem. Valeat et vigeat excellentia vestra
semper in Christo et Virgine gloria. Actum apud Biham,
vi. Id. Octobris, anno Domini m.c.c. octagesimo.

X.

To EDWARD I.

1281.   18 Jan.   Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei gratia
Has accepted the illustri regi Angliæ, domino Hyberniæ, et duci Aquitanniæ,
resignation of frater J[ohannes] permissione Di[vina] Cantuariensis ecclesiæ
Godfrey, minister humilis, totius Angliæ primas, salutem cum reverentia
abbot of debita et honore.
Creyk, on Noverit excellentia regia quod visitantes nuper in abbatia
account of Beatae Mariæ in Pratis de Creik', cessionem fratris Godefridi
his age. tunc ejusdem loci abbatis, qui confractus senio, quassatus la-
boribus, insufficientem amodo se fatebatur in officio, ad ipsius

magnam instantiam admisimus, et ipsum ab officio duximus Royal
absolvendum. Placeat vobis igitur cum collegio monasterii Letter,
supradicti ulterius cum misericordia agere quod incumbit. ^{1288.} R.O.
Valeat excellentia regia semper in Christo et Virgine gloria.
Datum apud Geywod', xv. kal. Februarii, anno Domini m.c.c.
octogesimo.

XI.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino, E[dwardo] Dei gratia ^{1281.}
illustri regi Angliae, domino Hiberniae, et duci Aquitaniæ, ^{26 Jan.}
frater J[ohannes] ejusdem permissione Cantuariensis ecclesiæ Asks him
minister humilis, totius Angliae primas, salutem et quicquid to remove
potest obsequii et honoris. Cum dudum in Conventr' et Lich' Thomas de
dioceſe visitationis officium exercentes, ecclesiam de Aldelyme from the
ejusdem dioceſis, tanquam ad nos et ecclesiam nostram canonice church of
pertinentem, dilecto filio magistro Anselmo de Estria capellano Aldelyme,
commendavissemus, mandantes cundem in ejusdem ecclesiæ which he
corporalem possessionem induci, Thomas de Aldelyme juri nos- has com-
tro et ecclesiæ nostræ in hac parte se opponens, ipsam eccle- mended to
siam vi et armis detinuit et defendit ne ipse magister posses. Royal
sionem acciperet, et adhuc in suæ salutis dispendium eandem Letters,
ecclesiam contra nostrum processum manu tenet armata, per 1823.
quod certum est ipsum Thomam in excommunicationis incidisse R.O.
sententiam, tanquam turbatorem ecclesiasticæ libertatis. Quo-
circa celsitudinem vestram humiliiter exoramus quatenus dictam
laicalem potentiam jubere dignemini ab ipsa ecclesia penitus
amoveri, saltem quousque coram votis disrationetur ad quem
eadem ecclesia de jure debeat pertinere. Valeat excellentia
regia per tempora diurna. Datum apud Mchewolde, vii. kal.
Febrnarii, anno Domini m.c.c. octogesimo.

XII.

To EDWARD I.

Excellentissimo principi ac domino Edwardo Dei gratia ^{1281.}
illustri regi Angliae, domino Hiberniae, et duci Aquitaniæ, ^{28 March.}
frater Johannes permissione Divina Cantuariensis ecclesiæ Desires
him to put

Reyner de minister humilis, totius Angliae primas, salutem cum reverentia
 Florence et honore. Cum ecclesias de Horeburne et Egebast[on]
 in posses- . . . . . ibus et pertinentiis suis ad præbendam,
 sion of the . . . . . quam nuper dilecto nobis in Christo filio magistro Reynero
 churches . . . . . de Florencia, clericu nostro, tanquam [ad nostram collationem
 of Har- canonice devolutam contulimus, spectare debere de jure sit per
 borne and . . . . . nos sententialiter declaratum, ac eundem magistrum Reynerium
 Edge- [in] corporalem possessionem fore mittendum, eademque ec-
 baston. . . . . clesiae vi et armis detineantur, ita quod dictus magister Rey-
 Royal . . . . . neriu[s] . . . . . per se vel suum procuratorem nequeat
 Letters, ... adipisci, excellentiae regiae humiliter supplicamus quatenus lai-
 1946. . . . . calem potestatem seu p . . . . . ecclesiis si placet
 R.O. . . . . faciat penitus amoveri, ut ecclesiasticæ jurisdictionis executio
 per laicorum violentiam seu potentiam indebitate n . . . . t,
 s[ed] dictus magister Reynerius in possessionem induci valeat,
 et pacifica possessione gaudere. Decet onim vos ad hoc
 mand . . . . . ecclesiasticæ discipline subter-
 fugium aliis in casu consimili audaciam præbeat delinquendi.
 Valeat excellencia vestra per tempora diuturna. Datum apud
 Lupham, v. kalend. Aprilis, anno Domini millesimo cc. octo-
 gesimo primo.

XIII.

To EDWARD I.

1281. . . . .
 10 Sept. . . . .
 Requests . . . . .
 the release . . . . .
 of Alfred . . . . .
 de Blakedisc, ...
 absolved . . . . .
 from ex- . . . . .
 communica- . . . . .
 tion. . . . .
 Royal . . . . .
 Letter, ...
 1197. . . . .
 R.O. . . . .

Excellentissimo principi domino Edwardo Dei gratia illustri
 regi Angliae, domino Hybernyæ et duci Aquitaniæ, frater
 Johannes permissione Divina Cantuariensis ecclesiae minister
 humilis, totius Angliae primas, salutem cum omni reverentia
 et honore. Vestrae celsitudini significamus quod Alfredus de
 Blakedisc in Clyve, super eo pro quo fuerat excommunicationis
 vinculo innodatus, et propter hoc etiam tanquam clavum
 ecclesiae contemptor de vestro præcepto juxta regni vestri
 consuetudinem captus et in carcere detenus, Deo et ecclesiae
 satisfaciens absolvi meruit in forma juris, regiae majestati
 supplicamus, quatenus circa ejusdem captivi liberationem quod
 vestrum est præcipere dignemini de solita vestra benignitate.
 Conservet vos Altissimus ecclesiae et populo suo per tempora
 longiora. Datum apud Cherringe, quarto idus Septembris, anno
 Domini MCCLXXX. primo.

XIV.

To EDWARD I.

This is printed from the Register as No. CCLXXVIII. The 1282.
 following are the principal variations:— 22 May.

R.	ROYAL LETTER.	Royal Letter, 1698. R.O.
l. 7, sa accorde	sacorde.	
l. 14, myauz	mieuſ.	
362, l. 6, ceus ke sibin	ceus qui. ſe bien.	

XV.

To EDWARD I.

A sun treschier seignur Edward par la grace Deu rey de [1282.]
 Engleterre, seignur d'Irlaunde, duc d'Aquitaine, frere Jan par 31 July.
 la suffraunce Deu prestre de Caunterbire, primat de tute Engle- Begs him
 terre, saluz en graunt reverence. Sire, nus vous requerum to take
 pur Dieu et pur sa duce Mere ke vous voilliez requillir en grace into his
 e en amur nostre chier ami le eveske de Wyncestre, qui a favour the
 nostre escient est prudumme, sages e leaus, e ad bone volente bishop of
 de servir a vous come a chier seignur, e de co sumes nus cer- Win-
 teyns. E sachez, sire, ke nus vous empriums pur co ke nus Chester.
 quidums ke co seyt vostre honeur, e prium nostre Seignur Jesu Royal
 Crist ke il vous doint fere de co e tutes autres choses, co ke Letter,
 plus li plest. Sire, Dieus vous eit en sa garde. Ceste lettre 1214.
 fu escrive a Wengham, la voillie Seint Pierre en Gule Aust. R.O.

Add. A nostre seignur le roy. Dd.

APPENDIX II.

TRANSLATION OF LETTERS IN FRENCH.

LXI.

To EDWARD I.

[1279.] To the very noble prince and lord Edward by the grace of
 [24] Sept. God king of England, lord of Ireland and duke of Aquitaine,
 friar John the priest of Canterbury, greeting in great reverence.
 Sir, know that on the Sunday next before Michaelmas, a letter
 of summons came to me at Faversham, of which I send a copy
 to your highness enclosed in these letters. And because the
 term is too short, I pray your highness to cause this annoyance
 to be respite, or that you will take some other counsel in the
 matter, for God's sake and for the honour of Holy Church.
 Sir, God have you in his keeping. This letter was written at
 Faversham, the Sunday before Michaelmas.

XCII.

To EDWARD I.

[1280.] To the very high prince and lord, Edward by the grace of
 1 April. God king of England, lord of Ireland and duke of Aquitaine,
 friar John by the permission of God archbishop of Canterbury,
 primate of all England, greeting in great reverence. Sir,
 know that on the first day of April I received several of your
 letters, in which you commanded me, not only not to visit
 your chapels, but that I should not have so much presumption
 as to visit them in prejudice of your liberty. To which I
 reply that if all the world would impair your liberties, I would
 maintain them, as much as I could without mortal sin. And
 if any one gives you to understand otherwise, I pray God that
 He will show the truth. Besides this, Sir, know that arch-

bishop Boniface, of holy memory, visited freely these chapels of which you speak, as also did the bishop of Chester, who was there present at the visitation, as also the letter made there-upon purports, of which I send you a copy under our seal. And of this I have other sufficient muniments of the Court of Rome. And because, Sir, I believe assuredly that you do not intend to take from me the liberties of my church, of which I am in possession, I pray your highness that you will not interfere with my office by the enticement of persons who wish to sin under shelter without being punished, for I seek neither gold nor silver, but only the salvation of souls, as all those know by whom I pass, as I think. Let it not displease you if I do what belongs to me, for God is my warrant, that for nothing that is on earth, would I act to your prejudice. And for God's sake, Sire, take heed that if those who hold the chapels, were exempt by your privileges, you would gain nothing except that you would be charged with their sins. And for God's sake, Sire, if I am not worthy of being wholly a prelate, do not for this trouble the liberty of the church, for it would displease our Lord. Besides this, Sire, know that in the chapter of Coventry and Lichfield, I have excommunicated all those who disturb my visitation wrongfully in the bishopric of Chester. Of which all those who endeavour to disturb me by means of your highness, are in peril. And I am certain that God will take vengeance for it, either in this world or the next. Sire, the blessing of God be on you and on all those who loyally love you. This letter was written at Trentham, the first day of April.

XCIV.

To EDWARD I.

To the very noble prince and lord, Edward, by the grace of [1280.] God, king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar [7 April.] John, priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sire, when I held my visitation at Lichfield, I received your letter of prayer by my very dear friends your clerks, Master Thomas Bek and Sir John de Kyrkby, that I should hold them excused, for not coming to my visitation; and I allowed this very willingly, as reason demands. And if you had asked me more, I would have done it as willingly. And because the others

neither came nor excused themselves, nor did your lordship excuse them, I caused them to be summoned, that the authority of my church might not come into contempt by my negligence. And since it pleases you that I similarly hold excused my dear friends Sir Antony Bek and Master Geoffrey de Aspal, by reason of the submission made, your pleasure, Sir, shall be done therein. Besides this, Sir, know that I celebrated my orders on Saturday the eve of Passion Sunday in the church of the Friars Minors of Stafford, and not in the mother church, which is your chapel, because your chapels in that country are placed under an interdict by the bishop, and the clerks excommunicated by the authority of the Pope, by the month of the prior of St. Thomas, who told me of it, and the bishop of Worcester, and besides this, by three other excommunications, as I will show you another time. And if it pleases God, in such a place I will not confer orders, and even without this I would have endured much for your prayers, and therefore I will defer demanding visitation there, until I have spoken to your highness. And it troubles me much, that you, whom God keep, set yourself to defend the iniquity¹ of hell, God pardon you, and, Sir, saving your reverence, it was not fitting that you should have ordered yourforesaid chapels to be kept against me by force and by armed men. Sir, God keep your highness well and long. This letter was written on Passion Sunday in the priory of St. Thomas near Stafford.

CII.

To JOHN DE SOMERSETE.

[1280.] [14 Apr.] Friar John, etc., to John de Somerse, greeting. Know that the bearer of this letter, the servant of our friend the prince of Wales, as we think, begged the king, as he relates, to suffer him to speak with Sir Amauri de Montfort, and the king excused himself, as he says, because he is not in his keeping, but in ours. Wherefore the bearer of

¹ No such French word as "mu-
cerete" is to be found in Roque-
fort or Littré. It has been sug- | gested that it may perhaps be a
form of "musradie."

these letters begged us, without a letter from the prince or his wife, that we should suffer him to speak to him. Wherefore we order you, that since the king, for whom you keep the castle, will not grant him the aforesaid word, you shall take good heed whether you can or ought to do it by our permission, for as far as is in us, without displeasure to the king or peril to you, we are willing that he should speak with him after a safe manner. Take great care that no harm nor blame may accrue to you or to us from this, neither by counsel nor in any other manner. God keep you. This letter was given at Eccleshale, on Palm Sunday.

APP. L—V.

To EDWARD I.

To the very high prince and lord Edward, by the grace of [1290.]
God king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar 5 July.
John, the priest of Canterbury, greeting in great reverence. Royal
Sir, I thank your highness much for the courtesies that your Letter,
goodness has often done to me, and especially for the great 1290. R.O.
plenty of meat and wine which you have ordered to be sent to
me into your wild country of Wales. God requite you for it.
Besides this, know, Sir, that your canons of Penkridge with
their dean have done great despite to your church of Canterbury,
against the tuition, which is the greatest franchise which
the church of Canterbury has. And they have caused to be
arrested by letter of caption certain persons who are parishio-
ners of the church of Lichfield, which thing I cannot suffer, that
all my power may not be brought to shame. Of which thing, I
pray you to give credence to Sir Antony your clerk, our friend,
and that it may please you to liberate those who are wrongfully
imprisoned, in opposition to the church of Rome and the church
of Canterbury. And do not marvel if I do my duty therein,
saving your right to your chapels in all things. Sir, God keep
you and all that you love. This letter was written at Sallo
near Rible, on the eve of the octaves of SS. Peter and Paul.

CXXVIII.

To EDWARD I.

[1280.] To the very noble lord Edward, by the grace of God king of
 [13 Dec.] England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, the
 priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, know
 that according to the prayer of the bishop of Norwich, I granted
 to John de Ausone, parson of Wimbledon, leave to reside at the
 university of Paris for three years studying divinity, and that
 he should meanwhile learn English so as to teach his people in
 the proper place and time. And he, as if acknowledging ill
 the favour I have done him, does not cease to trouble me with
 many prayers to prolong his term, more, I believe, to settle his
 farm, than for love of divinity. And if it were not for love
 of your reverence, truly I would withdraw from him all that I
 have granted him, but notwithstanding, that your prayers may
 not be void, when I know how he has spent the three years, I
 will give him longer respite by the will of God and yours, if
 he may thus be profitable to the souls he has in charge. And, Sir,
 for God's mercy, do not have to do with people who turn the
 goods of Holy Church into merchandise. Sir, God keep your
 lordship, and all that you love. This letter was written at
 Gimingham, on St. Lucy's day.

CXLI.

To THOMAS DE WEYLANDE, JUSTICE.

1281.
20 Jan.

To his dear friend Sir Thomas Weyland, justice of the king,
 friar John, priest of Canterbury, greeting, and good love.
 Sir, if you remember, I promised that for no sequestration I
 would omit to cause the goods of his church of Cornwall to be
 restored to Robert de Lyttlebyr, your clerk, nor have I ever
 changed this intention. Wherefore I complain of him for causing
 those who bought the corn, to be attached before the sheriff.
 From another source I have heard that it is not long since he
 received a church to my prejudice, for which he has incurred
 excommunication, if it be true.

Wherefore, if it be true, I order you, as a friend, to have
 these things amended, so that it may not be necessary for me

to put my hand thereto. Besides, Sir, you ordered me to cause to appear before you a clerk who has no benefice in my bishopric, nor in my jurisdiction as far as I know, as I inform you on the back of the letter. Greeting. I commend you to God. Given 20 Jan., at Gaywood.

CXLIX.

To EDWARD I.

To the very high prince and lord Edward, by the grace of God, king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John, by the permission of God, priest of Canterbury, greeting in great reverence. Sir, I pray God to pardon all those who wrongfully move you against me, respecting your chapels of the bishopric of Coventry. Know, Sir, that this is the truth that I tell you, that when I entered Coventry and Lichfield, in the chapters of both places, I excommunicated all those who wrongfully disturbed the process of my visitation, and I intended to pass over your chapels, by threats, until they used me despitefully and appealed against me. So that, in order not to be held a coward and a fool, because they showed me no warrant for what they refused me, I caused to be denounced all those, there and elsewhere, who wrongfully disturbed me, as having incurred the general sentence. And know, Sir, that no one is bound by my authority except he who disturbs my right wrongfully, and unless my memory fails me, I told this form of sentence this year to the bishop of Bath and to Sir Anthony Bek, and to Master William de Lue, if they remember, that they might advise us thereon if anything was said about it before us. And if my proctor has done more, know, Sir, that I will very willingly amend it, and let all the world know that no one is excommunicated by me unless he is in the wrong, or is opposing the rights of my church. And all other sentences, if any there be, I revoke and annul them for ever, not only until parliament, but for ever. And I believe that they use jurisdiction without authority by your power, and increase mortal sins enough, not without peril to your highness, whom God keep. This letter was written the eve of Quinquagesima at Framlingham.

CLI.

To EDWARD I.

[1281.] To the very high prince and lord Edward, by the grace of
[25 Feb.] God king of England, etc., Friar John, etc. Sir, let your
highness know that when I entered the chapter of Coventry
and Lichfield, I afterwards excommunicated, after the manner
of our predecessors, all those who wrongfully disturbed the pro-
cess of my visitation, and purposed to have passed over your
chapels, by prayers and menaces, out of reverence to you, until
they did despite to me by appeals and other things. For which
thing, I denounced by form of law that they had incurred the
sentence for contempt, without impairing in any way your
franchise, as I believe, and I will show you, if it please God,
when I am with your lordship. And this sentence I ordered
my clerk to denounce in the bishopric of Chester, wherever it
was necessary, and he made no other excommunication, nor did
I ever excommunicate any one of your chapels, except one
single person, by condition, and this I will show well to be
the truth, if it please God. And, know, Sir, that I complain
of you to yourself that you have deprived me by force without
judgment of what my lord Boniface was in possession of, who
visited there freely, as I heard for certain in the country, and
excommunicated those who did not obey the bishop. And notwithstanding I have excommunicated no one except those who
oppose the rights of my church and are in the wrong. And,
very dear Sir, if you do not forbid your women who lead an
abominable life, and they are strictly forbidden by you to sin
without your intention against holy church, for which merit
your lordship will be honoured for all time, if it please God.
Besides this, Sir, know that however it may be about the ex-
emption which they claim, they have no jurisdiction, except by
recent usurpation. And they can show no warrant, and when
they show it, I will allow it humbly, not before it is right for
me; but for respect to your command, I have ordered the
denunciation of the foresaid general sentence not to be made
until parliament; and besides, Sir, take notice that denuncia-
tion does not excommunicate any one unless he is rightfully
excommunicated. Sir, God keep your lordship, I am your
priest and will be always. This letter was written the eve of
Ash Wednesday.

CLII.

To EDWARD I.

To the very noble prince and very dear lord Edward, by the grace of God king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John by the permission of God priest of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, know that I believe much in your letters and more in your words, which I have now from your mouth, that you wish all that is right and nothing wrong. And if I ever did anything knowingly against your franchise, may I die to-morrow. And if I have done anything in contempt of your highness, I should be the most unnatural person in the world, for you have done me by your favour more honour than I could deserve. And, sir, know that I never excommunicated any person of your chapels, but denounced that they had incurred the sentence, those only who wrongfully opposed the rights of my church. And as your chapels are privileged, they made their wrong of your right, when they deigned to show me no right for refusing to receive me, as their predecessors received my predecessor lord Boniface of good memory. And I have ordered that the denunciation of the sentence should not be further made, and if there is any who feels himself excommunicated, I am ready to absolve him by form of law, without impairing in any wise the franchises of your chapels, of which truly they give your highness to understand otherwise than the truth, but they have no jurisdiction over the people, nor can they absolve nor bind the parishioners without the authority of the bishop, but they betray the souls of those who confess to them, I tell you truly, sir, and this I cannot suffer, that I am ready to die for them if necessary. At the end of your letter you order me, sir, that for the honour of your crown I should be ready to submit myself and all that I can give, and for God's sake, sir, do not hold me any more in enmity, for so God help me, I am not in fault, and never shall be. And for reverence of you, if there is or are any who feel themselves bound, I am ready to absolve them, as I have said by my proctor, saving your right in everything. And more I cannot do without acting contrary to my oath, and without being held foolish and changeable. And if any thing else pleases you, command me, sir, if you please, by the bearer of these letters; and know that you will never

command me any thing that I will not do, if I can do it without sin. And may it please you, sir, to give credence to the bearer of these letters in what he will say to you concerning my enemies.

CLIV.

To EDWARD I.

[1281.] To the very high prince and lord, Edward by the grace of
24 March. God, etc., friar John, etc., greeting, etc. Sir, know truly,
that as you desired me and as I signified to you, I have
ordered that all the other sentences that were denounced in
the bishopric of Chester on the clerks of your chapels should
be suspended until parliament, and that none should be bound
by them, who wishes to come to peace, according to right and
according to your pleasure; except only those of the chapel
of Penkridge, who do not hold to your form, but have ap-
pealed against me, and intend to trouble me by letters from
Rome. And God caused this to trouble me, and I pray
you, sir, not to be displeased if I defend myself in two ways
against those who attack me in two ways. Besides this, sir,
know that since I spoke with you, I have not placed a sen-
tence of excommunication or interdict on St. Martin le Grand
in London, nor on any of its members, but great despite was
since done to me and to the whole of Holy Church, by the
dean of St. Martin, or by some in his favour, for he took
poor persons of Newport who came to me at Walden for the
health of their souls, and imprisoned and arraigned (?) them,
and made them swear that they would never come again to
me, against God and against my franchise, for which they are
excommunicated and cannot be absolved except in form of
law, nevertheless, from respect to you, I have ordered the
bishop of London to cause the denunciation of the sentence
to be stopped till parliament. And I pray God that he will
take vengeance on those who maliciously tell your highness
false news of me, as truly as I think with all my heart how
I can honour and exalt your lordship. And know that this
is not the way to increase honour, to stubbornly maintain
persons in doing despite to Holy Church. Sir, God keep your
lordship and all who loyally love you. This letter was written
at Pulham, the eve of the Annunciation.

CCLXXVIII.

To EDWARD I.

To the very high prince and lord, Edward by the grace of God king of England, lord of Ireland, and duke of Aquitaine, friar John by the permission of God archbishop of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, know that no gem shines so clear in a diadem as pity and mercy in the heart of a prince where reason allows it. And therefore, Sir, we request your lordship, as we did by mouth in your castle of Devizes, that you would complete the kindness that you have done for the honour of God and of holy church, to Sir Amauri your cousin, by receiving him fully into your grace. And this, Sir, we request because we think that many good men will take it well and will love your highness. And because we have heard by the words of the foresaid Amauri, that he did not come with his sister to stay in Wales, nor to impair your honour in any manner. And although he used grievous words in prison against us and many others, we have not heard from his keepers that he ever used any against your lordship, and therefore we believe in good faith, as far as we could hear his words, that he intends to do you honour according to his power. Sir, for God's sake, with that humility which we have often found in you, we pray you that he may know that our prayers have availed him, for we think in good faith, that if he intends evil, he would not labour so much to have your favour as he has done. And if it happen that he is unnatural towards your goodness, we will never more intermeddle on his behalf. Besides this, Sire, to accomplish the work of his deliverance, we sent Sir John the bearer of these letters, which we send to you to tell you of the accomplishment of the affair, which, thanks to God, is well and fairly performed, and we send you the letters of the oath taken by him. Sir, God keep you and your friends, and lower the pride of your enemies by his grace and by his power. This letter was written at Slindon, the day before Trinity eve.

CCC.

To EDWARD I.

[1282.] To my lord the king, greeting. Sir, know that we are at Canterbury to appease a great trouble and dangerous dispute arisen between the prior of Canterbury and a great number of the monks on one part, and the greater number on the other part, of which you have surely heard. And we would more desire to be nearer you, if we thought that our presence would avail you and stand you in stead; and there where we are we pray for you and for yours in our poor way, day and night before God, as we are bound to do, and with no other sword do we know how to strike, nor were our predecessors, priests of Canterbury, wont to do so. And because we tenderly desire to be informed of your state, which God keep, we send you our steward, the bearer of these letters, by whom, if it please you, you may inform us of your estate, and send us your will, which we are ready to accomplish with all our power, and, if it please you, deign to believe what he will say to you on our behalf. Sir, God keep your lordship, and give you prosperity, good and profitable to you and to your kingdom. This letter was written at Canterbury, the eve of St. James.

APP. I.—XV.

To EDWARD I.

[1282.] To his very dear lord Edward, by the grace of God king of England, lord of Ireland, duke of Aquitaine, friar John by the permission of God, priest of Canterbury, primate of all England, greeting in great reverence. Sir, we request you, for the sake of God and of his sweet Mother, that you will receive into favour and love our dear friend the bishop of Winchester, who to our knowledge is a good man, wise and loyal, and has good will to serve you as his dear lord, and of this we are certain. And know, Sir, that we beg this of you because we think that this will be for your honour, and we pray our Lord Jesus Christ that he will give you to do in this and all other things, what most pleases him. Sir, God have you in his keeping. This letter was written at Wingham, the eve of St. Peter, in the Gules of August.

89095821039

b89095821039a

[REDACTED]

[REDACTED]

89095821039

B89095821039A